MARIESTAD

Kallelse/underrättelse

Kommunfullmäktiges sammanträde

Tid: Måndagen den 27 oktober 2025 kl. 17:00 OBS! Notera starttiden
Plats: Sammanträdesrum Vänersalen

Om någon fullmäktigeledamot inte kan delta på sammanträdet, vänligen ring 0501-75 54 56 eller mejla till sarah.alm@mariestad.se

Sammanträdet direktsänds via Mariestads kommuns hemsida www.mariestad.se/lyssnapakommunfullmaktige

Mariestad den 20 oktober

Karin Reboli
ordförande

Sarah Alm
sekreterare

ÄRENDELISTA

Upprop	
Val av protokolljusterare	*Förslag,* *Richard Thorell (M)* *Therése Boman Nordlie (C)*
1. Delårsrapport för Mariestads kommunkoncern 2025	*17:05-17:25* *Ekonomichef, Anna Holmqvist*
2. Finansrapport tertial 2, 2025	
3. Anmälningsärenden	
4. Frågor och interpellationer	
5. Budget Mariestads kommunkoncern 2026 med plan 2027–2028	

ÄRENDELISTA

6. Justering av brukningsavgifterna i VA-taxan i Mariestad inför 2026	
7. Taxa för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg	
8. Riktlinjer för lokalförsörjning i Mariestads kommun	
9. Plan-, kart- och mättaxa	
10. Bildande av Mariestads Staren AB: beslut om bolagsordning samt val av styrelse	
11. Förvärv av aktier i nytt bolag genom Mariehus AB	
12. Sammanträdesdagar för kommunfullmäktige 2026	
13. Redovisning av motioner och medborgarförslag som är under beredning 2025	
14. Anmälan: Medborgarförslag om att anlägga en hundrastgård vid den nya rastplatsen Sydport	
15. Anmälan: Medborgarförslag om att installera belysning vid fontänen i sjöhagaparken	
16. Anmälan av nya motioner 2025	*Kompletteras löpande*
17. Valärenden	

Tf. kommundirektör
Anna Holmqvist

Kommunstyrelsen

Delårsrapport för Mariestads kommunkoncern 2025

Tf. kommundirektörens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten.
2. Kommunfullmäktige uppmanar samtliga nämnder att bedriva verksamhet inom de tilldelade ekonomiska ramarna och ger uppdrag till de nämnder som visar en negativ prognos att ha en månatlig uppföljning av ekonomin.
3. Kommunstyrelsen uppdrar till de nämnder som visar en negativ prognos att återkomma med en presentation av åtgärder för att nå en ekonomi i balans.
4. Kommunstyrelsen godkänner att ge pensionserbjudanden till en kostnad på maximalt 3,6 mnkr för 2025 som en övergripande åtgärd för ekonomi i balans.

Bakgrund

Uppföljning av verksamhet och ekonomi sker per tertial. För att uppnå ändamålsenlig och strukturerad uppföljning och analys av verksamhet och ekonomi sker uppföljning vid följande tillfällen:

– Tertial (T1) är ett bokslut och en budgetuppföljning med ekonomisk årsprognos.
– Tertial 2 (T2) är en delårsrapport med ekonomisk årsprognos samt måluppföljning.
– Tertial 3 (T3) är tillika årsbokslut med tillhörande årsredovisning.

Enligt kommunens policy för verksamhet- och ekonomistyrning ska uppföljning ske av tertial 2 (T2) som baseras på ekonomiska utfallet till och med augusti. Tertial 2 är delårsrapport med årsprognos samt måluppföljning.

Delårsresultatet per 31 augusti 2025 uppgår till 101,2 miljoner kronor för Mariestads kommun. Mariestads kommun prognostiserar ett positivt resultat för år 2025 på 75 miljoner kronor vilket är en negativ avvikelse mot budget på 16 miljoner. Det innebär att arbetet med åtgärder för ekonomi i balans behöver fortsätta. En åtgärd som planeras är att ge ett antal medarbetare ett pensionserbjudande. Maximalt kan kostnaden för den åtgärden upp gå till 3,6 mnkr för 2025 men ger lägre kostnader 2026 och framåt. Bolagskoncernen redovisar ett konsoliderat delårsresultat på 16,2 mnkr. Av Kommunfullmäktiges fem mål visar fyra av dem på en positiv trend medan ett visar en neutral trend.

Bedömning ur miljömässig dimension

Bedömning görs inte ur den miljömässiga dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Bedömning görs inte ur den sociala dimensionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Mariestads kommun har ett positivt delårsresultat på 101,2 miljoner kronor fram till 31 augusti 2025. Trots detta visar prognosen för helåret ett resultat på 75 miljoner kronor, vilket är 16 miljoner lägre än budgeterat. Det innebär att kommunen står inför ekonomiska utmaningar och behöver fortsätta arbeta för att nå ekonomisk balans.

Underlag för beslut

Tf. kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-15
Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-04
Delårsrapport augusti 2025

Beslutet ska skickas till:

Kommundirektörens ledningsgrupp
Redovisningschef, Ida Nilsson
Controllerchef, Marie Andersson

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2025-10-04
Dnr: 2025/00289

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Holmqvist
Ekonomichef

Kommunstyrelsen

Delårsrapport augusti 2025

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten.
2. Kommunfullmäktige uppmanar samtliga nämnder att bedriva verksamhet inom de tilldelade ekonomiska ramarna och ger uppdrag till de nämnder som visar en negativ prognos att ha en månatlig uppföljning av ekonomin.
3. Kommunstyrelsen uppdrar till de nämnder som visar en negativ prognos att återkomma med en presentation av åtgärder för att nå en ekonomi i balans.
4. Kommunstyrelsen godkänner att ge pensionserbjudanden till en kostnad på maximalt 3,6 mnkr för 2025 som en övergripande åtgärd för ekonomi i balans.

Bakgrund

Uppföljning av verksamhet och ekonomi sker per tertial. För att uppnå ändamålsenlig och strukturerad uppföljning och analys av verksamhet och ekonomi sker uppföljning vid följande tillfällen:

- Tertial (T1) är ett bokslut och en budgetuppföljning med ekonomisk årsprognos.
- Tertial 2 (T2) är en delårsrapport med ekonomisk årsprognos samt måluppföljning.
- Tertial 3 (T3) är tillika årsbokslut med tillhörande årsredovisning.

Enligt kommunens policy för verksamhet- och ekonomistyrning ska uppföljning ske av tertial 2 (T2) som baseras på ekonomiska utfallet till och med augusti. Tertial 2 är delårsrapport med årsprognos samt måluppföljning.

Delårsresultatet per 31 augusti 2025 uppgår till 101,2 miljoner kronor för Mariestads kommun. Mariestads kommun prognostiserar ett positivt resultat för år 2025 på 75 miljoner kronor vilket är en negativ avvikelse mot budget på 16 miljoner. Det innebär att arbetet med åtgärder för ekonomi i balans behöver fortsätta. En åtgärd som planeras är att ge ett antal medarbetare ett pensionserbjudande. Maximalt kan kostnaden för den åtgärden upp gå till 3,6 mnkr för 2025 men ger lägre kostnader 2026 och framåt. Bolagskoncernen redovisar ett konsoliderat delårsresultat på 16,2

mnkr. Av Kommunfullmäktiges fem mål visar fyra av dem på en positiv trend medan ett visar en neutral trend.

Social dimension
Bedömning görs inte ur den sociala dimensionen.

Miljömässig dimension
Bedömning görs inte ur den miljömässiga dimensionen.

Ekonomisk dimension
Mariestads kommun har ett positivt delårsresultat på 101,2 miljoner kronor fram till 31 augusti 2025. Trots detta visar prognosen för helåret ett resultat på 75 miljoner kronor, vilket är 16 miljoner lägre än budgeterat. Det innebär att kommunen står inför ekonomiska utmaningar och behöver fortsätta arbeta för att nå ekonomisk balans.

Underlag till beslut
Delårsrapport augusti 2025
Ekonomichefens tjänsteskrivelse Delårsrapport augusti 2025

Beslutet ska skickas till
Kommundirektör
Förvaltningschefer
Redovisningschef
Controllerchef

Mariestads kommun

Delårsrapport augusti 2025

Mariestads kommun

Mariestads kommun

Innehåll

1. Inledning 4

1.1. Ekonomi och verksamhet i korthet 4

1.2. Organisation 6

1.3. Styrning av den kommunala verksamheten 7

1.3.1. Målarbete 7

1.3.2. Styrmodell Mariestads kommunkoncern 8

1.3.3. Egna mål för nämnder och bolag 8

1.3.4. Vision Mariestad 2040 8

1.3.5. Intern kontroll 9

2. Förvaltningsberättelse 10

2.1. Samlad bedömning av måluppfyllnad och ekonomi 10

2.2. Händelser av väsentlig betydelse 10

2.3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 11

2.3.1. Konjunkturutveckling 11

2.3.2. Kommunens ekonomiska utveckling 13

2.3.3. Delårsresultat och årsprognos 15

2.4. Åtgärder för budget i balans 17

2.4.1. Arbete med handlingsplan för strukturell omställning 17

2.4.2. Nämndspecifika åtgärder 18

2.5. Finansiell analys 20

2.5.1. Resultat och kontroll 20

2.5.2. Kapacitet och risk 22

2.5.3. Balanskravsresultatet 23

2.5.4. Resultatreserv och resultatutjämningsreserv 23

2.6. God ekonomisk hushållning 24

2.6.1. Uppföljning av kommunfullmäktiges mål 24

2.7. Väsentliga personalförhållanden 30

2.7.1. Personalstruktur 31

2.7.2. Kompetensförsörjning 32

2.7.3. Systematiskt arbetsmiljöarbete 33

2.7.4. Jämställdhet och mångfald 34

2.8. Mariestads bolagskoncern 35

2.8.1. Verksamhetens uppdrag 35

2.8.2. Väsentliga händelser under året 36

2.8.3. Framtida utveckling och måluppföljning 37

2.8.4. Delårsresultat och helårsprognos per bolag 38

2.8.5. Sammanställning investeringar 39

3. Finansiella rapporter **40**
3.1. Redovisningsprinciper **40**
3.2. Begreppsförklaring **43**
3.3. Resultaträkning **44**
3.4. Balansräkning **46**
3.5. Kassaflödesanalys **47**
3.6. Nothänvisningar **48**
3.7. Investeringsredovisning **57**
3.7.1. Sammanställning investeringar 57
3.7.2. Sammanställning investeringsprognos per nämnd 58

4. Bilaga, Uppdrag budget 2025 ..... **62**

1. Inledning

Delårsrapporten ingår som en del av ekonomi- och verksamhetsuppföljning. Rapporten upprättas per Tertial 2 (T2), vilket innebär att den baseras på ekonomiska utfallet till och med augusti månads utgång. Delårsrapporten innefattar ett bokslut per den 31 augusti 2025 med årsprognos samt måluppföljning.

1.1. Ekonomi och verksamhet i korthet

Kommunens ekonomi visar vid delårsbokslutet för augusti 2025 ett positivt resultat på 101 miljoner kronor, vilket är högre jämfört med 2024 då resultatet var 76 mnkr. Prognosen för helåret visar ett bedömt positivt resultat på 75 miljoner kronor, vilket motsvarar en negativ avvikelse mot budget på 16 mnkr.

Skatteintäkter och statsbidrag har ökat med drygt tre procent jämfört med 2024, medan nettokostnaderna ökat i något lägre takt. Även för 2025 är intäkterna för exploatering höga. Den budgeterade exploateringsintäkten på 50 mnkr bedöms uppnås. Det innebär att nettokostnadsutvecklingen har kunnat hållas på en relativt låg nivå trots pågående omställning, anpassningar på grund av minskat barnantal, ökade volymer inom äldreomsorgen och högre prisnivåer.

Investeringstakten för 2025 är betydligt lägre än budgeterat hittills och på helår bedöms de skattefinansierade investeringarna vara 64 mnkr lägre än budget. Den prognostiserade självfinansieringsgraden för kommunens investeringar uppgår till 85 procent.

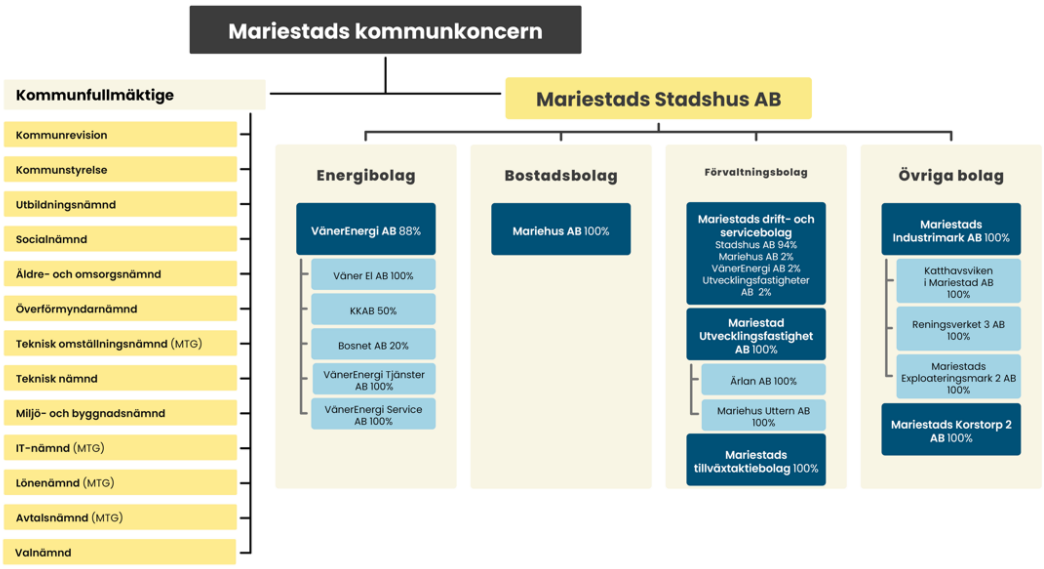
Den ekonomiska utvecklingen kräver fortsatt återhållsamhet och tydliga prioriteringar. För att klara den kommande tillväxten och säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet behöver kommunen behålla en restriktiv hållning till kostnadsökningar och investeringar. Det råder strukturella obalanser inom vissa verksamheter som behöver åtgärdas för att säkerställa en långsiktig hållbarhet mellan uppdrag och tillgängliga resurser. Samtidigt innebär ökade personalbehov, demografiska förändringar och osäkerhet kring statliga ersättningar att arbetet med effektiviseringar och resursoptimering behöver fortsätta med full kraft.

Mariestads kommun	Delår 2025	Delår 2024	Årsprognos 2025	Årsbokslut 2024

Verksamhetens intäkter	403	437,5	684	692
Verksamhetens kostnader	1 407	1472	2 283	2 302
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	1 216	1 175	1 811	1 758
Årets resultat	**101**	**76**	**75**	**53**
Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag, %	8	6,5	4,1	3,0
Förändring skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	42	45	53	52
Förändring skatteintäkter och statsbidrag, %	3,5	4,0	3,0	3,0
Förändring nettokostnad mnkr	-2	40,6	25,9	19
Nettokostnadsutveckling, %	- 0,2	3,9	1,5	1,1
Soliditet %	21	21	-	21
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse för pensioner %	9	7	-	7
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	553	560	-	558
Nettoinvesteringar	79	118	226	169
Självfinansieringsgrad av investeringar. %	239	105	85	79
Långfristiga skulder Mariestads kommun exkl koncernbank, mnkr	1 764	1 518	-	1 638

1.2. Organisation

Kommunens samlade verksamhet presenteras med utgångspunkt i nedanstående bild. Den består av nämndsorganisationen inom den kommunala sektorn samt Mariestads Stadshus AB med dotterbolag.

Kommunfullmäktige är Mariestads kommuns högsta beslutande organ och dess uppgifter framgår av kommunallagen. Fullmäktige beslutar i frågor av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer för verksamheterna, budget, skatt och andra större ekonomiska frågor. Ledamöterna, som representerar olika partier, utses genom allmänna val för en period om fyra år. Kommunfullmäktige ska kontrollera att den kommunala verksamheten sköts på ett korrekt sätt. För detta arbete utser fullmäktige revisorer.

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige och ansvarar genom sin förvaltning för att fullmäktiges uppdrag verkställs och följs upp. Styrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet, samt övrig kommunal verksamhet som bedrivs i kommunalförbund som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen ansvarar som nämnd för samhällsbyggnadsfrågor, kultur och fritid och andra kommunövergripande frågor.

Nämnderna styrs av ett reglemente, som har antagits av kommunfullmäktige. Alla nämnder har dessutom ett antal lagar att följa. Kommunallagen, förvaltningslagen och tryckfrihetsförordningen som reglerar offentlighetsprincipen är exempel på sådana lagar.

Utbildningsnämndens ansvarsområde omfattar förskola, fritidshemsverksamhet, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning och kost.

Äldre- och omsorgsnämnden har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade. Nämnden har också till uppgift att leda och ansvara för den kommunala hälso- och sjukvården inklusive hemsjukvården.

Socialnämnden har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och det som i lag sägs om socialnämnd. Nämnden har också till uppgift att leda och ansvara för den kommunala hälso- och sjukvården riktad mot Socialpsykiatrin.

Teknisk nämnd ansvarar för försörjning av vatten och avlopp (VA), gator, vägar, parker, hamn, skärgård samt trafikfrågor. Nämnden ansvarar även för kommunernas egen lokalförsörjning med tillhörande byggnadsverksamhet, fastighetsförvaltning och lokalvård.

Miljö-och byggnadsnämnd ansvarar för kommunens arbete med frågor som rör bygglov, livsmedel, människors hälsa, skyddet av miljön och naturvårdsfrågor. Arbetet sker utifrån ett antal lagar som plan- och bygglagen, miljöbalken och livsmedelslagen.

Överförmyndarnämnd ansvarar för de uppgifter som enligt lag och förordning ska handhas av överförmyndarnämnden. Överförmyndarnämnden har i uppgift att ha tillsyn över gode män och förvaltare.

Valnämnden är kommunens organ för valtekniska frågor. Nämnden ska fullgöra de uppgifter som framgår av vallagen, folkomröstningslagen, kommunallagen, lag om val till Europaparlamentet samt medverka i kyrkliga val i den utsträckning som detta åligger kommunen.

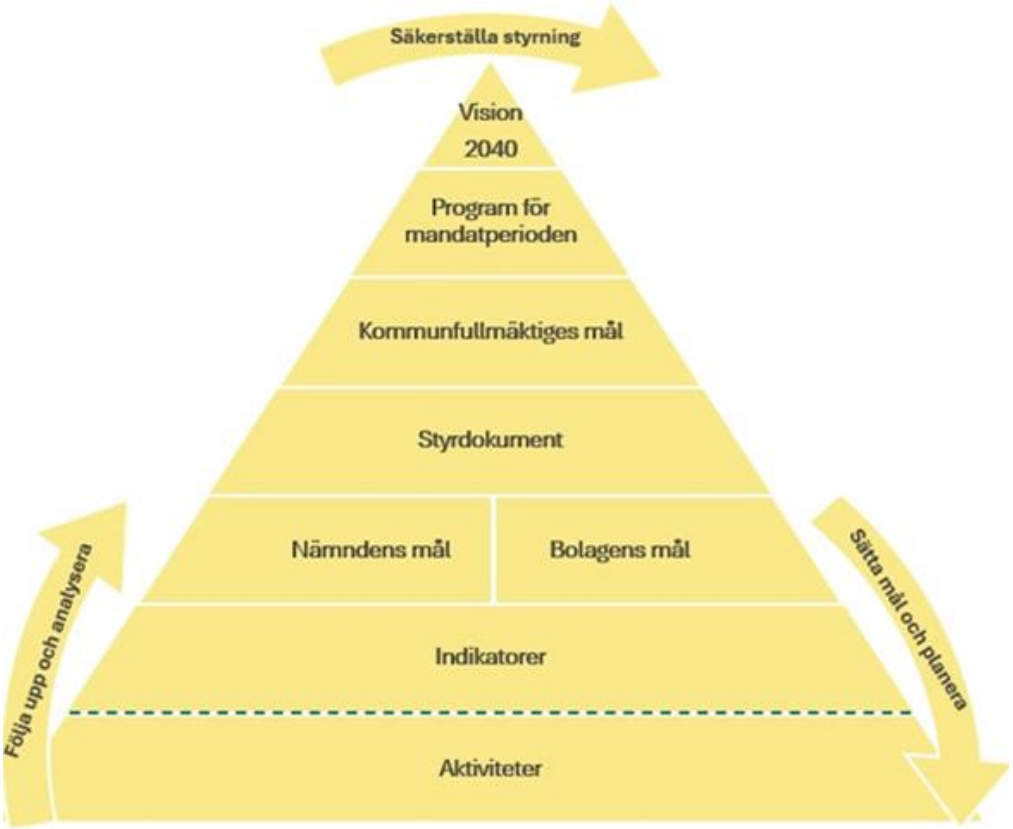
1.3. Styrning av den kommunala verksamheten

Ytterst syftar styrningen till att använda kommunens resurser på ett effektivt sätt för att uppnå god ekonomisk hushållning. Styrningen ska säkerställa en stabil långsiktig ekonomi för kommunens verksamheter. Ekonomi- och verksamhetsstyrning är en målmedveten styrprocess som syftar till att uppnå både verksamhetsmässiga och ekonomiska resultat utifrån god ekonomisk hushållning.

1.3.1. Målarbete

Kommunkoncernens arbete styrs utifrån visionen och beslutade mål – det är en gemensam utgångspunkt för alla verksamheter. Hur detta målstyrda arbete ska gå till beskrivs i kommunens styrmodell. Vid varje ny mandatperiod beslutar fullmäktige om mål som anger den politiska viljeriktningen för de kommande fyra åren.

1.3.2. Styrmodell Mariestads kommunkoncern

1.3.3. Egna mål för nämnder och bolag

Utifrån de övergripande kommunfullmäktigemålen arbetar varje nämnd fram och antar egna mål som ska bidra till utveckling och måluppfyllelse av fullmäktiges mål.

En viktig del i det målstyrningen är att fokusera på de resultat man vill uppnå. Resultaten är ett viktigt underlag för att kunna analysera hur det går med måluppfyllelsen. För att göra detta tydligare kopplas en eller flera indikatorer till varje mål. Nämnderna ansvarar för att ta fram en verksamhetsplan där man beskriver vilka aktiviteter som ska genomföras för att nå målen.

1.3.4. Vision Mariestad 2040

Visionen är en beskrivning av hur det ska vara att leva i Mariestad år 2040. Visionen är till för alla, både kommunkoncernens medarbetare, politiker och de människor som lever och verkar i Mariestads kommun.

"Vi skapar drömlägen tillsammans"

- Mariestad – drömläge för boende vid Vänern
- Mariestad – drömläge för det bättre livet

- Mariestad – drömläge för innovation och entreprenörskap

Drömlägen är det centrala begreppet i visionen. Med drömlägen menar vi vårt unika läge geografiskt, med skog, jord och vatten, med Vänern, Tidan och Göta kanal. Vår plats på jorden. Drömlägen är även en aktiv handling. I Mariestads kommun skapar vi drömlägen genom vår vilja till utveckling, innovation och samverkan. Vi skapar drömlägen tillsammans med våra invånare, besökare och näringsliv.

Vision 2040 ska vägleda oss i arbetet med hur Mariestad ska fortsätta att utvecklas. Genom att ha en gemensam riktning och målbild kan vi tillsammans bygga det Mariestad vi vill ha. Alla i Mariestads kommun, såväl medarbetare i kommunkoncernen som invånare, politiker och verksamma, ansvarar för att bidra till att vår vision realiseras. Det arbetet vi gör tillsammans ska komma till nytta för dig som lever och verkar i Mariestads kommun.

1.3.5. Intern kontroll

Arbetet med intern kontroll är lagstadgat och utgör en viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet. Det styrs av regler för intern styrning och kontroll som till att säkerställa att kommunstyrelse och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll. Syftet med den interna kontrollen är att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att:

- Verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt
- Den finansiella rapporteringen och informationen om verksamheten är tillförlitlig
- Lagar, styrdokument och beslut efterlevs
- Tillgångar säkras och förluster förhindras
- Allvarliga fel upptäcks och elimineras

Kommunstyrelsen har ett särskilt uppdrag att leda och samordna kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över de andra nämnderna. Detta ger kommunstyrelsen ett övergripande ansvar för att de övriga nämnderna arbetar med intern kontroll på ett tillfredsställande sätt. Kommunstyrelsen ansvarar för att en organisation för intern kontroll etableras i kommunen och att övergripande regler tas fram. Dock har nämnderna det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden.

Varje år ska kommunstyrelsen och övriga nämnder anta en plan för uppföljning av den interna kontrollen, baserat på en riskanalys där riskernas sannolikhet och konsekvens bedöms. Under året har kommunstyrelsen och alla nämnder kontinuerligt följt upp arbetet med intern kontroll. När avvikelser har upptäckts, har åtgärder planerats och genomförts. Återkopplingen visar att de arbetar för att säkerställa kvalitet och efterlevnad av regler och lagar. Under hösten har utbildningsinsatser gällande intern kontroll genomförts för både nämnder och samtliga chefer i organisationen.

2. Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ger en översiktlig bild av utvecklingen i kommunens verksamhet. I förvaltningsberättelsen beskrivs även viktiga händelser som har inträffat under året, förväntad utveckling, viktiga personalförhållanden och annat som är av betydelse för styrning och uppföljning.

2.1. Samlad bedömning av måluppfyllnad och ekonomi

Den samlade bedömningen är att Mariestads kommun under 2025 uppnår en god ekonomisk hushållning då det finansiella målet har en positiv riktning samt tre av fyra verksamhetsmål har en positiv riktning.

2.2. Händelser av väsentlig betydelse

Omställning och bolagisering: Flera förändringar har genomförts i organisationen i och med delningen av de kommungemensamma nämnder och verksamheter mellan Mariestad, Töreboda och Gullspång (MTG) där vissa delar också bolagiseras. Verksamheter som berörs är lokalvård, servicecenter, logistikhub, fordonshantering, produktionsavdelning samt delar av fastighetsavdelningen.

Mariestads överförmyndarverksamhet övergår till Överförmyndare i samverkan (Skövde) den 1 oktober 2025.

Kommunens stödfunktioner har samlats i en gemensam förvaltning för att underlätta samverkan mellan funktionerna och kunna leverera ett bättre och samordnat stöd till kommunens verksamheter.

En avsiktsförklaring har tecknats med Skövde kommun om att inleda samverkan kring IT-verksamhet och löneadministration.

Planeringen för att möjliggöra Vision 2040 fortskrider. Kommunen har under första halvåret 2025 genomfört 11 markanvisningar och åtta marköverlåtelser, vilket stärker förutsättningarna för bostads- och verksamhetsetableringar. Därtill har strategiska markförvärv genomförts i Hindberg och Krontorp, och exploatering har påbörjats i det nya verksamhets- och handelsområdet Ladukärr.

Nybyggnation av Kvarnstenens förskola har påbörjats. Kvarnstenens förskola beräknas vara inflyttningsklar hösten 2026.

Stora kliv inom digitalisering inom äldreomsorgen. Samtliga vård- och omsorgsboenden samt verksamheter inom Funktionsstöd är nu utrustade med sensorer som reagerar på rörelse och fall, vilket är unikt. Ny digital teknik och trygghetslarm har införts, vilket skapat ökad trygghet för både brukare och medarbetare. Genom samverkan med Räddningstjänsten har nya arbetssätt utvecklats, och ett pågående arbete syftar till att bredda kommunkoncernens interna

larmhantering via Trygghetscentralen, vilket förväntas minska kostnaderna för hela koncernen. Det finns även intressenter utanför kommunen som vill ansluta sig, vilket öppnar möjligheter för externa intäkter.

Nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025. Omställningsarbete har skett med grund i den handlingsplan som tidigare tagits fram. Ny delegationsordning och nytt reglemente har upprättats utifrån den nya lagstiftningen.

Demografiska förändringar. Antalet barn inom åldrarna 1-5 år minskar ytterligare, under första halvåret 2025 och hittills ligger födelsetalet under 2024 års nivå. Den demografiska minskningen har påverkat förskolans platsbehov och under våren 2025 avvecklades förskolan Flugsvampen tillfälligt på grund av det minskade platsbehovet hösten 2025. På grund av minskat antal barn och strukturella förändringar minskades förskolans organisation med 26 medarbetare från augusti 2025. Samtliga medarbetare var visstidsanställda.

Testbädd Mariestad är ett projekt mellan Länsstyrelsen och Skaraborgs kommunalförbund där en arbetsgrupp för risk- och möjlighetsanalys startats inför expansionen och etableringarna i Mariestad. Deltagare från socialförvaltningen, polis, folkhälsa, samhällsbyggnad, skola, HR, Länsstyrelsen och Skaraborgs kommunalförbund deltar i projektet där man bland annat undersöker arbetsmetoder som ska kunna implementeras i hela Skaraborg.

Ett fortsatt fokus på grön omställning där Mariestads kommun är en av ett fåtal utvalda kommuner som representerar i olika nationella forum för att delge utmaningarna med stora etableringar och bidra till att hitta lösningar för att lyckas med att göra det nödvändiga skiftet.

2.3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.3.1. Konjunkturutveckling

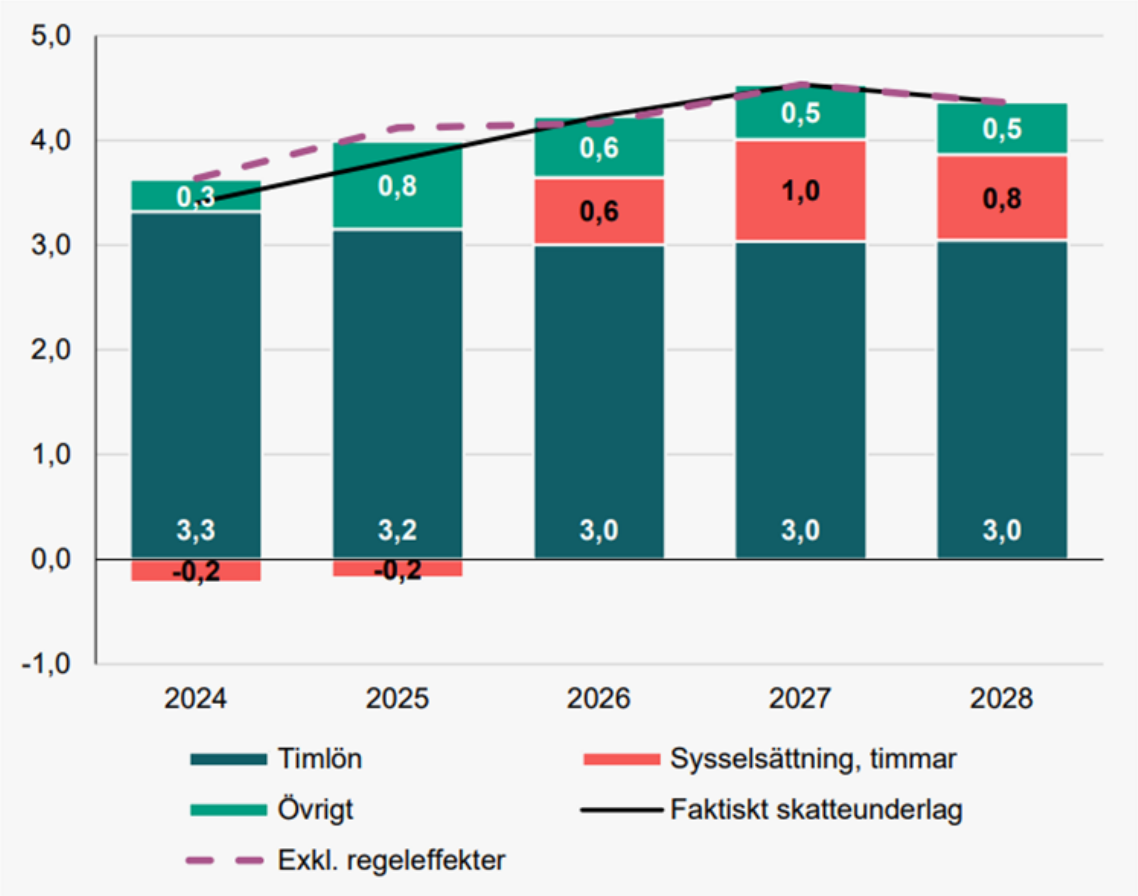
Den ekonomiska utvecklingen påverkas i hög grad av faktorer utanför kommunens kontroll. Den globala konjunkturen påverkas av handelskonflikter, särskilt USA:s höjda tullar på importvaror som skapar osäkerhet för världshandeln. Geopolitiska spänningar, bland annat kriget i Ukraina och oron i Mellanöstern, driver upp kostnader för energi och råvaror och påverkar investeringsviljan. I Europa pågår stora satsningar på militärt försvar och infrastruktur som på sikt kan stärka tillväxten, men som samtidigt bidrar till höga budgetunderskott och stigande statsskulder i flera länder.

För svensk ekonomi innebär detta att exportens bidrag till tillväxten blir begränsat under de närmaste åren. Hushållens ekonomi påverkas dessutom av ett högre ränteläge än under 2010-talet, vilket dämpar konsumtionen och förlänger

återhämtningen på bostadsmarknaden. Samtidigt är statens finanser ansträngda och behovet av prioriteringar ökar, vilket kan få konsekvenser för nivåerna på statsbidrag till kommunsektorn. Sammantaget innebär detta att den kommunala ekonomin även framåt är beroende av en osäker internationell utveckling och statliga beslut som kan förändra planeringsförutsättningarna på kort sikt.

Den svenska ekonomin befinner sig i ett svagt läge under 2024 och 2025 och återhämtningen tar längre tid än vad som tidigare prognostiserats. Tillväxten i ekonomin är låg, sysselsättningen utvecklas svagt och arbetslösheten ligger kvar på en relativt hög nivå. Först från 2026 väntas en tydligare konjunkturförstärkning med högre tillväxt och en förbättrad arbetsmarknad.

Procentuell förändring respektive förändring, procentenheter

Källor: Skatteverket och SKR.

Sysselsättningen och antalet arbetade timmar har utvecklats svagare än vad tidigare prognoser visat. Färre arbetade timmar och en lägre total lönesumma har bidragit till att skatteunderlaget blivit lägre än beräknat både 2024 och 2025. Denna fördröjning i

återhämtningen på arbetsmarknaden innebär att kommunsektorns intäktsutveckling under dessa år dämpas mer än förväntat. Från 2026 väntas dock sysselsättningen ta fart, vilket stärker skatteunderlaget och ger en tydligare återhämtning.

Procentuell förändring

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiskt skatteunderlag	4,8	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
Regelförändringar*	02	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	4,7	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Prisutveckling	6,6	4,5	-0,1	2,5	3,3	3,2
Realt skatteunderlag	-1,8	-0,9	4,3	1,6	1,2	1,1

**Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.*

Källor: Skatteverket och SKR.

För kommunsektorn innebär detta att skatteunderlaget växer långsamt både 2024 och 2025. Prognoserna pekar därefter på en starkare utveckling med en genomsnittlig årlig ökning på 4,1 procent under perioden 2025–2028. I reala termer innebär detta en återhämtning efter två år av minskad köpkraft, men utvecklingen ligger ändå under den historiska trend som gällt under 2010-talet och fram till pandemin.

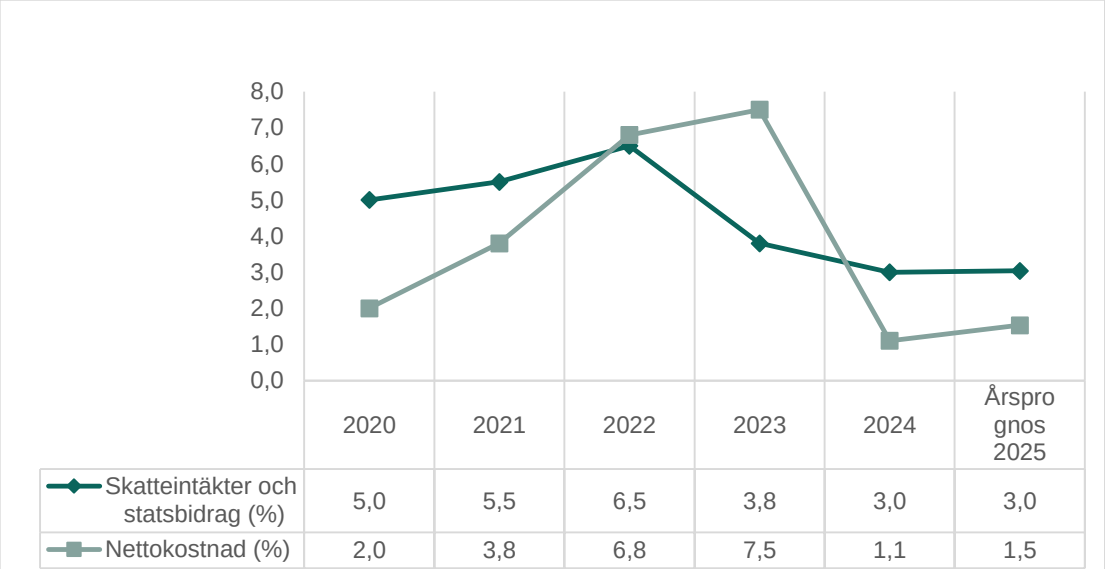
År 2025 får en särskild betydelse genom att kostnaderna för pensioner minskar tillfälligt, vilket leder till lägre kostnadsökningar i kommunernas verksamheter. Detta skapar ett kortsiktigt förbättrat ekonomiskt läge, men det är utvecklingen från 2026 och framåt som är avgörande för kommunens långsiktiga planering. Under dessa år väntas kostnadsökningarna återgå till en högre nivå samtidigt som skatteintäkterna växer mer måttligt i reala termer. Kommunernas köpkraft förstärks alltså jämfört med nuläget, men når inte upp till tidigare trender.

En ytterligare faktor är de negativa slutavräkningar som nu beräknas för 2024 och 2025. Detta påverkar resultatet och behöver beaktas i planeringen. För perioden 2026–2028 är bedömningen att skatteintäkterna kommer att öka, men i en takt som inte fullt ut motsvarar de behov och kostnadstryck som kommunerna möter. Det innebär att god ekonomisk hushållning och prioriteringar i verksamheten fortsatt är nödvändiga.

2.3.2. Kommunens ekonomiska utveckling

Under 2021 och 2022 hade kommunen stora positiva resultat på ca 90–100 mkr som i stor utsträckning berodde på statsbidragsintäkter kopplat till pandemin. För 2023 redovisade kommunen ett resultat på ca 17 mnkr, motsvarande 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet för 2024 var 53 mnkr, vilket var 3

procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Under 2022 och 2023 har nettokostnadsutvecklingen överstigit utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag. Under 2023 uppgick kostnadsutvecklingen till 7,5 procent medan utvecklingen av intäkter enbart uppgick till 3,8 procent. För 2024 var nettokostnadsutvecklingen 1,1 procent att jämföra med intäktsutvecklingen som uppgick till 3,0 procent. Dock var en stor del av intäkterna av engångskaraktär i form av t ex exploateringsintäkter. Det innebar att det fanns en strukturell obalans i ordinarie drift inför 2025. Under 2025 har åtgärder vidtagits för att komma tillrätta med denna obalans och för att sänka kommunens nettokostnader vilket och syns i diagrammet nedan. Den låga kostnadsutvecklingen förklaras också i stor utsträckning av att pensionskostnaderna under 2025 har minskat jämfört med 2024.

	2020	2021	2022	2023	2024	Årsprognos 2025
Skatteintäkter och statsbidrag (%)	5,0	5,5	6,5	3,8	3,0	3,0
Nettokostnad (%)	2,0	3,8	6,8	7,5	1,1	1,5

2.3.3. Delårsresultat och årsprognos

Mariestads kommun	Tertial 2				Helår 2025			
Mnkr	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2024	Budget	Prognos	Avvikelse	Avvikelse (T1)
Kommunstyrelse	-119	-99	20	-94	-178	-176	2	0
Räddningstjänst Skaraborg	-22	-21	0	-21	-32	-32	0	0
Teknisk nämnd	-162	-167	-5	-154	-241	-252	-10	-9
Miljö- och Byggnadsnämnd	-4,9	-4,7	0,2	-3,5	-7	-8	0	0
Utbildningsnämnd	-367	-359	7	-375	-571	-571	0	0
Äldre- och omsorgsnämnd	-364	-374	-10	-357	-555	-571	-16	-5
Socialnämnd	-102	-105	-3	-107	-153	-157	-4	-10
Överförmyndarnämnd	-3,1	-3,1	0,0	-1,2	-5	-4	1	0
Kommunrevision	-0,8	-0,6	0,2	-0,6	-1	-1	0	0
Verksamhetens kostnader	**-1 144**	**-1 133**	**10**	**-1 114**	**-1 743**	**-1 772**	**-29**	**-23**
Centrala poster exkl exploatering	-5,6	7,8	13,4	2,4	-12	6	18	-3
Skatteintäkter enl. riksprognos SKR	896	888	-8	857	1 344	1 333	-12	1
Generella statsbidrag riksprognos SKR	318	319	1	308	476	478	2	2
Finansiella intäkter	24	26	3	22	35	40	4	2
Finansiella kostnader	-39	-38	1	-35	-60	-60	0	1
Finansverksamhet och centrala poster	**1 193**	**1 203**	**11**	**1 154**	**1 785**	**1 797**	**12**	**3**
Exploateringsverksamhet	33	31	-2	24	50	50	0	0
Årets resultat totalt	**82**	**101**	**19**	**64**	**91**	**75**	**-16**	**-20**

Kontoklass	Tertial 2				Helår 2025			
(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2024	Budget	Prognos	Avvikelse	Avvikelse (T1)
3 Intäkter/Inkomster	666	694	28	723	997	1 021	24	13
4 Kostnader/Utgifter	-497	-514	-17	-548	-746	-765	-19	-17
5 Kostnader för arbetskraft	-906	-905	2	-920	-1 389	-1 395	-6	-11
6 Övriga verksamhetskostnader	-160	-172	-12	-196	-240	-261	-21	-16
7 Övriga verksamhetskostnader	-215	-201	14	-163	-323	-324	-1	5
8 Övriga intäkter och kostnader	1 195	1 199	4	1 168	1 792	1 798	6	7
Totalt	**82**	**101**	**19**	**64**	**91**	**75**	**-16**	**-20**

Kommunens samlade ekonomiska läge vid delårsbokslutet präglas av fortsatt hög kostnadsmedvetenhet, flera pågående omställningar och en stark vilja till styrning mot långsiktig balans. Helhetsprognosen ligger nära nollresultat, men bakom den samlade bilden finns både strukturella obalanser och positiva effektiviseringar i olika verksamheter.

Kommunstyrelsen uppvisar ett mindre överskott, framför allt till följd av den centrala bufferten som inte väntas nyttjas och lägre personalkostnader inom flera enheter. Samtidigt finns utmaningar inom Servicecenter, som dras med kostnader för dubbelbemanning och en ofinansierad chefstjänst, samt i arbetsmarknads-verksamheten där statliga ersättningar minskat. Samhällsbyggnads- och planverksamheterna har ett relativt stabilt ekonomiskt läge, men intäktsbortfall inom kart- och mätområdet behöver hanteras strukturellt inför kommande år.

Utbildningsnämnden står inför ett fortsatt ansträngt läge. Grundskolan påverkas av fler elever i behov av anpassad undervisning och ökade tilläggsbelopp, medan gymnasieskolan möter stigande kostnader i samband med införandet av nya ämnesplaner. Förskolans organisation har anpassats till minskande barnantal, men enheter med små barngrupper är fortsatt sårbara. Sammantaget väntas den centrala bufferten behöva användas för att täcka underskotten.

Socialnämnden visar en viss stabilisering efter föregående år, särskilt inom barn- och ungdomsområdet där kostnader för placeringar har minskat genom fler egna familjehem och ett aktivt förändringsarbete. Samtidigt är kostnaderna fortsatt höga för försörjningsstöd och vuxenplaceringar, delvis kopplat till svag arbetsmarknad och behov av konsulter under omställningsperioden. Handlingsplaner är framtagna för att bryta bidragsberoende och stärka det förebyggande arbetet.

Äldre- och omsorgsnämnden påverkas av ökade volymer äldre, ett ökande vårdbehov och svårigheter att rekrytera legitimerad personal. Flera verksamheter, i synnerhet särskilda boenden, redovisar underskott kopplat till dygnet-runt-bemanning och ökade kostnader för kost och lokaler. Samtidigt syns positiva effekter av digitalisering och nya arbetssätt i hemtjänsten, där effektiv planering och läkemedelsautomater bidrar till ett bättre resursutnyttjande. Funktionsstödsverksamheten står inför liknande utmaningar med personalförsörjning och ökade omvårdnadsbehov och har en positiv ekonomisk effekt på grund av en tilldelning av expansionsmedel för ett boende som ännu inte har startat.

Tekniska nämnden uppvisar stora skillnader mellan olika avdelningar. Den avgiftsfinansierade vatten- och avloppsverksamheten visar ett större överskott genom lägre kostnader, gynnsamma elpriser och något högre intäkter, vilket stärker fonden inför kommande investeringar. Samtidigt har fastighetsverksamheten en stor obalans mot budget på grund av att mycket akut underhåll behövts göras med anledning av den aktuella underhållsskulden, höga driftskostnader kopplat till fastigheterna för t ex el och VA. Detta innebär att en större del av driftsbudgeten går till felavhjälpande insatser i stället för planerat underhåll. Gatuverksamheten väntas hålla budget med hjälp av buffertar, trots lägre intäkter från hamn och ställplatser. Produktionsverksamheten når ett mindre överskott tack vare lägre leasing- och bränslekostnader, medan lokalvården klarar balans efter omorganisation och effektiviseringar. Sammanlagt står tekniska inför tydliga strukturella utmaningar för att nå en ekonomi i balans.

Centrala poster och finans visar vid denna prognos en positiv avvikelse till följd av att konjunkturbufferten kompenserar för den försämrade skatteprognosen då slutskatteavräkningarna är lägre än de tidigare skatteprognoser. Ett positivt räntenetto och lägre investeringstakt än budgeterat leder till att ingen nyupplåning behövts ännu under 2025 och avskrivningarna är därför lägre än budgeterats.

2.4. Åtgärder för budget i balans

2.4.1. Arbete med handlingsplan för strukturell omställning

Under 2025 har kommunen fortsatt genomförandet av handlingsplanen för strukturell omställning, med fokus på att skapa långsiktigt hållbara ekonomiska förutsättningar och en mer ändamålsenlig organisation. Arbetet har omfattat både kortsiktiga besparingsåtgärder och mer strategiska förändringar som syftar till att minska strukturella underskott och stärka styrningen inom kommunkoncernen.

Centrala insatser under året har varit:

- **Fortsatt organisationsöversyn**, bland annat integreringen av kultur- och fritidsverksamhet i samhällsbyggnadsförvaltningen och förändringar inom stödfunktionerna.

- **Restriktivitet vid nyanställningar, visstidsanställningar och konsultanvändning**, med prövningar av varje tjänst utifrån verksamhetsbehov.
- **Riktade pensionserbjudanden** till medarbetare från 62 års ålder. En ny omgång planeras under hösten 2025 för att fortsatt minska personalkostnader och skapa utrymme för kompetensväxling. Med de pensionserbjudanden som är aktuella kan det som högst innebära en kostnad på ca 3,6 mnkr, men det skulle kunna innebära en minskad kostnad för 2026 på ca 7,8 mnkr.
- **Översyn av lokalförsörjningen**, där fokus under året har legat på att uppdatera riktlinjerna för kommunens lokalförsörjning och kartlägga behov och nyttjandegrad av kommunens fastigheter. Effektiviseringsåtgärder är ännu inte genomförda, men utgör nästa steg i arbetet.
- **Ökad samordning av inköp, avtal och administrativa stödfunktioner**, vilket ger bättre kontroll över kostnader och resursanvändning. Ett arbete pågår med att ta fram nya styrande dokument och en ny inköpsorganisation för att styra inköp och upphandling på ett mer ändamålsenligt sätt.
- **Förstärkt uppföljning och prognosprocess** i samtliga nämnder.
- **Utbildnings- och utvecklingsinsatser för chefer**, särskilt inom ekonomistyrning, uppföljning och intern kontroll har genomförts under våren.
- **Inrättande av nämndvisa buffertar**, motsvarande en procent av kommunbidraget, för att hantera oförutsedda kostnader. Samtliga nämnder har avsatt en buffert, men ett flertal nämnder använder den med anledning av omfattande underskott.
- **Ökad koncernnytta:** Under året har arbetet med att stärka koncernnyttan intensifierats. Fokus har legat på att samordna styrning, ekonomi och stödfunktioner mellan kommunen och de kommunala bolagen för att uppnå större effektivitet och tydligare helhetsperspektiv.

Arbetet har bidragit till att stabilisera kommunens ekonomi. Kostnadsutvecklingen har dämpats, och den övergripande prognosen har förbättrats något jämfört med i tertialrapport 1.

2.4.2. Nämndspecifika åtgärder

Utöver de åtgärder som beslutats i handlingsplanen har flera kompletterande initiativ genomförts för att stärka styrningen och skapa bättre ekonomisk balans:

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har fokuserat på att stärka den övergripande styrningen och effektivisera stödfunktionerna.

- Omorganisationer och samordning av administrativa funktioner har genomförts för att möjliggöra samordning, minska personalkostnader och undvika dubbelarbete.
- Vakansprövning tillämpas konsekvent och konsultberoende har minskats.
- Omställningsfonden används för att hantera MTG-övergång och andra strukturella anpassningar.
- Arbetet med intern kontroll och gemensamma koncernövergripande arbetssätt har intensifierats.

Utbildningsnämnden
Utbildningsnämnden har anpassat verksamheten till förändrade demografiska och organisatoriska förutsättningar.

- Förskolan har minskat personalstyrka och stängt avdelningar i takt med lägre barnantal samt frigjort resurser genom organisatoriska justeringar.
- Grundskolan har justerat skolorganisation och tjänstefördelning, särskilt kopplat till ökade behov inom anpassad grundskola.
- Gymnasiet har genomfört effektiviseringar i verksamhet, programutbud och schemaläggning samt anpassats till reformen GY25.
- Vuxenutbildningen har optimerat kursutbud och anpassat verksamheten till efterfrågan.

Socialnämnden
Socialnämnden har arbetat med att åtgärda strukturella obalanser genom genomlysning av myndighetsutövning och förändrat utbud och val av insatser.

- Handlingsplaner har tagits fram för försörjningsstöd, vuxenområdet och socialpsykiatrin med fokus på rättssäkerhet och minskade tider med bistånd.
- Genomlysning av försörjningsstödet har lett till nya arbetssätt där fler individer erbjuds arbetsinriktade insatser i samverkan med AME.
- Fler barn och unga placeras i egna familjehem istället för institutionsvård genom aktiv rekrytering och stärkt familjehemsstöd.
- Samverkan med andra aktörer har utvecklats för att förebygga behov av externa placeringar och akuta insatser.

Äldre- och omsorgsnämnden
Äldre- och omsorgsnämnden har prioriterat effektivisering och kvalitet genom digitalisering och nya arbetssätt.

- Välfärdsteknik har införts brett, bland annat sensorer och läkemedelsautomater som frigör arbetstid och minskar manuella insatser.
- Trygghetscentralen har centraliserat larmhantering vilket lett till effektivare resurshantering och bättre svarstider.
- Resursenheten och planeringsenheten utvecklar bemanningsplanering och minskar behovet av korttidsbemanning.

- Verksamheten har systematiskt sett över bemanning efter brukarbehov och arbetat med ökad kontinuitet.
- Insatser pågår för att minska övertid och arbeta mer förebyggande med arbetsmiljö och kompetensförsörjning.

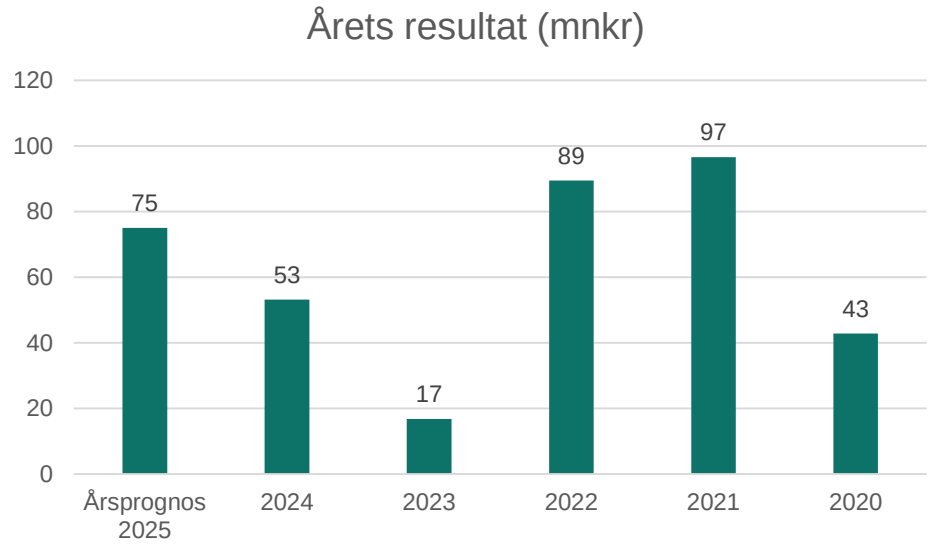
Tekniska nämnden

Tekniska nämnden har haft fokus på att stabilisera organisationen efter MTG-omställningen och bolagiseringen och har haft fokus på att sätta den nya organisationen och nya arbetssätt. Verksamheten har byggts upp med nya ledningsstrukturer, ansvarsfördelning och processer. Det har genomförts en fördjupad analys av fastighetsavdelningens kostnader och arbetat fram underhållsplaner för fastigheterna för att möjliggöra att gå mot mer planerat underhåll och minska akut felavhjälpande åtgärder.

2.5. Finansiell analys

2.5.1. Resultat och kontroll

Resultatet för årsprognosen är ca 75 mnkr vilket motsvarar 4,1 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Målvärdet för resultatet är 3 procent vilket bedöms uppnås för året. Det syns också en positiv trend då arbetet för en strukturell omställning i kommunen verksamheter under 2025 vilket också visas i resultatet.

Resultat Mariestads kommun, mnkr

Intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter har minskat från 438 mnkr delåret 2024 till 403 mnkr för delåret 2025. Verksamhetens kostnader har minskat från 1460 delåret 2024 till 1407 mnkr 2024. Förändringarna av intäkter och kostnader är i stor utsträckning kopplade till MTG-omställningen. Den lägre kostnadsnivån förklaras också av de minskade pensionskostnaderna.

Skatteintäkter och statsbidrag har ökat med 3,5 procent mellan delåret 2024 och delåret 2025.

Budgetföljsamhet

Totalt sett har kommunen en god budgetföljsamhet och en total avvikelse mot budget på 16 miljoner kronor vilket motsvarar 0,9 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Dock finns större negativa avvikelser på tre nämnder, Teknisk nämnd, Socialnämnden och Äldre- och omsorgsnämnden. Tekniska nämndes avvikelse kvarstår sedan föregående prognos medan Socialnämnden förbättrar sin prognos till följd av lägre placeringskostnader men också mer bidrag än budgeterat. Äldre och omsorgsnämnden försämrar prognosen då budgeterade statsbidrag ej kommer att betalas ut.

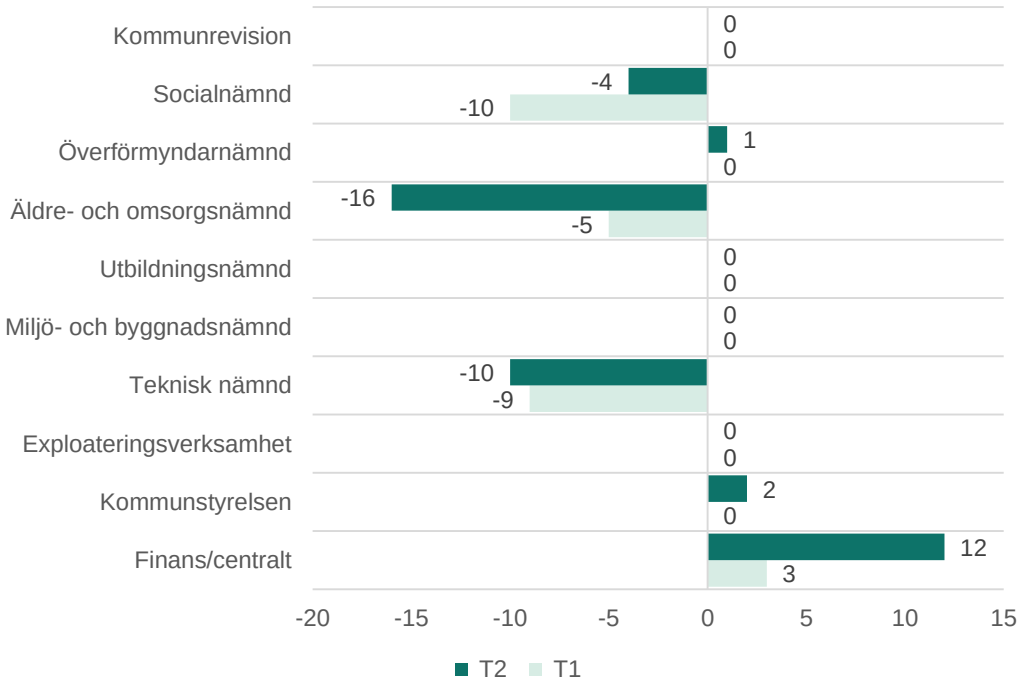
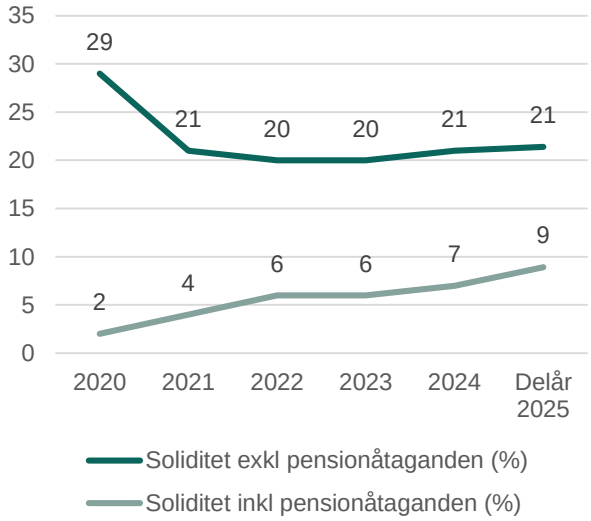

Figure 1 Budgetavvikelse helårsprognos per nämnd

2.5.2. Kapacitet och risk

Soliditeten visar hur mycket av kommunens tillgångar som finansieras med eget kapital. En hög soliditet innebär lägre finansiell risk.

Soliditeten exklusive pensionsåtagandet uppgår till ca 21 procent, vilket är en något mindre ökning med 0,5 procent jämfört med föregående helår. För att ge en rättvisande bild av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme, bör soliditeten mätas inklusive hela pensionsåtagandet. Detta innefattar den del som klassificeras som ansvars-förbindelse och därför inte påverkar resultaträkningen.

Soliditeten inklusive pensionsåtagandet är 9 procent vilket är en ökning då skulden utanför balansräkningen minskar allt eftersom den betalas ut.

Likviditet och kassaflöde under året

Mariestads kommunkoncern har en samlad finansverksamhet i form av en koncernbank som ligger under kommunen. Detta är ett sätt att kunna optimera användningen av likvida medel i ett helhetsperspektiv.

Likvida medel är ett mått på den kortsiktiga handlingsberedskapen. Medlen behövs för att garantera att verksamheterna kan fungera. Checkkrediten på 150 mnkr har inte nyttjats under året.

Kommunens kassaflöde har varit positiv under året och uppgår vid delårsbokslutet till 209 mnkr.

Långfristiga skulder

Under året har kommunens långfristiga skulder ökat till följd av en ökad upptagning av finansiella leasingavtal vilket ökar kommunens långfristiga leasingskuld med 114 mnkr.

Under 2025 har ännu inga nya lån upptagits. Prognosen för resterande delen av året är att en nyupplåning kommer att behövas för att hantera investeringar i bolagskoncernen.

2.5.3. Balanskravsresultatet

Balanskravet innebär att kommunens intäkter måste vara högre än kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskar, är kommunen skyldig att inom tre år återställa det egna kapitalet. Kommunen har de senaste åren haft ett positivt resultat och har klarat balanskravet varje år.

Resultatanalys och avstämning av balanskravet, mnkr	Prognos 2025	2024	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	**74,9**	**53,1**	**16,7**	**89,4**	**96,6**	**42,8**
avgår samtliga realisationsvinster	-2,5	-0,9	-2,5	-2,6	-0,4	-6,3
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**72,4**	**52,2**	**14,2**	**86,8**	**96,2**	**36,3**
reservering av medel till resultatreserv	-54,3	-34,6				
reservation av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	-70,4	-80,6	-21,7
Årets balanskravsresultat	**18,1**	**17,6**	**14,2**	**16,4**	**15,6**	**14,6**

Balanskravsutredning

I ovanstående avstämning av det lagstadgade balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster som uppstått under året. Prognosen för balanskravsresultatet för 2025 är positivt och inget negativt resultat finns att reglera.

2.5.4. Resultatreserv och resultatutjämningsreserv

Kommunallagen gör det möjligt att i vissa fall reservera delar av ett positivt resultat i en resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR) under eget kapital. De båda reserverna kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, eller andra särskilda omständighet under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt.

Resultatreserv (RER) och Resultatutjämningsreserv (RUR) (mnkr)	Prognos 2025	2024	2023	2022	2021	2020
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	72,4	52,2	14,2	86,8	96,2	36,3
En procent av skatteintäkter och statsbidrag	18,1	17,6	17,1	16,4	15,6	14,6
Skillnad i årets resultat enligt balanskravsresultatet och en procent av skatteintäkter och statsbidrag	54,3	34,6	-2,9	70,4	80,6	21,7
Reservation till RER	54,3	34,6				
Reservation till RUR	0	0,0	0,0	70,4	80,6	21,7
Ackumulerat RER	88,9	34,6				

Ackumulerat RUR	197,1	197,1	197,1	197,1	126,7	46,1

2.6. God ekonomisk hushållning

2.6.1. Uppföljning av kommunfullmäktiges mål

Under våren 2023 antog Mariestads kommun en ny styrmodell och med den antog kommunfullmäktige fem mål:

1. Mariestad – **en kommun med långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning.**
2. Mariestad – **en trygg kommun för alla.**
3. Mariestad – **en kreativ och innovativ kommun.**
4. Mariestad – **en välkommande kommun där alla kontakter genomsyras av ett gott bemötande.**
5. Mariestad – **en attraktiv tillväxtkommun.**

Till kommunfullmäktigemålen finns också 19 beslutade indikatorer som mäter både extern och intern upplevelse av organisationen för att bra sätt kunna avgöra om vi faktiskt uppfyller målen som kommunfullmäktige har beslutat. Status på kommunfullmäktiges mål, som är gällande under hela mandatperioden, bedöms vid delår och helår.

Bedömning av måluppfyllelse:

Bedömningen av måluppfyllelsen för varje mål är gjord utifrån en fyrgradig skala:

- Uppfyllt - målet är helt uppfyllt
- Positiv trend - arbete med målet pågår med positiv trend, målet är delvis uppfyllt
- Ingen tydlig förändring - arbete med målet är ej påbörjat eller arbetet har inte visat på någon utveckling sedan den senaste mätningen, målet är ej uppfyllt
- Negativ trend - status för målet är sämre än vid den senaste mätningen, målet är ej uppfyllt.

Dock kan ett flertal av de valda indikatorer enbart erhållas en gång per år och därför kommer ett flertal indikatorer som redovisas i delårsrapporten vara samma som i senaste årsredovisningen. Bedömningen görs genom att se på helheten för mandatperioden.

Mariestad – en kommun med långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning

Kommuner ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. För ekonomin ska det anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. De finansiella målen ska ge uttryck för realism och

handlingsberedskap och vara anpassade till kommunens ekonomiska förutsättningar. Mariestad kommun har i nuläget en svag handlingsberedskap på längre sikt, vilket soliditetsmåttet visar.

Måluppfyllelse status
Måluppfyllelsen bedöms som god och utvecklas i en positiv trend 2025

Kommentar
För delåret 2025 når Mariestads kommun de finansiella målen som satts upp inför året. Ett stort arbete har pågått under 2025 för att nå en ekonomi i balans inom de olika verksamheterna. Det är fortsatt lite svårt att följa måttet på soliditeten då de finansiella leasingavtalen justeras även under detta år. Resultatet uppnår målet både vid delårsbokslutet och i årsprognos. Även egenfinansieringsnivån uppfylls vid delår och i årsprognosen.

Indikator	Delår 2025	Årsprognos 2025	Utfall 2024	Målvärde
Årets resultat ska uppgå till minst tre procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	8%	4,1 %	3 %	3 %
Soliditeten inklusive pensionsåtagandena ska årligen öka med minst en procent från och med 2025 års utfall.*	9 %	-	7 %	%
Egenfinansieringen av skattefinansierade investeringar ska vara 76 procent för 2025	239 %	85 %	79 %	76 %

** Med hänsyn till att redovisningen av finansiell leasing ska anpassas till Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation 5 så behöver målvärdet sättas efter justeringen är genomförd.*

Mariestad – en trygg kommun för alla

Genom stabil ekonomi, bra kvalitet och trygga miljöer kan Mariestad erbjuda en hållbar kommun för alla som bor, verkar och vistas här. Mariestad är en trygg samhällsspelare med engagemang och medborgarfokus.

Måluppfyllelse status

Måluppfyllelsen bedöms som god och utvecklas i en positiv trend 2025

Kommentar

Den samlade bedömningen är att kommunen som helhet är på väg mot måluppfyllelse. Nämndernas mål visar på en god utveckling vilket påverkar den totala bedömningen av kommunfullmäktigemålet. Det finns inte nya resultat på alla indikatorer då flertalet mäts årligen men genom att se på helheten för mandatperioden kan ändå en bedömning göras.

I SCB:s Medborgarundersökning 2024 uppgav 98 procent av Mariestadsborna att de känner sig trygga utomhus i området där de bor när det är ljust ute, när det är mörkt ute är den siffran 81 procent vilket ligger i linje med mätningen 2023. Däremot är det 27 procent av invånarna som avstår från att gå ut ensam vilket visades i Folkhälsorådets undersökning "Hälsa på lika villkor" (2024). Enkätundersökningar visar att en hög andel av barnen i förskolan och eleverna i grundskolan och gymnasiet känner sig trygga, med vissa variationer mellan årskurser.

Genomförda aktiviteter under året:

Mariestad kommun arbetar aktivt för att främja medborgarnas trygghet och välmående.

Mariestads kommun arbetar aktivt för att uppnå en trygg och säker miljö för invånarna genom flera insatser inom trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete. Kommunen har under året antagit en lokal åtgärdsplan för brottsförebyggande insatser och genomfört trygghetsvandringar på identifierade otrygga platser, med fokus på stadsparken, biblioteksparken och stationshuset. Samverkan med andra aktörer, såsom polis och socialtjänst, har också varit centralt och utvecklats under 2024.

Under 2025 utvecklingen av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet fortsatt enligt modellen Effektiv Samordning för ökad Trygghet (EST) i nära samverkan med polis och fastighetsbolag. Flera åtgärder har genomförts av Tekniska verksamheten för att öka tryggheten, bland annat förbättrad belysning på mörka platser, uppgradering av övervakningskameror samt borttagning av skymmande växtlighet för bättre överskådlighet.

Inom skolverksamheten visar undersökningar att en majoritet av barn och eleverna känner sig trygga. Kontinuitet och samverkan är framgångsfaktorer. Även i äldreomsorgen arbetar kommunen för ökad trygghet. Tydlig omställning mot Nära vård med satsningar på kompetens, patientsäkerhet, dokumentationskvalitet och teknikstöd/sensorer, vilket stärker trygghet och kontinuitet. Inom socialförvaltningen riktas arbetet bland annat mot utvecklad samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid (SSPF).

Indikator	Utfall 2025	Utfall 2024	Utfall 2023	Startvärde	Riket
Invånare 16 - 84 som avstår från att gå ut ensam	Redovisas i årsrapporten	27 %	-	31 % (2022)	28 %
Trygg utomhus i området där du bor när det är ljust ute.	Mätning pågår redovisas i årsrapporten	98 %	97 %	98 % (2021)	96 %
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute.	Mätning pågår redovisas i årsrapporten	81%	83%	81% (2021)	78%

Mariestad – en kreativ och innovativ kommun

Chefer, ledare och medarbetare uppmuntras till nytänkande ”utanför boxen”. Genom omvärldsbevakning hämtar vi inspiration från andra och skapar hållbara lösningar för våra kommuninvånare.

Måluppfyllelse status

Måluppfyllelsen bedöms som god och utvecklas i en positiv trend 2025

Kommentar:

Den samlade bedömningen är att kommunen som helhet är på väg mot måluppfyllelse. Utvecklingen går enligt plan och flertalet projekt för digitalisering och förbättringsåtgärder har genomförts och andra är på gång i ett allt snabbare tempo.

Genomförda aktiviteter under året:

1. **Deltagande i Viable Cities** – strategiskt arbete för klimatsmarta lösningar och framtidsinriktad samhällsutveckling.
2. **Implementering av kvalitetsindikatorer i förskolan** – datadrivet arbetssätt för progression i lärande, stärker systematik och analys.
3. **Närvaromodellen i grundskolan** – strukturerad metod för att minska frånvaro med digital uppföljning och snabba insatser.
4. **Läkemedelsautomater i äldreomsorgen** – teknisk lösning som ökar trygghet, självständighet och frigör personalresurser.
5. **Planering av digital hemvård** – nytt arbetssätt med vård via videosamtal, stärker tillgänglighet och effektivitet.
6. **Mobila arbetssätt för legitimerad personal** – dokumentation direkt hos patienten, minskar administration och ökar kvalitet.
7. **Test av digitala hjälpmedel inom omsorgen** – stöd för struktur, kommunikation och kompetensutveckling.

Indikator	Utfall delår 2025	Utfall	Startvärde	Riket
Korta handläggningstider inom myndighetsutövning (bygglov)	Redovisas i årsrapporten	17,4 dagar	17,4 dagar (2023)	-
Öka antalet exploatörsdrivna detaljplaner	19	17	12 (2022)	-

Mariestad – en välkomnande kommun där alla kontakter genomsyras av ett gott bemötande

Vårt bemötande ska oavsett ärende ge en positiv känsla. Vi skapar mervärde för de vi är till för i varje samtal och möte. Vi sätter stort värde på våra invånare, besökare, företagare och anställda.

Måluppfyllelse status

Måluppfyllelsen bedöms som god, men visar inte någon tydlig förändring

Kommentar:

Den samlade bedömningen visar på en neutral trend.

Målet bedöms utifrån tre indikatorer från SCB's Medborgarundersökning samt tre indikatorer från medarbetarenkäten, HME som mäter medarbetarengagemang inom ledarskap, motivation och styrning.

Genomförda aktiviteter under året:

- **Etablering av Servicecenter och nytt ärendehanteringssystem:** Ger snabbare och mer enhetlig återkoppling.
- **Kompetenshöjning om ”Barn som far illa”:** Säkerställer tryggt bemötande av barn och vårdnadshavare.
- **Samverkan barn och unga (SAMBU):** Tydliga kontaktvägar och snabbare stöd i elevärenden.
- **Strukturerade elevforum:** Klass-/program-/elevråd med vuxennärvaro stärker elevinflytande.
- **Utbildningar i etik och bemötande:** För att stärka ett respektfullt och individanpassat bemötande inom vård och omsorg.
- **Brukarinflytande genom brukarråd:** Ökar delaktighet och tillgänglig kommunikation.
- **Förbättrad återkoppling på felanmälningar:** Kortare ledtider och bättre service.
- **Kunddialoger med företag:** Fokus på lösningsfokuserat bemötande med företag som haft flest bygglovsärenden.

Indikator	Utfall delår 2025	Utfall 2024	Utfall 2023	Startvärde	Riket
Kan rekommendera andra att flytta till kommunen.	Mätning pågår redovisas i årsrapport	69 %	69 %	65 % (2021)	63 %
Kommunen är en bra plats att bo och leva på.	Mätning pågår redovisas i årsrapport	97 %	97 %	95 % (2021)	92 %
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen.	Mätning pågår redovisas i årsrapport	85 %	85 %	87 % (2021)	83 %

Medarbetarengagemang totalt i kommunen (ledarskapsindex)	Mätning sker under hösten	81	-	80 (2022)	-
Medarbetarengagemang totalt i kommunen (motivationsindex)	Mätning sker under hösten	69	-	78 (2022)	-
Medarbetarengagemang totalt i kommunen (styrningsindex)	Mätning sker under hösten	80	-	80 (2022)	-

Mariestad – en attraktiv tillväxtkommun

I Mariestad finns förutsättningar för hållbar tillväxt. Entreprenörskap uppmuntras och ses som en tillgång. Vi förstår vikten av utbildning och forskning för att satsa rätt inför framtiden.

Måluppfyllelse status

Måluppfyllelsen bedöms som god och utvecklas i en positiv trend 2025

Kommentar:

Den samlade bedömningen är att det arbete som gjorts kopplat till målet inte ännu har visat på någon utveckling. Även om fler av de indikatorer som är kopplade mot kommunfullmäktigemålen visar på en negativ trend så visar nämndernas mål på en god utveckling vilket påverkar den totala bedömningen av målet.

I SCB's Medborgarundersökning som genomfördes under hösten 2024 uppgav 74% av Mariestadborna att det finns ett bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen men bara 28% svarade att det tycker det finns ett bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen. På frågan om kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra svarade 47% positivt. Under 2024 betalade Mariestads kommun ut 44 kr/invånare i lokalt aktivitetsstöd (LOK) till kommunens idrottsföreningar, vilket är lägre än snittet i riket men högre än föregående år.

Genomförda aktiviteter under året:

- **Tidiga infrastruktur- och VA-kapacitetsplaner** – säkerställer att exploatering kan ske effektivt och hållbart.
- **Planberedskap för fler bostäder** – antagna/framdragna detaljplaner
- **Förnyelse av ledningsnät** – genomförda/planerade relinings- och förnyelseinsatser 2025 för robust vatten/avlopp.
- **Underhållsplaner för fastigheter** – 88 % av Mariestads objekt har plan, vilket minskar akuta åtgärder och stärker investeringsklimatet.

- **Förbättrat företagsklimat (4,04 över rikssnitt)** – stärkt service/bemötande, bättre dialog och smidigare kontakter för företag.
- **Kunddialoger med byggaktörer** – riktade dialoger som utvecklar processer och förenklar etableringar.
- **”Val för livet” i högstadiet** – förstärkt studie- och yrkesvägledning för bättre utbildnings- och karriärval.
- **Ung Företagsamhet & entreprenörskap** – föreläsningar/aktiviteter i grundskolan; UF och entreprenörskapskurs på Vadsbogymnasiet enligt plan.
- **Programråd i alla yrkesprogram** – säkerställer matchning mellan utbildning och arbetsmarknadens behov.
- **VFU-samarbeten med lärosäten** – avtal (Karlstad, Örebro, Högskolan Väst), fler VFU-platser och studentmedarbetaravtal (T6–T7) för att stärka kompetensförsörjningen.

Indikator	Utfall delår 2025	Utfall 2024	Utfall 2023	Startvärde	Riket
Öka antalet kommuninvånare för att uppnå 40 000 år 2040	24 575	24 583	24 647	24 768 (2022)	-
Stabilisera vår placering på Svensk Näringslivs årliga ranking av det lokala företagsklimatet.	Mätning pågår redovisas i årsrapport	53	28	21 (2022)	-
Bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen	Mätning pågår redovisas i årsrapport	74 %	78 %	77 % (2021)	82 %
Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen	Mätning pågår redovisas i årsrapport	28 %	33 %	24 % (2021)	34 %
Utbetalt LOK-stöd till idrottsföreningar, kr/inv.	Mätning pågår redovisas i årsrapport	44 kr	42 kr	34 kr (2021)	51 kr
Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra.	Mätning pågår redovisas i årsrapport	47%	55%	60% (2021)	61%

2.7. Väsentliga personalförhållanden

Det här avsnittet innehåller väsentliga personalförhållanden i kommunen. Det innebär uppgifter om antalet anställda, ålder, könsfördelning och utvecklingen av antalet arbetade timmar. I avsnittet redovisas även de anställdas sjukfrånvaro och förhållanden kring personal- och kompetensförsörjning, ledskarskap och lönebildning.

2.7.1. Personalstruktur

Under den första halvan av 2025 har samhällsbyggnadsförvaltningen samt avdelningarna lokalvård, fastighet och gata inom tekniska förvaltningen genomfört uppdelning och verksamhetsövergång av de verksamheter som tidigare varit MTG-fördelade.

Antal tillsvidareanställda	2024-06-30	2025-06-30
Samhällsbyggnadsförvaltningen	58	60
Tekniska förvaltningen	251	207
Socialförvaltningen	183	127
Äldre- och omsorgsförvaltning	841	859
Utbildningsförvaltningen	851	820
Kommunstyrelsen	49	100
Totalt	**2 233**	**2 173**

Denna förändring påverkar både antalet medarbetare totalt i kommunen samt fördelningen av män/kvinnor på samhällsbyggnadsförvaltningen och på tekniska förvaltningen. Vidare har äldre och omsorgsförvaltningen ökat antalet medarbetare något i samband med införandet av ny enhet och nya arbetssätt.

Antal heltid/deltid	Totalt		Kvinnor		Män	
Mätdatum 2025-06-30	Deltid	Heltid	Deltid	Heltid	Deltid	Heltid
Samhällsbyggnadsförvaltningen	3	57	3	32	0	25
Tekniska förvaltningen	8	199	8	66	0	133
Socialförvaltning	12	115	10	95	2	20
Äldre- och omsorgsförvaltning	175	684	161	558	14	126
Utbildningsförvaltningen	100	720	75	574	25	146
Kommunchef	0	1	0	1	0	0
Kommunledning	0	9	0	5	0	4
Avd Ekonomi och styrning	1	29	1	23	0	6
HR MTG	0	12	0	11	0	1
Kultur och Fritid	21	27	12	12	9	15
Totalt		**2 173**		**1 647**		**526**

Åldersstrukturen bland kommunens medarbetare följer en rimlig variation utifrån när medarbetare i olika yrkesgrupper kan förväntas inträda i och lämna sitt yrkesliv.

Tabell 1 Åldersstruktur, mätdatum 2025-06-30

Ålder, år	Antal anställda
0–19	0
20–29	211
30–39	478
40–49	483
50–59	617
60–69	384
70–99	0
Totalt antal	**2 173**

Medelålder total	Kvinnor	Män
46,60	46,9	45,7

2.7.2. Kompetensförsörjning

Efterfrågan på kommunal verksamhet inom äldreomsorg prognostiseras fortsätta att öka då vår befolkning inom målgruppen försätter att öka. Här har Mariestads kommun något bättre förutsättningar att möta rekryteringsbehovet jämfört med andra kommuner i liknande storlek. Detta med anledning av att vi lokalt på orten både har ett gymnasium och vård och omsorgscollege som erbjuder undersköterskeutbildning. Vidare deltar Mariestad sedan flera år i den nationella satsningen äldreomsorgslyftet som syftar till att utbilda befintlig personal som arbetar och studerar samtidigt. På Högskolan i Skövde som ligger nom pendlingsbart avstånd ges utbildning till sjuksköterska.

En insats som görs för att öka unga personers kännedom om den här delen av vår verksamhet där prognosen för fast anställning efter avslutad gymnasieutbildning är mycket god är ungdomssommarjobb.

Med vikande elevunderlag minskar rekryteringsbehovet till våra skolor och förskolor. Den positiva effekten är dock att våra möjligheter förbättras att lyckas rekrytera medarbetare med rätt kompetens när antalet rekryteringar minskar. Den nationella bristen på lärare i fritidshem kvarstår. Här görs en insats genom ett samarbete med Linköpings universitet som ger denna utbildning på distans i Da Capos lokaler. Detta bekostas delvis med medel från Omställningsfonden.

Samhällsbyggnadsförvaltning och ekonomiavdelning som tidigare har haft stora svårigheter att finna personer med den efterfrågade kompetensen vid rekrytering upplever idag ett något förbättrat rekryteringsläge. Detta skulle kunna härledas till det rådande samhällsklimatet där vi som kommun upplevs som en konjunkturstabil arbetsgivare.

Kommande pensionsavgångar	2026	2027	2028	2029	2030	2031
65 år	36	64	72	71	75	60
66 år	27	36	64	72	71	75
67 år	23	27	39	64	72	71
68 år	8	23	27	39	64	72
69 år	8	8	23	27	39	64

Ett väl beforskat sätt att minska personalförsörjningsbehovet är genom förlängt yrkesliv. Under hösten 2025 genomförs en pensionsinformation för medarbetare 61 år och äldre. När medarbetare ges tid att reflektera över sin pension i god tid skapar vi möjlighet för våra medarbetare att planera inte bara sin pensionsavgång utan också nedtrappning och ett förlängt yrkesliv vilket till exempel kan ske genom deltidsarbete.

För att förbättra jämställdhetsarbetet i samband med rekrytering har pilottest av referenstagningssystemet refapp genomförts på de förvaltningar som inte använder refapp idag. Refapp har köpts in av- och används idag av äldre- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen.

2.7.3. Systematiskt arbetsmiljöarbete

Under våren har verksamheten arbetat med det systematiska arbetsmiljöarbetet enligt tidigare beslutat upplägg. Utöver det har flera verksamheter genomför fördjupade analyser för att få en fördjupad förståelse kring trivsel, ledarskap och orsaker för personalomsättning. De övergripande sjukskrivningstalen har sjunkit något jämfört med samma mätperiod föregående år, 7,2 procent 2024 och 6,8 procent 2025. Den långa sjukfrånvaron har gått ner något om man jämför fördelningen mellan lång- och korttidssjukskrivna. 2023 var det 41,3 procent och 2024 var det 42,4 procent av totala sjukskrivningsmängden som var långtidssjuka. Under hösten 2025 planeras en omfattande medarbetarundersökning.

Sjukfrånvaro	Total	Kvinnor	Män	29 år eller yngre	30–49 år	50 år eller äldre
Total sjukfrånvaro utifrån ordinarie arbetstid (%)	6,8	7,5	5,0	6,6	6,8	6,9
Långtidsfrånvarande av total sjukfrånvaro (%)	39,1	40,4	33,4	18,3	46,5	36,5

Jämfört med 2024 har antalet tillbud minskat något samtidigt som antalet riskobservationer har ökat. Här kan ana en positiv trend där den anmälda riskobservationen ger arbetsgivaren en chans att arbeta med möjliga arbetsmiljörisker vilket gör att tillbud har kunnat undvikas.

Tillbud och arbetsskador	Totalt 2025	Totalt 2024
Riskobservation	62	17
Tillbud	208	226
Olycksfall	89	86
Färdolycksfall	9	8
Arbetssjukdom	6	5
Förbättringsförslag	0	0
Totalt	**374**	**342**

2.7.4. Jämställdhet och mångfald

Rekryteringsenheten har under året inlett ett arbete med kompetensbaserad rekrytering. Det innebär att vi arbetar aktivt med en fördomsfri rekryteringsprocess. Fokus läggs på kompetens och personliga egenskaper samt matchning mot tjänsten i fråga. Ålder, ursprung och kön blir inte relevant och ges inte heller plats i processen.

Detta kan göras genom att till minska utrymmet för det personliga brevet till förmån för urvalsfrågor där kandidaten svarar på frågor som är relevanta för befattningen och för matchningen mot tjänsten. En kandidat som har rätt egenskaper för en befattning kan stärkas med kompetens.

Jämställdhet ändrad sammanställning		Kvinnor	Män
Månadsanställda	Föräldrapenning	16,3 %	12,6 %
Andel kvinnor av kvinnor, män av män	Vård av sjukt barn VAB	4,3 %	0,95 %
Mätdatum 31/12 (30/6 delår)	Partiell föräldraledighet	26 %	19,5 %

Kvinnliga medarbetare är oftare frånvarande från arbetet för att tillfälligt vårda sjuka barn. Här kan vi som arbetsgivare göra en viktig skillnad genom att tydligt signalera till att manliga, så väl som kvinnliga medarbetare att familjeliv och en kommunal anställning går utmärkt att kombinera.

2.8. Mariestads bolagskoncern

2.8.1. Verksamhetens uppdrag

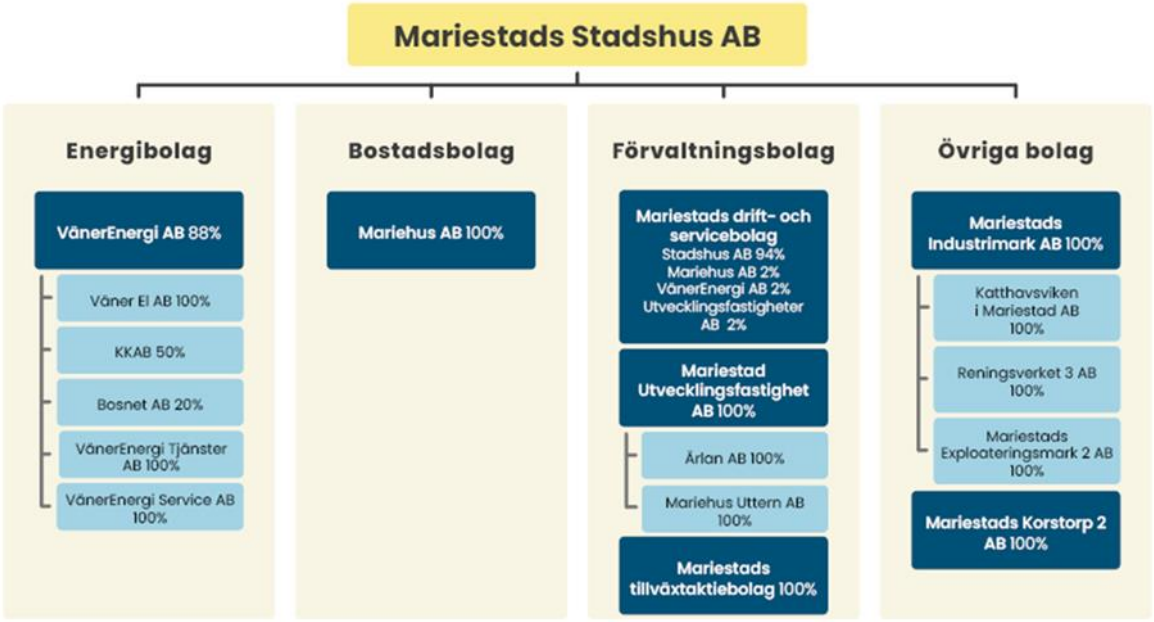
Mariestads Stadshus AB är moderbolag i den kommunala bolagskoncernen och ägs till 100 % av Mariestads kommun. Bolaget har det övergripande ansvaret för koncernen och de ingående dotterbolagen.

Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde den 22 november 2022 att bilda Mariestads Stadshus AB. Enligt den fastställda bolagsordningen ska moderbolaget utveckla och säkerställa en effektiv styrning och samordning av koncernbolagen och kommunkoncernen, utifrån ett värdeskapande och koncerngemensamt perspektiv. Bolaget ska optimera koncernens finansiella och skattemässiga situation samt verka för en långsiktigt ekonomiskt hållbar utveckling, i enlighet med de ekonomiska mål och krav som ägaren ställer.

Mariestads Stadshus AB är moderbolag och äger sju dotterbolag, varav tre har underkoncerner per den 31 augusti 2024. Dessa är VänerEnergi AB, Mariestads Industrimark AB och Mariestad Utvecklingsfastigheter AB. Inklusive underkoncerner omfattar bolagskoncernen totalt 17 bolag.

Mariestads Stadshus AB äger 88 procent av VänerEnergi AB, medan Töreboda kommun äger resterande 12 procent. Ägarförhållandet regleras i ett aktieägaravtal mellan Mariestads kommun och Töreboda kommun.
Under 2025 har koncernens bolag

Organisationsbild över Mariestads Stadshus AB:s bolagskoncern per den 31 augusti 2025.

2.8.2. Väsentliga händelser under året

Nedan följer en kort sammanfattning av viktiga händelser inom koncernen. För information om respektive dotterbolags verksamhet hänvisas till dotterbolagens egna delårsrapporter.

Utvecklingen av bolagskoncernen fortgår och kommunfullmäktige beslutade i slutet av föregående år om en omstrukturering inom bolagskoncernen. Syftet med omstruktureringen var att skilja på kommersiella fastigheter och bostadsfastigheter. Vilket medförde att Mariehus AB har sålt dotterbolagen Ärlan AB och Uttern AB till Mariestads Utvecklingsfastigheter AB.

Mariehus AB

- Underhåll och investeringar har under året fortsatt i hög takt.
- I Sjötorp har ett nytt LSS-boende upphandlats och projektering pågår
- Omvandling av Leksbergs skola till + 65 boende fortskrider enligt plan.
- Trygghetsskapande åtgärder fortlöper genom upprustning av lekplatser samt åtgärder för utomhusbelysningar.

VänerEnergi AB

- Fjärrvärme: Sjunkande priser på skogsbränslen efter tidigare brist – positivt för affärsområdet.
- Telekom: Affärsområdet avslutat i juli när kommunen startade egen svarstjänst.

- Vätgasstation: Nedmontering påbörjad. Vätgastillverkning och solceller sålda till privata aktörer. Tankstationen kvar till januari 2026 då Hydri tar över.

Tillväxtaktiebolaget

- Dagvattenprojekt för södra dagvattendiket vid Korstorp. Klart hösten 2025.
- Dialog med Volvo inför miljötillståndsansökan.

Driftbolaget

- Personalövergång: Lokalvårdens personal har övergått till ny verksamhet per 31 augusti.

2.8.3. Framtida utveckling och måluppföljning

Koncernen bolag har följt upp de mål som finns ägardirektiv. En samlad bild av uppföljning är att bolagen är på god väg att uppnå målen men ett gemensamt arbete inom bolagskoncernen krävs för att tydliggöra målen och uppföljningsarbetet.

Bolagsorganisationens utveckling kommer att fortgå genom att kontinuerligt förbättra och anpassa organisationen för att möta nya utmaningar, maximera effektivitet och uppnå strategiska mål. Det är en medveten satsning för att möta fler och större företagsetableringar i framtiden. Bolagskoncernen kommer att vara en del i kommunens framtida utveckling. Nedan följer en sammanfattning av bolagens framtida utveckling.

Mariehus AB

Mariehus satsar på att utveckla en flexibel och effektiv organisation som inte bara förvaltar bostäder utan också aktivt bidrar till Mariestads tillväxt och attraktivitet. Företaget fokuserar på kontinuerlig kompetensutveckling, modernisering och tydliga processer för att öka leveransförmågan. Dessutom prioriteras samarbete inom koncernen, där servicecentret och samordning med Drift- och servicebolaget ska skapa ökad effektivitet och bättre service för hyresgäster och samarbetspartners. Mariehus fokuserar på hållbarhet och samhällsansvar genom energieffektivisering samt minskad miljöpåverkan för att bidra till Agenda 2030, kommunens klimatmål och utvecklingen av Mariestad som en attraktiv och trygg stad.

VänerEnergi AB

VänerEnergi befinner sig i en förvaltande fas efter omfattande investeringar i fibernät och nedgrävning av elledningar. Inom några år planeras betydande expansion, särskilt i samband med nya industrietableringar och ökat bostadsbyggande i ägarkommunerna. Den förväntade utbyggnaden av elnät, fjärrvärme och fibernät under det kommande decenniet innebär ett ökat behov av både ekonomiska och personella resurser. Samtidigt råder det stor konkurrens om kvalificerad arbetskraft i energibranschen, då behovet av utbildade medarbetare är stort. En ytterligare

utmaning är att den nationella elproduktionen inte matchar den ökande efterfrågan som elektrifieringen av industri och transporter innebär.

Drift- och servicebolag AB
Verksamhetsövergången har påbörjats i etapper: Personal från lokalvårdsenheterna övergick den 1 september, Servicecenter planeras följa efter den 1 oktober och avdelningarna för drift och produktion övergår senast den 1 januari 2026.

2.8.4. Delårsresultat och helårsprognos per bolag

Bolag mnkr	Delårs-resultat 2025-08-31	Budget 2025	Årsprognos 2025	Avvikelse
Mariestads Stadshus AB	7,4	0,0	5,2	5,2
Mariestad Tillväxt AB	0,1	0,1	0,0	-0,1
Drift- och servicebolaget	-0,6	0,2	-1,1	-1,4
Mariehus AB	31,6	7,9	36,8	28,9
Mariestads Utvecklingsfastigheter AB	-1,1		-2,6	
VänerEnergi AB	12,4	20,8	20,0	-0,8

Mariestads Stadshus AB
Bolaget prognostiserar ett överskott på cirka 5,2 mnkr för 2025. Avvikelsen mot budget beror främst på lägre kostnader för externa konsulter samt utdelning från VänerEnergi AB. Arbetet med att införa fakturering av koncerninterna tjänster pågår och väntas påverka resultatet kommande perioder.

Mariestad Tillväxt AB
Prognosen visar ett resultat på omkring 40 tkr, vilket är något lägre än budget. Minskade intäkter förklaras av inbromsningen i Volvos etablering och därmed färre

debiterbara timmar. Kostnaderna har anpassats till den lägre verksamhetsnivån för att begränsa underskottet.

Drift- och servicebolaget AB
Bolaget prognostiserar ett underskott på cirka –1,1 mnkr, vilket är sämre än budget. Avvikelsen beror på ökade personal- och driftkostnader under uppbyggnadsfasen samt pågående etablering av nya uppdrag. Intäkterna har ökat men täcker ännu inte kostnadsnivån.

Mariehus AB
Mariehus prognostiserar ett resultat på 36,7 mnkr, vilket är cirka 29 mnkr över budget. Resultatet påverkas i huvudsak av en engångsvinst från försäljningen av Uttern AB. Exklusive engångseffekten uppgår prognosen till cirka 13 mnkr. Hyresintäkterna överstiger budget och underhållsarbetet har genomförts enligt plan.

Mariestads Utvecklingsfastigheter AB
I koncernen Mariestads Utvecklingsfastigheter AB ingår dotterbolagen, Ärlan AB och Uttern AB Uttern AB köptes av Mariehus AB och aktieöverlåtelsen undertecknades den 8 juli i år. Koncernen har inte någon beslutad budget, därav sker endast redovisning av delårsresultat och årsprognosen för koncernen.

Bolaget befinner sig under 2025 i en uppbyggnads- och konsolideringsfas efter förvärv av flera strategiska fastigheter och dotterbolag. Prognosen visar ett negativt resultat efter finansnetto för helåret, huvudsakligen till följd av ökade avskrivningar, uppstartskostnader samt en tidsfördröjning innan nya intäkter ger full effekt.

Intäkterna förväntas öka under fjärde kvartalet i takt med nya hyreskontrakt och arrenden. När arrendeintäkter från samtliga centrala objekt är i full drift och effektiviseringsvinster i driften realiserats, bedöms bolaget nå ett positivt resultat efter finansnetto 2026. Fokus framåt ligger på att öka uthyrningsgraden, säkerställa långsiktigt hållbara hyresintäkter och utveckla fastigheternas värde.

VänerEnergi AB
Bolaget prognostiserar ett resultat på 20,0 mnkr, vilket är något lägre än budget. Minskad försäljning inom el och fjärrvärme till följd av mild vinter och lägre volymer påverkar intäkterna negativt. Kostnadsnivån är lägre än föregående år, men ökade räntekostnader och avskrivningar har påverkat resultatet.

2.8.5. Sammanställning investeringar
Stadshus koncernens investeringsbudget sammanställs på helhetsnivån för att erhålla en samlad bild.

Investeringar mnkr	Budget 2025	Årsprognos 2025	Avvikelse mot budget
Mariehus AB	64,8	60,2	4,6

VänerEnergi AB	69,2	52,4	16,8
Total investeringsnivå	**134**	**112,6**	**21,4**

Årets prognos visar på lägre investeringsnivå än planerad budget. Nedan följer en beskrivning av bolagens investeringar. Årsprognosen visar på en 100- procentig självfinansiering det vill säga att beslutade kreditramar kommer att hållas.

Mariehus har under året genomfört fönsterbyten och renoveringar på flera fastigheter, samt avslutat ROT-renoveringar och påbörjat ett omfattande projekt på Uttern 2. Fokus ligger även på nya projekt som nytt LSS-boende i Sjötorp och omvandlingen av Leksbergs skola till +65-boende. Insatser för ökad trygghet och trivsel har skett genom upprustning av lekplatser, förbättrad belysning och fortsatta trygghetsvandringar.

VänerEnergi har startat samtliga egna investeringar, dock har stadsnät- och fjärrvärmeprojekt försenats. Elnätet genomför planerade investeringar för att säkra drift och leveranskvalitet, medan ett arbetsmiljöfokus präglar både anläggningar och arbetsplatser.

3. Finansiella rapporter

I avsnittet redogörs först för vilka redovisningsprinciper och redovisningsbegrepp som används. Därefter redovisas kommunens och koncernens räkenskapsrapporter med resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys samt noter, affärsverksamhet och VA-verksamhet.

3.1. Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper kommunen

Kommunens årsredovisning har upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Rådet för kommunal redovisning (RKR) lämnar rekommendationer om redovisningsprinciper.

Det innebär bland annat att:

- Intäkter redovisas i den omfattning de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras kommunen och räknas på ett tillförlitligt sätt.
- Kostnader redovisas fortlöpande då de uppstår med beaktande av försiktighetsprincipen.

Skatteintäkter och statsbidrag

- I enlighet med RKR:s rekommendation R2 från november 2019 har kommunalskatten periodiserats enligt den prognos som lämnas från Sveriges kommuner och landsting i december aktuellt år.

Pensionskostnader

- I enlighet med RKR R10 har den särskilda löneskatten på pensionskostnader periodiserats. Uppgifter om aktualiseringsgrad och överskottsmedel i försäkringen lämnas i not. Värdering av pensionsförpliktelser görs med tillämpning av RIPS21.
- Särskild avtalspension och visstidspension är beräknade enligt RKR R10.
- Förtroendevaldas pensioner redovisas som avsättning.
- Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att skulden visas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Värdet på ansvarsförbindelsen är något som i framtiden kommer att belasta kommunens resultat och likviditet. Beräkning och underlag för pensioner erhålls från KPA pension i samband med årsbokslutet.
- Pensionsskulden till och med 1997 redovisas inom linjen i balansräkningen under raden "Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna". Löneskatt har upptagits i beloppet. Intjänade pensioner från 1998 återfinns i balansräkningen under raderna avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser och kortfristiga skulder. Kommunen har beslutat att årligen, från 1998, utbetala hela intjänandet av pensionen till de anställda.
- Samtliga pensionsförpliktelser är återlånade.

Personalkostnader

- Okompenserad övertid, sjuklön, mertid samt jour och beredskap med tillkommande upplupna sociala avgifter redovisas som kortfristig skuld.
- Förändring av semesterlöneskuld redovisas i driftredovisningen. Total semesterlöneskuld redovisas som kortfristig skuld.
- Sociala avgifter har bokförts löpande månadsvis i form av procentuellt omkostnadspålägg. Nämndernas påslag har varit 47,18 procent vilket är samma som den av SKR rekommenderade avgiften. Påslaget innehåller sociala avgifter och pensionskostnader.

Anläggningstillgångar

- Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet med avdrag för planenliga avskrivningar. Ett basbelopp 58 800 kronor och en livslängd över tre år används som gräns för att få bokföras som investering.
- Linjär avskrivning görs vilket innebär samma avskrivningsbelopp per år fördelat över avskrivningstiden. Avskrivningar påbörjas månaden efter att investeringen tagits i bruk.
- Aktiverade tillgångar belastas med en kalkylränta på 2,50 procent baserat på bokfört värde.

- Komponentavskrivning på anläggningar sker på samtliga nya investeringar. Följande indelningar görs:

Anläggningstyp	År
Mark	Ingen avskrivning
Markanläggningar	20–50
Maskiner och inventarier	5–10
Gator	20–100
Byggnader	20–80
Vatten/avlopp (VA)	50

För gator görs indelning i lokalgator, huvudgata, bostadsgata och broar samt därinom i ytskikt och överbyggnad.

För byggnader görs indelning i ett större antal angivna komponenter som stomme, fasad, ytskikt och ventilation. För varje enskilt projekt sker indelning i komponenter med olika nyttjandeperioder.

Vatten och avlopp har ledningsnät som en komponent. Övriga anläggningar inom VA har komponenter utifrån inriktning och syfte där angivna komponenter inom byggnader eller andra delar användas.

- Omprövningar av nyttjandetiden görs om inriktningen eller användningsområdet ändras.
- Nedskrivningar av anläggningstillgångar görs om rivning av byggnad sker, om anläggningen inte längre finns kvar eller om annat uppstår som ger upphov till nedskrivning. Årlig bedömning görs. Kostnaden för nedskrivning belastar driftredovisningen aktuellt år.

Övriga redovisningsprinciper

- Räntekostnader belastar inte pågående investeringsprojekt innan färdigställande.
- För bidrag till infrastrukturella investeringar finns möjlighet till periodisering av kostnaden. Kommunen periodiserar utbyggnaden av E20 över 15 år, från år 2014-2029. Under året har det ännu ej gjorts utbetalning för E20. Detta har skett till Skaraborgs kommunalförbund som är samordnande part i Skaraborg. Kommunalförbundet vidarebefordrar kommunernas belopp till Trafikverket. Utbetalningen beräknas ske under åren 2020 till 2026.
- RKR R8 Redovisning av derivat och säkringsredovisning anger att redovisning av ränterisk och valutarisk ska göras där derivatinstrument finns. Kommunen har sedan tidigare tecknat ränteswappar vilket redovisas i not.
- Syftet med säkringen är att undvika snabba förändringar av ränteläget och att inte få stora svängningar i finansiella kostnader. Kommunens finanspolicy som visar hur kreditförfallet och räntebindningen ska vara fördelat i tidsintervallet noll till fem år.

- Ränteswappar innebär en risk och vid ett undervärde mot marknadsvärdet är motsvarande belopp den risk och kostnad kommunen har om ränteswapparna måste lösas i förtid.
- Upplupna kostnadsräntor och intäktsräntor som hör till aktuellt år har bokförts och belastat redovisningsåret.
- Kommunen är ansvarig för koncernkrediten på bank. Det innebär att fordran respektive skuld för koncernbolagens likvida medel på konton ska redovisas hos kontoinnehavaren/gäldenären. Detta redovisas på motsvarande sätt hos kommunen.
- I enlighet med RKR R18 särredovisas intäkter och kostnader inom taxefinansierad verksamhet som en kortfristig skuld alternativt kortfristig fordran.
- Finansiell leasing. Från 2022 redovisar kommunen finansiella leasingavtal i balansräkningen. Det avser avtal över en längre tid och till ett större belopp. Arbetet med att redovisa samtliga finansiella avtal som berörs har fortsatt under 2025 och hyresavtal längre än tre år redovisas i balansräkningen.
- Avsättning som påverkat resultaträkningen har gjorts för framtida kostnader för deponi. Detta enligt RKR R9.

3.2. Begreppsförklaring

Anläggningstillgångar: Tillgångar som är avsedda för att ägas under längre tid än tre år. Huvuddelen av anläggningstillgångarna är fastigheter, VA-anläggningar, maskiner och inventarier.

Avsättning: En legal förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst, men oviss till belopp eller till den tidpunkt då den ska infrias.

Avskrivningar: Avskrivningar beräknas på anläggningstillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde och den ekonomiska livslängden med inriktning på komponenter.

Balansräkning: Visar den ekonomiska ställningen vid årets slut fördelad på tillgångar och skulder.

Finansiellt leasingavtal: Ett leasingavtal där de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren.

Kassaflödesanalys: Kassaflödesanalysen visar en betalningsflödesrapport som förklarar hur räkenskapsperiodens löpande verksamhet och investeringar har finansierats, både internt och externt. Analysen visar hur detta har inverkat på verksamhetens likvida medel.

Komponentavskrivning: Indelning av anläggningstillgångar i olika komponenter efter beräknad livslängd exempelvis stomme, ventilation, el och ytskikt. Fastighet, gata och vatten/avfall är områden där uppdelning sker.

Koncernbank: Även benämnt internbank. Kommunen ansvarar för och är motpart till finansinstitut för samtliga lån inom den kommunala koncernen. Respektive part står för sina kostnader kopplat till detta.

Kortfristiga skulder: Kortfristiga lån som skall betalas tillbaka inom ett år från balansräkningens datum.

Långfristiga skulder: Skulder som återbetalas på längre tid än ett år.

Likviditet: Betalningsförmåga på kort sikt.

Nettoinvesteringar: Investeringar efter avdrag för investeringsbidrag.

Nyckeltal: Mäter förhållandet mellan två storheter, till exempel eget kapital i procent av totala tillgångar (soliditet).

Omsättningstillgångar: Pengar eller andra tillgångar som relativt snabbt kan omsättas till likvida medel.

Pensionsskuld: Pensionsskulden redovisas från och med 1998 enligt "blandmodellen" i den nya redovisningslagen.

Periodisering: Anvisningarna inför bokslutet har varit att alla kostnader och intäkter ska periodiseras och tas upp under det verksamhetsår som de tillhör.

Resultaträkning: En sammanfattning av årets kostnader och intäkter och visar årets resultat.

Rörelsekapital: Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Soliditet: Avspeglar kommunens finansiella styrka på lång sikt. Soliditeten är eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna.

3.3. Resultaträkning

Resultatrapport (mnkr)	**Noter**	**Delårsresultat 2025-08-31**	**Delårsresultat 2024-08-31**	**Budget 2025**	**Årsprognos 2025**	**Bokslut 2024-12-31**
Verksamhetens intäkter	1	402,5	437,5	660,0	684,0	692,0
Verksamhetens kostnader	2,3	-1 407,4	-1 472,0	-2 285,2	-2 283,1	-2 301,7
Avskrivningar	4	-87,6	-59,9	-80,0	-116,9	-80,5
Verksamhetens nettokostnader		**-1 092,5**	**-1 094,5**	**-1 705,2**	**-1 716,0**	**-1 690,1**
Skatteintäkter	5	888,5	857,0	1 344,3	1 332,7	1 281,4
Generella statsbidrag och utjämning	6	327,9	317,9	476,3	478,5	476,3

Verksamhetens resultat		**123,9**	**80,4**	**115,4**	**95,1**	**67,6**
Finansiella intäkter	7	26,3	22,2	35,4	39,6	40,5
Finansiella kostnader	8	-49,0	-38,3	-59,7	-59,7	-55,0
Resultat efter finansiella poster		**101,2**	**64,3**	**91,0**	**75,0**	**53,1**
Bokslutsdispositioner		0,0				
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		**101,2**	**64,3**	**91,0**	**75,0**	**53,1**

3.4. Balansräkning

Balansräkning (mnkr)	Noter	Delårsresultat 2025-08-31	Delårsresultat 2024-08-31	Budget 2025	Bokslut 2024-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	9	2 481,4	2 201,0	2 642,4	2 371,9
Maskiner och inventarier	10	24,6	22,5	25,0	28,0
Finansiella anläggningstillgångar	11	69,0	66,9	1 237,2	69,2
Summa Anläggningstillgångar		**2 575,0**	**2 290,4**	**3 904,6**	**2 469,2**
Bidrag till statlig infrastruktur	12	20,8	25,9	19,1	24,2
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	13	155,3	147,8	200,3	115,0
Fordringar	14	1 476,5	1 453,3	89,8	1 382,0
Kassa, bank	15	209,3	199,0	62,0	131,2
Summa Omsättningstillgångar		**1 841,1**	**1 800,1**	**352,1**	**1 628,2**
Summa Tillgångar		**4 436,9**	**4 116,4**	**4 275,8**	**4 121,6**
Eget kapital	**16**				
Årets resultat		101,2	64,3	91,0	53,1
Eget kapital vid årets slut		**948,7**	**858,7**	**780,7**	**847,5**
Varav resultatutjämningsreserv		*197,1*	*197,1*	*0,0*	*197,1*
Varav resultatutreserv		*34,6*	*0,0*	*0,0*	*34,6*
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17	24,4	23,8	21,2	24,7
Andra avsättningar	18	53,9	71,4	34,8	55,0
Skulder					
Långfristiga skulder	19	2 877,2	2 631,2	2 797,0	2 751,0
Kortfristiga skulder	20	532,7	531,2	642,1	443,3
Summa Eget Kapital, Avsättningar och Skulder		**4 436,9**	**4 116,4**	**4 275,8**	**4 121,6**
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	21	552,8	559,7	536,9	558,0
Övriga ansvarsförbindelser	22	40,4	47,8	41,3	41,3
Leasing	23	611,4			468,6

3.5. Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (mnkr)	Not	Kommunen budget 2025	Delår 2025	Kommunen 2024
Den löpande verksamheten				
Årets resultat		91,0	101,2	53,1
Justering för ej likviditetspåverkande poster	4, 24	80,0	65,0	98,2
Justering realisationsvinster (-) / förluster (+)		0,0	2,5	-0,9
Förändring av avsättningar	17,18	0,0	1,4	12,4
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**171,0**	**170,1**	**162,8**
Ökning **(**-) **/**minskning (+) kortfristiga fordringar	14	0,0	-94,5	30,3
Ökning **(**-) **/**minskning (+) förråd, varulager, exploatering	13	-9,3	-40,2	16,1
Ökning **(**+) **/**minskning (-) kortfristiga skulder	20	2,0	89,4	23,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**163,7**	**124,8**	**232,4**
Investeringsverksamheten				
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0
Bruttoinvestering i materiella anläggningstillgångar		-311,6	-71,1	-185,9
Erhållna investeringsbidrag, övriga investeringsinkomster			11,0	11,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-311,6**	**-60,1**	**-174,7**
Finansieringsverksamheten	25			
Nyupptagna lån		180,0	0,0	0,0
Amortering av långfristiga skulder			0,0	0,0
Erhållna offentliga investeringsbidrag			1,7	3,3
Övrig förändring av långfristiga skulder			11,8	22,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**180,0**	**13,5**	**25,8**
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-20,1	0,0	-16,1
Årets kassaflöde		**12,0**	**78,2**	**67,5**
Likvida medel vid årets början		**50,0**	**131,2**	**63,6**
Likvida medel vid årets slut		**62,0**	**209,3**	**131,2**

3.6. Nothänvisningar

Not	(mnkr)	Delårsresultat 2025-08-31	Delårsresultat 2024-08-31	Bokslut 2024-12-31
1	**Verksamhetens intäkter**			
	Försäljningsintäkter	16,0	15,5	22,6
	Taxor och avgifter	119,2	120,3	181,4
	Hyror och arrenden	50,7	49,7	76,1
	Bidrag	84,7	83,8	145,0
	Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	112,9	146,7	229,0
	Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	16,6	28,0	37,1
	Realisationsvinster på materiella och immaterilla anläggningstillgångar	2,5	0,0	0,9
	Övriga verksamhetsintäkter	0,0	-6,5	0,0
	Summa verksamhetens intäkter	**402,5**	**437,5**	**692,0**
2	**Verksamhetens kostnader**			
	Personalkostnader inkl sociala avgifter	839,2	850,0	1 284,5
	Pensionskostnader inkl löneskatt	99,4	114,5	188,3
	Bidrag och transfereringar	37,1	38,8	57,0
	Inköp av material och varor	57,6	55,8	90,1
	Köp av verksamhet och tjänster	215,2	247,1	408,2
	Lokalhyror, fastighetsservice, hyra/leasing	100,4	125,6	206,5
	Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	-0,9	0,0
	Övriga verksamhetskostnader	58,5	41,1	67,2
	Avgår: Interna poster investeringsredov.	0,0	0,0	
	Bolagsskatt (avser koncern)	0,0	0,0	0,0
	Summa verksamhetens kostnader	**1 407,4**	**1 472,0**	**2 301,7**
3	**Ersättning för revisorer**			
	Räkenskapsrevision			0,3
	Övriga revisionskostnader	0,6	0,7	1,1
4	Av och nedskrivningar			
	Avskrivning immateriella tillgångar	0,0	0,0	0,0

	Avskrivning byggnader och anläggningar	82,9	55,3	73,7
	Avskrivning maskiner och inventarier	4,7	4,6	6,8
	Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0,0	0,0	0,0
	Summa av- och nedskrivningar	**87,6**	**59,9**	**80,5**
	Komponentavskrivning sker på samtliga anläggningar. Mer information under not 9 och 10.			
5	**Skatteintäkter**			
	Preliminär kommunalskatt	892,5	855,4	1 283,2
	Preliminär slutavräkning innevarande år	-2,1	4,4	4,6
	Slutavräkningsdifferens föregående år	-1,9	-2,8	-6,3
	Summa skatteintäkter	**888,5**	**857,0**	**1 281,4**
6	**Generella statsbidrag och utjämning**			
	Inkomstutjämning	218,8	213,3	319,9
	Kostnadsutjämning	-6,2	-14,3	-21,4
	Regleringsbidrag/avgift	43,4	50,3	75,4
	Kommunal fastighetsavgift	47,9	46,1	69,2
	Bidrag/avgift för LSS-utjämning	15,0	12,6	18,9
	Övriga generella bidrag från staten	8,9	9,9	14,3
	Summa generella statsbidrag och utjämning	**327,9**	**317,9**	**476,3**
7	**Finansiella intäkter**			
	Aktieutdelning	0,0	0,0	0,0
	Kommuninvest överskottsutdelning	1,7	1,0	1,0
	Övriga finansiella intäkter	24,6	21,1	39,5
	Summa finansiella intäkter	**26,3**	**22,2**	**40,5**
	De kommunala bolagen debiteras ett räntepåslag som ingår under övriga finansiella intäkter i kommunen med ett totalt belopp på 3,7 mnkr.			
8	**Finansiella kostnader**			
	Räntekostnader	48,4	38,2	54,9
	Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	0,6	0,0	0,0
	Övriga finansiella kostnader	0,0	0,1	0,1
	Summa finansiella kostnader	**49,0**	**38,3**	**55,0**
	Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma. Från 2021 finns en koncernbank. De finansiella kostnaderna hanteras koncernmässigt			

	men belastar kommunen och bolagen. Kommunen är också motpart mot låneinstituten. Under 2025 har den externa finansiella kostnaden för koncernens lån totalt varit 49 mkr.			
	Mark, byggnader, tekniska anläggningar			
	Ingående anskaffningsvärde*	3 453,8	3 238,2	3 238,2
	Årets investeringar	14,9	26,0	120,3
	Försäljningar/Utrangeringar	0,0	0,0	0,0
	Omklassificeringar	142,9	-10,4	109,9
	Utgående anskaffningsvärde	3 611,6	3 253,8	3 468,4
	Ingående avskrivningar*	-1 102,2	-1 043,1	-1 043,1
	Årets avskrivningar	-82,9	-49,3	-73,7
	Årets försäljning	0,0	0,0	0,0
	Utgående ack. avskrivningar	-1 185,0	-1 092,3	-1 116,8
	Ingående nedskrivningar/uppskrivningar	0	0,0	0,0
	Årets nedskrivningar /återföringar	0	-0,9	0,0
	Utrangeringar	0		0,0
	Utgående ack. nedskrivningar	0	-0,9	0,0
	Pågående arbeten	54,9	45,6	20,3
	Utgående redovisat värde	**2 481,4**	**2 201,0**	**2 371,9**
	** Ingående balans reviderad med omklassificerad mark innan 2023*			
	Specifikation kommunen			
	Markreserv	98,5	49,9	98,9
	Verksamhetsfastigheter	933,6	956,3	962,0
	Fastigheter för affärsverksamhet	6,2	380,4	4,8
	Gata, vägar och park	433,6	410,4	384,6
	Övriga fastigheter	376,7	0,5	432,7
	Finansiell leasing, fastigheter	578,0	358,0	468,6
	Pågående arbeten	54,9	46,0	20,3
	Summa utgående bokfört värde	2 481,4	2 201,0	2 371,9
	Under 2025 har finansiell leasing för hyresavtal lyfts in i redovisingen utifrån ingångna hyresavtal som klassas in som finansiell leasing utifrån RKR R5. Värde för leasing som ej avser fastigheter är ej upptagen i detta värde.			
10	**Maskiner och inventarier**			
	Ingående anskaffningsvärde*	206,3	198,8	198,8
	Årets investeringar	1,2	0,0	7,7
	Försäljning/ Utrangeringar	0,0	0,0	0
	Utgående anskaffningsvärde	207,5	198,9	206,5
	Ingående avskrivningar	-178,3	-171,7	-171,7
	Årets avskrivningar	-4,7	-4,6	-6,8
	Årets försäljning	0,0	0,0	0
	Utgående ack. avskrivningar	-183,0	-176,3	-178,5

	Ingående nedskrivningar*	0,0	0,0	0
	Årets nedskrivningar /återföringar	0,0	0,0	0
	Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0
	Utgående redovisat värde	24,6	22,5	28
	Avskrivning inom not 9 och 10 sker i kommunen med följande tider (år): Mark: Ingen avskrivning Markanläggningar: 20-50 Byggnader: 20-80 Gata: 20-100 Vatten/avlopp: 50 Maskiner och inventarier: 5-10 Genomsnittlig avskrivningstid i år för år 2025 är 24,8 år och för 2024 29,6 år.			
	Kommunen använder komponentavskrivning för att få en mer rättvisande bild över livslängden och den årliga kostnaden baserat på gjorda investeringar. Komponenter tillämpas på nya investeringar samt större befintliga byggnader och anläggningar. Individuell fördelning på komponenter har gjorts enligt framtagen fördelningsnyckel inom fastighet, gata, vatten/avlopp (VA) samt maskiner och inventarier. Se även i stycket om redovisningsprinciper. I bolagen sker avskrivning av byggnader och övriga anläggningar i intervallet 20-100 år. Komponentavskrivning tillämpas. Avskrivning på externa finansiella hyresavtal sker enligt aktuella kontraktstider.			
	*Ingående balans reviderad med avrundningsdifferens från 2023			
11	**Finansiella anläggningstillgångar**			
	Andelar Kommuninvest	22,1	28,4	22,1
	Andelar övrigt	8,8		9,0
	Mariestads Stadshus AB	38,1	38,1	38,1
	Övriga finansiella anläggningstillgångar		0,3	0
	Summa	**69,0**	**66,9**	**69,2**
12	**Bidrag till infrastruktur**			
	Redovisad avsättning vid beslut	76,5	76,5	76,5
	Avgår tidigare upplöst belopp	-52,3	-47,2	-47,2
	Avgår årets upplösta belopp	-3,4	-3,4	-5,1
	Summa bidrag till infrastruktur	**20,8**	**25,9**	**24,2**
	Beslut har tagits i kommunfullmäktige i september 2014. Beloppet periodiseras på 15 år, 2014-2029.			
13	**Förråd, lager och exploateringsfastigheter**			
	Förråd, lager	0,7	1,4	0,7
	Exploateringsmark	154,5	146,4	114,3
	Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	**155,3**	**147,8**	**115,0**
14	**Fordringar**			
	Kundfordringar	61,0	73,3	64,3
	Skattefordringar	17,5	28,2	27,5
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	249,4	229,2	135,1

	Övriga kortfristiga fordringar	35,9	9,9	42,3
	Koncerninterna fordringar	1 112,7	1 112,7	1 112,7
	Summa fordringar	**1 476,5**	**1 453,3**	**1 382,0**
15	**Kassa och bank**			
	Kassa	0,1	0,1	0,1
	Bank och plusgiro	142,9	71,7	67,0
	Koncernkonto bank	66,4	127,2	64,1
	Utnyttjad kredit Mariehus AB	-2,9	-9,0	-13,4
	Utnyttjad kredit VänerEnergi AB	-10,2	7,6	-28,8
	Utnyttjad kredit Mariestads Utvecklingsfastigheter AB	-21,8		
	Utnyttjad kredit Mariestads Stadshus, övriga	101,4	128,5	106,2
	Summa kassa och bank	**209,3**	**199,0**	**131,2**
	Total koncernkredit är 150 mkr. Under året och vid bokslutstillfället var inte checkkrediten utnyttjad. Kommunen har från 2021 en koncernbank. Samtliga lån redovisas hos kommunen.			
16	**Eget kapital**			
	Ingående eget kapital	847,5	794,4	794,4
	- varav justering eget kapital	0	0	0,0
	Årets resultat	101,2	64,3	53,1
	Utgående eget kapital	948,7	858,7	847,5
	- varav resultatreserv	34,6	0,0	34,6
	- varav resulattutjämningsreserv	197,1	197,1	197,1
17	**Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser**			
	Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	24,7	20,4	20,3
	Nyintjänad pension	0,7	2,8	1,9
	Årets utbetalningar	-0,6	-0,9	-0,8
	Ränte- och basbeloppsuppräkning	0,6	0,7	1,6
	Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0
	Övrig post	-0,9	0,0	0,7
	Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0,0	0,0	0,0
	Ökning/minskning av avsättning med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	0,0	0,0	0,0
	Förändring löneskatt	0,0	0,7	0,9
	Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	**24,4**	**23,8**	**24,7**

	Beräkningsgrund för pensioner framgår under redovisningsprinciper. I avsättningar ingår pension för tidigare kommunalråd motsvarande kostnad efter 65 år. Nya förpliktelser under året avser nuvarande förtroendevalda enligt gällande pensionsavtal för förtroendevalda. Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att skulden visas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Värdet på ansvarsförbindelsen är något som i framtiden kommer att belasta kommunens driftredovisning och likviditet. Inga återlån finns för pensionsförpliktelserna.			
18	**Andra avsättningar**			
	Avsatt för återställande av deponi			
	Redovisad avsättning vid årets början	26,7	27,3	27,3
	Förändring avsättning under året	0,0	-0,3	-0,6
	Utgående avsättning	26,7	27,0	26,7
	I samband med bokslutet har inte någon ytterligare avsättning gjorts för återställning av Bångahagen deponi.			
	Bidrag till statlig infrastruktur			
	Redovisad avsättning vid beslut	76,5	76,5	76,5
	Tidigare gjord indexuppräkning	16,1	16,1	16,1
	Årets indexuppräkning	0,0	0,0	0,0
	Utbetalning för utbyggnad E20	-65,3	-49,3	-65,3
	Utgående avsättning	27,3	43,3	27,3
	Beslut i kommunfullmäktige i september 2014 avseende utbyggnad av E20. Planerad utbetalningstid enligt nya uppgifter under året är år 2020 till 2026 med störst enskilt belopp under 2021.Avsättningen är i prisnivå för juni 2013 och indexuppräkning sker med Trafikverkets investeringsindex för väg. Ingen indexuppräkning sker från 2022.Under 2025 har ännu ej utbetalning skett, Kommunalförbundet vidarebefordrar kommunernas belopp till Trafikverket.			
	Övrig avsättning			
	Medfinansiering till Trafikverket i samband med bygge av påfart till E20.	0	1,1	1,1
	Summa andra avsättningar	**53,9**	**71,4**	**55**
19	**Långfristiga skulder**			
	Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	2 254,4	2 254,4	2 254,4
	Långfristig leasingskuld	582,9	358,0	468,6
	Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	35,7	0,0	23,7
	Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	4,2	18,7	4,3
	Övriga långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0
	Summa långfristiga skulder	**2 877,2**	**2 631,2**	**2 751,0**
	Förutbetalda intäkter som regleras över flera år			

	Anläggnings-/anslutningsavgifter	35,7		23,7
	Offentliga investeringsbidrag	4,2		4,3
	Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning			
	Genomsnittlig ränta %	2,71		2,44
	Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	2,68		2,44
	Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,34 år	1,98 år	2,01 år
	Kapitalförfall andel av lån			
	0 -1 år	19 %	29 %	23 %
	1 -3 år	48 %	45 %	45 %
	3 -5 år	26 %	26 %	32 %
	Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	2,41 år	2,04 år	2,28 år
	Säkrad låneskuld	155	155	155
	Marknadsvärde derivat (mkr)	1,4	De derivaten har en ränta i intervallet 2,16 - 2,98 procent.	0,5
20	**Kortfristiga skulder**			
	Leverantörsskulder	60,0	40,9	79,4
	Personalens skatter, avgifter och avdrag	130,9	120,4	165,6
	Moms och punktskatter	29,2	31,1	29,5
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	186,2	182,4	48,6
	Kortfristiga skulder till kunder inom VA och sophämtning	15,6	5,2	6,3
	Skuld koncernbolag inom koncernkonto bank	101,4	136,1	106,2
	Övriga kortfristiga skulder	9,5	15,0	7,6
	Summa kortfristiga skulder	532,7	531,2	443,3
21	**Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna**			
	Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998			
	Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	558,0	540,4	544,4
	Årets utbetalningar	-23,3	-21,0	-33,8
	Ränte- och basbeloppsuppräkning	18,0	34,1	34,5
	Ändringar av försäkringstekniska grunder			0
	Övrig post	1,1	2,5	10,2

	Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse			0
	Ökning/minskning av ansvarsförbindelse med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar			0
	Förändring av löneskatt	-1,0	3,8	2,7
	Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	**552,8**	**559,7**	**558**
	Övriga upplysningar avseende pensioner			
	Aktualiseringsgrad	98 %	98 %	98 %
	Överskottsmedel i pensionsförsäkring (mkr)			0
22	**Övriga ansvarsförbindelser**			
	Mariestads Äldreboende	31,3	36,6	32
	Föreningar	9,1	11,2	9,3
	Summa övriga ansvarsförbindelser	**40,4**	**47,8**	**41,3**
23	**Leasing**			
	Finansiella leasingavtal			
	Fastigheter			
	Totala minimileaseavgifter	611,4		468,6
	Nuvärde minimileasingavgifter	611,4		468,6
	Därav förfall inom 3-5 år	71,5		18,3
	Därav förfall senare än 5 år	539,9		450,2
	Varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal			
	Fastigheter			
	Totala minimileaseavgifter	102,7		60,8
	Nuvärde minimileaseavgifter	102,7		60,8
	Därav förfall inom 3-5 år	46,0		4,1
	Därav förfall senare än 5 år	56,8		56,8
	Varav externa finansiella leasingavtal			
	Fastigheter			
	Totala minimileaseavgifter	508,7		407,8
	Nuvärde minimileaseavgifter	508,7		407,8
	Därav förfall inom 1 år	14,3		14,3
	Därav förfall inom 1-5 år	494,4		393,5
24	**Justering för ej likvidpåverkande poster**			
	Övriga ej likviditetspåverkande poster	3,5		-7,8
	Nettoförändring E20 bidrag till statlig infrastruktur	5,1		5,1
	Förändring skuld likvida medel koncernkredit bank	2,3		20,5
	Avskrivningar finansiell leasing	-33,5		

	Summa ej likviditetspåverkande poster	-22,6		17,8
25	**Förändring av långfristiga skulder**			
	Återläggning kortfristig del	0		0,0
	Nya lån	0		0,0
	Amortering	0		0,0
	Förändring personalskuld	0		-0,9
	Förändring av skuld för investeringsbidrag	11,8		23,5
	Erhållna offentliga investeringsbidrag	1,7		3,3
	Övrigt	0		0,0
	Summa förändring av långfristiga skulder	13,5		25,8

3.7. Investeringsredovisning

3.7.1. Sammanställning investeringar

Investeringsprojekt (mnkr)	Budget 2025	Utfall jan-aug 2025	Prognos helår 2025	Avvikelse mot budget
Skattefinansierade investeringar	253,4	66,1	189,7	63,6
Taxefinansierade investeringar (VA)	120,8	12,9	36,0	84,7
Summa skatte- och taxefinansierade investeringar	**374,1**	**79,0**	**225,8**	**148,3**

Den skattefinansierade investeringsbudgeten för 2025 uppgår till 253,4 mnkr inklusive den beslutade tilläggsbudgeten på 12,9 mnkr. Helårsprognosen bedöms till 189,7 mnkr, vilket innebär en avvikelse på +63,6 mnkr. Den taxefinansierade investeringsbudgeten för 2025 uppgår till 120,8 mnkr och helårsprognosen bedöms till 36,0 mnkr, vilket innebär en avvikelse på +84,7 mnkr. Total innebär detta en avvikelse på +148,3 mnkr. För flertalet pågående projekt finns en avvikelse, där medel kommer föreslås överföras till budget 2026 för fortsatt genomförande.

Investeringsprojekt (mnkr)	Budget 2025	Utfall jan-aug 2025	Prognos helår 2025	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelsen	77,5	5,7	71,3	6,2
Exploateringsverksamhet	49,6	33,2	50,9	-1,3
Tekniska nämnden skattefinansierad verksamhet	122,0	24,8	62,7	59,3
Utbildningsnämnden	1,0	0,1	1,0	0,0
Socialnämnden	0,2	1,2	1,3	-1,1
Äldre- och omsorgsnämnden	3,1	1,1	2,5	0,6
Summa skattefinansierade investeringar	**253,4**	**66,1**	**189,7**	**63,6**
Tekniska nämnden taxefinansierad verksamhet (VA)	113,8	5,5	29,4	84,4
Exploatering taxefinansierad verksamhet (VA)	7,0	7,4	6,6	0,4
Summa taxefinansierade investeringar	**120,8**	**12,9**	**36,0**	**84,7**
Summa skatte- och taxefinansierade investeringar	**374,1**	**79,0**	**225,8**	**148,3**

Inom kommunstyrelsens verksamhet beror den positiva avvikelsen främst på projektet Katrinefors trafiklösning. Projektet förväntas vara klart i sin helhet under sommaren 2026, där tillkommande infart till Katrinefors bedöms vara klar tidigare.

Utgiften för projektet bedöms bli något lägre än budget, medel kommer behöva föras med till 2026 för att slutföra projektet i sin helhet. En investering för IT-utrustning görs under senare delen av 2025 inför eventuellt byte av IT-leverantör. Budgetmedel var inte avsatta för denna investering, därav en negativ avvikelse på detta projekt.

Inom exploateringsverksamheten beror den negativa avvikelsen på att den intäkt som beräknats inkomma på projektet Servitut processvattenledning, kommer bokföras på drift- istället för investeringsredovisningen. Gällande Södra vattenvägen Korstorp, blev projektets utgift lägre än beräknat därav en positiv avvikelse. Projektet Sund behöver föra med sin positiva avvikelse till 2026 för att bekosta slutasfaltering. Negativ avvikelse på projekt Sydport beror på att halva medfinansieringen gjordes under år 2024, men som helhet kommer projektet att följa budget.

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet visar på en positiv avvikelse framför allt avseende två projekt. Det ena projektet är Luktreduceringsåtgärder (MARV) där projektering pågår och byggstart kommer utföras i samverkan med entreprenör. Det andra projektet är Anpassad grundskola öster. Projektet pågår tillsammans med Utbildningsförvaltningen och är i förstudiefas. Byggstart förväntas under första halvåret 2026.

Inom den taxefinansierade verksamheten beror den positiva avvikelsen främst på projektet Ombyggnad Mariestads avloppsreningsverk. Nytt tillstånd har tagits i anspråk för att möjliggöra bostadsbyggnation i området. Upphandling har genomförts under våren utan inkomna anbud och nu pågår ny upphandling. Kontraktsskrivning med entreprenör planeras till november månad. Gällande Lindholmens vattenverk så är upphandling klar och projektet under genomförande, större delen av utfallet kommer 2026, därav en positiv avvikelse.

3.7.2. Sammanställning investeringsprognos per nämnd

Nedan följer en sammanställning per nämnd för respektive projekt. För de projekt som är fleråriga så är alla belopp i 2025 år prisnivå. De totalt bedömda budgetbeloppen är baserade på beslutad budgetplan 2025-2027 samt tidigare år, hänsyn är inte taget till budgetförslag 2026-2028. Undantag kan vara om preliminär kalkyl/kalkyl för ett helt projekt är utförd.

	Årets investeringar	Fleråriga projekt (alla belopp i 2025 års prisnivå)

	Budget 2025	Utfall jan-aug 2025	Prognos helår 2025	Avvikelse mot budget	Totalt bedömd budget	Totalt ack. utfall	Totalt bedömd prognos	Totalt bedömd avvikelse mot budget	Tids-period
Kommunstyrelsen									
Kommunstyrelsens investeringspott (tillväxt)	16,9	0,0	16,9	0,0					
Lekeviområdet / Ny konstgräsplan och läktare	21,7	1,6	21,7	0,0	22,0	2,2	22,0	0,0	2024-2025
Parkerings-/Ställplatser	2,8	0,7	1,8	1,0					
Gruppboende LSS-Mariehus/annan aktör	0,5	0,0	0,0	0,5					
Parkeringshus	1,0	0,0	0,0	1,0	*)				
Katrinefors trafiklösning	19,0	2,8	14,0	5,0	20,0	3,4	20,0	0,0	2024-2026
Kommunstyrelsens medel till förfogande	0,0	0,0	0,0	0,0					
Stadshuset framtida utveckling kontorsmiljöer	0,5	0,0	0,5	0,0					
Införande beslutsstödsystem	0,5	0,0	0,1	0,4	5,5	0,0	5,5	0,0	2025-2026
Investering Dacapo	0,3	0,0	0,3	0,0					
Renovering av personalrum, Kulturskola och kontor	0,3	0,1	0,3	0,0					
Bokhyllor till Lyrestad bibliotek	0,2	0,2	0,2	0,0					
Skatehall	0,9	0,3	0,7	0,2					
IT-utrustning Kommunstyrelsen	0,0	0,0	1,9	-1,9					
Tilläggsbudget 2025	12,9	0,0	12,9	0,0					
Investeringsram Kommunstyrelsen	**77,5**	**5,7**	**71,3**	**6,2**					
Exploateringsverksamhet									
Exploateringsmark och bostäder									
Horn/Lekevi/Radbyn Södra	4,0	1,4	3,8	0,2	21,8	11,9	21,8	0,0	2024-2027
Exploatering Sjölyckan etapp 7 slutetapp	1,0	0,9	1,0	0,0					
Industri och handel									
Sandbäcken	2,0	0,0	0,0	2,0	>32,0	0,0			2025-2040

Industriområde Ladukärr	1,5	0,2	1,3	0,2	21,4	0,2	21,4	0,0	2025-2027
Dagvattenledning korstorp Tidan (Södra vattenvägen Korstorp)	35,0	16,2	30,5	4,5	40,0	20,3	40,0	0,0	2024-2025
Servitut processvattenledning	-9,5	0,0	0,0	-9,5					
Sydport	3,6	10,4	6,6	-3,0	7,1	9,5	7,1	0,0	2024-2026
Industriområde Sund	10,0	4,1	6,1	3,9	**)				
Explatering dagvattendike Haggården	0,5	0,0	0,1	0,4					
Exploatering E20 Södra	1,5	0,0	1,5	0,0	4,1	0,0	4,1	0,0	2025-2026
Investeringsram Exploateringsverksamhet	**49,6**	**33,2**	**50,9**	**-1,3**					
VA Exploateringsram	7,0	7,4	6,6	0,4					
Investeringsram Exploatering taxefinansierad verksamhet	**7,0**	**7,4**	**6,6**	**0,4**					
Tekniska nämnden									
Tekniska nämndens investeringspott	1,5	0,0	0,0	1,5					
Reinvesteringar Gator, GC-vägar, Lekparker, Parker, Hamn	13,4	7,7	13,4	0,0					
Trafiksäkerhet/Tillgänglighet/ Hamn/GC/Allmän plats	6,6	2,4	6,6	0,0					
Sjölyckans grönområden och parker	1,8	1,2	1,4	0,4	5,0	4,4	5,0	0,0	2022-2027
Reinvesteringar lekplatser, skolgårdar, parker m.m.	7,0	1,4	7,0	0,0	17,0	1,4	17,0	0,0	2025-2027
Boende Psykiatri	2,9	0,1	1,5	1,4	3,0	0,1	3,0	0,0	2024-2025
Reinvesteringar, eget ägda lokaler	21,4	8,0	16,7	4,7					
Reinvesteringar, förhyrda lokaler	1,3	0,8	1,3	0,0					
Anpassad grundskola Öster	20,0	0,4	1,0	19,0	53,5	0,5	53,5	0,0	2024-2026
Ombyggnad/tillbyggnad/Renovering Kvarnstenen	15,0	1,9	13,0	2,0	43,0	1,9	43,0	0,0	2023-2026
Pooltäcke Ekuddens utebad	1,2	0,9	0,9	0,3					
Luktreduceringsåtgärder MARV (VA)	30,0	0,0	0,0	30,0	60,0	0,0	60,0	0,0	2025-2026
Investeringsram skattefinansierad verksamhet	**122,0**	**24,8**	**62,7**	**59,3**					

VA - Förnyelse ledningsnät	13,9	3,4	10,8	3,1					
VA - Renovering/modernisering pumpstationer/VA-verk	2,3	1,2	2,1	0,2					
VA - Reservkraftverk Lindholmens VV	2,6	1,0	1,6	1,1					
VA - Lindholmens vattenverk, optimering (etapp 4)	20,0	0,1	4,5	15,5	123,0	0,1	123,0	0,0	2025-2032
VA - Nyanslutningar	3,0	0,1	2,3	0,7					
VA - Anslutningsavgifter	0,0	-10,9	-10,9	10,9					
VA - Förstärkning ledningar beroende på tillväxt	17,0	5,9	9,0	8,0	>100,0	13,1			2 024 -
VA - Vattenreservoar Mariestad	0,5	0,0	0,0	0,5	160,0	0,0	160,0	0,0	2025-2030
VA - Mariestads avloppsreningsverk, ombyggnad	54,0	4,7	10,0	44,0	168,0	8,6	168,0	0,0	2025-2027
VA - Förstudie förbättrad vattenkvalitet intag	0,5	0,0	0,0	0,5					
Investeringsram taxefinansierad verksamhet	**113,8**	**5,5**	**29,4**	**84,4**					
Utbildningsnämnden									
Utbildningsnämndens investeringspott	1,0	0,1	1,0	0,0					
Investeringsram Utbildningsnämnden	**1,0**	**0,1**	**1,0**	**0,0**					
Socialnämnden									
Ombyggnation Lotsen	0,0	1,1	1,1	-1,1	2,5	3,5	4,7	-2,2	2024-2025
Socialnämndens investeringspott	0,2	0,1	0,2	0,0					
Investeringsram Socialnämnden	**0,2**	**1,2**	**1,3**	**-1,1**					
Äldre- och omsorgsnämnden									
Äldre- och omsorgsnämndens investeringspott	2,0	0,8	1,9	0,1					
Möblering LSS boenden	0,6	0,1	0,1	0,5					
Digitalisering Äldreomsorg	0,5	0,2	0,5	0,0	1,5	0,2	1,5	0,0	2025-2027
Investeringsram Äldre- och omsorgsnämnden	**3,1**	**1,1**	**2,5**	**0,6**					

Total summa Skattefinansierad verksamhet	**203,8**	**32,9**	**138,9**	**64,9**					
Total summa Taxefinansierad verksamhet	**120,8**	**12,9**	**36,0**	**84,7**					
Total summa Exploateringsverksamhet	**49,6**	**33,2**	**50,9**	**-1,3**					
Totalt Mariestads kommun	**374,1**	**79,0**	**225,8**	**148,3**					

*) En bedömning av total budget är svår i dagsläget då projektet ligger längre fram i tiden.
**) En bedömning av total budget är svår i dagsläget p.g.a. olika etappindelningar eller liknande.
***) Tilläggsbudgeten för investeringar kommer fördelas ut på respektive projekt som omfattas av beslutet för Tilläggsbudget 2025.

4. Bilaga, Uppdrag budget 2025

I budgeten för 2025 beslutades om tillägg till budgetplan för mandatperioden med ett antal områden där Mariestads kommun under 2025 ska lägga extra fokus på med riktning på ”Framtidsstaden Mariestad”.

Uppdrag	Kommentar

Generellt ägardirektiv för Mariestads kommunala bolag ska upprättas där det ställs krav på att optimera kommunkoncernnyttan i Mariestad.	Beslut fattat på alla bolagsstämmor.
Skötsel av kommunala anläggningar och grönområden	En ökad ambitionsnivå inom ramen för budget och de skötselplaner som är antagna av nämnden.
Byggstart för Kvarnstenens skola	Första spadtaget togs 1 september och förväntas stå klart inför höstterminen 2026. Totalentreprenör är Novab AB.
Utveckling av stöd i hemmet genom socialtjänsten	Fokus ligger på att utveckla det nuvarande arbetet med samverkansinsatser samt insatser utan föregående behovsprövning.
Satsning på specialpedagoger för tidigt stöd och förbättrade utredningsförutsättningar	Två specialpedagoger har rekryterats till verksamheten för att stärka professionen och förbättra tidigt stöd och utredningsförutsättningar.
Intensifierad digitalisering inom äldre- och omsorgsverksamheten	Digitaliseringen inom förvaltningen är både bred och målinriktad. • Läkemedelsautomater 61 st • Sensorer för fallprevention och minskad arbetsbelastning och ökad trygghet hos brukare på vård och omsorgsboenden • Trygghetslarm kopplade till trygghetscentralen • Övergång från kamera till sensorer inom ordinärt boende pågår **Planeringsfas** • GPS-larm • Digitala inköp • Digital tillsyn mm
Nytt tvåårigt arbetsmiljöprojekt: Hälsolyftet 2.0	Som en del i Hälsolyftet 2.0 genomförs en obligatorisk utbildning för alla chefer 16 oktober 2025 kring ökad förståelse för klimakteriebesvär.
Införande av friskvårdsbidrag till personalen	Friskvård är infört sedan 2025-04-01, leverantören är EPassi. Fram till och med slutet av augusti har 18 % av medarbetarna nyttjat sitt bidrag. Leverantören har meddelat att statistiskt sätt nyttjar de flesta sitt bidrag under hösten.
Tvåårigt projekt: Förenkla Helt Enkelt 2.0	Projektet Förenkla Helt Enkelt 2.0 syftar till att förbättra bemötandet, stärka värdegrunden och skapa en mer förutsägbar ansöknings- och rådgivningsprocess för företag och andra aktörer. Under perioden har ett antal åtgärder och projekt påbörjats eller genomförts. • Intervjuat ca 15 företagare som ansökt om bygglov under de senaste två åren i syfte att identifiera eventuella problem och hitta förbättringspunkter. • Projektstöd till framtagandet av näringslivsprogram. • Genomfört informationsträff för företagare med kommunens upphandlingsenhet, med avsikt att förklara och tydliggöra hur processerna går till. • Bokat möte i september för informationsträff för företagare om kommunens bygglovsenhet i syfte att förklara och tydliggöra hur processerna går till. • Delfinansierar ett nytt föreningsregister bokningssystem för bokning av idrottslokaler • Beställt en insiktsmätning i syfte att förbättra bemötande och stärka värdegrunden.
Platsmarknadsföring för att öka vårt attraktionsvärde	Arbetet med en ökad platsmarknadsföring har fortlöpt under året, bland annat med en ökad aktivitet i sociala medier kring att visa upp vår kärnverksamhet samt våra företagsetableringar och

	expansioner. Enheten har också ökat annonsering i strategiska kanaler för att öka kännedom nationellt kring vad Mariestad erbjuder.
Höjt anläggningsbidrag till föreningar	Anläggningsbidraget i sin helhet är utbetalt till föreningar som inkommit med korrekta ansökningar. Samtliga ansökningar som inkom var berättigade till anläggningsbidrag, totalt 15 st.
Avtal med regionen för 2025 gällande folkhälsostrateg	Avtal för 2025 har tecknats och folkhälsostrateg har anställts med placering i socialförvaltningens stab.
Införande av lärlingsprogram och IM-yrk som sökbart program	Vadsbogymnasiet har startat IM-Yrk Industriteknik med 6 elever höstterminen 2025.
Utredning av centrumnära badplats	Utredning pågår och förväntas vara klar under 2025.
Tvåårigt pilotprojekt för utveckling av kulturskolan	Ett par träffar har genomförts under våren med plan för nya träffar under hösten.
Söka medfinansiering	Ett verktyg för detta är "Bidragsportalen" där alla sökbara bidrag av olika slag finns samlade vilket underlättar möjligheten att hitta relevanta bidrag att söka. I samtliga nämnder finns rutiner för att söka riktade statsbidrag. Exempelvis har utbildningsförvaltningen en medarbetare uppdrag att vid annonsering av statsbidrag sammanfatta den information som finns och förmedla till berörda parter i verksamheten att ett statsbidrag utlysts. De som mottager denna information ska besvara om statsbidraget är sökbart för verksamheten och lämnar in aktuella handlingar för detta.
Pooltäcke till Ekuddens utomhusbad	Pooltäcke på plats i juni 2025.
Kommunens förvaltningar och bolag ska efterleva principer för internprissättning i enlighet med bilaga Principer för internprissättning.	Arbete pågår med att säkerställa att principerna följs.
Fortsätta arbetet med handlingsplanen för strukturell omställning.	Redovisas under rubriken ”åtgärder för budget i balans” i delårsrapporten.

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Finansrapport tertial 2, 2025

Kommundirektörens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna upprättat förslag till finansuppföljningen i samband med tertial 2 2025.

Bakgrund

Finansriktlinjen för kommunen och dess bolag ska ge vägledning för den finansiella verksamheten. Koncernens finansiella verksamhet omfattar likviditetsförvaltning, upplåning, leasing, placering och riskhantering.

Koncernens externa skuldportfölj per 31 augusti är 2 254,4 miljoner kronor. Ingen nyupplåning eller amortering har skett under perioden vilket innebär att skuldportföljen är oförändrad sedan årsskiftet.

Snitträntan de senaste 12 månaderna har varit 2,47 procent. Vid periodens slut var snitträntan 2,71 procent.

Bedömning ur miljömässig dimension

Ingen bedömning har gjorts ur miljömässig dimension.

Bedömning ur social dimension

Ingen bedömning har gjorts ur social dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En koncernekonomisk finansiell nytta med samordning genom koncernbank.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-02
Redovisningschefens tjänsteskrivelse Finansrapport tertial 2 2025
Finansrapport Mariestads kommunkoncern tertial 2 2025

Beslutet ska skickas till:

Ekonomichef, Anna Holmqvist
Stadshus AB
Kommunrevisionen
Redovisningschef, Ida Nilsson

Mariestads kommun

Datum: 2025-09-30

Dnr: 2025/324

Kommunstyrelsens förvaltning
Ekonomi

Kommunstyrelsen

Finansrapport tertial 2 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna finansuppföljningen i samband med tertial 2 2025 till kommunfullmäktige.

Bakgrund

Finansriktlinjen för kommunen och dess bolag ska ge vägledning för den finansiella verksamheten. Koncernens finansiella verksamhet omfattar likviditetsförvaltning, upplåning, leasing, placering och riskhantering.

Koncernens externa skuldportfölj per 31 augusti är 2 254,4 mkr. Ingen nyupplåning eller amortering har skett under perioden vilket innebär att skuldportföljen är oförändrad sedan årsskiftet.

Snitträntan de senaste 12 månaderna har varit 2,47 procent. Vid periodens slut var snitträntan 2,71 procent.

Social dimension

Ingen bedömning i detta ärende.

Miljömässig dimension

Ingen bedömning i detta ärende.

Ekonomisk dimension

En koncernekonomisk finansiell nytta med samordning genom koncernbank.

Underlag till beslut

Redovisningschefens tjänsteskrivelse Finansrapport tertial 2 2025

Finansrapport Mariestads kommunkoncern tertial 2 2025

Mariestads kommun

Beslutet ska skickas till

Ekonomichef, Anna Holmqvist

Stadshus AB

Kommunrevisionen

Redovisningschef, Ida Nilsson

Mariestads kommun

Finansrapport Mariestads kommunkoncern

tertial 2 2025

Mariestads kommun

Innehåll

Inledning **3**

Ekonomisk Översikt **3**

Räntor **5**

Riskanalys **6**

Ränterisk 6

Refinansieringsrisk 6

Motpartsrisk 7

Utlåningsramar **7**

Likviditet **8**

Räntepåslag per bolag **8**

Efterlevnad Finansriktlinje **9**

Mariestads kommun

Inledning

Från och med 1 januari 2021 har Mariestads kommunkoncern en koncernbank för att samordna finansverksamheten. Syftet med denna samordning är att uppnå enhetlig riskhantering och stordriftsfördelar både ekonomiskt och administrativt. De kommunala bolagen ansvarar för sin egen ekonomiska verksamhet enligt aktiebolagslagen, men ska använda koncernbanken för sina finansiella behov.
En finansrapport ska tertialvis rapportera efterlevnaden av finansriktlinjen till kommunstyrelsen och bolagsstyrelserna som en del av den interna kontrollen. Finansriktlinjen, beslutad av kommunfullmäktige, syftar till att säkerställa en lagenlig, effektiv och transparent hantering av kommunkoncernens finanser, samt att definiera roller och ansvar inom organisationen.

Ekonomisk Översikt

Under det senaste året har Riksbanken sänkt styrräntan vid ett flertal tillfällen och i juni togs beslut om att sänka med 0,25 procent. Styrräntan är oförändrad i augustis bedömning med 2,0 procent. Från och med oktober kommer dock en ytterligare sänkning med 0,25 procent att genomföras och styrräntan blir då 1,75 procent.

Världsekonomin fortfarande är osäker på grund av konflikter och andra faktorer, men förväntningarna på global tillväxt finns. Ny information har gett ytterligare trygghet i bedömningen att den höga inflationen är övergående; till exempel har företagens prisplaner sjunkit och kronan stärkts. I Sverige är inflationen fortfarande hög, men har minskat en aning om energi inte räknas in. Tillväxten har dock varit svag under en längre tid, och tidpunkten för den förväntade återhämtningen har succesivt skjutits fram. Vändningen på arbetsmarknaden ser också ut att dröja längre än väntat. För att ge ytterligare stöd till återhämtningen och stabilisera inflationen har Riksbanken beslutat att sänka styrräntan.

Nyckeltal för skuldförvaltningen **Vid periodens slut**	2025-08-31	2024-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Nettoskuld (mnkr)	2 254	2 254	2 254	2 254
Räntekostnader senaste 12 mån (mnkr)	55,8	51,7	49,9	44,6
Aktuellt snittränta (%)	2,71	2,44	2,33	2,29
Snittränta (%, senaste 12 mån)	2,47	2,29	2,22	2,02
Derivatvolym (% av skuld)	7	7	7	7
Räntebindningstid (år)	2,41	2,06	2,04	2,28
Kapitalbindningstid (år)	2,34	2,01	1,98	2,21

Tillsammans med tillgången av likvida medel inom koncernvalutakontona har den externa skulden till finansinstitut kunnat hållas oförändrad jämfört med föregående år

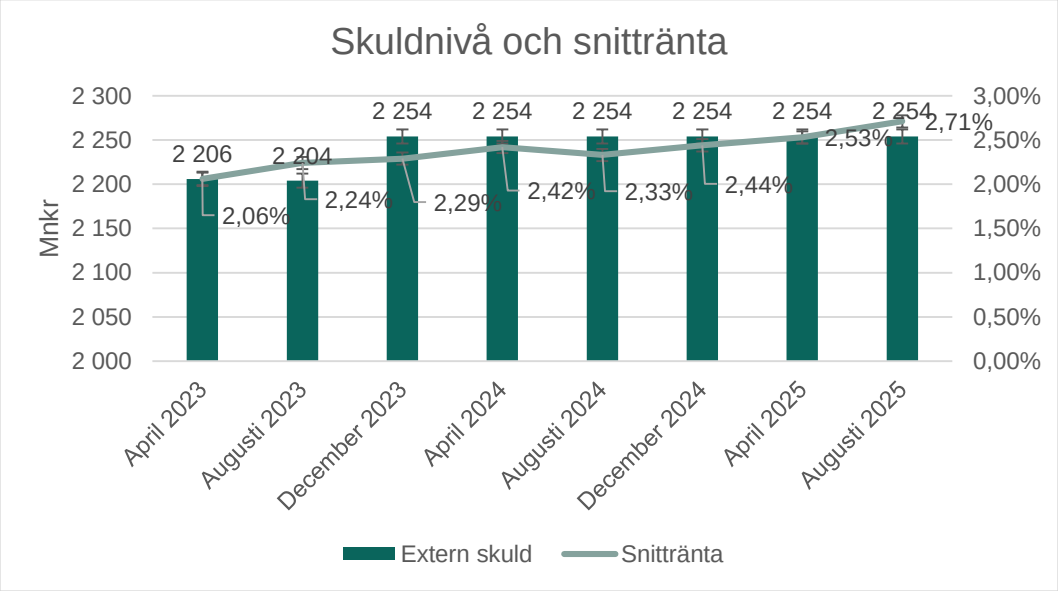
2 254 mkr. Ingen amortering sker på befintlig låneskuld.
Räntekostnaderna har fortsatt att stiga då nya lån som omsätts sker på en högre räntenivå än tidigare. Snitträntan på den externa låneskulden 31:a augusti var 2,71 procent, en ökning under året med 0,27 procent.

Koncernbanken ansvarar för hela koncernens finansiering. Varje bolag har egna konton som belastas med sina egna kostnader och intäkter. Koncernbolagens långfristiga upplåning från koncernbanken sker genom utnyttjande av checkkrediter via koncernkontosystemet. För en effektiv samordning genom koncernbanken nyttjas det totala saldot för att minimera extern upplåning.

Saldot enligt tabellen nedan visar varje bolags behållning per 31 augusti. Förändringen under året ger att främst kommunen, Mariehus AB och VänerEnergi AB har haft en större förändring av likvida medel. Detta har kunnat hanterats utan extern nyupplåning genom koncernkontosystemet.
Ett negativt saldo (utnyttjad checkkredit) redovisas i tabellen som en skuld till koncernbanken, ett positivt saldo är en fordran på koncernbanken.

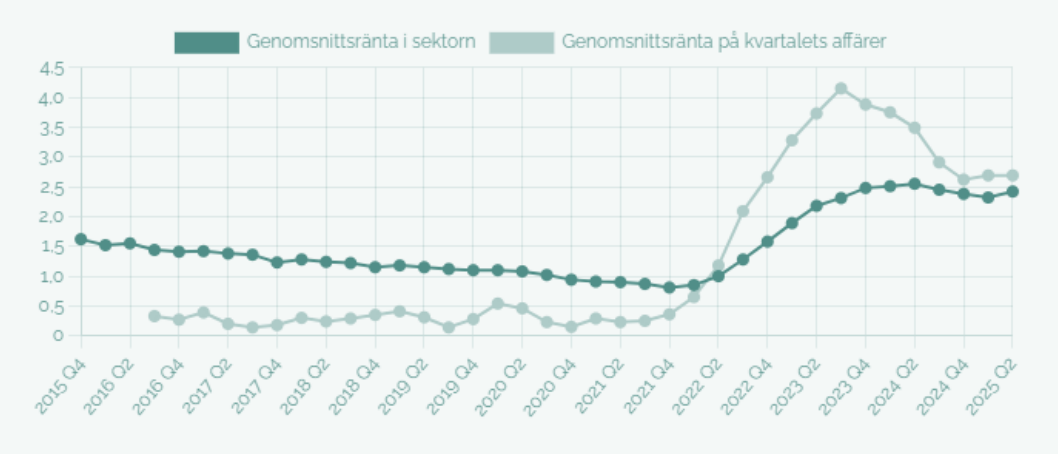
Aktuell skuld per bolag	Saldo 31 augusti	Förändring under året
Mariestads kommun	-998,9	75,8
Mariehus AB	-618,7	12,5
VänerEnergi AB *)	-351,5	18,5
Mariestads Drift - och Servicebolag AB	5,7	5,6
Mariestads Stadshus AB	108,1	-31,5
Mariestads Tillväxtaktiebolag	-1,1	1,7
Mariestad Korstorp 2 AB	0,0	-0,1
Mariestads Utvecklingsfastigheter	-21,8	-2,1
Mariestads Industrimark AB	-11,4	-0,2
Mariehus Ärlan AB	-130,3	-1,2
Mariehus Uttern AB	-25,4	-0,8
Katthavsviken I Mariestad AB	0,0	0,0
Mariestads Reningsverket 3 AB	0,0	0,0
Summa:	**-2 045,2**	**78,1**

Diagrammet nedan visar skuldnivån och snitträntan för kommunkoncernen från april 2023 fram till augusti 2025. Den visar att den genomsnittliga räntan stigit med knappt en procent de senaste två åren.

Räntor

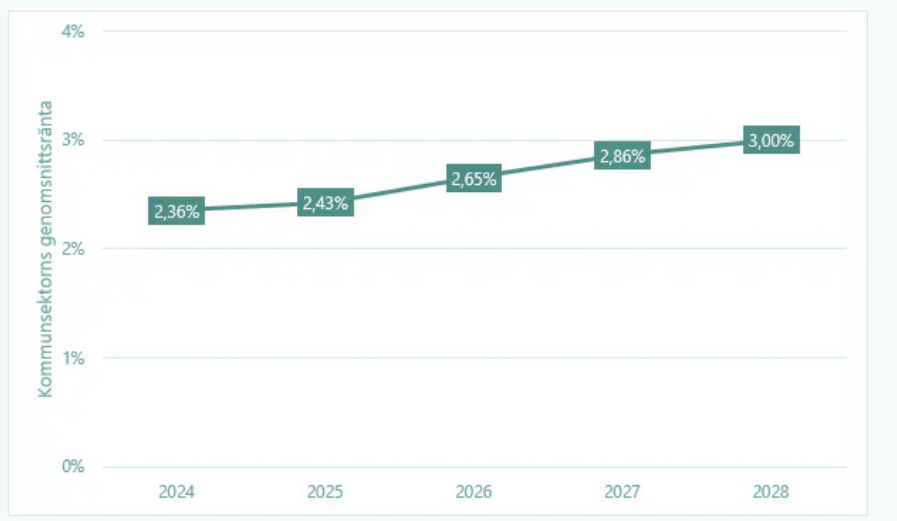
Historisk utveckling av sektorns räntor.
Tabellen visar kommunsektorns genomsnittliga ränta samt vad nivåerna på nyupplåningen har varit vid varje kvartal. Genomsnittsräntan kvartal 2 2025 var 2,42 procent vilket är en ökning med10 punkter sedan kvartalet innan. Genomsnittsräntan på nya affärer är oförändrad mot kvartal 1 2025 och är 2,69 procent.

Källa: Kommuninvest, kommunsektorns finansförvaltning Q2-2025

Prognos för framtida räntor.

Bedömningen är att kommunsektorns genomsnittliga ränta kommer att öka de närmaste åren. Ökningen beror på att tidigare bundna lån har en lägre genomsnittsränta än räntan vid nyupplåning eller refinansiering .

Källa: Kommuninvest, kommunsektorns finansförvaltning Q4-2024

Riskanalys

Ränterisk

Räntebindningen vid periodslutet är i genomsnitt 2,41 år. 17 procent av portföljen kommer att förfalla inom 12 månader. Vid periodens utgång har räntebindningstiden ökat något och andelen som förfaller inom ett år har under året minskat jämfört med årsskiftet. Förändringen är inom riktlinjerna och beror på när låneförfallen sker under året. Antagandet om räntekostnaderna utgår från dagens låneskuld, skulle låneskulden öka kommer det påverka räntekostnaderna (tabellen nedan är inklusive refinansieringsantaganden men exklusive nyupplåning).

	2025	2026	2027
Snittränta under året (procent)	2,58	3,0	2,98
Räntekostnad (mnkr)	58,2	67,7	67,2

Snitträntan för koncernen kommer att öka de närmaste åren då lån som förfaller och ska omsättas från en lägre nivå kommer att få en högre räntesats vid förfallen. Det är omsättning av lån som varit bundna under ett antal år innan räntehöjningarna skedde. Den räntenivån har haft ett positivt utfall de senaste åren jämfört med rörlig ränta.

Refinansieringsrisk

Kapitalbindningen är i genomsnitt 2,34 år vid periodslutet. 19 procent av lånen kommer att förfalla inom 12 månader vilket motsvarar 435,8 mkr som löper ut och omsätts inom ett år. Alltefter som refinansiering sker av lån så kommer kapitalbindningen att justeras.

Motpartsrisk

Mariestads kommun lånar för tillfället kapital enbart från Kommuninvest. Anledningen är de ekonomiskt fördelaktiga villkoren jämfört med affärsbankerna.
Kommunen handlar även med räntederivat (ränteswappar). De används för att byta rörlig ränta mot fast ränta under en viss tidsperiod. Per den 31 augusti räntesäkras 7 procent av koncernens totala skuld vilket är oförändrat jämfört med tidigare period. Nordea är motparten för ränteswapparna. Inga nya räntederivat tecknas och de befintliga tre derivaten förfaller i september 2026 till september 2028. Räntan är i intervallet 2,16–2,98 procent. Den fasta räntan i de intervallen regleras mot den rörliga marknadsräntan vilket gör att räntederivat antingen har ett över eller undervärde. Över tid har värdet varierat och vid periodens slut var det ett övervärde på 1,4 mnkr.

Utlåningsramar

Bolag (mnkr)	Utlåningsramar	Användningsgrad av utlåningsram 31 augusti(procent)

Kommunfullmäktige beslut om externa ramar		
Mariestads kommun	1 385,0	72,1
Mariehus AB *)	698,0	88,6
Mariehus Ärlan AB *)	152,0	85,8
VänerEnergi AB	415,0	84,7
	2 650,0	
Kommunstyrelsen beslut om interna ramar		
Mariestads Drift - och Servicebolag AB	10,0	0,0
Mariestads Stadshus AB	50,0	0,0
Mariestads Tillväxtaktiebolag	10,0	10,7
Mariestad Korstorp 2 AB	0,0	0,0
Mariestads Utvecklingsfastigheter AB	30,0	72,8
Mariestads Industrimark AB	15,0	75,7
Katthavsviken I Mariestad AB	1,0	0,8
Mariestads Reningsverket 3 AB	0,0	0,0
	116,0	

Uppställning på den av kommunfullmäktiges fastställda utlåningsramar 2025 till koncernbolag samt av kommunstyrelsen beslutade interna låneramar.

Likviditet

Under året har koncernen kunnat hålla en god likviditet utan att behöva öka den externa lånefinansieringen. Intäkter för exploatering och markförsäljningar har bidragit till detta. Även de tidigare erhållna medlen för företagsetablering är med som en del i likviditeten. Behovet av nya likvida medel över tid kvarstår, antingen genom intäkter eller extern lånefinansiering. Prognoser för likviditeten i både kommunen och koncernbolagen sker löpande för att på ett så effektivt sätt som möjligt hantera flödet. Detta för att ha bra underlag till om nya likvida medel behövs. Inga placeringar av likvida medel har gjorts under året.

Räntepåslag per bolag

	Procent
Mariehus AB	0,52
Mariehus Ärlan AB	0,52

Mariehus Uttern AB	0,52
VänerEnergi AB	0,37

Räntepåslagen beräknas på organisationens finansiella nyckeltal från årsredovisningen året innan. Beräkningen av ett marknadsmässigt räntepåslag genomförs av en oberoende tredje part.

Efterlevnad Finansriktlinje

Samtliga mål och gränser från den beslutade finanspolicyn uppfylls efter tertial 2 2025.

Avstämmning mot finanspolicy

Förfallostruktur

	Riskmandat	Utfall	Uppfyllt
Kapitalförfall inom 12M	Max 40%	19%	Ja
Ränteförfall inom 12M	Max 40%	17%	Ja

Ränte- och kapitalbindning

	Riskmandat	Utfall	Uppfyllt
Räntebindning	1,5 - 4 år	2,41 år	Ja
Kapitalbindning	1,5 - 4 år	2,34 år	Ja

Kommunstyrelsen

Ks § 176 Dnr 2025/00242

Medborgarförslag om att upphandla ny förvaltning och skötsel av kommunens skogar

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att avslå medborgarförslaget, med motivering att nuvarande upphandlad förvaltare utför uppdraget väl.

Bakgrund

En medborgare i Mariestads kommun har förslagit att kommunen ska upphandla förvaltning och skötsel av kommunens skogar och att upphandlingen bör omfatta tre separata delar som innefattar förvaltning och planering, manuellt och maskinellt avverkningarbete samt pris från virkesköpare för virke vid väg.

Medborgaren föreslår att skogen ska vara miljöcertifierad, avsättning till naturvård, ökat inslag av lövträd, öka trädslagsvariationen, värna och vårda sjökanter, stigar, källor, kolbottnar och andra kulturhistoriska lämningar.

Medborgaren föreslår även att skogen ska delas in i små skötselområden och att skogbilsvägar ska hållas i skick för personbilar. Skogen ska vara en tillgång till allmänheten för sina rekreationsvärden, entreprenörer med lokal förankring ska upphandlas regelbundet. Jakt, åter vätning, kolinlagring och andra möjligheter till avkastning ska upphandlas regelbundet. Vidare föreslår medborgaren att kommunen bör hålla en årlig skogsstämma för att få in synpunkter.

Kommunfullmäktige beslutade den 26 maj 2025 (§ 96) att överlämna medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning och beslut.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har berett ärendet och kan konstatera att nuvarande upphandlad skogsförvaltare sköter uppdraget väl och att de värden som medborgaren lyfter redan tas om hand om. Vidare bedrivs skogsbruket idag enligt gällande budgetbeslut med fokus på långsiktig stabil avkastning och ett rationellt skogsbruk.

En ny upphandling bedöms inte skapa mervärde för varken ekonomisk avkastning, skogliga eller sociala värden. Kommunen har mycket skog och förvaltningen bedömer att kontinuiteten är viktig för att få en förståelse för skogen och upprätta långsiktiga skötselplaner. Därmed anser förvaltningen att en ny upphandling inte gynnar långsiktig avkastning för kommunen, skogliga värden eller sociala aspekter för kommuninvånarna.

Bedömning ur miljömässig dimension

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att förslaget kan få en positiv påverkan om det ställs krav på miljöcertifierad skog.

Bedömning ur social dimension

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att förslaget inte får någon påverkan på den sociala dimensionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att förslaget kan innebära en sämre avkastning givet en sämre kontinuitet och möjlighet till långsiktig planering.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med kommunstyrelsens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Johan Abrahamsson (M) tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Ksau § 389/25

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2025-09-05

Mark- och exploateringschefens tjänsteskrivelse, daterad 2025-09-04

Medborgarförslag skogsförvaltning

Beslutet ska skickas till:
Förslagsställaren
Mark- och exploateringschef Martin Stenlund
Samhällsbyggnadschef, Niklas Brandt
Kommunfullmäktige (för anmälan)

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2025-09-01
Dnr: 2025/478

Medborgarförslag om ett upphöjt övergångsställe vid Hamngatan/Nygatan

Kommunfullmäktiges presidium beslutar att inte ta upp det inkomna medborgarförslaget om att anlägga ett upphöjt övergångsställe vid Hamngatan/Nygatan, i svängen där vägen möter Kyrkogatan, eftersom ett i huvudsak liknande medborgarförslag har behandlats av kommunen under de senaste två åren.

Bakgrund

Ett medborgarförslag har inkommit med önskemål om att anlägga ett upphöjt övergångsställe vid Hamngatan/Nygatan, i svängen där vägen möter Kyrkogatan. Det föreslagna övergångsstället skulle förbättra kopplingen mellan Gamla Stan och Karlsholme.

Den 17 juni 2024 beslutade tekniska nämnden att bifalla ett tidigare medborgarförslag om ett övergångsställe på Nygatan, från Karlsholme till Kyrkogatan. Förvaltningen Teknik fick i uppdrag att ta fram projektering för genomförande under 2024–2025 (TN § 62/24).

Hanteringen av medborgarförslag i Mariestads kommun regleras i kommunfullmäktiges arbetsordning § 34. Där framgår bland annat att:

”Om ett i huvudsak likalydande medborgarförslag behandlats i kommunen under de senaste två åren, tas förslaget inte upp till behandling.”

Eftersom båda förslagen avser ett övergångsställe vid Hamngatan/Nygatan från Karlsholme till Kyrkogatan, och det första förslaget redan har behandlats och beslutats under 2024, är § 34 tillämplig. Det nyinkomna förslaget från 2025 bör därför inte tas upp till behandling.

Underlag till beslut

Medborgarförslag om ett upphöjt övergångsställe
Kommunfullmäktiges arbetsordning
TN § 62/24

Mariestads kommun

Kommunfullmäktiges presidium
Mariestad den 23 september 2025

Karin Reboli (M)
ordförande

Göte Andersson (M)
1:e vice ordförande

Gun-Britt Alenljung (S)
2:e vice ordförande

Beslutet ska skickas till
Förslagsställaren
Anmäls i kommunfullmäktige

D § 40 Delårsrapport 2025

Beslut

Direktionen godkänner delårsrapporten för år 2025.

Bakgrund

Delårsrapport har upprättats för perioden 1 januari – 30 juni 2025. Resultatet för delåret är +19,1 miljoner kronor, före uppbokning av skuld till taxekollektivet. Budget för helår 2025 är +15,8 miljoner kronor. Soliditeten uppgår till 33,1 procent.

Bilagor

D§40.1, Delårsrapport 2025 för Avfall & Återvinning Skaraborg.

Delges

Medlemskommunerna Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Töreboda samt Vara.

Signerat av Ciceron SendSign 2025-09-23 20:08:06

Delårsrapport 2025

Avfall & Återvinning Skaraborg

Delårsrapport per 2025-06-30

Innehåll

Sammanfattning 3
Förvaltningsberättelse 4
Händelser av väsentlig betydelse 4
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 6
Resultat och prognos 11
Bedömning av balanskravsresultat 2025 14
Förväntad utveckling 15
Ekonomiska rapporter 17
Driftredovisning 17
Investeringsredovisning 19
Resultaträkning 19
Balansräkning 20
Kassaflödesanalys 21
Noter och tilläggsupplysningar 21

Sammanfattning

Resultatet för delåret är +19,1 miljoner kronor, före uppbokning av skuld till taxekollektivet. Budget för helår 2025 är +15,8 miljoner kronor. Soliditeten är 33,1 procent, vilket är under det finansiella målet på 35 procent. Soliditeten har minskat på grund av ändrad redovisningsprincip.

Prognosen för år 2025 är ett positivt resultat på 23,3 miljoner kronor, vilket är 7,5 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat på 15,8 miljoner kronor. Intäkterna väntas bli högre än budgeterat, medan kostnaderna väntas bli något lägre. Skuld till taxekollektivet väntas öka med prognostiserat resultat, då det är inom renhållningsuppdraget överskottet väntas uppstå.

För att förbättra arbetsmiljön jobbas det med att göra hämtplatser säkrare och minska dragavstånd både för kärl och enskilda avlopp. En del i detta arbete är taxan för dragavstånd och försvårad hämtning.

Lagförändringarna för både obligatorisk insamling av matavfall och kommunalt insamlingsansvar för förpackningar innebär genomgripande förändringar av det kommunala insamlingssystemet. Införandet sker successivt i våra medlemskommuner.

Adam van Stam
Förbundsordförande

Pontus Düring
Förbundsdirektör

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

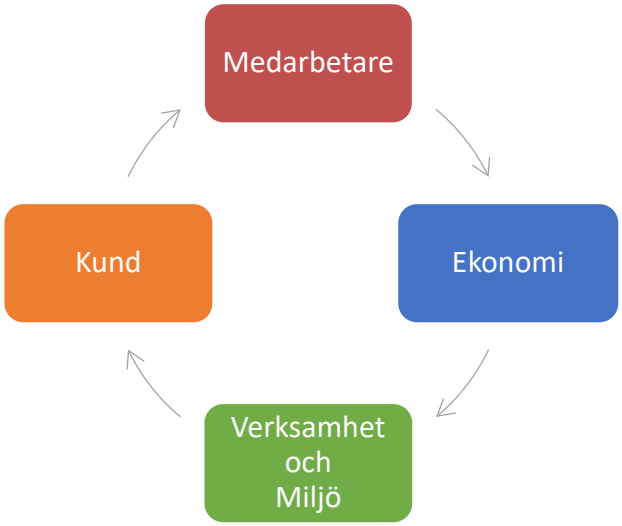
- Införandet av obligatorisk matavfallssortering samt fastighetsnära insamling av förpackningar innebär stora förändringar. Som led i detta utökas antalet sopbilar och chaufförer, och tjänst som koordinator/samordnare för fastighetsnära insamling (FNI) har tillsatts.
- Obligatorisk matavfallssortering för verksamheter är infört i Essunga, Grästorp och Götene.
- Test av fraktionsindelning och insamlingsintervall för fastighetsnära insamling av förpackningar i småhus har utökats. Småhus på Torsö har ett tvåfackskärl med matavfall samt pappersförpackningar som töms varannan vecka, samt ett tvåfackskärl med restavfall samt plastförpackningar som töms var 4:e vecka. I Gullspång testar vi att tömma kärl för papp- och plastförpackningar var 4:e vecka i ett område, för att få en bättre kostnadstäckning av bidraget från Naturvårdsverket. I övriga Gullspång töms kärl för papp- och plastförpackningar varannan vecka.
- Insamling av förpackningar vid flerbostadshus har från 2025-01-01 samma entreprenör för alla fastigheter i kommuner Essunga, Falköping, Grästorp, Götene, Hjo, Karlsborg, Skara, Tibro, Töreboda och Vara. Att ha en entreprenör har inneburit en kostnadssänkning. I kommunerna Gullspång, Mariestad och Skövde sköts insamlingen numera i egen regi.
- Från 2025-01-01 är det samma entreprenör för enskilda avlopp i alla medlemskommuner, då tidigare avtal för Grästorps kommun tog slut.
- För att förbättra arbetsmiljön jobbas det med att göra hämtplatser säkrare och minska dragavstånd både för kärl och enskilda avlopp. En del i detta arbete är taxan för dragavstånd och försvårad hämtning.

- Kommunalförbundet är koordinator för det västsvenska kluster i Waste Management for Ukraine. Ett arbete för att stärka Ukarainas avfallshantering och nå EU krav på avfallshantering. Studiebesök har skett under våren med delegater från Ukraina till Sverige samt en resa till Ukraina- Krementchuk i juni.
- Fraktionen fiskeredskap samlas in på huvud-ÅVC:en i varje kommun enligt nytt lagkrav som gäller från årsskiftet.
- De tillfälliga ÅVC:erna i Stenstorp och Floby har förlängts ytterligare ett år. Sluttäckning av de ordinarie ÅVC-platserna håller på att slutföras av Falköpings kommun och projekteringen av ombyggnaden av dessa två ÅVC:er har gjorts under våren.
- Repetitionsutbildningar i Grönt kort har startats vid Odenslunds ÅVC.
- Den obligatoriska insamlingen av textilier blev ett lagkrav vid årsskiftet. Avtal om insamling tecknades på ett år med Björkåfrihet.
- Sortera säcken har startat i februari vid Tibro ÅVC och i maj vid Odenslunds ÅVC.
- Uppföljande plockanalyser inom Sortera säcken visar på hög sorteringskvalité. Medeltalet är 91% rättsorterat i restavfallet på ÅVC. Inga säckar med osorterat avfall tas emot på återvinningscentralen. Med rätt sortering ökar möjligheterna för avfallet att återvinnas och mängden restavfall minskas.
- Restavfall från ÅVC har minskat med cirka 16 procent under det första halvåret jämfört med halvåret 2024.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Mål och måluppfyllelse 2025

Uppföljning av målen i verksamhetsplanen sker löpande under året och redovisas till direktionen två gånger per år.

Verksamhetsplanen utgår från fyra perspektiv; verksamhet och miljö, kund, medarbetare samt ekonomi. Årliga delmål är framtagna för de övergripande strävansmålen inom respektive perspektiv.

Samlad bedömning av måluppfyllelse vid delårsbokslutet för respektive perspektiv är

- **Verksamhet och miljö - uppnått**
  Två mål är uppnådda och ett är inte mätt under första halvåret.
- **Kund – uppnått**
  Tre mål är uppnådda och ett bedöms uppnås under andra halvåret
- **Medarbetare – delvis uppnått**
  Ett mål är uppnått, ett mål är delvis uppnått och ett bedöms uppnås under andra halvåret
- **Ekonomi – ej uppnått**
  Målet är ej uppnått då redovisningsprincip ändrats

Den samlade bedömningen av god ekonomisk hushållning är att förbundet fortsatt har en god ekonomi och goda rutiner för att arbeta mot de uppsatta målen.

Verksamhet- och miljöperspektiv

Verksamhets- och miljöperspektivet innebär att vi bedriver en miljöriktig och effektiv verksamhet. Vi strävar efter att ligga i framkant för att optimera verksamheten i så stor utsträckning som möjligt.

Övergripande mål - strävansmål:

Bedriva en effektiv och miljöriktig verksamhet.

- *Andelen rättsorterat i restavfallet ska vara minst 85 viktprocent*
- *Matavfallets renhetsgrad ska vara minst 98 viktprocent*
- *Andelen förpackningar i restavfallet ska understiga 10 % på de hämtställen som infört närsortering.*

Delmål – God ekonomisk hushållning

Verksamhet- och miljöperspektiv	Måluppfyllelse
Andelen rättsorterat i restavfallet vid ÅVC ska vara minst 85 viktprocent.	**Målet är uppnått.** Kommentar: Som uppföljning av projektet sortera säcken har plockanalyser på ÅVC genomförts vid Heljeved ÅVC och Krusegårdens ÅVC. Medeltalet blev 91%.
Matavfallets renhetsgrad ska vara minst 96 viktprocent vid övergripande analys.	**Ej mätt under perioden.** Kommentar: Senaste plockanalys genomfördes i Gullspångs kommun hösten 2024. Den visade att 99 procent av matavfallet i den bruna tunnan var bioavfall som kan återvinnas till biogödsel och biogas. Plockanalys för 2025 är planerad till hösten.
Mängden separat insamlade förpackningar ska öka varje år.	**Målet är uppnått** Kommentar: Den totala mängden insamlade förpackningar har ökat under första halvåret 2025 jämfört med 2024. Förändring per förpackningsslag är: pappersförpackningar +13%, plastförpackningar +12%, metallförpackningar +6%, glasförpackningar -3 %

Kundperspektiv

Kundperspektivet innebär att vår verksamhet kännetecknas av god service, hög tillgänglighet, enkelhet och flexibilitet.

Övergripande mål - strävansmål:

God service och hög tillgänglighet.

Aktuell och lättillgänglig information om Avfall & Återvinnings Skaraborgs miljödrivna avfallshantering och kundens bidrag till denna ("alla måste förstå – alla måste vara med")

- *Nöjd kundindex ska år 2026 vara minst 85 %*

Delmål – God ekonomisk hushållning

Kundperspektiv	Måluppfyllelse
Grönt kort införs för minst en ÅVC årligen.	**Målet är ännu inte uppnått.** Kommentar: De ordinarie platserna för Floby och Stenstorps ÅVC håller på att byggas om vilket också innefattar Grönt kort.
A&ÅS ska genomföra dialog/informationsmöten i hälften av medlems-kommunerna årligen.	**Målet är uppnått**
A&ÅS ska deltaga i minst 2 externa aktiviteter	**Målet är uppnått** Kommentar A&ÅS har deltagit i ett 50-tal externa aktiviteter under våren 2025. T ex invånarträffar, Hållbarhetsvecka, Natur-och miljödagar och har också tagit emot ett antal studiebesök

Kundperspektiv	Måluppfyllelse
Taxan för fastighetsägare samt småhusägare ska vara konkurrenskraftig, samma eller under, jämfört med rikssnittet.	**Målet är uppnått.** Kommentar: Taxor enligt Avfallweb: Villa Avfall & Återvinning Skaraborg: 2 000 kr/år (rikssnitt: 2 997 kr/år) Flerbostadshus Avfall & Återvinning Skaraborg: 1 565 kr/lägenhet och år (rikssnitt: 1 883 kr/lägenhet och år)

Medarbetarperspektiv

Medarbetarperspektivet innebär att A&ÅS ska vara en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö där medarbetarna utvecklas i sina roller och ger god service till våra kunder.

Övergripande mål - strävansmål:

Vara en attraktiv arbetsgivare.

- *Nöjd medarbetarindex ska öka inom respektive avdelning samt inom förbundet som helhet jämfört med föregående mätning.*

Delmål – God ekonomisk hushållning

Medarbetarperspektiv	Måluppfyllelse
APT genomförs minst 6 ggr / verksamhet och år.	**Målet är delvis uppnått.** Kommentar: Flertalet av förbundets arbetsplatser har haft APT 3 gånger under våren och planerar att ha 3 under hösten. Några arbetsplatser har haft 2 APT under våren.
Studiebesök på behandlingsanläggningar eller liknande ska erbjudas medarbetare.	**Målet är uppnått** Kommentar Studiebesök har gjorts på återvinning av fönsterglas samt på ÅVC:er med modul-ramper.
Alla medarbetare har erbjudits medarbetarsamtal.	**Ej utförd under perioden**

Ekonomiskt perspektiv

Ekonomiperspektivet innebär att vi arbetar så kostnadseffektiv som möjligt och strävar efter att ha låga avgifter för vår verksamhet.

Övergripande mål - strävansmål:

Ekonomi i balans.

Delmål – God ekonomisk hushållning

Ekonomiskt perspektiv	Måluppfyllelse
Soliditeten understiger inte 35 %.	**Målet är ej uppnått.** Soliditeten är 33,1 %. Kommentar: Redovisningsprincip har ändrats till delårsbokslut 2025. Intäkter från taxa som överskrider kostnader bokas upp som en skuld till taxekollektivet. Förändringen har inneburit att 18,5 miljoner kronor har flyttats från eget kapital till skuld. Utan ändringen hade soliditeten varit 58,7 procent.

Resultat och prognos

Resultat första halvåret

Redovisningsprincip har ändrats till delårsbokslut 2025, så att om intäkterna från taxor överstiger kostnaderna bokas mellanskillnaden upp som en skuld till taxekollektivet. Det ger en mer rättvisande bild av förbundets ekonomi. Förändringen har inneburit att 18,5 miljoner kronor har flyttats från eget kapital till skuld. Soliditeten uppgår till 33,1 procent vilket innebär att det finansiella målet ej är uppfyllt.

Resultatet för delåret är +19,1 miljoner kronor, före uppbokning av skuld till taxekollektivet. Budget för helår 2025 är +15,8 miljoner kronor.

Nettoutfallet för renhållningsuppdraget har varit +17,1 miljoner kronor. Årsbudget för renhållningsuppdraget är +15,8 miljoner kronor.

Från och med 1 januari 2024 tog Sveriges kommuner över ansvaret att samla in förpackningar. Hämtning av förpackningar finansieras genom den förpackningsavgift som producenterna betalar till Naturvårdsverket och som kommunalförbundet sedan ansöker om för varje kvartal. Nettoutfallet för förpackningsinsamling är +1,8 mnkr efter sex månader. Årsbudget är 0 mnkr.

Prognos

Prognosen för år 2025 är ett positivt resultat på 23,3 miljoner kronor, vilket är 7,5 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat på 15,8 miljoner kronor. Intäkterna väntas bli högre än budgeterat, medan kostnaderna väntas bli något lägre. Skuld till taxekollektivet väntas öka med prognostiserat resultat, då det är inom renhållningsuppdraget överskottet väntas uppstå.

Prognosen är mer osäker då mycket förändringsarbete bedrivs i och med att insamling av förpackningar ska ske fastighetsnära och insamling av matavfall ska bli obligatoriskt för alla.

Intäkterna väntas bli 313,5 miljoner kronor, vilket är 6,2 miljoner kronor högre än budgeterat fördelat enligt nedan:

+2,6 miljoner kronor	Sop- och latrinhämtning, hämtnings- samt miljöavgifterna väntas bli 143 miljoner kronor.
+1,3 miljoner kronor	Återvinningscentraler, med totala intäkter på 14 miljoner kronor. Det är främst intäkter för elavfall med producentansvar, returpapper samt årskort för verksamheter som väntas ha högre intäkter än budgeterat.
+1,3 miljoner kronor	Enskilda avlopp och fettavskiljare, avgifterna väntas bli 26,6 miljoner kronor.
+0,8 miljoner kronor	Förpackningsinsamling, bidrag från Naturvårdsverket väntas vara 42,2 miljoner kronor.
+0,2 miljoner kronor	Övriga intäkter, bland annat ersättning för sjuklönekostnader.

Kostnaderna väntas bli 290,2 miljoner kronor, vilket är 1,2 miljoner kronor lägre än budgeterat fördelat enligt nedan:

+5,0 miljoner kronor	Sop- och latrinhämtning; +3,7 mnkr behandlingskostnad då indexering gav lägre pris för restavfall. Även kostnaderna för bemanning, transporter samt drivmedel väntas vara lägre än budgeterat.

	Reparationskostnaderna för sopbilar väntas vara högre än budget, då vi har många gamla fordon just nu. Även kostnad för påsar samt säckar för matavfall väntas bli högre än budget, då det är fler verksamheter och hushåll som börjar sortera matavfall.
+0,3 miljoner kronor	Övriga kostnader
-0,8 miljoner kronor	Förpackningsinsamling, främst för FNI till följd av kärlinköp.
-1,5 miljoner kronor	Enskilda avlopp, främst entreprenadersättning väntas bli högre än budgeterat då det är fler enskilda avlopp samt fettavskiljare som töms.
-1,8 miljoner kronor	Återvinningscentraler; -0,7 mnkr för textil som saknade budget. Kostnaderna väntas vara högre än budget för personal, reparation av maskiner (större skada på en maskin) samt de tillfälliga ÅVCerna i Stenstorp och Floby. Kostnaderna väntas vara något lägre än budget för behandlingskostnader samt avskrivningar.

I nedanstående tabell visas **nettoprognos** för respektive verksamhet samt största orsak till skillnad mellan prognos och budget.

tkr	Prognos 2025	Budget 2025	Skillnad prognos - budget	Kommentar till skillnad mellan prognos och budget
Direktion	-772	-822	50	
Administration	64 632	64 137	495	Flera mindre poster
Återvinningscentraler	-61 252	-60 789	-463	Ny kostnad för textil
Finansieras av grundavgifter	*2 608*	*2 526*	*82*	
Enskilda avlopp	-219	5	-224	Fler tömningar både för enskilda avlopp och fettavskiljare
Sop- och latrinhämtning	20 835	13 220	7 615	Högre intäkter, budgetöver-skott behandlingskostnader samt drivmedel
Finansieras av hämtningsavgifter	*20 616*	*13 225*	*7 391*	
Netto renhållningsuppdraget	**23 224**	**15 751**	**7 473**	
Förpackningsinsamling	-13	11	-24	Högre intäkter, mer städ på LIP, mer kärlinköp FNI
Sluttäckning	0	0	0	
Verksamhetsavfall	0	0	0	
Netto övrig verksamhet	**-13**	**11**	**-24**	
Nettosumma	**23 211**	**15 762**	**7 449**	

Bedömning av balanskravsresultat 2025

Balanskravsutredning	2025-01-01-2025-06-30	Prognos 2025	Budget 2025
Resultat enligt resultaträkningen	**19 111**	**23 211**	**15 762**
- samtliga realisationsvinster	0	0	0
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0

Balanskravsutredning	2025-01-01-2025-06-30	Prognos 2025	Budget 2025
Delårets resultat efter balanskravsjusteringar	**19 111**	**23 211**	**15 762**
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Delårets balanskravsresultat	**19 111**	**23 211**	**15 762**

Balanskravsresultatet är 19,1 miljoner kronor efter sex månader och helårsprognosen är ett balanskravsresultat på 23,2 miljoner kronor.

Förväntad utveckling

Avfallssektorn är under förändring. Omställningen mot en cirkulär ekonomi får konsekvenser bland annat i form av ny lagstiftning, skatter och avgifter. EU-direktiv ska implementeras i svensk lagstiftning och innebär mer och noggrannare sortering. Det finns även en förväntan från invånarna på en högre servicegrad samtidigt som taxorna ska hållas nere enligt målen.

Största utmaningen kommande år är de nya kraven på fastighetsnära förpackningsinsamling och den omställning det innebär, inte bara för vår del utan även för samtliga fastighetsägare och småhusägare. Ytor som inte finns i dag kommer behöva skapas för att möjliggöra hantering som svara upp mot nya kraven på sortering och insamling.

Ersättningssystemet för insamling av förpackningar påverkar förbundets likviditet, främst för att det inte finns investeringsbidrag. Införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar samt obligatorisk sortering av matavfall innebär investering av fler kärl och fler sopbilar. Arbetet med att se över förbundets kostnader, investeringsbehov och taxor är ständigt pågående.

Insamling av matavfall

Enligt EU:s avfallsdirektiv ska kommunen senast den 31 december 2023 säkerställa att hushållens matavfall separeras och materialåtervinns. Dispens har erhållits från Naturvårdsverket. Dispensen innebär att införandet av obligatorisk utsortering av matavfall kan samordnas med införandet av

fastighetsnära insamling av förpackningar. Dispens har getts till och med 2025. Förbundet har sökt ny dispens för år 2026 och 2027.

Matavfallsinsamling med obligatoriskt krav på utsortering har i huvudsak startat i kommunerna Essunga, Grästorp, Gullspång och Götene. Insamling hos verksamheter planeras starta under året i alla medlemskommunerna.

Kommunal insamling av förpackningar

Planering för införandet av förpackningsinsamling pågår. Omvärldsbevakning och spridning av våra erfarenheter sker löpande.

Hur de lättillgängliga insamlingsplatserna (LIP) ska utformas framöver är ännu ej bestämd. Upphandling har skett under våren för nivåmätare för att kunna se hur insamlingsplatserna används och möjliggöra behovsstyrd tömning. Detta även för att få underlag inför kommande beslut.

Kommunalt insamlingsansvar för förpackningar innebär en genomgripande förändring av det kommunala insamlingssystemet. Tiden för omställningen är alltför kort. Ersättningsmodellen från producenterna till kommunerna saknar bidrag för uppstartskostnader.

Behandlingskostnad för restavfall

En stor kostnad i förbundet är behandlingskostnad för restavfall. Antalet ton som förbränns, utveckling av avfallsindex för förbränning, samt kostnader för utsläppsrätter är de delar som påverkar det totala priset.

Införandet av obligatorisk sortering av matavfall och fastighetsnära insamling av förpackningar görs för att mer ska materialåtervinnas. Uppnås detta bör antalet ton som förbränns minska.

Kostnaden för utsläppsrätter väntas öka.

Ekonomiska rapporter

Driftredovisning

Redovisning av kostnader och intäkter januari – juni 2025

tkr	2025-01-01-2025-06-30	2024-01-01-2024-06-30	Prognos 2025	Budget 2025
Renhållningsuppdrag intäkter	135 055	122 937	269 658	264 266
Renhållningsuppdrag kostnader	-117 994	-115 411	-246 434	-248 515
Renhållningsuppdrag resultat	**17 061**	**7 526**	**23 224**	**15 751**
Förpackningsinsamling intäkter	20 617	18 312	42 240	41 439
Förpackningsinsamling kostnader	-18 780	-17 163	-42 253	-41 428
Förpackningsinsamling resultat	**1 837**	**1 149**	**-13**	**11**
Övrig verksamhet, netto	213	9	0	0
Resultat	**19 111**	**8 684**	**23 211**	**15 762**

Kostnader per verksamhet

tkr	2025-01-01-2025-06-30	2024-01-01-2024-06-30	Prognos 2025	Budget 2025
Direktion	-275	-213	-772	-822
Administration	-9 884	-10 048	-21 353	-21 663
Återvinningscentraler	-35 928	-35 549	-75 289	-73 515
Enskilda avlopp	-14 019	-13 078	-26 825	-25 295
Sop- och latrinhämtning	-57 888	-56 523	-122 195	-127 220
Kostnader renhållningsuppdraget	**-117 994**	**-115 411**	**-246 434**	**-248 515**
Förpackningsinsamling	-18 780	-17 163	-42 253	-41 428
Sluttäckning	-397	-466	-1 016	-1 016
Verksamhetsavfall	-113	-111	-510	-510
Kostnader övrig verksamhet	**-19 290**	**-17 740**	**-43 779**	**-42 954**
Summa kostnader	**-137 284**	**-133 151**	**-290 213**	**-291 469**

Intäktsredovisning

tkr	2025-01-01-2025-06-30	2024-01-01-2024-06-30	Prognos 2025	Budget 2025
Direktion				
Administration	41 585	41 321	85 985	85 800
Återvinningscentraler	9 243	7 425	14 037	12 726
Enskilda avlopp	14 600	11 762	26 606	25 300
Sop- och latrinhämtning	69 627	62 429	143 030	140 440
Intäkter renhållningsuppdraget	**135 055**	**122 937**	**269 658**	**264 266**
Förpackningsinsamling	20 617	18 312	42 240	41 439
Sluttäckning	397	250	1 016	1 016
Verksamhetsavfall	326	336	510	510
Intäkter övrig verksamhet	**21 340**	**18 898**	**43 766**	**42 965**
Summa intäkter	**156 395**	**141 835**	**313 424**	**307 231**

Investeringsredovisning

	2025-01-01-2025-06-30	Prognos 2025	Budget 2025
Containrar	587	1 110	1 050
Maskiner och maskintillbehör	0	2 175	2 500
Bod	0	0	320
Asfaltering	0	750	500
Belysning	0	0	560
Övriga inventarier	0	350	450
Grönt kort	0	1 790	2 800
Summa ÅVC	**587**	**6 175**	**8 180**
Behållare	689	1 300	1 250
Lastbil, begagnad	198	200	350
Ärendebil		700	700
Sopbilar egen regi	10 155	17 167	17 600
Stödsystem		1 000	2 000
Summa insamling	**11 042**	**20 367**	**21 900**
Behållare	1 860	14 880	18 780
LIP	52	150	500
Summa förpackningar	**1 912**	**15 030**	**19 280**
Summa investeringar	**13 541**	**41 572**	**49 360**

Resultaträkning

tkr	Not	2025-01-01 2025-06-30	2024-01-01 2024-06-30	Prognos 2025	Budget 2025
Verksamhetens intäkter	2	155 813	141 808	313 424	305 813
Verksamhetens kostnader	3, 4	-130 079	-126 459	-274 285	-272 714
Avskrivningar	5	-6 545	-6 706	-15 513	-17 013
Verksamhetens nettokostnader		**19 189**	**8 642**	**23 626**	**16 086**
Finansiella intäkter		2	28	40	40
Finansiella kostnader		-80	-6	-455	-364
Resultat efter finansiella poster		**19 111**	**8 664**	**23 211**	**15 762**
Förändring skuld till taxekollektiv		19 111			
Årets resultat		**0**	**8 664**	**23 211**	**15 762**

Balansräkning

tkr	Not	2025-06-30	2025-01-01 korrigerad	korrigering IB	2024-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	6	1 049	1 386		1 386
Maskiner och inventarier	7	49 257	41 925		41 925
Summa anläggningstillgångar		**50 306**	**43 311**		**43 311**
Omsättningstillgångar					
Fordringar					
Övriga fordringar	8	80 600	74 958		74 958
Kassa och Bank		15 677	7 992		7 992
Summa omsättningstillgångar		**96 277**	**82 950**		**82 950**
SUMMA TILLGÅNGAR		**146 583**	**126 261**		**126 261**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH					
SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		0	0	-24 185	24 185
Övrigt eget kapital		48 518	48 518	5 728	42 790
Summa eget kapital		**48 518**	**48 518**	**-18 457**	**66 975**
Skulder					
Kortfristiga skulder	9	98 065	77 743	18 457	59 286
Summa skulder		**98 065**	**77 743**	**18 457**	**59 286**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**146 583**	**126 261**		**126 261**
Ställda säkerheter		Inga	Inga		Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga		Inga

Kassaflödesanalys

tkr	2025-01-01-2025-06-30	2024-01-01-2024-12-31 korrigerad	Korrigering	2024-01-01-2024-12-31
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	0	0	-24 185	24 185
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Av- och nedskrivningar	6 545	13 247		13 247
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	-210		-210
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	***6 545***	***13 037***		***13 037***
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-5 642	-21 630		-21 630
Ökning/minskning kortfristiga skulder	20 323	21 203	24 185	-2 982
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**21 226**	**12 610**	**0**	**12 610**
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-13 541	-17 193		-17 193
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	209		209
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-13 541**	**-16 984**		**-16 984**
Finansieringsverksamheten				
Kapitaltillskott nya medlemmar				
Medel från finansieringsverksamheten				
Årets kassaflöde	**7 685**	**-4 374**		**-4 374**
Likvida medel vid årets början	7 992	12 366		12 366
Likvida medel vid årets slut	**15 677**	**7 992**		**7 992**

Noter och tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bl.a. innebär att:

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år med undantag från ändrat sätt att redovisa resultatet. Från och med 2025 redovisas intäkter från taxor som överstiger kostnaderna som skuld till taxekollektivet. Detta innebär att överskott redovisas som skuld i balansräkningen, i resultat tillkommer en post avseende förändring skuld till taxekollektivet. Omräkning av ingående balans har gjorts.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

INTÄKTER

Redovisning av intäkter

Försäljning av varor och tjänster redovisas vid leverans till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande: Ränteintäkter i enlighet med effektiv avkastning.

KOSTNADER

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	10-20 år
Maskiner, inventarier och fordon	3-10 år

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Leasingavtal för bilar *där varje enskilt avtal är oväsentligt och enskilt klassificeras som operationell leasing* bedöms samlat för tillgångskategorin ”bilar” och redovisas som finansiell leasing om värdet totalt är väsentligt.

Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

Inga väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar och antaganden på balansdagen bedöms kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2025-01-01 -2025-06-30	2024
Taxor och avgifter	-133 658 543	-251 658 768
Bidrag	-20 781 233	-39 205 040
Realisationsvinster	0	-209 200
Övriga intäkter	-1 373 267	-737 700
Summa verksamhetens intäkter	**-155 813 043**	**-291 810 708**

Not 3 Ersättning till revisorerna

	2025-01-01 -2025-06-30	2024
Revisionsuppdraget		
KPMG	44 975	50 000
	44 975	**50 000**

Not 4 Verksamhetens kostnader

	2025-01-01 -2025-06-30	2024
Löner och sociala avgifter	27 606 295	46 017 078
Pensionskostnader	1 441 741	8 350 562
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	15 000	1 011 523
Bränsle, energi och vatten	2 813 604	5 775 032
Köp av huvudverksamhet	70 099 033	140 973 078
Lokal- och markhyror	2 759 821	4 810 794
Övriga tjänster	2 871 403	5 177 364
Övriga kostnader	22 472 189	42 481 736
Summa verksamhetens kostnader	**130 079 086**	**254 597 167**

Not 5 Avskrivningar

	2025-01-01 -2025-06-30	2024
Byggnader	336 912	673 823
Maskiner och inventarier	6 208 447	12 573 644
Summa avskrivningar	**6 545 359**	**13 247 467**

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod

Byggnader 13 år (11 år)

Maskiner, inventarier och fordon 7 år (6 år)

Not 6 Byggnader och mark

	2025-06-30	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	7 087 908	7 087 908
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**7 087 908**	**7 087 908**
Ingående avskrivningar	-5 702 184	-5 028 361
Årets avskrivningar	-336 912	-673 823
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-6 039 096**	**-5 702 184**
Utgående redovisat värde	**1 048 812**	**1 385 724**

Not 7 Maskiner och inventarier

	2025-06-30	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	111 437 452	94 244 723
Investeringar	13 540 646	17 192 729
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**124 978 098**	**111 437 452**
Ingående avskrivningar	-69 512 742	-56 940 101
Årets avskrivningar	-6 208 447	-12 572 641
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-75 721 189**	**-69 512 742**
Utgående redovisat värde	**49 256 909**	**41 924 710**

Not 8 Fordringar

	2025-06-30	2024-12-31
Kundfordringar	52 550 106	48 060 510
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	26 084 707	26 059 368
Övriga kortfristiga fordringar	1 965 293	837 929
Redovisat värde vid årets slut	**80 600 106**	**74 957 807**

Not 9 Kortfristiga skulder

	2025-06-30	2024-12-31
Leverantörsskulder	20 831 398	31 057 400
Moms och punktskatter	10 315 936	8 056 964
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	2 024 700	1 677 237
Övriga skulder	4 165 812	1 085 756
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23 160 042	17 408 781
Skuld till taxekollektivet	37 566 869	18 456 001
Summa kortfristiga skulder	**98 064 757**	**77 742 139**

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

PROTOKOLL 5

2025

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmg0dx3b000asf2c44csv581j
powered by Zigned

Protokoll 5

Plats och tid
Styrelsemöte Samordningsförbundet Skaraborg
Tisdagen den 23 september kl. 8:30–11:30

Paragrafer
§ 1 - § 10

Beslutande
Malin Jalonen Nilsson, Försäkringskassan, ordförande
Ulla-Karin Cannervik, Arbetsförmedlingen
Cliff Nyqvist, Essunga kommun
Sture Olsson, Falköpings kommun
Björn Thodenius, Gullspångs kommun
Anna Dalström, Götene kommun
Ann-Christine Fredriksson, Hjo kommun
Monica Staudinger, Karlsborgs kommun
Richard Thorell, Mariestads kommun
Anita Löfgren, Skövde kommun
Peter Friberg, Tidaholms kommun
Linn Brandström, Töreboda kommun
Elin Härling, Vara kommun
Lars Holmberg, Västra Götalandsregionen
Maria Maric, Tibro kommun
Tommy Larsson, Lidköpings kommun

Ordförande
Malin Jalonen Nilsson, Försäkringskassan

Justerare
Anna Dalström, Götene kommun

Sekreterare
Amanda Hermansson, Samordningsförbundet Skaraborg

Ersättare
Carina Karlsson, Arbetsförmedlingen
Louise Samuelsson, Försäkringskassan
Kenneth Källström, Skövde kommun
Jenni Gustrand, Gullspångs kommun
Merja Wester, Hjo kommun

Övriga deltagare
Christel Martinsson, förbundschef
Amanda Hermansson, administratör

Anmält förhinder
Linnea Wall, Mariestads kommun
Anna Zöögling, Tidaholms kommun
Anne-Charlotte Granander, Götene kommun
Christina Ulfström, Lidköpings kommun
Marie Nilsson, Skara kommun
Anna-Camilla Andersson, Tibro kommun
Sebastian Ekeroth Clausson, Västra Götalandsregionen, vice ordförande
Michael Karlsson, Skara kommun
Hilkka Eskelinen, Karlsborgs kommun
Ann-Charlott Karlsson, Töreboda kommun
Fredrik Pettersson, Vara kommun
Bengt-Göran Henningsson, Essunga kommun
Ingvor Bergman, Falköpings kommun

Anslag/bevis

Organ	Samordningsförbundet Skaraborg
Sammanträdesdatum	2025-09-23
Anslaget under tiden	2025-09-29–2025-10-20
Förvaringsplats för protokoll	Samordningsförbundet Skaraborg, S:t Sigfrids gata 8, Skövde

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmg0dx3b000asf2c44csv581j
powered by Zigned

§1. Sammanträdet öppnas

Malin Jalonen Nilsson, ordförande, hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

§2. Val av justerare

Anna Dalström väljs till justerare.

§3. Förra mötets protokoll

Läggs till handlingarna.

§4. Föredragningslistan

Föredragningslistan godkänns med tillägg av §9a.

§5. Rapporter

a) Föregående beredningsgruppsmöte

Föregående beredningsgruppsmöte hölls som en heldag, där stort fokus lades på processen kring utvecklingsåret 2025. Beredningsgruppen fick även ta del av Cresco+ utvärderare Sweco:s rapport kring slututvärderingen, samt information från Samordningsförbundet Kalmar kring deras organisation. En liten del av dagen ägnades också åt att diskutera de eventuella förlängningarna av insatserna Samverkansteam, GreveGarden, Friskvågen, Hantverksstegen och Mofalla.

b) Cresco+

ESF-projektet Cresco+ utvärderare Sweco medverkar på styrelsemötet för att presentera slututvärderingen.

För styrelsens information har Cresco+ också slumpmässigt valts ut för revision av EU:s Revisionsrätt i Luxembourg. Denna revision kommer ske 8 oktober och fokuserar på projektets ansökan om utbetalning avseende mars månad 2024. Revisionen genomförs med representation av både kvalificerade utredare från det Svenska ESF-rådet samt med utredare från revisionsrätten i Luxembourg. Revisionen är mycket grundlig och därför kommer även tidigare projektledare, som inte lägre arbetar på förbundet, medverka.

§6. Beslutsärenden

a) Delårsredovisning 2025

På mötet föredrar tidigare förbundschef om delårsredovisningen.

Styrelsen beslutar att

Godkänna upprättad delårsredovisningen för 2025.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmg0dx3b000asf2c44csv581j
powered by Zigned

b) BIP-metoden

Efter en diskussion på mötet där flera ur styrelsen uttrycker vikten av att fortsätta hålla i BIP-metoden bestäms att ge tillträdande förbundschef, med hjälp av beredningsgruppen, ett uppdrag att inkomma med vilket stöd parterna önskar från förbundet kopplat till detta samt vad som är möjligt utifrån den nationella styrningen.

Styrelsen beslutar att

Ge ett uppdrag till förbundschef att utreda förutsättningarna för samordningsförbundet att fortsätta vara ett stöd i att hålla i BIP-metoden.

c) Förlängning Samverkansteam

Arbetsförmedlingen och kommuner har inkommit med en ny ansökan för en förlängning av Samverkansteam på 1,5 år. Totalt ansöker parterna om 4 160 tkr för det första året och 2 080 tkr för det andra året.

För att eventuellt möjliggöra en nystart i förbundet från 2027 väljer styrelseberedningen att föreslå ett beviljande mellan 2026-03-01–2027-02-28 med möjlighet till förlängning mellan 2027-03-01–2027-08-31.

Styrelsen beslutar att

Bevilja ansökan mellan 2026-03-01–2027-02-28 med möjlighet till förlängning mellan 2027-03-01–2027-08-31.

d) Förlängning GreveGarden

GreveGarden Friskvård är en upphandlad förberedande insats som föregåtts av en ansökan om finansiering till förbundet av parterna Försäkringskassan och Lidköpings kommun. Upphandlingen möjliggör en förlängning med ett år i taget och eftersom beredningsgruppen ställer sig positiva till att insatsen får fortsätta så väljer styrelseberedningen att också föreslå styrelsen att bevilja ytterligare ett års finansiering.

Styrelsen önskar mer underlag kring insatserna (GreveGarden, Friskvågen, Hantverksstegen och Mofalla) och deras resultat inför beslut om förlängningar nästa gång.

Styrelsen beslutar att

Bevilja en förlängning till och med 2026-12-31.

e) Förlängning Friskvågen

Friskvågen är en upphandlad förberedande insats som föregåtts av en ansökan om finansiering till förbundet av parterna Försäkringskassan och Götene kommun. Upphandlingen möjliggör en förlängning med ett år i taget och eftersom beredningsgruppen ställer sig positiva till att insatsen får fortsätta så väljer styrelseberedningen att också föreslå styrelsen att bevilja ytterligare ett års finansiering.

Styrelsen beslutar att

Bevilja en förlängning till och med 2026-12-31.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmg0dx3b000asf2c44csv581j
powered by Zigned

f) Förlängning Hantverksstegen

Hantverkstegen är en upphandlad förberedande insats som föregåtts av en ansökan om finansiering till förbundet av parterna Försäkringskassan och Tibro kommun. Upphandlingen möjliggör en förlängning med ett år i taget och eftersom både styrgruppen och beredningsgruppen ställer sig positiva till att insatsen får fortsätta så väljer styrelseberedningen att också föreslå styrelsen att bevilja ytterligare ett års finansiering.

Styrelsen beslutar att

Bevilja en förlängning till och med 2026-12-31.

g) Förlängning Mofalla

Mofalla lantgård är en upphandlad förberedande insats som föregåtts av en ansökan om finansiering till förbundet av parterna Försäkringskassan och Tibro kommun. Upphandlingen möjliggör en förlängning med ett år i taget och eftersom beredningsgruppen ställer sig positiva till att insatsen får fortsätta så väljer styrelseberedningen att också föreslå styrelsen att bevilja ytterligare ett års finansiering.

Styrelsen beslutar att

Bevilja en förlängning till och med 2026-12-31.

h) Firmateckning

Det behöver beslutas om firmateckning för tillträdande förbundschef enligt tidigare fastställd delegationsordning.

Styrelsen beslutar att

Från och med 2025-10-07 har förbundschef Jonas Lundquist, 19800519-4892, rätt att teckna firma upp till 400 000 kr för Samordningsförbundet Skaraborg enligt tidigare fastställd delegationsordning.

i) Årshjul 2026

Årshjulet som varit uppe för genomgång på juni månads styrelsemöte kommer nu upp för ett beslutande om att fastslå föreslaget innehåll och föreslagna mötestider. Kalenderbokningar för nästa års möten kommer skickas inom kort.

Styrelsen beslutar att

Godkänna upprättat årshjul 2026.

§7. Informationsärenden

a) Azets har köpt upp KPMG

Förbundet har haft revisionsföretaget KPMG som både den statligt upphandlade revisorn men även som det upphandlade sakkunniga biträdet, det sistnämnda som stöd till våra förtroendevalda revisorer. Nu har KPMG köpts upp av Azets men flertalet av de tidigare revisorerna finns även under Azets ledning kvar som våra kontakter.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmg0dx3b000asf2c44csv581j
powered by Zigned

b) Avgående förbundschefs reflektioner

På mötet ger f.d. förbundschef sina reflektioner på utvecklingsprocessen, Utvecklingsår 2025, samt delger sin analys och förslag på möjlig utveckling från 2026 och framåt.

Innan f.d. förbundschef föredrog om detta på styrelsemötet fick beredningsgruppen chansen att komma med inspel. Det som inkom var att representanter från Arbetsförmedlingen är skeptiska till att bara kommunerna ska få pengar enligt förslaget, ingen av de andra parterna.

§8. Diskussionsärenden

§9. Övrigt

a) Kompetensutveckling

Åsa Kadowaki är preliminärbokad på vuxenpsykiatrin i december, troligtvis kan även Försäkringskassan stå bakom detta som andra part. Styrelsen önskar få ett underlag för beslut kring detta till deras nästa möte.

§10. Mötet avslutas

Nästa sammanträde i styrelsen:

25 november kl. 9:00–12:00

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmg0dx3b000asf2c44csv581j
powered by Zigned

Certification

Reference: cmg0dx3b000asf2c44csv581j

Document

Filename: Protokoll_20250923.pdf

Fingerprint: iF/DfyocAP3XX0fbvLAQfCRmCVpkKO+pzeJz7HsnxSs=

Amanda Hermansson

Signer

Personal number

19961011-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2025-09-26 07:13:15

Anna Dalström

Signer

Personal number

19701118-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2025-09-26 08:58:32

Malin Jalonen Nilsson

Signer

Personal number

19720104-****

Signed with

Swedish Mobile BankID (AES)

Signed at

2025-09-26 11:42:19

The complete audit trail and signature data is embedded within this PDF file. Please handle with care, as it contains sensitive and Personal Identifiable Information (PII).

Save Evidence Package

powered by Zigned

Important Information About Your Digitally Signed Document

Treat with Care

This document contains Personally Identifiable Information (PII). It is crucial to manage it with utmost care to prevent any unauthorized access or exposure.

Always Keep a Digital Copy of This Document

This document contains critical digital signatures and security features that are only preserved in its digital format. To ensure the integrity of the document, you must retain a digital copy for your records.

Handling and Storage

This digitally signed document is considered an original. Any alterations to the document will compromise its validity. It is your responsibility to ensure that it is stored securely to maintain its original condition.

Verification

Independently verify the document using industry-standard tools such as Adobe Acrobat. For added convenience, Zigned provides a validation service to confirm the integrity and validity of your signed document. Visit **zigned.se/verify** to access this feature.

Document Contents

Included within this digitally signed document are:

- All signature information
- Original documents
- Comprehensive audit logs

Each of these components is secured with a digital signature and timestamp, backed by certificates accredited on the European Union Trusted Lists (EUTL), ensuring compliance with EU regulations and providing unparalleled security.

About Zigned

Zigned AB (Reg. no. 559279-9224), established in Sweden in 2020, is a leader in web-based digital signing technologies. We are dedicated to delivering secure, efficient, and user-friendly digital signing solutions. Learn more at **zigned.se.**

Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

DELÅRSREDOVISNING 2025

Beslutad av styrelsen 2025-xx-xx

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e0t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse *4*

Organisation 4

Uppdrag 4

Finansiering 4

Verksamhetsidé och vision 4

Översikt över verksamhetens utveckling 4

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning *5*

Eget kapital 5

Finansiering av insatser 5

Målgrupp 5

Händelser av väsentlig betydelse *6*

Cresco+ 6

Nationell styrning 6

Utvecklingsår 2025 6

Finsamdagen 7

Personalförändringar 7

Kompetensutveckling 7

Samverkansdag 26 augusti med Beredningsgruppen 7

Forskningssamarbeten – pausats/avslutats 7

Behovsanalys 8

Styrning och uppföljning av verksamheten *8*

Organisation 8

Internkontroll 8

Uppföljning 8

God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning *9*

God ekonomisk hushållning 9

Framgångsfaktorer 12

Utmaningar 13

Analys 13

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljytx
powered by Zigned

Uppföljning av verksamheten *13*
Uppföljning och resultat för individinriktade insatser *14*
Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser *14*
Balanskravsresultat *15*
Motivering 15
Väsentliga personalförhållanden *16*
Förväntad utveckling *16*
Resultaträkning *17*
Balansräkning *18*
Kassaflödesanalys *19*
Driftredovisning *20*
Noter *21*
Styrelsens underskrift *23*

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljytx
powered by Zigned

Förvaltningsberättelse

Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara som medlemmar. Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har styrelsen ett kansli och en beredningsgrupp.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samverka bättre.

Finansiering

Samordningsförbundet Skaraborg finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna (Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara) med resterande fjärdedel. Utöver dessa medlemsintäkter har Samordningsförbundet Skaraborg bedrivit ett ESF-projekt med ytterligare ca 16 mkr i bidrag under en tvåårsperiod till och med juni 2025.

Verksamhetsidé och vision

Samordningsförbundet Skaraborg har som långsiktigt effektmål att öka invånarnas hälsa så att andelen i arbetsför ålder som är beroende av offentlig försörjning minskar och att fler kommer i egen försörjning. Samordningsförbundet Skaraborgs mål är att agera proaktivt och med stor lyhördhet finansiera eller delfinansiera rehabiliteringsinsatser hos huvudmännen eller hos andra rehabiliteringsaktörer där deltagarna är aktuella hos minst två av huvudmännen. Samordningsförbundet ska vara välkänt både externt och inom parternas organisationer.

Samordningsförbundet Skaraborgs vision är *Vi skapar möjligheter!*

Översikt över verksamhetens utveckling

	8/31/25	8/31/24	8/31/23	8/31/22	8/31/21
Verksamhetens intäkter	14,170,195	15,920,865	15,103,112	18,013,091	17,771,157
Verksamhetens kostnader	-13,977,614	-20,179,811	-17,523,027	-12,950,634	-14,605,560
Årets resultat	192,582	-4,258,946	-2,419,915	5,062,457	3,165,598
Soliditet	64%	58%	75%	81%	48%
Antal anställda	2	3	4	5	5

Budgetplanen var att omsätta mer av det egna kapitalet i verksamhet än vad utfallet visar. Att vi kan tänka så beror på att Samordningsförbund ej får inneha ett alltför stort eget kapital utan istället ska omsätta finansiella medel till verksamhet, vilket också gjorts i stor utsträckning men ej i riktigt så stor omfattning som det var tänkt. Resultat vid delåret ger ett eget kapital på 5 342 tkr.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Eget kapital

Vid årsskiftet hade förbundet ett eget kapital på 5 342 tkr och med detta inräknat en budgetram på 25 232 tkr. Av detta var 4 186 tkr budgeterat för drift och övriga medel var möjliga att omsätta i verksamhet för våra medlemmar. Vid delåret visar prognosen på att förbundet kan komma att ha 5 534 tkr i eget kapital vid kommande årsskifte.

Finansiering av insatser

Förbundets inriktning är projektorienterad och finansiering kan sökas av minst två parter för att utveckla ett gemensamt arbete. Parterna kan ej söka finansiering för att täcka kostnader för ett ordinarie uppdrag. Förbundet har bedrivit ett stort ESF-projekt med namn Cresco+ där vi har arbetat med att utveckla BIP-metoden och där alla våra medlemskommuner varit aktiva utförare av rehabiliteringen. Förbundet har haft fem förberedande insatser under delåret där huvudmålet efter genomförd insats är att uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos deltagarna och att deltagarna på så vis närmar sig arbetsmarknaden och egen försörjning. Förbundet har även haft ett individinriktat projekt som avslutades i februari samt tre strukturinriktade insatser inkluderat kompetensutveckling.

Samordningsförbundet Skaraborg arbetar mycket nära sina medlemsparter och finansierar många insatser som bedrivs av framför allt kommunerna. I en sådan här differentierad organisationsmodell krävs ett omfattande arbete med att följa upp och ge stöd till alla insatsansvariga och det är också förbundets mest omfattande arbete.

Målgrupp

Förbundets målgrupp är personer mellan 16–65 år som är i behov av samordnad rehabilitering för att närma sig arbetsmarknaden. Samordningsförbundet Skaraborg har uttalat att vi ska arbeta med individer så tidigt som möjligt i rehabiliteringsprocessen och det innebär att vi arbetar mycket med motivation och självinsiktshöjande insatser. Att arbeta med individer i ett så tidigt skede påverkar hur vi definierat våra mål och därför har vi också flera delmål som snarare handlar om stegförflyttningar än om faktiskt uppnått arbete eller påbörjade studier.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9jlytx
powered by Zigned

Händelser av väsentlig betydelse

Cresco+

Vid halvårsskiftet 2025 avslutades ESF-projektet Cresco+ och med det satte förbundet punkt för en flerårig period med ett aktivt projektägarskap av ESF-projekt. Redan den sista april avslutades genomförandefasen då förbundets finansiering av medlemskommunernas 23 samordnartjänster upphörde. Cresco+ har pågått under ca 2 år, omsatt 33,2 mkr, engagerat alla förbundets 17 medlemmar och har sammanlagt haft 741 deltagare aktiva i projektet.

Nationell styrning

2020/2021 gjordes en översyn av Finsamlagstiftningen och det inleddes med en omtolkning av representationen i samordningsförbund och budskapet blev att alla medlemmar skulle vara fullvärdiga medlemmar och inte som tidigare kunna representera varandra i styrelsen. Därefter kom direktiv om att samordningsförbund inte längre kunde hantera personuppgifter och detta resulterade i en kraftig förändring gällande uppföljning och att dåvarande uppföljningssystem SUS lades ner och ett nytt mycket begränsat uppföljningssystem skapades; Uppföljning Finsam.

Hösten 2024 följdes sedan dessa omtolkningar av ett nationellt förtydligande där lagtextens intentioner ytterligare förstärktes i Kunskapsstödet. Här betonas återigen vikten av att det är medlemmarna som aktivt ska driva ett förbunds utveckling och att ett samordningsförbund inte kan agera som en egen femte myndighet. Det blev också klart att samordningsförbund inte längre kan ansöka om ett projekt med extern finansiering utan endast agera i beredningen av ett sådant.

Utvecklingsår 2025

Med ovan nämnda förtydliganden blev det uppenbart att förbundets arbete och roll skulle komma att förändras och därför startade kansliet redan i januari månad ett utvecklingsarbete. Beredningsgruppen började med att få svara på frågorna ”Vilket stöd önskar beredningsgruppen av samordningsförbundet?” och ”Vad tycker beredningsgruppen att förbundets pengar ska användas till?”. Vid nästa tillfälle fick beredningsgruppen svara på vad man tyckte fungerade bra och vad man tyckte borde utvecklas samt ”Om vi inte hade ett förbund, varför skulle vi då starta ett förbund?”.

På Omvärldsdagen gick vi sedan med både beredningsgruppen och styrelsen vidare med att ställa oss frågan hur de ekonomiska medlen skulle kunna omsättas och fokus låg på vilka fördelar man kunde se med en ”fördelningsmodell” där framförallt kommunerna (som oftast är ansvariga utförarna av rehabiliteringen) skulle tilldelas en summa med viss hänsyn till kommunstorlek. Då var det flera som uttryckte sig vilja få mer information om förbundets nuvarande styrning men framförallt mer information om vad den så kallade fördelningsmodell egentligen innebar. Därför gjordes något av ett omtag med beredningsgruppen på deras nästa möte där rådande dokument och planer repeterades samt en ytterligare beskrivning av vad en fördelningsmodell kan innebära. På samma möte beslutades sedan att beredningsgruppen skulle ägna så stor del som möjligt av nästkommande möte i augusti åt en fortsättning på utvecklingsåret 2025.

Startgrid - ett flerårigt projekt specifikt riktat till ungdomar med aktivitetsersättning

Startgrid har varit ett projekt där man fördjupat sig i vilket stöd personer med aktivitetsersättning behöver för att närma sig arbete eller studier. Projektet har varit unikt på det sättet att det har fortgått under hela 5 år samt haft en målgrupp som varit mycket specifik. Mer om projektets resultat finns att läsa i slutrapporten som finns på vår hemsida under Dokument – Rapporter och utvärderingar.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

Finsamdagen

Årets finsamkonferens var i form av en dagkonferens och var förlagd till Oscarsteatern i Stockholm den 2 april. Förbundet var ett av fyra som deltog aktivt genom att vara med på scen och presentera hur vi arbetat med BIP-metoden i Cresco+. Även styrelsen och beredningsgruppen fanns representerade som åhörare med 11 personer under dagen. Förbundet stod för konferensavgift och resa.

Personalförändringar

Förbundschef Christel Martinsson meddelade styrelsen den 1 april att hon önskar gå i pension från och med den 1 september. Den då påbörjade rekryteringen av en verksamhetsledare beslutade styrelseberedningen därför skulle pausas och återupptas först när en ny förbundschef fanns på plats. Istället skulle rekryteringsprocessen av en ny förbundschef påbörjas. Den tionde juli avslutades rekryteringen och tjänsten som förbundschef fick Jonas Lundqvist som närmast arbetat som områdeschef för funktionshinderområdet i Lidköpings kommun. Jonas tillträder den 7 oktober.

Den 30 juni avslutades ESF-projektet Cresco+ och vid samma datum slutade Ann-Sofie Lövgren som arbetet som projektledare och som tidigare beslutats så utökades Amanda Hermanssons tjänst till heltid från och med den 1 juli.

Kompetensutveckling

Delårets kompetensutveckling har dominerats av kortare digitala föreläsningar och vårens ämnen har varit budget- och skuldrådgivning, vårdens digitala erbjudanden, rehab och deras erbjudanden samt information om SGI0 från Försäkringskassan. Utöver de digitala föreläsningarna har vi på medlemmarnas önskemål även anordnat utbildning i lösningsfokuserad samtalsmetod samt haft en uppföljningsdag av 7TJUGO.

Kompetensutveckling är verkligen ett innehåll som förbundets medlemmar prioriterar och som de önskar att förbundet fortsätter att arrangera. Under delåret har 288 personer deltagit och helhetsbetyget på det vi arrangerat var 4.2 av 5.

Samverkansdag 26 augusti med Beredningsgruppen

Årets samverkansdag med beredningen innehöll inslag som rapport från ESF-projektets utvärderare Sweco, inspiration från länsförbundet Finsam Kalmar, ett kort pass med vanligt beredningsgruppsmöte samt en större del som ägnades åt Utvecklingsår 2025. Beredningsgruppen fick gott om tid att diskutera både framtida innehåll dvs aktiviteter och insatser som Samordningsförbundet ska finansiera, hur förbundet och framförallt beredningsgruppen ska vara organiserade och slutligen hur de finansiella medlen ska ansökas om alternativt fördelas.

Inga skarpa förslag mejslades fram men önskemål om att förbundet fortsatt ska bedriva kompetensutveckling, och främja parternas samverkan både på en Skaraborgsnivå men också på en mer lokal nivå var mycket tydliga. Behovet av att öka samverkansytorna mellan parterna är också ett mycket starkt önskemål och helst i någon form av samverkansteam där alla parter ska delta. Hur finansiering ska omsättas i verksamhet finns det fortfarande lite olika åsikter om där parametrar som likvärdighet och stabilitet står mot innovation och utveckling.

Forskningssamarbeten – pausats/avslutats

I november 2023 fick förbundschef i uppdrag att undersöka möjligheten att knyta en forskare till förbundets insatser. Processen startade redan i december med den första kontakten med Högskolan i Skövde och har sedan fortsatt med en bred representation från tre av Högskolans fem institutioner. Både innehåll och

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

finansiering har diskuterats och en första ansökan om planeringsbidrag har skickat in och beviljats av Skaraborgsinstitutet. Det är Högskolan som ansökt om ett planeringsbidrag inför en större forskningsansökan.

Samordningsförbundet Skaraborg har även deltagit i diskussioner om två ytterligare forskningssamarbeten; ett med Linköpings universitet tillsammans med sex ytterligare samordningsförbund, samt ett där Skövde och Gullspångs kommuner ingår tillsammans med Mittuniversitetet.

Dialogen med Högskolan i Skövde har pausats på grund av byte av förbundschef och diskussionerna med Linköpings universitet har avslutats på grund av en icke förenlighet med finsamlagstiftningen.

Behovsanalys

Syftet med behovsanalysen är att skapa ett underlag för att kunna identifiera lämpliga insatser kopplat till identifierade behov. Statistiken hämtas framförallt från SCB och Kolada. När det gäller de enskilda avsnitten om respektive medlem så får enhetschefer från beredningsgruppen möjlighet att ge sina reflektioner men på grund av vakanser och därmed mindre resurser på kansliet så togs endast en mycket enkel analys fram 2025.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Organisation

Samordningsförbundet Skaraborgs styrelse har till sin hjälp ett kansli med en av förbundet anställd förbundschef samt en halvtidstjänst som administratör. Utöver detta har det funnits projektanställda i form av projektledare, metodstödjare samt del av tjänst som administratör fram till och med den sista juni. Ekonomiskt stöd köps av medlemsparten Västra Götalandsregionen och löne- och pensionshjälp köps av den numera samverkande löneenheten med säte i Lidköping. Företagshälsovård finns upphandlad och avtal finns tecknat med Avonova. Förbundschefen har i uppdrag av styrelsen att leda det operativa arbetet, ha personalansvar för förbundets medarbetare och i övrigt verkställa det styrelsen fattar beslut om.

Internkontroll

Förbundet har en tydlig internkontrollprocess där styrelsen är högst aktiv. Den interna kontrollen börjar alltid på årets första styrelsemöte då kansliet har förberett områden som kan vara aktuella att identifiera risker inom. Styrelsen ägnar då en aktiv del av mötet till att tillsammans identifiera olika risker. Därefter tar kansliets personal vid igen och skriver fram en konsekvensbeskrivning. Efter det följer en riskbedömning som utförs av styrelseberedning och där konsekvens och sannolikhet vägs samman till ett riskvärde. Utifrån riskbedömningens resultat så upprättas sedan en internkontrollplan på de risker som får högst riskvärde. Internkontrollplanen fastställs av styrelsen på deras andra möte för året, och på årets sista styrelsemöte rapporterar kansliet hur kontrollen fallit ut.

Uppföljning

Eftersom det sektorsövergripande uppföljningssystemet har ersatts av ett nytt, Uppföljning Finsam, har möjligheterna att mäta förbundets resultat kraftigt begränsats och ej heller går det att göra någon nationell jämförelse av värde. Förbundet fortsätter dock att fylla i antal deltagare uppdelat på kön i det nationella systemet. I övrigt arbetar vi lokalt med månadsuppföljningar och del- och helårsredovisning på gruppnivå samt med en frivillig anonym avslutsenkät. Alla insatser har utöver detta en egen styrgrupp med ansvar för att både stödja och följa upp resultat. Styrelsen erhåller en sammanställning av resultaten både vid delårs- och helårsredovisning.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

För att säkerställa att förbundet arbetar med rätt målgrupp och aktuella behov har förbundet ett uppdrag att ta fram en årlig behovsanalys samt att tillse att verksamheten ligger i linje med finsamlagstiftningens intentioner och krav. På grund av den vakans som finns på utvecklingsledartjänsten samt avsaknad av en processtödjare gjordes en ytterst begränsad behovsanalys våren 2025.

Styrelsen gör en årlig internkontroll enligt fastställd internkontrollplan samt följer framtagna policydokument, exempelvis integritet- och upphandlingspolicy. I upprättat årshjul finns en årlig omvärldsdag då förbundets behovsanalys presenteras samt en årlig budgetupptakt då verksamhetsplan med tillhörande budgetplan processas fram.

God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning handlar både om ekonomi och verksamhet. Även under 2025 finns det två verksamhetsmål med elva tillhörande delmål samt ett finansiellt mål med fyra tillhörande delmål som utgör god ekonomisk hushållning.

Sammanfattningsvis är 10 av 15 delmål redan uppnådda eller bedöms kunna vara uppnådda vid årsskiftet. Förbundet gör den sammanvägda bedömningen att god ekonomisk hushållning kommer uppnås för 2025.

Nedan följer en sammanställning och kort analys över utfallet för dessa tre mål.

Mål 1: Deltagande kvinnor och män i förbundets individinriktade insatser gör en likvärdig stegförflyttning närmre arbete eller studier.

3 av 6 delmål är uppnådda eller bedöms kunna vara uppnådda vid årsskiftet.

- *70 % av kvinnor respektive män upplever en förbättrad hälsa.*

  Målet är inte uppnått och bedöms inte kunna vara uppnått vid årsskiftet.

  När deltagare avslutas i våra insatser uppger 54% att de mår bättre efter insatsen än vad de gjorde innan. Det finns en relativt stor skillnad mellan könen; 51% av kvinnorna uppger att de mår bättre efter insats men av männen är siffran 60%. 100% av de med en annan definition av kön uppger att de mår bättre efter insatsen, men det rör sig bara om en person.

  Resultatet är sämre än årsredovisningen 2024 då 65% uppgav att de mår bättre efter insatsen än vad de gjorde innan (67% av kvinnorna, 64% av männen, 67% med annan definition av kön).

- *60 % av kvinnor respektive män har en ökad aktivitetsförmåga.*

  Målet är uppnått och bedöms kunna vara uppnått även vid årsskiftet.

  61% av alla avslutade deltagare har en ökad aktivitetsförmåga. Här finns ingen större skillnad mellan könen; 58% av kvinnorna och 63% av männen. 33% (1 person) med en annan definition av kön har ökat sin aktivitetsförmåga.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

Resultatet har blivit bättre sedan årsredovisningen 2024 då 57% hade en ökad aktivitetsförmåga (60% av kvinnorna, 51% av männen, 38% med en annan definition av kön).

- *60 % av kvinnor respektive män har en positiv avslutsanledning (arbete, studier, aktivt arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och uppfyller arbetslivets grundläggande krav, arbetsträning i samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, praktik eller annan arbetslivsinriktad insats via Arbetsförmedlingen, eller fortsatta arbetslivsinriktade insatser via kommunen med försörjningsstöd)*

  Målet är inte uppnått och bedöms inte kunna vara uppnått vid årsskiftet.

  Endast 35% har avslutats mot en positiv avslutsanledning; 37% av kvinnorna och 33% av männen. Ingen med en annan definition av kön har avslutats mot en positiv avslutsanledning vid delåret.

  Resultatet är sämre än årsredovisningen 2024 då vi hade 51% positiva avslut (49% av kvinnorna, 56% av männen, 38% med en annan definition av kön).

- *10 % av kvinnor respektive män har fått arbete, är aktivt arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och uppfyller arbetslivets grundläggande krav, eller har börjat studera.*

  Målet är uppnått och bedöms kunna vara uppnått även vid årsskiftet.

  12% av deltagarna har fått arbete/är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter en förbundsfinansierad insats. Här finns inga könsskillnader utan det är 12% av både kvinnor och män. Ingen med en annan definition av kön har avslutats direkt till arbete, aktivt arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och uppfyller arbetslivets grundläggande krav, eller studier.

  Resultatet är något sämre än årsredovisningen 2024 där 13% av deltagarna har fått arbete/är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter en förbundsfinansierad insats; 11% av kvinnorna, 18% av männen samt 13% med en annan definition av kön. Dock är resultatet vid delåret 2025 mer jämställt.

- *Kvinnor som avslutas i förbundets insatser har 2025 en högre andel positiva avslut, fler har närmat sig arbete/studier än resultatet 2024.*

  Målet är inte uppnått och bedöms inte kunna vara uppnått vid årsskiftet.

  Förra året hade 49% av kvinnorna positiva avslutsanledningar, i år är siffran endast 37% vid delåret. Om man bara tittar på de kvinnor som avslutats till arbete/studier/arbetssökande har resultatet blivit bättre, från 11% till 12%.

- *På ett år har förbundet minst 400 personer inskrivna i sina individinriktade insatser.*

  Målet är uppnått.

  Under delåret 2025 har förbundet haft totalt 420 deltagare, varav 277 kvinnor, 139 män, och 4 med en annan definition av kön. Majoriteten av dessa har deltagit i Cresco+; 289 deltagare varav 171 kvinnor, 115 män, och 3 med en annan definition av kön.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

Mål 2: Förbundets fyra parter arbetar tillsammans med individens bästa i fokus.

4 av 5 delmål är uppnådda eller bedöms kunna vara uppnådda vid årsskiftet.

- *Det finns behovsanpassade forum där parterna regelbundet möts och där samverkan främjas.*

  Målet är uppnått och bedöms kunna vara uppnått även vid årsskiftet.

  De regelbundna forum som finns är styrelse, styrelseberedning, beredningsgrupp, styrgrupper och nätverksträffar. I alla dessa forum möts medlemmarna över organisatoriska gränser. Som underlag till detta delmål finns utvärderingen som styrelse samt beredningsgrupp svarar på vid vårens omvärldsdag och höstens budgetupptakt. Snittet på frågorna som rör just detta delmål är 3,7/5 efter utvärdering på vårens omvärldsdag.

- *Behovsanpassad kompetensutveckling arrangeras och nyttjas. Minst 4 tillfällen per termin med behovsanpassad kompetensutveckling arrangeras och minst 70% av tillgängliga platser nyttjas.*

  Målet är uppnått och bedöms kunna vara uppnått även vid årsskiftet.

  6 tillfällen arrangerades under våren. 2 av dessa var fysiska utbildningar där 90% av platserna nyttjades av deltagare.

  I de 4 digitala forumen har vi haft ca 252 deltagare totalt.

  Planeringen över vilken kompetensutveckling som ska erbjudas går inför varje termin via beredningsgruppen för att säkerställa att kompetensutvecklingen baseras på behov.

- *Goda exempel inhämtas, sprids och tas tillvara.*

  Målet är uppnått.

  Den förberedande insatsen Mofalla Lantgård deltog under vårens Omvärldsdag där både beredningsgrupp och styrelsen medverkade. De berättade om sin verksamhet och måluppfyllelse som under 2024 var den insats som lyfte procentuellt flest deltagare mot positiva avslut.

  Förbundet och metodutvecklingsprojektet Cresco+ valdes ut att vara med och sprida sitt arbete under 2025 års Finsamkonferens. Då fick förbundet chansen att sprida både lite om själva förbundet men självklart mest om det omfattande och gedigna arbete som utförts hos alla våra medlemskommuner med hela 741 deltagare kopplat till BIP-metoden.

- *Helårsekvivalenterna minskar i Skaraborg.*

  Målet är inte uppnått.

  Helårsekvivalenterna ned eller uppgång mäts endast vid årsredovisningen.

- *Förbundets uppdrag är välkänt hos alla fyra parter, bland de som behöver ha kännedom för att uppdraget ska kunna utföras.*

  Målet är uppnått och bedöms kunna vara uppnått även vid årsskiftet.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljytx
powered by Zigned

De fyra parterna har generellt en god kännedom om förbundet och dess uppdrag. Som underlag till detta delmål finns utvärderingen som styrelse samt beredningsgrupp svarar på vid omvärldsdagen och budgetupptakten. De kommentarer som inkommit under året är att det kan finnas ett värde i att fler medarbetare hos medlemmarna får bättre kännedom om förbundet, samt att både politiker och vården kan behöva bättre kännedom.

Mål 3: Tilldelade medel ska omsättas i verksamhet som gagnar de invånare i förbundets område som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser.

3 av 4 delmål är uppnådda.

- *Merparten av medlen ska gå till individinriktade insatser.*

  Målet är uppnått och bedöms kunna vara uppnått även vid årsskiftet.

  Under delåret har 9 129 tkr kr (65%) av förbundets finansiella medel omsatts i individinriktade insatser.

- *Insatserna överensstämmer med de områden den årliga behovsanalysen synliggör.*

  Målet är uppnått.

- *Förbundet ska ha minst 1,5 miljoner i eget kapital vid årets slut.*

  Målet är uppnått och bedöms kunna vara fortsatt uppnått även vid årsskiftet.

  Förbundet har vid delåret ett eget kapital på hela 5 534 tkr.

- *Det egna kapitalet ska vid årets slut ska vara max 20 % av årets ingångna medel. Övriga medel ska vara omsatta i verksamhet.*

  Målet är inte uppnått och bedöms kanske inte heller kunna vara uppnått vid årsskiftet.

  Förbundet har än så länge inte kunnat omsätta så mycket finansiella medel som budgeterats så nuvarande eget kapital är fortfarande högre än det av Nationella Rådet rekommenderade 20% av ingångna medel.

Framgångsfaktorer

Att individen får ett stöd med både vardagliga och sociala behov samtidigt som stödet också innehåller arbetslivsinriktade insatser är det som varit kärnan i metodutvecklingsprojektet Cresco+. Detta tillsammans med att handläggaren har en tro på att individen kan få ett jobb och erbjuder insatser parallellt har visat sig vara mycket avgörande i den danska BIP-studien för att en individ ska få och behålla ett jobb.

Cresco+ pågick till och med juni 2025 och vi hoppas att det arbetet lett till att fler får och kan behålla ett jobb, dvs att våra medlemmars arbete med att ge ett stöd till individer ska bli mer hållbart. Att samverkan mellan olika förvaltningar och mellan parter utvecklas vet vi stärker arbetet runt en individ och minskar väntetider och glapp då en individ annars tenderar att backa i sin utveckling. Att kännedom om förbundets olika insatser är hög underlättar därmed remittering till rätt insats och skapar på det sättet också bättre förutsättningar för positiva stegförflyttningar mot arbete eller studier.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

Flera av de förberedande insatserna vittnar om att den goda samverkan med remittent, långsiktig planering och målsättning för deltagaren är en tydlig framgångsfaktor för progression. Flera säger också att ett samtidigt deltagande i Cresco+ har visat på en mer hållbar utveckling för individen. Många ser att flertalet deltagare upplever en förbättrad hälsa, att de stärker sin självkänsla och egenmakt, får större självinsikt och ökar förmåga att lösa problem och planera sitt liv.

Att alla medlemskommuner deltagit i utvecklandet av BIP-metoden har möjliggjort ett gemensamt lärande över kommungränser men det har även underlättat och stärkt samarbetet mellan respektive kommun och Försäkringskassan.

Utmaningar

Utmaningar som nämns på styrgruppsmöten och framkommer i månadsrapporter handlar dels om att det alltför ofta uppstår köer både till förbundets insatser men framförallt till det förstärkta samarbetet och till insatser hos Arbetsförmedlingen. En annan utmaning är att en betydande andel av våra deltagare har varit utanför arbetsmarknaden under en mycket lång tid. Årsredovisningen 2024 visade att 48 % av deltagarna har haft offentlig försörjning i mer än 4 år. Att då introducera dem i en aktivitet där de får delta i regel mellan 12 och 24 veckor, med målet att denna period ska förändra deras situation så att de efteråt är redo att stå till arbetsmarknadens förfogande, upplevs av många coacher som en mycket svår uppgift. Det framhålls också som en utmaning att deltagarna ofta har mer än en diagnos, vilket kan försvåra processen. Dessutom upplevs det särskilt utmanande för kvinnor att genomgå rehabilitering när de har barn med neuropsykiatriska problem, eftersom de ofta tar ett större ansvar för hem och familj.

Analys

Under de senaste åren har förbundet haft en tydlig strategi att inkludera individer som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden och kanske allra tydligast har det varit i ESF-projektet Cresco+. Om förbundet ska fortsätta inkludera individer som står långt ifrån arbetsmarknaden kanske målet om hur många som ska nå ett positivt avslut bör ses över.

Vi lyckas däremot i stor utsträckning att stegförflytta deltagarna närmre arbete och studier även om de inte når ända fram, vilket framförallt märks i Cresco+ i progressionsmätningar och i uppföljningssamtalen sex månader efter avslut. Detta märks också i det förstärkta samarbetet där Arbetsförmedlingen uttrycker att individer som kommer från förbundets insatser är mer förberedda och rustade för ett arbete jämfört med dem som inte varit i någon insats.

Uppföljning av verksamheten

Samordningsförbundet Skaraborg bedriver både strukturinriktade och individinriktade insatser. Under delåret har 7 individinriktade insatser och 3 strukturinriktade insatser (inklusive kompetensutvecklingen) pågått. Läs mer om insatsernas resultat i bilagan projektredovisning 2025.

Förbundet låter insatserna själva följa upp sin verksamhet och sedan redovisa på en aggregerad nivå i samband med del- och helårsredovisning till förbundet. Förbundets strukturinriktade insatser följs upp i individuella lösningar anpassade för insatsen, och kompetensutvecklingen har en väl etablerad anonym enkät som går ut till deltagare i samband med en aktivitet. Utöver ovan finns styrgrupper med berörda parter i insatserna och månadsuppföljningar med projektpersonal; dessa har förutsättningar att fånga upp oförutsedda händelser samt följa huruvida insatsen leder mot målen.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

Uppföljning och resultat för individinriktade insatser

De individinriktade insatser som har bedrivits hittills under året är:

- Cresco+
- Friskvågen
- GreveGarden Friskvård
- Grön Rehab Tidaholm
- Hantverksstegen
- Mofalla Lantgård
- Startgrid

Antal deltagare och avslutsanledningar

Under delåret har 420 individer (277 kvinnor, 139 män, 4 med annan definition av kön) deltagit i våra olika individinriktade insatser. 289 av dessa har deltagit i ESF-projektet Cresco+. 361 individer har avslutats under delåret (230 kvinnor, 128 män samt 3 med annan definition av kön).

Av de som avslutats har 128 individer (86 kvinnor, 42 män) positiva avslut. Det är 35% av totala antalet avslut (37% för kvinnor, 33% för män).

42 deltagare (12% av de som avslutats) har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen, varav 27 kvinnor (12% av de kvinnor som avslutats) och 15 män (12% av de män som avslutats).

176 deltagare (49% av de som avslutats) har avslutats med en otydlig stegförflyttning, varav 103 kvinnor (45% av de kvinnor som avslutats) och 70 män (55% av de män som avslutats) samt 3 med annan definition av kön (100% av de med annan definition av kön som avslutats).

54 deltagare (15% av de som avslutats) har avslutats med övriga avslutsanledningar, varav 39 kvinnor (17% av de kvinnor som avslutats) och 15 män (12% av de män som avslutats).

Hälsa och aktivitetsförmåga

Inom Cresco mäts upplevd hälsa i en separat frivillig anonym enkät, vilket betyder att inte alla deltagare har svarat. Av 289 avslutade deltagare i Cresco har 67 svarat. I övriga insatser svarar samtliga deltagare på frågan om upplevd hälsa. 75 deltagare (54%) uppger att de mår bättre efter insats, varav 50 kvinnor (51%) och 24 män (60%) samt 1 med annan definition av kön (100%).

219 deltagare (61% av de som avslutats) har utökat sin tid i aktivitet under insatsen, varav 133 kvinnor (58% av de kvinnor som avslutats), 81 män (63% av de män som avslutats) samt 1 med annan definition av kön (33% av de med annan definition av kön som avslutats).

Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser

Förbundet har haft tre strukturinriktade insatser under delåret.

Stoppa Våldet

Ett projekt som går ut på att frågor om våld i nära relation ska ställas till alla deltagare i våra insatser på rutin och att ett evidensbaserat frågeformulär ska användas. Under delåret har 114 enkäter inkommit, varav 70 besvarats av kvinnor, 43 besvarats av män och 1 av en person med en annan definition av kön. I dessa framgår det att 39 kvinnor (56%) har varit utsatta eller har utsatt någon annan för antingen fysiskt, psykiskt,

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

sexuellt eller verbalt och kränkande våld. Motsvarande siffra för män är 26 (60%). Mer utförligt resultat och analys finns att läsa i bilagan Projektredovisning 2025.

Samverkansteam
Ett projekt med Arbetsförmedlingen samt Falköping, Gullspång, Tibro och Vara kommuner med syfte att öka samverkan. Ett samverkansteam bestående av en arbetsförmedlare och representanter från aktuell kommun genomför möten tillsammans med projektets deltagare för att utforma en gemensam och samordnad planering mot egen försörjning. Mer finns att läsa i bilagan Projektredovisning 2025.

Kompetensutveckling

6 tillfällen med kompetensutveckling för våra medlemmar arrangerades under våren. 2 av dessa var fysiska utbildningar där 90% av platserna nyttjades av deltagare (36 av 40 platser). I de 4 digitala forumen har vi haft ca 252 deltagare. I den digitala utvärderingen är det genomsnittliga betyget för kompetensutvecklingen våren 2025 4,2 av 5.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat	
Balanskravsresultatet beräknas enligt följande:	
= Årets resultat enligt resultaträkningen	= 192 582
- Samtliga realisationsvinster	- 0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	+ 0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	+ 0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-/+ 0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	+/- 0
=Balanskravsresultat	= 192 582

Motivering

Kommunallagens minimikrav på god ekonomisk hushållning är det så kallade balanskravet där grundregeln är att intäkterna ska var större än kostnaderna när hänsyn tagits till balanskravsjusteringarna.

Delårets resultat visar ej på något negativt resultat men styrelsen gör bedömningen att delårets resultat helst borde ha varit lägre med hänvisning till Nationella rådets rekommendationer kring storleken på eget kapital för finansiella samordningsförbund:

"Medelstilldelning inkluderat eget kapital ska omsättas i verksamhet och att maximalt 20% av årets ingångna medel ska finnas kvar vid årets slut."

Styrelsen har medvetet satsat på att tidigare uppbyggt eget kapital ska omsättas ut till Skaraborgs invånare med ett samordnat rehabiliteringsbehov men vid delåret har inte allt det som planerats kunnat omsättas därav än så länge inte något minusresultat.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9jlytx
powered by Zigned

Väsentliga personalförhållanden

På kansliet har förbundet 3 tillsvidaretjänster.

1,0 Förbundschef
1,0 Utvecklingsledare (vakant sedan 15 februari 2024)
1,0 Administratör (0,5 t.o.m. 250630, 1,0 fr.o.m. 250701)

Utöver detta har det fram till ESF-projektets avslut 250630 funnits 2,5 projektanställda; 1,0 projektledare, 1,0 metodstödjare och 0,5 tjänst administration. Metodstödjare har varit inlånad från en part och samverkansavtal har upprättats och projektledare och administratör har varit projektanställda på förbundet. Ekonomi samt löne- och pensionshantering köps in från två olika medlemsparter, Västra Götalandsregionen och Lidköpings kommun.

Förväntad utveckling

Det tidigare större egna kapitalet har till stora delar omsatts i verksamhet, inte minst i metodutvecklingsprojektet Cresco+. Under samma tid har en översyn av finsamlagen skett och möjligheten för förbundet att hantera personuppgifter eller söka ytterligare extern finansiering finns inte längre. Med dessa förutsättningar väcktes önskemålet om att använda 2025 som ett utvecklingsår och därför har både styrelse och beredningsgrupp inlett ett arbete för att komma fram till vilken inriktning och vilka satsningar som förbundet ska göra från och med 2026.

Under våren har ett intensivt arbete med att sprida BIP-metoden pågått och nu efter projekts slut kommer det bli upp till medlemmar och kansli att se hur det arbetet kan fortsätta att utvecklas och docka in på ett bra sätt i det som komma skall från 2026.

Framgent skulle kanske kansliet kunna arbeta mer med att sammankalla befintliga nätverk och bedriver ett utvecklingsarbete i nära kontakt med ordinarie verksamhet utan att finansiera medlemmarnas personal i samma utsträckning som tidigare.

Medlemmarna är i övrigt mycket tydliga med att förbundet ska fortsätta att arrangera kompetensutveckling som gynnar arbetet med de deltagare som ska få stöd för att gå från offentlig försörjning till egen försörjning.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljytx
powered by Zigned

Resultaträkning

Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	8/31/25	8/31/24
Verksamhetens intäkter	1	14,170,195	15,915,370
Verksamhetens kostnader	2	-13,971,513	-20,173,733
Verksamhetens resultat		**198,682**	**-4,258,363**
Finansiella intäkter		0	5,495
Finansiella kostnader		-6,101	-6,078
Resultat efter finansiella poster		**192,582**	**-4,258,946**
Extraordinära poster			
Årets resultat		**192,582**	**-4,258,946**

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljytx
powered by Zigned

Balansräkning

Balansräkning

Belopp i kr	Not	8/31/25	8/31/24
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	3	-1,411,714	-222,294
Kassa och bank		9,994,077	13,807,810
Summa omsättningstillgångar		8,582,363	13,585,516
Summa tillgångar		**8,582,363**	**13,585,516**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat		192,582	-4,258,946
Övrigt eget kapital		5,341,759	12,202,412
Avsättning			
Avsättningar för pensioner			
Skulder			
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	4	3,048,023	5,642,050
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**8,582,363**	**13,585,516**

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljytx
powered by Zigned

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys		
Belopp i kr.	8/31/25	8/31/24
Årets resultat	192,582	-4,258,946
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	**192,582**	**-4,258,946**
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-3,666,425	-3,418,987
Ökning/minskning kortfristiga skulder	2,512,085	665,963
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**-1,154,340**	**-2,753,024**
Årets kassaflöde	**1,346,922**	**-1,505,922**
Likvida medel vid årets början	8,647,155	15,313,732
Likvida medel vid årets slut	9,994,077	13,807,810

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljytx
powered by Zigned

Driftredovisning

	Utfall 8/31/25			Budget 8/31/25	Avvikelse 8/31/25	Utfall 8/31/24		
Belopp i tkr.	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto*	Utfall- Budget netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Nettokostnader		13,977,614	13,977,614	14,996,333	-1,018,719		20,174,316	20,174,316
Medlemsbidrag	11,393,323		11,393,323	11,393,323	0	11,481,333		11,481,333
ESF-bidrag	2,776,872		2,776,872	2,776,872	0	4,434,037		4,434,037
Resultat			192,582	-826,138	1,018,720			-4,258,946
Utgående EK			5,534,341	4,515,621	1,018,720			7,943,466

Analys

I en jämförelse med periodens netto kontra det som budgeterats kan vi se att differensen är 1 019 mkr.
Detta beror på att vissa insatser inte riktigt utnyttjat hela det budgeterade utrymmet exempelvis är det så när det gäller projekt, Samverkansteam, utgiftsposten Forskningssamarbete, samt när det gäller avsatta medel för kompetensutveckling och drift.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljytx
powered by Zigned

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Delårsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och kommunallag (KL). Förbundet följer god redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i enlighet med Finsamlagen, Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210).

Not 1. Verksamhetens intäkter

	8/31/25	8/31/24
Driftbidrag från staten	5,696,667	5,740,667
Driftbidrag från Töreboda kommun	95,190	96,453
Driftbidrag från Mariestads kommun	259,089	261,233
Driftbidrag från Gullspångs kommun	49,229	50,397
Driftbidrag från Hjo kommun	94,168	94,757
Driftbidrag från Karlsborgs kommun	71,679	71,719
Driftbidrag från Tibro kommun	119,235	120,500
Driftbidrag från Skövde kommun	664,860	666,651
Driftbidrag från Falköping kommun	352,700	356,495
Driftbidrag från Tidaholm kommun	136,963	137,663
Driftbidrag från Skara kommun	202,129	205,223
Driftbidrag från Götene kommun	137,199	138,350
Driftbidrag från Essunga kommun	57,570	58,413
Driftbidrag från Lidköping kommun	437,017	438,835
Driftbidrag från Vara kommun	171,296	173,644
Driftbidrag från regionen	2,848,333	2,870,333
EU-medel och andra bidrag	2,776,872	4,434,037
Summa	**14,170,195**	**15,915,370**

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

Not 2. Verksamhetens kostnader

	8/31/25	8/31/24
Månadslön	-504,822	-487,660
Arvode	-200,104	-193,244
Reseersättning	-18,811	-20,576
Sociala avgifter	-265,099	-268,291
Övriga personalkostnader	-32,309	-167,514
Verksamhetsanknutna kostnader	-11,296,371	-17,715,302
Lokalkostnader	-230,338	-223,493
Förbrukningsinventarier	-660	-5,525
Serviceavgifter till bransorganisationer	-73,775	-78,837
Tele, mobil	-17,535	-22,296
IT-tjänster	-20,790	-25,860
Konsultarvoden	-347,033	-258,017
Gruppförsäkringspremier	-9,778	-9,231
Övriga tjänster,	-42,863	-139,931
varav revisionskostnad	-35,000	-64,791
Valutakursförluster	0	-14,748
Övriga kostnader	-4,194	-1,418
Pensionsförsäkringspremier	-828,717	-448,829
Övriga pensionskostnader	-78,316	-92,961
Summa	**-13,971,513**	**-20,173,733**

Not 3. Fordringar

	8/31/25	8/31/24
Redovisningskonto, Ludvikamoms	216,106	328,703
Förutbetalda kostnader	25,961	25,493
Upplupna intäkter	-1,653,780	-576,490
Summa	**-1,411,714**	**-222,294**

Not 4. Kortfristiga skulder

	8/31/25	8/31/24
Leverantörsskulder	-958,815	-3,141,335
Avräkning särskild löneskatt	-167,022	-87,384
Upplupna kostnader	-1,210,103	-1,695,748
Förutbetalda intäkter	-712,083	-717,583
Summa	**-3,048,023**	**-5,642,050**

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljvtx
powered by Zigned

Styrelsens underskrift

Vi intygar att delårsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Digitally signed and sealed via Zigned. Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ljytx
powered by Zigned

Certification (1 of 3)

Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ijvtx

Document

Filename: Delarsredovisning_2025.pdf

Fingerprint: vRel96kn4ARg2DFy7zx7TkKOMqZOtZaN4WJkpnejk1Y=

Anna Dalström

Signer

Personal number
19701118-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 09:56:39

Sirpa Anita Löfgren

Signer

Personal number
19530117-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 09:58:42

Richard Thorell

Signer

Personal number
19840511-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 10:00:56

Björn Erik Thodenius

Signer

Personal number
19640406-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 10:01:13

Elin Svea Maria Härling

Signer

Personal number
19850905-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 10:05:33

Lars Peter Friberg

Signer

Personal number
19570720-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 10:07:35

The complete audit trail and signature data is embedded within this PDF file. Please handle with care, as it contains sensitive and Personal Identifiable Information (PII).

Save Evidence Package

powered by Zigned

Certification (2 of 3)

Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ijvtx

Document

Filename: Delarsredovisning_2025.pdf

Fingerprint: vRel96kn4ARg2DFy7zx7TkKOMqZOtZaN4WJkpnejk1Y=

Kaj Sebastian Ekeroth Clausson

Signer

Personal number
19820501-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 11:27:53

Cliff Nyqvist

Signer

Personal number
19610602-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 12:46:32

Ulla Karin Cannervik

Signer

Personal number
19680211-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 14:09:13

Ann-Christine Margareta Fredriksson

Signer

Personal number
19710902-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 14:18:41

Monica Staudinger

Signer

Personal number
19730711-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 14:45:53

Sture Olsson

Signer

Personal number
19490220-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-23 21:00:09

The complete audit trail and signature data is embedded within this PDF file. Please handle with care, as it contains sensitive and Personal Identifiable Information (PII).

Save Evidence Package

powered by Zigned

Certification (3 of 3)

Reference: cmfw7y48e00t8ith8tr9ijvtx

Document

Filename: Delarsredovisning_2025.pdf

Fingerprint: vRel96kn4ARg2DFy7zx7TkKOMqZOtZaN4WJkpnejk1Y=

Linn Brandström

Signer

Personal number
19750717-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-24 16:38:40

Hans Michael Karlsson

Signer

Personal number
19620408-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-24 16:45:21

Malin Jalonen Nilsson

Signer

Personal number
19720104-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-25 07:15:45

Anna Camilla Andersson

Signer

Personal number
19700613-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-26 08:15:51

Tommy Sven Agne Larsson

Signer

Personal number
19541122-****
Signed with
Swedish Mobile BankID (AES)
Signed at
2025-09-26 09:04:38

The complete audit trail and signature data is embedded within this PDF file. Please handle with care, as it contains sensitive and Personal Identifiable Information (PII).

Save Evidence Package

powered by Zigned

Important Information About Your Digitally Signed Document

Treat with Care

This document contains Personally Identifiable Information (PII). It is crucial to manage it with utmost care to prevent any unauthorized access or exposure.

Always Keep a Digital Copy of This Document

This document contains critical digital signatures and security features that are only preserved in its digital format. To ensure the integrity of the document, you must retain a digital copy for your records.

Handling and Storage

This digitally signed document is considered an original. Any alterations to the document will compromise its validity. It is your responsibility to ensure that it is stored securely to maintain its original condition.

Verification

Independently verify the document using industry-standard tools such as Adobe Acrobat. For added convenience, Zigned provides a validation service to confirm the integrity and validity of your signed document. Visit **zigned.se/verify** to access this feature.

Document Contents

Included within this digitally signed document are:

- All signature information
- Original documents
- Comprehensive audit logs

Each of these components is secured with a digital signature and timestamp, backed by certificates accredited on the European Union Trusted Lists (EUTL), ensuring compliance with EU regulations and providing unparalleled security.

About Zigned

Zigned AB (Reg. no. 559279-9224), established in Sweden in 2020, is a leader in web-based digital signing technologies. We are dedicated to delivering secure, efficient, and user-friendly digital signing solutions. Learn more at **zigned.se.**

Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

PROJEKTREDOVISNING

2025

Attachment 1 for document with reference cmfw7y48e008ith8tr9ijvtx.
powered by Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

INNEHÅLL

Cresco+ 3

Friskvågen 8

GreveGarden 12

Grön rehab Tidaholm 18

Hantverksstegen 22

Mofalla lantgård 27

Startgrid 32

Samverkansteam 36

Stoppa våldet 39

Attachment 1 for document with reference cmfw7y48e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

INDIVIDINRIKTADE INSATSER

CRESCO+

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Cresco+

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Essunga, Falköping, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara kommuner samt Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2023-03-01 – 2025-06-30

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Cresco+ är ett individinriktat projekt finansierat av Europeiska Socialfonden (ESF) där en metod inspirerad av Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP) används för att mäta deltagarnas progression. Den danska BIP-studien är tänkt att utveckla individen för att ta steg mot arbete eller studier. Cresco+ är en fortsättning och utveckling av vårt tidigare ESF-projekt Cresco Creare.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Individer i Skaraborg med en komplex problematik förflyttar sig med hjälp av projektet närmare arbete eller studier och egen försörjning.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?

1. Deltagande kvinnor och män har gjort en stegförflyttning och närmat sig arbetsmarknaden
   - 90 % har en upplevd förbättrad hälsa
   - 70 % har en ökad aktivitetsförmåga
   - 35 % har fått arbete/är arbetssökande eller har börjat studera
   - 30 % går vidare till arbetsträning; antingen via förstärkt samverkan mellan FK och AF eller arbetslivsinriktade insatser via kommunen alternativt praktik eller motsvarande via Arbetsförmedlingen
2. Deltagande kvinnor och män uppnår en varaktig progression mot arbete eller studier
   - 70 % har behållit eller ökat sin progression sex månader efter projektavslut
3. Deltagande organisationer arbetar utifrån BIP-metoden
   - Möjlighet att arbeta med samtliga områden/indikatorer finns i alla kommuner
   - Samverkan mellan kommun och vård har utvecklats kring individer som saknar egen försörjning

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jivtx.
powered by Zigned

4. Alla individer i målgruppen, inklusive de som tillhör missgynnade grupper, ska ha lika möjligheter att ta del av projektets insatser
    - Ett anpassat material är framtaget till deltagare med särskilda behov för att de ska kunna tillgodogöra sig BIP
    - Kommunerna arbetar aktivt för att erbjuda aktiviteter som passar olika grupper av deltagare
5. Projektpersonalen bemöter deltagare fördomsfritt och med en tro på individens förmåga
    - 90 % av deltagarna upplever sig bli fördomsfritt bemötta
    - 90 % av deltagarna upplever att samordnarna tror på ens förmåga
    - Projektpersonalen har en ökad kunskap och förståelse för hur vi omedvetet behandlar olika grupper olika

METOD/STRATEGI

Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?

Cresco har samordnare som kartlägger individens hela livssituation och behov med hjälp av BIP progressionskort och jobbar med de områden som behövs tillsammans med individen, gärna flera parallellt för att närma sig arbete eller studier. Det kan t.ex. handla om insatser som behövs i vardagen för att möjliggöra att praktik kan genomföras. Samordnaren finns med deltagaren från första mötet och hjälper till att få till de insatser och kontakter som behövs för att möjliggöra arbete eller studier. För att kunna påverka indikatorerna krävs ett stort fokus på samverkan för att kunna använda insatser anpassade till deltagarna och samordna samt undvika glapp emellan insatserna.

Se indikatorerna nedan;

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under delåret *(Januari – juni)*	289	171	115	3
Avslutade deltagare under delåret *(Januari – juni)*	289	171	115	3
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen?	44	20	24	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	92	57	35	
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*	37	22	15	
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	145	77	65	3
Övriga avslut	52	37	15	

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	35/67	18/39	16/27	1/1
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	170	99	70	1
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	33	37	31	38

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	39	18	21	
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut				

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	5	2	3	

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.
När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Målet avseende antal deltagare har nåtts och överstigits. Bemötandet från samordnare och handläggare anses av deltagarna vara gott.

Projektets största fokus har varit att arbeta för att det finns insatser kopplade till samtliga indikatorer tillgängliga i samtliga kommuner samt att kommunerna arbetar aktivt för att hitta aktiviteter för samtliga deltagare, även missgynnade deltagare. Detta mål har uppnåtts.

Målet avseende hälsa på 90% är dock långt ifrån att nås trots kommunernas fokus på hälsa. Vårdens väntetider och tillgänglighet lyfts ofta som ett problem och vår intention har varit att inom projektet utveckla samverkan mellan vården och kommunerna. För att hälsan ska bli bättre hos detagarna är det viktigt att det finns insatser inriktade mot hälsa och många kommuner arbetar med att få till detta både genom att skapa grupper med hälsotema, träning etc men också samverkan med vården lokalt för att kunna använda sig av insatser som tex vardagsrevidering, samtal, stresshantering, sjukgymnastik, etc.

Projektet ligger även ganska långt ifrån målet avseende att 70% av alla deltagare ska öka sin aktivitetsförmåga. Vi har kikat på detta under hösten och ser att det inte enbart handlar om hur registreringen sker utan att deltagarnas ökning ofta sker inom de spann som används. Om en person startar på en timma och kommer upp i fem timmar syns detta inte eftersom detta ligger inom samma spann. Mer om detta går att läsa i projektets slututvärdering som gjorts av Sweco.

Ett annat mål i Cresco+ har varit att arbeta för att missgynnade deltagare ska få ta del av projektet och att projektet ska bli tillgängligt för fler genom att anpassa aktiviteter utifrån individens förutsättningar. Detta har gjort att projektet når fler deltagare än tidigare. Detta är glädjande och kommer ge långsiktiga effekter eftersom individer som står långt ifrån arbetsmarknaden närmar sig arbete i högre grad än tidigare. Däremot tror vi att detta påverkar de positiva avslutningsanledningarna kortsiktigt eftersom det trots att en stegförflyttning görs dröjer mer än de 12 månader de får delta i projektet tills de når ända fram till arbete eller studier.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jivtx.
powered by Zigned

En större andel av deltagarna än tidigare har inte hunnit nå arbete inom ramen för projektet även om de stegförflyttats.

Målet om att 70% av deltagande kvinnor och män har behållit eller ökat sin progression sex månader efter projektavslut har mycket glädjande vida överskridits. Mer om detta går att läsa i projektets slututvärdering som gjorts av Sweco. Under delåret samlade vi in data till och med mars månad (som alltså avser deltagare som avslutades juni till september 2024 och har varit avslutade sex månader under 2025).

Det har i projektet hittills framgått att det finns skillnader mellan män och kvinnor. Tex att män oftare har mer jobbfokuserade insatser än kvinnor och dessutom större andel positiva avslut. Kvinnor deltar också i högre grad än männen i gruppaktiviteter och avslutas oftare genom att de avbryter sin rehabilitering pga sjukdom. Vi kommer dock få en slututvärdering eftersom projektet upphörde efter april 2025 och kommer inte granska dessa fyra månader separat utan kika på resultatet för hela projektet avseende jämställdhet.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

FRISKVÅGEN

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Friskvågen

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Götene kommun och Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2017-09-01 – 2025-12-31

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
På grund av det höga sjukpenningtalet som var vid projektstart i Götene kommun, inklusive höga sjukpenningtal hos Götene kommun som arbetsgivare, har Samordningsförbundet genom samverkan mellan Götene kommun och Försäkringskassan kunnat erbjuda en förberedande insats på Nya Mästers Handelsträdgård AB sedan 2017-09-01.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Syftet med den förberedande insatsen på Friskvågen är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och egen försörjning.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmågan så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning
Aktiviteter som genomförts med deltagarna är till exempel (individuellt utformat):

- Arbete i trädgårdsmiljö med växter i rehabiliterande syfte
- Kreativa aktiviteter där deltagaren får använda händer och sinnet såsom målning, arbete med lera och handarbete
- Mindfulness, yoga, avslappning och lättare motion

Kontinuerligt intag tillämpas. Individer deltar i insatsen i upp till 12 timmar i veckan under 24 veckor. Möjlighet till förlängning i max 3 månader finns, dock endast i specifika fall och i överenskommelse med remittent.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under delåret *(Januari – juni)*	25	23	2	0
Avslutade deltagare under delåret *(Januari – juni)*	13	13	0	0
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen?	2	2	0	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	5	5	0	0
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*	1	1	0	0
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	6	6	0	0
Övriga avslut	1	1	0	0

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	6	6	0	0
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	9	9	0	0
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	24	24	0	0

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga	3	3	0	0
Står lika nära en arbetsförmåga som innan	7	7	0	0
Kommit längre bort från en arbetsförmåga	2	2	0	0

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	1	1	0	0
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut	1	1	0	0
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	0	0	0	0

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.
När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning - vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål

Vi kan se ett tydligt mönster i att alla de sex deltagare som uppnått ett positiv avslut också uppger att deras hälsa har förbättrats under insatsen hos oss. Hälften av dessa har närmat sig en arbetsförmåga och hälften står lika nära en arbetsförmåga som innan insatsen. En deltagare som har slutat har gått tillbaka till sitt arbete, först på 25% och sedan en upptrappning av tiden.

De som avslutats tillbaka till remittent, utan att vara på väg till arbetsträning, har berott på att deltagarna inte varit i tillräckligt fysiskt och psykiskt skick att arbetsträna. I ett fall kommer en ansökan om sjukersättning att göras och det är en av de deltagare där hälsan och arbetsförmågan försämrats under tiden hon varit här. Vi har fyra deltagare som remitterats åter till vården då de behöver utredas mer och få insatser från vården innan de kan komma i fråga för arbetsträning.

Vi har för närvarande två män inskrivna på Friskvågen, ingen av dessa har dock avslutat insatsen än, varför det inte går att göra jämförelser mellan män och kvinnor. Vi kan inte se att utfallet skiljer sig åt beroende på remittent vare sig det gäller positiva avslut eller andra avslut.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

Intag fungerar bra. Remittenterna har, efter att vi påtalat det, blivit bättre på att i remissen vara tydliga och specificera till exempel deltagarnas hälsotillstånd.

Svårigheter finns i de avslut där samverkan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen är nästa steg. AF har köer och vissa deltagare får vänta upp till 4--5 månader innan samverkan och arbetsträning blir aktuellt. Detta är alldeles för länge då det dels skapar oro inför framtiden och dels kan aktivitetsnivån stagnera eller deltagarna kan gå tillbaka i sin progression. Vi kan, under den sista tiden hos oss, se en hälsomässig försämring hos de deltagare som inte vet vad nästa steg bli när de ska avsluta hos oss. Det är lätt att falla tillbaka i gamla mönster och rutiner och tappa tron på sig själv, de förlorar även ett socialt sammanhang som många uppger är viktigt för dem. Kontinuitet ger mindre oro vilket leder till bättre hälsa. De bästa resultaten uppnår vi då hälsan och logistiken är i fas med varandra. Flertalet av deltagarna som fyllt i "summering av insatsen" uppger svårigheter att göra en bedömning av sin hälsa i helhet, alltså både den psykiska och fysiska hälsan sammantaget. Flera uppger till exempel att de mår bättre psykiskt men ej fysiskt - de har då svårt att välja alternativ när vi summerar insatsen.

Uppföljning efter sex månader har endast hunnit göras med två personer, då denna nya rutin gäller från januari i år.

Vi kan tydligt se att de som remitteras till oss har en mer komplex sjukdomsbild samt oftast också en mer komplicerad social situation. Detta avspeglar sig i resultaten för detta halvår. Flera av de deltagare som inte har ett positivt avslut har varit sjukskrivna under lång tid (4--5 år och upp till 10 år). Vi drar slutsatsen att dessa personer behöver ytterligare rehabilitering. Här är tidsfaktorn en aspekt, 24 veckor är för kort tid för dem att åstadkomma en hållbar förändring vad gäller både hälsa och att närma sig en arbetsförmåga.

Vi tycker att vi har ett bra koncept med aktiviteter som vi vet är hälsobefrämjande. Vi som personal har en dialog kring om något behöver förändras i verksamheten. Vi fyller en större funktion, än vad som syns i resultaten, i form av en livskvalité hos deltagarna. Deltagarna som varit sjukskrivna länge har en plats att komma till, får ett socialt sammanhang samt skapar rutiner i vardagen.

Hälsningar
Christina, Fanny och Viola

Attachment 1 for document with reference cmfw7y48e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

GREVEGARDEN

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
GreveGarden Friskvård

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Lidköpings kommun och Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2022-02-01 – 2025-12-31

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Antalet personer som är långt från arbetsmarknaden av olika anledningar har ökat i Lidköpings kommun och i Skaraborg. Flera behöver stöd och insatser. Kommunens och Försäkringskassans egna insatser räcker inte till i dagsläget.

Under de sista åren har olika rapporter och forskning visat på goda effekter med aktiviteter och insatser i lantlig miljö. Där personer genom vistelse och anpassade aktiviteter med natur, trädgård och/eller djur har utvecklat sina förmågor genom bland annat stärkt självkänsla, socialt umgänge och ökad aktivitetsförmåga. Under pandemitiden har samhället tydligt sett på goda effekter av utevistelse.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Insatsen ska syfta till att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmåga så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Målet med insatsen är att öka individens upplevda hälsa, självkänsla och aktivitetsförmåga i riktning mot arbetsträning, som ett led mot arbete eller studier.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?
Individanpassade aktiviteter inom natur och trädgård, enklare snickeriarbete, kreativt skapande, samtal och aktiviteter för att stärka självbilden, samt sociala samarbetsaktiviteter. Individuell handlingsplan görs av deltagare och personal på GreveGarden.

Kontinuerligt intag tillämpas. Individer deltar i insatsen i upp till 10 timmar i veckan under 16 veckor.

Gården finns utanför Lidköping.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under delåret *(Januari – juni)*	28	23	5	0
Avslutade deltagare under delåret *(Januari – juni)*	21	16	5	0
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen?	17	14	4	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	14	10	4	0
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*	3	3	0	0
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	6	5	1	0
Övriga avslut	1	1	0	0

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	14	11	3	0
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	15	11	4	0
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	17	17	16	0

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga	14	10	4	0
Står lika nära en arbetsförmåga som innan	6	6	0	0
Kommit längre bort från en arbetsförmåga	1	0	1	0

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	Ej aktuell ännu			
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut	Ej aktuell ännu			
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	Ej aktuell ännu			

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Vi ser framgångsfaktorn i den modell vi arbetar efter. **Våra fyra grundstenar;** Platsen, Teamet. Aktiviteter och Mötet. **Platsen** är planerad efter forskningsresultat och erbjuder valmöjligheter i olika natur/trädgårdsmiljöer till både aktivitet och återhämtning. Det är en varierad natur-trädgårdsmiljö som deltagarna påverkas positivt av. Via olika och varierande **aktiviteter** arbetar vi med att deltagaren initialt erbjuds tre begränsade alternativ. Detta för att göra det lättare med val då de ska utveckla sin förmåga att vara självbestämmande och hitta den förmåga de just nu har. Längre fram kommer de ofta med egna förslag och projekt som kan vara utmanande. För en del gäller det att begränsa sig och känna av sin förmåga och på detta sätt se att de orkar mer och går framåt. För en del är det att våga utmana sig och våga pröva i ett tryggt sammanhang. En framgångsfaktor är även vårt **team.** Det innefattar personal, med vår yrkeskunskap och erfarenhet, och deltagaren med kunskapen om sig själv. De beskriver att vi som personal ser, hör och förstår på ett sätt som de många gånger inte är vana vid. En viktig faktor är även **mötet** deltagarna har med varandra, där de utbyter erfarenheter och känner en tillhörighet. Även att det blir tid för möte och reflektion med sig själv och ta sig tid till sin situation och hur de kan förändra den. De ser processen de gjort över tid och inte enbart fokuserar på ett mål som ofta är i jämförelse med den person de tidigare har varit. Till hjälp är den individuella processkartan de arbetar regelbundet med under tiden.

Under våren har några deltagare bildat en egen Facebookgrupp och vi har sett flera ha fortsatt kontakten med varandra med jämna mellanrum.

Remmitten har i alla fall utom ett varit från Försäkringskassan. Vi har vid våra ledningsgruppsmöten diskuterat denna fråga och konstaterat att det beror på svårigheterna för kommunens deltagare att ta sig till oss med buss. En del av deltagarna ser vi har behov av andra kompletterande vårdåtgärder, vilket en del av dem har under tiden hos oss. Här ser vi en skillnad

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

över hur långt de hinner komma under tiden hos oss. Flera av dessa personer har inte nått samma positiva stegförflyttning.

Det har varit en bra tillgång att erbjuda vården vara med vid möten vi har med remittent. Här har vi haft möjlighet att lyfta iakttagelser vi gjort som ej har kommit fram till vården tidigare.

Under våren har övervägande delen av deltagarna inte gått vår tidigare vårdbaserade NUR-verksamhet i jämförelse med tidigare år. Här ser vi att den ”draghjälp” som alla tagit del av inte finns längre. Därav ser vi ett ökande behov av tid än våra 16 veckor.

Under senare delen av våren har vi haft möjlighet att öka längden till omkring 20 veckor för några personer där vi sett ett behov. Dels för att de behöver lite till för att kunna gå vidare fullt stärkta, eller att nästa stegförflyttning har tagit flera månader och därmed ökat risken att tappa det de byggt upp. Denna förlängning har i flera fall varit avgörande för det positiva avslutet. För några deltagare har förlängningen inte inneburit en positiv stegförflyttning men gett en insikt om det förändringsarbete de behöver göra för att nå nästa steg. Det är inte helt ovanligt att hälsan inte upplevs bättre men insikten har gjort att de ser positivt på tiden på GreveGarden och ser positivt på framtiden.

En person avslutade efter tre veckor då vi gemensamt bedömde att detta inte var rätt insats. Gick till gemensam kartläggning.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Av de som inte gått vidare ser vi främst på grund av svår smärtproblematik där det finns en fysisk grundorsak. Det har även varit psykiska orsaker då deltagare mått så pass dåligt och egentligen behöver en annan hjälp, men inte kunnat få. Vi har då lagt vår målsättning med att det är tillräckligt att komma hit för att bryta isolering. Flera av de personer som inte gått framåt till arbetsträning har ändå uttryckt att tiden på GreveGarden Friskvård har varit mycket betydelsefull och tar med sig av det de fått under denna tid till nästa steg i livet.

Könsskillnader är fortfarande svåra att göra en rättvis bedömning. Ca 25% av deltagarna är dock män. Procentuellt är det ingen skillnad på positiva resultaten. Fler kvinnor än män som gått vidare till arbete, men detta bedömer vi är mer på personlig nivå än könsskillnad.

Vi ser hur positiv stegförflyttning, upplevd hälsa och ökad aktivitetstid följs åt, både hos män och kvinnor.

Det är enbart kvinnor som står lika lång ifrån arbetsmarknaden som innan insatsen, men även en man som kommit längre ifrån. Vilket tillsammans är 30%.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Deltagarna berättar ofta hur detta har varit direkt avgörande för deras utveckling. För en del har det behövts längre tid. För en del har den längre tiden inte visat sig i mätbara resultat. Men i stort

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

sett alla beskriver hur de genom att våga möta andra i liknande situation, upplevt personalens kunskap, känt sig hörda och ej behöva förklara och försvara sitt mående. Detta gör att de ändå går framåt. De som upplever att de inte går framåt i den takt de förväntat sig beskriver ändå ofta att de har fått ett annat förhållningssätt till sig själva och sin omgivning som ändå är utveckling och en insikt att det ändå går framåt.

Vid ett samtal med handläggare på Arbetsförmedlingen berättar hon att de som kommit från vår insats är betydlig mer framåt, tar initiativ, kan uttrycka det och stå upp för sig. Detta är roligt att höra då vi inte ser dem fortsättningsvis.

Med glädje ser vi hur alla som svarat på enkäterna rekommenderar detta även till andra, och ger oss sammanlagt 4,6/5 i medelbetyg.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Vi har oftast inte mycket kontakt med den aktör som tar vid efter vårt avslut. Vid fåtal tillfällen har handläggare på Arbetsförmedling varit med och det har varit positivt.

Vi har mer haft kontakt med vården som erbjudits vara med vid avstämning-/eller avslutningsmöten om övriga samtyckt. Detta har upplevts positivt av deltagarna då de inte behöver förklara så mycket samt att det blir mindre antal möten som ska bokas in för deltagaren. Då vi planerar in mötestider innan starten är det lättare för alla att kunna boka in möten.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?
Vi ser att 67% går vidare i positiv utveckling, 70% upplever förbättrad hälsa och 75% ökar sin aktivitetstid. Genom det vi ser och berättelser vi tar del av ser vi att vi uppnår målen med ökning av upplevd hälsa, självkänsla och aktivitetsförmåga och genom detta närma sig arbetsträning och eget arbete eller studier.

Siffrorna är bra, dock uppmärksammar vi att flera av deltagarna mår sämre än tidigare år. Hur kan vi möta detta? Eventuellt kan en ökad tid vara gynnsam för en del personer. Det kan även vara mer vårdinsatser som kan behövas som nu är utanför vårt område, men kan ett tätare samarbete vara gynnsamt?

Ett stort problem är det långa glappet som kan bli mellan vår insats och nästa steg i form av gemensam kartläggning eller liknande insats hos kommunen. Här är risken stor att personerna kan tappa mycket av det de byggt upp. Vi har ännu ej påbörjat uppföljning efter sex månader som påbörjas under kommande halvår. Det blir intressant att ta del av den och se om uppehållet har gjort en påverkan. Möjligen kan ett säkrare utfall vara tydligare efter ett år efter avslutad insats.

Under tidigare år såg vi hur alla deltagarna i Friskvård drog vinster (och även vissa nackdelar) av några deltagares föregående behandlingsinriktad Naturunderstödd rehabilitering. Nackdelarna har tidigare vår och vid fåtal tillfällen varit en gruppindelning av personer som känner varandra. Dessa förmedlade processen kring sin resa och delade förmånligt med sig av sina erfarenheter.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e0t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

Under våren har åtta tidigare NUR-deltagare haft behov av Friskvård. Av dessa ser vi att 87% har positiv stegförflyttning. och av dessa har en har gått direkt till arbete. Kan detta vara en väg att återuppta för att stärka personer som varit ifrån arbete under en längre tid?

Elisabeth G Wahlgren
Verksamhetschef
Leg sjuksköterska – trädgårdsmästare

Bryan Lee
Leg. Hälso - sjukvårdskurator

Attachment 1 for document with reference cmfw7y48e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

GRÖN REHAB TIDAHOLM

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Grön rehab Tidaholm

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Tidaholms kommun, Försäkringskassan och Närhälsan Tidaholm (Västra Götalandsregionen)

AVTALSPERIOD
2023-01-01 – 2025-12-31

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Nivåerna av Aktivitetsersättning är höga i Tidaholm, och långvarigt försörjningsstöd är ett dilemma. Vi ser också en negativ utveckling av sjukpenningtalet i Tidaholm. Många står således med ett bidragsberoende en bra bit ifrån arbetsmarknaden och behöver en annan typ av insats än vad som kan erbjudas inom ordinarie verksamheter. Det behövs en kompletterande aktivitetsbaserad verksamhet där deltagarna kan utvecklas och bli motiverade att nå självförsörjning. Vi har också sett att det är särskilt utmanande att nå utveckling för kvinnor inom målgruppen, då de ofta har en komplex samsjuklighet i form av psykisk ohälsa i kombination med fibromyalgi/reumatism. Det behövs därför en insats som i högre grad kan stödja dessa individer att närma sig arbetsmarknaden.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Insatsen ska syfta till att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmåga så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa samt utveckla deltagarnas förmåga i aktivitet och förmåga att hantera arbetslivets gemensamma krav, där kvinnliga och manliga deltagare når positiv utveckling i lika stor utsträckning.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?
I insatsen finns aktiviteter inom trädgård och odling, så som att jordförbättra, så, vattna, rensa ogräs etc. Utöver det finns även motiverande samtal med handläggare som vägleder deltagaren mot satta mål med hjälp av olika verktyg och tekniker. Deltagarna får succesivt träna upp sin aktivitetsförmåga genom trädgårdssysslor och odling som sker både självständigt och i grupp.

Deltagarna kan vara i insatsen maximalt i 6 månader.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

Vi kan se att insatsen har en övervägande positiv inverkan för deltagarnas mående och som första steg att komma vidare. Vikten av att vara med i ett socialt sammanhang i en lugn miljö där fokus är att göra saker i sin takt och utveckla sin förmåga. Att vara ute i frisk luft i det gröna, att röra på sig utefter egen kapacitet, träna på att hantera krav/stress och träna på sin gränsdragning. De flesta deltagarna ökar i tid men alla hinner inte komma upp i en stabil tidsomfattning, en del kommer också till ett stopp då vi ser att arbetsförmåga inte är aktuellt i nuläget

Vi har också sett att insatsen kan ge en tydligare bild av vilka andra behov som finns kring exempelvis vård, LSS eller andra insatser.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under delåret *(Januari – juni)*	19	15	4	0
Avslutade deltagare under delåret *(Januari – juni)*	12	9	3	0
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen?	12	9	3	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	5	5	0	0
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*	0			
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	7	4	3	
Övriga avslut				

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	6	5	1	
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	10	7	3	
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	38	38	39	

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga	6	6	0	
Står lika nära en arbetsförmåga som innan	2	1	1	
Kommit längre bort från en arbetsförmåga	4	2	2	

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut				
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut				
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut				

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

– De utmaningar som finns är att hälsan är ofta mycket låg och att det ofta är mycket kring livssituationer/familj som påverkar. Det är fortsatt framförallt kvinnor som tar ett stort ansvar för barn och familj och är hemma om barnen är ex sjuka. Många har svårt att hantera vardagsbalansen för att kunna hushålla med sin energi och hitta utrymme för att fylla på.

De vi ser som går framåt har ofta ett arbetsliv bakom sig så har lite lättare att hitta struktur och rutiner men också en annan förmåga att lära om för att hitta och hantera sina gränser och resurser, även om det kan ta tid att lära om. Några könsskillnader har vi inte sett utan är mer kopplat till vilka diagnoser som finns i samband med arbetslivserfarenhet och grundläggande struktur.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på?

Oftast går man tillbaka till remittent då hälsan inte förbättrats eller försämrats och fortsatta vårdkontakt/behandling/utredning behövs. I några fall ser vi även att arbetsförmågan inte finns så vidare bedömning för en ev sjukersättning inletts.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

Ser vi könsskillnader här?
Fortsatt så är det färre män som söker insatsen. Bedömningen kring att använda Grön rehab bedöms hos oss efter deltagarens behov och ej efter kön.

Andra mönster?
Deltagare som har haft en anställning tidigare har oftast lättare att närma sig arbetsförmåga igen, har lättare att skapa rutiner och struktur, klara det sociala samspelet och samarbeta.

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Vi har inte haft någon som gått direkt till arbete efter avslut varken hos män eller kvinnor, utan ett behov av en fortsatt tids arbetsträning har behövts hos de med positivt avslut.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
De flesta deltagare upplever att insatsen haft en positiv inverkan på deras mående. Dock så har en del så svåra besvär med hälsan att det inte lett till förbättring men hos en del har det tydliggjort kring vilka andra vårdinsatser som kan behövas för att ev kunna förbättra hälsan eller gå vidare mot en sjukersättning.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Samverkan fungerar bra. Dock är kön för uppstart av samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen lång vilket leder till att deltagaren varit orolig för att tappa en del i förmåga och hälsa om den får vara hemma en tid emellan insatser. Vi har vid några tillfällen låtit deltagare vara kvar en kort period för att minska på denna oro och risk.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?
Där vården är inkopplad så är det viktigt med en tydlig planering även där vården är involverad. Parallella vårdutredningar och behandlingar bromsar ibland upp vilket kan göra att deltagaren har svårt att komma framåt då det är en del väntetid.

En mindre grupp av deltagarna har fått möjlighet att pröva kursen ’vardag i balans’ med vår arbetsterapeut. Där lär man sig att titta på sin egen vardag, hur den ser ut och om hur man kan hitta en struktur som kan bli mer hållbar utifrån sina förutsättningar i nuläget. Detta har varit positivt men vi har i nuläget inte haft resurser till fler deltagare.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e0t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

HANTVERKSSTEGEN

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Hantverksstegen

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Tibro kommun och Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2021-01-01 – 2025-12-31

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Vid en längre sjukskrivning eller frånvaro från arbetslivet visade det sig att steget till att delta i en arbetslivsinriktad rehabilitering var stort och ofta blev alltför påfrestande. Idén med att erbjuda en form av återhämtning eller lugnare start mot en arbetslivsinriktad rehabilitering föddes, och när Folkuniversitet visades kunna agera aktör startade en förberedande insats med inriktning på möbel- och textilhantverk. Idag remitterar omkringliggande kommuner till en 20 veckors förberedande insats med namn Hantverksstegen där man har möjlighet att ta emot tio deltagare i en form av kontinuerligt intag.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Insatsen på Hantverksstegen ska syfta till att förbereda individer för arbetslivsinriktad rehabilitering och bidra till att individerna som är aktuella för insatsen närmar sig eget arbete eller studier, genom olika motiverande och inspirerande hantverksaktiviteter i kreativ miljö där hänsyn tas till deltagarnas individuella förutsättningar.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Huvudmålet är att efter genomförd insats uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos alla deltagare och att de på så vis närmar sig arbetsmarknaden och egen försörjning.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?
Hantverksstegen erbjuder olika hantverksaktiviteter på Tibro Hantverksakademi. Insatsen erbjuder motiverande och inspirerande aktiviteter i en kreativ miljö utifrån deltagarens intresse, möjligheter och hinder. Att få vara del i ett sammanhang och utvecklas som människa.

Kontinuerligt intag tillämpas. Individer deltar i insatsen i upp till 12 timmar i veckan under 20 veckor.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under delåret *(Januari – juni)*	24	18	6	-
Avslutade deltagare under delåret *(Januari – juni)*	12	9	3	-
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen?	11	8	3	-

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	5	2	3	-
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*	0	0	0	-
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	7	7	0	-
Övriga avslut	0	0	0	-

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	6	3	3	-
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	7	4	3	-
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	20	19	23	-

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga	4	2	2	-
Står lika nära en arbetsförmåga som innan	7	6	1	-
Kommit längre bort från en arbetsförmåga	1	1	0	-

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut				
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut				
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut				

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Det här halvåret har inneburit flera utmaningar. Många deltagare har stått långt från arbetsmarknaden, ofta med psykisk ohälsa som bakomliggande orsak. Utbrändhet i kombination med NPF-diagnoser är fortfarande vanligt förekommande – och det gäller både män och kvinnor. Även om männen är i minoritet har de generellt klarat sig något bättre, men det är svårt att dra större slutsatser då gruppen är liten. Könsskillnaderna är överlag inte särskilt tydliga.

Det som fortsatt märks, precis som tidigare år, är att psykisk ohälsa är den främsta anledningen till att deltagare påbörjar insatsen. Det påverkar både deras förutsättningar och möjligheter att ta steg framåt.

De som når ett positivt avslut har ofta haft bättre förutsättningar från start. I vissa fall har de också kunnat stanna några extra veckor – när det funnits plats och det inte påverkat andra deltagare. Extra veckor har också behövts för dem som fått vänta länge på kontakt med Arbetsförmedlingen och den gemensamma kartläggningen. För att det ska fungera behöver dessa personer vara ganska självgående, så att stödet till övriga deltagare inte påverkas.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster?

Under det här halvåret har vi sett en tydlig förändring i deltagarnas förutsättningar. Endast drygt **38 %** har gått direkt till arbetsträning – vilket är första gången vi hamnar under 50 % under de år jag arbetat med Hantverksstegen. Det är svårt att se könsskillnader, då männen är så få att det inte ger ett tydligt mönster.

En märkbar nedgång i positiva avslut sammanfaller med att vi inte längre får remisser från Cresco. De deltagare som nu kommer från Försäkringskassan mår generellt sämre, är mer sköra och har svårt att nå målet om arbetsträning, studier eller arbete. Flera har avslutat i förtid – fyra

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

deltagare har till exempel slutat efter bara 2–7 veckor, då de helt enkelt inte var redo. Vi har försökt, men ibland är det bättre att pausa och ge en ny chans längre fram.

Samtidigt finns det ljusglimtar. En deltagare som inte arbetat sedan gymnasiet, med långvarig ångest och stora svårigheter i sociala sammanhang, har med hjälp av, för hen rätt, KBT parallellt med Hantverksstegen klarat målen och är nu redo för arbetsträning. Sådana solskenshistorier visar hur viktigt det är med samordnade insatser – precis som det fungerade med Cresco, där deltagarna var bättre rustade och redo för nästa steg.

Många deltagare hindras av att vården inte räcker till eller att de inte får kontakt med rätt instans. För flera deltagare är behovet av medicinsk, psykologisk eller psykiatrisk stödinsats en förutsättning för att kunna tillgodogöra sig insatsen – och när detta uteblir blir vägen framåt svår att nå.

Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?

Det är mycket ovanligt att deltagare går direkt vidare till arbete, studier eller Arbetsförmedlingen efter insatsen. Några har gjort det tidigare, men inte under det senaste halvåret. De flesta står långt från arbetsmarknaden och behöver, även vid uppnådd stabil tid, även en arbetslivsinriktad rehabilitering för att närma sig egen försörjning.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Drygt hälften av deltagarna har ett oförändrat mående jämfört med tiden före insatsen. En person har fått ett försämrat mående, men har ändå framhållit att vistelsen på Hantverksstegen varit positiv. Däremot har kroppsliga begränsningar och psykiskt mående gjort det svårt att delta fullt ut, och i vissa fall bedöms möjligheten till lönearbete inom en rimlig framtid som låg.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Samarbetet med remittenterna fungerar mycket väl, både vid intag, uppföljningar och avslut. Däremot är väntetiden hos Arbetsförmedlingen ofta för lång, vilket påverkar deltagarnas möjlighet till kontinuitet.

Överlämningen från den gemensamma kartläggningen till handläggaren för arbetsträning har i flera fall brustit. Det verkar som att handläggaren inte alltid tar till sig den information som framkommit i kartläggningen, vilket skapar svårigheter för deltagaren. I vissa fall har ansvaret för att hitta en arbetsplats lagts på deltagaren själv – något som ofta är övermäktigt.

Deltagaren kan ge ett intryck av att vara självständig och vältalig, men bakom detta finns ofta diagnoser som ångest, autism, ADHD eller utmattning. Att själv söka arbetsplats blir då ett alltför stort steg. Dessa behov har identifierats i kartläggningen, men tycks inte alltid föras vidare till nästa led i processen.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?
Huvudmålet som är att efter genomförd insats uppnå upplevd bättre hälsa och ökad aktivitetsförmåga hos alla deltagare och att de på så vis närmar sig arbetsmarknaden och egen försörjning. Syftet som ska leda till att förbereda individer för arbetslivsinriktad rehabilitering och bidra till att individerna som är aktuella för insatsen närmar sig eget arbete eller studier, men med tanke på deras utgångsläge är det svårare att nå målen för insatsen.

Väldigt få har uppnått en stabil aktivitetsnivå för att kunna gå ut i en arbetsträning. Tidigare år har andelen varit högre, vilket helt enkelt beror på att deltagarna mår sämre när de börjar här jämfört med tidigare år och det har blivit värre än förra året som redan då gjorde en dipp, men hamnade ändå på drygt 50 %.

Trots detta fungerar arbetssättet väl, och vi har lyckats skapa en trygg och stödjande miljö för deltagarna, där vi erbjuder motiverande och inspirerande aktiviteter. Allt utifrån deltagarnas intresse, möjligheter och hinder.

Förändring för att målen ska kunna nås framöver då behöver de som remitteras ha bättre förutsättningar från början. I dagsläget står många deltagare alltför långt ifrån arbetsmarknaden, vilket gör insatsen mindre träffsäker.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y48e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

MOFALLA LANTGÅRD

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Mofalla Lantgård

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Tibro kommun och Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2022-09-01 – 2025-06-30

BAKGRUND
Sjukpenningtalet är generellt högt i Skaraborg och långa sjukskrivningar är ett bekymmer, Tibro är inget undantag. Andelen vuxna med långvarigt försörjningsstöd har ökat för varje år sedan 2016 i Tibro, och i jämförelse med liknande kommuner så ligger Tibro drygt 8 procent högre och över både regionsnittet och rikssnitt (2020). Orsaken till långvarigt försörjningsstöd är sociala hinder av olika slag, men ofta finns också ohälsan där.

2021 fick PWC uppdrag från Tibro kommun att utreda förutsättningarna för Grön Arena som insats. Kortfattat beskriver utredningen att Grön Arena kan vara ett mycket gott hjälpmedel för att stödja personer med långvarigt försörjningsstöd. Studien pekade på att ohälsa är den mest förekommande orsaken till att personer med långvarigt försörjningsstöd inte har tillgång till arbetsmarknaden eller andra arbetsmarknadsåtgärder. Vid analys av gruppen som uppbär långvarigt försörjningsstöd utifrån “sociala hinder” fann man att många är kodade med orsak “sjukskriven utan ersättning”, “sjukskriven med otillräcklig sjukpenning” eller “otillräcklig aktivitetsersättning”. Dessa personer tenderar att bli kvar på försörjningsstöd allt längre tid och det saknas aktiviteter som tar dem närmare egen försörjning och rehabilitering.

SYFTE
Syftet med den förberedande insatsen på Mofalla Lantgård är att bidra till att deltagarna på sikt når arbete eller studier och egen försörjning.

MÅL
Målet med insatsen är att förbättra deltagarnas hälsa och utveckla aktivitetsförmågan så att deltagarna förbereds för arbetslivsinriktad rehabilitering och därigenom närmar sig eget arbete eller studier och egen försörjning.

Huvudmålet är att 70% av deltagarna upplever en förbättrad hälsa och har uppnått en ökad aktivitetsnivå efter insatsen. Målsättningen är vidare att 50 % av deltagarna efter insatsen på 20 veckor ska gå vidare till arbetsträning genom samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen eller motsvarande i kommunens regi, alternativt till praktik eller annan arbetsförberedande insats via Arbetsförmedlingen. Om deltagare går direkt vidare till arbete/studier/arbetssökande kommer också att följas.

Insatsen strävar också efter att 90 % av deltagarna upplever sig ha fått en mer strukturerad vardag efter insatsen.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

METOD/STRATEGI

På Mofalla Lantgård finns aktiviteter inom djur, natur och trädgård i en återhämtande och trygg miljö, där hänsyn tas till deltagarnas individuella förutsättningar.

Deltagarna erbjuds förberedande aktivitet upp till 10h/vecka under 20 veckor. Löpande intag tillämpas.

Mofalla Lantgård är en certifierad Grön Arenagård.

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under delåret *(Januari – juni)*	19	18	1	0
Avslutade deltagare under delåret *(Januari – juni)*	12	11	1	0
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen?	11	10	1	0

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut	7	7	0	0
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*	1	1	0	0
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig	5	4	1	0
Övriga avslut	0	0	0	0

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	8	7	1	0
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	8	3	1	0
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	19	19	20	0

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga	7	7	0	0

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

Står lika nära en arbetsförmåga som innan	5	4	1	0
Kommit längre bort från en arbetsförmåga	0	0	0	0

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	4	4	0	0
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut	2	1	1	0
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	0	0	0	0

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Framgångsfaktorn kvarstår i insatsen på Mofalla Lantgård att deltagarna möts där de befinner sig och i en trygg och lantlig miljö där de har möjlighet att delta kravlöst i sysslorna på gården. Det finns gott om utrymme att gå undan och ta pauser vid behov. Sysslorna på gården är verkliga och flera deltagare har lyft känslan av att bidra och att det man gör känns meningsfullt som väldigt positivt. Det finns en variation av aktiviteter där anpassning utefter intresse och förmåga är möjlig. Djuren och den lugna miljön på gården har upplevts som en tillgång.

En gemensam nämnare för de som nått positivt avslut är att de haft en bra planering och själva kunnat formulera ett tydligt mål med insatsen. Kanske inte från början men målformuleringen har växt fram under resans gång och i takt med att de känt att de klarar av att öka upp tiden har de kunnat se sig själva ta nästa steg och satt ex. arbetsträning som mål. Flexibiliteten har varit viktigt, att insatsen har kunnat anpassas efter busstider, dagsform och att det har varit ok att minska ner tiden igen om man känt att det blir för mycket.

En annan framgångsfaktor som hänger ihop med god planering är en engagerad remittent som är tydlig och informerar deltagaren i hur det fungerar, vad som gäller när ex. arbetsförmedlingen kopplas på. Det skapar en stor trygghet hos deltagaren att vara informerad och det är av stor vikt att ligga steget före som remittent så att det finns förutsättningar att nästa insats "krokar i" när den på gården avslutas. Det är en stor utmaning att försöka undvika ett "glapp" mellan aktiviteterna.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

Vi ser en viss trend i att de deltagare som remitteras ifrån FK tenderar att komma vidare till nästa steg mer ofta än de som remitteras ifrån kommunernas AME, åtminstone i de fall där personen stått utanför arbetsmarknaden en lång tid och har en väldigt låg egen tilltro på sin förmåga och ibland även låg vilja att närma sig egen försörjning.

Jag som handledare på gården får hela tiden mer kunskap om hur det fungerar och det kan vara till fördel för deltagarna att få vetskap om hur det kan gå till eller hur det har blivit för andra tidigare deltagare (såklart helt avidentifierade).

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
De tre deltagare som avslutade med oklar stegförflyttning mot fortsatt sjukskrivning/medicinsk behandling och utredning gjorde samtliga det av hälsoskäl. Medicinska orsaker som ej hade med insatsen hos oss att göra. Ibland uppstår oförutsedda saker. Ibland blir tajmingen med en arbetsförberedande insats inte helt rätt och det vet man ju aldrig innan. Samverkan med vården är viktig, ibland tillkommer nya utmaningar för deltagarna och ibland skulle man kanske kunnat utreda och behandla mer innan man remitterar till en sådan här insats.

Den deltagare som gick direkt till arbete hade efter flera av år av försörjningsstöd tog möjligheten att få hjälp att skriva CV, få en referens och söka arbete och fick en timanställning. Fantastiskt roligt. Upptäckte under tiden i den förberedande insatsen att det fanns mer kompetens och fler resurser än vad hen själv trodde.

Vi har inte sett några könsskillnader. Vi har övervägande kvinnor i vår insats enligt ovan.

Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Nej egentligen inte men vi kan konstatera att människor mår bra av att vara i ett sammanhang. Flertalet deltagare har angett att de mår bättre efter insatsen, de flesta anger att det handlar om att känna sig behövd, att göra meningsfulla saker att förväntas dyka upp och vara en del av en gemenskap. Våra deltagare besitter otroligt stor och varierad kompetens och det har varit fantastiskt roligt att se hur resurser sakta men säkert plockats fram och använts hos samtliga.

Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Samverkan med remittent har fungerat väldigt bra. Av delårets avslutade deltagare har Försäkringskassan remitterat åtta deltagare och AME i Tibro tre deltagare och AME i Hjo en deltagare. I de fall Försäkringskassan ansvarar upplevs en tydlig planering där vägen till kontakter med vården upplevs enklare. Planeringen ifrån kommunernas sida upplevs inte ha samma självklara och enkla kontakt med vårdkontakter om behov finns.

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?
Insatsen på Mofalla Lantgård har än så länge fyllt sitt syfte. Av de tolv deltagare som avslutat sina 20 veckor (bortsett från i tre fall där avslut skedde tidigare av hälsoskäl, i ett fall eller 16v, ett efter 17v och i ett efter 18v) under delåret har åtta angett att de mår bättre efter insatsen och sju uppger att de närmat sig en arbetsförmåga. Åtta av tolv deltagare har under perioden ökat sin tid i aktivitet. Övriga tre har följt sin planering där det aldrig var aktuellt att öka tiden av olika

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jvtx.
powered by Zigned

anledningar. Sju personer utav tolv har positiva avslut där en person gått direkt till arbete och två till arbetsträning hos arbetsgivare, fyra till arbetsträning i det förstärkta samarbetet mellan FK och AF. En deltagare som avslutats med en "oklar stegförflyttning" upplever att denne behöver mer tid i arbetsförberedande insats för att komma vidare till nästa steg. En deltagare har återgått till aktiviteter hos remittent, i detta fall kommunens AME verksamhet och tre deltagare har avslutats till ytterligare medicinsk behandling/utredning och således ej med planering mot arbetsmarknaden.

Förutom resultat på själva insatsens mål som ses bör också nämnas deltagarnas individuella måluppfyllelse där flertalet har upplevt flera positiva resultat. Nedan följer några citat ifrån gårdens egna helt frivilliga utvärderingsenkät:

"Miljön och bemötandet på Mofalla Lantgård har fått mig att må bra, jag tycker att jag uppnått mina mål.”

"Jag mår jättemycket bättre än förut, tror mer på mig själv mina förmågor och känner mig mer motiverad.”

"Jag har uppnått högre mål än förväntat, min självkänsla och självförtroende har stärkts avsevärt.”

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e0t8ith8tr9jvtx.
powered by Zigned

STARTGRID

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Startgrid

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Vara kommun och Försäkringskassan

AVTALSPERIOD
2020-03-01 – 2025-02-28

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Unga med aktivitetsersättning aktualiseras allt för ofta först när de närmar sig 30 år och ska prövas mot sjukersättning. Då sker en gemensam kartläggning mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, men efter många år i utanförskap är vägen lång för att komma närmare arbete. Genom Startgrid vill vi nå ungdomarna tidigare.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Syftet med projektet är att med tidiga gemensamma insatser tidigarelägga inträdet på arbetsmarknaden, samhället i övrigt, samt egen försörjning, för unga med aktivitetsersättning.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Kvantitativt mål:

- 70% av deltagarna ska efter deltagande i projektet ha en upplevd bättre hälsa.
- 75% av deltagarna ska uppnå en aktivitetsförmåga på 50% efter två år i insatsen.
- 40% av deltagarna ska vara i någon form av arbete/studier, till någon del, efter projektet.

Kvalitativt mål:

- Alla deltagare upplever att de har närmat sig arbetsmarknaden på ett positivt sätt.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?
Startgrid finns för unga som relativt nyligen beviljats aktivitetsersättning. Genom ett fördjupat mentorskap och med stöd av 7TJUGO-metodiken skapas en trygg väg mot ett strukturerat deltagande och en stegvis övergång till gruppaktivitet. Deltagaren möts upp där hen befinner sig och ett individuellt upplägg utformas för varje individ.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

SAMORDNINGS-
FÖRBUNDET
Skaraborg

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under delåret *(Januari – juni)*	16	9	6	1
Avslutade deltagare under delåret *(Januari – juni)*	2	1	1	0
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen?				

Minst 8 avslutade deltagare krävs för fortsatt registrering.

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Positiva avslut				
Hur många deltagare har fått arbete, är arbetssökande eller har börjat studera direkt efter insatsen? *(de märkta + på deltagarens avslutsblankett)*				
Avslut där stegförflyttningen inte är lika tydlig				
Övriga avslut				

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?				
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?				
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde				

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga				
Står lika nära en arbetsförmåga som innan				
Kommit längre bort från en arbetsförmåga				

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut				
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut				
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut				

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.

Insikten att den här målgruppen behöver otroligt mycket tid för att närma sig arbetsmarknaden har förstärkts ju längre projektet fortgått. De steg som deltagarna tagit en efter en är ett bevis på att den här metoden som projektet arbetat utifrån ger resultat.

Mentorskapet har byggt på att finnas med i vardagen och praktiskt instruera/hjälpa till med kontakter så som vårdinstanser, budget och skuldrådgivare, biståndshandläggare, boendestöd, kontakt med hyresvärdar med mera.

Projektets styrka är handledaren som har möjlighet att möta deltagarna där de befinner sig i tid och rum. Det fördjupade mentorskapet innebär att aktiviteterna anpassas utifrån deltagaren och de behöver inte vara på Odengården om det inte går. Mentorn möter upp på andra platser och andra tider.

Det är många gånger det psykiska måendet som hindrar dem att ta sig ur sin situation på egen hand. De behöver ett långsiktigt stöd för att hitta sin väg ut ur sin situation.

Den fortsatta svårigheten är att hitta stimulerande aktiviteter/arbetsuppgifter åt deltagarna och arbetsuppgifter där det till en början finns tillgång till personal som är med dem i stort sett hela tiden.

När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?

Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

Några av deltagarna har gått tillbaka i sin progression och mår psykiskt sämre. De kan därför inte delta i de aktiviteter som de tidigare har gjort. Här har bl a vården fått komplettera medicineringen. Kontakt sker fortfarande med mentorn och när de mår lite bättre kan en ny planering för återgång i de andra aktiviteterna genomföras. Upplevelsen är att de har en lägre tröskel att ta sig över vid nästa uppstart än de hade vid första början. Nu har de en relation med mentorn och vet vad som förväntas.

Alla deltagare som avslutat projektet säger i samtal med mentorn att projektet varit bra för dem.

Utifrån målet att deltagarna ska ha en bättre upplevd hälsa så erbjuder vi regelbunden friskvård såsom promenader, simning, gym m.m. Mentorn har möjlighet att följa med deltagaren på träning både när det gäller att vara med i grupp och på enskilda aktiviteter.
Det som framkommer mest utifrån en bättre upplevd hälsa är att flera deltagare uppger att det varit mest betydelsefullt att få komma ut i ett sammanhang och knyta kontakter med andra vilket ökat på deras mående och därigenom även fått en bättre självkänsla.

De snabba kontaktvägarna mellan handledaren på AME och handläggaren på Försäkringskassan har en stor betydelse och att fk är med och deltar fysiskt i mötena. Det finns också ett bra samarbete med rehabkoordinatorn på VUP.

För att nå de uppsatta målen i projektet behövs mer tid per person.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

STRUKTURINRIKTADE INSATSER

SAMVERKANSTEAM

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Samverkansteam

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Arbetsförmedlingen samt Falköping, Gullspång, Tibro och Vara kommuner

AVTALSPERIOD
2024-09-01 – 2026-02-28

BAKGRUND
Kort beskrivning av projektet/insatsens bakgrund.
Behov av samverkan finns runt individer där orsaken inte är tydlig till varför de inte har lyckats etablera sig på arbetsmarknaden ännu. Många gånger finns en dold ohälsa eller andra hinder som behöver redas ut. Det är inte sällan individen har olika planeringar hos olika parter och behöver stöd från flera olika parter för att komma vidare mot egen försörjning. En gemensam plan behövs för att individer ska kunna närma sig arbete.

SYFTE
Varför genomförs projektet/insatsen? Vad är visionen? Det här strävar vi mot och vill bidra till genom projektet/insatsen.
Att, för målgruppen, skapa en strukturerad och övergripande samverkansmodell mellan Arbetsförmedlingen och deltagande kommuner, att använda som komplement när ordinarie alternativ är prövade och inte fungerar/räcker till.

MÅL
Vad är projektet/insatsens förväntade resultat? Vilka mål förväntas projektet/insatsen uppnå?
Skapa en strukturell samverkansmodell mellan kommun och Arbetsförmedling för att få fler individer närmare egen försörjning och därigenom få ökad kunskap om varandras uppdrag.

METOD/STRATEGI
Hur jobbar ni i projektet/insatsen för att uppnå mål och syfte? Vilka aktiviteter genomförs och i vilken omfattning? Beskriv verksamheten. Vilken metod använder ni för att följa upp mål och följa målinriktning?
Ett samverkansteam för respektive kommun bemannas av en arbetsförmedlare och representant från aktuell kommun, med fasta mötestider och där samma medarbetare ingår i teamet.

Vi möter alltid individ som ett team, på plats i hemkommunen inkl. uppföljningar. Underlättar för individen att bli mer delaktig i sin planering, då hen inte behöver förhålla sig till flera olika planeringar.

Vid behov av samverkan med ytterligare parter kan Samverkansteamet finnas med som stöd till individen för att de kontakter som behöver tas blir utförda. Individen är dock alltid ansvarig för att bära sin egen planering.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

Resultat dokumenteras i en uppföljningsfil, speciellt utformad för Samverkansteamets deltagare. För att hela tiden utveckla, effektivisera och bibehålla arbetssätt har hela teamet gemensamma avstämningar 2 ggr/månad, och resp "orts-team" stämmer av varje vecka i samband med att vi möter individ.

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare under delåret *(Januari – juni)*	109	54	54	1
Avslutade deltagare under delåret *(Januari – juni)*	25	11	14	
Hur många deltagare samtyckte till att bli kontaktade sex månader efter avslut i insatsen?	**Mäts ej**			

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Hur många av de som avslutats uppger att deras hälsa som helhet är bättre jämfört med innan insatsen?	**Mäts ej**			
Hur många av de som avslutats har utökat sin tid i aktivitet under insatsen?	**Mäts ej**			
Hur många veckor har de som avslutats varit i er insats? Ange ett medelvärde	10			

Hur många av de som avslutats upplever att de har:	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Närmat sig en arbetsförmåga	**Mäts ej**			
Står lika nära en arbetsförmåga som innan	**Mäts ej**			
Kommit längre bort från en arbetsförmåga	**Mäts ej**			

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

	Totalt	*Kvinnor*	*Män*	*Annat*
Deltagare som har ökat sin progression och står närmre arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	**Mäts ej**			
Deltagare som har behållit sin progression och står lika nära arbete/studier sex månader efter insatsen som vid avslut	**Mäts ej**			
Deltagare som har backat i sin progression och står längre ifrån arbete/studier sex månader efter insatsen än vid avslut	**Mäts ej**			

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.
När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Framgångsfaktorer

- Fysiska och gemensamma träffar bidrar till ökad kvalitét i samtalen då vi fångar ”signaler”/identifierar individens primära stödbehov i ett mycket tidigare skede än om vi skulle ha samtal digitalt, samt bidrar till en bättre förståelse för hens förutsättningar och behov.
- Många av de vi träffar upplever att det är svårt att förstå vem som gör vad, och genom Samverkansteamet minskar vi ”bollning” av individ mellan myndigheterna - minskar risken att individen faller emellan och inte fångas upp/ de organisatoriska mellanrummen = ökad trygghet för individ.
- Kortare ledtid från ”inledande planering” till ”beslut” eftersom Samverkansteam finns med till dess att det är säkerställt att gjord planering kommer bli aktuell.
- Stor vinning att träffa individ tillsammans då alla parter hör samma sak och gemensamt formulerar en plan framåt.
- Medarbetarna i teamet har ökad kunskap om varandras uppdrag, vilket ger trygghet hos varandra och för individen samt förenklar för individ.

Något vi i teamet behöver tydliggöra och efterleva i högre grad än idag är när individ inte längre är aktuell för Samverkansteamet, dvs när gör vi avslut. Vi har som ”regel” att avsluta när individ inte längre är i behov av det sammanhållna stödet och att det blivit tydligt vilken part som blir fortsatt ansvarig.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

STOPPA VÅLDET

PROJEKTET/INSATSENS NAMN
Stoppa Våldet

SAMVERKANDE PARTER SOM INGÅTT AVTAL
Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

AVTALSPERIOD
2020-01-01 – 2025-12-31

BAKGRUND
Mellan 2020-03-01 – 2021-12-31 deltog Samordningsförbundet Skaraborg i ett regeringsuppdrag med mål att förbättra upptäckten av våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld samt med att förmedla adekvata insatser mot detta. I uppdraget samverkade Nationella nätverket för samordningsförbund, NNS, med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket och Socialstyrelsen. Mer information om uppdraget och bra material finns här: http://nnsfinsam.se/stoppavaldet.aspx

När regeringsuppdraget och därmed projektet tog slut ansökte Försäkringskassan tillsammans med Arbetsförmedlingen om ett projekt för att fortsätta detta viktiga arbete i Skaraborg. I projektet används ett evidensbaserat frågeformulär för att upptäcka både våldsutsatthet samt våldsutövande.

SYFTE
Att samtliga parter som bedriver förberedande insatser med stöd av Samordningsförbundet Skaraborg under projekttiden fortsätter att utveckla rutiner i respektive verksamhet när det gäller att löpande ställa frågor kring våldsutsatthet samt rutiner/kunskap hur personer som är i behov av stöd kommer i kontakt med rätt aktör.

MÅL
Att fler personer ges ökade förutsättningar att kunna delta i det förstärkta samarbetet mellan myndigheterna, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, och att därmed fler personer avslutar denna insats med en positiv förflyttning mot eget arbete/studier.

Att det av NNS, med stöd av hälso- och sjukvården, framtagna frågestödet används systematiskt samt att vi via övriga nätverk och omvärldsbevakning utvecklar arbetssättet och ges möjlighet att inhämta stöd från andra parter t.ex. Jämställdhetsmyndigheten m.fl.

Att 50 % av deltagarna i aktuella insatser har fått frågan minst en gång under året.

METOD/STRATEGI
En processtödjare stödjer övergripande parterna och av part upphandlad aktör i fortsatt utveckling avseende rutiner för att identifiera våldsutsatta samt utövare av väld i nära relationer. I uppdraget ingår även att delge kunskap vilka aktörer som kan ge personen fortsatt stöd för att säkerställa att den som ställer frågan inte ska ha ett ansvar för personens fortsatta stöd.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e00t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

Processtödjare deltar och bevakar de insatser som sker lokalt, regionalt och nationellt i syfte att kunna utveckla och synliggöra det lokala arbetet. Ansvara för att aktivt inhämta och delge det stöd som NNS bidrar med i detta uppdrag samt att genom att initiera och planera insatser. Detta sker tillsammans med parterna och/eller Samordningsförbundet Skaraborg. För att utveckla arbetet ytterligare behöver fokus även läggas på dialogen med hälso- och sjukvården med prioritet på de geografiska områden som tidigare inte varit aktiva.

RESULTAT

Vad har projektet/insatsen uppnått hittills? Vilket resultat kan man se kopplat till mål och syfte?

Projektet fortsätter med att engagera verksamheter/kommunala insatser i Skaraborg samt både vårdcentraler både Närhälsan och privata aktörer där man får vägledning om hur man kan identifiera, ställa frågan samt fått initial rådgivning för att kunna arbeta med frågan om våld i nära relation.

Genom projektet har ca hälften utav alla vårdcentraler som finns i Skaraborg fått information om projektet, vikten av att ställa frågan och fått ta del utav de resultat som kommit in genom insamlandet utav frågeformulären. Flertalet som exempelvis Närhälsan Södra Ryds vårdcentral har personalen inte haft några rutiner med att ställa frågan om våld i nära relation och efter informationstillfället bildat en arbetsgrupp som jobbar med att ta fram rutiner, om de kan använda sig av frågeformulären och vid vilka besök i så fall man ska använda sig utav det. Ytterligare sju vårdcentraler är inbokade till hösten och en vårdcentral har tackat nej. Trots flertal försök att få kontakt och möjligheten att boka in informationstillfälle är det sju vårdcentraler som inte alls har svarat på frågan om att få komma till dem och vara med en del utav deras APT och prata om våld i nära relation. Målet är att försöka nå dem igen för att få ett svar.

Sammanlagt är det 10 insatser som använder sig utav frågeformulären januari-juni 2025 då en del insatser via samordningsförbundet har avslutas. Projektet har även fått in från Gullspångs socialtjänst som använder sig utav samordningsförbundets frågeformulär då de tycker att frågeformuläret är ett komplement till deras "fredag kort frågor".

Frågeformulären som används för att fånga upp om någon varit utsatt för våld eller om man är den som utövar våld kan därför komma från flera verksamheter inom samma kommun.

Kommuner där samtliga handläggare inom arbetsmarknadsenheten deltagit i informationsmöten är exempelvis Tibro kommun, Falköping kommun, Skövde kommun etc. Flertal kommuner har idag redan fungerande rutiner och strukturer på hur man hanterar jakande svar på våld i nära relation men ser frågeformuläret som ger statistik på hur det ser ut i deras kommuner en möjlighet att sätta in ytterligare resurser och rätt stöd för att stötta dem som varit utsatta till att komma ut i egen försörjning igen.

Följande verksamheter har fått information och använder frågeformulären:
Friskvågen, Götene
GreveGarden, Lidköping
Hantverkstegen, Tibro
Mofalla lantgård
Socialtjänsten Gullspång
AME Skövde
AME Tibro
AME Tidaholm
AME Vara
AME Falköping

Attachment 1 for document with reference cmfw7y48e00t8ith8tr9jivtx.
powered by Zigned

Följande AME har fått information och valt att inte använda sig av frågeformulären: Essunga, Lidköping, Skara, Mariestad, Götene och Karlsborg. Nya dialoger och besök har tagit med Essunga och Götene som båda vill göra ett omtag och börja arbeta med frågan.

Frågeformulär:

1. Har du blivit hotad, kontrollerad, förnedrad, trakasserad eller liknande av en närstående?
Ja O Nej O
2. Har du blivit slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt av en närstående?
Ja O Nej O
3. Har du känt press att mot din vilja delta i eller se på sexuella handlingar av en närstående?
Ja O Nej O
4. Har du varit utsatt för verbala, psykiska och/eller fysiska sexuella kränkningar av en närstående?
Ja O Nej O
5. Har du blivit utsatt för våld enligt fråga 1-4 av någon annan person än någon närstående?
Ja O Nej O
6. Har du under din uppväxt sett eller hört en närstående bli utsatt för våld enligt fråga 1-4?
Ja O Nej O
7. Har du själv som vuxen utsatt någon annan för våld enligt fråga 1– 4?
Ja O Nej O

Sammanlagt har 114 frågeformulär inkommit. Utav dessa var det 70 kvinnor som svarat, 43 män, 1 hen. Totalt visar frågeformulären på att utav 70 kvinnor har **39 kvinnor svarat ja på någon utav de 7 frågorna i frågeformuläret av våld, det vill säga upplevt eller bevittnad våld.** Det visar på att 39 kvinnor har varit utsatta för antingen fysiskt, psykiskt, sexuellt eller verbalt och kränkande våld och många utav kvinnorna har varit utsatta för ett eller flera olika slags våld. När det gäller män så utav 43 män har 26 män svarat ja på någon utav **de 7 frågorna i frågeformuläret av våld, det vill säga upplevt eller bevittnad våld.**

Totalt utav 114 frågeformulär har 12 sammanlagt svarat att det även fanns barn som varit utsatta för våld eller bevittnat våld.

Endast två kvinnor har svarat att de även har utsatt någon annan för våld och 5 män har svarat att det utsatt någon annan för våld. Både när det gäller kvinnorna och männen som utsatt andra för våld har nästan alla upplevt själva ett våld enligt frågorna 1–7. **Utav 70 kvinnor är det 31 kvinnor som inte har upplevt någon form av våld och utav 43 män som svarat är det 17 män som inte upplevt någon form av våld.**

RESULTAT

1. Har du blivit hotad, kontrollerad, förnedrad, trakasserad eller liknande av en närstående?
23 kvinnor har svarat ja på frågan 10 män och 1 som vill definiera sig som hen
2. Har du blivit slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt av en närstående?
18 kvinnor har svarat ja på frågan, 9 män
3. Har du känt press att mot din vilja delta i eller se på sexuella handlingar av en närstående?
11 kvinnor har svarat ja på frågan, 1 hen
4. Har du varit utsatt för verbala, psykiska och/eller fysiska sexuella kränkningar av en närstående?
20 kvinnor har svarat ja på frågan, 6 män och 1 hen

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e0t8ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

5. Har du blivit utsatt för våld enligt fråga 1-4 av någon annan person än någon närstående?
11 kvinnor har svarat ja på frågan, 7 män

6. Har du under din uppväxt sett eller hört en närstående bli utsatt för våld enligt fråga 1-4?
15 kvinnor har svarat ja på frågan, 8 män och 1 hen

7. Har du själv som vuxen utsatt någon annan för våld enligt fråga 1– 4?
2 kvinnor har svarat ja, 5 män

ANALYS

Vilka framgångsfaktorer/utmaningar kan ni se i projektet/insatsen, kan ni urskilja några gemensamma nämnare kring de deltagare som når ett positivt avslut och på samma sätt, kan ni se något mönster kring de som inte gör det? Skiljer sig utfallet åt mellan kvinnor och män, eller kanske ser det olika ut beroende på remittent etc.
När någon avslutas tillbaka till remittent utan att hen nått eller är på väg till arbetsträning-vad berodde det på? Ser vi könsskillnader här? Andra mönster? Finns det deltagare som gått vidare direkt till arbete/studier/går vidare till AF och ställer sig till arbetsmarknadens förfogande direkt efter insatsen? Ser ni könsskillnader här? Andra mönster?
Något i övrigt som sticker ut runt hur deltagarna skattar sitt mående efter er insats?
Hur fungerar intag och samverkan med remittent/aktör som ska ta vid efter avslut?
Hur ser ni på det resultat som uppnåtts genom projektet/insatsen hittills, kopplat till mål och syfte? Är det något som behöver förändras för att projektet/insatsen ska hålla riktning mot uppsatta mål?

Västra Götalandsregionen (VGR) har krav på att hälso- och sjukvårdspersonal ska ställa frågor om våld i nära relationer till patienter, och att denna fråga ska ingå i rutinmässiga samtal. Utav alla de Närhälsans vårdcentraler och privata vårdcentraler som hittills har besökts finns det ingen som har några uppenbara rutiner med att ställa frågor om våld i nära relation vilket är anmärkningsvärt eftersom det finns ett krav på att de ska ställa frågor om våld i nära relation. Om det ställs frågor gör man det oftast utifrån en känsla och misstanke om att det kan föreligga att någon är utsatt eller våldsutövare. Eftersom det inte går att identifiera vem som är våldsutsatt och våldsutövande behöver vården ställa rutinmässiga frågor om både våldsutsatthet och våldsutövande till alla. Utifrån statistiken från frågeformulären från alla som svarat ja på någon utav frågorna 1–7 så upptäcker inte Hälso- och sjukvården våldsutsatta eller våldsutövare dessa personer om man har varit utsatt för våld i nära relation eftersom dessa frågor sällan ställs till de som söker vård.
Då våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem som inte ser ut att minska, och som i hög grad angår hälso- och sjukvården eftersom våld i nära relation ofta leder till ohälsa och sjukdom blir det ännu mer viktigare att nå så många vårdcentraler som möjligt innan projektet löper ut.

När det gäller alla de insatser som använder sig utav frågeformulären är alla positiva att använda sig utav frågeformulären för att fånga upp deltagare som är utsatt för våld i nära relation eller utövar våld. Flera vittnar om fina och bra samtal när de går igenom svaren på frågeformulären med deltagare. Deltagarna blir sedda och lyssnade på och fler ges möjligheter att komma vidare ut i en egen försörjning igen när de i får rätt stöd och hjälp.

Då flertal utav de insatser som tidigare deltagit med att ha skickat in frågeformulär har avslutats under våren har de frågeformulär som skickats in betydligt minskat. I samtal med dessa verksamheter har man ändå meddelat att man fortsätter med att ställa frågan vilket vad syftet att man har ett väl upparbetat arbetssätt och rutiner om att ställa frågor om våld.

Attachment 1 for document with reference cmfw7y49e0018ith8tr9jjvtx.
powered by Zigned

D § 59 – Delårsrapport 2025

Beslut

Direktionen beslutar Räddningstjänsten Skaraborgs delårsrapport 2025,

att förbundet efter revisionsmöte delger samtliga medlemskommunerna med tillhörande underlag, samt,

att paragrafen förklaras omedelbar justerad.

Bakgrund

Delårsrapporten är upprättad av förbundschef tillsammans med ledningsgruppen och omfattar perioden 2025-01-01 – 2025-07-31.

KPMG har kallat in till revisionsmöte efter Direktionens sammanträde 2025-09-25, tillsammans med tjänstemän från Räddningstjänsten Skaraborg och förbundets lekmannarevisorer samt Presidiet.

Vid Direktionens sammanträde 2025-12-18 kommer revisorernas bedömning av delårsrapporten att redovisas.

Underlag

- Delårsrapport 2025

Delårsrapport 2025

Fastställd av: Direktionen
Beslutad: 2025-09-25
Dokumenttyp: Delårsrapport
Dokumentansvarig: Förbundschef

Innehållsförteckning

1 Inledning 1

1.1 Räddningstjänsten Skaraborg i korthet 1

1.2 Medlemsbidrag och finansiering 1

1.3 Våra värderingar 1

1.4 Verksamhetsplan 1

2 Förvaltningsberättelse 2

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling 2

2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 2

2.3 Händelser av väsentlig betydelse 3

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 6

2.5 Verksamhetsmål 6

2.6 Balanskravsresultat 7

2.7 Väsentliga personalförhållanden 7

2.7.1 Sjukfrånvaro 9

2.7.2 Olycksfall och tillbud 9

2.8 Förväntad utveckling 10

2.9 Måluppföljning 11

3 Resultaträkning 16

4 Balansräkning 16

5 Tilläggsupplysningar 17

6 Investeringsredovisning 21

7 Driftredovisning 21

8 Vår verksamhet 22

9 Framtid 23

1 Inledning

1.1 Räddningstjänsten Skaraborg i korthet

Räddningstjänsten Skaraborg är ett kommunalförbund för operativ räddningstjänst och förebyggande åtgärder mot brand i medlemskommunerna; Skövde, Lidköping, Mariestad, Vara, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Essunga, Grästorp och Gullspång.

1.2 Medlemsbidrag och finansiering

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från förbundets medlemskommuner. Kostnaderna fördelas mellan medlemskommunerna för 2025 enligt kostnadsfördelningen i tabellen nedan.

Fördelning av medlemsbidrag (tkr)	Procent	2025
Skövde	*25,26 %*	46 464
Lidköping	*20,58 %*	37 856
Mariestad	*16,45 %*	30 260
Vara	*7,61 %*	14 000
Tibro	*4,72 %*	8 684
Töreboda	*4,40 %*	8 095
Hjo	*4,38 %*	8 058
Karlsborg	*3,93 %*	7 230
Essunga	*3,64 %*	6 696
Grästorp	*3,63 %*	6 678
Gullspång	*5,39 %*	9 915
Summa	***100,00 %***	**183 937**

1.3 Våra värderingar

Alla medarbetare vid Räddningstjänsten Skaraborg arbetar för att uppnå största möjliga samhällsnytta i vårt uppdrag. För att nå detta delar vi följande värderingar:

- vårt första och största fokus och engagemang är alltid hos tredje person,
- vi arbetar hela tiden för att göra varandra bättre genom ett gott kamratskap och högt engagemang,
- alla vill och får vara med och ta ansvar, vi gör det tillsammans,
- förtroende, professionalitet, ärlighet och glädje gör oss stolta i vårt arbete,
- vi utbildar och övar oss för att klara en större uppgift,
- utveckling och innovation är viktiga områden.

1.4 Verksamhetsplan

Verksamhetsplanen är styrande för hela organisationen och det är därför viktigt att alla medarbetare är väl förtrogna med verksamhetsplanen och dess innehåll. Alla chefer och arbetsledare inom organisationen ansvarar för att säkerställa att deras medarbetare har fått en genomgång av verksamhetsplanen med möjlighet till diskussion om hur innehållet påverkar dem och deras arbete.

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Förbundsutökningen som trädde i kraft 2023-01-01 är en stor förändring för förbundet som påverkar förbundet under lång tid och har även påverkat verksamheten delåret 2025. Mycket arbete fortsätter att göras efter utökningen av förbundet med att integrera olika delar av verksamheten och medarbetarna med varandra.

Från och med årsskiftet har vi bedrivit GRIB (Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap) på uppdrag av MSB som är uppdragsgivare. Genomförandet av utbildningen kommer att pågå under avtalsperioden 2025–2027.

Från och med årsskiftet har vi också intensifierat vårt arbete med att stärka arbetsmiljön, i och med att 2025 är utsett till *arbetsmiljöns år* inom förbundet.

Vår inriktning är att bygga ett starkt och hållbart förbund – med den robusthet som krävs för att hantera större händelser och utmaningar. Samtidigt vill vi skapa förutsättningar för en positiv arbetsmiljöutveckling och därigenom stärka vår position som en attraktiv arbetsgivare.

Det osäkra världsläget har fortsatt påverkat samhällsutvecklingen på olika sätt, framför allt med ett oroväckande instabilt säkerhetspolitiskt läge. Kommunal räddningstjänst utgör en vital del av det civila försvaret, varför förbundet fortsatt arbetat med att se över sårbarheter för att ha så god förmåga som möjligt att verka vid olika typer av samhällsstörningar. Förbundets arbete inom området behöver fortsätta lång tid framåt, då det finns och fortsatt kommer att finnas ett stort behov. Vi som samhällsviktig verksamhet har krav på oss och förväntas fullgöra vår uppgift att skydda våra invånare främst i våra medlemskommuner.

Flerårsöversikt	2025–07	2024–07	2023–07	2022–07	2021–07
Antal anställda	579	570	558	373	362
Befolkning *	192 435	191 844	192 293	123 631	123 242
Verksamhetens kostnader, tkr	-130 815	-125 418	-107 512	-66 126	-63 254
Personalkostnader, tkr	-95 000	-84 000	-82 000	-51 000	-50 000
Nettoinvesteringar, tkr	7 498	1 719	31 425	5 156	3 842
Årets resultat, tkr	1 391	943	141	-622	5 831
Eget kapital, tkr	71 088	68 398	63 024	39 961	35 337
Medlemsbidrag, tkr	107 607	103 219	97 885	64 973	62 992
Övriga intäkter, tkr	29 435	14 280	15 103	8 567	6 372
Soliditet %	37	35	39	34	35
Likviditet %	175	181	153	182	175

Källa invånarantal: För 2025 halvårsstatistik per 2025-06-30. För tidigare år statistik från 31/12 året före. Jämförelse med tidigare år har begränsad relevans för 2023 då förbundet utökades med fyra medlemskommuner från och med 2023-01-01.

2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

De nya reglerna gällande dygnsvila samt att organisationen inte är anpassad för att skiftgående medarbetare tar ut föräldraledighet har tidigare år haft störst påverkan på resultat och ekonomisk ställning.

Vi har under delåret 2025 genomfört vissa anpassningar för att kunna hantera de nya reglerna gällande dygnsvila för skiftgående medarbetare samt skapa förutsättningar för att medarbetare ska kunna vara föräldralediga utan att de begränsar förbundets verksamhet, framför allt under semesterperioden.

2.3 Händelser av väsentlig betydelse

Räddningschef

Under 2024 beslutade MSB om att förelägga RS att öka förmågan att utöva en effektiv övergripande ledning. Detta har lett till ett antal parallella arbetsuppgifter och projekt. Initialt genomfördes ett projekt i syfte att klarlägga huruvida RS i egen regi kunde hantera kraven i förläggandet. Resultatet av detta projekt är att det är genomförbart. Det andra projektet som initierades utredde möjligheterna att skapa ett gemensamt ledningssystem med Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS). Detta projekt skall redovisas i oktober innevarande år. Ett tredje projekt som drivs är inom Räddningsregion Västra Götaland (RRVG). Detta ska ge svar på om det är genomförbart att ha ett eller flera ledningssystem i RRVG. Resultatet av detta projekt förväntas vara klart i januari 2026. Arbetet med dessa parallella processer har under halvåret tagit mycket personell resurs i anspråk varför andra processer har fått prioriterats ner.

Avdelning Myndighet- och verksamhetsstöd

Från och med 2025-01-01 bedriver förbundet brandskyddskontroll i egen regi i samtliga elva medlemskommuner jämfört med tidigare då det bedrevs i egen regi i Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara. Att bedriva brandskyddskontroll i egen regi är en stor förändring som skapar goda förutsättningar för en effektivare och bättre brandskyddskontroll med en högre brandsäkerhet för våra medborgare. Verksamheten är i en uppbyggnadsfas, där framförallt rekrytering av medarbetare styr hur snabbt vi når full kapacitet inom verksamheten. Uppbyggnadsfasen har börjat bra, bättre än förväntat, genom att vi redan under tidig vår har rekryterat halva den medarbetarresurs som behövs och har kontakt med fler personer som är intresserade av att arbete hos oss.

Den eskalerande våldsutvecklingen i samhället har bland annat resulterat i en mängd illegala sprängningar i offentliga miljöer. En del i att hantera detta är att säkerställa en minskad tillgång till sprängmedel för kriminella. Detta har bland annat gjorts genom förändringar i lag om brandfarliga och explosiva varor som började att gälla den 15 juli 2025. Förändringarna innebär i korthet; krav att verksamheter ska anmäla användning eller tillfällig förvaring av explosiva varor till tillsynsmyndigheten innan arbetet påbörjas, skärpning i prövningen av tillstånd (med fokus på brottsprevention), skärpning av tillsynen som komplement till tillståndsprövning och att tillsynsmyndigheten i ökad utsträckning ska polisanmäla identifierade lagöverträdelser, sekretessregler kring känsliga uppgifter i tillsynsärenden samt att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) får ett utökat föreskriftsbemyndigande, en tydligare uppgift att stödja kommunerna och uppdrag att bedriva tillsyn över kommunernas hantering.

Förändringarna kommer att införas succesivt med start 2025-07-15 och innebär bland annat tydligare förutsättningar i hur tillståndshantering och tillsyn ska bedrivas samt tydligare krav på vad som förväntas av tillstånds- och tillsynsmyndigheten. Bland annat kommer formerna för planering och utförande av tillsyn, samt riktlinjer för vilka intervall en viss verksamhet ska tillsynas, regleras i föreskrift. Detta kommer enligt MSB att göras på ett liknande sätt som tidigare gjorts för tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor. För förbundets del är det framförallt dessa krav som kommer påverka. Idag har tillsynsresurserna framförallt använts till tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor och fokus gällande brandfarliga och explosiva varor har varit i tillståndsprocessen.

Avdelning Operativ Räddning

Under slutet av 2023 började nya regler kring dygnsvila att gälla för medarbetare med dagtidstjänst och i februari 2024 började reglerna gälla för medarbetare med skifttjänstgöring som omfattas av Bilaga R. De nya reglerna har fortsatt påverkan för enheten.

Semesterperioden är sedan länge en utmanande period ur personalplaneringssynpunkt framför allt på grund av att merparten av förbundets skiftgående medarbetare är i det stadie i livet att de har möjlighet att ta ut föräldraledighet. Idag arbetar förbundet med tre semesterperioder *(juni, juli, augusti).* RS har sett att uttaget av föräldraledighet under årets semester minskat till följd av andra arbetsmiljömässiga åtgärder. Bemanningen har lyckats upprätthållas till stor del för att medarbetare tagit extra pass men tyvärr med brott mot arbetstidsreglerna gällande dygnsvila som följd.

Räddningstjänsten Skaraborgs avtal med Volvo GTO avseende utökning av RiB-styrkan i Skövde från 1 styrkeledare och 2 brandmän till 1 styrkeledare och 4 brandmän har sagts upp och återgår till ursprunglig bemanning från och med 2025-09-01.

Avdelning Drift- och utbildning

För att den skadeavhjälpande verksamheten inom räddningstjänsten skall kunna fullgöra sina uppgifter krävs ett väl fungerande system för drift och underhåll. Kontroll och uppföljning av funktionssäkerheten hos fordon och materiel sker i huvudsak genom regelbundna vecko-, månads- och årskontroller med funktionsprover och besiktningar, och i vissa fall särskilt riktade kontroller. Arbetet sker i huvudsak i egen regi med egen personal, men i vissa fall där krav på annan kompetens gäller, anlitas auktoriserade företag enligt gällande tidsintervaller och normer. Service och reparationer av fordon och materiel sker kontinuerligt där behov uppstår. Vid större insatser har driftavdelningen en viktig roll att fylla när det gäller att skapa uthållighet genom materielförsörjning och akuta reparationer av fordon och materiel, driftpersonal med beredskapsfunktion kan behövas i framtiden. Larmmottagning av automatiska brandlarm från medlemskommunerna ingår som en del av driftavdelningens ansvarsområde sedan 2018.

Under våren har följande större investeringar tagits i bruk.

- Ett nytt ledningsfordon i Lidköping. En begagnad stegbil i Skövde.
- Nytt radiokommunikationssystem. Implementering och tester genomförs på brandstationen i Lidköping.
- Nya larmställ till stationerna i Vara och Hjo.
- Nya arbetsmiljökrav har kommit på tillpassningsprovning av andningsmasker och förbundet har därför utbildat testledare samt investerat i testutrustning för ändamålet.

Säkerhetsläget i världen påverkar även arbetet inom avdelningen och det kommer att behövas både investeringar och en stor arbetsinsats för att förbundet skall vara rustat för räddningstjänst under höjd beredskap. Utbildningsenheten arbetar med förbundets utbildning och övningsverksamhet samt utbildning för externa parter. Inom enheten kommer även utvecklingsprojekt kopplat mot metod och teknik att bedrivas. Enheten står inför en rekrytering av 2 nya medarbetare i närtid för att möta en tydligt ökad verksamhet på och omkring Hasslum.

Arbetet inriktas fortsatt på att skapa en gemensam struktur samt utbildningsplan för RS övning och utbildningsverksamhet samt att fortsatt utveckla RS sätt att träna och öva.

Vidare så har arbetet startats upp med det utbildningsbehov som organisationen har kopplat mot RS uppdrag inom Räddningstjänst under höjd beredskap. Här finns en utmaning och ett kommande utvecklingsområde som RS fortsatt kommer intensifiera vidare under året. Som ett led i detta så har det implementerat delar av detta i RS ordinarie utbildningsverksamhet för operativa personal och det har även varit ett inslag under de övningsdagar som har bedrivits på Hasslum. Under detta år så har särskild utbildningsinsats startats upp för all personal inom området mental förberedelse och krigets kontext. Under de nästkommande år så skall all befintlig personal utbildas inom följande

fokusområden ammunition och minhantering, USAR- Urban sök och räddning, CBRN, sjukvård, transport av skadade.

Som en del av denna utveckling så har personal deltagit i utvecklingsprojekt hos MSB i syfte att bygga upp RS förmåga inom totalförsvaret och mot RUHB. Det har bedrivits ett metodförsök under vecka 19 på Övningsfältet Hasslum tillsammans med MSB. Arbetet har fallit mycket väl ut och Hasslum som plats kommer att vara fortsatt viktig i detta utvecklingsarbete för oss som räddningstjänst men även MSB.

Arbetet med att bedriva Grib-utbildning åt MSB är igång. Under första halvåret har RS genomfört tre kurser. MSB har gjort flera kvalitetskontroller som visar positivt resultat. Nu planeras två utbildningar som ska hållas i höst.

Brandskyddsutbildningar för personal i medlemskommunerna pågår som planerat. Det finns nu flera olika utbildningar tillgängliga via RS utbildningsportal. Under delåret har det varit ett högt deltagande, vilket visar att utbildningarna används och att kunskapen sprids.

Att utbildningarna är interaktiva och kan anpassas efter verksamheternas behov lyfts fram som mycket positivt i samtalen med medlemskommunerna. Denna flexibilitet och tillgänglighet gör det lättare för fler att ta del av utbildningen.

Under första halvan av 2025 har bland annat följande aktiviteter genomförts.

- Tema dag enhet operativ heltid – Detta är övningar med inriktning mot olika typer av uppdrag och just i detta fall mot räddning. Vid årets övningar tränades vår förmåga mot typolycka Trafikolycka; Kem och brand i Byggnad. Dessa övningar syftar till att säkerställa individen, gruppen och organisationens operativa förmåga.
- Hasslumsdagar RiB 2025 – Detta är heldagsövningar för samtliga RIB-anställda inom RS. Övningsdagen består av flertalet momentövningar och insatsövningar. Innehållet var bland annat insats mot CBRNE-explosiva hot, brand i byggnad samt trafikolycka. Dessa övningar genomförs under hela året.
- Befälsutvecklingsdag – I syfte att vidareutveckla olika befälsnivåer så har under våren bedrivits 1 dag för förbundets olika ledningsfunktioner. Innehållet har varit bland annat RUHB där föreläsning från erfarenheter från kriget Ukraina, erfarenhetsåterföring från genomförda insatser samt även en föreläsning kring risker med batteri samt elteknik genomförts. Medverkande vid denna första del av stabsutbildningen var även medlemskommunernas säkerhetssamordnare/-chefer.
- Introduktion- Rökdykarutbildning för RIB-anställda – Under vecka 9–10 så genomfördes en kurs på 2 veckor med totalt 14 deltagare. Utbildningen ger en grundläggande kunskap för att jobba som rökdykare. Deltagare från 3 olika räddningstjänster gick kursen.
- Samverkansövning Skövde Garnison – Under vecka 22 så genomfördes en större samverkansövning tillsammans med Skövde Garnison och Ambulansen Skaraborg. Scenariot var en fingerad händelse där FM och Skövde garnison blivit angripen. Denna övning var den första inom serien av en rad olika övningar framgent.
- Introduktionsutbildning – Under vecka 11 och vecka 22 så genomfördes en introduktionsutbildning för RS nya kollegor som under sommaren kommer att tjänstgöra i skift. Veckan innehöll en rad olika moment och aktiviteter som syftar till att ge kunskap inför sommaren. Utbildningen genomfördes tillsammans med Samhällsskydd Mellersta Skaraborg.
- Insatsdagar – Under vecka 18 och vecka 19 så genomfördes en övningsserie på fem dagar för våra heltidstationer inom förbundet. Dessa övningar genomfördes i samverkan med Polisen Skaraborg samt Ambulansen Skaraborg som deltog vid övningarna. Det övades mot tre olika fokusområden och dessa var PDV (Pågående Dödligt Våld), Trafikolycka samt Kemolycka. Som del av dagen så övade även RS personal mot RUHB och Krigets kontext.
- Externa aktörer – Utöver Räddningstjänsten Skaraborg och andra räddningstjänster övar och utbildar sig även andra externa aktörer på övningsfältet Hasslum. Bland annat har övningar

genomförts av Frivillig organisationer, Ambulanssjukvården, Försvarsmakten etc., detta antal ökar.

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Förbundet tillämpar god ekonomisk hushållning genom att hela tiden arbeta för att våra resurser ska användas där de gör mest nytta. Det innebär också att vår ekonomi ska vara långsiktigt stabil och hållbar samt att våra personella och tekniska resurser ska fördelas och användas effektivt på ett sätt som också är hållbart över tid.

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Förbundet har valt tre finansiella mål för att bedöma om förbundet uppnår en god ekonomisk hushållning, se tabell nedan.

Finansiella mål	
1.	**Resultat** Resultat handlar om vilken balans förbundet haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden. Årets resultat ska vara positivt för att skapa en budgetmarginal. Det positiva resultatet ska uppgå till minst 500 tkr.
2.	**Soliditet** Soliditet är ett ekonomiskt nyckeltal som beskriver förhållandet mellan det egna kapitalet och det totala kapitalet. Det kan också beskrivas med hur stor andel av förbundets tillgångar som inte motsvaras av skulder. Soliditet beskrivs som förbundets betalningsförmåga på lång sikt. Soliditeten ska inte understiga 30 %.
3.	**Betalningsberedskap** Förbundet ska ha tillgängliga likvida medel, dvs. tillgångar i kassa och bank och som motsvarar en god betalningsberedskap. Betalningsberedskapen bör därför inte någon gång understiga 7 000 tkr under året för att säkerställa kapacitet att hantera löpande utbetalningar, ex. löner och fakturor.

2.5 Verksamhetsmål

Enligt kommunallagen ska förbundet ha verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsmål som om de uppnås medför lägre kostnader för förbundet anses vara de verksamhetsmål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning för förbundet och beskrivs i punktlistan nedan. Lägre kostnader för förbundet möjliggör användning av ekonomiska resurser där de gör mer nytta.

Lägre kostnader kan ex. uppkomma genom att färre händelser behöver hanteras av förbundet för att de inte inträffar eller för att de hanteras av andra aktörer som ex. den drabbade själv. Lägre kostnader kan också uppkomma genom att de händelser som hanteras är av mindre omfattning vid räddningstjänstens framkomst, för att de upptäckts tidigt eller för att någon annan aktör gjort en första insats, så att mindre resurser åtgår för att hantera händelsen. Vidare påverkar räddningstjänsten effektivitet och agerande på skadeplats den ekonomiska konsekvensen av en händelse.

- *Räddningstjänsten ska systematiskt arbeta med stärkt brandskydd för riskutsatta individer genom fördjupad samverkan med berörda aktörer i medlemskommunerna ex. vård- och omsorgsförvaltning, osv.*
- *Räddningstjänsten ska öka kunskapen att förebygga brand och agera vid brand hos invånare i samtliga medlemskommuner.*

- *Räddningstjänsten ska arbeta för att öka andelen fungerande brandvarnare och annan brandskyddsutrustning i hemmiljö i samtliga medlemskommuner.*
- *Räddningstjänsten ska vid räddningstjänsthändelser agera på ett sådant sätt att skadeutfallet minimeras efter räddningstjänstens framkomst.*
- *Räddningstjänsten ska utifrån lokala förutsättningar analysera och planera för att minska responstiden till första insats.*
- *Räddningstjänsten ska arbeta för att minska tiden till ”omställningspunkten” för insatser i allmänhet och för insatser gällande bränder och trafikolyckor i synnerhet.*
- *Räddningstjänstens operativa resurser ska ständigt ha tillgång till arbetsmetoder, fordon och utrustning som möjliggör effektiva insatser.*

2.6 Balanskravsresultat

Balanskravsutredning	2025	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	2 386 000	4 130 000	3 100 000	692 450
- Samtliga realisationsvinster				
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-1 283 000	- 3 618 000	- 2 370 000	4 819 144
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 103 000	512 000	730 000	5 511 594
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv				
Synnerliga skäl				
Årets balanskravsresultat	1 103 000	512 000	730 000	5 511 594
Balanskravsunderskott från tidigare år				-625 248
Summa	1 103 000	512 000	730 000	4 886 346

Helårsprognosen visar på ett positivt resultat som även fyller det finansiella målet för 2025.

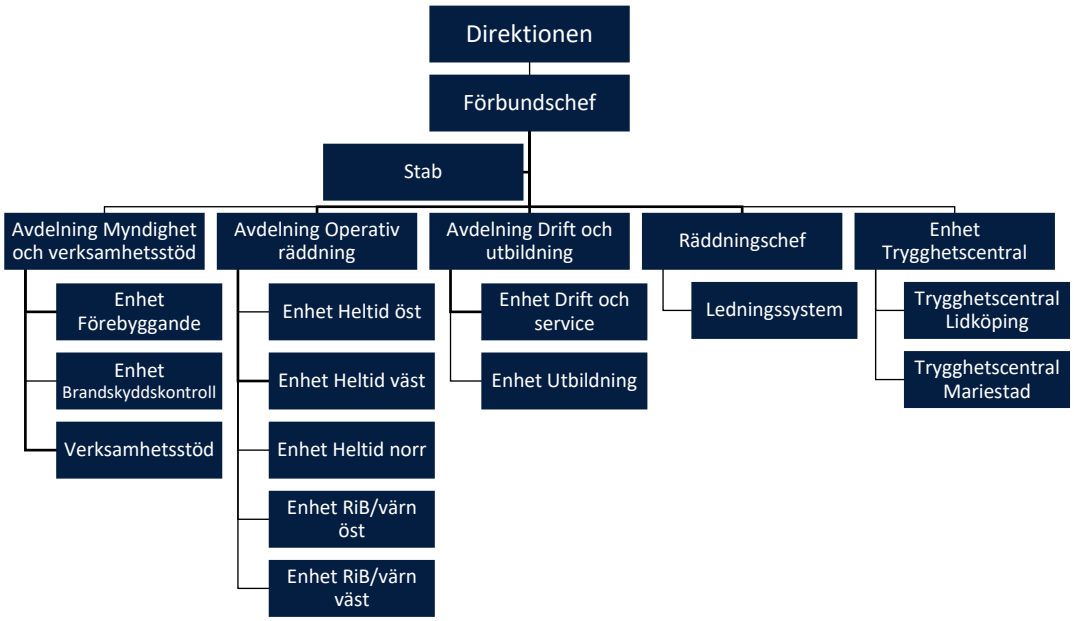
2.7 Väsentliga personalförhållanden

Vid årsskiftet genomfördes en organisationsförändring som senare under våren ledde till ytterligare förändringar. Förändringarna syftar till att skapa bättre förutsättningar för organisationen att hantera de utmaningar organisationen står inför. Arbetet pågår med att rekrytera egen HR-generalist och verksamhetscontroller för att stärka kontinuiteten i verksamheten.

Sedan juni 2025 har en tillfällig organisation gällt inom förbundet för att skapa bättre och effektivare förutsättningar för Räddningstjänsten Skaraborg.

Räddningstjänstens verksamhet är nu uppdelad i tre avdelningar, avdelning myndighet- och verksamhetsstöd, avdelning operativ räddning, avdelning drift och utbildning. Samt Enhet Trygghetscentral.

Utöver detta finns en Räddningschef samt en Stab innehållande Förbundssekreterare, HR-generalist och Verksamhetscontroller. Den verksamhet som bedrivs ska också kunna bedrivas vid ex. höjd beredskap.

För att förbättra arbetsmiljöarbetet har ett stort fokus det första halvåret varit på att komma i gång med APT och skyddsronder. Cheferna har deltagit i föreläsningar inom teman så som organisatorisk och social arbetsmiljö, kränkande särbehandling, likabehandling och jämställdhet inför att de själva genomfört APT med sina medarbetare.

Rekrytering av brandskyddskontrollanter går framåt och utökning på enhet utbildning som följd av GRIB-utbildningen. Utökning har skett av vakthavandebefäl efter tillsyn från MSB och utredning pågår av samarbete med Ledningscentral i Samhällsskydd Mellersta Skaraborg.

Fokusområden framåt är fortsatt inom arbetsmiljö och likabehandling, att förbättra chefers förutsättningar med bland annat utbildning i lönearbete samt att stärka samverkan och delaktighet. Detta är viktiga komponenter i det fortsatta arbetet med att skapa ett utökat *vi – Räddningstjänsten Skaraborg* där medarbetare trivs och mår bra.

Under året har arbetet påbörjat med att förbättra det systematiska arbetsmiljöarbetet för att stärka delaktighet och inflytande bland medarbetare. Ett arbete har påbörjats med tex. utökad inhämtning av jämförelsestatistik som ligger till grund för lönanalysen.

Räddningschef

Under 2024 fick RS ett föreläggande från MSB med krav att skapa bättre förutsättningar för att kunna bedriva en effektiv övergripande ledning. Detta ledde initialt till ett antal inriktningsbeslut som haft effekt på första halvåret 2025.

Vid årsskiftet infördes en ny organisation inom RS. Denna var då även utgångspunkt för hur ledningssystemet skulle kunna kompetensförsörjas. Tillsammans med övrig personalomsättning, har detta lett till att tillgången på personal som kan upprätthålla olika funktioner i ledningssystemet varit bristfällig. Ledningssystemet har under halvåret varit underbemannat och mycket känsligt för vakanser. Detta har även medfört extrakostnader.

Avdelning Myndighet- och verksamhetsstöd

Under delåret har flera medarbetare rekryterats till enhet brandskyddskontroll för att förbundet ska kunna bedriva brandskyddskontroll i egen regi. Medarbetare har också rekryterats till enhet förebyggande som en del i den, av Direktionen, beslutade utökningen av handläggare för tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor.

Tre erfarna handläggare på enhet förebyggande, två brandingenjörer och en brandinspektör, har under våren sökt sig till nya tjänster. Utöver dessa är det sjukskrivningar, samt tjänstledigheter på deltid inom enheten.

Avdelning Operativ Räddning

Under slutet av 2023 började nya regler kring dygnsvila att gälla för medarbetare med dagtidstjänst och i februari 2024 började reglerna gälla för medarbetare med skifttjänstgöring som omfattas av Bilaga R och RS har efterlevt dessa nya regler under halvåret 2025.

2.7.1 Sjukfrånvaro

Under årets första sex månader låg sjukfrånvaron på 1,9%. Samma period 2024 låg sjukfrånvaron på en högre nivå, 4,5%. Det är en minskning av total sjukfrånvaro varje månad och följer hur utvecklingen såg ut förbundets första år efter sammanslagningen. Därav är sjuklönekostnaderna lägre sett till förra året. En utav förklaringarna till den lägre sjukfrånvaron är att byte av pass möjliggörs i större utsträckning igen. Inom förbundet utgör fortsatt intervallen dag 2–14 störts andel av sjukfrånvaron. Glädjande är att två av de medarbetare som varit långtidssjukskrivna är åter i arbete efter ett aktivt rehabiliteringsarbete.

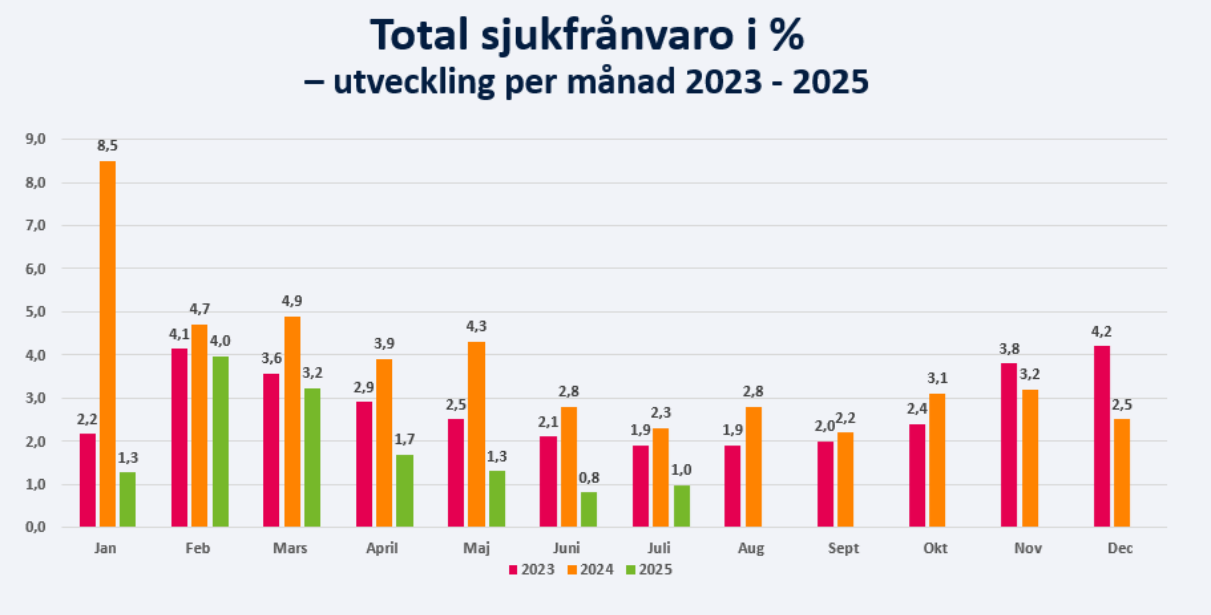

Diagram 1: Total sjukfrånvaro i % - utveckling per månad 2023-2025

2.7.2 Olycksfall och tillbud

Under första halvåret har det inträffat totalt 30 händelser vilket är en ökning med sju händelser sett till samma period föregående år. Dessa är fördelade på:

- Riskobservationer 7 st.
- Tillbud 12 st.
- Olycksfall 9 st.
- Färdolycksfall 1 st.
- Kränkningar 1 st.

Majoriteten av händelserna har inträffat inom avdelning operativ räddning 15 st och inom avdelning drift och utbildning 8 st. Två utav olycksfallen har orsakat frånvaro och lett till att medarbetaren fått avbryta sitt arbetspass och fått medicinsk behandling.

Förbundet har även fått in en anmälan om kränkande särbehandling vilket lett till utredning via Skaraborgshälsan med flertalet interna åtgärder som följd.

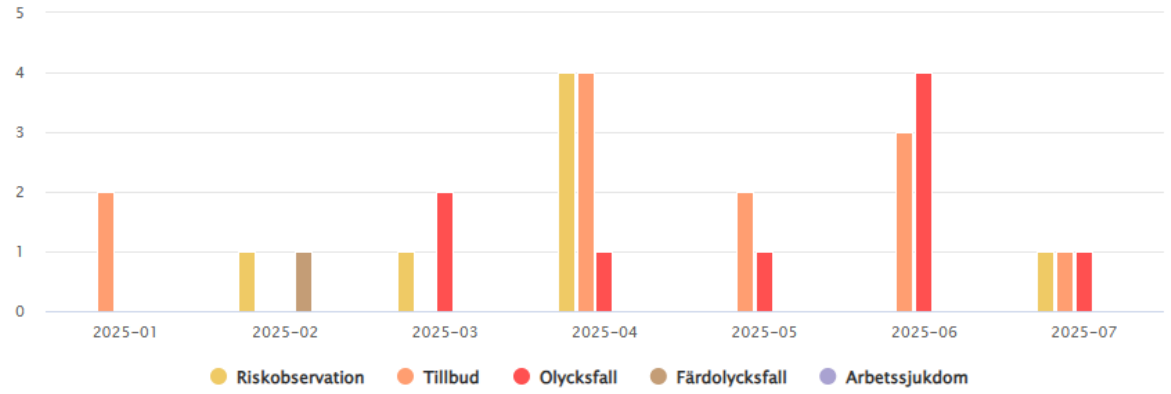

Diagram 2:Olycksfall och tillbud per månad under delåret Kräkningar/trakasserier visas ej i diagrammet.

2.8 Förväntad utveckling

Räddningschef

Statens krav och förväntningar på svensk räddningstjänst blir allt tydligare över tid. Inte minst genom olika föreskrifter och tillsyner, via MSB framstår en tydlig bild av räddningstjänstverksamheten fortsatt behöver utvecklas för att bli effektivare och också möta en förändrad riskbild och framtidens krav.

Räddningstjänsten Skaraborg behöver organisera sig för att kunna driva utveckling på ett tydligare sätt för att kunna möta samhällets krav på effektivitet, kvalitet och robusthet.

Avdelning Myndighet och verksamhetsstöd

Fokus för avdelning verksamhet och myndighetsstöd kommer framöver, framförallt, att handla om att fortsätta arbetet med att implementera brandskyddskontroll i egen regi och anpassning till de nya kraven gällande brandfarliga och explosiva varor. Inom enhet brandskyddskontroll kommer arbetet fortsätta med att utveckla brandskyddskontrollsverksamheten så att förbundet uppfyller de krav och mål som förväntas. Inom enhet förebyggande kommer fokus vara att säkerställa att vi uppfyller nya krav gällande brandfarliga och explosiva varor. De nya kraven kommer innebära förändrade arbetssätt samt ett behov av att se över befintliga resurser.

Avdelning Drift- och utbildning

Förbundets säkerhetsskyddsarbete har genomlysts och ligger nu på en rimlig nivå utifrån den verksamhet som bedrivs. Vidare behöver förbundet utveckla övrigt säkerhetsarbete där två viktiga delar är informationssäkerhet och skalskydd. Skalskyddet för förbundets verksamhet är idag otillräckligt och ger inte det skydd som en samhällsviktig verksamhet behöver ha för att säkerställa kontinuerlig drift. Under året kommer också en ny cybersäkerhetslag som väntas träda i kraft vid årsskiftet 2025/2026. Den nya lagen omfattar bland annat kommunal verksamhet, vilket inte tidigare lagstiftning inom området gjorde och ställer krav på hur information hanteras och skyddas.

Enhet Trygghetscentral

För närvarande är en kommun ansluten till centralen i Mariestad, men dialog förs med ytterligare kommuner som har visat intresse för samverkan. Genom fortsatt nära kontakt med de anslutna kommunerna bedöms verksamheterna i både Lidköping och Mariestad kunna utökas med fler

uppdrag. I Lidköping förväntas dock ingen större ökning av personalstyrkan, då verksamheten i stort sett har nått sin fulla kapacitet. I Mariestad finns däremot goda förutsättningar för expansion i takt med att fler kommuner ansluter sig.

2.9 Måluppföljning

Symbol-förklaring	Uppfylls	Uppfylls delvis	Uppfylls ej	Utfall saknas

Målbild för jämställdhet och mångfald		Resultat delår samt prognos helår
Målbild 1	*Arbetsmiljön och utbildningsmiljön är inkluderande och det råder aktiv nolltolerans mot diskriminering och kränkningar.*	***Uppfylls delvis** under delåret och bedömningen är att det även gäller som prognos för helåret.*
Målbild 2	*Räddningstjänstens rekryteringsunderlag speglar samhället, mångfald är en naturlig del i att bedriva verksamheten.*	***Uppfylls** under delåret och bedömningen är att det även gäller som prognos för helåret.*
Målbild 3	*Räddningstjänsten levererar en bra och jämlik service till hela befolkningen*	***Uppfylls delvis** under delåret och bedömning att det även gäller som prognos för helåret.*

Kommentar/analys:

Målbild 1: Förbundet har fortsatt ett arbete att bedriva för att kunna säkerställa detta mål. Under första halvåret har ett nätverk för kvinnliga medarbetare skapats inom förbundet. Utöver detta har förbundet tagit fram en ny riktlinje för graviditet och föräldraskap med fokus på att behålla och utveckla kompetens. Arbetet med att stärka linjechefers medvetenhet om normer, bemötande och likabehandling fortgår, men vi ser att vi behöver göra insatser för hela organisationen. Genom vår plattform för medarbetarengagemang, Winningtemp, framkommer tyvärr att det förekommer kränkningar/mobbing i vår organisation, vilket vi måste arbeta vidare med.

Målbild 2: Förbundet har fortsatt ett högt förtroende från allmänheten och har många sökanden till de tjänster som annonseras. En rutin för rekrytering av funktioner och befattningar har tagits fram inom förbundet. Detta för att säkerställa likabehandling med fokus på kompetens när förbundet rekryterar och tillsätter nya medarbetare.

Målbild 3: Aktiviteter för att öka medvetenheten i jämlikt och jämställt bemötande har inte genomförts under första delåret 2025.

Förebygga bränder		Resultat delår samt prognos helår
Inriktningsmål	*Antalet bränder och utvecklade bränder i byggnader per 1 000 invånare ska, i*	***Uppfylls delvis** under delåret och bedömningen är att det även gäller som prognos för helåret.*

	medeltal, minska med minst 10 % under perioden[1].	

Kommentar/analys:

För delåret 2025 har 116 bränder i byggnad inträffat inom förbundet varav 29 är utvecklade bränder, dvs. de har gått vidare från det objekt som först antändes. Motsvarande siffror för samma period 2024 är 120 bränder varav 32 utvecklade bränder. Antalet bränder i byggnader har minskat med fyra från samma period 2024 till 2025 och antalet utvecklade bränder har minskat med tre. Observera att statistiken gäller korta perioder och påverkar resultatets korrekthet.

Förhindra eller begränsa skador		**Resultat delår samt prognos helår**
Inriktningsmål	*Ingen ska omkomma i brand i byggnad och antalet skadade i brand i byggnad per 1 000 invånare ska, i medeltal, minska med minst 10 % under perioden[1].*	***Uppfylls delvis** under delåret och bedömningen är att det även gäller som prognos för helåret.*

Kommentar/analys:

För delåret 2025 har skadade personer förekommit vid totalt tio händelser med brand i byggnad där 13 personer har behövt omhändertas på grund av sina skador. Under perioden har inga personer omkommit vid brand i byggnad. För motsvarande period 2024 förekom skadade personer vid totalt nio händelser med brand i byggnader där elva personer behövde omhändertas på grund av sina skador. Under motsvarande period 2024 perioden har en person omkommit vid brand i byggnad. Antalet bränder med skadade personer och antal skadade personer har ökat mellan åren. Antalet omkomna personer har minskat mellan åren. Observera att statistiken gäller korta perioder och påverkar resultatets korrekthet.

Påbörja räddningsinsatser inom godtagbartid		**Resultat delår samt prognos helår**
Inriktningsmål	*Räddningstjänsten ska i genomsnitt vara på plats vid en händelse inom 10 minuter för 75 % av händelserna och inom 20 minuter för 95 % av händelserna under perioden[1].*	***Uppfylls delvis** under delåret och bedömningen är att det även gäller som prognos för helåret.* *Målet att vara på plats inom 20 min vid 95% av händelserna nås. Målet att vara på plats inom 10 min vid 75% av händelserna nås ej fullt ut.*

Kommentar/analys:

Resultatet gällande responstider hämtat från förbundets verksamhetsledningssystem visar att responstiderna inte fullt ut når upp till målet.

Den analys som är gjord kring respons- och insatstider innehåller vissa felkällor. Exempelvis problematik i teknisk utrustning samt när respektive enhet kvitterar sig framme på olycksplats. Vidare kan konstateras att mätning mot exakta tider, exempelvis 10 minuter (600 sekunder) ibland blir väldigt utslagsgivande på resultatet. Vid djupare analys av vissa stationsområden kan ses att om tidsramen utökats till 630 sekunder hade utfallet på procentsatsen avsevärt förändrats.

1 Perioden avser en fyraårsperiod där första perioden startar 2022-01-01.

Inom stationsområden med mycket få larm får också enstaka larm stort utslag. Vi har under halvåret haft ett antal markbränder på öar. Dessa tar oftast relativt lång tid att nå varför resultatet direkt påverkas.

Beslut är taget av Direktionen att fortsatt implementera FIP, Första insatsperson, vid alla förbundets renodlade RiB-stationer. Detta kommer påverka responstiden positivt över tid.

Genom systematiskt underhållsarbete säkerställs att Räddningstjänsten har fungerande fordon och materiel för att säkerställa tillförlitlighet i att respondera på händelser.

Effektiva räddningsinsatser		**Resultat delår samt prognos helår**
Inriktningsmål	*Räddningstjänstens insatser, gällande bränder och trafikolyckor, ska vara effektiva och kontinuerligt bli effektivare genom att en händelses negativa utveckling ska stoppas eller vändas till en positiv utveckling, i genomsnitt, inom 20 minuter (omställningspunkten) från att räddningstjänsten är framme på plats under perioden[1].*	***Uppfylls delvis** under delåret och bedömningen är att det även gäller som prognos för helåret.* *Bedömningen är att räddningsinsatser genomförs på ett effektivt sätt utifrån de data som finns tillgängliga. Den så kallade Omställningspunkten som mätvärde har dock varit svår att implementera varvid måluppfyllnaden endast är bedömd.*

Kommentar/analys:

Flera av de aktiviteter som hör till aktuellt mål har inte kunnat prioriteras med hänsyn till övriga omfattande processer som pågått och pågår inom organisationen, ex. tillfällig organisation, utökning av förbundet samt förändringar kring arbetstidens förläggning och omsättning av flera chefer.

Tidigare har aviserats att ett begrepp ”omställningspunkt” ska införas för att definiera i vilket skede i insatsen en positiv trend på händelseförloppet kan identifieras. Det har dock insetts att den utbildningsinsats som krävs för detta blir mycket stor. RS undersöker nu andra sätt att göra dessa bedömningar.

Allmänhetens förmåga till räddningsinsats		**Resultat delår samt prognos helår**
Inriktningsmål	*Allmänhetens möjlighet att vidta åtgärder vid bränder, som allmänheten upptäcker, ska öka genom att andelen bränder där någon annan än räddningstjänsten, ex. allmänheten, påbörjat insatsen, i medeltal, ska vara minst 45 % under perioden[1].*	***Uppfylls** under delåret med ett medeltal på 57 % och bedömningen är att det även gäller som prognos för helåret.*

Kommentar/analys:

Brandskyddsutbildning till våra medlemskommuners anställda samt information till allmänheten bedrivs med regelbundenhet genom en interaktiv utbildningsplattform med ett innehåll om hur man ska agera vid brand. Dessa utbildningar och informationsinsatser bedöms ha en positiv effekt på allmänhetens agerande i händelse av olycka eller brand.

Förebygga bränder i Gullspångs kommun	**Resultat delår samt prognos helår**

Inriktningsmål	*Antalet bränder och utvecklade bränder per 1000 invånare i Gullspångs kommun ska minska under perioden[1] för att hamna under medelvärdet för kommungruppen.*	***Uppfylls delvis** under delåret och bedömningen är att det även gäller som prognos för helåret.*

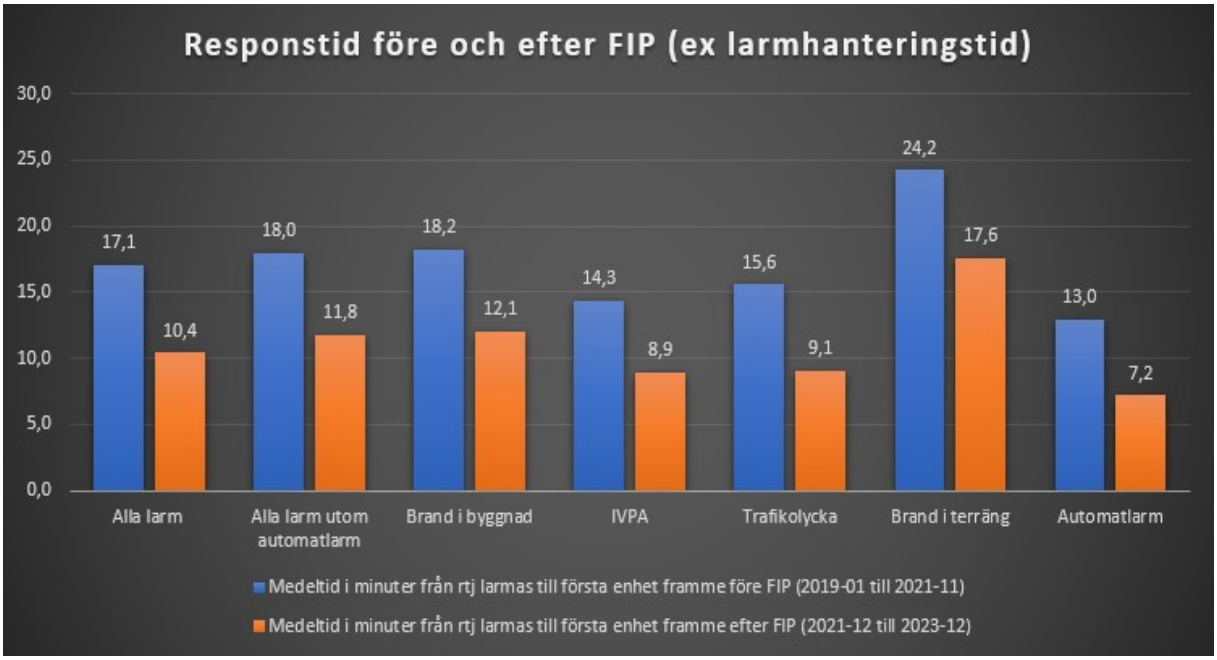
Kommentar/analys:

För delåret 2025 har fem bränder i byggnad inträffat i Gullspångs kommun varav fyra är utvecklade bränder, dvs. de har gått vidare från det objekt som först antändes. Motsvarande siffror för samma period 2024 är 13 bränder varav två utvecklade bränder. Antalet bränder i byggnader har minskat med åtta från samma period 2024 till 2025 och antalet utvecklade bränder har ökat med tre styck. Observera att statistiken gäller korta perioder och påverkar resultatets korrekthet.

Förmåga till räddningsinsats i Karlsborgs kommun		**Resultat delår samt prognos helår**
Inriktningsmål	*Responstiderna i Karlsborgs kommun för alla händelsetyper ska minska under perioden[1] för att hamna under medelvärdet för kommungruppen.*	***Uppfylls** redan under 2023 och fortsätter att vara uppfyllt under 2025.*

Kommentar/analys:

I årsredovisningen 2023 ges denna analys: *"Den FIP-funktion som inrättats samt implementerats i Karlsborgs kommun har fortsatt följts upp och utvärdering för 18 månader har genomförts grundligt. Därutöver har verksamhetsåret 2023 analyserats specifikt. FIP-funktionen innebär att styrkeledaren har ett eget fordon som används under beredskapsveckan vilket medför att denne responderar på händelser direkt från där hen befinner sig utan att behöva åka via brandstationen."* Responstiden i nedanstående diagram visar tiden, i medeltal, från det att räddningstjänsten får larmet till dess att första enhet är framme.

Tabell: Responstid i Karlsborgs kommun före och efter införandet av FIP

Typ av larm	**Minskning i min**	**Minskning i %**
Alla larm	6,7	39 %
Alla larm utom automatlarm	6,1	34 %

Brand i byggnad	6,2	34 %
IVPA	5,4	38 %
Trafikolycka	6,5	42 %
Brand i terräng	6,7	27 %
Automatlarm	5,8	44 %

Tabell: Minskning av responstid efter införandet av FIP i Karlsborg

Utifrån räddningstjänstens egen statistik kommer responstiden i medeltal bli ca 11 minuter för samtliga larmtyper. Detta innebär en betydande sänkning av de historiska tiderna. Inrättande av en FIP-funktion i Karlsborg anses således hanterat en stor del av problematiken kring responstider. Detta betyder att målet anses uppfyllt. I sammanhanget ska dock inses att först anländande enhet är en styrkeledare i egen bil med begränsad förmåga att avbryta ett händelseförlopp.

Vid en analys av responstider för första halvåret 2025 inses att den tidigare analysen samt antaganden om responstider fortsatt gäller. Medelresponstiden har dock ökat något under perioden. Detta kan dock förklaras med enstaka insatser som påverkar statistiken.

Minska antalet dödsbränder i Essunga kommun		**Resultat delår samt prognos helår**
Inriktningsmål	*Ingen ska omkomma i brand i byggnad i Essunga kommun under perioden.*	***Uppfylls** under delåret och bedömningen är att det även gäller som prognos för helåret.*

Kommentar/analys:

Under perioden har ingen person omkommit i brand i byggnad i Essunga kommun.

Ekonomiska mål		**Resultat delår samt prognos helår**
1.	Resultatet för året efter finansnetto ska vara positivt, och positiva resultatet ska uppgå till minst 500 tkr.	***Uppfylls** under delåret och bedömning att det även gäller som prognos för helåret.*
2.	Soliditeten ska inte understiga 30 %.	***Uppfylls** under delåret och bedömning att det även gäller som prognos för helåret.*
3.	Betalningsberedskapen bör inte understiga 7000 tkr under året för att säkerställa kapacitet att hantera löpande utbetalningar, ex. löner och fakturor.	***Uppfylls** under delåret och bedömning att det även gäller som prognos för helåret.*

Kommentar/analys:

Samtliga ekonomiska mål nås efter första halvåret 2025 och bedömning av helårsprognosen är att de ska vara uppfyllda även vid årsredovisningen. Vi är fortsatt beroende av att våra budgeterade intäkter faller ut så att kassan och betalningsberedskapen behålls på rätt nivå.

3 Resultaträkning

Resultaträkning, tkr	Not	2025-07-31	2024-07-31	Prognos 2025	Budget 2025
Verksamhetens intäkter	2,5	137 043	128 131	234 930	211 016
Verksamhetens kostnader	3	-130 815	-125 207	-224 254	-200 522
Avskrivningar	4	-5 624	-5 623	-9 641	-9 744
Verksamhetens nettokostnader		**604**	**2 699**	**1 035**	**750**
Verksamhetens resultat		**604**	**2 699**	**1 035**	**750**
Finansiella intäkter	6	788	3 644	1 352	0
Finansiella kostnader	7	0	-2	-1	0
Resultat efter finansiella poster		**1 391**	**943**	**2 386**	**750**
Delårets/Årets resultat		**1 391**	**943**	**2 386**	**750**

4 Balansräkning

Tillgångar	Not	2025-07-31	2024-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark och byggnader	8	808 215	1 056 692
Maskiner, inventarier, bilar och transportmedel	9	65 732 412	63 675 046
Summa anläggningstillgångar		**66 540 627**	**64 731 738**
Omsättningstillgångar			
Fordringar	10	15 218 293	67 499 371
Kortfristiga placeringar	11	34 617 787	33 868 885
Kassa och Bank	12	78 716 507	45 993 651
Summa omsättningstillgångar		**128 552 587**	**147 361 907**
Summa tillgångar		**195 093 214**	**212 093 645**

Eget kapital, avsättningar och skulder	Not	2025-07-31	2024-12-31
Eget kapital			
Årets resultat		1 391 278	3 634 005
Övrigt eget kapital		71 088 291	67 454 286
Summa eget kapital		**72 479 569**	**71 088 291**
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	13	51 534 221	48 575 591

Skulder			
Långfristiga skulder	14	734 837	916 614
Kortfristiga skulder	15	70 344 587	91 513 148
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**195 093 214**	**212 093 644**
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

5 Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gräns för materiella tillgångar. Anläggningstillgångarna upptages till anskaffningsvärdet minskat med eventuella investeringsbidrag och verkställda avskrivningar.

Pensionsskulden redovisas så att pensionsförmån som intjänats från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts till marknadsvärde.

Komponentavskrivningar har införts från 2015. Det som fanns innan 2015 har gåtts igenom och utifrån väsentlighet så låg anläggningarna rätt när det gäller komponenter och avskrivningstider, så någon justering på detta har inte gjorts.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar är:

Verksamhetsfastigheter 5 år	Fordon 5 år	Investeringsbidrag 10år	Inventarier 3 år
Verksamhetsfastigheter 10 år	Fordon 7 år	Investeringsbidrag 20år	Inventarier 4 år
Verksamhetsfastigheter 20 år	Fordon 10 år		Inventarier 5 år
Verksamhetsfastigheter 28 år	Fordon 15 år		Inventarier 10 år
Verksamhetsfastigheter 33 år	Fordon 20 år		
Verksamhetsfastigheter 50 år	Fordon 25 år		

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2025-01-01 -2025-07-31	2024-01-01 -2024-07-31
Medlemsbidrag kommuner	107 607 292	103 276 854
Kommunbidrag Trygghetscentralen*	4 899 300	4 899 300

Driftbidrag från Staten	0	0
Övriga taxor och avgifter	16 997 972	17 432 782
Försäljning av verksamhet	6 405 439	1 702 852
Övriga intäkter	1 132 612	819 473
	137 042 615	**128 131 361**

*Trygghetscentralen är inte från alla kommuner.

Not 3 Verksamhetens kostnader

	2025-01-01-2025-07-31	2024-01-01-2024-07-31
Arvoden, löner och sociala avgifter, personalförsäkringar	94 462 473	83 581 414
Pensionskostnader	9 920 096	14 013 246
Material, entreprenad, konsulter, bidrag och transfereringar	0	0
Bränsle, energi och vatten	152 493	224 656
Lokal- och markhyror	6 132 980	9 452 736
Övriga tjänster	2 435 922	2 629 670
Realisationsförluster och utrangeringar	0	0
Övriga kostnader	17 710 680	15 305 692
Summa verksamhetens kostnader	**130 814 644**	**125 207 414**

Not 4 Avskrivningar

	2025-01-01-2025-07-31	2024-01-01-2024-07-31
Avskrivning byggnader och anläggningar	248 477	333 646
Avskrivning maskiner, inventarier och fordon	5 375 729	5 289 127
Summa avskrivningar	**5 624 206**	**5 622 773**

Not 5 Medlemsbidrag

	2025-01-01-2025-07-31	2024-01-01-2024-07-31
Skövde	27 100 128	26 075 000
Lidköping	22 112 174	21 239 750
Mariestad	17 649 145	16 978 500
Vara	8 230 824	7 858 083
Gullspång	5 848 248	5 565 000
Tibro	5 097 605	4 868 500
Töreboda	4 754 071	4 544 750

Hjo	4 732 491	4 524 917
Karlsborg	4 216 898	4 060 000
Essunga	3 938 104	3 757 250
Grästorp	3 927 606	3 747 333
Summa medlemsbidrag	**107 607 294**	**103 219 083**

Not 6 Finansiella intäkter

	2025-01-01-2025-07-31	2024-01-01-2024-07-31
Ränteintäkter	38 943	26 045
Värdepapper resultat	748 902	3 618 138
Summa finansiella intäkter	787 845	**3 644 183**

Not 7 Finansiella kostnader

	2025-01-01-2025-07-31	2024-01-01-2024-07-31
Räntekostnader	-334	-2 000
Summa finansiella kostnader	**-334**	**-2 000**

Not 8 Mark och byggnader

	2025-07-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	7 600 270	7 371 833
Investeringar		228 437
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 600 270	**7 600 270**
Ingående avskrivningar	-6 556 701	-5 980 950
Årets avskrivningar	-248 477	-575 751
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 805 178	**-6 556 701**
Ingående ackumulerade nedskrivningar	**13 122**	13 122
Årets nedskrivningar	**0**	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**13 122**	**13 122**
Utgående redovisat värde	808 214	**1 056 691**
Bokfört värde byggnader	808 214	1 056 691
Bokfört värde mark	0	0
	808 214	**1 056 691**

Not 9 Maskiner, inventarier, bilar och transportmedel

	2025-07-31	2024-12-31

Ingående anskaffningsvärden	139 189 250	135 485 680
Investeringar	7 291 053	3 703 570
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**146 480 303**	**139 189 250**
Ingående avskrivningar	-75 514 205	-66 585 221
Årets avskrivningar	-5 233 686	-8 928 984
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-80 747 891**	**-75 514 205**
Utgående redovisat värde	**65 732 412**	**63 675 045**

Not 10 Fordringar

	2025-07-31	2024-12-31
Kundfordringar	3 500 016	58 750 504
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5 697 219	2 774 116
Skolmåltidskuponger	0	0
Övriga kortfristiga fordringar	6 021 058	5 974 751
Summa fordringar	**15 218 293**	**67 499 371**

Not 11 Kortfristiga placeringar

	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknads-värde
Fonder	28 207 479	34 617 787	34 617 787
	28 207 479	34 617 787	34 617 787

Not 12 Kassa och bank

	2025-07-31	2024-12-31
Bank	78 716 507	45 996 651
Summa kassa och bank	**78 716 507**	**45 993 651**

Not 13 Avsättningar för pensioner

	2025-07-31	2024-12-31
Ingående avsättning	48 575 991	40 412 952
Pensionsutbetalningar	-1 302 000	-1 946 000
Nyintjänad pension	2 432 000	5 216 000
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	1 289 000	3 331 000
Förändring löneskatt	577 000	1 594 002
Övrigt	-37 770	-31 009
Utgående avsättning	**51 534 221**	**48 575 991**

Not 14 Långfristiga skulder

	2025-07-31	2024-12-31
Skuld investeringsbidrag	3 198 488	3 198 488
Ackumulerade upplösta investeringsbidrag	-2 463 651	-2 281 874
Summa långfristiga skulder	**734 837**	**916 614**

Not 15 Kortfristiga skulder

	2025-07-31	2024-12-31
Leverantörsskulder	2 141 673	10 817 634
Löneskulder inkl. semesterlöner	16 314 408	15 811 359
Övriga kortfristiga skulder	8 110 022	6 587 771
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	43 778 482	58 296 383
Summa kortfristiga skulder	**70 344 585**	**91 513 148**

6 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning (beloppen är i tkr)

För principer över hur investeringsredovisningen är framtagen gå till tilläggsupplysningar och not 1 om redovisnings- och värderingsprinciper. Investeringarna nedan är gjorda i materiella anläggningstillgångar. Jämförelsen är gjord utifrån att budgeten är jämnt fördelad över året för investeringar.

Projekt	Budget 2025-07-31	Utfall 2025-07-31	Avvikelse	Utfall 2024-07-31
Fastigheter	88	0	-88	229
Fordon	5 833	4 289	1 544	1 490
Inventarier	1 313	3 176	1 863	0
Rakel	145	33	-112	0
RS-nätet	58	0	-58	0
Summa nettoinvesteringar	**7 437**	**7 498**	**61**	**1 719**

7 Driftredovisning

Driftsredovisning (beloppen är i tkr)	Budget 2025–07	Utfall 2025–07	Utfall 2024–07
Verksamhetens intäkter	17 006	29 435	25 122
Verksamhetens kostnader	- 118 154	-130 814	- 125 418
Avskrivningar	- 5 684	-5 624	- 5 623
Medlemsbidrag	107 297	107 607	103 219

Finansiella intäkter	0	39	26
Finansiella kostnader	0	0	- 2
Värdepapper resultat		749	3 618
Summa	**464**	**1 392**	**943**

8 Vår verksamhet

Stab

Staben innehåller Förbundssekreterare, HR-generalist och Verksamhetscontroller utgör ett direkt stöd till Förbundschef.

Stabens huvudsakliga uppgift är att bistå med administrativ ledning och strategisk inriktning för att skapa goda förutsättningar. Staben är inte en del av linjeorganisationen, utan arbetar med ett övergripande perspektiv över hela verksamheten.

Räddningschef

Enligt Lag om skydd mot olyckor 3 kap 16§ skall det i kommunen finnas en räddningschef som ansvarar för att räddningstjänsten är ändamålsenligt ordnad. Detta innebär i grunden ansvaret för att räddningstjänsten planeras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt. Förbundets räddningschef har detta ansvar i samtliga medlemskommuner.

Inom Räddningstjänsten Skaraborg finns ett eget ledningssystem. Räddningschefen är ansvarig för ledningssystemet i förbundets respektive medlemskommuner.

I den övergripande ledningen finns även ledningsfunktionerna vakthavande räddningschef, vakthavande befäl och larm- och ledningsbefäl (placerad vid räddningscentralen i Skövde) för att bemanna främst rollerna räddningsledningschef respektive driftchef enligt MSB:s föreskrifter om ledning av kommunal räddningstjänst.

Det finns också säkerställt ledningsfunktioner för bemanning av rollerna insatsuppföljning, händelsevärdering, larmvärdering och övrigt ledningsstöd. För mer detaljerad information hänvisas till Ledningsdoktrinen för Räddningstjänsten Skaraborg.

Avdelning Myndighet- och verksamhetsstöd

Avdelning myndighet- och verksamhetsstöd ansvarar för förbundets myndighetsutövning samt förbundets interna verksamhetsstöd och består av två enheter; enhet förebyggande, enhet brandskyddskontroll och stödfunktion verksamhetsstöd.

Enhet förebyggande hanterar myndighetsutövning (tillsyn, tillstånd), information och rådgivning till allmänheten, remisshantering och olycksundersökning. Flera av enhetens medarbetare har utöver sin ordinarie tjänst också beredskapstjänst som befäl i förbundets ledningssystem

Enhet brandskyddskontroll hanterar myndighetsutövning (brandskyddskontroll), egensotning samt hanterar och följer upp upphandlade entreprenörer för sotning.

Verksamhetsstöd är en stödfunktion och utgör administrativt stöd till övriga delar av förbundet inom flera områden som exempelvis ekonomi, personal, med mera.

Avdelning Operativ räddning

Avdelning Operativ räddning hanterar den skadeavhjälpande verksamheten samt verkar för att vi tillsammans ska uppnå våra gemensamma mål som bidrar till en väl fungerande organisation och ökad trygghet i samhället samt är en del i arbetet med information till allmänheten.

Avdelningen består av fem enheter; enhet heltid väst, enhet heltid öst, enhet heltid norr, enhet RIB/Värn väst samt enhet RIB/Värn öst. Enheterna heltid öst, väst och norr hanterar den skadeavhjälpande verksamheten som bemannas med heltidspersonal i Skövde, Lidköping respektive Mariestad.

Till enheterna RIB/Värn öst och RIB/Värn väst hör räddningstjänstpersonal i beredskap (Brandman RIB) som vid olycka larmas via personsökare för inställelse på brandstationen med en anspänningstid på vanligtvis 5 minuter samt räddningsvärnspersonal med frivillig inställelse.

Avdelning Drift- och utbildning

Avdelning Drift och utbildning är uppdelad i två enheter som i huvudsak arbetar med drift, underhåll och kontroller av förbundets fordon och materiel samt den interna och externa utbildnings- och övningsverksamheten. Driftenheten har även ett skötselansvar för förbundets brandstationer avseende fordon, teknisk utrustning och övriga inventarier.

Driftenheten stödjer även utryckningsverksamheten vid större och tidskrävande insatser med akuta reparationer, förplägnad och annan service som behövs. Driftenheten finns lokaliserad på förbundets heltidsstationer.

Utbildningsenheten planerar, arrangerar och genomför internutbildning för förbundets anställda. I uppdraget ingår även att samordna extern brandskyddsutbildning för medlemskommunernas medarbetare. Förbundet har till sitt förfogande två övningsplatser för bedrivandet av intern och extern övning och utbildning varav Hasslum i Skövde är navet i förbundets utbildningsorganisation. Under perioden 2025-2027 bedriver utbildningsenheten GRIB-utbildning på uppdrag av MSB.

Enhet Trygghetscentral

Enhet Trygghetscentral är sedan hösten 2024 fullt etablerad i Mariestad. Fler och fler uppdrag läggs till enheten genom en löpande dialog med Mariestads kommun.

Trygghetscentralen i Lidköping fortsätter sin utveckling som tidigare och utgör stöd åt Trygghetscentralen i Mariestad vid behov. Larmhanteringen är uppsatt så att möjlighet till redundans finns mellan de olika platserna. Totalt har enheten ca 3000 anslutna trygghetslarm i dagsläget. Fixarbrandis har fortsatt högt bokningstryck och bibehåller sin positiva trend som varit ökande varje år sedan pandemin tog slut.

9 Framtid

Ett stort behov för framtiden är att förbundet behöver anpassa sig efter de krav som ställs på verksamheten idag och de krav som kommer ställas framöver. Exempel på anpassningar är att hantera de nya reglerna gällande dygnsvila för skiftgående medarbetare samt skapa förutsättningar för att medarbetare ska kunna vara föräldralediga. Även kunna möta de krav som ställs gällande brandfarliga och explosiva varor.

Statens krav och förväntningar på svensk räddningstjänst blir allt tydligare över tid. Inte minst genom olika föreskrifter och tillsyner via MSB framstår en tydlig bild av räddningstjänstverksamheten fortsatt behöver utvecklas för att bli effektivare och också möta en förändrad riskbild och framtidens krav.

Räddningstjänsten Skaraborg behöver organisera sig för att kunna driva utveckling och möta samhällets krav på effektivitet, kvalitet och robusthet.

Vi vet att verksamheten kring räddningstjänst under höjd beredskap kommer påverka förbundet avsevärt i närtid och under överskådlig framtid. Dock är det svårt att precisera hur detta kommer gestalta sig. Det som kan sägas med säkerhet är att förbundet behöver arbeta med kontinuitetsplanering, utbildning och övning av personal, investering av förstärkningsmateriel.

Förbundet hyr eller disponerar två övningsfält för den kontinuerliga övningen av förbundets personal. Övningsfältet i Hasslum är navet i vår övningsverksamhet men även övningsfältet i Mariestad har en viktig funktion för de norra delarna i förbundet. I västra delen av förbundet saknas för närvarande att öva för personalen på samma villkor som i norra och östra delen. Det finns ett identifierat behov att anlägga en ny övningsplats för heltidsstyrkan i Lidköping och deltidsstyrkorna i västra området diskussioner pågår med Lidköpings kommun. De övningsobjekt som finns på våra övningsfält är slitna och slits hårt och underhållet har dessvärre varit eftersatt sedan en längre tid tillbaka, i det nya hyresavtalet med Skövde kommun är detta reglerat. Vi ser att beläggningen av externa aktörer som vill komma till framförallt övningsfältet Hasslum har ökat senaste åren vilket också ökar slitaget på anläggningarna. Avgifter som tas ut vid uthyrning av övningsfältet Hasslum samt när extern utbildning bedrivs i förbudets regi kommer ses över.

Investeringsbehoven under de nästkommande fem åren är stora gällande nytt RAKEL-system, inventarier, brandbilar samt lättare transportbilar, detta behöver arbetas in i budgetplanen.

Förbundet har också behov av att stärka löneanalysarbetet för att trygga chefer och att på ett effektivare sätt kunna omsätta löneavtalen i verksamheten med fokus på att behålla rätt kompetens. Lönebildningen är också ett viktigt område att utveckla för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Att hitta rätt kompetens är en utmaning som hela svenska arbetsmarknaden står inför, kommunal räddningstjänst utgör inget undantag. För förbundets del ligger utmaningarna för närvarande i att rekrytera brandmän till vår hel- och deltidsorganisation samt att få platser till MSB:s utbildning av styrkeledare.

Räddningstjänsten Skaraborg
010-173 63 00 rtjskaraborg.se

Länsstyrelsen Västra Götaland

Protokoll

Datum
2025-10-08

Diarienummer
39964-2025

Mariestads kommun

Ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutar att utse ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 29 september 2025 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Mariestads kommun
Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Ny ledamot: William Freidlitz
Avgången ledamot: Ola Bertilsson
Ny ersättare: Bo Eksell

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Mariestads kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att Ola Bertilsson har avsagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länsstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länsstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Begäran om entledigande hos fullmäktige

Om du av någon anledning inte vill vara ledamot eller ersättare för ledamot i fullmäktige ska du vända dig till fullmäktige i den kommun eller region som du blivit utsedd i och begära att du önskar avgå.

När fullmäktige beslutat om ditt entledigande kommer länsstyrelsen att utse en ny ledamot eller ersättare.

Om du däremot anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt på något sätt, t.ex. att beslutat om att fastställa valresultatet inte har följts när en ny ledamot eller ersättare har utsetts, kan du överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Du kan överklaga beslutet

Se nedan information om hur du överklagar.

Beslutande

Beslutet har fattats av handläggare David Forsberg.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
William Freidlitz
Bo Eksell

Du kan överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprövningsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 39964-2025.

Aktuella ledamöter och ersättare

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Kommun/region: Mariestad
Valkrets: Mariestad
Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Invalsdatum: 2025-09-29

Ledamot	Ersättare
Ekeroth Clausson, Ida	1. Bertilsson, Ingalill
Jansson, Janne	2. Udéhn, Katarina
Wall, Linnea	3. Andersson, Arne
Ekeroth Clausson, Sebastian	4. Nilsson, Björn
Olausson, Anita	5. Nilsson, Annie
Udéhn, Leif	6. Nygren, Kenneth
Alenljung, Gun-Britt	7. Wallander, Mari-Ann
Farken, Nils	8. Eksell, Bo *
Johansson, Marianne	
Andersson, Leif	
Larsson, Ninni	
Freidlitz, William *	
Ågren, Lillemor	
Fernström, Håkan	
Molin, Marie	

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Protokoll

Datum
2025-10-08

Diarienummer
39963-2025

Mariestads kommun

Ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutar att utse ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 29 september 2025 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Mariestads kommun
Parti: Moderaterna
Ny ledamot: Magnus Runersjö
Avgången ledamot: Malin Olsson Lundqvist
Ny ersättare: Jennie Fröjd

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Mariestads kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att Malin Olsson Lundqvist har avsagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länsstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länsstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Begäran om entledigande hos fullmäktige

Om du av någon anledning inte vill vara ledamot eller ersättare för ledamot i fullmäktige ska du vända dig till fullmäktige i den kommun eller region som du blivit utsedd i och begära att du önskar avgå.

När fullmäktige beslutat om ditt entledigande kommer länsstyrelsen att utse en ny ledamot eller ersättare.

Om du däremot anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt på något sätt, t.ex. att beslutat om att fastställa valresultatet inte har följts när en ny ledamot eller ersättare har utsetts, kan du överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Du kan överklaga beslutet

Se nedan information om hur du överklagar.

Beslutande

Beslutet har fattats av handläggare David Forsberg.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Magnus Runersjö
Jennie Fröjd

Du kan överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprövningsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 39963-2025.

Aktuella ledamöter och ersättare

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Kommun/region: Mariestad
Valkrets: Mariestad
Parti: Moderaterna
Invalsdatum: 2025-09-29

Ledamot	Ersättare
Abrahamsson, Johan	1. Karlsson, Sven
Thorell, Richard	2. Mejstedt, Lena
Swahnström, Sara	3. Odhner, Jonny
Andersson, Henrik	4. Carlsson, Lars
Karlsson, Anette	5. Hellsten Persdotter, Gunilla
Safar, Amin	6. Kling, Tomas
Gogolin, Yvonne	7. Forsell, Tom
Bergheden, Sten Ingvar	8. Ahlgren Brydzinski, Slawomir Z
Abrahamsson, Elin	9. Samuelsson, Lars Olof
Andersson, Göte	10. Svensson, Johanna
Reboli, Karin	11. Fröjd, Jennie *
Nilsson, John Gunnar	
Ahlgren Brydzinski, M Katarina B	
Bredelius, Anders E Willgott L	
Runersjö, Magnus *	
Claesson, Urban	
Andersson, Liselotte	
Svensson, Anders	
Lång, Daniel	
Jonegård, Ola	
Andersson, Börje	
Magnusson, Johan	

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Protokoll

Datum
2025-10-08

Diarienummer
39965-2025

Mariestads kommun

Ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutar att utse ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 29 september 2025 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Mariestads kommun
Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Avgången ersättare: Inga Lill Bertilsson
Ny ersättare: Pia Jernberg

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Mariestads kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att Inga Lill Bertilsson har avsagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länsstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länsstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Begäran om entledigande hos fullmäktige

Om du av någon anledning inte vill vara ledamot eller ersättare för ledamot i fullmäktige ska du vända dig till fullmäktige i den kommun eller region som du blivit utsedd i och begära att du önskar avgå.

När fullmäktige beslutat om ditt entledigande kommer länsstyrelsen att utse en ny ledamot eller ersättare.

Om du däremot anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt på något sätt, t.ex. att beslutat om att fastställa valresultatet inte har följts när en ny ledamot eller ersättare har utsetts, kan du överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Du kan överklaga beslutet

Se nedan information om hur du överklagar.

Beslutande

Beslutet har fattats av handläggare David Forsberg.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Pia Jernberg

Du kan överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprövningsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 39965-2025.

Aktuella ledamöter och ersättare

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Kommun/region: Mariestad
Valkrets: Mariestad
Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Invalsdatum: 2025-09-29

Ledamot	Ersättare
Ekeroth Clausson, Ida	1. Udéhn, Katarina
Jansson, Janne	2. Andersson, Arne
Wall, Linnea	3. Nilsson, Björn
Ekeroth Clausson, Sebastian	4. Nilsson, Annie
Olausson, Anita	5. Nygren, Kenneth
Udéhn, Leif	6. Wallander, Mari-Ann
Alenljung, Gun-Britt	7. Eksell, Bo
Farken, Nils	8. Jernberg, Pia *
Johansson, Marianne	
Andersson, Leif	
Larsson, Ninni	
Freidlitz, William	
Ågren, Lillemor	
Fernström, Håkan	
Molin, Marie	

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Protokoll

Datum
2025-10-08

Diarienummer
39966-2025

Mariestads kommun

Ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutar att utse ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 29 september 2025 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Mariestads kommun
Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Ny ledamot: Katarina Udéhn
Avgången ledamot: William Freidlitz
Ny ersättare: Gabriel Jöngren

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Mariestads kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att William Freidlitz har avsagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länsstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länsstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Begäran om entledigande hos fullmäktige

Om du av någon anledning inte vill vara ledamot eller ersättare för ledamot i fullmäktige ska du vända dig till fullmäktige i den kommun eller region som du blivit utsedd i och begära att du önskar avgå.

När fullmäktige beslutat om ditt entledigande kommer länsstyrelsen att utse en ny ledamot eller ersättare.

Om du däremot anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt på något sätt, t.ex. att beslutat om att fastställa valresultatet inte har följts när en ny ledamot eller ersättare har utsetts, kan du överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Du kan överklaga beslutet

Se nedan information om hur du överklagar.

Beslutande

Beslutet har fattats av handläggare David Forsberg.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Katarina Udéhn
Gabriel Jöngren

Du kan överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprövningsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprövningsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 39966-2025.

Aktuella ledamöter och ersättare

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Kommun/region: Mariestad
Valkrets: Mariestad
Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Invalsdatum: 2025-09-29

Ledamot	Ersättare
Ekeroth Clausson, Ida	1. Andersson, Arne
Jansson, Janne	2. Nilsson, Björn
Wall, Linnea	3. Nilsson, Annie
Ekeroth Clausson, Sebastian	4. Nygren, Kenneth
Olausson, Anita	5. Wallander, Mari-Ann
Udéhn, Leif	6. Eksell, Bo
Alenljung, Gun-Britt	7. Jernberg, Pia
Farken, Nils	8. Jöngren, Gabriel *
Johansson, Marianne	
Andersson, Leif	
Larsson, Ninni	
Udéhn, Katarina *	
Ågren, Lillemor	
Fernström, Håkan	
Molin, Marie	

§ 598 Delårsrapport 2025

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna DELÅRSRAPPORT 2025.

Sammanfattning av ärendet

Under räkenskapsåret ska förbundet upprätta minst en delårsrapport för verksamheten och ekonomin. Delårsrapporten ska innehålla en förenklad förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt noter.

Förbundsordningen reglerar att förbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,2 mkr. Budget 2025 är lagd utifrån 315 000 uppdrag och prognosen för helåret är 311 000 uppdrag.

Efterfrågan på förbundets tjänster fortsätter att minska, dock i mindre omfattning. Förbundet har till och med 31 augusti utfört knappt 2 000 färre uppdrag jämfört med samma period föregående år.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Organisationsförändring: Från januari 2025 har en organisationsförändring skett i syfte att stärka kompetens inom olika specialistfunktioner samt effektivisera organisationsstrukturen.
- Minskning av antal kontor: Förbundets verksamhet är sedan april samlad i Göteborg, vilket innebär såväl personella som ekonomiska effektiviseringar och att lokalkontoret i Mariestad har avvecklats.

Händelser efter räkenskapsperiodens slut:

- Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens utgång.

Utfallet för delåret är 10,4 mkr och prognosen för helåret är 9,2 mkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- DELÅRSRAPPORT 2025, dnr 25/0050-2

Beslutet skickas till

Förbundsmedlemmarna
Revisorerna

Comfact Signature Referensnummer: 255876SE

DELÅRSRAPPORT
Dnr 25/0050-2
2025-09-26

Delårsrapport 2025

Organisationsnummer 222000–2972

Tolkförmedling Väst

Innehållsförteckning

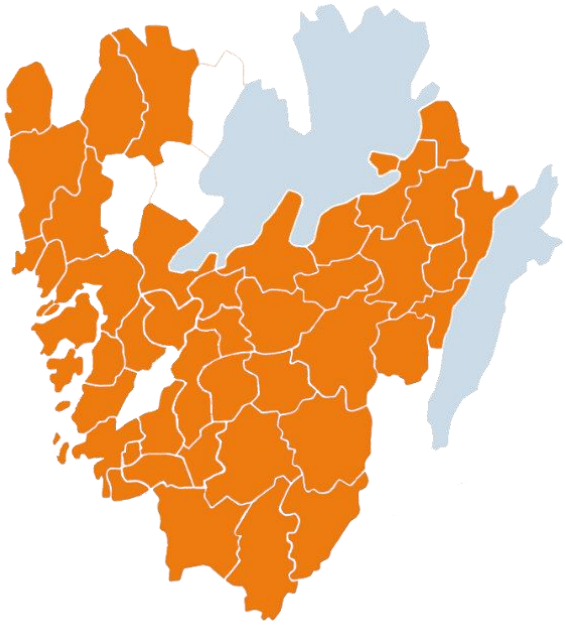
Inledning ... 3
Vision ... 3
Ledord ... 3
Förvaltningsberättelse ... 4
Organisation ... 4
Direktionen ... 4
Förbundets verksamhet ... 6
Kunder ... 6
Tolkar och översättare ... 7
Uppdrag ... 8
Händelser av väsentlig betydelse ... 8
Organisationsförändring ... 8
Minskning av antal kontor ... 8
Händelser efter räkenskapsperiodens slut ... 8
Styrning och uppföljning av verksamheten ... 9
Övergripande verksamhetsmål ... 9
Verksamhetsmål 2025 ... 10
Måluppfyllelse ... 10
Ekonomi ... 11
God ekonomisk hushållning ... 11
Balanskravsresultat utifrån helårsprognos ... 12
Balanskravsavstämning ... 12
Väsentliga personalförhållanden ... 12
Medarbetare ... 12
Tillsvidare- och visstidsanställda ... 13
Sysselsättningsgrad ... 13
Sjukfrånvaro ... 13
Förväntad utveckling ... 14
Räkenskaper ... 15
Resultaträkning ... 15
Balansräkning ... 15
Kassaflödesanalys ... 16

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner 17
Noter 17
Driftsredovisning 20
Delårsutfall samt helårprognos i förhållande till budget 20
Bakgrund till budget 20
Utfall och prognos 20
Förbundets investeringsverksamhet 22

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov[1] av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 2013 och har i dag 46 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Bengtsfors, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Stenungsund, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda, Vänersborg och Öckerö.

Figur 1 Karta över förbundets medlemmar

Förbundet är en egen offentligrättslig juridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

Ledord

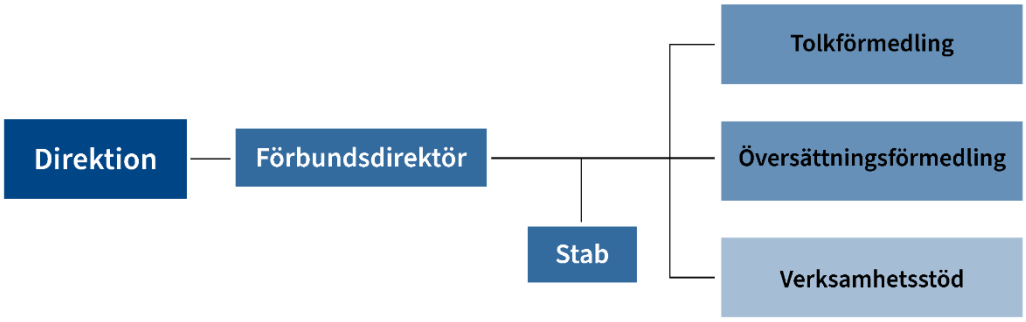
Förbundets ledord; professionalitet, tillgänglighet och trygghet är en del av förbundets varumärke. Ledorden talar om vad förbundet står för och ska genomsyra verksamheten.

[1] En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen ”… använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.”

Förvaltningsberättelse

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektör. Organisationen består av stab, verksamhetsstöd, tolk- och översättningsförmedling. Staben leds av förbundsdirektören. Tolk- och översättningsförmedlingen samt verksamhetsstöd leds av tre verksamhetschefer. Administrativt stöd inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Törebodas och Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

Figur 2 Organisationsschema

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna antagit. Direktionen har haft två möten under perioden 1 januari t.o.m. 31 augusti 2025, varav ett har genomförts på distans.

Direktionen för Tolkförmedling Väst utgjordes 2025-08-31 av:

Göteborgs Stad
Claudia Nistor Pedrini (S), ordförande
Zagros Hama Ada (M), ersättare

Västra Götalandsregionen
Dragan Dobromirovic (S), vice ordförande
Monika Beiring (M), ersättare

Alingsås kommun
Per-Gordon Tranberg (M), ledamot
Ulla Dalén (MP), ersättare

Bengtsfors kommun
Taiga Feldman Burgelis (M), ledamot
Bashir Sulaiman (S), ersättare

Bollebygd kommun
Fredrik Drugge (M), ledamot
Lisette Vermeulen (SD), ersättare

Borås Stad
Marie Samuelsson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Dals-Eds kommun
Christina Virevik (C), ledamot
Carina Halmberg (S), ersättare

Essunga kommun
Marie-Louise Svensson (M), ledamot
Pernilla Jönsson (M), ersättare

Falköpings kommun
Sture Olsson (M), ledamot
Niclas Hillestrand (S), ersättare

Grästorps kommun
Svante Classon (C), ledamot
Lars-Erik Tengeland (M), ersättare

Gullspångs kommun
Björn Thodenius (M), ledamot
Ann-Christin Erlandsson (S), ersättare

Herrljunga kommun
Mats Palm (S), ledamot
Gunnar Andersson (M), ersättare

Härryda Kommun
Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot
Siw Hallbert (S), ersättare

Kungälv kommun
Ulrica Brogren (S), ledamot
Dagmar Marcusson (S), ersättare

Lidköpings kommun
Rebecca Bork (S), ledamot
Per Gunnar Lindahl (M), ersättare

Lysekils kommun
Anders Nilsson (S), ledamot
Philip Nordqvist (M), ersättare

Marks kommun
Niklas Herneryd (L), ledamot
Kerstin Wimman-Lindén (M), ersättare

Mölndals stad
Shahla Alamshahi (S), ledamot
Delaram Wall (L), ersättare

Partille Kommun
Anette Nord (KD), ledamot
Eva Carlsson (S), ersättare

Skövde kommun
Maria Hjärtqvist (S), ledamot
Peter Axelsson (SD), ersättare

Stenungsunds Kommun
Olof Lundberg (S), ledamot
Annika Åberg-Darell (V), ersättare

Svenljunga kommun
Ann-Louise Karlsson (M), ledamot
Patrik Harrysson (S), ersättare

Götene kommun
Rebecka Franzén (GF[2]), ledamot
Björn Cavalli Björkman (S), ersättare

Hjo kommun
Eva-Lott Gram (KD), ledamot
Lars-Göran Svensson (S), ersättare

Karlsborgs kommun
Barbro Björklund (KD), ledamot
Hilkka Eskelinen (S), ersättare

Lerums kommun
Halim Azemi (S), ledamot
Yvonne Kuhlin (SD), ersättare

Lilla Edets kommun
Gitte Jensen (S), ledamot
Johan Sösaeter Johansson (SD), ersättare

Mariestads kommun
Richard Thorell (M), ledamot
Janne Jansson (S), ersättare

Munkedals kommun
Fredrik Roos-Fylksjö (SD), ledamot
Liza Kettil (S), ersättare

Orust kommun
Veronica Almroth (L), ledamot
Martin Reteike (MP), ersättare

Skara kommun
Suzanne Johansson (C), ledamot
Marie Nilsson (M), ersättare

Sotenäs kommun
Gerardo Alas (S), ledamot
Roland Mattsson (M), ersättare

Strömstads kommun
Hans-Robert Hansson (L), ledamot
Merry Johansson (S), ersättare

Tanums kommun
Roger Wallentin (C), ledamot
Birgitta Nilsson (M), ersättare

[2] Götene Framtid

Tibro kommun
Peter Söderlund (L), ledamot
Bodil Olsson (M), ersättare

Tidaholms kommun
Zelal-Sara Yesildeniz (VT[3]), ledamot
Jonas Storm (S), ersättare

Tjörns kommun
Cathrine Berntsson (L), ledamot
Tina Baudino (S), ersättare

Tranemo kommun
Eva-Karin Haglund (S), ledamot
Erene Bertilsson (KD), ersättare

Trollhättans Stad
Margreth Johnsson (S), ledamot
Dana Roman Blomster (KD), ersättare

Töreboda kommun
Björn Lagerqvist (M), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Uddevalla kommun
Marie-Louise Andreasson (M), ledamot
Stefan Skoglund (S), ersättare

Ulricehamn kommun
Sebastian Gustavsson (M), ledamot
Kari Isomaa (S), ersättare

Vara kommun
Elin Härling (SD), ledamot
Fredrik Pettersson (S) ersättare

Vårgårda kommun
Bengt Hilmersson (C), ledamot
Tony Willner (S), ersättare

Vänersborgs kommun
Reidar Eriksson (S), ledamot
Gunnar Henriksson (L), ersättare

Öckerö kommun
Sandra Svensson (M), ledamot
Thomas Wijk (S), ersättare

Förbundets verksamhet

Tolkförmedling Väst har i uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolktjänster. Förbundet erbjuder även översättningstjänster till sina medlemmar. Språktolk erbjuds på plats och på distans. Distanstolkning utförs via ljud och bild för såväl kortare meddelanden som längre tolkuppdrag. Sedan slutet av 2024 erbjuder förbundet även ett AI-baserat tolkverktyg, vilket är ett komplement till den mänskliga tolken vid enklare kommunikation.

Bokning av förbundets tjänster kan ske såväl via webben som genom telefonkontakt. Förmedlingskontoret har öppet vardagar under kontorstid, övriga tider bokas tolk via webben. Via förbundets digitala tjänst, Akuttolk, tillsätts akuta tolkuppdrag inom några sekunder, dygnet runt, årets alla dagar.

Kunder

Den 31 augusti 2025 hade förbundet 4 211 registrerade medlemskunder. I snitt förmedlades uppdrag till cirka 2 200 kunder varje månad. 99,99 % av uppdragen köptes av förbundets medlemmar. Västra Götalandsregionen står för cirka 70 % av förbundets tolkuppdrag, vilket är samma siffra som året innan.

I motsats till tolkuppdragen där Västra Götalandsregionen beställer större delen av uppdragen så beställer medlemskommunerna nästan 70 % av samtliga översättningsuppdrag. Resterande del beställs av Västra Götalandsregionens verksamheter.

[3] Vi Tidaholm

Då fler och fler av förbundets kunder efterfrågar tolkar med SRHR[4]-kompetens är det angeläget för förbundet att visa sin medvetenhet avseende HBTQI[5]-frågornas betydelse i tolksammanhang. Förbundet medverkade därför även i år med monter på West Pride.

Tolkar och översättare

Den 31 augusti 2025 hade förbundet 1 362 aktiva tolkar vilket är 48 fler än föregående år. Av dessa är 305 auktoriserade tolkar, som tillsammans innehar 331 auktorisationer varav 105 är sjukvårdsauktorisationer. Andelen auktoriserade tolkar har därmed ökat från föregående år. Vid mättillfället hade förbundet 154 aktiva översättare, varav 80 är auktoriserade translatorer som tillsammans innehar 113 auktorisationer. Även detta är en ökning sedan föregående år. 62 uppdragstagare var verksamma som både tolk och översättare.

I Sverige talas ca 200 språk[6]. Kammarkollegiet ansvarar för auktorisation av tolkar och översättare. Möjligheten till auktorisation erbjuds dock endast i ca 50 språk för tolkar och i ca 30 språk för översättare. Rekrytering av uppdragstagare sker löpande för att kunna möta kundernas behov. Förbundet har bland annat ett kontinuerligt samarbete med externa utbildningsanordnare för tolkutbildning, vilket har resulterat i att allt fler nyutexaminerade tolkar sökt sig till förbundet, men också att Tolkförmedling Väst är med och påverkar utbildningsaktörernas kursutbud. Såväl annonsering som riktad och uppsökande rekrytering sker för att möta det ständigt föränderliga tolkbehovet.

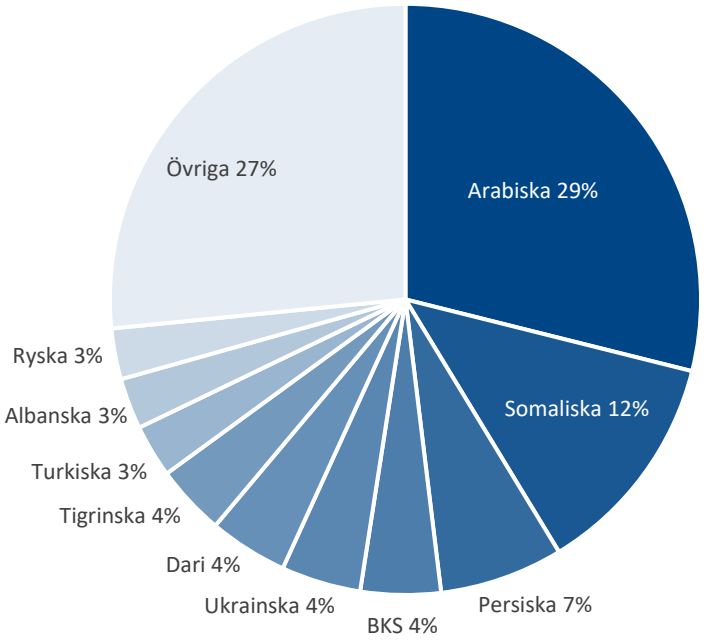
Under årets första del har förbundet rekryterat 123 tolkar i ca 55 olika språk och dialekter. Av de 123 rekryterade tolkarna är 77 utbildade och 19 är auktoriserade, varav 5 av dessa är sjukvårdsauktoriserade. Utöver nyrekryterade tolkar har 9 tolkar valt att återuppta samarbetet med förbundet. Redan etablerade tolkar fortsätter söka sig till förbundet vilket är ett resultat av det starka varumärke som förbundet arbetat upp. Tolkförmedling Väst har idag, hos landets tolkar, renommeét att vara en mycket seriös förmedling.

Förbundet erbjuder utbildningsinsatser för såväl tolkaspiranter som erfarna tolkar. Under våren har följande utbildningar erbjudits på distans; ”Introduktionskurs för tolkar”, ”Att tolka i skolan”, ”Fördjupningskurs i Socialtjänsten”, ”Fördjupningskurs Psykiatrin och psykisk ohälsa” samt ”Våld i nära relationer”. Totalt har 206 utbildningsintyg utfärdats under våren.

[4] Sexuell och Reproduktiv Hälsa och Rättigheter
[5] Homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter och intersexpersoner.
[6] *Flerspråkighet*. Institutet för språk och folkminnen. https://www.isof.se/flersprakighet/lar-dig-mer-om-flersprakighet/spraken-i-sverige Hämtat 2025-08-28

Uppdrag

Generellt sett minskar behovet av tolk i samhället, dock har inte efterfrågan minskat hos förbundets kunder i den utsträckning som befarades. Under första delen av 2025 har förbundet utfört cirka 200 000 uppdrag vilket är i stort sett detsamma som föregående år. Knappt 500 översättningsuppdrag har utförts under samma period vilket är en minskning mot föregående år. Under första delåret har förbundet levererat uppdrag på 164 olika språk. Arabiska och somaliska är fortsatt de mest efterfrågade språken och antal tolkuppdrag på dessa språk ligger i samma nivå som under samma period förra året. Efterfrågan på ukrainska och ryska tolkar har under 2025 återigen ökat, medan Dari har minskat något.

Figur 3 Språkfördelning

Under första delen av 2025 har 38 % av förbundets tolkuppdrag levereras av auktoriserad eller sjukvårdsauktoriserad tolk, under samma period 2024 var andelen 33 %. Förbundets andel av tolkuppdrag som utförs av auktoriserad tolk är betydligt högre än hos andra förmedlingar[7].

Händelser av väsentlig betydelse

Organisationsförändring

Från januari 2025 har en organisationsförändring skett i syfte att stärka kompetens inom olika specialistfunktioner samt effektivisera organisationsstrukturen.

Minskning av antal kontor

Förbundets verksamhet är sedan april samlokaliserad i Göteborg, vilket innebär såväl personella som ekonomiska effektiviseringar och att lokalkontoret i Mariestad har avvecklats. Såväl organisationsförändring som anpassning av antalet kontor bidrar till att förbundet ekonomiskt kan möta en trolig minskning i efterfrågan på tolktjänster.

Händelser efter räkenskapsperiodens slut

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens utgång.

[7] Statistik från Tolkservicerådet (TSR) 2025

Styrning och uppföljning av verksamheten

Övergripande verksamhetsmål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem förbundet är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- bedriva en hållbar verksamhet och arbeta kostnadseffektivt
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkar i samhället.

Verksamhetsmål 2025

Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2024	Målvärde 2025	**Utfall 31/8**	**Prognos 2025**
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99%.	99,4%	>99%	99,5%	**>99%**
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1%.	1,0%	<1%	1,0%	**<1%**

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2024	Målvärde 2025	**Utfall 31/8**	**Prognos 2025**
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 12%.	12,5%	≥12%	13,3%	**≥12%**
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 32%.	33,6%	≥32%	38,4%	**≥32%**
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 55 %.	54,7%	≥55%	50,6%	**≥55%**

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2024	Målvärde 2025	**Utfall 31/8**	**Prognos 2025**
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 83%.	79,5%	≥83%	81,5%	**≥83%**
Nöjd-Kund-Index (NKI) ska uppgå till minst 80.	81	≥80	83	**≥80**

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2024	Målvärde 2025	**Utfall 31/8**	**Prognos 2025**
Sjukfrånvaron ska understiga 6%.	11,2%	<6%	7,3%	**<6%**
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska uppgå till minst 90.	92	≥90	91	**≥90**

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2024	Målvärde 2025	**Utfall 31/8**	**Prognos 2025**
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 72%.	70,1%	≥72%	72,2%	**<72%**

Måluppfyllelse

Målet att förbundet ska ha en pålitlig leverans förväntas uppnås då båda indikatorerna beräknas nå sina respektive målvärden för helåret. Även indikatorerna kopplat till såväl andel beställningar som inkommer via digitala tjänster som Nöjd kundindex beräknas nå sina respektive målvärden

för helåret. Målet att förbundet ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas förväntas därmed uppnås för helåret.

Andelen tolkuppdrag på distans dominerar kraftigt vilket innebär att tolkens tid nyttjas effektivt. Tillsättning av tolkuppdrag sker utifrån prioriteringen högsta kompetens för uppdraget. Den stora andelen distanstolkning har bidragit till att även andelen uppdrag som utförs av tolkar med högre kompetens fortsatt är högre än förväntat. Indikatorerna avseende uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar förväntas därmed uppnås. Dock kommer inte indikatorn avseende uppdrag utförda av utbildade tolkar att uppnås. Att färre uppdrag utförs av utbildade tolkar är en direkt effekt av att en betydligt större andel uppdrag utförs av auktoriserade tolkar, det vill säga tolkar med högre kompetens. Målet att tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar samt att förbundet ska bedriva en hållbar verksamhet bedöms därmed uppnås för helåret.

Årets tre första mätningar avseende hållbart medarbetarengagemang (HME) pekar på att indikatorn kommer att uppnås. Sjukfrånvaron under delåret har varit lägre än under föregående helår. Prognosen för årets totala sjukfrånvaro pekar på ytterligare minskning. Inget tyder på att sjukfrånvaron är arbetsrelaterad. Sammantaget bedöms målet att förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare uppnås för helåret.

Ekonomi

I enlighet med förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och förbundets största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs.

Tolkförmedling Väst har en checkkredit hos bank på 10 mkr.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till 3,2 mkr.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecken för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
- Checkkrediten ska ej nyttjas

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat för räkenskapsperioden januari till augusti 2025. Likviditeten har varit god och checkkrediten har inte nyttjats under perioden.

Balanskravsresultat utifrån helårsprognos

Ett underskott om 215 tkr finns sedan 2023. Helårsprognosen för 2025 har ett positivt resultat om 9,2 mkr varför balanskravet bedöms vara återställt per 2025-12-31.

Det negativa resultatet för 2024 justerades genom att åberopa synnerliga skäl. Det finns därmed inga ytterligare underskott från tidigare år att underställa.

Balanskravsavstämning

(tkr)	Prognos 2025	2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	9 234	- 3 950	-215
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	9 234	-3 950	-215
Årets balanskravsresultat	9 234	-3 950	-215

Redovisning av återställning av balanskrav

(tkr)	Prognos 2025	2024	2023
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-215	-215	0
- Varav 2023	-215	-215	0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	9 234	-3 950	-215
+ Synnerliga skäl att inte återställa	0	3 950	0
+ Synnerliga skäl för att återställa under längre tid	0	0	0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	**0**	**-215**	**-215**
UB Synnerliga skäl som ska återställas över längre tid	0	0	0
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	**0**	**0**	**0**
- Varav från år 2023, återställs senast 2026	0	-215	-215

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Genom en omorganisation i början på året samt samlokalisering av förbundets verksamhet, har arbetsprocesser effektiviserats och bemanningen anpassats. Arbetsmiljön i förbundet är fortsatt mycket bra. Det kontinuerliga värdegrundsarbetet som bedrivits i organisationen har en positiv effekt vilket tydligt framgår av utfallet i arbetsmiljöverktyget Winningtemp.

Årets löneöversyn genomfördes i enlighet med avtal och ny lön betalades ut i maj med retroaktivitet för april. Löneöversynen föregicks av en lönekartläggning där inga osakliga löneskillnader förelåg.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Per den 31 augusti 2025 hade förbundet 43 tillsvidareanställda medarbetare samt tre provanställda. Av de tillsvidareanställda medarbetarna var 39 kvinnor och fyra män. Vid mättillfället var två personer 100 % föräldraledig och en person var 100 % studieledig. Ytterligare tre medarbetare var partiellt lediga, varav två var föräldralediga och en var studieledig.

Totalt har antalet arbetade timmar som utförts i förbundet under årets första åtta månader motsvarat 33,1 årsarbetare (åa), vilket är 0,5 åa färre jämfört med samma period föregående år.

Delår	Tillsvidare (åa)	Visstid (åa)	Timavlönade (åa)	Totalt (åa)
2025	**29,3**	**3,8**	**0,01**	**33,1**
2024	31,8	1,7	0,1	33,6
2023	33,0	3,3	0	36,3
2022	37,3	1,5	0,2	39
2021	38,9	2,6	0,7	42,2

Tabell 1 Faktiskt arbetade timmar omvandlat till årsarbetare.

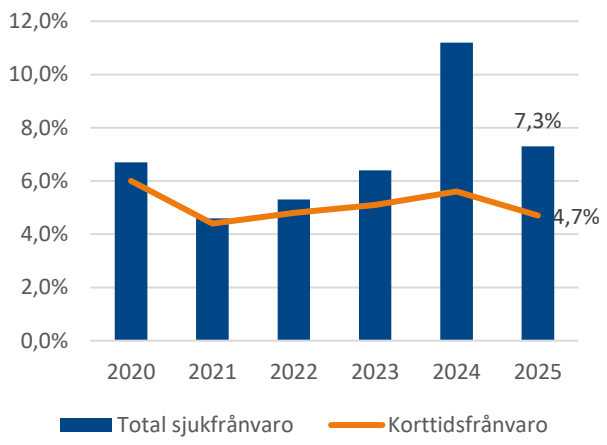
Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 98,7 %. Av förbundets tillsvidareanställda medarbetare arbetar 98,5 % av kvinnorna respektive 100 % av männen heltid.

Sjukfrånvaro

Korttidsfrånvaron för årets första sju månader var 4,7 %. Den totala sjukfrånvaron för samma period var 7,3 % vilket är en betydande minskning mot samma period föregående år.

Sjukfrånvaron är högst hos medarbetarna över 50 år. Männens sjukfrånvaro är 7,3 % och kvinnornas är 7,5 %. Ingen arbetsrelaterad sjukfrånvaro finns identifierad i förbundet och kostnaderna för företagshälsovård är fortsatt i princip obefintliga.

Figur 4 Sjukfrånvaro januari – juli 2025

Ålder	29 år eller yngre	30–49 år	50 år eller äldre
Sjukfrånvaro	5,3%	7,2%	8,7%

Tabell 2 Sjukfrånvaro januari-juli per åldersgrupp.

Förväntad utveckling

Den nuvarande migrationspolitiken, såväl inom som utanför Sveriges gränser, kommer med sannolikhet fortsätta att bidra till ett minskat behov av språktolk och därmed en minskad efterfrågan på förbundets tolktjänster.

Tidöpartierna gav i början av året, utifrån Tidöavtalet, ett utredningsdirektiv avseende rätten till avgiftsfri tolk. Vad denna utredning kommer att resultera i får tiden utvisa. Om rätten till avgiftsfri tolk regleras kommer det i mer eller mindre grad påverka förbundets verksamhet. Som direktivet ser ut undantas sjukvård och rättsväsendet från utredningen.

Direktionen beslutade under våren att åter öppna upp för nya medlemmar i förbundet vilket kan innebära nya kunder och därmed en ökad efterfrågan på förbundets tolktjänster. Inträdet av eventuella nya medlemmar kommer dock ske först 2027.

En allt tydligare kostnadsmedvetenhet kopplat till tolktjänster uppmärksammas från förbundets kunder. Sannolikt kommer distanstolkningen öka än mer, men även efterfrågan på mer kostnadseffektiva tolktjänster. Den höga automatiseringsgraden i förbundets bokningssystem skapar kostnadseffektiv hantering av tolkuppdragen. Manuell hantering av tolkuppdrag sker endast i ett fåtal situationer där särskilda förutsättningar råder. En kontinuerlig utveckling sker av bokningssystemet för att optimera automatiseringen genom hela uppdragsprocessen.

Förbundet erbjuder sedan drygt ett år en kostnadsfri SMS-tjänst för påminnelse om bokat besök, på valt tolkspråk, till patient/klient. SMS-tjänsten syftar till att minska uteblivna besök, vilket leder till effektivare användning av såväl tolk som övriga berörda samhällsfunktioner. Förväntan är att förbundets kunder i högre utsträckning över tid kommer använda denna tjänst.

Den tekniska utvecklingen, och AI specifikt, kommer med stor sannolikhet att påverka tolkbranschen över tid. I vilken utsträckning och på vilket sätt är i dagsläget mycket svårt att förutse. Förbundets nya produkt TFV AI-tolk som lanserades strax innan jul 2024 är tänkt att vara ett komplement, inte en ersättning, för den mänskliga tolken. TFV AI-tolk utvecklas successivt med fler språk och bredare fack-terminologisk kunskap. Hur detta AI-baserade tolkverktyg kommer att användas framgent återstår att se. Än så länge råder en försiktighet från förbundets kunder avseende användning av det AI-baserade tolkverktyget. För att möta teknikens möjligheter och kundernas föränderliga behov ställs det dock krav på att organisationen snabbt lär nytt och ställer om.

Förbundet har från och med våren 2025 inte längre har några lokalkontor. Samlokaliseringen av verksamheten till Göteborgskontoret har möjliggjort organisationsförändring och därmed en mer optimerad och effektiviserad verksamhet. Tolkförmedling Väst förväntas fortsatt ligga i framkant och vara en förebild i branschen samt inte minst genomsyras av högt medarbetarengagemang och hög kundnöjdhet.

Räkenskaper

Resultaträkning

(tkr)	Not	Delår 2025	Delår 2024	Prognos 2025	Budget 2025
Verksamhetens intäkter	1	157 463	144 652	237 383	233 760
Verksamhetens kostnader	2	-145 855	-141 042	-226 393	-231 935
Avskrivningar	3	-1 124	-1 172	-1 686	-1 800
Verksamhetens nettokostnader		**10 484**	**2 439**	**9 303**	**25**
Finansiella intäkter	4	0	3	7	20
Finansiella kostnader	5	-61	-59	-76	-45
Resultat före extraord. poster		**10 423**	**2 383**	**9 234**	**0**
Extraordinära poster		0	0	0	0
Redovisat resultat		**10 423**	**2 383**	**9 234**	**0**

Balansräkning

(tkr)

TILLGÅNGAR	Not	Delår 2025	Bokslut 2024
Anläggningstillgångar			
Immateriell anläggningstillgång	6,7	4 602	5 726
Inventarier	8	0	0
Summa anläggningstillgångar		**4 602**	**5 726**
Omsättningstillgångar			
Fordringar	9	32 709	42 839
Likvida medel	10	30 023	15 693
Summa omsättningstillgångar		**62 732**	**58 532**
SUMMA TILLGÅNGAR		**67 334**	**64 258**

EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	11	26 781	30 731
Andelskapital, medlemmar		3 212	3 212
Årets/periodens resultat		10 423	-3 950
Summa eget kapital		**40 416**	**29 993**
Skulder			
Kortfristiga skulder	12	26 917	34 264
Summa skulder		**26 917**	**34 264**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**67 344**	**64 258**

Kassaflödesanalys

(tkr)	Not	Delår 2025	Delår 2024	Bokslut 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	11	10 423	2 383	-3 950
Justering för av- och nedskrivning	3	1 124	1 172	1 734
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**11 547**	**3 555**	**-2 216**
Förändring kortfristiga fordringar		10 130	12 172	-784
Förändring kortfristiga skulder		-7 347	-789	-359
Medel från den löpande verksamheten		**14 330**	**14 939**	**-3 358**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Bruttoinvestering i anläggningstillgångar	6	0	0	0
Medel från investeringsverksamheten		**0**	**0**	**0**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Andelskapital	13	0	77	77
Återbetalning av eget kapital	11	0	-8 700	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**0**	**-8 623**	**77**
ÅRETS KASSAFLÖDE		**14 330**	**6 316**	**-3 281**
Likvida medel vid årets början		15 693	18 974	18 974
Likvida medel vid årets slut	10	**30 023**	**25 290**	**15 693**

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner

Delårsrapporten har upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående årsredovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolk- och översättningsuppdragen har utförts och har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen. Inventarier och immateriella tillgångar skrivs av på fem år.

Noter

	(tkr)	Delår 2025	Delår 2024	Bokslut 2024
1	**Verksamhetens intäkter**			
	Riktade bidrag	0	0	28
	Återbetalning medlemmar av Eget Kapital	0	0	-8 700
	Förmedlingstjänster	157 460	144 567	228 992
	Övriga intäkter	3	85	133
	Summa verksamhetens intäkter	**157 463**	**144 652**	**220 452**
2	**Verksamhetens kostnader**			
	Direktionskostnader	-397	-311	-609
	Sociala avgifter direktion	-109	-98	-163
	Personalkostnad	-13 886	-12 952	-20 355
	Sociala avgifter personal	-5 889	-5 683	-8 958
	Arvoden och ersättning tolkar	-93 634	-90 208	-142 823
	Sociala avgifter tolkar	-23 555	-22 732	-35 830
	Tolkutbildning	-177	-282	-329
	Lokalkostnader	-2 525	-2 155	-3 317
	IT-kostnader	-3 432	-3 578	-5 793
	Inventarier, förbrukningsmaterial	-109	-152	-255
	Administrativa- och konsulttjänster	-2 143	-2 765	-3 912
	Summa verksamhetens kostnader	**-145 855**	**-140 917**	**-222 343**
	Ersättning för revisorer			
	Revisionsuppdraget, sakkunniga	0	-125	-250
	Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, sakkunniga	0	0	0
	Skatterådgivning	0	0	0
	Övriga tjänster	0	0	0
	Summa	**0**	**-125**	**-250**

(tkr)		Delår 2025	Delår 2024	Bokslut 2024
3	**Avskrivningar**			
	Inventarier	-1 124	-1 172	-1 734
	Summa	**-1 124**	**-1 172**	**-1 734**
4	**Finansiella intäkter**			
	Ränteintäkter	0	3	8
	Övriga finansiella intäkter	0	0	0
	Summa	**0**	**3**	**8**
5	**Finansiella kostnader**			
	Räntekostnad	-10	-10	-11
	Övriga finansiella kostnader	-51	-49	-71
	Summa	**-61**	**-59**	**-83**

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.

Anläggningstillgångar

6	**Pågående investeringar**			
	Pågående investeringar	0	0	0
	Summa	**0**	**0**	**0**
7	**Immateriella anläggningstillgångar**			
	Ingående anskaffningsvärde	8 289	8 289	8 289
	Årets investering	0	0	0
	Årets Utrangering	0	0	0
	Omlassificering från pågående investering	0	0	0
	Utgående anskaffningsvärde	**8 289**	**8 289**	**8 289**
	Avskrivningar			
	Ingående avskrivning	-2 563	-877	-877
	Årets Avskrivning	-1 124	-1 124	-1 686
	Försäljning/utrangering	0	0	0
	Utgående avskrivningar	**-3 687**	**-2 001**	**-2 563**
	Utgående bokfört värde vid årets slut	**4 602**	**6 288**	**5 726**
8	**Inventarier**			
	Ingående anskaffningsvärde	1 341	1 341	1 341
	Årets försäljning	0	0	0
	Årets utrangering	0	0	0
	Utgående anskaffningsvärde	**1 341**	**1 341**	**1 341**

	(tkr)	Delår 2025	Delår 2024	Bokslut 2024
	Avskrivningar			
	Ackumulerade avskrivningar	-1 341	-1 293	-1 293
	Årets avskrivning	0	-48	-48
	Försäljning/utrangering	0	0	0
	Utgående avskrivningar	**-1 341**	**-1 341**	**-1 341**
	Utgående bokfört värde	**0**	**0**	**0**
9	**Fordringar**			
	Kundfordringar	14 772	13 425	26 390
	Div. kortfristiga fordringar	0	138	117
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17 937	16 319	16 332
	Summa	**32 709**	**29 882**	**42 839**
10	**Kassa och bank**			
	Bank	30 023	25 290	15 693
	Summa	**30 023**	**25 290**	**15 693**
11	**Eget kapital**			
	Ingående balans Allmänt eget kapital	30 731	30 946	30 946
	Reglering Årets Resultat	-3 950	-215	-215
	Kommande återbetalning av Eget Kapital som sker efter 31/8	0	-8 700	0
	Utgående balans Allmänt eget kapital	**26 781**	**22 031**	**30 731**
	Årets resultat	10 423	2 383	-3 950
	Andelskapital, medlemskommuner	3 212	3 212	3 212
	Summa eget kapital	**40 416**	**27 626**	**29 993**
12	**Kortfristiga skulder**			
	Leverantörsskulder	802	262	703
	Moms	7 199	6 134	10 655
	Personalens skatter och avgifter	2 965	3 436	4 272
	Övriga kortfristiga skulder	3	8 700	0
	Skulder till anställda	93	39	45
	Upplupna semesterlöner	169	633	1 098
	Upplupna tolkkostnader inkl. sociala avgifter	15 009	13 961	13 243
	Övriga upplupna kostnader	679	670	4 248
	Summa	**26 917**	**33 835**	**34 264**

En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 augusti 2025.

13	**Andelskapital**			
	Årets förändring av andelskapital	0	77	77
	Summa	**0**	**77**	**77**

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisas totalt för förbundet då styrningen av verksamhet sker på en förbundsövergripande nivå. Kostnader kopplat till respektive enhet finns utfördelad, dock ligger de övergripande kostnaderna budgeterat centralt.

Delårsutfall samt helårprognos i förhållande till budget

Bakgrund till budget

Budget 2025 är lagd utifrån 315 000 uppdrag och prognosen för helår 2025 baseras på ca 311 000 uppdrag.

Utfall och prognos

Förbundet förväntas inte uppnå budgeterat antal uppdrag för 2025 vilket är ett resultat av en minskad efterfrågan av förbundets tjänster. Delårsutfallet av förmedlingstjänster och arvoden till uppdragstagare ligger därmed under budget. Efterfrågan på tolk förväntas inte öka under hösten.

INTÄKTER	Utfall jan-aug 2025	Budget jan-aug 2025	Prognos helår 2025	Budget 2025
Förmedlingstjänster	157 459	155 840	237 380	233 760
Övriga Intäkter	3	0	3	0
Summering	**157 462**	**155 840**	**237 383**	**233 760**
KOSTNADER				
Direktionskostnader	502	600	878	900
Personalkostnader	19 778	22 968	30 656	34 452
Arvoden uppdragstagare	117 188	122 222	181 306	183 333
Tolkutbildning	177	400	600	600
Lokalkostnader	2 525	2 365	3 715	3 548
Hyra IT-utrustning, IT-program, licenser	3 432	3 264	5 385	4 896
Inventarier, förbrukningsmaterial	109	177	198	266
Administrativa och konsulttjänster	2 143	2 627	3 656	3 940
Finansiella kostnader	1 185	1 217	1 755	1 825
Summering	**147 039**	**155 840**	**228 149**	**233 760**
RESULTAT	10 423	0	9 234	0

Tabell 3 Utfall mot budget per 2025-08-31 samt helårsprognos i förhållande till budget 2025.

Helårsprognosen för året visar på ett relativt stort positivt resultat, på grund av bland annat högre intäkter än beräknat, vilket är ett resultat av en förändring i prismodellen. En utjämning kommer att ske över tid.

Direktionskostnaderna ligger i paritet med budget och prognosen för helåret är att kostnaderna kommer ligga på budgetnivå.

Personalkostnaderna per 31 augusti är 3,2 mkr lägre än budgeterat och beror på organisationsförändringar, inklusive avveckling av lokalkontoret i Mariestad, samt vakanta tjänster under perioden. Att en verksamhetschef slutar i september kommer att påverka

helårsprognosen ytterligare och helårsutfallet för personalkostnaderna prognostiseras bli 3,8 mkr lägre än budgeterat.

Knappt hälften av budgeten för tolkutbildning har nyttjats under våren. Detta beror bland annat på att tolkarna uppmanats att ta del av externa utbildningssamordnares kostnadsfria SRHR utbildningar. Förbundet planerar dock SRHR utbildning i egen regi under hösten. Under våren har förbundet inte behövt anlita validerare då externa utbildningssamordnare tillhandahållit möjlighet att validera tolkerfarenheten. Detta har minskat kostnaderna ytterligare för tolkutbildning. Intresset för auktorisation ökar bland landets tolkar, vilket främjar en högre kompetensnivå. Därför ersätter förbundet tolkarna för auktorisationsavgiften. Denna kostnad förväntas öka framöver. Helårsprognosen för tolkutbildning förväntas därför ligga i nivå med budget.

Kostnadsutfallet för lokalkostnader ligger något högre än budgeterat, vilket beror på att förbundet vid uppsägning av hyreskontraktet för lokalkontoret i Mariestad slutbetalat den kontrakterade hyran till och med mars 2026. Anledningen är att en överenskommelse för att få lämna lokalen i förtid, och därmed spara ytterligare kostnader, gjorts.

Kostnadsutfallet för IT-program och licenser är något högre än budgeterat och beror främst på utvecklingskostnader i samband med förbättringar av bokningssystemet.

Kostnadsutfallet kopplat till administrativa- och konsulttjänster är något lägre än budgeterat, vilket beror på att konsultkostnader för stöd i juridiska ärenden hittills inte behövts i samma utsträckning som tidigare befarats.

Kostnadsutfallet för avskrivningar och finansiella kostnader ligger i paritet med budget.

Utfallet för delåret är 10,4 mkr och prognosen för helåret är 9,2 mkr. Den positiva prognosen är framför allt ett resultat av de högre intäkterna samt de lägre personalkostnaderna under året.

Förbundets investeringsverksamhet

Under perioden har ingen investeringsverksamhet skett.

Tolkförmedling Väst, Göteborg 2025-09-26

Claudia Nistor Pedrini
Ordförande

Dragan Dobromirovic
Vice ordförande

Tolkar med kvalitet

@Tolkförmedling Väst

www.tolkformedlingvast.se

Revisorerna i Tolkförmedling Väst

2025-10-02

Till
Fullmäktige i Västra Götalandsregionen
samt respektive medlemskommun

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2025-08-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

I vår granskning har vi särskilt iakttagit att de finansiella mål som direktionen fastställt bedöms vara uppfyllda. Direktionen har därtill beslutat om 5 verksamhetsmål, som mäts utifrån indikatorer kopplade till målen. För respektive indikator presenteras ett utfall för perioden samt en prognos för helåret. För perioden så uppnås målvärdena för samtliga indikatorer förutom tre. För helåret förväntas målvärdet för samtliga indikatorer förutom två att uppnås.

Förbundet har ett underskott om- 215 tkr sedan 2023. Helårsprognosen för 2025 är att resultatet kommer att uppgå till 9,2 mkr, och balanskravet bedöms vara återställt per 2025-12-31.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Revisorerna samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål direktionen beslutat om, såväl de finansiella som för verksamheten.

Göteborg, 2025-10-02

Anne-Lie Sundling
Förtroendevald revisor

Marie Engström-Rosengren
Förtroendevald revisor

Bilaga: Granskning av delårsbokslut per 2025-08-31

Penneo dokumentnyckel: MGGNZ-IEX4O-ROHI2-K9VE0-SAMC6-QHQHA

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

MARIE ENGSTRÖM ROSENGREN
Undertecknare 1
Serienummer: 24249f7c1a9cb0[…]de07567827de9
IP: 134.65.xxx.xxx
2025-10-03 07:03:26 UTC

ANNELIE SUNDLING
Undertecknare 2
Serienummer: 096625eddfc70d[…]6fb05dfd4c77e
IP: 78.67.xxx.xxx
2025-10-03 07:22:18 UTC

Penneo dokumentnyckel: MGGNZ-IEX4O-ROHI2-K9VE0-SAMC6-QHQHA

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Översiktlig granskning
Delårsrapport per 2025-08-31

Tolkförmedling Väst

2025-10-02

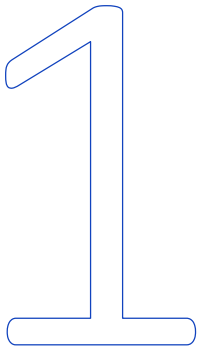
Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

Innehåll

1. Inledning 3
2. Räkenskapsrevision 9
3. God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat 12
4. Sammanfattning 18

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEUK-HFLLV

Inledning

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommunalförbund ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av direktionen och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Direktionens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till direktionen.

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten och årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets delårsrapport och årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Syftet är även att bedöma om resultatet är förenliga med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning samt att de är förenliga med balanskravet.

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

Räkenskapsrevision

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultatet?

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2025-08-31, antagen av direktionen den 2025-09-26.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har. En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionssed i kommunal verksamhet 2022. Vad gäller mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt efterlevnad av balanskrav så har granskningen utförts enligt Skyrevs (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende delårsrapportens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning på:

- God redovisningssed i kommunal verksamhet 2022 (SKR)
- Rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning (Skyrev)
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionsbeslut

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Dialog med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen

Ansvarig nämnd

Granskningen avser förbundets delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av direktionen.

Rapporten är faktakontrollerad av förbundets ekonom.

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

Räkenskapsrevision

2

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEUK-HFLLV

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Vi har inte funnit några väsentliga avvikelser. Vår bedömning är att delårsrapporten som helhet innehåller den information som ska ingå enligt LKBR och RKR.

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

Delårsrapportens räkenskaper – Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

Förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet har upprättats.

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEUK-HFLLV

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Direktionen har i Budget och verksamhetsplan 2025-2027 antagit fem verksamhetsmål och två finansiella mål.

Verksamhetsmål	Bedömning per 31/8-2025	Prognos - helår
Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans	Målet har två kopplade indikatorer. Utfallet per 31/8 är i enlighet med eller över målvärdet.	Prognosen är att utfallet för båda indikatorerna kommer vara över målvärdet för året.
Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar	Målet har tre kopplade indikatorer. Utfallet per 31/8 är för två av indikatorerna över målvärdet.	Prognosen är att utfallet för två av indikatorerna kommer vara över målvärdet för året. Prognosen visar att andelen uppdrag som utförs av utbildad tolk inte kommer nå upp till målvärdet.
Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas	Målet har två kopplade indikatorer. Utfallet per 31/8 är för en av indikatorerna över målvärdet.	Prognosen är att utfallet för båda indikatorerna kommer vara över målvärdet för året.
Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare	Målet har två kopplade indikatorer. Utfallet per 31/8 är för en av indikatorerna i enlighet med eller övermålvärdet.	Prognosen är att utfallet för en av indikatorerna kommer vara över målvärdet för året. Prognosen visar att sjukfrånvaron inte bedöms kunna understiga målvärdet.
Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet	Målet har en kopplad indikator. Utfallet per 31/8 är över målvärdet.	Prognosen är att utfallet för indikatorn kommer att vara över målvärdet för året.

Sammantaget bedömer förbundet att samtliga mål kommer att uppnås för helåret.

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

God ekonomisk hushållning

Direktionen har fastställt två finansiella mål.

Finansiella mål	Bedömning per 31/8-2025	Prognos - helår
Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat	Av delårsrapporten framgår att den löpande verksamheten visar ett positivt resultat för räkenskapsperioden januari till augusti 2025.	Förbundets helårsprognos visar ett positivt resultat även för helåret.
Checkkrediten ska ej nyttjas	Av delårsrapporten framgår att likviditeten har varit god och checkkrediten har inte nyttjats under perioden.	Prognos för helåret framgår inte av delårsrapporten

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det redovisade prognostiserade resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2025.

Vi noterar att förbundet bedömer att samtliga verksamhetsmål kommer att uppnås för helåret. De finansiella målen uppnås för perioden och för ett av målen finns en prognos för helåret.

Förbundet gör dock inte en samlad bedömning avseende god ekonomisk hushållning, som omfattar både verksamhetsmålen och de finansiella målen.

Notera att Azets inte uttalar sig om själva prognosen utan endast huruvida den intagna prognosens resultat är förenliga med de av fullmäktige beslutade målen.

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

Balanskravsresultat

En kommunalförbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

I delårsrapportens förvaltningsberättelse återfinns ett särskilt avsnitt benämnt "Balanskravsresultat utifrån helårsprognos".

Förbundet kommer med årets prognostiserade balanskravsresultat att återställa föregående års negativa balanskravsresultat.

Balanskravsavstämning

(tkr)	Prognos 2025	2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	9 234	- 3 950	-215
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	9 234	-3 950	-215
Årets balanskravsresultat	9 234	-3 950	-215

Redovisning av återställning av balanskrav

(tkr)	Prognos 2025	2024	2023
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-215	-215	0
- Varav 2023	-215	-215	0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	9 234	-3 950	-215
+ Synnerliga skäl att inte återställa	0	3 950	0
+ Synnerliga skäl för att återställa under längre tid	0	0	0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	**0**	**-215**	**-215**
UB Synnerliga skäl som ska återställas över längre tid	0	0	0
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	**0**	**0**	**0**
- Varav från år 2023, återställs senast 2026	0	-215	-215

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEUK-HFLLV

Balanskravsresultat – Bedömning och rekommendation

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att direktionen bedömer att det lagstadgade balanskravet kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

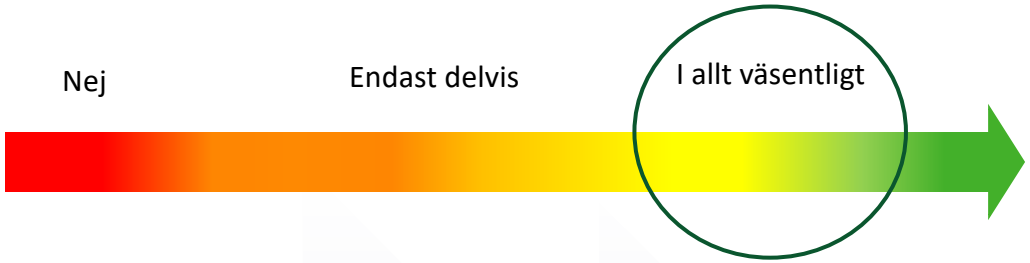
Sammanfattning

4

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

Sammanfattning

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Är det prognostiserade resultatet i delårsrapporten förenligt med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

Kommer kommun att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEUK-HFLLV

Göteborg 2025-10-02

Kristoffer Bodin
Auktoriserad revisor

Liz Gard

Certifierad kommunal revisor

azets.com/sv-se

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEUK-HFLLV

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LIZ GARD
Certifierad kommunal revisor
Serienummer: 2b8be4cd64f990[…]bcc5511bc0622
IP: 92.35.xxx.xxx
2025-10-02 11:40:55 UTC

Yngve Roger Kristoffer Bodin
Auktoriserad revisor
Serienummer: 0a6fb105ff7c07[…]b670372d4c2b2
IP: 78.77.xxx.xxx
2025-10-02 13:36:27 UTC

Penneo dokumentnyckel: YUPMB-CC6SC-VO9Q4-HAHLL-AEIJK-HFLLV

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Tolkförmedling Väst, Org.nr 222000-2972

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter för Tolkförmedling Väst för perioden 2025-01-01-2025-08-31 avgiven av direktionen den 2025-09-26. Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet

Vår granskning har skett enligt ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse” och ”Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning” i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Penneo dokumentnyckel: ZM1DR-3U23U-ZQF49-T4HY0-X6VFU-IMW9C

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

En översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet har upprättats.

Sundsvall den 2 oktober 2025

Azets Revision & Rådgivning AB

_____

Kristoffer Bodin

Auktoriserad revisor/Sakkunnigt biträde

Penneo dokumentnyckel: ZM1DR-3U23U-ZQF49-T4HY0-X6VFU-IMW9C

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Yngve Roger Kristoffer Bodin
Auktoriserad revisor
Serienummer: 0a6fb105ff7c07[…]b670372d4c2b2
IP: 78.77.xxx.xxx
2025-10-02 13:36:54 UTC

Penneo dokumentnyckel: ZM1DR-3U23U-ZQF49-T4HY0-X6VFU-IMW9C

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Mariestads kommun

Majoritetens Mål och budget 2026 med plan 2027–2028

Tillägg till mandatperiodens inriktningsbudget

Mariestads kommun

Innehåll

1. Tillägg 2026 till Budgetplan för mandatperioden 4

2. Majoritetens budgettext för 2023-2026 14
- 2.1. Tänka nytt och tänka kvalitet 14
- 2.2. Landsbygden 16
- 2.3. Kollektivtrafik och trygghet 16
- 2.4. Skola och utbildning 17
- 2.5. Arbetsmarknad 18
- 2.6. LSS 19
- 2.7. IFO 19
- 2.8. Vård och äldreomsorg 20
- 2.9. Tekniska nämnden 21
- 2.10. Samhällsbyggnad 23
- 2.11. Kultur och fritid 24
- 2.12. De kommunala bolagen 25
- 2.13. Kommunstyrelsen 26

3. Budgettillägg 2025 28

4. Budgettillägg 2024 32

5. Budget 2026 med plan 2027 - 2028 35

6. God ekonomisk hushållning i kommunen 35
- 6.1. God ekonomisk hushållning i Mariestads kommun 36

7. Kommunfullmäktiges mål 37

9. Ekonomiska omvärldsfaktorer och nationell konjunkturutveckling 40

10. Mariestads ekonomiska läge 42

11. Befolkningsprognos 44

12. Budget 2026 och plan 2027–2028 48
- 12.1. Ekonomiska planeringsförutsättningar 48
- 12.2. Demografimodell 49
- 12.3. Övriga justeringar av nämndernas ramar 51

13. Budgeten i siffror 52
- 13.1. Budgethärledning 53

13.2. Politiska satsningar 54
13.3. Resultatbudget 55
13.4. Budget för kassaflöde 56
13.5. Balansbudget 57
13.6. Koncernbudget Kommunkoncern 58

14. Budget för investeringar och exploatering 60

Mariestads kommun

1. Tillägg 2026 till Budgetplan för mandatperioden

Inledning – ansvar för både nutid och framtid

När vi nu tre år in i mandatperioden tittar tillbaka på de tre senaste budgetarna för Mariestad så ser man en resa som på många sätt följer både kommunens och landets utveckling. Budgeten för 2023 lade grunden, med fokus på det allra viktigaste: skola, vård och omsorg. Då betonades att fler måste komma i arbete, att bidragsberoende behöver brytas och att Mariestad ska vara en kommun som växer – både i stad och på landsbygd. Budgeten hade redan då tydliga inriktningar på att tänka nytt och tänka kvalité.

2024 års budget präglades av det ekonomiska läget - Sverige befann sig då mitt i en lågkonjunktur. Då var budskapet att vi måste prioritera hårdare och se till att de gemensamma pengarna används klokt. Skolan och vården står fortfarande i första ledet, men andra satsningar fick vänta tills läget blir bättre. Samtidigt finns det ändå en framåtanda – Mariestad står inför stora möjligheter inte minst tack vara de etableringar och industrisatsningar som både är i gång och på gång i kommunen. För att klara den omställning vi står inför intensifierades arbetet med att hitta nya arbetssätt, mer digitalisering och att ta tillvara de chanser som utvecklingen ger.

I budgeten för 2025 blev förändringarna ännu mer konkreta. Nu märktes att Mariestad är på väg in i en ny fas, och att ekonomin behövde bli starkare för att klara de stora investeringar som krävs när kommunen växer. Därför sattes tydliga finansiella mål: bättre resultat, högre soliditet och att investeringar i största möjliga mån skulle betalas med egna pengar i stället för lån. En demografimodell används, där resurser fördelas utifrån hur befolkningen faktiskt förändras – till exempel fler äldre men färre barn i skolåldern. Detta är ett nytt sätt att styra ekonomin mer långsiktigt och rättvist. Samtidigt lyfts konkreta satsningar fram, som nya boenden, upprustning av skolor och förskolor samt satsningar på en meningsfull fritid.

Mariestad står inför stark tillväxt med fler jobb, fler invånare och nya bostadsområden. För att kommunen inte bara ska bli en plats att arbeta i utan också en attraktiv plats att leva på, krävs ett rikt fritids-, kultur- och friluftsliv. Tilläggsbudgeten för 2025 satte därför fullt fokus på att höja livskvaliteten och stärka gemenskapen i en växande kommun. Utgångspunkten är att rörelse, kultur och gemenskap är avgörande både för folkhälsan och för Mariestads attraktionskraft. Därför vill kommunen satsa på fler möjligheter till lek, idrott och vardagsmotion, samtidigt som kulturarvet och föreningslivet får bättre förutsättningar. Barn, unga och äldre ska alla ha tillgång till trygga mötesplatser och ett

brett aktivitetsutbud – från lekplatser och idrottsanläggningar till kulturarrangemang och friluftsområden.

Sammanfattningsvis kan man säga att de tre budgetarna samt tilläggsbudgeten visar en resa där Mariestad både håller fast vid det viktigaste och anpassar sig till nya tider. 2023 satte riktningen med tydliga värderingar och visionen om ett växande och tryggt Mariestad. 2024 präglades av lågkonjunkturen, men också av viljan och handlingskraften att stå redo för de möjligheter som väntade. 2025 handlade om att bygga upp den ekonomiska styrkan och göra organisationen mer robust för att klara de investeringar och förändringar som kommer med tillväxten. Tillsammans visar budgetarna en tydlig linje: Mariestad tar ansvar i nuet men bygger samtidigt för framtiden – mot målet att bli en stark, attraktiv och trygg kommun att leva i.

Det är viktigt att läsa de tidigare budgetarna för att förstå innebörden av de olika delarna. Varje budget påverkar mer än bara innevarande år, den är ett kapitel i en helhet som hela tiden vävs ihop med både föregående och kommande år.

Nu går vi in i 2026 och vi fortsätter att hålla kursen. Mariestad befinner sig i ett avgörande skede – fler företag etablerar sig, nya jobb skapas och fler människor väljer att bo kvar och flytta hit. Samtidigt ökar antalet äldre, medan färre barn föds, vilket ställer krav på både skolan och äldreomsorgen. Budgeten har därför tydliga mål: ordning och reda i ekonomin och långsiktiga investeringar för framtiden.

Vi ser en kommun i utveckling: Nya jobb skapas och bostadsbyggandet tar fart. Vårt näringslivsklimat förbättras, företagens förtroende ökar och allt fler människor väljer att flytta hit eller stanna kvar. Det är ingen slump. Det är resultatet av långsiktigt arbete, tydlig politisk inriktning och nära samverkan mellan kommunen, företagen och invånarna. Den demografiska förändringen kräver åtgärder: Skolorganisationen måste anpassas utan att kvaliteten sjunker och äldreomsorgen måste utvecklas så att trygghet, värdighet och valfrihet kan garanteras.

Vår uppgift som majoritet är att möta nutidens utmaningar utan att tappa riktningen framåt. Vi vill fortsätta bygga ett Mariestad som håller – i både med- och motvind.

Den tillväxt vi gemensamt skapat i Mariestad innebär också ett ansvar att förbereda oss för framtiden. Genom tilläggsbudgeten säkrar vi resurser för att möta de behov som följer med fler invånare, växande näringsliv och nya etableringar. Samtidigt satsar vi på att tillsammans med föreningslivet utveckla en rik och bred fritid för alla – både för dem som redan bor här och för dem som väljer att flytta hit. Idrott, kultur och föreningsliv är viktiga delar av ett attraktivt Mariestad, där gemenskap, sammanhållning och livskvalitet blir lika självklara som arbete och utbildning.

Ekonomi – ordning och reda som grund

Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för välfärd och utveckling. Vi lovar inte mer än vi kan hålla, och vi håller det vi lovar. Varje skattekrona ska hanteras med respekt. Det betyder att vi prioriterar kärnverksamheterna: skolan, vården, omsorgen och tryggheten.

Samtidigt måste vi våga investera i framtiden. Bostadsbyggande, infrastruktur, företagsklimat och klimatomställning är inga sidofrågor – de är grunden för en växande kommun och därmed också för starkare skatteintäkter som kan finansiera välfärden.

Vi väljer långsiktiga lösningar framför kortsiktiga utspel. Vår ekonomiska planering sträcker sig över flera mandatperioder. Vi vill varje år lämna efter oss en kommun som står stark även om tiderna blir svårare.

Våra prioriteringar 2026–2028

Skola och utbildning – grunden för allt

En stark skola är den bästa framtidsinvesteringen. Vår ambition är att varje elev i Mariestad ska ges bästa möjliga förutsättningar att lyckas. Vi fokuserar på:

- **Kunskap och studiero:** Klassrum där läraren är pedagogisk ledare och där tydliga förväntningar skapar trygghet.
- **Stärkt elevhälsa:** Elevhälsoteam med tidiga insatser för att upptäcka problem innan de växer.
- **Föräldrasamverkan:** Ansvar och värderingar börjar i hemmet – därför måste skola och vårdnadshavare samarbeta för barnens bästa.
- **Integration genom kunskap:** Skolan är nyckeln till egenförsörjning och en lyckad integration.
- **Ökad måluppfyllelse i skolan**: Att fler elever ska nå godkända betyg och ökad närvaro i skolan. Genom tydligare uppföljning, tidiga insatser och stärkt samverkan mellan hem och skola skapar vi bättre förutsättningar för varje elev att lyckas

Vi ser skolan som mer än en plats för lärande. Den är ett nav i samhällsbyggandet, där barn får framtidstro, där integrationen fungerar och där unga förbereds för arbetslivet.

Trygghet och socialt ansvar – förebygga, inte bara laga

Trygghet är grunden för frihet. Därför har vi i Mariestad tagit viktiga steg genom en trygghetscentral, samverkan med polisen och ökad användning av trygghetsteknik inom äldreomsorgen. Men vi vill mer:

- **Tidiga insatser:** Socialtjänsten ska arbeta uppsökande och förebyggande, särskilt för barn och unga i riskzon.
- **Familjestöd:** Föräldrar som kämpar ska få stöd i hemmet så att vardagen fungerar.
- **Psykisk hälsa:** Regionen måste leverera snabba utredningar och en stabil psykiatri. Vi vill stå redo att komplettera med lokala lösningar där det brister.
- **Egenförsörjning som mål:** Försörjningsstöd ska kombineras med motprestation – praktik, utbildning eller arbetsträning – för att stärka vägen till självständighet.
- **Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld:** berövar människor sin frihet och trygghet. Det är allvarliga brott mot mänskliga rättigheter, och därför måste vi förebygga, stötta de utsatta och aldrig backa mot förövarna
- **Jämställdhet innebär att alla**, oavsett kön, har samma rättigheter, möjligheter och ansvar i livet. Det är en grund för frihet, rättvisa och utveckling, och stärker både individen och samhället. Därför måste vi fortsätta vårt arbete målmedvetet tills full jämställdhet är verklighet.

Trygghet skapas inte bara genom insatser när något redan gått fel. Den skapas genom en robust organisation som arbetar förebyggande och som är närvarande tidigt, med fokus på att människor ska kunna ta ansvar för sina liv och sin framtid.

Äldreomsorg – värdighet och närhet

Antalet äldre ökar, och med det växer kraven på äldreomsorgen. Vi vill möta utvecklingen med tre tydliga spår:

- **Individanpassad omsorg:** Omsorgen ska utgå från människan, inte systemen. Det innebär valfrihet, flexibilitet och trygghet dygnet runt.
- **Nya arbetssätt och teknik:** Digitalisering ska användas för att öka tryggheten – inte för att ersätta den mänskliga kontakten.
- **Moderna lokaler:** Vi behöver successivt lämna gamla fastigheter och bygga nytt som ger både god boendemiljö och bättre arbetsmiljö.

Men äldreomsorg är mer än vård. Ensamhet måste motverkas. Därför vill vi utveckla fler mötesplatser, aktiviteter och möjligheter till ett rikt liv även i hög ålder.

Näringsliv och arbete – grunden för framtidens välfärd

Varje nytt jobb stärker både individen och kommunen. Därför är näringslivet alltid en av våra högsta prioriteringar:

- **Industriförnyelse:** Fortsatta etableringar inom gröna näringar och högteknologiska industrier.

- **Kommunal service:** Företag ska mötas med respekt och snabb handläggning – inte byråkratiska hinder.
- **Utbildning kopplad till arbetsliv:** Vi stärker samverkan mellan skolan och näringslivet för att säkra framtidens kompetensförsörjning.
- **Det brottsförebyggande arbetet sker tillsammans:** Vi eftersträvar ömsesidig dialog och samarbete med det lokala näringslivet för att minska och förebygga brott i hela kommunen.

När företag växer skapas fler arbetstillfällen. När fler människor jobbar ökar skatteintäkterna, och då kan vi också investera mer i välfärden.

Bostäder och infrastruktur – för en växande kommun

Mariestads framtid kräver fler bostäder i olika upplåtelseformer: hyresrätter, småhus, seniorboenden och bostäder på landsbygden. Vi vill:

- Bygga vidare på Sjölyckan och utveckla Katthavet till framtida bostadsområde.
- Planera för en modern mobilitet där buss, cykel, gång och bil samspelar.
- Skapa fler parkeringslösningar i form av garage och parkeringshus.
- Utveckla cykelvägnätet och kollektivtrafiken för att göra Mariestad till en modern femtonminutersstad.

Bostadsbyggandet är inte bara en fråga om tak över huvudet – det är en motor för hela kommunens tillväxt.

Fritid, kultur och landsbygd – en kommun att leva i

Mariestad ska vara en plats där man vill leva, inte bara bo. Därför satsar vi på:

- **Idrott och föreningsliv:** Barn och unga som rör på sig mår bättre och presterar bättre i skolan. Föreningslivet är också en stark integrationsmotor.
- **Äldre och aktivitet:** Våra idrottsanläggningar ska användas av fler generationer.
- **Kultur och historia:** Göta kanal, Gamla Stan och vårt levande kulturliv är både identitet och attraktionskraft. Kulturen stärker hälsa, gemenskap och turism.
- **Natur och landsbygd:** Vi satsar på leder, friluftsliv och landsbygdsutveckling. Landsbygden är en resurs, inte ett problem.

Fritid och kultur är inte sidospår, utan viktiga delar i samhällsutvecklingen.

Miljö och klimat – förnyelse med förnuft

Mariestad ska fortsätta vara en föregångare i klimatomställningen, men vi gör det med förnuft:

- Samarbete med näringslivet för innovation och hållbara lösningar.
- Praktiska satsningar som minskar utsläpp utan att försvaga konkurrenskraften.
- Teknik och vetenskap framför symbolpolitik.

Vi vill att Mariestad inte bara ska klara sin egen omställning, utan också bidra med kunskap och inspiration till andra.

Budget – Förslag till förändringar och satsningar utifrån tjänstemännens förslag

Att leda en kommun handlar ytterst om förtroende. Våra invånare ska veta att varje skattekrona används med största möjliga omsorg, och att vi alltid strävar efter högsta möjliga nytta för Mariestadsborna. För att lyckas med detta krävs tydliga strukturer, ordning och reda i varje steg – från uppstart och projektering till uppföljning och slutredovisning. Genom att arbeta mer systematiskt, med transparens och ansvar i alla led, stärker vi både förtroendet för kommunen och kvaliteten i verksamheten.

Det är tillsammans – politiken, tjänstemännen och hela organisationen – som vi kan bygga den framtid Mariestad behöver. Alla måste bidra till att varje skattekrona används mer effektivt.

Fokus på kärnverksamheten och framtidens prioriteringar

Våra två stora välfärdsnämnder – utbildning och äldreomsorg – utgör kärnan i kommunens verksamhet. De kräver alltid uppföljning, utveckling och förnyelse, och denna budget prioriterar just dessa områden.

Inför 2026 har vi samtidigt valt att rikta särskild uppmärksamhet mot tre ytterligare fokusområden som är avgörande för Mariestads utveckling och långsiktiga styrka:

1. **Socialnämnden** – för att säkerställa att verksamhetskostnaderna hamnar på en rimlig nivå, att resurserna används där de gör störst skillnad och att riktlinjer och styrdokument följs konsekvent. Här ligger fokus på effektivitet, kvalitet och förebyggande arbete.
2. **Tekniska verksamheten** – för att skapa mer ordning och reda i planering, projektering och uppföljning. En tydligare styrning ska leda till bättre budgetuppfyllnad och större trygghet i både drift och investeringar.
3. **Koncernbildandet** – för att uppnå största möjliga koncernnytta. Genom tydligare ägarstyrning och uppdaterade ägardirektiv skapar vi en helhet där alla delar av kommunen och de kommunala bolagen arbetar mot samma mål: att ge Mariestadsborna bästa möjliga service och långsiktigt hållbara lösningar.

Dessa tre fokusområden är valda utifrån både dagens utmaningar och morgondagens möjligheter. De är grunden för att vi även framöver ska kunna utveckla Mariestad i en riktning som skapar trygghet, tillväxt och framtidstro.

Tekniska nämnden

För att öka kontrollen och förbättra resultatet föreslås följande förändringar:

Ändrad delegationsordning:

- Detaljbudget ska förberedas mer noggrant.
- Belopp som tjänstemän kan flytta mellan objekt ska minskas, så att politiska prioriteringar får större genomslag.

Upphandling:

- Vi upphandlar med fokus på lagkrav och följer regelverket strikt, men utan att ställa ytterligare krav som fördyrar projekten i onödan.

Detaljbudget:

- Redovisning sker månadsvis i tekniska nämnden för bättre överblick och styrning.

Fastighetsavdelningen:

- Reformeras i grunden.
- Månadsvis uppföljning till nämnden av vilka objekt som startas.
- Slutrapportering ska alltid följas upp och analyseras för lärande och förbättring.
- Tätare uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet för att säkerställa hög standard, effektivitet och kontinuerlig utveckling av alla projekt.

Socialnämnden

Socialtjänstens kostnader ligger långt över jämförbara kommuner, trots att Mariestad inte har de socioekonomiska utmaningar som skulle motivera detta. Här krävs därför ett nytt arbetssätt:

- Alla beslutade riktlinjer och styrdokument ska följas konsekvent.
- Samtliga avvikelser ska rapporteras till nämnden och åtgärdas.
- Fokus ska ligga på att säkerställa att resurserna används där behoven är som störst och att vi arbetar effektivt med förebyggande insatser.

Ägarstyrning och koncernnytta

För att stärka styrningen av hela den kommunala organisationen ska samtliga styrdokument och ägardirektiv för koncernen uppdateras. Den gemensamma utgångspunkten ska alltid vara att besluten fattas med största möjliga **koncernnytta** för ögonen – där varje bolag och varje del av organisationen bidrar till helheten. Syftet är att Mariestadsborna får bästa möjliga service och att resurserna används där de gör störst skillnad. **Trygghetscentralen** som är etablerad ska bli en gemensam Trygghetscentral för att samordna larm, hemtjänst, nattpatrull, kommunala verksamheters felanmälningar och samordna kommunens jourarbete – för snabbare insatser och ökad trygghet. Samtidigt planeras ett nytt äldreboende med cirka 120 platser, anpassat för framtidens behov av vård och omsorg.

Tydlighet i ägarstyrningen, konsekvent uppföljning och en stark kultur av samarbete inom koncernen är avgörande för att vi långsiktigt ska kunna möta framtidens krav.

Särskilda satsningar och omfördelningar

Utöver den budgetramen tjänstemännen presenterat gör vi följande prioriteringar:

Idrott

- **1,0 mkr** – Idrottsmiljonen.
- **0,3 mkr** – Föreningsägda anläggningar.

Skötsel & miljö

- **0,5 mkr** – Rensning av ogräs på skolgårdar samt allmän skötsel av fastigheter och utemiljö.
- **1,5 mkr** – Ökad skötsel av rabatter med sommarblommor samt ökade städintervaller.

Fastigheter

- **7,5 mkr** – Ökat planerat fastighetsunderhåll (drift). Nämnden fördelar.
- **7,5 mkr** – Investeringsbeslut för fastighetsunderhåll. Nämnden fördelar.

Infra

- **0,25 mkr** – Kommunalt stöd till enskilda vägsamfälligheter.
- **0,25 mkr** – Anläggningsbidraget.

Platsmarknadsföring

- **0,3 mkr** – För ett levande centrum och att ta vara på växande köpkraft.

Utbildningsnämnden

- **3,5 mkr -** Att fler elever ska nå godkända betyg och ökad närvaro i skolan.

Äldreomsorg

- **7,5 mkr** – Förstärkning under nämndens fördelning.

Kommunstyrelsen

- **3,5 mkr** – Förlängning av tilläggsbudget, igångsättning (KSAU).
- **7,0 mkr** – Investeringar, igångsättning (KSAU).
- **2,0 mkr** – Kommunstyrelsens förfogande.

Pott för strategiska markköp

- **12 milj**

Investeringar – särskilda projekt

- **5,7 mkr** – Pumptrackbana.
- **1,25 mkr** – Högelid eljus.
- **7,0 mkr –** Stationshuset.
- **0,25 mkr** – Portabla kylanläggningar.
- **1,1 mkr** – Ekuddens utebad, bergvärme.

Sammanfattning

Med dessa förändringar skapar vi en kommun där struktur, tydlighet och ansvar går hand i hand. Vi bygger en kultur där projekten planeras bättre, där uppföljning och slutredovisning blir naturliga delar av arbetet, där kostnaderna hålls inom rimliga ramar, där helheten i koncernen alltid prioriteras framför enskilda intressen – och där tillväxten möts med investeringar som stärker både vardagen och framtiden för Mariestadsborna.

Politik handlar i grunden om att prioritera. Det kommer alltid att finnas de som lovar allt till alla, men erfarenheten visar att den som lovar mest ofta håller minst – och i slutändan sviker medborgarna. Populism kan ge snabba applåder, men den skapar inga

långsiktiga lösningar. Vårt ansvar är att i stället hålla fast vid ordning, reda och uppföljning, och att bygga en stabil grund för Mariestads utveckling.

Vi väljer att möta framtiden med ansvar, långsiktighet och ett tydligt fokus på styrning och resultat. Hellre att vi ibland ser ett tillfälligt hack i kurvan men fortsätter på en stabil väg, än att vi riskerar den tillväxt vi gemensamt skapat genom kortsiktiga utspel utan verklig plan. Det är så vi tar ansvar för Mariestadsborna och deras framtid – steg för steg, år för år, med gemensamma krafter.

Mariestad tar ansvar i nuet men bygger samtidigt för framtiden – mot målet att bli en stark, attraktiv och trygg kommun att leva i. Mariestad är framtidskommunen som är välkomnande till alla som vill vara med och bidra på sitt sätt. Platsen där det geografiska läget med jord, skog och vatten skapar något utöver det vanliga. Platsen som man vill återkomma till.

2. Majoritetens budgettext för 2023-2026

2.1. Tänka nytt och tänka kvalitet

Mariestad kommer under denna mandatperiod och flerårsbudget fokusera på kvaliteten inom vår kärnverksamhet. En del i detta är att tjänsteskrivelserna som i dag bedöms ur ekonomisk, miljömässig och social dimension dessutom ska bedömas ur perspektivet mätbar kvalitet med syftet att de politiska besluten ska kunna följas upp över tid och jämföras med andra liknande verksamheter.

Vi har som mål att samtliga verksamheter kvalitetsmässigt ska ligga högre än genomsnittet i riket 2026. Självklart är det ett enormt tufft mål men ett nödvändigt mål för att lyfta kommunens varumärke och Mariestad som en kommun man vill flytta till, där kärnverksamheten kommer vara en avgörande fråga som kommer vägas in för dem som överväger att bosätta sig här.

För att lyckas med detta så måste man ha respekt för den lågkonjunktur som Sverige kommer befinna sig i under de närmaste åren samt de utmaningar vi har med den höga kostnadsökningstakten och det nationella skattetrycket vi har i Sverige.

Med ungefär en miljon personer som står utanför arbetsmarknaden nationellt har vi inte råd med det höga skattetrycket i landet på de som arbetar utan måste få fler i arbete. Skillnaden mellan jobb och bidrag blir för liten. Därför har vi som kommun en skyldighet att ta vårt ansvarar att minska utanförskapet och vidta åtgärder för att bryta bidragsberoendet och utanförskapet för dem som har arbetsförmåga.

Redan idag finansieras kärnverksamheten till stor del av skatteintäkter och därför måste vi se över de avgifter och taxor vi tar ut i kommunen så de både är rimliga, skäliga och rättvisa. Vidare behöver kommunen lägga större vikt av affärsmässighet vid försäljning av tjänster och mark. Genom att höja våra intäkter kan vi återinvestera dem i kärnverksamheten och ge nämnderna en större ram för att bedriva sin verksamhet.

Som kommun är vi också en myndighet där vi utför vårt kontrollansvar och fattar myndighetsbeslut. Samtidigt ska vi som myndighet se till att det är lätt att göra rätt. Det innebär också att vi måste förbättra rådgivningen för att göra det enklare för medborgare och företag att göra rätt. Vi kommer behöva hitta nya arbetssätt och stärka vårt arbete med digitalisering för att förkorta våra processer och beslut. Vi behöver också öka vår tillgänglighet med fler webbtjänster och samla koncernens kundtjänster under ett gemensamt servicecenter.

Med den stora mängd arbetstillfällen som kommunen kommer att få till sig krävs att man tar lärdom ifrån andra kommuner som har gjort den här resan. En stor del av de nyanställda kommer ha en internationell spetskompetens vilket innebär att vi behöver skapa en internationell skola samt förskola för att möta dessa personers behov. Vi behöver också bygga upp en kompetens kring in- och medflyttarservice.

Vi behöver också marknadsföra oss utanför landets gränser samt att bygga upp nya olika kommunikationer som till exempel fler e-tjänster, AI, chattfunktioner och nyhetsbrev mm.

Under den kommande mandatperioden ser vi mycket stora utmaningar i hela landet. Därför är det viktigt att man inte blir förblindad och tror att vi är unika här i Mariestad med våra utmaningar. Vi har absolut inte ett sämre läge än andra kommuner. Däremot har vi en fördel tack vare vårt expansiva näringsliv i kommunen som redan lagt grunden att komma ur denna lågkonjunktur bättre än många andra kommuner. Därutöver ska man lägga till den enorma satsning AB Volvo valt att placera här i kommunen. I och med denna expansion kommer vi behöva samarbeta betydligt mer i vårt närområde Skaraborg och Västra Götaland för att klara den positiva möjlighet vi har framför oss.

Redan nu har vi tagit höjd i vår befolkningsplanering och planerar för att vi ska bli 40 000 invånare 2040. Detta är en mycket kraftig ökning i prognosen men samtidigt en högst relevant siffra. För att klara detta måste man ha ordning på ekonomin och jobba med rätt saker och inte ligga kvar i gamla hjulspår. När vår omvärld förändrar sig måste vi vara snabba på att ställa om och tänka nytt.

Inom flera områden måste vi våga byta spår inte minst när det gäller detaljplaner där vi måste börja med exploatörsdrivna detaljplaner och fokusera våra resurser på vårt myndighetsansvar gällande detaljplaner. Detta kommer ställa stora krav på oss att vi skyndsamt ser över vår boendeförsörjningsplan och översiktsplan. Vi måste hitta nya bostadsområden och inte förtäta i stadskärnan samtidigt som vi ser över parkeringsmöjligheter och även parkering på höjden på flera platser i centrum. Vidare behöver vi se till att det finns både bra laddningsmöjligheter och bra förbindelser för oskyddade trafikanter (cyklister, gångare).

För att klara den utmaning vi står inför krävs det att vi ser kommungränsen enbart som en administrativ gräns, och att vi intensifierar våra samarbeten inom Skaraborg, men även utanför länsgränsen. I dessa samarbeten måste vi våga vara banbrytande och tänka nytt. Nya lösningar skapar man genom att ifrågasätta invanda mönster.

Som en del av detta ska alla kommunens verksamheter lyfta sina styrdokument vad gäller värdegrund till politisk revidering under första tertialen 2023.

2.2. Landsbygden

Stad och land ska gå hand i hand. För att uppnå detta behöver vi tillsammans med markägare i våra kransorter hitta områden där man kan få igång bostadsbyggnationen på landsbygden och använda landsbyggsskolorna som nav i strukturen. Landsbygden och de gröna näringarna är en enorm resurs vi har i vår kommun.

De gröna näringarna är inte bara en otrolig viktig resurs för att producera mat utan också en enorm resurs för att hela samhällsstrukturen ska fungera, allt ifrån öppna landskap till framkomliga vintervägar samt förutsättningen för en levande landsbygd. De gröna näringarna har visat hur man med ett kreativt sätt kan ställa om till ny teknik och nya produktionssätt samt hur snabbt det kan gå att ställa om. Där har vi som kommun mycket att lära ifrån.

De gröna näringarna är den bransch som förstår att om man inte tar vara på skogens och jordens resurser på ett långsiktigt sätt kommer deras verksamhet inte finnas kvar därför behöver vi involvera dem när vi pratar klimatomställningar, landsbygds- och samhällsutveckling samt skogsbruk. Genom ett produktivt skogsbruk som är under tillväxt så är skogen vår tids viktigaste luftrenare som fångar upp koldioxid och föroreningar och binder dessa i den växande skogen.

De gröna näringarna och landsbygden skapar också de höga naturvärdet vi har i vårt land och kommun genom att anpassa sin skötselplan så områden kan skapa dessa skyddsvärda naturtillgångar. Flera av dessa områden som skötts av generationer skogs- och jordbrukare har blivit naturskyddsområden och naturreservat tack vare kunskapen hos deras förvaltare. Här har kommunen ett ansvar tillsammans med andra berörda myndigheter att se till att den skötseln fortsätter så den biotop som låg till grund för att bilda dessa områden också fortsätter skötas så naturvärden inte försvinner och områden växer igen.

Landsbygden är också en viktig del i kommunens attraktivitet och varumärkesbyggnad, inte minst turismen och våra vackra badmöjligheter i kommunen. Med den ökande turistström vi har är det också viktigt att kommunen ser till att servicefunktioner finns och också sköts på landsbygden. Många driftiga landsbygdsföretagare har startat nya affärsgrenar inom turism, här måste vi som kommun vara behjälpliga med paketering av dessa, stödja dessa med råd i myndighetsfrågor men också med marknadsföring.

2.3. Kollektivtrafik och trygghet

För att lyckas med samspelet mellan landsbygd och stad måste man se samhällsutmaningarna tidigt och hitta lösningar som tillgodoser både landsbygdens och stadens behov. Detta gäller inte minst kollektivtrafiken där vi behöver se över hela strukturen av hur vi förflyttar oss, dvs. kollektivtrafiken inom kommunen men också hur man kan pendla till och från vår kommun. Vi kommer under denna mandatperiod se

över hela vår kollektivtrafik och tänka nytt hur man kan kombinera ihop landsbygdsbussar med stadstrafik, skapa nya pendlingsparkeringar och även stärka möjligheten att cykla och gå.

Därför är det också viktigt att vi fortsätter med våra trygghetsvandringar i hela kommunen för att bygga bort otrygga miljöer så att medborgarna känner sig mer trygga när man rör sig ute. Det är tillsammans med andra myndigheter och intresseorganisationer kommunen skapar dessa trygga miljöer. I anslutning till detta behöver kommunen revidera flera dokument som exempelvis gestaltningsprogram och ordningsföreskrifter. Vidare behöver kameraövervakning införas på otrygga platser. Kommunen ska även söka tillstånd för paragraf 3-platser för att kunna sätta in ordningsvakter om så behövs runt våra fastigheter och otrygga miljöer.

Vi ska vidareutveckla den nya samverkansformen effektiv samordning för trygghet (förkortat EST) där vi systematiskt identifierar aktuella lägesbilder kring platser där stök och oro uppkommit och skapar förutsättningar för omedelbara förebyggande och trygghetsskapande insatser. Arbetet bygger på flerpartsamverkan med både offentliga och privata aktörer samt civilsamhälle.

2.4. Skola och utbildning

Det är viktigt att alltid jobba med roten till problem och våga sätta fokus på detta. Nu när vi ser att narkotikan, stölder och vandaliseringar ökar kraftigt måste vi som vuxna vara garanter för samhällets värdegrund. Alla som jobbar inom Mariestad ska ha samma vägledande värdegrund.

För oss är det självklart att i våra skolor och klassrum är det läraren som bestämmer och rektorn har det övergripande ansvaret för sin enhet. Alltså det pedagogiska, det ekonomiska ansvaret och arbetsmiljöansvaret för både elever, lärare och övrig personal på sin enhet. Vi vill under denna mandatperiod stärka rektorns och lärarnas status som pedagogiska ledare.

För att vi ska kunna ge den grundläggande utbildning våra elever har rätt till krävs en gemensam grundsyn i kommunens värdegrund. För att uppnå detta krävs en dels en ansvarsförflyttning där elever och föräldrar tar ett större ansvar för beteenden och studiemotivation och dels att kommunen och samhället tar sitt ansvar och levererar den stöttning som behövs. Vi ska som exempel säkerställa att barnen lär sig läsa så tidigt som möjligt under skoltiden då forskning visar att det är det viktigaste faktorer för att minska antal F längre fram.

Kommunen måste prioritera arbetet med tidig upptäckt och samarbeta tillsammans med vårdhavare och andra stödinsatser. Inom kommunens utbildningsverksamheter

ska personalen ges förutsättningar att se och möta alla barns och elevers behov. I och med att förskolan är den första skolformen som möter de yngsta barnen är det särskilt viktigt att den verksamheten har ett utvecklat arbetssätt för att tidigt upptäcka särskilda behov och ett nära samarbete med elevhälsoteam och socialtjänst. Vidare vill vi fortsätta utvecklingen av förskolans lärandemiljö, utveckla och stimulera studiemiljön i grundskolan och gymnasieskolan både inom- och utomhus.

Kommunen och vårdnadshavare bör upprätta ett förväntansdokument där det tydligt framgår vilket ansvar vårdnadshavare och elever har, samt vilka regler och värderingar som gäller i skolan, bland annat nolltolerans mot narkotika och alkohol, hur elever förväntas uppföra sig gentemot varandra och skolans personal osv.

Kommunen ska verka för att fler eftergymnasiala utbildningar skapas både ihop med Göteborgs universitet och själva via vår gymnasieskola och vuxenutbildning. Vi ska starta ett riktigt lärlingsprogram där man efter högstadiet har möjlighet att lära sig ett hantverk om man saknar behörighet att läsa vidare på gymnasiet, detta ska ske med vårdnadshavarnas godkännande.

SFI ska kunna kombineras med praktik och att vi har individuella handlingsplaner som följer upp både närvaro och kunskap, samt att vi utökar samarbetet med Vara folkhögskola både mellan allmän linje och SFI.

Skövde högskola är en viktig part för oss att kunna samarbeta med för att klara kompetensförsörjningen, samt att vi jobbar tätare med både högskoleplattformen vi redan har i kommunen och med Göteborgs universitet som redan är etablerade här och knyter till oss akademins potential.

2.5. Arbetsmarknad

Att ha försörjningsstöd som enda inkomst ska inte vara en möjlighet om man har arbetsförmåga. Att leva på bidrag är ofta lika med utanförskap och för att beredas möjlighet till deltagande och inkludering är ett jobb den bästa vägen. Exempel på individuella insatser för att nå målet med ett eget jobb är bland annat utbildning, praktik, arbete eller vårdinsatser. Alla ska beredas en individuell plan till egenförsörjning. I denna ska det finnas krav på närvaro vid den aktivitet eller insats som planen omfattar.

Personer som saknar arbetsförmåga ska ha rätt till sjukpension och där ska kommunen vara behjälpliga med läkarexpertis för att hjälpa personerna med ansökningar, läkarutlåtande osv. med syftet att hjälpa människor utan arbetsförmåga till rätt ersättningssystem. Det kommunala försörjningsstödet ska endast vara en temporär ersättning, inte en varaktig eller huvudsaklig inkomstkälla.

Vidare har kommunen ansökt om att vara kompletterande aktör. Därför bör vi omgående se till att vi får starta en kommunal arbetsförmedling och att vi också får placera personer i praktik utanför den kommunala verksamheten.

Arbetsmarknadsenheten ska starta fler arbetsmarknadsprojekt som skapar förutsättningar för personer som står långt utanför arbetsmarknaden att komma tillbaka. Mycket av den verksamhet vi har idag är väldigt bra. Där handlar det mer om att bereda fler möjligheter för dem som har längre tillbaka till arbetsmarknaden och lider av psykiska utmaningar och olika former av beroende.

2.6. LSS

LSS-verksamheten är en väldigt viktig verksamhet för oss i Mariestad. Allt fler brukare arbetar inom gata, park och olika kök inom kommunens verksamhet. Vi bör kunna hitta fler arbetsuppgifter som säkert skulle kunna stimulera dessa personer till en personlig utveckling. För oss är det centralt att ha kvar habiliteringsersättningen på minst en oförändrad grundnivå.

Det är viktigt att dessa grupper har tillgång till anpassade fritidsverksamheter. I sammanhanget är det viktigt att kommunens badhus och övriga fritidsanläggningar är handikappanpassade så att invånare med en funktionsnedsättning inte blir utestängda. Denna grupp är lika viktig som äldre så att de inte fastnar i ensamhet och hamnar i psykisk ohälsa.

Vidare är det viktigt att det finns ett bra boendestöd för denna grupp och att vi har anpassade boendeformer. Yttermera är den här gruppen invånare särskilt beroende av en fungerande kollektivtrafik då de oftast saknar möjligheter att köra egen bil.

2.7. IFO

Ungdomar och övriga som placeras utanför det egna hemmet ska regelbundet följas upp vad gäller de kortare placeringarna ska dessa följas upp månatligen så att kommunen säkerställer att den unge får den behandling som avses. Varje avsteg ska dokumenteras och anmälas som avvikelse. Placeringar som inte klarar av att ge rätt förutsättningar ska omgående avbrytas och den unge omplaceras.

Kommunen måste starta fler olika hemmaplanslöningar och starta upp ett nära samarbete med andra kommuner om avtalsbaserade överenskommelser. Det är nödvändigt att minska kommunens placeringskostnader, då det i många fall har visat sig att våra ungdomar kommer tillbaka efter en placering med ett större beroende och en större kunskap i kriminalitet.

Kommunen måste ha en egen verksamhet och sysselsätta de personer som inte själva löser sin sysselsättning för att motverka att de driver vind för våg.

2.8. Vård och äldreomsorg

Kommunen måste säkerställa att gränssnittet mellan kommunen och regionen inte förskjuts utan att vi får kostnadstäckning samt att vi måste vara mer drivande så att köerna kortas till psykiatrin och till BUP. En förutsättning för att vi har dessa funktioner i gång är att det finns verksamhet på Mariestad sjukhus, och med tanke på att kommunen kommer att öka sitt invånarantal blir vårdcentraler och jourcentralers öppettider än viktigare. Vi måste få utökade öppettider och mer verksamhet i lokalerna på sjukhuset. Kommunen kommer behöva ha kvar hyreskontraktet på rehabbadet.

Äldre ska ha rätt till den vård som Hälso- och sjukvårdslagen beskriver med korta handläggningstider när personer söker hjälp av kommunen. Vi ska inte bara hänvisa till e-tjänster utan också följa upp att medborgarna verkligen lyckas med sina ärenden. Kommunen behöver göra tidigare besök hos äldre innan de behöver kommunal vårdinsats, detta för att upptäcka ofrivillig ensamhet och undvika att äldre far illa. Ensamheten och den psykiska ohälsan är stor bland äldre och det finns ett mörkertal. Därför bör vi ha ett tätare samarbete med intresseorganisationer där vi tidigt fångar upp de personer som finns i riskgruppen.

Personalen är kommunens allra viktigaste resurs. Varje dag uträttar kommunens personal ett mycket viktigt och angeläget arbete. Förslag från dem som arbetar närmast våra behövande ska vara en viktig del i vårt förbättringsarbete. En ökad flexibilitet i anställningsformer och i schemaläggning måste prioriteras, detta för att göra kommunen mer attraktiv som arbetsgivare. Visselblåsfunktionen måste byggas ut och avvikelserapporter ska följas upp av respektive nämnd.

Vad gäller kommunens vård- och omsorgspersonal ska möjligheten att göra karriär finnas, och det ska alltid löna sig att ta ett större ansvar, exempelvis genom att vidareutbilda sig, ta ansvar genom delegering etc. Värt att poängtera är att all vårdpersonal är anställd av Mariestads kommun, och därmed ska delegering i en arbetsgrupp gälla i hela kommunen. Vidare behöver personal vara beredd att arbeta där behov finns, dvs. i andra grupper än den man vanligtvis tillhör.

Kommunen behöver förstärka arbetet med artificiell intelligens inom äldreomsorgen och våga tänka nytt. Detta arbete ska leda till en ökad trygghet och bättre kvalitet i arbetet med våra äldre.

Vård- och omsorgsavdelningen måste säkerställa att all personal arbetar utifrån angivna regler och rutiner samt en gemensam värdegrund. Avdelningen behöver också utveckla arbetet kring anhörigstöd, och samordna detta arbete så att alla avdelningar och enheter levererar likvärdig kvalitet. En central funktion för att hantera klagomål och missnöje bör inrättas, detta så att verksamheten säkerställer att klagomål hanteras på ett korrekt sätt.

Ett centralt arbete för vård- och omsorgsavdelningen är att säkerställa kompetensförsörjningen. Här behövs fler utbildningsplatser och ett aktivt arbete för att skapa en attraktiv arbetsplats för vår personal. Vi behöver fortsatt stärka kommunens anseende som arbetsgivare samt bli bättre på att marknadsföra den kvalitativa vård som bedrivs.

Bland våra äldre och även för skolelever ska matråd införas där man kan påverka vad som serveras. Vidare behöver vi ha en bra uppföljning på tandstatusen hos våra äldre för att minska risken för oönskad viktnedgång. Maten ska både kunna vara kostförstärkt och anpassat för dessa grupper. De livsmedel som serveras ska alltid ha ett minimikrav så att vi följer de krav vi ställer på svenskt jordbruk och djurhållning.

För att förenkla för den enskilde medborgaren ska kommunen tillhandahålla ett register och vara en kontaktväg till olika instanser som kan hjälpa till med tjänster som inte ryms inom socialtjänstlagen. Vidare ska biståndsbedömningen vara rättvis och alltid följa de lagkrav kommunen har på sig.

Under mandatperioden ska ett nytt äldre- och trygghetsboende byggas, vari det ska finnas gemensamhetslokaler, kök och restaurang samt personalutrymme för hemtjänsten. Samt att börja med biståndsbedömd trygghetsboende.

Det arbete som startat i form av ett pilotprojekt där utbyte sker mellan äldre och förskolebarn ska utvecklas och bli en naturlig del där sådana verksamheter kan samordnas.

Verksamheten behöver skapa utrymme i sin budget för att tillhandahålla skyddsutrustning, arbetskläder och skor till sin personal. Vidare behöver planeringen av resrutter och turer ses över så att personalen förflyttar sig så effektivt som möjligt mellan våra äldre, samt att transportmedlet är anpassat efter reseavståndet och vädret. Vad gäller landsbygden kan våra landsbygdsskolor utgöra ett nav för hemtjänsten samt andra samhällsfunktioner som behöver komma våra medborgare till del.

Tjänsten Digidelcenter behöver marknadsföras bättre så att äldre lättare får hjälp med vardagsproblem inom dess kompetensområde. Vidare ska Digidelcentret inrymmas i det nya servicecenter som ska vara koncernövergripande.

2.9. Tekniska nämnden

I dagsläget har ungefär 60 procent av kommunens fastigheter framtagna underhållsplaner. Det är av stor vikt att verksamheten färdigställer underhållsplaner för resterande fastighetsbestånd. Det är en prioriterad fråga att vi kraftsamlar arbetet med fastighetsunderhåll för att säkerställa arbetsmiljö och fastigheternas värden samtidigt

som vi därmed undviker onödiga kostnader i framtiden. Pengar kommer avsättas i kommunstyrelsens investeringsbudget där en riktad pott kommer användas på samma sätt som när kommunen genomförde energisparprojektet EPC. Ambitionen är att genomföra de kommande fem årens fastighetsunderhåll inom två år.

Våra parker och grönområden ska utformas så att fler kan besöka dessa. Det ska finnas goda möjligheter att ta en paus på en parkbänk, och otrygga miljöer ska byggas bort. Vid om- och nygestaltning ska en större hänsyn tas till personer med funktionsnedsättning samt våra äldre.

I och med att den tekniska verksamheten till stor del är säsongsbaserad krävs en stor flexibilitet. Det är centralt att verksamheten upprättar, följer och utvärderar underhålls- och skötselplaner samt att detta arbete tydligt kommuniceras till kommuninvånarna. Kommunens grönområden, badplatser och planteringar ska skötas på ett sätt så att medborgarna upplever att kommunen blir vackrare år för år. Vandalisering ska snabbt åtgärdas och kostnaderna för denna okynnesskadegörelse ska tydligt kommuniceras.

Mariestad är idag som en stad med mycket insprängd grönska vilken är till glädje för invånare och besökare. Denna planstrategi ska tas med in i framtida expansion och utnyttjas än mer.

Kommunens produktiva skogar ska vara just produktiva, samtidigt som de centrumnära skogarna ska ha en skötselplan. Där det är lämpligt ska kommunen hålla slåtterängar för att öka den biologiska mångfalden. Alla kommunens områden ska vara effektiva att sköta, och hinder som är kostnadsdrivande ska byggas bort.

VA-enheten står inför en mycket snabb om- och tillbyggnad av reningsverket vilket kommer kräva prioriteringar. Byggstarten måste ske 2023 och vara färdigt senast första kvartalet 2025 för att inte hindra de planerade bostäderna i närliggande område samt en centrumbadplats. Ombyggnationen ska klara av ett minskat skyddsavstånd samt höga byggnader i närområdet.

I och med den kommande expansionen behöver man se över parkeringssituationen, och överväga att bygga parkering på höjden, detta för att möjliggöra fler besökare och boende i vår stad. Arbetet med väg- och gatuunderhåll måste bli mer flexibelt och snabbfotat för att skyndsamt åtgärda skador på vägar, GC-banor och annat.

Det som är unikt med kommunen ska fortsatt prioriteras. Ett utvecklingsprojekt för att utveckla Mariestads hamn till ett nytt Smögen bör inrättas. Vidare ska det pågående arbetet med naturhamnar, badplatser, fritidsområden, grönområden etc. inte glömmas bort när kommunen ställer om i samband med AB Volvos etablering.

Kommunen behöver minska sitt beroende av underentreprenörer samt öka arbetet med egna resurser och personal. Samtidigt ska kommunens verksamhet inte konkurrera

med privata aktörer. Arbetet behöver bli mer klimatsmart och återbruk förespråkas. Vidare behöver verksamheten bli bättre på att färdigställa projekt innan nya påbörjas. Som exempel kan Sjölyckan nämnas, där det tagit alldeles för lång tid att färdigställa GC-vägar, planteringar och annat.

Den app för felanmälningar som kommunen har behöver marknadsföras bättre. Vidare behövs nya samarbetsområden med våra kommunala bolag utvecklas.

2.10. Samhällsbyggnad

I den omställning kommunen ska göra är det centralt att vi skiljer på nyetableringar och batterifabriken så att vårt befintliga näringsliv inte känner sig bortglömt. Kommunen behöver förbättra och intensifiera arbetet med att besöka och lyssna på våra redan etablerade företag.

Även om vi kommit långt i vårt näringslivsarbete finns det mycket kvar att göra, inte minst att möta det ökande behovet av stöd vad gäller utpressning, skadegörelse och stölder. Här gäller det att bryta ner den senaste företagsrankingen för att se vad vi kan göra för att ännu bättre möta företagens behov på ett lyhört och effektivt sätt. Det är lämpligt att starta upp ett projekt i form av Norrqvarn 2.0, dvs. att sammanföra flera branscher som står inför samma utmaningar. Vidare måste arbetet kring ung företagsamhet och stimulansen av nystart av företag intensifieras. I detta arbete behöver kommunen knyta till sig stödfunktioner som Nyföretagarcenter, Almi, IDC, Skövde Science Park, Connect Väst, Vinnova m.fl.

För att kunna höja produktionstakten vad gäller detaljplaner krävs det att vi samordnar bygglovs- och planavdelningen med den ansökande, detta för att minska handledningstiden och öka tydligheten i vad man får och inte får göra. Det är viktigt att verksamheten är följsam med lagstiftningen samt att den inte övertolkas så att projekt fördyras, försenas eller försämras.

Kommunen måste skapa nya bostäder i en helt ny takt än tidigare, både genom att omvandla industrifastigheter i centrumnära lägen, men också genom två helt nya större bostadsområden. Detta arbete måste samordnas med övrig kommunal verksamhet så att hänsyn tas även till kommande behov av skolor, gruppboenden och annat. Vidare ska det byggas nya bostäder även på landsbygden.

Kommunen bör också se över möjligheten att öppna en lantmäteriförrättning samt öka samarbetet med andra myndigheter för att minska handläggningstider. Det är också viktigt att våra taxor och avgifter är rimliga och rättvisa samt att de bygger på självkostnadsprincipen.

2.11. Kultur och fritid

För att attrahera nya invånare och få befintliga att stanna måste vi ha ett rikt kulturliv och ett föreningsliv med ett stort utbud.

Ett rikt kultur- och föreningsliv kan, med rätt prioriteringar, skapa möjligheter att jobba såväl mot psykisk ohälsa, motverka ensamhet bland unga och äldre som för att skapa inkluderande miljöer för utanförskapsgrupper. Det är viktigt att idrottsrörelsen växer så att fler får chansen att prova på idrott i flera former. Det ska också inom kommunen ges möjlighet att spontanidrotta på sin fritid till exempel genom multiarenor, öppna idrottsanläggningar, bra parkytor samt välskötta friluftsområden, spår och vandringsleder.

Det är också lika viktigt att de som inte är intresserade av idrott ska ha verksamhet att gå till också som exempelvis kulturskolan, Elvärket, biblioteket, teater och musikskolan. Här vill vi också hitta nya sätt för att stärka kulturen ytterligare. Alla ska känna sig välkomna och stimulerade i Mariestad.

Med tanke på den expansion som vi kommer få tack vare näringslivet måste vi ha med en utbyggnad av fritiden samt dess aktiviteter för att kunna aktivera flera i vår framtidsplanering.

När det gäller museet måste vi se över placeringen och vad vi ska göra i framtiden för idag är stora delar stängt på grund av rasrisk och avstängning i fastigheter måste vi hantera. Vidare måste vi börja underhålla husen i Alhagen.

Eftersom vi som kommun kommer att växa så måste vi ha en plan hur vi kan växa med både kultur och fritidsanläggningar så att fler har chans att åtnjuta detta. I samband med detta behöver kulturskolan fler inriktningar. Den bör vi samköra med intresseorganisationer och skapa en kulturskola för äldre på dagtid. Detta kan vara ett sätt att minska ensamhet hos äldre. Kommunen behöver också bli bättre på att använda våra kulturutövare för att öka attraktionskraften i staden.

Detta genom att skapa förutsättningar för fler live- och spontanarrangemang samt mötesplatser för alla åldrar. En total omstart av folkparken Karlsholme är en prioriterad fråga i sammanhanget.

Alla aktiviteter vi skapar ska självklart stämma överens med kommunens värdegrund och involvera fältfritidsledarna i planeringen så att ungdomarnas intresse inte glöms bort. Kommunen behöver också hitta och stötta nygamla samarbeten som Morsor och Farsor på stan samt andra ideellt arbetande föreningar.

Varje aktivitet vi skapar ska självklart stämma överens med vår värdegrund och involvera våra fältfritidsledare i planeringar så att ungdomarna inte glöms bort samt att

hitta nya samarbeten med exempelvis morsor och farsor på stan och andra ideellt arbetande föreningar.

2.12. De kommunala bolagen

För att lyckas med det vi står inför kommer vi behöva involvera våra bolag i koncernen på ett annat sätt och skapa nya samarbeten mellan oss. Vi måste se över gamla strukturer och utveckla dessa så vi kan dra nytta av vårt ägande.

Att bolagisera mera för att dra koncernvinster är nödvändigt i framtiden och att samarbeta runt servicecenter, jour, personal och maskinparker är bara några exempel vi kommer att behöva göra i framtiden.

Mariehus är ett allmännyttigt bolag som ska tillhandahålla bostäder för alla typer av hyresgäster. Bolaget är mitt uppe i sitt underhållsarbete och dessa underhåll är nödvändiga att slutföras och att vi lyfter fastighetsbeståndet enligt den plan vi har ställt oss bakom.

Det kommer innebära att Mariehus inte kommer projektera några större nybyggnationer de kommande åren. Området som har haft en trög start är bostäderna i Lyrestad. Men det är fortfarande prioriterat och ska genomföras i flera etapper. Mariehus ska vara med och starta upp projekt på landsbygden med ett så kallat Mariehushus som kan vara första huset som startar ett område att växa fram på landsbygden. Dessa hus ska säljas av om det finns en marknad som är villig att betala produktionskostnaderna.

Kommersiella fastigheter ska inte vara för stort affärsben och bolaget bör inte ha ett långsiktigt ägande i dessa fastigheter. Däremot är det viktigt att Mariehus har ett samhällsbyggande för kommunens bästa och erbjuder fastigheter för alla typer av hyresgäster. Fastigheter som är för små i fastighetsbeståndet bör kunna avyttras.

VänerEnergi har en viktig roll att försörja kommunens alla områden med el och ska ligga i framkant att kunna leverera el, fiber och fjärrvärme till nya bostäder och industri.

Företaget ska också stimulera till att klimat- och omställningsarbetet går framåt samt att mindre producenter av energi har möjlighet att sälja sin kraft. Samarbetet mellan kommunen och företagen ska bli så effektiv som möjligt.

Bolagen ska också vara beredda att nya ansvarsområden kan skapas ihop med kommunen exempelvis VA, kontaktcenter osv. Detta är nödvändigt för att möta framtidens utmaningar.

2.13. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen måste jobba mer med sin uppsiktsplikt och följa upp internkontroll, ekonomin (både intäkter och kostnader), kvalitetsuppfyllandet utifrån medelvärden på riksnivå för liknande verksamheter och resultat.

Kommunstyrelsen har ett ännu större ansvar att se till att etableringen med AB Volvo går så smärtfritt som möjligt, detta så att inte befintlig verksamhet glöms bort eller få stå tillbaka för den nya verksamheten som är på gång in i kommunen.

Myndighetskontakter kommer behöva upparbetas, bland annat samarbetet med de nationella samordnarna för batterifabriken, regeringen och regionledningen. Kommunstyrelsen kommer ta ett större ansvar för de företag och bostadsföretag som kommer vilja investera i Mariestad.

Vidare är kommunstyrelsen garant för att vårt värdegrundsarbete genomsyrar all verksamhet vi bedriver och kommer regelbundet följa upp att man följer våra grundläggande värderingar.

Kommunstyrelsen ska ansvara för att skapa en inflyttarservice och bli aktivare med att marknadsföra oss som en boendekommun med gott om arbetstillfällen. Kommunen måste ta vara på den medflyttandes kompetens och skapa en förmedling för lokala företagen att kunna förmedla lediga tjänster.

Kommunstyrelsen är som personalnämnd ansvarig att följa upp vår personalpolitik och att man som anställd känner att man är en del av helheten och att man har scheman som är attraktiva att jobba efter samt att kommunen möjliggör karriärsteg inom kommunen.

Kommunen måste prioritera sin egen personalrekrytering, vara en god arbetsgivare som är tydlig vad som ingår i respektive ansvarsområde och delegation. Vidare tydliggöra de politiska förväntningarna och ställa rimliga krav på verksamheten. Kommunen ska upplevad som en attraktiv och lösningsorienterad arbetsgivare.

Kommunstyrelsen ska vara drivande att fler e-tjänster och AI-tjänster skapas.

Kommunstyrelsen har ansvar för en rad viktiga stödfunktioner som behövs för att hela kommunen ska fungera som exempelvis administration, arkiv, ekonomi och personalfrågor. Denna verksamhet är navet för att kommunen överhuvudtaget ska fungera.

Under 2023 och 2024 kommer vi behöva följa upp ekonomin betydligt tätare än tidigare år med anledning av den lågkonjunktur vi står inför. Den kommer påfresta hela vår verksamhet i kommunen och för att lyckas med detta måste vi ha ännu bättre ordning

på vår ekonomi och följa upp investeringar och kontoföra projekttid på ett mer detaljerat sätt.

Sammanfattningsvis: med detta dokument vill vi visa vägen framåt, vart kommunen är på väg. Uppföljning av detta dokument kommer att ske regelbundet.

I grund och botten finansieras den kommunala verksamheten av kommunens invånares skatt och verksamheten är till för våra invånares skull. Därför är det centralt att ständigt jobba för att höja kvaliteten och säkerställa att våra invånare känner att vi använder deras pengar på ett sunt sätt med en god ekonomisk hushållning och med en hög kvalitet.

3. Budgettillägg 2025

Med fokus på sakpolitiska frågor förverkligar vi ”Framtidsstaden Mariestad”.

Framtidsstaden Mariestad – Vägen framåt Mariestad har alla förutsättningar att forma sin egen framtid och ta makten över sin ekonomiska utveckling. Genom att fortsätta prioritera rätt, minska byråkratin och främja en hållbar ekonomisk tillväxt kan vi frigöra och öka resurser till kärnverksamheten och ge invånarna och familjen mer frihet att själva välja hur de vill leva sina liv. Det handlar om att skapa en ekonomi som fungerar för människorna, inte tvärtom.

Ansvar och uppföljning – Friheten kräver struktur För att säkerställa att varje skattekrona används rätt måste vi följa upp våra beslut noga. Varje nämnd har friheten att prioritera efter sina förutsättningar, men vi styr oss också mot att dessa beslut leder till medborgarnas bästa. Frihet utan ansvar fungerar inte – vi behöver fortsätta med struktur och tydliga resultat om vi ska lyckas bygga en stark ekonomi, kvalitetsmål och en framtid där Mariestads invånare kan känna trygghet och valfrihet.

Ekonomistyrning och budgetföljsamhet – För att säkra vår långsiktiga utveckling ska vi under återstoden av 2024 konsekvent genomföra de beslut som fastställts i handlingsprogrammet. Under 2025 fortsätter vi att noggrant hålla oss till de riktlinjer och mål som anges i handlingsplanen. Vid varje prognostillfälle ska vi tydligt redovisa hur arbetet framskrider, och i detaljbudgeten ska vi klargöra hur prioriteringarna i budgeten ska förverkligas. Uppföljningen ska ske kontinuerligt vid prognostillfällena. Det är också avgörande att vi aktivt söker medfinansiering och särredovisar alla tillfälliga statsbidrag.

Samarbete och innovation – En lättare, friare väg framåt. Genom att minska kommunens administration och främja ett närmare samarbete med våra bolag, skapar vi en mer flexibel och innovativ organisation. Följa regler utan egna värderingar eller tolkningar och mer resultatfokus leder till en bättre service för medborgarna och större utrymme för kreativitet och nytänkande. Vi ska våga satsa på de lösningar som ger verklig effekt – från digitalisering inom äldreomsorgen till att effektivisera våra processer genom Hälsolyftet 2.0 och Förenkla Helt Enkelt 2.0.

Frigör resurser – rimliga skatter och självkostnadsprinciper i avgifter ger ökad frihet till medborgarna och våra företag. Genom ett mer effektivt resursutnyttjande, smartare prioriteringar och en ständig strävan efter att minska byråkratin kan vi frigöra medel till kärnverksamheten och samtidigt ge medborgarna mer pengar i plånboken. Med färre onödiga regler kan människor få mer frihet att själva bestämma över sina liv och välja den väg som passar dem bäst. Det är den väg framåt som majoriteten har stakat ut – frihet, ansvar och resultat!

Framtidsstaden Mariestad

Inför 2025 finns ett antal områden där vi vill lägga särskilt fokus:

Skötsel av kommunala anläggningar och grönområden

Vi utökar underhållet för skötsel av kommunens mark och grönområden med fokus på lekplatser, skolgårdar, parker, planteringar och infarter. Det är även viktigt att vi utökar tillgängligheten genom att placera ut fler parkbänkar, både under sommar- och vintertid, för att skapa fler platser för vila och rekreation. Det ska även upprättas skötselplaner för områden enligt den grönblåa planen där de tidigare utsedda fyra rekreationsområdena får ett tydligare fokus.

Till detta tilldelar vi extra investeringsmedel fasta installationer. 8 mnkr tilldelas Tekniska nämnden för 2025-2027 i driftbudgeten och 7 mnkr i 2025 samt 5 mnkr för åren 2026-2027 i investeringsbudgeten.

Byggstart för Kvarnstenens skola

Byggstart för Kvarnstenens skola planeras till 2025, med färdigställande senast 2026. Projekteringen bör slutföras snarast möjligt för att hålla tidsplanen och säkerställa ett smidigt genomförande av byggprojektet. Tekniska nämnden tilldelas 15 mnkr i investeringsbudget för 2025 och 20 mnkr för 2026.

Utveckling av stöd i hemmet genom socialtjänsten

Vi strävar efter att ha utvecklade och evidensbaserade metoder för att erbjuda utökat stöd i hemmet via socialtjänsten. Detta ska ske genom att vidareutveckla och stärka det samarbete vi redan har för att säkerställa bästa möjliga stöd till de som är i behov av hjälp i sin hemmiljö. Detta finansieras genom ett tillskott till Socialnämnden för hela perioden med 1,5 mnkr.

Satsning på specialpedagoger för tidigt stöd och förbättrade utredningsförutsättningar

Specialpedagoger för att kunna erbjuda tidigt stöd och förbättra förutsättningarna för utredningar. Målet är att tidigare upptäcka behov hos elever och sätta in rätt stöd i tid. Detta kommer bidra till att öka antalet elever som uppnår behörighet. 2 mnkr tilldelas Utbildningsnämnden för hela perioden.

Intensifierad digitalisering inom äldre- och omsorgsverksamheten

Med grund i det omfattande arbete som redan har genomförts inom Äldre- och omsorgsnämnden, vill vi nu intensifiera digitaliseringen inom äldre- och omsorgsverksamheten. Nämnden tillförs 1 mnkr för perioden i driftmedel samt 0,5 mnkr

i investeringsmedel. Syftet är att i snabbare takt införa digitala lösningar för att öka tryggheten för personer som är i behov av stöd och förbättra arbetsmiljön för våra anställda. Detta kommer att skapa bättre förutsättningar för både kommunens äldre och personal.

Nytt tvåårigt arbetsmiljöprojekt: Hälsolyftet 2.0

Vi föreslår att lansera ett nytt tvåårigt arbetsmiljöprojekt, **Hälsolyftet 2.0**, med målet att minska frånvaron och förbättra arbetsmiljön. Projektet bygger på samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare för att skapa en hållbar och hälsosam arbetsmiljö. Detta kommer att uppnås genom ökad kommunikation, gemensamma insatser och riktade utbildningar för att främja god hälsa och välbefinnande på arbetsplatsen. Satsningen tilldelas kommunstyrelsen 1,5 mnkr för 2025 och 2 mnkr 2026.

Införande av friskvårdsbidrag till personalen

Vi föreslår att införa ett friskvårdsbidrag till vår personal. För att detta ska kunna genomföras, behöver vi först ta fram ett regelverk som definierar ramarna för hur friskvårdsbidraget ska användas. När regelverket är på plats, kommer friskvårdspengen att införas och bli tillgänglig för anställda. Satsningen finansieras till Kommunstyrelsen med 1,4 mnkr för 2025, 2,2 mnkr för 2026 och 2,5 mnkr 2027.

Tvåårigt projekt: Förenkla Helt Enkelt 2.0

Vi föreslår ett tvåårigt projekt, **Förenkla Helt Enkelt 2.0**, med fokus på att förbättra bemötande, stärka värdegrunden och öka förutsägbarheten i ansökningsprocesser och rådgivning. Projektet kommer även att inkludera ett tillskott i näringslivsprogrammet för att underlätta införandet av dessa förbättringar, vilket ska främja en mer effektiv och tillgänglig service för företag och andra aktörer. 1 mnkr tilldelas Kommunstyrelsen åren 2025 och 2026.

Platsmarknadsföring för att öka vårt attraktionsvärde

Vi föreslår att intensifiera platsmarknadsföringen av kommunen med fokus på att stärka vårt varumärke som en framtidskommun, boendeort och god arbetsgivare. Detta ska fungera som ett stöd i kommande rekryteringar genom att marknadsföra kommunen utifrån vår vision och framtidsvisioner. Målet är att öka vår attraktionskraft både för invånare, nya invånare och potentiella medarbetare. 0,5 mnkr tilldelas Kommunstyrelsen från och med 2025.

Höjt anläggningsbidrag till föreningar

Eftersom allt fler föreningar utökar sina aktiviteter och anläggningsbidraget har legat stilla under en längre tid, föreslår vi att bidraget justeras upp inför den kommande

tilldelningen. Detta skulle ge föreningarna bättre förutsättningar att fortsätta utveckla sina verksamheter och främja deltagande i lokalsamhället. Satsningen tilldelas kommunstyrelsen 0,3 mnkr för 2025, 0,4 mnkr för 2026 och 0,5 mnkr för 2027.

Avtal med regionen för 2025 gällande folkhälsostrateg

Vi föreslår att teckna ett avtal med regionen för 2025 som rör anställningen av en folkhälsostrateg. Dessutom ska vi utreda förutsättningarna för att placera denna funktion i ett sammanhang där vi kan arbeta effektivt med förebyggande insatser. Målet är att stärka det strategiska arbetet för bättre folkhälsa i kommunen.

Införande av lärlingsprogram och IM-yrk som sökbart program

Vi föreslår att införa ett lärlingsprogram "på riktigt" genom att göra IM-yrk (Introduktionsprogram med yrkesinriktning) till ett sökbart program. Målet är att erbjuda en gedigen utbildning för de elever som har praktiska färdigheter och vill välja yrkesinriktade jobb. Utbildningsnämnden tilldelas 0,5 mnkr för denna satsning.

Utredning av centrumnära badplats

Eftersom Mariestad är en stor turiststad, vill vi genomföra en utredning enligt tidigare förslag om möjligheten att bygga en centrumnära badplats vid Karlsholme. Vi vill även undersöka möjligheterna att anlägga en plats för vinterbad, för att öka tillgängligheten och attraktionen för både invånare och besökare året runt. 0,2 mnkr läggs till Kommunstyrelsen under 2025.

Tvåårigt pilotprojekt för utveckling av kulturskolan

Eftersom ramtilldelningen för 2024 inte minskar, föreslår vi att överskottet som är prognoserat i rambudgeten 2025 används till att starta ett tvåårigt pilotprojekt för att utveckla kulturskolan. Projektet ska fokusera på att motverka ensamhet, i samarbete med LSS och Träffpunkt Sonja, genom att göra kulturskolans verksamhet tillgänglig för fler under dagtid.

Söka medfinansiering

Som en generell regel i allt budgetarbete ska vi alltid söka medfinansiering, vilket kan inkludera riktade statsbidrag. Vår grundprincip är att minska nämndens budget med samma belopp som vi erhåller i medfinansiering. Detta kommer att stärka kommunens ekonomiska resultat och säkerställa ett effektivt resursutnyttjande.

Pooltäcke till Ekuddens utomhusbad

Byte av pooltäcke till stora bassängen på Ekuddens utomhusbad med syftet att spara energi läggs 1,2 mnkr till i investeringsbudgeten 2025.

4. Budgettillägg 2024

Med denna budgettext lanserar vi begreppet ”Mariestad - framtidskommunen”.

Mariestad står tillsammans med övriga Sverige inför en lågkonjunktur, och ett nödvändigt ställningstagande i sammanhanget är att vara öppen för omställningar och tydliga prioriteringar. Att ta in tekniska hjälpmedel och nya arbetssätt är inget negativt, utan det är i tider av prövning som mänskligheten gått framåt. Förutsättningen för detta är nyfikenhet och en drivkraft att förändra och utveckla. Erfarenheten säger att det är vid tuffare tider som verksamheten verkligen särskådar sig själv, prioriterar och tvingas tänka nytt.

Givet det ekonomiska läget är Mariestads kommuns reformutrymme mer begränsat. Det gör att vi måste prioritera inom reformutrymmet. För oss är det självklart att prioritera kärnverksamheten, särskilt vården och skolan. Det innebär att vi prioriterar dessa verksamheter först, med konsekvensen att andra verksamheter får stå tillbaka en tid tills det ekonomiska läget är mer i balans.

De ekonomiska experterna spår att lågkonjunkturen kommer vara åtminstone två år lång.

Samtidigt är det mycket svårt att sia om hur hårt denna lågkonjunktur kommer slå mot kommunen. Detta kräver tydliga prioriteringar, avgränsningar och reformer. Det är nödvändigt att se över tidigare arbetssätt, samarbeten samt att man hittar nya synergieffekter, allt för att medborgarna lättare ska kunna följa hur vi fördelar och prioriterar deras skattepengar. Detta måste ske inom en budget som också inkluderar utgifter som kommunen inte kan påverka, och som samtidigt kraftigt påverkar vårt reformutrymme.

Parallellt med detta står kommunen inför historiska satsningar med en enorm tillväxt av nya arbetstillfällen. Vårt befintliga näringsliv har en mycket stor efterfrågan på kompetens, och en stor mängd nya arbetstillfällen kommer växa fram när utbyggnaden pågår. Under året kommer dessutom AB Volvos och E20 som byggnadsprojekt att starta. Den som inte vågar utmana sig själv till att hitta nya lösningar och tänka innovativt kommer ha det än tuffare att hålla sin budget, med en överhängande risk för en för hög kostnadsutveckling och en framtvingad skattehöjning som skulle försvårar för hushållens ekonomi än mer. För att undvika detta är det viktigt att fördela resurserna på rätt sätt, så att både kommunens och hushållens ekonomi kan hanteras. Vi måste vara medvetna om att administration och långa handläggningstider förstärker effekterna av lågkonjunkturen.

Givet det ekonomiska läget kommer vi bli tvungna att prioritera bort mindre nödvändiga saker, som inte förbättrar kärnverksamheten. Alla behöver ta ett större ansvar för att

effektivt använda skattemedlen i våra verksamheter och se helheten före särintressen. Utöver den mandatbudget som fastslogs förra året vill vi i denna budget sätta fokus på några områden som utvecklas för långsamt:

➔ Att öka fokus på koncernnyttan och att kommunen tillsammans med bolagen kraftfullt hittar synergier och ökar samarbetet till medborgarnas fördel.

➔ Att vid årsskiftet driftsätta Mariestads Servicebolag.

➔ Att kraftsamla för att säkra kompetensförsörjningen i våra verksamheter.

➔ Att fortsätta utveckla arbetssätt för att lärarna och rektorer får vara de pedagogiska ledare som de bör vara för att skapa en bra skola. Ordning och reda i klassrummet är en förutsättning för gynnsamma pedagogiska lärmiljöer.

➔ Att ytterligare tydliggöra föräldrars ansvar parallellt med att stärka det förebyggande arbetet för att alla elever ska får rätt förutsättningar för inlärning.

➔ Att bättre utnyttja digitala verktyg och AI för att effektivisera processer och handläggning för att avlasta personal.

➔ Att ha en kort och effektiv handläggning för att säkerställa att våra taxor och avgifter är rimliga enligt självkostnadsprincipen.

➔ Att prioritera arbetet med att reformera ekonomiavdelningen, inklusive framtagandet av en ny kontoplan och uppföljning, så att vi bättre kan följa kvalitet och ekonomi bättre i det nya ekonomisystemet.

➔ Att tydligare redovisa kommunens intäkter och ge politikerna möjlighet att följa och prioritera hur intäkterna ska fördelas i nämnder och styrelser.

➔ Att påskynda omställningen inom miljö, genom innovativ teknikomställning och nya arbetssätt, detta för att uppnå våra åtaganden och bidra till FN:s globala klimatmål.

➔ Att fortsätta samverka med aktörer i vår omvärld inom miljö och klimat för att kunskapshöja oss, ligga i framkant och satsa på insatser som ger bäst effekt.

➔ Att inkludera den nya visionen i vårt arbete samt att tillse att samtliga nämnder och styrelser följer visionen, besluten och budgeten.

➔ Att omorganisera vår undersköterskeorganisation för att höja deras status.

➔ Att i lokalförsörjningsplanen prioritera boenden för personer med särskilda behov.

➔ Att prioritera individens behov vid vård- och omsorgsinsatser

➔ Att kommunens kultur- och fritidsliv ska bli rikare och mer inkluderande för alla.

➔ Att utveckling av kultur och fritidsverksamhet ska bedrivas i bred samverkan med andra aktörer.

➔ Att stötta idrottsrörelsen i syfte av att öka rörelse bland barn, men också att skapa fler platser i samhället för sociala umgängen.

➔ Att fortsätta samarbetet mellan socialtjänsten och skolan i syfte att tidigare upptäcka behov av insatser och eventuella missförhållanden.

➔ Att bli ännu bättre på att upptäcka och motverka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.

➔ Att kriminaliteten aldrig får rota sig i Mariestad.

➔ Att i samband med näringslivets expansion samarbeta med andra för att förebygga och motverka trafficking, droghandel och sociala missförhållanden.

➔ Att prioritera all form av bostadsbyggande och att i första hand använda de tomter där vi redan investerat i VA och väg.

➔ Att ta vara på landsbygdens konkurrensfördelar.

➔ Att fortsätta vårt ambitiösa arbete mot psykisk ohälsa i bred samverkan mellan kommunen och andra aktörer.

➔ Att fortsätta kräva regionens närvaro för en nära och tillgänglig vård med generösa öppettider.

Nu måste vår kommun växa och med rätt styrning kan den växa i omfattning om utvecklingen noggrant följs upp.

Även om det är tuffa tider nu får vi inte glömma bort våra långsiktiga mål, och arbetet med att uppfylla visionen 2040. Med denna budgettext fortsätter vi resan mot Mariestad – Framtidskommunen.

5. Budget 2026 med plan 2027 - 2028

Kommunens budget är en plan för vilka mål som ska uppnås och hur de ekonomiska resurserna ska fördelas. Enligt kommunallagen 11 kap. 10§ ska budgeten fastställas av kommunfullmäktige före november månads utgång.

Budgetprocessen inför budget 2026 inleddes med en nuläges- och omvärldsanalys för att beskriva nuläget ur ett verksamhetsmässigt och ekonomiskt perspektiv, men också beskriva förutsättningarna framåt utifrån den tänkta utvecklingen och övriga påverkansfaktorer. Den 25 juni fattade sedan kommunstyrelsens arbetsutskott beslut om vilka planeringsförutsättningar som skulle ligga till grund för framtagandet av förslag till budget 2026 med plan 2027–2028. Kommundirektörens ledningsgrupp har sedan utifrån detta arbetat vidare med ett budgetförslag som lämnas över till budgetberedningen den 17 september för fortsatt politisk beredning.

6. God ekonomisk hushållning i kommunen

Kommunallagen kräver att kommunen har god ekonomisk hushållning och att fullmäktige fastställer riktlinjer för detta, både för ekonomi och verksamhet. Kommunen ska själv utforma sina riktlinjer utifrån egna förutsättningar och ett långsiktigt perspektiv. Budgeten måste innehålla finansiella mål som visar hur kommunen uppnår god ekonomisk hushållning. Om ekonomin visar ett underskott ska det återställas inom tre år, men undantag kan göras om det finns särskilda skäl. Balanskravet är ett verktyg för att motverka att kommunens ekonomi försämras över tid. Nedan sammanfattas de viktigaste lagreglerna kring god ekonomisk hushållning.

- Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna ska ha ett långsiktigt, strategiskt perspektiv och tydliggöra kommunens tolkning av god ekonomisk hushållning baserad på de egna förutsättningarna.
- Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl.
- För ekonomin ska anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Budgeten ska innehålla en plan för ekonomin de kommande tre åren, varav budgetåret är det första.
- Budgeten ska innehålla en redogörelse för ekonomin under budgetåret i de kommunala koncernföretagen.

- Planen ska innehålla finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- Om kostnaderna överstiger intäkterna ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet återställas under de närmsta tre åren. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur återställandet ska ske. Fullmäktige får besluta att reglering av ett negativt resultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl.
- Laglighetsprövning ska inte kunna ske av kommunens budgetbeslut eller beslut om att inte reglera negativa resultat. En laglighetsprövning ska dock även fortsättningsvis vara möjlig av beslutets formella aspekter.
- Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.
- Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten och årsredovisning är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

6.1. God ekonomisk hushållning i Mariestads kommun

Kommunen antog en ny riktlinje för god ekonomisk hushållning i december 2024. Den nya riktlinjen är uppdaterad utifrån det nya regelverket i kommunallagen gällande hur kommuner och regioner ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Riktlinjen är också anpassad för att möta de utmaningar som Mariestad står inför de kommande åren med stora etableringar, ökad befolkning och därmed behovet att genomföra omfattande investeringar bland annat infrastruktur.

Kommunforskning i Västsverige (KFI) genomför årligen analyser av kommunernas finansiella profiler och enligt KFI bör kommuner som planerar en tillväxt ha årliga resultat mellan 4 och 6 procent. Årets rapport visar att Mariestads kommun har ett genomsnittligt resultat på 2,5 procent de senaste 3 åren medan genomsnittet för kommunerna i Västra Götaland och Halland är 3,1 procent.

En annan viktig del av den finansiella analysen är att analysera egenfinansieringsgraden, även kallat skattefinansieringsgrad, av investeringarna. En egenfinansieringsgrad under 100 procent innebär att delar av investeringarna behöver lånefinansieras, medan en egenfinansieringsgrad över 100 procent innebär en möjlighet för kommunen att amortera på sina lån. Genomsnittet gällande egenfinansieringsgraden för kommunerna i Västra Götaland och Halland är 93 procent de senaste tre åren medan Mariestads kommun ligger på 72 procent för samma period. Med de kommande investeringsbehoven för Mariestads kommun är det angeläget att hålla nere låneskulden i så stor utsträckning som möjligt och på så sätt öka det finansiella handlingsutrymmet på lång sikt.

För att mäta kommuners långsiktiga finansiella handlingsutrymme eller kapacitet används nyckeltalet soliditet. Soliditeten visar hur mycket av kommunens tillgångar

som finansieras med egna medel i form av eget kapital. Desto högre andel av tillgångarna som finansieras med eget kapital, desto högre är soliditeten. En soliditet på 100 procent betyder att all finansiering har skett med egna medel, medan en soliditet på 0 procent visar att alla tillgångar är finansierade genom skulder av olika slag. Den genomsnittliga soliditeten, inklusive pensionsåtagandena, för kommunerna i Västra Götaland och Halland har sjunkit med en procentenhet för 2024 till 27 procent. Mariestads kommuns utfall för 2024 är 7 procent, vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med föregående period.

I de nya riktlinjerna för god ekonomisk hushållning finns det tre mål åren för att stärka förutsättningarna för den kommande tillväxten:

1. Kommunens resultat ska över tid, uppgå till minst 3 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning exklusive exploateringsintäkter i genomsnitt över en rullande 5 årsperiod.
2. Målsättningen är att så stor andel som möjligt av investeringarna finansieras med egna medel.
    - Egenfinansieringen för skattefinansierade reinvesteringar och underhållsinvesteringar ska vara 100 procent.
    - Volymbaserade skattefinansierade investeringar kan lånefinansieras.
    - Avgiftsfinansierade investeringar finansieras via avgiftsintäkter och de behöver därför anpassas efter kostnaderna för de investeringar som genomförs.
    - För exploateringsprojekt är målet att exploateringsintäkterna täcker de kostnaderna som projektet medför under en femårsperiod.
3. Målsättningen är att soliditeten ska öka från 2025 års nivå över kommande 10 år.

Resultat för 2026 föreslås vara minst tre procent av skatter och bidrag exklusive exploateringsintäkter. För 2026 föreslås resultatnivån vara tre procent av skatter och bidrag exklusive exploateringsintäkter och för planperioden 2027 – 2028 budgeteras resultatet vara på fyra procent.

7. Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges fem mål gäller för mandatperioden och syftar till att tydliggöra de politiska prioriteringarna som gäller för nämnder och bolag. Nedan beskrivs dessa fem mål med indikatorerna för att kunna mäta och följa upp målen. För respektive indikator finns ett målvärde som ska uppnås senast vid mandatperiodens slut. Målen följs upp i delårs- och årsrapporten.

Inför 2025 har en översyn av indikatorerna gjorts för att stärka målstyrningen och möjliggöra en förbättrad uppföljning och analys. Målvärden för mandatperioden har föreslagits och vissa indikatorer har reviderats, lagts till eller tagits bort.

Mariestad – en kommun med långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning

Kommuner ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. För ekonomin ska det anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. De finansiella målen ska ge uttryck för realism och handlingsberedskap och vara anpassade till kommunens ekonomiska förutsättningar. Mariestad kommun har i nuläget en svag handlingsberedskap på längre sikt, vilket soliditetsmåttet visar.

Indikator	Utfall 2024	Målvärde
Årets resultat ska uppgå till minst tre procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	3,0 %	3 %
Soliditeten inklusive pensionsåtagandena ska årligen öka med minst en procent från och med 2025 års utfall	7 %	Ökning 1 % fr 2025
Egenfinansieringen av skattefinansierade investeringar ska vara procent för	79 %	65 %

** Med hänsyn till att redovisningen av finansiell leasing ska anpassas till Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation 5 så behöver målvärdet sättas efter justeringen är genomförd.*

Mariestad – en trygg kommun för alla

Genom stabil ekonomi, bra kvalitet och trygga miljöer kan Mariestad erbjuda en hållbar kommun för alla som bor, verkar och vistas här. Mariestad är en trygg samhällsspelare med engagemang och medborgarfokus.

Indikator	Utfall 2024	Startvärde	Riket	Målvärde för mandatperioden
Invånare 16 - 84 som avstår från att gå ut ensam*	27 %	31 % (2022)	28 %	18 %
Trygg utomhus i området där du bor när det är ljust ute.	98 %	98 % (2021)	94 %	98 %
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute.	81%	81% (2021)	76%	87%

Mariestad – en kreativ och innovativ kommun

Chefer, ledare och medarbetare uppmuntras till nytänkande ”utanför boxen”. Genom omvärldsbevakning hämtar vi inspiration från andra och skapar hållbara lösningar för våra kommuninvånare.

Indikator	Utfall 2024	Startvärde	Riket	Målvärde för mandatperioden
Korta handläggningstider för bygglov (mäts från att kompletta handlingar inkommit)	17 dagar	17,4 dagar (2023)	-	13
Öka andelen exploatörsdrivna detaljplaner			-	50 procent

Mariestad – en välkomnande kommun där alla kontakter genomsyras av ett gott bemötande

Vårt bemötande ska oavsett ärende ge en positiv känsla. Vi skapar mervärde för de vi är till för i varje samtal och möte. Vi sätter stort värde på våra invånare, besökare, företagare och anställda.

Indikator	Utfall 2024	Startvärde	Riket	Målvärde för mandatperioden
Kan rekommendera andra att flytta till kommunen.	64 %	65 % (2021)	62 %	Bibehåll
Kommunen är en bra plats att bo och leva på.	89 %	95 % (2021)	92 %	Bibehåll
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen.	81 %	87 % (2021)	83 %	86 %
Medarbetarengagemang totalt i kommunen (ledarskapsindex)	81	80 (2022)	-	82
Medarbetarengagemang totalt i kommunen (motivationsindex)	77	78 (2022)	-	81
Medarbetarengagemang totalt i kommunen (styrningsindex)	80	80 (2022)	-	82

Mariestad – en attraktiv tillväxtkommun

I Mariestad finns förutsättningar för hållbar tillväxt. Entreprenörskap uppmuntras och ses som en tillgång. Vi förstår vikten av utbildning och forskning för att satsa rätt inför framtiden.

Indikator	Utfall 2024	Startvärde	Riket	Målvärde mandatperioden
Öka antalet kommuninvånare för att uppnå 40 000 år 2040	24 616	24 768 (2022)	-	25 000
Bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen	74 %	77 % (2021)	82 %	86 %
Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen	28 %	24 % (2021)	34 %	40 %
Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra.	47 %	60% (2021)	61 %	65 %

9. Ekonomiska omvärldsfaktorer och nationell konjunkturutveckling

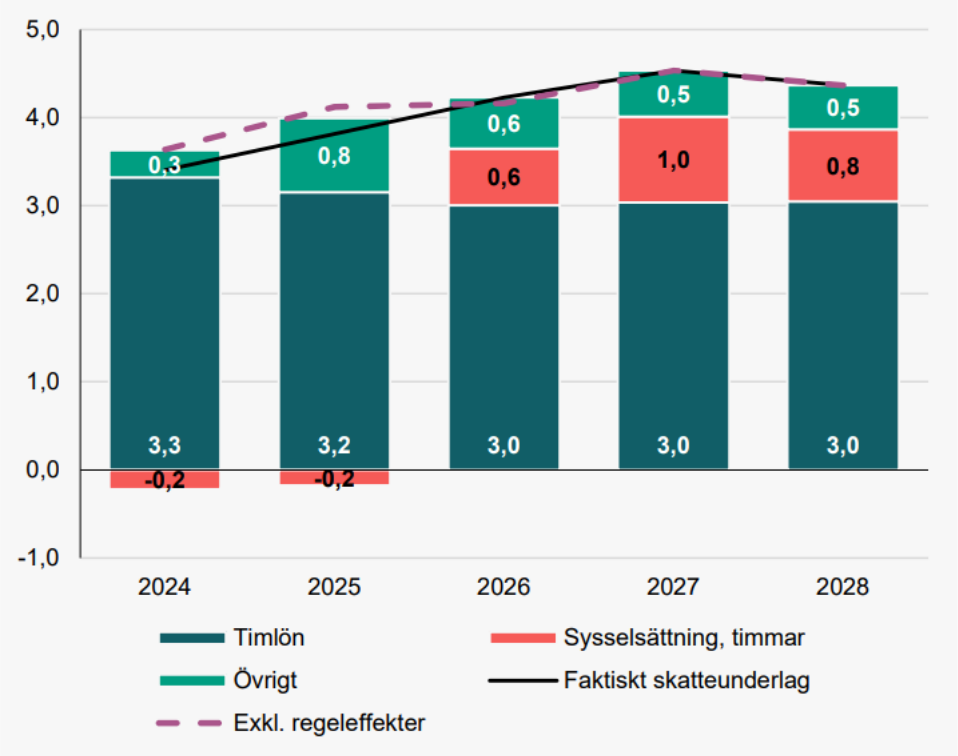
Den ekonomiska utvecklingen påverkas i hög grad av faktorer utanför kommunens kontroll. Den globala konjunkturen påverkas av handelskonflikter, särskilt USA:s höjda tullar på importvaror som skapar osäkerhet för världshandeln. Geopolitiska spänningar, bland annat kriget i Ukraina och oron i Mellanöstern, driver upp kostnader för energi och råvaror och påverkar investeringsviljan. I Europa pågår stora satsningar på militärt försvar och infrastruktur som på sikt kan stärka tillväxten, men som samtidigt bidrar till höga budgetunderskott och stigande statsskulder i flera länder.

För svensk ekonomi innebär detta att exportens bidrag till tillväxten blir begränsat under de närmaste åren. Hushållens ekonomi påverkas dessutom av ett högre ränteläge än under 2010-talet, vilket dämpar konsumtionen och förlänger återhämtningen på bostadsmarknaden. Samtidigt är statens finanser ansträngda och behovet av prioriteringar ökar, vilket kan få konsekvenser för nivåerna på statsbidrag till kommunsektorn. Sammantaget innebär detta att den kommunala ekonomin även framåt är beroende av en osäker internationell utveckling och statliga beslut som kan förändra planeringsförutsättningarna på kort sikt.

Den svenska ekonomin befinner sig i ett svagt läge under 2024 och 2025 och återhämtningen tar längre tid än vad som tidigare prognostiserats. Tillväxten i ekonomin är låg, sysselsättningen utvecklas svagt och arbetslösheten ligger kvar på en relativt hög

nivå. Först från 2026 väntas en tydligare konjunkturförstärkning med högre tillväxt och en förbättrad arbetsmarknad.

Procentuell förändring respektive förändring, procentenheter

Källor: Skatteverket och SKR.

Sysselsättningen och antalet arbetade timmar har utvecklats svagare än vad tidigare prognoser visat. Färre arbetade timmar och en lägre total lönesumma har bidragit till att skatteunderlaget blivit lägre än beräknat både 2024 och 2025. Denna fördröjning i återhämtningen på arbetsmarknaden innebär att kommunsektorns intäktsutveckling under dessa år dämpas mer än förväntat. Från 2026 väntas dock sysselsättningen ta fart, vilket stärker skatteunderlaget och ger en tydligare återhämtning.

Procentuell förändring

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiskt skatteunderlag	4,8	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
Regelförändringar*	02	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	4,7	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Prisutveckling	6,6	4,5	-0,1	2,5	3,3	3,2
Realt skatteunderlag	-1,8	-0,9	4,3	1,6	1,2	1,1

**Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.*

Källor: Skatteverket och SKR.

För kommunsektorn innebär detta att skatteunderlaget växer långsamt både 2024 och 2025. Prognoserna pekar därefter på en starkare utveckling med en genomsnittlig årlig ökning på 4,1 procent under perioden 2025–2028. I reala termer innebär detta en återhämtning efter två år av minskad köpkraft, men utvecklingen ligger ändå under den historiska trend som gällt under 2010-talet och fram till pandemin.

År 2025 får en särskild betydelse genom att kostnaderna för pensioner minskar tillfälligt, vilket leder till lägre prisökningar i kommunernas verksamheter. Detta skapar ett kortsiktigt förbättrat ekonomiskt läge, men det är utvecklingen från 2026 och framåt som är avgörande för kommunens långsiktiga planering. Under dessa år väntas kostnadsökningarna återgå till en högre nivå samtidigt som skatteintäkterna växer mer måttligt i reala termer. Kommunernas köpkraft förstärks alltså jämfört med nuläget, men når inte upp till tidigare trender.

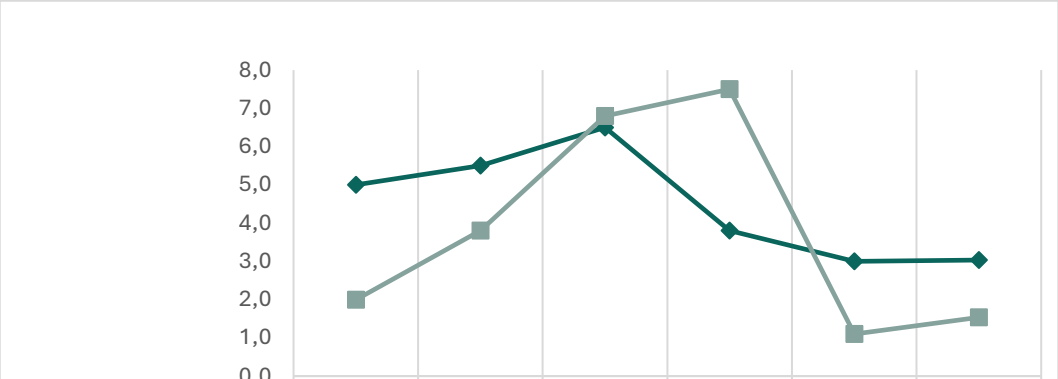
En ytterligare faktor är de negativa slutavräkningar som nu beräknas för 2024 och 2025. Detta påverkar resultatet och behöver beaktas i planeringen. För perioden 2026–2028 är bedömningen att skatteintäkterna kommer att öka, men i en takt som inte fullt ut motsvarar de behov och kostnadstryck som kommunerna möter. Det innebär att god ekonomisk hushållning och prioriteringar i verksamheten fortsatt är nödvändiga.

10. Mariestads ekonomiska läge

Mariestads ekonomiska utveckling fram till 2024

Under 2021 och 2022 hade kommunen stora positiva resultat på ca 90–100 mkr som i stor utsträckning berodde på statsbidragsintäkter kopplat till pandemin. För 2023 redovisade kommunen ett resultat på ca 17 mnkr, motsvarande 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet för 2024 var 53 mnkr, vilket var 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Under 2022 och 2023 har nettokostnadsutvecklingen överstigit utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag. Under 2023 uppgick kostnadsutvecklingen till 7,5 procent medan

utvecklingen av intäkter enbart uppgick till 3,8 procent. För 2024 var nettokostnadsutvecklingen 1,1 procent att jämföra med intäktsutvecklingen som uppgick till 3,0 procent. Dock var en stor del av intäkterna av engångskaraktär i form av t ex exploateringsintäkter. Det innebär att det finns en strukturell obalans i ordinarie drift.

	2020	2021	2022	2023	2024	Årsprognos 2025
Skatteintäkter och statsbidrag (%)	5,0	5,5	6,5	3,8	3,0	3,0
Nettokostnad (%)	2,0	3,8	6,8	7,5	1,1	1,5

Prognos för 2025

I budget för 2025 budgeterades ett resultat på 104 mnkr varav exploateringsintäkter var 49 mnkr. Det budgeterade resultatet exkl exploateringsintäkter motsvarar 3 procent av skatter och generella statsbidrag. I tertialrapport 1 för 2025 redovisades ett prognostiserat resultat för helåret på 84 mnkr, 20 mnkr lägre än budgeterat. Tre av sju nämnder prognostiserade ett underskott vilket sammanlagt uppgick till knappt 24 mnkr. Åtgärder för budget i balans har tagits fram, men prognosen i delårsrapporten (T2) är ej färdigställd. Det innebär att det i dagsläget inte finns någon ny prognos för helåret 2025. I maj 2025 fattade kommunfullmäktige beslut om en tilläggsbudget där det budgeterade resultatet minskades med 13,2 mnkr.

Mariestads läge inför 2026

Skatteintäkterna och generella statsbidrag i Mariestad prognostiseras att öka med 3,1 procent mellan 2025 och 2026. Skatteprognosen har successivt reviderats ned och har för 2026 minskat med ca 22 mnkr från februariprognosen till augustiprognosen. Detta innebär ett ansträngt ekonomiskt läge inför 2026. Med anledning av detta har det inte varit möjligt att ge full kompensation för index för 2026 vilket innebär fortsatta krav på effektiviseringar.

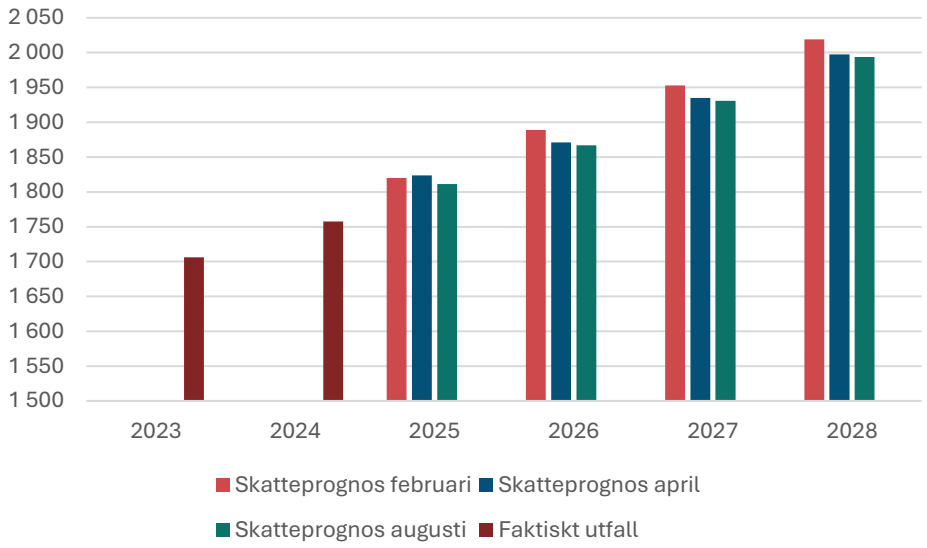

Diagram: Utfall skatteintäkter och generella stadsbidrag i mnkr för åren 2023-2024 och prognos för 2025-2028.

För Mariestad är den prognosticerade procentuella ökningen av skatteintäkter och generella stadsbidrag något lägre än den nationella utvecklingen. Det beräknas bli en årlig ökning mellan 3 och 3,4 procent från 2024 till 2028.

11. Befolkningsprognos

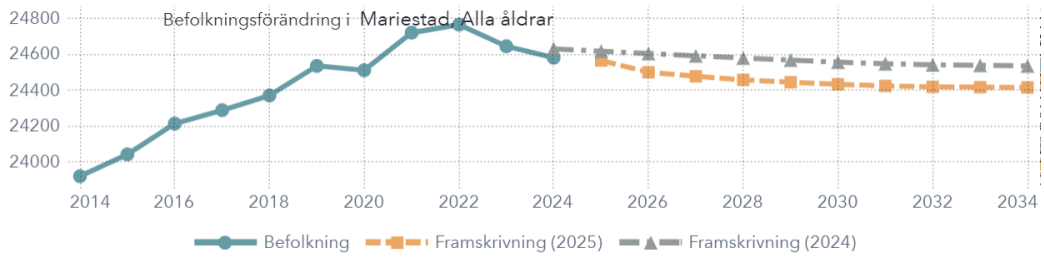
Nationell befolkningsprognos fram till 2034

Under 2025 har en ny nationell befolkningsprognos tagits fram. Den visar att befolkningen totalt i Sverige från 2024 till 2034 endast kommer öka med ca 197 000 personer vilket är en minskad ökning jämfört med befolkningsprognosen som gjordes 2024 då den totala befolkningen bedömdes öka med ca 239 000 personer. I den senaste prognosen beräknas barn och unga (0–19 år) minska med 8,5 procent, personer i arbetsför ålder (20–66 år) beräknas öka med 1,9 procent, äldre (67–79 år) beräknas öka med 5,5 procent och äldre över 80 år beräknas öka med 32,1 procent. När det gäller barn och unga så är den nationella minskningen av barn 1–5 år 7,7 procent fram till 2034 och en minskad befolkning 6–15 år på 13,8 procent. Detta får stora konsekvenser på de investeringsplaner som finns i kommunerna där planering byggnationer av förskolor och skolor nu behöver omprövas och revideras.

Befolkningsprognos Mariestad fram till 2034

I Mariestad är motsvarande befolkningsprognos visualiserad i diagrammen nedan. I den

senaste befolkningsprognosen (2025) beräknas befolkningen minska från 2024 till 2034 med 166 personer. Fram till 2034 beräknas barn och unga (0–19 år) minska med 8 procent, personer i arbetsförålder (20–66 år) beräknas minska med 2,2 procent, äldre (67-79år) beräknas öka med 1,8 procent och äldre över 80 år beräknas öka med 21,9 procent. När det gäller den yngre befolkningen och befolkningen i arbetsför ålder så speglar Mariestads utveckling i stor utsträckning den nationella utvecklingen. När det gäller den äldre befolkningen har Mariestad en lägre ökning av personer över 80 år.

Källa: SCB

Befolkningsutveckling olika åldersgrupper (trendbaserat 2028 jmf 2034)

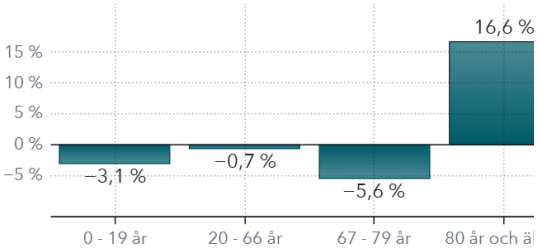

Diagram: Befolkningsutveckling fram till 2028

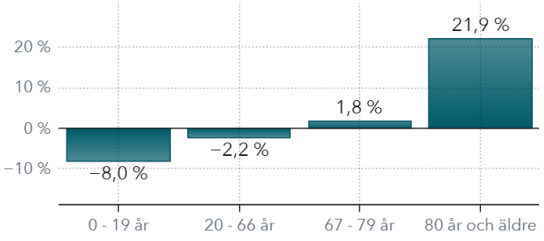

Diagram: Befolkningsutveckling fram till 2034

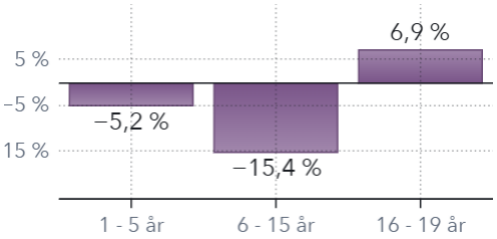

Diagram: Befolkningsutveckling barn och unga fram till 2028

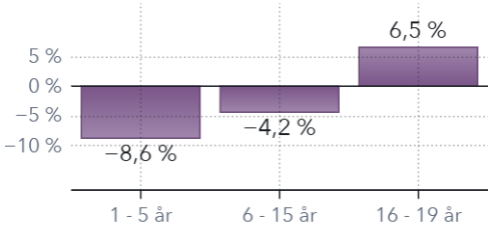

Diagram: Befolkningsutveckling barn och unga fram till 2034

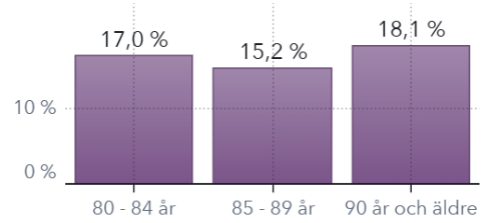

Diagram: Befolkningsutveckling äldre fram till 2028

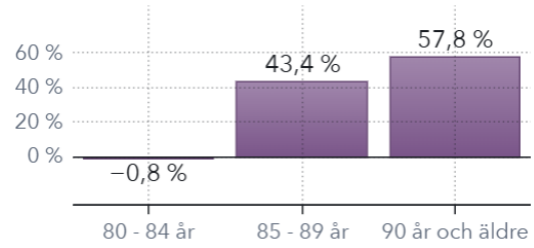

Diagram: Befolkningsutveckling äldre fram till 2034

Ovanstående bild beskriver den trendbaserade prognosen för Mariestad. Den tar således inte hänsyn till den kommande tillväxten utifrån de stora industrietableringarna som pågår och planeras framåt. Det är en utmaning att bedöma hur utvecklingen kommer se ut i Mariestad över en längre tid. Det handlar både om när i tid befolkningstillväxten inleds och hur befolkningsstrukturen kommer utveckla sig utifrån de olika åldersgrupperna. I planeringen sker arbetet utifrån tre olika scenarion för att bedöma behoven framåt.

- Trend (Underlaget SKR använder i sina skatteprognoser)
- Målbaserad prognos – bygger på visionen om 40 000 invånare i kommunen 2040.
- Byggbaserad prognos (där Visionen på 40 000 invånare bedöms nås senare)

Det är angeläget att väga in den nationella trenden gällande befolkningsutvecklingen gällande den yngre befolkningen i planeringen framåt för att inte överskatta behoven av förskole- och grundskoleplatser.

Bedömningen är att det inte kommer ske några stora avvikelser mot den trendbaserade befolkningsprognosen under 2026 - 2028. Utifrån att befolkningsförändringen redan nu

har inletts där den yngre befolkningen minskar medan den äldre befolkningen ökar har en demografimodell införts inför 2025 års budget där resurserna allokeras utifrån förändringar i befolkningsunderlaget för de olika verksamheterna. Läs mer om detta under avsnitt 8.2 ”Demografimodell”.

12. Budget 2026 och plan 2027–2028

12.1. Ekonomiska planeringsförutsättningar

25 juni fattade KSAU beslut om planeringsförutsättningarna för budgetarbetet inför budget 2026 med plan för 2027 – 2028. Nedan beskrivs dessa planeringsförutsättningar.

1. Att kommunens resultat ska uppgå till tre procent av skatteintäkter och generella statsbidrag under 2026 och till fyra procent under 2027–2028 (exkl. exploateringsintäkter).
2. Att tilldela budget utifrån demografiska förutsättningar. Fortsatt resursförflyttning från utbildningsnämnden till äldre- och omsorgsnämnden. Resursfördelningsmodellen kompletteras även för 2026 med en tilldelning för förändring i volym gällande anpassad grundskola och gymnasieskola.
3. Tillföra 1,5 mnkr för att kompensera för 2025 års tilläggsbudgetens effekter på kapitalkostnaderna.
4. Fördela budget för kapitaltjänstkostnader till kommunens nämnder utifrån de kostnader som tillkommer utifrån beslutad investeringsbudget.
5. Revidera nämndernas ramar utifrån SKR:s bedömning av nivån på internräntan.
6. Att budgeten baseras på senast publicerade skatteprognos från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).
7. Att säkerställa att det finns en plan för finansiering av investeringsbudgeten för budget 2026 och under planperioden samt att en uppdaterad investeringsbudget presenteras i samband med att den reviderade investeringsbudgeten för 2025 beslutas.
8. Fördela kompensation till nämnderna för lönekostnadsindex på 2,6 procent.
9. Revidera nämndernas ramar utifrån bedömd nivå för personalomkostnadspålägg med utgångspunkt i SKR:s bedömning.
10. Att tillföra centrala poster 6,5 mnkr för att kompensera för ny hantering av pensionskostnaderna kopplat till ansvarsförbindelsen.
11. Samtliga av kommunens nämnder ska även fortsatt avsätta en procent av budgetram för buffert.
12. En central buffert på en procent av totala skatteintäkter och generella statsbidrag ska avsättas.

Samtliga planeringsförutsättningar är omhändertagna i tjänstemannaunderlaget förutom en justering som är kopplat till ansvarsförbindelsen. Utifrån den senaste pensionsprognosen behöver det göras en justering på 7,9 mnkr istället för 6,5 mnkr som redogörs för i tionde punkten.

12.2. Demografimodell

I budget 2026 med plan 2027–2028 föreslås att förändringar i de demografiska förutsättningarna beaktas vid resursfördelningen till nämnderna. För att möjliggöra en budgetföljsamhet behöver förändringar i behov och förutsättningar avspeglas i resursfördelningen. För att fördela kommunens resurser utifrån demografiska förutsättningar har en modell för resursfördelning utifrån demografi arbetats fram. Modellen beaktar för närvarande de verksamheterna som ligger inom Utbildningsnämnden och Äldre- och omsorgsnämnden. När det gäller övriga nämnder så finns inte den tydliga direkta kopplingen till förändringar i befolkningsstorlek utan det är andra faktorer som påverkar. När Mariestads tillväxtresa fortskrider finns det skäl att göra en bedömning av vilken påverkan den totala befolkningstillväxten får för övriga nämnders resursbehov. Inför 2026 föreslås en justering göras när det gäller fördelningen till Utbildningsnämnden. Det gäller målgruppen i åldern 6-18 år som har anpassad skolgång. Det har de senaste åren skett en relativt stor volymförändring och resursfördelningen bör därför beakta detta.

Modellen för den demografiska resursfördelningen grundas på en befolkningsförändring och en ersättning alternativt reducering utifrån den befolkningsförändringen.

Demografimodellen fördelas utifrån förändringar i följande åldersgrupper:

Verksamhet	Ålder
Förskola	1–5
Fritids	6–12
F-klass/Grundskola	6–15
Anpassad grundskola	Antal individer med anpassad skola
Gymnasieskola	16–18
Anpassad gymnasieskola	Antal individer med anpassad skola
Äldreomsorg	65–79
Äldreomsorg	80–89
Äldreomsorg	90 +
LSS	Antalet individer med LSS insats

Befolkningsförändring
För budgetåret 2026 justeras för första halvåret utifrån skillnaden i befolkningsstatistik från SCB mellan maj 2024 jämfört med maj 2025. För andra halvåret justeras tilldelningen utifrån skillnaden mellan befolkningsprognosen för helåret 2025 mot befolkningsprognosen 2026.

Vid kommande budgetjustering inför 2027 tillämpas samma fördelningsprincip men där görs en avstämning mellan befolkningsutfallet för helåret 2025 mot utfallet 2026. Denna ställs då mot befolkningsförändringen i befolkningsprognosen för samma period och skillnaden justeras i budgeten för 2027. Detta innebär att den del av justeringen som baseras på en befolkningsprognos justeras i budgeten året efter för att tilldelningen utifrån demografi ska vara baserad på faktiskt utfall över tid. För anpassad grundskola, anpassad gymnasieskola samt för personer med insatser enligt LSS används statistik från Kolada som rapporteras in i oktober 2024 för fördelning i budget inför 2026.

Beskrivning av ersättningsnivåer
Ersättningen som kompenseras för respektive åldersgrupp är baserat på antingen nettokostnaden för verksamheten eller referenskostnaden för verksamheten. Nettokostnaden är den faktiska kostnaden för verksamheten minus de intäkter som verksamheten har. Referenskostnaden är den teoretiskt beräknade kostnaden för en kommun och den används i statens kostnadsutjämning. Kostnadsutjämningen är till för att utjämna strukturella behovs- och kostnadsskillnader. Den utjämnar däremot inte för skillnader i ambitionsnivå, effektivitet eller avgifter. Referenskostnaden är således den förväntade kostnaden som kommunen skulle ha om verksamheten bedrevs på en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå och där hänsyn tagits till de strukturella faktorerna. Om nettokostnaden är lägre än referenskostnaden så utgår ersättningen från nettokostnaden, men om nettokostnaden är högre än referenskostnaden så utgår ersättningen från referenskostnaden.

I nettokostnaden och referenskostnaden ingår även kostnader för gemensamma verksamheter i kommunen (till exempel administration, HR och ekonomi) och lokalkostnad. Eftersom dessa kostnader inte ligger hos Utbildningsnämnden och Äldre- och omsorgsnämnden minskas ersättningsnivån med denna kostnad.

För åldersgrupperna 65-90+ viktas nettokostnaden och referenskostnaden i enlighet med den viktning som görs i kostnadsutjämningssystemet för att spegla den genomsnittligt högre kostnaden för de äldre åldersgrupperna.

Nettokostnaden baseras på den senast inrapporterade i kostnadsnivån i Kolada (nyckeltalsdatabas) och indexeras upp med hjälp av SKR:s pris för kommunal verksamhets index. Det vill säga för budget 2026–2028 utgör nettokostnaden och referenskostnaden för 2024 kostnadsbasen som sedan indexeras med PKV för åren 2025–2027.

Fördelning av för åren 2026 till 2028 ser denna demografifördelning ut så här:

Nämnd (tkr)	2026	2027	2028
Utbildningsnämnden totalt	**-3 556**		
Förskola till gymnasieskola	-5 681	-4 812	-9 082
Anpassad grund- och gymnasieskola	2 126		
Äldre och omsorgsnämnden totalt	**5 936**		
Äldreomsorg	9 294	4 367	5 649
LSS	-3 358		
Summa	**2 380**	**-445**	**-3 434**

12.3. Övriga justeringar av nämndernas ramar

Utöver resursfördelning utifrån demografin, löneindex och justering för PO-pålägg är det följande justeringar som gjorts:

IT-kostnader tillförs kommunstyrelseförvaltningen med anledning av ökade licenskostnader och ökade kostnader för avtal: 3,3 mnkr sammanlagt.

LSS-boende hyreskostnad tilldelas teknisk nämnd med 700 tkr.

Med hänsyn till det ansträngda ekonomiska läget har det inte varit möjligt att kompensera nämnderna för prisindex. Det innebär i praktiken ett effektiviseringskrav på respektive nämnd.

Verksamhetsförändringar

Kommunstyrelsenämnden	2026	2027	2028
Uppräkning SKR och medlemskap	0,1	0,1	
Minskad ram tilläggsbudget 2025	-13,2		
Val	0,6	-0,6	
Tjänstelegitimationer	-1,0		
Ökade IT-kostnader	3,3		
	-10,2	**-0,5**	**0,0**

Teknisk nämnd	2026	2027	2028
Hyra nytt LSS-boende	0,7		
	0,7	**0,0**	**0,0**

13. Budgeten i siffror

Nämnd (mkr)	Plan **2026**	Plan **2027**	Plan **2028**
Kommunstyrelsen	**180,0**	176,9	199,9
Teknisk nämnd	**252,6**	254,3	248,6
Utbildningsnämnd	**577,7**	585,4	589,4
Socialnämnd	**148,6**	145,7	142,9
Äldre och omsorgsnämnd	**575,6**	593,4	613,1
Miljö- och byggnadsnämnd	**7,3**	7,7	8,2
RÖS	**32,7**	33,7	34,6
Revision	**1,2**	1,2	1,2
Överförmyndarnämnden	**4,7**	4,7	4,7
Verksamhetens kostnader *	**-1 780,4**	-1 803,1	-1 842,6
Centrala poster	**-11,3**	-31,2	-46,4
Skatteintäkter enl. riksprognos SKR	**1 384,9**	1 447,1	1 506,3
Generella statsbidrag riksprognos SKR	**492,5**	500,2	503,7
Finansiella intäkter	**42,8**	42,6	42,0
Finansiella kostnader	**-72,2**	-78,2	-86,0
Årets resultat exkl. exploateringsintäkter	**56,3**	77,4	77,1
Exploateringsnetto	**25,7**	23,9	29,5
Årets resultat inkl. exploateringsintäkter	**82,0**	101,3	106,6
Finansiellt mål 3 % exkl. exploatering och 4 % 2027–2028	**56,3**	77,9	80,4

**Verksamhetens kostnader redovisas i tabellen med minustecken framför och intäkter utan tecken. Dock är det i den övre delen av tabellen en sammanställning av förslaget till nämndernas ramar som här redovisas utan tecken.*

13.1. Budgethärledning

Nämnd (mnkr)	Budget 2025	Personal kostnads-Index 2,6 %	Förändring PO - pålägg	Kostnads-index 0 %	Demo-grafi	Verksam-hets för-ändringar	Politiska satsningar	Budget 2026
Kommunstyrelsen	**177,8**	4,4	-0,6	0,0		-10,2	8,6	**180,0**
Teknisk nämnd	**241,2**	1,3	-0,4	0,0		0,7	9,8	**252,6**
Utbildningsnämnd	**571,2**	9,5	-2,9	0,0	-3,6	0,0	3,5	**577,7**
Socialnämnd	**152,5**	1,6	-0,5	0,0	0,0	0,0	-5,0	**148,6**
Äldre och Omsorgsnämnd	**555,1**	10,2	-3,1	0,0	5,9	0,0	7,5	**575,6**
Miljö- och byggnadsnämnd	**7,1**	0,3	-0,1	0,0		0,0	0,0	**7,3**
RÖS	**32,3**					0,4		**32,7**
Revision	**1,2**						0,0	**1,2**
Överförmyndar-Nämnden	**4,7**	0,0	0,0				0,0	**4,7**
Verksamhetens kostnader*	**-1 743,2**	**-27,2**	**7,6**	**0,0**	**-2,4**	**9,1**	**-24,3**	**-1 780,4**
Centrala poster	**-11,6**					**0,3**		**-11,3**
Pensioner	*-140,8*					11,9		-128,8
Konjunkturbuffert	*-10,2*					5,0		-5,2
Po, internränta och arbetsgivaravgifter	*152,5*					-11,7		140,8
Tillkommande kapital-kostnader och E20	*-13,2*					-4,9		-18,1
Skatteintäkter	**1 344,3**					40,6		**1 384,9**
Generella statsbidrag	**476,3**					16,3		**492,5**
Finansiella intäkter	**35,4**					7,4		**42,8**
Finansiella kostnader	**-59,7**					-12,5		**-72,2**
Årets resultat exkl exploateringsintäkter	**41,4**							**56,3**
Exploateringsintäkter	49,6							25,7
Årets resultat	**91,0**							**82,0**

13.2. Politiska satsningar

Kommunstyrelse	2026	2027	2028
Nytt senior/äldreboende			17,5
Hälsolyftet 2.0	0,5	-2,0	
Införa friskvårdsbidrag	0,8	0,3	
Förenkla helt enkelt 2.0		-1,0	
Platsmarknadsföring	0,3	-0,3	-0,5
Höjt anläggningsbidrag till föreningar.	0,1	0,1	
Utreda centrumnära badplats	-0,2		
Idrottsmiljonen	1,0		
Föreningsägda lokaler	0,3		
Anläggningsbidrag	0,25		
	3,1	**-2,9**	**17,0**

Teknisk nämnd	2026	2027	2028
Rensning av ogräs på skolgårdar	0,5		
Ökad skötsel av rabatter med sommarblommor samt ökade städintervaller för städpunkter	1,5		
Tekniska nämndens fastighetsunderhållspott, drift	7,5		-7,5
Kommunalt stöd till enskilda vägsamfälligheter	0,25		
	9,8	**0,0**	**-7,5**

Utbildningsnämnd	2026	2027	2028
Ökad måluppfyllelse i skolan	3,5		
	3,5	**0,0**	**0,0**

Socialnämnd	2026	2027	2028
Effektivisering av verksamheten med anledning av det höga nettokostnadsläget	-5,0	-5,0	-5,0
	-5,0	**-5,0**	**-5,0**

Äldre och omsorgsnämnd	2026	2027	2028
Äldre och omsorgsnämndens pott för förstärkning	7,5		
	7,5	**0,0**	**0,0**
Summa budget prioriteringar	**18,8**	**-7,9**	**4,5**

KS centrala medel	2026	2027	2028
IB	**1,5**	**7,0**	**1,5**
Förlängning av tilläggsbudget, igångsättning av KSAU	3,5	-3,5	
Utökning kommunstyrelsens medel till förfogande	2,0	-2,0	
	7,0	**1,5**	**1,5**

Spec. budget 2026–2028 centrala poster	2026	2027	2028
Tillkommande kapitalkostnader	13,0	18,9	34,5
Internränta	-45,6	-48,7	-53,1
PO-pålägg från verksamheten	-410,8	-423,6	-441,9
Justering differentierat PO ej justerat mot nämnd	-7,6	-11,3	-11,7
Arbetsgivaravgifter	323,2	331,1	342,7
Konjunkturbuffert	5,2	19,5	20,1
Inflationsindex enl SKR PKV		7,8	12,3
Pensionskostnader	87,6	92,5	99,2
Pensionskostnader, ansvarsförbindelsen	41,2	39,9	39,2
E20	5,1	5,1	5,1
	11,3	**31,2**	**46,4**

13.3. Resultatbudget

Resultatbudget (mnkr)	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	730,0	760,0	780,0
Verksamhetens kostnader exkl avskrivningar	-2 340,4	-2 402,2	-2 449,8
Avskrivningar	-97,0	-108,1	-116,6
Avskrivningar finansiell leasing	-58,7	-60,1	-73,1
Verksamhetens nettokostnader	**-1 766,0**	**-1 810,4**	**-1 859,4**
Skatteintäkter	1 384,9	1 447,1	1 506,3
Generella statsbidrag	492,5	500,2	503,7
Finansiella intäkter	42,8	42,6	42,0

Finansiella kostnader	-72,2	-78,2	-86,0
Resultat före extraordinära poster	**82,0**	**101,3**	**106,1**
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
Årets resultat	**82,0**	**101,3**	**106,6**

13.4. Budget för kassaflöde

Budget för kassaflöde (mnkr)	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Den Löpande Verksamheten			
Årets resultat	82,0	101,3	106,6
Ombudgeteringar under året			
Justering för av- och nedskrivningar	97,0	108,1	116,6
Justering för gjorda avsättningar			
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	**179,0**	**209,4**	**223,2**
Ökning/minskning kortfristiga fordringar			
Ökning/minskning förråd och varulager	-17,4	-15,9	-21,5
Ökning/minskning kortfristiga skulder	2,0	2,0	2,0
Medel från den löpande verksamheten	**163,5**	**195,5**	**203,8**
Investeringsverksamheten			
Bruttoinvestering i materiella anläggningstillgångar skattefinansierat	-273,0	-154,9	-251,6
Bruttoinvestering i materiella anläggningstillgångar taxefinansierat	-108,0	-122,0	-170,5
Erhållna investeringsbidrag, övriga investeringsinkomster			
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			
Medel från investeringsverksamheten	**-381,0**	**-276,9**	**-422,1**
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	200,0	75,0	205,0
Amortering/ lösen av långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0
Övrig förändring av långfristiga skulder			
Förändring av långfristiga fordringar, minskning (+)			

Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**200,0**	**75,0**	**205,0**
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	**-7,2**	**0,0**	**0,0**
Årets Kassaflöde	**-24,7**	**-6,4**	**-13,3**
Likvida medel vid årets början	175,0	150,3	143,9
Likvida medel vid årets slut	**150,3**	**143,9**	**130,6**

13.5. Balansbudget

Balansbudget (mkr)	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Fastigheter och anläggningar	2 264,4	2 311,2	2 446,2
Finansiella anläggningstillgångar	70,0	70,0	70,0
Bidrag till statlig infrastruktur	14,0	8,9	3,8
Summa anläggningstillgångar	**2 348,4**	**2 390,1**	**2 520,0**
Omsättningstillgångar			
Förråd och exploatering	217,7	233,6	255,1
Kortfristiga fordringar	1 589,8	1 739,8	1 939,8
Likvida medel	150,3	143,9	130,6
Summa omsättningstillgångar	**1 957,9**	**2 117,4**	**2 325,5**
Summa tillgångar	**4 306,3**	**4 507,5**	**4 845,5**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat	82,0	101,3	106,1
Övrigt eget kapital	930,7	1 012,7	1 113,9
Summa eget kapital	**1 012,7**	**1 113,9**	**1 220,6**
Avsättningar			
Avsättning pensioner och löneskatt	21,2	21,2	21,2
Bidrag till statlig infrastruktur	27,6	27,6	27,6

Summa avsättningar	**48,8**	**48,8**	**48,8**
Skulder			
Långfristiga skulder	2 997,0	3 072,0	3 277,0
Kortfristiga skulder	247,8	272,7	299,1
Summa skulder	**3 244,8**	**3 344,7**	**3 576,1**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**4 306,3**	**4 507,5**	**4 845,5**
Panter och ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna 31 december aktuellt år.	509,4	481,7	458,5
Borgensåtaganden	39,3	37,3	35,3
- varav borgen till kommunägda företag	0,0	0,0	0,0
Soliditet exkl pensionsskuld	**24%**	**25%**	**25%**
Soliditet inkl pensionsskuld	**12%**	**14%**	**16%**

13.6. Koncernbudget Kommunkoncern

Resultatbudget Kommunkoncern (mnkr)	2026	2027	2028
Verksamhetens intäkter	1 309,6	1 374,8	1 399,7
Verksamhetens kostnader	-2 804,2	-2 885,3	-2 885,3
Avskrivningar	-226,4	-240,4	-261,7
Verksamhetens nettokostnader	-1 721,0	-1 750,9	-1 813,5
Skatteintäkter	1 384,9	1 447,1	1 506,3
Generella statsbidrag och utjämning	492,5	500,2	503,7
Verksamhetens resultat	**156,4**	**196,4**	**196,5**
Finansiella intäkter	49,9	55,3	49,2
Finansiella kostnader	-94,2	-118,0	-105,7
Resultat efter finansiella poster	**112,2**	**133,7**	**140,0**

Balansbudget (mnkr)	2026	2027	2028
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	4 152,7	4 235,1	4 479,0
Summa anläggningstillgångar	**4 152,7**	**4 235,1**	**4 479,0**
Omsättningstillgångar			
Förråd och exploatering	220,4	236,3	257,8
Kortfristiga fordringar	1 807,1	1 953,4	2 152,8
Kassa och bank	143,9	148,2	149,0
Summa omsättningstillgångar	**2 171,5**	**2 337,9**	**2 559,6**
SUMMA TILLGÅNGAR	**6 324,1**	**6 572,9**	**7 038,6**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	1 439,7	515,3	524,5
Årets resultat	112,2	133,7	140,0
Övrigt eget kapital	169,1	1 187,4	1 298,4
Summa eget kapital	**1 721,0**	**1 836,3**	**1 962,9**
Avsättningar	48,8	48,8	48,8
Summa avsättningar	**48,8**	**48,8**	**48,8**
Skulder			
Långfristiga skulder	4 073,0	4 183,0	4 388,0
Kortfristiga skulder	481,3	504,8	638,8
Summa skulder	**4 554,3**	**4 687,8**	**5 026,8**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**6 324,2**	**6 572,9**	**7 038,6**

14. Budget för investeringar och exploatering

Nedan följer en sammanställning över nämndernas investeringsbudget för år 2026 och investeringsplan år 2027-2028. För större enskilda projekt som pågår under flera år är en totalt bedömd budget angiven där det är möjligt i nuläget. I de fall där det ännu är för tidigt att göra en bedömning anges istället > (större än) planperiodens budgetförslag nedan. Ett kryss på en rad betyder att investering är planerad detta år, men belopp är ännu osäkert.

Investeringarna är kategoriserade som antingen volyminvesteringar, underhållsinvesteringar (reinvesteringar), ersättningsinvesteringar eller övriga investeringar.

- Volyminvesteringar - investeringar som initierats på grund av volymökning avseende befolkning, exploatering av områden etc.
- Underhållsinvesteringar (reinvesteringar) - återinvesteringar i befintliga anläggningar såsom fastigheter, gator eller annan infrastruktur, för att upprätthålla eller förbättra deras funktion.
- Ersättningsinvesteringar - ersätter en befintliga tillgångar mot nya, utan att nödvändigtvis öka kapaciteten.
- Övriga investeringar - kommunövergripande investeringar som inte faller in under ovanstående kategorier.

Efter beloppstabellen nedan följer en tabell uppdelad per nämnd samt beskrivande text avseende projektens innehåll, bedömning av investeringens kostnadseffektivitet, kopplingen till måluppfyllelse samt vad konsekvenserna blir för respektive investering om den inte skulle genomföras.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Totalt bedömd flerårig budget
Motiverar lånefinansiering:				
Volyminvesteringar - skattefinansierade	**90,9**	**39,1**	**128,8**	
Finansiering med egna medel:				
Underhållsinvesteringar	63,9	68,5	68,4	
Ersättningsinvesteringar	62,3	7,6	9,1	
Övriga investeringar	30,1	15,8	15,8	
Underhålls/Ersättnings/Övriga investeringar	**156,3**	**91,9**	**93,3**	

Finansiering med exploateringsintäkter:				
Investeringar exploateringsverksamhet	**25,7**	**23,9**	**29,5**	
Finansiering med avgifter (VA, VA Expl.):				
Volyminvestering	86,0	87,5	145,5	
Ersättningsinvesteringar	15,0	23,0	15,0	
Övriga investeringar	0,0	1,5	0,0	
VA - Exploatering: Volyminvestering	7,0	10,0	10,0	
Taxefinansierade investeringar	**108,0**	**122,0**	**170,5**	
Total budget	**381,0**	**276,9**	**422,1**	

Nedan följer en sammanställning över investeringsbudget för år 2026 och investeringsplan år 2027-2028 fördelad per nämnd.

Investeringsprojekt	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Totalt bedömd flerårig budget
Kommunstyrelsen				
Kommunstyrelsens verksamhet				
Kommunstyrelsens investeringspott (tillväxt) (delsatsning M)	68,0	20,0	20,0	
Kommunstyrelsens medel till förfogande	5,0	5,0	5,0	
Investeringar, igångsättning (KSAU) (satsning M)	7,0	0,0	0,0	
Inköp Rakel	0,2	0,0	0,0	
Trygghetsutrusning kameror	0,3	0,0	0,0	
Införande beslutsstödsystem	5,0	0,0	0,0	5,5
Utveckling av nytt intranät i SharePoint	0,2	0,0	0,0	
Investering Dacapo	0,0	0,3	0,3	
Nya parkerings-/ställplatser	0,0	1,0	2,5	
Nya parker/lekplatser/ rekreationsområden	0,0	0,0	1,0	>1,0
GC-väg Ullervad	0,0	6,5	0,0	
Trafiklösning Lockerud	0,0	0,0	20,0	
Pumptrackbana (satsning M)	5,7	0,0	0,0	

Belysning Högelid friidrottsanläggning (satsning M)	1,3	0,0	0,0	
Lokalförsörjning				
Räddningsstation	0,0	1,0	80,0	>81,0
Kommunverkstad			X	
Reservkraftverk	5,0	0,0	0,0	
Kulturskolans lokaler	0,8	0,0	0,0	
Investeringsram Kommunstyrelsen	**98,4**	**33,8**	**128,8**	
Exploateringsverksamhet				
Exploateringsmark och bostäder				
Sjölyckan	2,3	1,0	0,0	
Gummersta	0,5	2,0	0,0	4,0
Tätortsutvidgning norr	1,8	3,0	10,0	>14,8
Tätortsutvidgning syd	0,5	1,0	3,0	>4,5
Exploatering Industri och handel				
Sandbäcken	2,0	10,0	10,0	>22,0
Ladukärr	13,0	6,9	0,0	21,4
Exploatering E20 södra	2,6	0,0	0,0	4,1
Södra Haggården	2,5	0,0	1,5	4,0
Nordport	0,5	0,0	5,0	>5,5
Investeringsram Exploateringsverksamhet	**25,7**	**23,9**	**29,5**	
VA Exploateringsram	7,0	10,0	10,0	
Investeringsram Exploatering taxefinansierad verksamhet	**7,0**	**10,0**	**10,0**	
Tekniska nämnden				
Tekniska nämndens investeringspott	1,5	1,5	1,5	
Reinvesteringar Gator, GC-vägar, Lekparker, Parker, Hamn	18,4	24,9	24,9	
Trafiksäkerhet/Tillgänglighet/ Hamn/GC/Allmän plats	4,3	5,5	5,5	
Ombyggnation med GC, EPA-kors	0,0	6,0	2,0	8,0
Ombyggnation av befintlig väginfrastruktur	0,0	4,0	2,0	

Renovering kaj västra hamnen	0,0	0,0	4,5	
Badhusbron, renovering	0,0	5,0	0,0	
Reinvesteringar lekplatser, skolgårdar, parker m.m.	5,0	5,0	0,0	17,0
Tekniska nämndens pott för fastighetsunderhåll (satsning M)	7,5	0,0	0,0	
Reinvesteringar, eget ägda lokaler	21,4	25,3	30,0	
Reinvesteringar, förhyrda lokaler	1,3	1,3	2,0	
Reinvesteringar Stationshuset (satsning M)	7,0	0,0	0,0	
Ekuddens utebad, bergvärme och reinvesteringar (satsning M)	1,1	0,0	0,0	
Anpassad grundskola Öster	33,0	0,0	0,0	53,5
Ombyggnad/tillbyggnad/renovering Kvarnstenen	28,0	0,0	0,0	43,0
Reinvestering kök och skolgård	0,0	3,0	3,0	
Energieffektiviseringsplan	5,0	5,0	5,0	
Anpassning Produktion och Fastighet, Förrådsgatan	0,0	4,0	4,0	11,0
Laddstationer	0,9	0,3	0,3	
Sprinklerinstallationer	7,0	0,0	0,0	
Lokal för nödvattentankar / VA	0,7	0,0	0,0	
Investeringsram Tekniska nämnden skattefinansierad verksamhet	**142,1**	**90,8**	**84,7**	
VA - Förnyelse ledningsnät	13,0	13,0	13,0	
VA - Förnyelse anläggningar ovan mark	2,0	2,0	2,0	
VA - Lindholmens vattenverk	0,0	8,0	0,0	123,0
VA - Nyanslutningar	5,0	5,0	5,0	
VA - Klimatanpassningsåtgärder VA	0,0	0,0	10,0	>10,0
VA - Förstärkning ledningar beroende på tillväxt	4,0	15,0	45,0	>100,0
VA - Vattenreservoar Mariestad	0,0	0,5	85,0	160,0
VA - Mariestads avloppsreningsverk, ombyggnad	47,0	67,0	0,0	168,0
VA - Lokal för förvaring akutdelar	0,0	1,5	0,0	
VA - Kapacitetshöjande åtgärder Sjötorps avloppsreningsverk	0,0	0,0	0,5	
VA - Luktreduceringsåtgärder MARV	30,0	0,0	0,0	60,0
Investeringsram Tekniska nämnden taxefinansierad verksamhet	**101,0**	**112,0**	**160,5**	

Utbildningsnämnden				
Utbildningsnämndens investeringspott	1,0	3,0	5,0	
Investeringsram Utbildningsnämnden	**1,0**	**3,0**	**5,0**	
Socialnämnden				
Socialnämndens investeringspott	0,2	0,2	0,2	
Digitalisering Socialnämnden	0,2	0,1	0,1	
Socialpsykiatrin renovering lokaler samt inköp hjälpmedel	1,5	0,0	0,0	
Möblering av nya lokaler m.h.t. nya Socialtjänstlagen	0,0	0,0	0,7	
Investeringsram Socialnämnden	**1,9**	**0,3**	**1,0**	
Äldre- och omsorgsnämnden				
Äldre- och omsorgsnämndens investeringspott	2,0	2,0	2,0	
Möblering LSS-boenden	1,2	0,6	0,6	
Digitalisering Äldreomsorg	0,5	0,5	0,0	1,5
Portabla kylanläggningar boenden (satsning M)	0,3	0,0	0,0	
Investeringsram Äldre och omsorgsnämnden	**4,0**	**3,1**	**2,6**	
Investeringar Skattefinansierad verksamhet	**247,3**	**131,0**	**222,1**	
Investeringar Taxefinansierad verksamhet	**108,0**	**122,0**	**170,5**	
Investeringar Exploateringsverksamhet	**25,7**	**23,9**	**29,5**	
Total budget	**381,0**	**276,9**	**422,1**	

Kommunkoncernens investeringar	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
(mnkr)			
Stadshus AB Koncern	**147,5**	**138,5**	**211,1**
Mariehus AB	96,0	83,0	148,0
VänerEnergi AB 100 %	51,5	55,5	63,1
Avgår egenfinansierat	82,5	86,5	94,1
Behov av att nyttjade internkredit från koncernbanken *)	65,0	52,0	117,0
Mariestads kommun	**381,0**	**276,9**	**422,1**
Investeringar Skattefinansierad verksamhet	247,3	131,0	222,1
Investeringar Exploateringsverksamhet	25,7	23,9	29,5
Totalt kommunala investeringar	**273,0**	**154,9**	**251,6**
Investeringar Taxefinansierad verksamhet	108,0	122,0	170,5
Totalt taxefinansierade investeringar	**108,0**	**122,0**	**170,5**
Avgår egenfinansierat (tkr)	179,0	209,0	223,2
Behov av att nyttjade internkredit från koncernbanken *)	202,0	67,9	198,9
Kommunkoncernens investeringar	**528,4**	**415,4**	**633,2**
Avgår egenfinansierat	261,5	295,5	317,3
nyttjade av internkredit från koncernbanken *)	267,0	119,9	315,9

Vänsterpartiet Mariestad

Budget 2026

med plan för 2027-2028

Vänsterpartiets förslag till budget år 2026
med plan 2027 - 2028

Inledning

Ett hållbart samhälle

Vänsterpartiet arbetar för att skapa ett hållbart samhälle.
Hållbarhet kan ses ur tre perspektiv – social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.
Målet för det socialt hållbara samhället är att det ska vara inkluderande, jämlikt och tolerant. Det kan t. ex. handla om att bevaka barns rättigheter, att motverka rasism och diskriminering eller att arbeta för god arbetsmiljö.
Det är viktigt att människor känner sig delaktiga i samhällsutvecklingen samtidigt som tilliten är hög. Det förutsätter att vi vidmakthåller demokratiska traditioner och att det finns ett stort mått av öppenhet och transparens.
Ekologisk hållbarhet handlar om att jordens tillgångar brukas hållbart med bland annat hänsyn till ekosystemet.
Ekonomisk hållbarhet innebär, liksom ekologisk hållbarhet, att i ett långsiktigt perspektiv ta ansvar för kommande generationers behov. Samtidigt ska det ske i balans med miljö och med ett socialt ansvar.
Dessa tre ben samvarierar och finns i beslutet om Agenda 2030, där de globala målen för hållbar utveckling har fastställts. Dessa måste ständigt finnas med i det dagliga politiska arbetet.
Vänsterpartiets budget vilar på dessa tre ben då vår målsättning att tillskapa en god välfärd och samtidigt visa att vi tar ansvar för klimatet och miljön. Vi beklagar samtidigt att Mariestads kommun valde att inte ta med ordet ”hållbart” som ett ledord då kommunfullmäktige (år 2023) antog ”Vision Mariestad 2040”.

Ekonomi

Ett mycket osäkert läge i omvärlden påverkar Sveriges ekonomi. Konjunkturinstitutet spår en fortsatt hög arbetslöshet samtidigt som det råder osäkerhet kring hur snabbt det kan bli en återhämtning. Dessutom påminns vi alltmer om effekterna av klimatförändringarna såsom höga temperaturer, bränder och översvämningar. Den gröna omställningen måste påskyndas och det kommer att kräva omfattande investeringar.
Mariestads kommun har under ett par år haft en ansträngd ekonomi till följd av hög inflationstakt och höga räntor. Kommunen har bland annat inte uppnått sina finansiella mål samtidigt som kostnadsläget varit ansträngt för verksamheterna. Kommunen har tvingats upprätta en handlingsplan, ”Handlingsplan för strukturell omställning ”för att få till stånd kostnadsreduceringar. Vänsterpartiet har lagt förslag om ytterligare åtgärder som på sikt kan förbättra ekonomin. Vårt förslag finns på annan plats i materialet.
Dyrtiderna påverkar också människors vardag och privatekonomi, vilket är viktigt att ta hänsyn till. Vänsterpartiet föreslår bl. a. en handlingsplan för att motverka barnfattigdom.

Statsbidrag

Osäkerheten kring utvecklingen av de generella statsbidragen försvårar kommunens långsiktiga planering.

År 2024 ökade både generella och riktade statsbidrag, för att under år 2025 förbli i stort sett oförändrade. Eftersom statsbidragen inte är värdesäkrade innebär det att de urholkats mycket till följd av de senaste årens höga inflationstakt. Det blir heller ingen ökning av de generella statsbidragen för år 2026. Den informationen har vi efter det att regeringen presenterat sin höstbudget.

Att bygga välfärd kräver långsiktiga stabila intäkter framför allt i form av generella statsbidrag. Mindre kommuner har ofta svårt att tillgodogöra sig riktade statsbidrag eftersom det ofta kräver både medfinansiering och administrativa resurser.

En växande kommun

Planering

Mariestads kommun är och kommer att vara i en expansiv fas i flera år framöver. I ”Vision Mariestad 2040” finns en tanke om att Mariestad ska ha 40 000 invånare år 2040. I en rapport från PWC finns ett väl underbyggt material angående de resurser som måste till i planering för nya bostäder och välfärdstjänster då kommuner växer.

Vänsterpartiet anser det klokt att i planering även beakta andra scenarier bland annat med en mer begränsad befolkningsökning och tillväxttakt. Inte minst mot bakgrund av att vi redan nu vet att Volvos etablering är senarelagd. Samt att prognos från SCB fram till 2034 inte indikerar någon befolkningsökning. Detta innebär att kommunen bör ta fram en ”Plan B” då den tidsplan och de volymer som tidigare antagande bygger på, kan komma att ändras.

Statens ansvar

Vänsterpartiet menar att den gröna omställningen är ett ansvar som kommunsektorn delar med staten. Stora expansioner i mindre eller medelstora kommuner kräver att den enskilda kommunen gör stora investeringar. Det här är en problematik som i hög grad gäller Mariestads kommun. Här kan en ökad statlig delaktighet vara befogad, då inte bara som lagstiftare utan också som finansiär.

Den industriella omställningen kräver stora investeringar i bostäder, infrastruktur, välfärd osv. Ett ansvar som idag läggs på den enskilda kommunen. De höga risker som därmed kan bli kännbara för framför allt mindre kommuner, uppmärksammas alltmer. Det är nödvändigt att risker fördelas mellan kommuner, regioner, företag och staten. Vänsterpartiet anser att Mariestads kommun aktivt bör uppmärksamma regeringen på detta.

En god arbetsgivare

När nya arbetstillfällen skapas ställs krav på kompetens- och utbildningsinsatser. Att få tillgång till arbetskraft är redan idag en stor utmaning både för privata och offentliga arbetsgivare. Det är helt avgörande att kommunen gör sig känd som en bra arbetsgivare. Det är en förutsättning för en god välfärd där både brukare och anställda kan känna trygghet. I det sammanhanget är det viktigt att kommunen lever upp till de arbetsmiljömål som kommunfullmäktige fattat beslut om.

Näringslivsprogram
Mariestads kommun har antagit ett lokalt näringslivsprogram som ska gälla fram till år 2032 (med revidering år 2029). Syftet ska bland annat vara att skapa en god samverkan mellan kommunen och näringslivet och skapa förutsättning för kompetensförsörjning. Målet, att skapa en hållbar, trygg och företagsvänlig kommun, bör utvärderas återkommande. Vänsterpartiet har dessutom föreslagit att Mariestads kommun ska arbeta för att ge kvinnor bättre förutsättningar att starta och driva företag. Det kräver ökad kunskap kring kvinnors företagande samt kunskap om attityder inom området. I den handlingsplan som ska tas fram, är det viktigt att detta uppmärksammas.

Trygghet

Att känna otrygghet
”Mariestad – en trygg kommun för alla”. Så lyder en av målformuleringarna som kommunfullmäktige har fastställt.
I en orolig värld skapas otrygghet. Det kan gälla oro för den snabba klimatförändringen och oro inför instabilitet och krig. Men det kan också handla om att känna otrygghet i sitt bostadsområde eller att man befinner sig i en livssituation där otryggheten gör sig påmind. Mariestads kommun gör satsningar för att minska ensamhet, och därmed otrygghet, hos äldre. Efter utvärdering vet vi hur arbetet ska bedrivas vidare.
Mariestads kommun ligger bra till i den årliga näringslivsrankingen. Men även bland företagare finns en oro för brottslighet/otrygghet.
Dessa exempel visar att det här är ett arbete som måste ske på många olika plan och inom många olika områden.

Civil beredskap
Den civila beredskapen är en del av Sveriges totalförsvar. Här kommer det att ställas höga krav. Vi måste ha förmåga att hantera kriser och att få viktiga samhällsfunktioner att fungera. Det handlar också om att skydda civilbefolkningen. I samband med att regeringens höstbudget fastställs i Riksdagen kommer beslut fattas med krav på ett starkare civilt försvar. Här kommer bland annat kommunerna att inta en central roll, beredskap för detta måste finnas i Mariestad.

Brottsofferjouren
Att bli utsatt för brott är en omskakande upplevelse. Enligt Socialtjänstlagen har kommunerna ett övergripande ansvar för att se till att brottsoffer får tillgång till stöd. Det ska vara lättillgängligt för invånarna. För brottsoffren är det ofta värdefullt att direkt efter polisanmälan erbjudas kontakt med den lokala Brottsofferjouren för att få stöd, råd och information. Vänsterpartiet anser att Mariestads kommun bör arbeta för att ha ett samverkansavtal med Brottsofferjouren.

Våld i nära relation
Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem. Det kan handla om en rad olika brottsrubriceringar såsom misshandel, olaga hot, våldtäkt och sexuella övergrepp.
Det kan vara svårt att lämna en våldsam relation. Här har socialtjänsten och vården en viktig uppgift. Men även både brottsoffer- och kvinnojouren gör ovärderliga insatser. Här är det viktigt att kommunen tar ansvar för att den som utsatts för våld i nära relation får adekvat stöd och hjälp.

Hänsyn till naturvärden – minska klimatpåverkan

Biologisk mångfald och klimatanpassning
När kommunen växer måste hänsyn tas till naturvärden. Grönområden kommer att bli viktiga, dels för invånarna, dels för att ge utrymme för biologisk mångfald och för klimatanpassningen. Grön- och blåstrukturplanen, som nu beslutats av kommunfullmäktige, är ett centralt planeringsinstrument. Här vill vi även att skadelindringshierarkin ska tillämpas vid planering och exploatering. Det innebär att vi i första hand ska ta vara på den natur som finns, och i andra hand ersätta den på annan plats.
Vänsterpartiet anser att de tak vi bygger framöver ska vara Aktiva. Aktiva Tak är tak som bidrar med ekosystemtjänster till samhället. Ett Aktivt Tak kan till exempel vara tak som producerar el, tak som har gröna växter eller som är ytor för sociala aktiviteter. Vi föreslår att det görs en förstudie om hur detta kan förverkligas i Mariestad.

Mariestad ska vara en cirkulär och hållbar kommun. Med den målsättningen är det viktigt att t ex kunna klimatväxla tjänsteresor och minska klimatavtrycket från offentliga måltider. Dessutom på sikt möjliggöra för invånarna att lån/hyra produkter i stället för att köpa. Vi avser att jobba vidare med dessa frågor.
Agenda 2030 är ett viktigt dokument i kommunens planering för att skap ett hållbart samhälle. Avstämning av målen ska göras återkommande. Alla invånare, politiker och kommunanställda ska vara delaktiga.

Bekämpa invasiva växter
Invasiva arter hotar den biologiska mångfalden. Sedan 2019 finns en förordning om hur dessa ska bekämpas. Det innebär att kommunen har ansvar att bekämpa främmande växter på sin mark. I dagsläget finns en rad olika invasiva växter, bland annat parkslide och jättebalsamin på kommunens mark, dessa måste omhändertas. Vänsterpartiet avsätter pengar i budgeten för åtgärder.

Mariestad en klimatneutral kommun år 2030
Mariestads kommun deltar i satsningen Viable Cities. Inom ramen för det arbetet har en rapport tagits fram som beskriver behovet av och förutsättningar för de klimatinvesteringar som krävs för att Mariestad ska bli en klimatneutral kommun år 2030. Rapporten, som heter ”Klimatinvesteringar i Mariestads kommun”, beskriver två framtidsscenarier. Det är ”Business as usual” och ”Klimatneutralitet 2030”. Rapporten avslutas med en genomgång av

vad som krävs av kommunen och dess invånare men också vad som krävs av näringslivet för att Mariestad ska uppnå klimatneutralitet år 2030.
Vänsterpartiet avsätter pengar i vårt budgetalternativ för information, kunskapshöjande åtgärder mm för att nå målet om klimatneutralitet år 2030.

3-30-300-modellen
Mariestads kommun har beslutat att arbeta efter modellen 3-30-300. Det innebär att varje invånare ska kunna se 3 träd från sin bostad, bo i ett bostadsområde med 30 % krontäckningsgrad och ha tillgång till ett grönområde inom 300 meter från bostaden. Syftet är att skapa en hållbar och hälsosam stad. Bland annat lindras några av de negativa effekter som klimatomställningen medför. Samtidigt får vi en vacker stadsbild.
Metoden finns nu i kommunens skötselplan för grönytor. Vi ser fram emot fortsatt implementering av 3-30-300-metoden inte minst vid planering av nya områden.

Välfärden i fokus

Äldreomsorgen
Det är viktigt att klara välfärdsuppdraget med trygga brukare och med personal som känner arbetsglädje, trygghet och som vill stanna kvar på jobbet. Det kräver återkommande uppföljning av arbetsmiljöarbetet samt möjlighet till ledarskapsstöd och kompetensutveckling. Vänsterpartiet avsätter även i år pengar i budgeten för arbetsmiljöarbetet och för att de beslutade arbetsmiljömålen (som gäller till och med 2026) ska kunna uppnås.
Det är nödvändigt med kontinuitet när det gäller besök hos den enskilde äldreomsorgstagaren. Utvärdering av de insatser för att förhindra ensamhet och otrygghet som kommunen genomför ska genomföras. Samarbete kan med fördel ske med frivilligorganisationer.

Broddar till 65+
Alla kommuninvånare som är 65 år eller äldre ska erbjudas broddar inför vintern, utan kostnad för den enskilde. Det finns goda erfarenheter från kommuner där detta redan införts. Studier, som visar på goda samhällsekonomiska effekter, talar också för ett införande.
Inte minst viktig är den mänsklig dimension där vi förhoppningsvis kan minska det lidande som orsakas av halkskador.

Skola/förskola

Skolfrukost
Vänsterpartiet föreslår att skolfrukost ska serveras i grundskolan. Det har visat sig att om skolan serverar frukost ökar barnens koncentrationsförmåga och förmåga att ta till sig lärande. Då tider för skolskjuts sägs vara ett hinder menar vi att det finns möjlighet att hitta lösningar där t. ex. frukost står uppdukad under en viss tid på morgonen/förmiddagen.

Stödinsatser
Antalet elever i klass nio som har godkänt i alla ämnen, sjunker. Det är en trend sedan flera år tillbaka i Mariestad. Vänsterpartiet anser att alla barn ska ha möjlighet att få det stöd som krävs för att förbättra sina kunskaper. Det måste finnas möjlighet att ta hänsyn till varje barns olika behov och ge individuella stödinsatser. Ett viktigt mål är att eleverna ska uppnå godkända betyg i alla ämnen.
Vi avsätter resurser för att verksamheten ska kunna arbeta med åtgärder för att förbättra studieresultaten.

NPF-säkrade skolor
Mariestads skolor och förskolor ska vara trygga och tillgängliga för barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Vi vill att skolorna ska ha som målsättning att vara NPF-säkrade. Det gynnar alla. För att uppnå det målet krävs att det finns en bra samverkan mellan föräldrar, skolan, andra enheter inom kommunen samt sjukvården. Ett sätt är att inrätta en samordnarfunktion.

Barngruppernas storlek
Vänsterpartiet anser att en uppföljning görs av tidigare fullmäktigebeslut om att ”vi arbetar för att antalet barn i barngrupperna kopplas till antalet barn per pedagog och succesivt minskar”

Barnens villkor

Barnfattigdom
Vänsterpartiet föreslår att en handlingsplan mot barnfattigdom upprättas. Sociala och ekonomiska skillnader i uppväxtvillkor hos barn har ökat till följd av dyrtider. Det är en utveckling som kräver åtgärder. Uppmärksamhet ska också riktas mot det behöv av stöd, både ekonomiskt och på annat sätt, som många familjer är i behov av.

Barn ska inte vräkas
Vräkningar, där barn är inblandade, har ökat. 2024 vräktes över 700 barn i Sverige. Det är en fördubbling sen år 2017. Det beror till stor del på att många hushåll de senaste åren fått allt sämre ekonomi men förmodligen också på en allt tuffare bostadsmarknad.
Barnkonventionen slår fast barnens rätt till bostad. Att vräka barn strider alltså mot Barnkonventionen. Barn som vräks hamnar i en mycket utsatt situation. Det kan innebära konsekvenser under lång tid för det enskilda barnet både vad gäller skolgång och trygghet men också för hälsan. Vi anser att det inte ska förekomma vräkningar där barn är inblandade i Mariestads kommunala bostadsbolag Mariehus.

Extra försörjningsstöd
Normen för försörjningsstöd kommer att sänkas för vissa grupper. Det betyder att barnfamiljer med redan ansträngd ekonomi kan få det ännu tuffare. Bland annat av det skälet föreslår vi att barnfamiljer ska kunna söka extra försörjningsstöd inför storhelger såsom exempelvis jul.

Barnens fritid

Sommarlovskort

Vi föreslår att elever i årskurs 9 samt 1 och 2 på gymnasiet får tillgång till ett sommarlovskort som innebär fria resor med Västtrafik under sommarmånaderna. Liknande erbjudande har funnits tidigare och varit mycket uppskattat.

Aktiviteter under skollov

”Händer i hagen” är en skollovssatsning som blivit mycket uppskattad. Det är aktiviteter framför allt i Alhagen under två veckor av sommarlovet. Det är viktigt med satsningar som når alla barn. Det är inte självklart för alla barn att vara ute och resa eller få andra upplevelser under lovperioderna. Vi avsätter resurser till denna och andra satsningar under skollov.

Fritidsgarage

Vänsterpartiet har i en motion lämnat förslag om ett fritidsgarage. Genom att få en trygg lokal där de kan utöva sitt intresse utan att störa andra, ges de unga stabiliteten i att de alltid har en plats dit de kan komma, för att möta sina vänner och även vuxna som de kan umgås med, och få råd, stöd och hjälp. Ungas motorintresse är en positiv kraft, där de kan skaffa sig ett praktiskt kunnande om motorer och fordonsteknik, vilket kan bli en inkörsport för dem till en bransch där det finns efterfrågan på sådan kompetens. Det finns exempel från andra kommuner. Vi föreslår att en förstudie tas fram.

Barnens biosfärled

Vänsterpartiet föreslår att Barnens biosfärled blir verklighet. Det finns en förstudie som beskriver hur barn ska lockas till rörelse, lek och fysisk aktivitet. Det handlar också om att ge barnen en fin relation till naturen. Mariestad ingår i Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle som är ett av världens modellområden för ekologisk, social och ekonomiskt hållbar utveckling. Barnens biosfärled är tänkt att placeras vid den befintliga leden. De tre platserna som beskrivs i förstudien ska vara lätta att nå.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljömål

Fullmäktige har beslutat om följande arbetsmiljömål fram till år 2026 för Mariestads kommun:

-Alla medarbetare ska ha en hållbar arbetsmiljö som präglas av balans mellan de uttalade krav som ställs i arbetet och de resurser som finns att tillgå.

-Arbetsmiljön ska präglas av respekt, öppenhet och trygghet där nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier och diskriminering råder.

-Sjukfrånvaron ska vara högst 5% så att kontinuiteten i verksamheten ökar vilket främjar såväl kvalitet som arbetstillfredsställelse

-Hälsoperspektivet ska beaktas så att alla medarbetare ges tillräcklig återhämtning, under arbetsdagen och mellan arbetspassen.

-Närvarande och tydligt ledarskap som tillsammans med medarbetarna tar ett gemensamt ansvar för att skapa en hållbar och god arbetsmiljö.

Vänsterpartiet har i tidigare budgetförslag (för år 2025) lagt förslag om mer resurser för att förverkliga målen samt för ledarskapsutbildning och kompetenshöjande åtgärder. Vi har också pekat på vikten av ökad kunskap kring visselblåsarfunktionen och kunskap om och hur misstankar om eventuella oegentligheter ska hanteras. Med oegentligheter menas bl a korruption, muta, men också det som i dagligt tal kallas välfärdsbrottslighet. Arbetsgivaren (Mariestads kommun) ska också vara förvissad om att alla anställa har information och kunskap om hur man förfar vid misstanke om kränkande behandling och diskriminering. Även i år tillför vi resurser för att arbetsmiljömålen ska uppnås.

Politikerarvoden
Vänsterpartiet vill sänka arvodena för de politiker som får fasta arvoden, det vill säga de som inte är fritidspolitiker

Demokrati och rättssäkerhet

Insyn
En förutsättning för att demokratin i Mariestad ska utvecklas på ett positivt sätt är att vi ger invånarna bra insyn i politiken. Transparens och öppenhet måste eftersträvas hela tiden.
Vi vill att kommunfullmäktiges möten ska webbsändas med både ljud och bild, inte som idag med endast ljud.
Vi föreslår även att medborgarnas frågestund inrättas vid fullmäktigesammanträdena. Alla medborgare är då välkomna att ställa frågor (inom fullmäktiges ansvarsområden) till förtroendevalda. Frågorna ska skickas in skriftligt i förväg och vara formulerade så att de kan besvaras direkt på mötet.

Kommunjurist
Vänsterpartiet föreslår att Mariestads kommun anställer en kommunjurist. Syftet är att både tjänstepersoner och förtroendevalda på ett enkelt sätt ska ha tillgång till juridisk rådgivning.
Som förtroendevalda ställs vi ofta inför juridiska frågeställningar som dessutom många gånger är komplexa. Att i det läget har tillgång till juridisk kompetens är av stor vikt. Det gäller inte minst vid kommunfullmäktiges möten.

Revision
Kommunens revisorer gör årliga granskningar och vid behov fördjupade granskningar av verksamheten i Mariestads kommun. Syftet är att se till att lagar följs och att fullmäktiges beslut genomförs på ett ändamålsenligt sätt. Granskningsresultaten rapporteras till bland annat fullmäktige och blir därmed underlag inför ansvarsprövningen. Revisionens arbete är en viktigt och bidrar till medborgarnas möjlighet till insyn och därmed att upprätthålla demokratin. Vänsterpartiet tillför revisionen medel för att planerade fördjupade granskningar ska kunna genomföras.

Vår värdegrund

Alla människors lika värde

För oss är det viktigt att politiken är fast förankrad i vår värdegrund som bygger på alla människors lika värde. Alla människor ska ha samma möjligheter och bemötas med respekt. Vi tar avstånd från diskriminering och kränkningar till följd av etnicitet, sexuell läggning, religion eller funktionsvariation.

Barnkonventionen

Barnkonventionen, som blev lag år 2020, ska beaktas och respekteras. Vid beslutsfattande ska de fyra grundprinciperna i Bankkonventionen vara vägledande:
-Alla barn är lika mycket värda. Ingen får diskrimineras.
-Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet
-Alla barn har rätt till liv och utveckling. För att utvecklas behöver barn trygghet och möjlighet till lek.
-Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt. Vuxna ska lyssna, beakta och återkoppla till barnet.

Budgetförutsättningar

De tidigare beslutade planeringsförutsättningarna i tolv punkter, ligger till grund för Vänsterpartiets budgetförslag, men med två förändringar.
Det gäller kravet på nämnderna att avsätta en procent av budgetramen till en buffert. Vi föreslår att det kravet tas bort. Samt att avsättningen till den centrala bufferten är lägre än en procent av totala skatteintäkter och generella statsbidrag, i Vänsterpartiets budgetförslag.
Hänsyn är tagen till de justeringar som görs med anledning av demografimodellen. Det gäller även de övriga justeringar av nämndernas ramar som är gjorda och finns i det underlag som delades till oss 19 sept.

Skattenivå

Utrymmet för reformer är begränsat då ekonomin även i år är i en återhämtningsfas.
Bland annat med tanke på människor fortfarande har en ansträngd ekonomi föreslår vi oförändrad skattesats för år 2026.
Det finns en lång rad viktiga satsningar inom välfärds- och miljöområdet som vi kommer att pröva kommande år. Vi noterar också att nämnderna inte fullt ut kompenserats för prisindex, det är allvarligt.
Vi kommer också bevaka nästa års höstbudget (från regeringen) och hur utfallet blir för kommunsektorn. Visar det sig att framför allt en höjning av de generella statsbidragen uteblir innebär det att kommunens ekonomi försämras. Andra faktorer spelar naturligtvis också in. Utifrån dagens situation bedömer vi att en skattehöjning kan bli nödvändigt inför år 2027.

Långsiktigt hållbar ekonomi
Vänsterpartiets budget visar ett resultat på 56,3 miljoner kr (exklusive exploateringsintäkter). Det innebär en resultatnivå på 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatnivån för år 2027 och 2028 ligger på 4 %. Det är nödvändigt med en så hög resultatnivå vid den investeringstakt som råder i Mariestads kommun.
När det gäller kommunens självfinansieringsgrad är det viktigt att den är hög. Det ska ses mot bakgrund av att Kommunkoncernens låneskuld på drygt 2,2 miljarder kr motsvarar mer än 90 000 kr/invånare. Ökad belåning, och därmed höga räntekostnader, innebär allt större påverkan på kommunens ekonomi. Det i sin tur riskerar att tränga ut viktiga satsningar inom välfärdsområdet
En god ekonomisk hushållning kräver sammantaget att resultatmål, mål om godtagbar soliditet och en hög självfinansieringsgrad infrias. Samtidigt måste en god kvalitet i verksamheterna upprätthållas samt en god måluppfyllelse.

Åtgärder och förslag inom ekonomiområdet:
Kommunens arbete med ”Handlingsplan för strukturell omvandling”, som inleddes 2024 har fortsatt år 2025. Vänsterpartiet har i det sammanhanget lagt förslag om ytterligare åtgärder:
-Kommunens ekonomi har varit hårt ansträngd. Det kräver att en tätare ekonomisk uppföljning görs.
-Beslutad ”Handlingsplan för strukturell omvandling” kompletteras löpande med siffror på förväntad besparing.
-Fördjupad analys av nettokostnadsavvikelser
Inom vissa områden har Mariestads kommun ett högt kostnadsläge jämfört med andra kommuner, det visar sig i s k nettokostnadsavvikelser. En fördjupad analys görs samt förslag på åtgärder tas fram.
-Genomgång görs av redovisning och riktlinjer i samband med investeringar i kommunen. Det gäller hela kedjan från beslut till slutlig redovisning. Syftet är att minska risken för fördyringar i investeringsprojekt.
-Den industriella omställningen kräver stora investeringar i bostäder, infrastruktur, välfärd osv. enskilda kommuner. Det gäller i hög grad Mariestads kommun. En ökad statlig delaktighet är befogad, inte bara som lagstiftare utan också som finansiär. Mariestads kommun ska jobba aktivt för detta.
-Reducerade politikerarvoden bör ingå som en del av handlingsplanens förslag till kostnadsbesparing.

Vänsterpartiets budgetförslag – sammanfattning

Vänsterpartiets förslag återfinns i texterna ovan. Nedan följer de av Vänsterpartiets förslag som är budgetpåverkande.
Förslagen nedan finns i budgetens sifferdel.

Utbildningsnämnden
-Skolfrukost införs (från ht 2026).
-Stöd till barn med NPF-diagnos.
-Åtgärder för bättre skolresultat
-Sommarlovskort, resor för barn/ungdom
Socialnämnden
-Handlingsplan mot barnfattigdom
-Försörjningsstöd helger
-Samarbetsavtal med Brottsofferjouren

Kommunstyrelsen
-3-30-300-metodens omfattning
-Klimatneutral Mariestad 2030
-Kommunjurist
-Arbetsmiljömålen fram till 2026
-”Händer i hagen” skollovsatsning
-Insatser för demokratin
-förstudie till förslag Fritidsgarage

Äldreomsorgsnämnden
-Broddar till 65+

Tekniska nämnden
-”Barnens biosfärled”, drift
-Förstudie till förslag Aktiva tak
-Bekämpning av invasiva växter
Revisionen
-Ökad tilldelning till fördjupad granskning
Centrala poster
-Sänkning politikerarvoden
-Reducering konjunkturbudget

Investeringsbudget
-Barnens biosfärled

BUDGET 2026 -2028/

Nämnd (mkr)	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelsen	**177,7**	**180,4**	**186,5**
Teknisk nämnd	**244,0**	**245,7**	**247,5**
Utbildningsnämnd	**581,7**	**590,4**	**594,4**
Socialnämnd	**154,4**	**156,5**	**158,7**
Äldre och omsorgsnämnd	**569,1**	**586,1**	**605,8**
Miljö- och byggnadsnämnd	**7,3**	**7,7**	**8,2**
RÖS	**32,7**	**33,7**	**34,6**
Revision	**1,4**	**1,4**	**1,4**
Överförmyndarnämnden	**4,7**	**4,7**	**4,7**
Verksamhetens kostnader *	**-1 773,1**	**-1 806,8**	**-1 841,8**
Centrala poster	**-21,4**	**-33,7**	**-54,4**
Skatteintäkter enl. riksprognos SKR	**1 384,9**	**1 447,1**	**1 506,3**
Generella statsbidrag riksprognos SKR	**492,5**	**500,2**	**503,7**
Finansiella intäkter	**42,8**	**42,6**	**42,0**
Finansiella kostnader	**-69,4**	**-71,5**	**-75,5**
Årets resultat exkl exploateringsintäkter	**56,3**	**77,9**	**80,4**
Exploateringsnetto	*25,7*	*23,9*	*29,5*
Årets resultat inkl. exploateringsintäkter	**82,0**	**101,8**	**109,9**
Finansiellt mål 3% exkl exploatering och 4% 2027-2028	**56,3**	**77,9**	**80,4**

Politiska prioriteringar			
Kommunstyrelse	**2026**	**2027**	**2028**
Hälsolyftet 2.0	0,5	-2,0	
Införa friskvårdsbidrag	0,8	0,3	
Förenkla helt enkelt 2.0		-1,0	
Höjt anläggningsbidrag till föreningar.	0,1	0,1	
Utreda centrumnära badplats	-0,2		
-3-30-300-metodens områden	0,5		
Klimatneutral Mariestad 2030	1,0		

Kommunjurist, enligt motion	1,0		
Arbetsmiljömålen fram till 2026	1,0		
-”Händer i hagen” skollovsatsning	1,0		
-Insatser för demokratin	0,5		
förstudie till förslag Fritidsgarage	0,1		
	6,3	**-2,6**	
Teknisk nämnd	**2026**	**2027**	**2028**
Barnens biosfärled”, drift	0,1		
Bekämpning av invasiva växter	1,0		
Förstudie till förslag Aktiva tak,	0,1		
	1,2	**0,0**	**0,0**
Utbildningsnämnd	**2026**	**2027**	**2028**
-Skolfrukost införs (från ht 2026).	1,0	1,0	
-Stöd till barn med NPF-diagnos.	1,0		
Insatser för bättre skolresultat	5,0		
-Fritidskort, resor för barn/ungdom	0,5		
	7,5	**1,0**	**0,0**
Socialnämnd	**2026**	**2027**	**2028**
-Handlingsplan mot barnfattigdom	0,5		
-Försörjningsstöd helger	0,2		
Brottsofferjouren samarbetsavtal	0,1		
	0,8	**0,0**	**0,0**
Äldre och omsorgsnämnd	**2026**	**2027**	**2028**
Erbjuda broddar till 65+	1,0	-0,8	
	1,0	**-0,8**	
Revision	**2026**	**2027**	**2028**
Utökning budget	0,2		
	0,2	**0,0**	**0,0**

Spec. budget 2026-2028	2026	2027	2028
Centrala poster	**21,4**	**33,7**	**54,4**
Tillkommande kapitalkostnader	13,8	21,9	38,7
Internränta	-44,1	-46,2	-49,8
PO-pålägg från verksamheten	-410,8	-423,6	-441,9
Justering differentierat PO ej justerat mot nämd	-7,6	-11,3	-11,7
Arbetsgivaravgifter	323,2	331,1	342,7
Konjunkturbuffert	13,6	19,5	20,1
Inflationsindex enl SKR PKV		5,4	13,4
Pensionskostnader	89,0	93,9	100,6
Sänkning politikerarvoden	-2,0	-2,0	-2,0
Pensionskostnader, ansvarsförbindelsen	41,2	39,9	39,2
E20	5,1	5,1	5,1

Investeringsprojekt	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelsen			
Kommunstyrelsens verksamhet			
Kommunstyrelsens investeringspott (tillväxt)	56,0	20,0	20,0
Kommunstyrelsens medel till förfogande	5,0	5,0	5,0
Inköp Rakel	0,2	0,0	0,0
Trygghetsutrusning kameror	0,3	0,0	0,0
Införande beslutsstödsystem	5,0	0,0	0,0
Utveckling av nytt intranät i Sharepoint	0,2	0,0	0,0
Investering Dacapo	0,0	0,3	0,3
Parkerings-/ställplatser			
Nya parkerings-/ställplatser	0,0	1,0	2,5
Nya parker/lekplatser/ rekreationsområden	0,0	0,0	1,0
Parkeringshus Katthavet	0,0	0,0	0,0
GC-väg Ullervad	0,0	6,5	0,0
Trafiklösning Lockerud	0,0	0,0	20,0
Katrinefors trafiklösning			
Investeringar föranledda av Tilläggbudget 2025			
Underlag preliminärt 30 september	x	x	x
Lokalförsörjning			
Räddningsstation	0,0	1,0	80,0
Kommunverkstad			X
Reservkraftverk	5,0	0,0	0,0
Kulturskolans lokaler	0,8	0,0	0,0
Investeringsram Kommunstyrelsen	72,4	33,8	128,8

Exploateringsverksamhet			
Exploateringsmark och bostäder	0,0	0,0	0,0
Sjölyckan	2,3	1,0	0,0
Gummersta	0,5	2,0	0,0
Västra Ekudden	0,0	0,0	0,0
Tätortsutvidgning norr	1,8	3,0	10,0
Tätortsutvidgning syd	0,5	1,0	3,0
Horn/Lekevi/Radbyn södra			
Exploatering Industri och handel			
Sandbäcken	2,0	10,0	10,0
Ladukärr	13,0	6,9	0,0
Exploatering E20 södra	2,6	0,0	0,0
Södra Haggården	2,5	0,0	1,5
Nordport	0,5	0,0	5,0
Industriområde Sund			
Industriområde Sydport			
Explatering dagvattendike Haggården			
Investeringsram Exploateringsverksamhet	25,7	23,9	29,5
VA Exploateringsram	7,0	10,0	10,0
Investeringsram Exploatering taxefinansierad verksamhet	7,0	10,0	10,0
Tekniska nämnden			
Tekniska nämndens investeringspott	1,5	1,5	1,5
Reinvesteringar Gator, GC-vägar, Lekparker, Parker, Hamn	18,4	24,9	24,9
Barnens biosfärled	0,6		
Trafiksäkerhet/Tillgänglighet/ Hamn/GC/Allmän plats	4,3	5,5	5,5
Sjölyckans grönområden och parker			
Ombyggnation med GC, EPA-kors	0,0	6,0	2,0
Ombyggnation av befintlig väginfrastruktur	0,0	4,0	2,0
Renovering kaj västra hamnen	0,0	0,0	4,5
Badhusbron, renovering	0,0	5,0	0,0
Reinvesteringar lekplatser, skolgårdar, parker m.m.	5,0	5,0	0,0
Reinvesteringar, eget ägda lokaler	21,4	25,3	30,0
Reinvesteringar, förhyrda lokaler	1,3	1,3	2,0
Boende Psykiatri	0,0	0,0	0,0
Anpassad grundskola Öster	33,0	0,0	0,0
Ombyggnad/tillbyggnad/renovering Kvarnstenen	28,0	0,0	0,0
Reinvestering kök och skolgård	0,0	3,0	3,0
Pooltak	0,0	0,0	0,0
Energieffektiviseringsplan	5,0	5,0	5,0
Anpassning Produktion och Fastighet, Förrådsgatan	0,0	4,0	4,0
Laddstationer	0,9	0,3	0,3

Biblioteket, byte av tak (ingår i reinv.)	0,0	0,0	0,0
Sprinklerinstallationer	7,0		
Luktreduceringsåtgärder MARV (VA)	30,0	0,0	0,0
Lokal för nödvattentankar / VA	0,7	0,0	0,0
Investeringsram Tekniska nämnden skattefinansierad verksamhet	157,1	90,8	84,7
VA - Förnyelse ledningsnät	13,0	13,0	13,0
VA - Förnyelse anläggningar ovan mark	2,0	2,0	2,0
VA - Lindholmens vattenverk	0,0	8,0	0,0
VA - Nyanslutningar	5,0	5,0	5,0
VA - Klimatanpassningsåtgärder VA	0,0	0,0	10,0
VA - Förstärkning ledningar beroende på tillväxt	4,0	15,0	45,0
VA - Vattenreservoar Mariestad	0,0	0,5	85,0
VA - Mariestads avloppsreningsverk, ombyggnad	47,0	67,0	0,0
VA - Lokal för förvaring akutdelar	0,0	1,5	0,0
VA - Kapacitetshöjande åtgärder Sjötorps avloppsreningsverk	0,0	0,0	0,5
Investeringsram Tekniska nämnden taxefinansierad verksamhet	71,0	112,0	160,5
Utbildningsnämnden			
Utbildningsnämndens investeringspott	1,0	3,0	5,0
Investeringsram Utbildningsnämnden	1,0	3,0	5,0
Socialnämnden			
Socialnämndens investeringspott	0,2	0,2	0,2
Digitalisering Socialnämnden	0,2	0,1	0,1
Socialpsykiatrin renovering lokaler samt inköp hjälpmedel	1,5	0,0	0,0
Möblering av nya lokaler m.h.t. nya Socialtjänstlagen	0,0	0,0	0,7
Investeringsram Socialnämnden	1,9	0,3	1,0
Äldre- och omsorgsnämnden			
Äldre- och omsorgsnämndens investeringspott	2,0	2,0	2,0
Möblering LSS-boenden	1,2	0,6	0,6
Digitalisering Äldreomsorg	0,5	0,5	0,0
Investeringsram Äldre- och omsorgsnämnden	3,7	3,1	2,6
Miljö- och byggnadsnämnden			
Verksamhetsstödsystem Miljö och Bygg		X	
Investeringsram Miljö- och byggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0
Investeringsram Skattefinansierad verksamhet	236,1	131,0	222,1
Investeringsram Taxefinansierad verksamhet	78,0	122,0	170,5
Investeringsram Exploateringsverksamhet	25,7	23,9	29,5
Total budget	**339,8**	**276**,9	**422**,1

Resultatbudget (mnkr)	**Plan**	**Plan**	**Plan**
	2026	**2027**	**2028**
Verksamhetens intäkter	730,0	760,0	780,0
Verksamhetens kostnader exkl avskrivningar	-2 343,2	-2 406,4	-2 451,9
Avskrivningar	-97,0	-110,2	-121,8
Avskrivningar finansiell leasing	-58,7	-60,1	-73,1
Verksamhetens nettokostnader	**-1 768,8**	**-1 816,6**	**-1 866,7**
Resultatbudget (tkr) forts.			
Skatteintäkter	1 384,9	1 447,1	1 506,3
Generella statsbidrag	492,5	500,2	503,7
Finansiella intäkter	42,8	42,6	42,0
Finansiella kostnader	-69,4	-71,5	-75,5
Resultat före extraordinära poster	**82,0**	**101,8**	**109,9**

Budget för kassaflöde (mnkr)	Plan	Plan	Plan
	2026	2027	2028
Den Löpande Verksamheten			
Årets resultat	82,0	101,8	109,9
Ombudgeteringar under året			
Justering för av- och nedskrivningar	97,0	110,2	121,8
Justering för gjorda avsättningar			
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	**179,0**	**212,0**	**231,7**
Ökning/minskning kortfristiga fordringar			
Ökning/minskning förråd och varulager	-17,4	-15,9	-21,5
Ökning/minskning kortfristiga skulder	2,0	2,0	2,0
Medel från den löpande verksamh.	**163,6**	**198,1**	**212,2**
Investeringsverksamheten			
Bruttoinvestering i materiella anläggningstillgångar skattefinansierat	-261,2	-154,9	-251,6
Bruttoinvestering i materiella anläggningstillgångar taxefinansierat	-78,0	-122,0	-170,5
Erhållna investeringsbidrag, övriga investeringsinkomster			
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			
Medel från investeringsverksamheten	**-339,2**	**-276,9**	**-422,1**
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	165,0	60,0	175,0
Amortering/ lösen av långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0
Övrig förändring av långfristiga skulder			
Förändring av långfristiga fordringar, minskning (+)			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**165,0**	**60,0**	**175,0**
Utbetalning av bidrag till statlig infrastuktur	**-7,2**	**0,0**	**0,0**
Årets Kassaflöde	**-17,8**	**-18,8**	**-34,9**
Likvida medel vid årets början	175,0	157,2	138,4
Likvida medel vid årets slut	**157,2**	**138,4**	**103,5**

Balansbudget (mkr)	Plan	Plan	Plan
	2026	2027	2028
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Fastigheter och anläggningar	2 252,6	2 297,3	2 427,1
Finansiella anläggningstillgångar	70,0	70,0	70,0
Bidrag till statlig infrastruktur	14,0	8,9	3,8
Summa anläggningstillgångar	2 336,6	2 376,2	2 500,9
Omsättningstillgångar			
Förråd och exploatering	217,7	233,6	255,1
Kortfristiga fordringar	1 589,8	1 739,8	1 939,8
Likvida medel	157,2	138,4	103,5
Summa omsättningstillgångar	1 964,8	2 111,8	2 298,4
SUMMA TILLGÅNGAR	4 301,3	4 488,0	4 799,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat	82,0	101,8	109,9
Övrigt eget kapital	930,7	1 012,7	1 114,5
Summa eget kapital	1 012,7	1 114,5	1 224,4
Avsättningar			
Avsättning pensioner och löneskatt	21,2	21,2	21,2
Bidrag till statlig infrastruktur	27,6	27,6	27,6
Summa avsättningar	48,8	48,8	48,8
Skulder			
Långfristiga skulder	2 962,0	3 022,0	3 197,0
Kortfristiga skulder	277,8	302,7	329,1
Summa skulder	3 239,8	3 324,7	3 526,1
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	4 301,3	4 488,0	4 799,3
Panter och ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits	506,7	482,0	482,0
bland skulderna eller avsättningarna 31 december aktuellt år.			
Borgensåtaganden	39,3	37,3	37,3
- varav borgen till kommunägda företag	0,0	0,0	0,0
Soliditet exkl pensionsskuld	24%	25%	26%
Soliditet inkl pensionsskuld	12%	14%	15%

Resultatbudget Kommunkoncern (mnkr)	2026	2027	2028
Verksamhetens intäkter	1 309,6	1 374,8	1 399,7
Verksamhetens kostnader	-2 806,8	-2 889,1	-2 889,1
Avskrivningar	-226,5	-242,8	-267,1
Verksamhetens nettokostnader	-1 723,7	-1 757,1	-1 820,7
Skatteintäkter	1 384,9	1 447,1	1 506,3
Generella statsbidrag och utjämning	492,5	500,2	503,7
Verksamhetens resultat	**153,7**	**190,2**	**189,3**
Finansiella intäkter	49,9	55,3	49,2
Finansiella kostnader	-91,8	-111,3	-96,9
Resultat efter finansiella poster	**111,8**	**134,1**	**141,6**

Balansbudget Kommunkoncern (mnkr)	2026	2027	2028
TILLGÅNGAR			
	4	4	4
Anläggningstillgångar	152,7	235,1	479,0
	4	**4**	**4**
Summa anläggningstillgångar	**152,7**	**235,1**	**479,0**
Omsättningstillgångar			
Förråd och exploatering	220,4	236,3	257,8
	1	1	2
Kortfristiga fordringar	807,1	953,4	152,8
Kassa och bank	143,9	148,2	149,0
	2	**2**	**2**
Summa omsättningstillgångar	**171,5**	**337,9**	**559,6**
	6	**6**	**7**
SUMMA TILLGÅNGAR	**324,1**	**572,9**	**038,6**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
	-1		
Eget kapital	439,7	-515,3	-524,5
Årets resultat	-111,8	-134,1	-141,6
		-1	-1
Övrigt eget kapital	-169,1	187,4	298,4
	-1	**-1**	**-1**
Summa eget kapital	**720,6**	**836,8**	**964,5**
Avsättningar	-48,8	-48,8	-48,8
Summa avsättningar	**-48,8**	**-48,8**	**-48,8**
Skulder			
	-4	-4	-4
Långfristiga skulder	073,4	182,5	386,4
Kortfristiga skulder	-481,3	-504,8	-638,8
	-4	**-4**	**-5**
Summa skulder	**554,7**	**687,3**	**025,2**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**-6 324,2**	**-6 572,9**	**-7 038,5**

Budgetförslag för 2026 med plan för 2027 - 2028

Socialdemokraterna
Mariestad

Innehållsförteckning

Inledning 3

Ekonomiska omvärldsfaktorer och konjunkturutveckling..... 5

Mariestads ekonomiska läge……..……..... 7

Befolkningsprognos..... 8

Kommunfullmäktiges mål..... 10

Nämnderna

- Kommunstyrelsen……..…..…… 12
- Socialnämnden……...……..……..……. 13
- Utbildningsnämnden……..……..……..…. 14
- Äldre- och omsorgsnämnden…….....……..…. 16
- Tekniska nämnden…….....……..……..... 18
- Miljö- och byggnadsnämnden……..……..…….... 19

Budget 2026 - 2028..... 20

Politiska prioriteringar.....21

Specificerad budget 2026 - 2028..... 22

Resultatbudget..... 22

Kassaflödet..... 23

Balansbudget..... 24

Investeringar..... 25

Koncernbudget…….....…….. 45

Inledning

Vi vill att Mariestad skall vara en kommun som man vill leva och bo i oavsett i vilket skede av livet som man befinner sig i. Mariestad skall vara en kommun som erbjuder något för alla och som är en attraktiv och välkomnande kommun att bo i. För att uppnå detta så måste tryggheten vara i främsta rummet vid all samhällsplanering. Ingen ska behöva känna oro för att vistas på de offentliga platserna.

För oss är det viktigt att det finns tillgång till olika boendeformer runt om i kommunen och att all byggnation sker utan onödig exploatering av värdefulla naturområden. Efterfrågan på fler trygghetsboenden har funnits länge och det är dags att kommunen går från ord till handling.

Arbetet med att göra kommunen till en attraktiv arbetsgivare måste intensifieras. Det skall göras genom att de anställda får ett ökat inflytande över sitt arbete och sin arbetsplats, där rätt förutsättningar ges för ett hållbart arbetsliv. Att förbättra arbetsmiljön i kommunens verksamheter är en viktig del i att förbättra kommunens arbetsgivarvarumärke. Det kommer också att krävas att man gör förbyggande satsningar för att minska personalomsättningen och sjukfrånvaron.

Kommunens förskolor och skolor ska ge varje barn och elev de förutsättningar de behöver för att lyckas. Alla barn har rätt till en bra start i livet, det ger trygghet och skapar framtidstro. Förskolan har också en viktig utjämnande roll, där barn från
familjer med små ekonomiska och sociala resurser får samma tillgång till pedagogik och gemenskap som andra barn. Med tanke på de etableringar som är på gång i Mariestad så kommer det att bli nödvändigt med barnomsorg dygnet runt.

I de skolorna som det planeras för i framtiden måste man planera utefter barnens förutsättningar. Trenden med sjunkande skolresultat måste vändas, vi vet alla hur viktigt det är att lyckas i skolan. Vi är övertygade om att rektorer, lärare och alla andra som arbetar i skolan vet vad verksamheten behöver, men då måste också politiken ge dem rätt förutsättningar.

Alla som bor i Mariestads kommun ska kunna uppleva att man kan leva ett gott liv. Det är viktigt att vi ökar den gemensamma ansvarskänslan. Med trygghet och utveckling kan vi tillsammans skapa en kommun som vi alla kan trivas i.

Vår uppgift är att utveckla Mariestad till en attraktiv boendeort med hållbara bostadsområden och nära till naturområden. Tillsammans med föreningslivet och civilsamhället skapar vi ett samhälle som är inkluderande och som främjar en stark gemenskap och sammanhållning för våra barn och vuxna. Vi ska skapa förutsättningar för att näringslivet utvecklas. Genom att stödja och utveckla näringslivet bidrar vi till en ökad sysselsättning och ekonomisk tillväxt i kommunen. Kompetensförsörjningen är en framtida utmaning där vi i kommunen har ett viktigt uppdrag att se till att vi med rätt utbildningsinsatser är med och bidrar med rätt kompetens. Det livslånga lärandet som alltid varit en hörnsten i den socialdemokratiska politiken och har aldrig varit viktigare än nu. Att ställa om mitt i livet och ges förutsättningar för en fortsatt kompetensutveckling kommer att vara en viktig del samhällsutvecklingen.

Klimatutmaningarna berör oss alla och är en viktig fråga. Alla måste förstå de utmaningar vi står inför och där har kommunen en viktig roll i att både gå före och föra en dialog med kommuninvånarna om vilka utmaningar som finns. Omställningen måste ske inom kommunen, som måste arbeta aktivt tillsammans med näringslivet.

Vi vill fortsätta att bygga ett starkt och hållbart samhälle som upplevs tryggt. Ett samhälle där alla har möjligheten att växa, ett samhälle som håller ihop. Vi tillsammans med medborgare, näringsliv, föreningsliv och personal i kommunen ska gemensamt arbeta för att uppnå detta. Från denna värdegrund bygger vi vårt budgetarbete.

Den kommunala servicen betyder mycket för en kommuns attraktionskraft. Möjligheter till boende och arbete är också väldigt viktiga delar då människor beslutar sig för var man vill bosätta sig. Bo kvar eller flytta hit beror på om man ser att det finns möjlighet till egen utveckling men där också familjens behov av ex. barnomsorg, skola, fritidsverksamhet, kulturliv, äldreomsorg, boende med bra kvalité och goda möjligheter till arbete.

Anledningarna till att man väljer att flytta hit är många. En del flyr krig eller politiskt förtryck, andra hittar kärleken, vissa har besökt kommunen och sett vilken underbart vacker plats det är och därför flyttat hit. Många väljer att flytta till kommunen för att det är en trygg plats att låta barnen växa upp på, eller lugnet som en del söker på ålderns höst. Tillsammans, infödd eller inflyttad så gör vi Mariestads kommun till den underbara kommun det är. Alla kan hitta sitt smultronställe.

Janne Jansson

Oppositionsråd (S)

Ekonomiska omvärldsfaktorer och konjunkturutveckling

Den ekonomiska utvecklingen påverkas i hög grad av faktorer utanför kommunens kontroll. Den globala konjunkturen påverkas av handelskonflikter, särskilt USA:s höjda tullar på importvaror som skapar osäkerhet för världshandeln. Geopolitiska spänningar, bland annat kriget i Ukraina och oron i Mellanöstern, driver upp kostnader för energi och

råvaror och påverkar investeringsviljan. I Europa pågår stora satsningar på militärt försvar och infrastruktur som på sikt kan stärka tillväxten, men som samtidigt bidrar till höga budgetunderskott och stigande statsskulder i flera länder.

För svensk ekonomi innebär detta att exportens bidrag till tillväxten blir begränsat under de närmaste åren. Hushållens ekonomi påverkas dessutom av ett högre ränteläge än under 2010-talet, vilket dämpar konsumtionen och förlänger återhämtningen på bostadsmarknaden. Samtidigt är statens finanser ansträngda och behovet av prioriteringar ökar, vilket kan få konsekvenser för nivåerna på statsbidrag till kommunsektorn. Sammantaget innebär detta att den kommunala ekonomin även framåt är beroende av en osäker internationell utveckling och statliga beslut som kan förändra planeringsförutsättningarna på kort sikt.

Den svenska ekonomin befinner sig i ett svagt läge under 2024 och 2025 och återhämtningen tar längre tid än vad som tidigare prognostiserats. Tillväxten i ekonomin är låg, sysselsättningen utvecklas svagt och arbetslösheten ligger kvar på en relativt hög nivå. Först från 2026 väntas en tydligare konjunkturförstärkning med högre tillväxt och en förbättrad arbetsmarknad.

Sysselsättningen och antalet arbetade timmar har utvecklats svagare än vad tidigare prognoser visat. Färre arbetade timmar och en lägre total lönesumma har bidragit till att skatteunderlaget blivit lägre än beräknat både 2024 och 2025. Denna fördröjning i återhämtningen på arbetsmarknaden innebär att kommunsektorns intäktsutveckling under dessa år dämpas mer än förväntat. Från 2026 väntas dock sysselsättningen ta fart, vilket stärker skatteunderlaget och ger en tydligare återhämtning.

Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiska skatteunderlaget	4,8	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
Regelförändringar*	0,2	-0,2	-0,3	0,1	0	0
Underliggande	4,7	3,6	4,1	4,2	4,5	4,4
Prisutveckling	6,6	4,5	-0,1	2,5	3,3	3,2
Realt skatteunderlag	-1,8	-0,9	4,3	1,6	1,2	1,1

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter
Källa: Skatteverket och SKR

För kommunsektorn innebär detta att skatteunderlaget växer långsamt både 2024 och 2025. Prognoserna pekar därefter på en starkare utveckling med en genomsnittlig årlig ökning på 4,1 procent under perioden 2025–2028. I reala termer innebär detta en återhämtning efter två år av minskad köpkraft, men utvecklingen ligger ändå under den historiska trend som gällt under 2010-talet och fram till pandemin.

År 2025 får en särskild betydelse genom att kostnaderna för pensioner minskar tillfälligt, vilket leder till lägre prisökningar i kommunernas verksamheter. Detta skapar ett kortsiktigt förbättrat ekonomiskt läge, men det är utvecklingen från 2026 och framåt som är avgörande för kommunens långsiktiga planering. Under dessa år väntas kostnadsökningarna återgå till en högre nivå samtidigt som skatteintäkterna växer mer måttligt i reala termer. Kommunernas köpkraft förstärks alltså jämfört med nuläget, men når inte upp till tidigare trender.

En ytterligare faktor är de negativa slutavräkningar som nu beräknas för 2024 och 2025. Detta påverkar resultatet och behöver beaktas i planeringen. För perioden 2026–2028 är bedömningen att skatteintäkterna kommer att öka, men i en takt som inte fullt ut motsvarar de behov och kostnadstryck som kommunerna möter. Det innebär att god ekonomisk hushållning och prioriteringar i verksamheten fortsatt är nödvändiga.

Mariestads ekonomiska läge

Mariestads ekonomiska utveckling fram till 2024

Under 2021 och 2022 hade kommunen stora positiva resultat på ca 90–100 mkr som i stor utsträckning berodde på statsbidragsintäkter kopplat till pandemin. För 2023 redovisade kommunen ett resultat på ca 17 mnkr, motsvarande 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet för 2024 var 53 mnkr, vilket var 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Under 2022 och 2023 har nettokostnadsutvecklingen överstigit utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag. Under 2023 uppgick kostnadsutvecklingen till 7,5 procent medan utvecklingen av intäkter enbart uppgick till 3,8 procent. För 2024 var nettokostnadsutvecklingen 1,1 procent att jämföra med intäktsutvecklingen som uppgick till 3,0 procent. Dock var en stor del av intäkterna av engångskaraktär i form av t ex exploateringsintäkter. Det innebär att det finns en strukturell obalans i ordinarie drift.

Mariestads läge inför 2024

Skatteintäkterna och generella statsbidrag i Mariestad prognostiseras att öka med 3,1 procent mellan 2025 och 2026. Skatteprognosen har successivt reviderats ned och har för 2026 minskat med ca 22 mnkr från februariprognosen till augustiprognosen. Detta innebär ett ansträngt ekonomiskt läge inför 2026. Med anledning av detta har det inte varit möjligt att ge full kompensation för index för 2026 vilket innebär fortsatta krav på effektiviseringar. För Mariestad är den prognostiserade procentuella ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag något lägre än den nationella utvecklingen. Det beräknas bli en årlig ökning mellan 3 och 3,4 procent från 2024 till 2028.

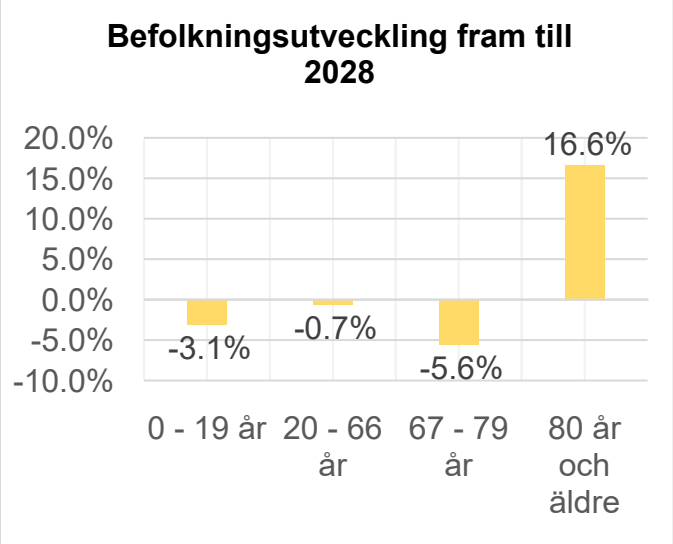
Prognos för 2025

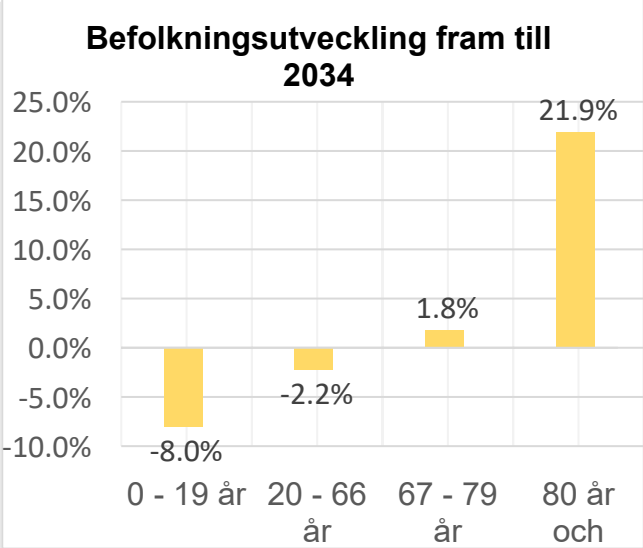
I budget för 2025 budgeterades ett resultat på 104 mnkr varav exploateringsintäkter var 49 mnkr. Det budgeterade resultatet exklusive exploateringsintäkter motsvarar 3 procent av skatter och generella statsbidrag. I tertialrapport 1 för 2025 redovisades ett prognostiserat resultat för helåret på 84 mnkr, 20 mnkr lägre än budgeterat. Tre av sju nämnder prognostiserade ett underskott vilket sammanlagt uppgick till knappt 24 mnkr. Åtgärder för budget i balans har tagits fram, men prognosen i delårsrapporten (T2) är ej färdigställd. Det innebär att det i dagsläget inte finns någon ny prognos för helåret 2025. I maj 2025 fattade kommunfullmäktige beslut om en tilläggsbudget där det budgeterade resultatet minskades med 13,2 mnkr.

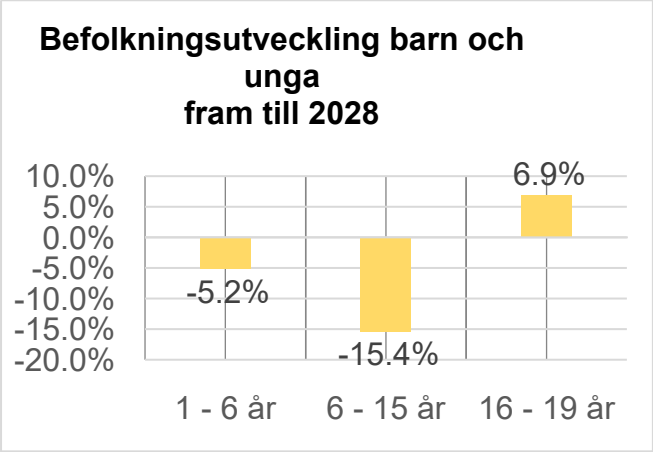
Befolkningsprognos

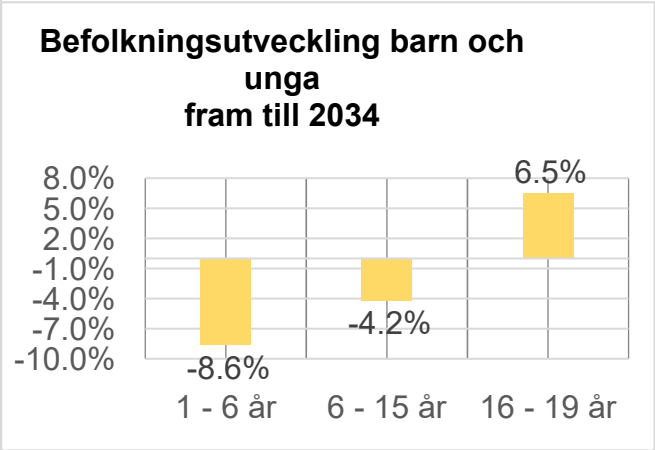
Nationell befolkningsprognos fram till 2034
Under 2025 har en ny nationell befolkningsprognos tagits fram. Den visar att befolkningen totalt i Sverige från 2024 till 2034 endast kommer öka med ca 197 000 personer vilket är en minskad ökning jämfört med befolkningsprognosen som gjordes 2024 då den totala befolkningen bedömdes öka med ca 239 000 personer. I den senaste prognosen beräknas barn och unga (0–19 år) minska med 8,5 procent, personer i arbetsför ålder (20–66 år) beräknas öka med 1,9 procent, äldre (67–79 år) beräknas öka
Sida: 10 (55)
med 5,5 procent och äldre över 80 år beräknas öka med 32,1 procent. När det gäller barn och unga så är den nationella minskningen av barn 1–5 år 7,7 procent fram till 2034 och en minskad befolkning 6–15 år på 13,8 procent. Detta får stora konsekvenser på de investeringsplaner som finns i kommunerna där planering byggnationer av förskolor och skolor nu behöver omprövas och revideras.

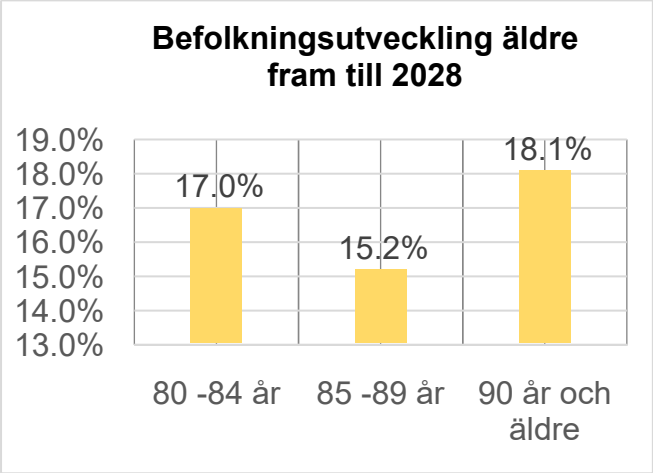
Befolkningsprognos Mariestad fram till 2034
I Mariestad är motsvarande befolkningsprognos visualiserad i diagrammen nedan. I den senaste befolkningsprognosen (2025) beräknas befolkningen minska från 2024 till 2034 med 166 personer. Fram till 2034 beräknas barn och unga (0–19 år) minska med 8 procent, personer i arbetsför ålder (20–66 år) beräknas minska med 2,2 procent, äldre (67-79år) beräknas öka med 1,8 procent och äldre över 80 år beräknas öka med 21,9 procent. När det gäller den yngre befolkningen och befolkningen i arbetsför ålder så speglar Mariestads utveckling i stor utsträckning den nationella utvecklingen. När det gäller den äldre befolkningen har Mariestad en lägre ökning av personer över 80 år.

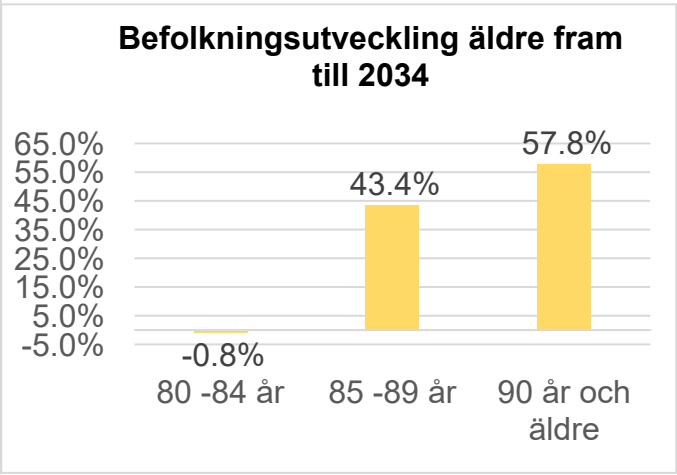

Ovanstående bild beskriver den trendbaserade prognosen för Mariestad. Den tar således inte hänsyn till den kommande tillväxten utifrån de stora industrietableringarna som pågår och planeras framåt. Det är en utmaning att bedöma hur utvecklingen kommer se ut i Mariestad över en längre tid. Det handlar både om när i tid befolkningstillväxten inleds och hur befolkningsstrukturen kommer utveckla sig utifrån de olika åldersgrupperna. I planeringen sker arbetet utifrån tre olika scenarion för att bedöma behoven framåt.

• Trend (Underlaget SKR använder i sina skatteprognoser)

• Målbaserad prognos – bygger på visionen om 40 000 invånare i kommunen 2040.

• Byggbaserad prognos (där Visionen på 40 000 invånare bedöms nås senare)

Det är angeläget att väga in den nationella trenden gällande befolkningsutvecklingen gällande den yngre befolkningen i planeringen framåt för att inte överskatta behoven av förskole- och grundskoleplatser.
Bedömningen är att det inte kommer ske några stora avvikelser mot den trendbaserade befolkningsprognosen under 2026 - 2028. Utifrån att befolkningsförändringen redan nu har inletts där den yngre befolkningen minskar medan den äldre befolkningen ökar har en demografimodell införts inför 2025 års budget där resurserna allokeras utifrån Sida: 12 (55) förändringar i befolkningsunderlaget för de olika verksamheterna. Läs mer om detta under avsnitt 8.2 ”Demografimodell

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges fem mål gäller för mandatperioden och syftar till att tydliggöra de politiska prioriteringarna som gäller för nämnder och bolag. Nedan beskrivs dessa fem mål med indikatorerna för att kunna mäta och följa upp målen. För respektive indikator finns ett målvärde som ska uppnås senast vid mandatperiodens slut. Målen följs upp i delårs- och årsrapporten.

Utifrån rekommendationerna i revisorernas granskning finns behov av att göra vissa justeringar avseende indikatorerna för att stärka målstyrningen och möjliggöra en förbättrad uppföljning och analys.

Förslaget är därför att se över följande indikatorer:

- Båda indikatorerna för målet "Mariestad – en kommun med långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning" föreslås utgå och ersättas med tre nya indikatorer: en indikator kopplat till det ekonomiska resultatet exklusive exploateringsintäkter med en procentuell nivå i relation till skatter och bidrag. En indikator kopplat till soliditeten och en indikator med fokus på hur stor andel av investeringarna som finansieras av egna medel. Se ovan under avsnitt 2 ”God ekonomisk hushållning i kommunen”.
- En av indikatorerna kopplat till målet "Mariestad – en kreativ och innovativ kommun" föreslås revideras. "Öka antalet exploatörsdrivna detaljplaner" föreslås revideras till att vara ett andelsmått i stället för ett antalsmått.
- För målet ”Mariestad – en attraktiv tillväxtkommun” föreslås två indikatorer utgå: ”Stabilisera vår placering på Svensk Näringslivs årliga ranking av det lokala företagsklimatet” och "Utbetalt LOK-stöd till idrottsföreningar, kr/invånare"

  Det har saknats målvärden för ett flertal av indikatorerna, vilket föreslås kompletteras med i enlighet med nedanstående förslag. Under indikatorerna kopplat till respektive mål specificeras hur nivån på målvärdet har satts.

Mariestad – en kommun med långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning

Kommuner ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. För ekonomin ska det anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. De finansiella målen ska ge uttryck för realism och handlingsberedskap och vara anpassade till kommunens ekonomiska förutsättningar. Mariestad kommun har i nuläget en svag handlingsberedskap på längre sikt, vilket soliditetsmåttet visar.

Mariestad – en trygg kommun för alla

Genom stabil ekonomi, bra kvalitet och trygga miljöer kan Mariestad erbjuda en hållbar kommun för alla som bor, verkar och vistas här. Mariestad är en trygg samhällsspelare med engagemang och medborgarfokus.

Mariestad – en kreativ och innovativ kommun

Chefer, ledare och medarbetare uppmuntras till nytänkande ”utanför boxen”. Genom omvärldsbevakning hämtar vi inspiration från andra och skapar hållbara lösningar för våra kommuninvånare.

Mariestad – en välkomnande kommun där alla kontakter genomsyras av ett gott bemötande

Vårt bemötande ska oavsett ärende ge en positiv känsla. Vi skapar mervärde för de vi är till för i varje samtal och möte. Vi sätter stort värde på våra invånare, besökare, företagare och anställda.

Mariestad – en attraktiv tillväxtkommun

I Mariestad finns förutsättningar för hållbar tillväxt. Entreprenörskap uppmuntras och ses som en tillgång. Vi förstår vikten av utbildning och forskning för att satsa rätt inför framtiden.

Kommunstyrelsen

En attraktiv och bred kultur- och fritidsverksamhet bidrar aktivt till att göra Mariestad till en kommun där människor vill leva, bo och verka. Genom medvetna och långsiktiga satsningar på kultur- och fritidsaktiviteter så stärks Mariestads position som en attraktiv bostads- och lokaliseringsort. Genom att bygga vidare på dessa styrkor och investera i nya möjligheter kan vi skapa en levande och dynamisk kommun som attraherar både invånare och besökare.

Mariestad står inför en stor utmaning när det gäller att säkra kompetensförsörjningen för framtiden. Utbildning, både för barn och vuxna, blir avgörande på både kort och lång sikt. Vi strävar efter att stärka Dacapo som utbildningscentrum genom att utöka antalet utbildningar, både på plats och via distans, för att möta behoven i vår växande kommun. För att lyckas med den expansion vi står inför, krävs det riktade satsningar inom utbildningssektorn. Genom att investera i kunskap kan vi skapa hållbar tillväxt och rusta kommunen för framtidens utmaningar.

Vi behöver öka samverkan och samarbetet mellan de privata och offentliga aktörerna. Endast genom att arbeta tillsammans kan vi möta den ökade konkurrensen på både nationell och internationell nivå. Genom att investera i vår arbetskraft, vår infrastruktur och våra innovationssystem, samtidigt som vi främjar samarbete och hållbarhet, kan vi säkerställa en ljus och framgångsrik framtid för vår kommun. Mariestad har en bra potential att bli en förebild när det gäller att kombinera ekonomisk tillväxt med social och miljömässig hållbarhet.

Uppdrag

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett inriktningsbeslut för att säkerställa att chefer i organisationen inom samtliga förvaltningar har ett relevant antal medarbetare som man har arbetsmiljöansvaret för.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett erbjudande om ett fritidskort (Västtrafiks) i kollektivtrafiken för ungdomar i årskurs 9 och 1 och 2 på gymnasiet.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för införande av språkpraktik för att bidra till kompetensförsörjningen.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att inleda samtal med olika aktörer för möjligheten att visa kulturella uppträden digitalt i Mariestads kommun.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för en tillgänglig kollektivtrafik i tätorten där även nya bostadsområden är inkluderade.

Socialnämnden

Inget barn drömmer om att begå våldsbrott eller bli en del av narkotikahandeln. Därför måste vi satsa på tidiga och förebyggande insatser som kan motverka att unga hamnar i kriminalitet, något som all expertis visar ger resultat. Det mest effektiva sättet att skydda människor från kriminalitet är att se till att brotten aldrig begås.

Föräldrar måste få det stöd de behöver i sin föräldraroll, genom till exempel hjälp i hemmet och råd i utmanande situationer. Skolan och barnomsorgen behöver utrustas med bättre verktyg och kunskap för att tidigt kunna identifiera barn och ungdomar i riskzonen. Vi behöver också stärka samarbetet mellan skola, vård och omsorg, socialtjänst och polis för att skapa en helhetssyn och samordnade insatser. Här har kommunens fältassistenter en viktig roll, genom att bygga förtroende och finnas nära de unga där de vistas.

En annan viktig aspekt är att utbilda föräldrar om riskerna med missbruk av alkohol och droger, så att de tidigt kan upptäcka tecken på problem. Vi vet att trygga sammanhang, både inom familjen, civilsamhället, idrotten och skolan, är avgörande för barns och ungas positiva utveckling. Barn och unga som kränker andra eller bryter mot regler måste mötas av tydliga reaktioner och konsekvenser från samhället, så att gränser sätts och respekteras.

Genom att arbeta tillsammans, från föräldrar till kommun och rättsväsende, kan vi skapa ett samhälle där barn och unga får möjligheten att växa upp i trygghet och drömma om en bra. framtid.

Uppdrag

- Socialnämnden får i uppdrag att undersöka möjligheten att ge barnfamiljer som lever på försörjningsstöd ett utökat stöd inför jul- och sommarlov.
- Socialnämnden får i uppdrag att stärka det förebyggande arbetet kring barn och unga för att säkerställa att social problematik identifieras och att tidiga insatser kan ges.
- Socialnämnden ges i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för kompetensutveckling av personal för att på så sätt säkra upp framtida kompetensbehov.

Utbildningsnämnden

En av samhällets viktigaste uppgifter är att ge varje barn som föds goda förutsättningar för en bra uppväxt och för att utveckla de förmågor som krävs för att leva ett gott liv. Tidiga och samordnade insatser från samhället kan i många fall vara mycket värdefulla och även förebygga framtida psykisk ohälsa. Ett långsiktigt agerande utifrån en helhetssyn på barn och ungas psykiska hälsa gynnar både individen och samhället.

En jämlik skola med goda resultat är en strategiskt viktig fråga för en kommun som vill vara attraktiv, både för medborgare och för företag samt framtida utveckling. Vid många beslut om att flytta till en kommun är det enskilt viktigaste om det finns bra barnomsorg och skolor. Alla barn och ungdomar ska ges en god start i livet och utifrån sina egna förutsättningar få det stöd de behöver för att nå sina drömmars mål.

En bra förskola för alla är en grundsten för jämlikhet. De små barnens lust och möjligheter att lära ska tas tillvara, samtidigt som förskolan ska fortsätta att kännetecknas av både lek och lärande. Barn ges möjlighet till utveckling och lärande i en förskola där barngruppernas storlek så långt som möjligt följer Skolverkets riktmärken. När Mariestad växer kommer behovet av förskola på obekväm arbetstid öka och kommunen behöver då vara redo att erbjuda nattöppen förskola. För att ge alla barn jämlika förutsättningar till både lärande och social samvaro bör den allmänna förskolan på sikt utökas till mer än 15 timmar per vecka.

Skolresultaten i Mariestads grundskolor måste förbättras så att fler blir behöriga till gymnasiet. Det kan vi uppnå genom att fokusera på kunskapsuppdraget, ha mer personal i skolan och fler utbildade lärare med bättre arbetsförhållanden. Varje barn ska mötas av höga förväntningar och en tro på att de kan lyckas. Extra fokus behöver läggas på matematikundervisningen så att eleverna får med sig rätt förutsättningar. Samverkan och kommunikationen med vårdnadshavarna ska stärkas och det långsiktiga arbetet för ökad skolnärvaro ska fortsätta och intensifieras. Samverkan mellan skola och socialtjänst ska bli ännu tätare än idag och Mariestad ska fortsätta ha en väl utbyggd elevhälsa, där fokuset på psykisk hälsa ska öka.

Fritidshemmet ger eleverna både stöd i deras lärande och erbjuder fritidsaktiviteter av hög kvalitet. Rätten till plats på fritids bör på sikt utvidgas så att den blir mer oberoende av föräldrarnas sysselsättning.

Vadsbogymnasiet ska även framöver erbjuda ett brett programutbud så att det fortsätter vara det självklara valet för en majoritet av Mariestads ungdomar. Samverkan med både offentlig sektor och näringsliv ska stärkas så att kopplingen mellan gymnasieutbildning och arbetsliv blir tydligt för eleverna.

Det är viktigt att det finns goda förutsättningar för livslångt lärande. Att människor ges möjlighet att lära om och lära nytt under hela livet är inte bara viktigt för individen utan också för samhället. Det bidrar till att fler människor kan ta ett arbete och försörja sig, men också till att bryta utanförskap och segregation.

Uppdrag

- Utbildningsnämnden får i uppdrag att ekonomiskt kompensera förskolan för minskad demografifördelning med syftet att öka personaltätheten.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att säkerställa att alla elever får det stöd de behöver för att klara grundskolan.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att under 2026 ta fram en plan för investeringar i förskolor och skolor på medellång och lång sikt utifrån den förväntade befolkningstillväxten i Mariestad.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att under 2026 ha dialog med övriga politiska nämnder och styrelser i kommunen för att stärka samverkan kring barns uppväxt.

Äldre- och omsorgsnämnden

Allt fler människor lever allt längre, vilket kanske är det finaste kvittot på vad vår välfärd och utveckling har åstadkommit. Fler äldre har nu också bättre ork och ekonomiska möjligheter att leva ett aktivt liv som pensionärer. Men det är viktigt att alla, oavsett förutsättningar, ska kunna se fram emot en trygg ålderdom. Äldreomsorgen måste hålla hög kvalitet och utgå från individens behov och rätt till självbestämmande. De som behöver både vård och omsorg ska mötas av samordnade insatser med hög personlig kontinuitet, något som också är av stor vikt för de anhöriga.

Vi vet att personalens insatser utgör grunden för kvaliteten i omsorgen. Därför är schyssta arbetsvillkor, en god arbetsmiljö och en fungerande samverkan mellan kommun och region direkt avgörande. Arbetsvillkoren och möjligheterna till utveckling och omställning måste vara så bra att fler orkar och vill arbeta kvar längre, samt att fler unga söker sig till välfärdsyrkena. Detta kräver en äldreomsorg fri från minutscheman. För att uppnå detta måste vi i större omfattning ta vara på medarbetarnas kompetens och erfarenhet och övergå från en detaljerad styrning till en tillitsbaserad styrning.

Goda arbetsvillkor är inte bara en rättvisefråga för alla som arbetar inom äldreomsorgen idag, det är också en avgörande och strukturell framtidsfråga för hela vårt samhälle.

Vi måste arbeta för att minska köerna till LSS-boenden i Mariestad, så att alla som har rätt till stöd får en trygg och anpassad boendemiljö. Bristen på tillgängliga bostäder har lett till långa väntetider, vilket riskerar att belasta kommunen ekonomiskt med betydande viten om inga åtgärder vidtas.

Vi behöver planera för trygghetsboenden som möter behoven hos äldre i Mariestad. Många av våra nuvarande lägenheter saknar hiss och är inte anpassade för äldre, vilket leder till att många bor kvar i bostäder som inte längre passar dem. Genom att skapa en flyttkedja kan vi frigöra bostäder för barnfamiljer och samtidigt erbjuda anpassade alternativ för äldre.

Vi i Mariestad måste fortsätta med arbetet med att vår äldreomsorg ska vara en förebild när det gäller kvalitet och omsorg. Genom att skapa bättre arbetsvillkor och en arbetsmiljö som främjar utveckling och samarbete, kan vi säkerställa att våra äldre får den omsorg de förtjänar och att våra medarbetare trivs och stannar kvar i yrket. På så sätt bygger vi en hållbar framtid för alla invånare i vår kommun.

Uppdrag

- Äldre- och omsorgsnämnden får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för en övergång från minutstyrning till en tillitsbaserad hemtjänst.
- Äldre- och omsorgsnämnden får i uppdrag att ta fram en plan för framtida behov gruppbostäder.
- Äldre- och omsorgsnämnden får i uppdrag att ta fram en plan för att förbättra habiliteringsersättningen.
- Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för kompetensutveckling av personal för att på så sätt säkra upp framtida kompetensbehov.

Tekniska nämnden

Mariestad befinner sig i en expansiv fas, och flera viktiga åtgärder måste vidtas för att möta de behov som följer med befolkningsökningen. Vi Socialdemokrater vill satsa på de mjuka värdena för att skapa en attraktiv kommun att bo och verka i. Samtidigt måste vi ta hand om det befintliga för att undvika kapitalförstöring. Därför är det avgörande att samtliga underhållsplaner för kommunens fastigheter blir klara, så vi kan få en tydlig överblick av fastighetsbeståndets status och vilka insatser som krävs. Idag är 60 % av dessa planer färdiga, och vi bör prioritera slutförandet av dessa samtidigt som nya objekt tillkommer.

En trygg och säker kommun är en självklarhet för oss Socialdemokrater. Vi vill särskilt lyfta vikten av en säker väg till skolan för alla barn och föräldrar som lämnar och hämtar. Det är även viktigt att barn och unga har möjlighet att röra sig och aktivera sig på ett naturligt och säkert sätt. Därför vill vi att Tekniska nämnden fortsätter arbetet med att förbättra lekplatser och skolgårdar. Satsningar inom Tekniska ska också bidra till att gång- och cykelvägar i anslutning till skolor får en högre prioritet.

Vi ser också behovet av att öka tillgängligheten året runt, så att alla – oavsett om de går med kryckor, använder rullstol eller rullator – kan ta sig fram på ett säkert sätt i Mariestad.

Vattnet är vår livsnerv, och det är av yttersta vikt att förnyelsetakten på 1 % per år upprätthålls för att säkerställa en trygg och hållbar vattenförsörjning. Vi behöver dessutom utreda och säkerställa att vi har en tillräcklig reservvattentäkt för att klara avbrott i vattenleveransen. Idag har vi kapacitet för sex timmars försörjning vid ett avbrott, men detta bör utökas till minst 36 timmar.

Sammanfattningsvis vill vi Socialdemokrater satsa på en långsiktig och hållbar utveckling av Mariestad, där trygghet, tillgänglighet och en säker infrastruktur för både vatten och fastigheter.

Uppdrag

- Tekniska nämnden får i uppdrag att se över och att åtgärda de tillgänglighetsproblem som finns på kommunens skolgårdar.
- Tekniska nämnden får i uppdrag att göra en taxe- och avgiftsöversyn av samtliga taxor och avgifter så att de följer självkostnadsprincipen.
- Tekniska nämnden får i uppdrag att se över gång- och cykelvägarna så att de är sammanhängande, har god belysning och är säkra för barn och unga att ta sig fram och tillbaka till skola.
- Tekniska nämnden får i uppdrag att utreda möjliga placeringar av så kallade regnvattenträdgårdar.

Miljö- och byggnadsnämnden

Vår vackra och välbevarade hamnstad står inför stora förändringar inom en snar framtid, med ökad byggnation och potentiell påverkan på både miljö och stadsbild. Det är av yttersta vikt att dessa förändringar sker med omsorg och i enlighet med de långsiktiga behov som Mariestads invånare har.

Nya bostadsområden bör utformas med en blandning av boendeformer. Forskning har visat att sådana lösningar främjar den sociala utvecklingen, minskar segregationen och skapar levande stadsdelar där alla har möjlighet att trivas och utvecklas.

Vid nybyggnation i stadens äldre delar är det avgörande att bebyggelsen anpassas till den befintliga kulturmiljön. Detta skapar en harmonisk övergång mellan gammalt och nytt, och bevarar den unika karaktären som definierar Mariestad.

I en tid av påtagliga klimatförändringar har våra träd fått en central roll i stadsplaneringen. De bidrar inte bara till att förbättra luftkvaliteten och ge svalka, utan skapar även en grön och hälsosam stadsmiljö för alla invånare. Därför måste vi ta så stor hänsyn som möjligt till 3-30-300-regeln, som innebär att varje person ska kunna se minst tre träd från sin bostad, att krontäckningen i varje stadsdel ska uppgå till minst 30%, samt att alla invånare ska ha tillgång till ett grönområde inom 300 meter från sin bostad.

Samtidigt är det viktigt att vi säkerställer kompetensförsörjningen inom kommunen, även inom bygg- och miljöförvaltningarna, där vi redan idag ser en brist på personal. Att kunna rekrytera kvalificerade bygglovshandläggare och miljöinspektörer blir avgörande för att möta de framtida behoven och säkerställa att våra ambitioner kan förverkligas på ett hållbart sätt.

Uppdrag

- Miljö- och byggnadsnämnden får i uppdrag att göra en taxe- och avgiftsöversyn av samtliga taxor och avgifter så att de följer självkostnadsprincipen.
- Miljö- och byggnadsnämnden får i uppdrag att utreda om nämndens miljöförvaltning har ett relevant antal anställda utifrån sitt uppdrag.

Budget 2026 - 2028

Budget (Mnkr)	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelsen	174,0	176,4	207,5
Teknisk nämnd	245,9	247,6	249,4
Utbildningsnämnd	586,2	593,9	597,9
Socialnämnd	156,6	158,7	160,9
Äldre och omsorgsnämnd	578,4	596,2	615,9
Miljö- och byggnadsnämnd	7,3	7,7	8,2
RÖS	32,7	33,7	34,6
Revision	1,4	1,4	1,4
Överförmyndarnämnden	4,7	4,7	4,7
Verksamhetens kostnader	**-1 787,3**	**-1 820,5**	**-1 880,5**
Centrala poster	**-7,9**	**-13,8**	**-33,9**
Skatteintäkter enl. riksprognos SKR	1 384,9	1 447,1	1 506,3
Generella statsbidrag riksprognos SKR	492,5	500,2	503,7
Finansiella intäkter	42,8	42,6	42,0
Finansiella kostnader	-69,0	-70,6	-74,6
Årets resultat	**56,1**	**85,0**	**63,1**
Exploateringsintäkter	25,7	23,9	29,5
Årets resultat inklusive exploateringsintäkter	**81,8**	**108,9**	**92,6**
Finansiellt mål 3 % exklusive exploatering och 4 % 2027 – 2028	56,3	77,9	80,4

Politiska prioriteringar

Kommunstyrelsen	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Nytt seniorboende/äldreboende			25,0
Hälsolyftet 2.0	0,5	-2,0	
Införa friskvårdsbidrag	1,1		
Förenkla helt enkelt		-1,0	
Höjt anläggningsbidrag till föreningar	0,1	0,1	
Utreda centrumnära badplats	-0,2		
Fritidskort på loven för elever i årskurs 9 och 1 och 2 i gymnasiet	0,5		
Orka hela dagen, Händer i hagen och Last night party läggs in i ordinarie verksamhet	0,3		
Utbildningsnämnden			
Täckning för demografiska förändringar	5,7		
Utökad ram	6,3		
Socialnämnden			
Utökad ram	3,0		
Äldre- och omsorgsnämnden			
Utökad ram	10,3		
Tekniska nämnden			
Utökad ram	3,1		
Revisionen			
Utökad ram	0,2		

Specificerad budget

Specificerad budget	2026	2027	2028
Centrala poster	7,9	33,3	54,0
Tillkommande kapitalkostnader	13,3	20,9	37,7
Internränta	-44,1	-46,2	-49,8
PO-pålägg från verksamheten	-410,8	-423,6	-441,9
Justering differentierat PO ej justerat mot nämnd	-7,6	-11,3	-11,7
Arbetsgivaravgifter	323,2	331,1	342,7
Konjunkturbuffert	0,0	0,0	0,0
Inflationsindex enligt SKR PKV	0,0	5,4	13,4
Pensionskostnader	87,6	92,5	99,2
Pensionskostnader, ansvarsförbindelsen	41,2	39,9	39,2
E20	5,1	5,1	5,1

Resultatbudget

Resultatbudget (Mnkr)	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	730,0	760,0	780,0
Verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar	-2 343,9	-2 400,2	-2 470,1
Avskrivningar	-97,0	-110,2	-121,8
Avskrivningar finansiell leasing	-58,7	-60,1	-73,1
Verksamhetens nettokostnader	**-1 769,5**	**-1 810,4**	**-1 884,9**
Skatteintäkter	1 384,9	1 447,1	1 506,3
Generella statsbidrag	492,5	500,2	503,7
Finansiella intäkter	42,8	42,6	42,0
Finansiella kostnader	-69,0	-70,6	-74,6
Årets resultat	**81,8**	**108,9**	**92,6**

Kassaflödet

Budget för kassaflödet (Mnkr)	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	81,8	108,9	92,6
Ombudgeteringar under året			
Justeringar för av- och nedskrivningar	97,0	110,2	121,8
Justeringar för gjorda avsättningar			
Medel från verksamheten för förändringar av rörelsekapital	**178,8**	**219,1**	**214,4**
Ökning/minskning kortfristiga fodringar			
Ökning/minskning förråd och varulager	-17,4	-15,9	-21,5
Ökning/minskning kortfristiga skulder	2,0	2,0	2,0
Medel från den löpande verksamheten	**163,3**	**205,2**	**194,9**
Investeringsverksamheten			
Bruttoinvestering i materiella anläggningstillgångar skattefinansierat	-261,2	-154,9	-251,6
Bruttoinvestering i materiella anläggningstillgångar taxefinansierat	-78,0	-122,0	-170,5
Erhållna investeringsbidrag, övriga investeringskostnader			
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			
Medel från investeringsverksamheten	**-339,2**	**-276,9**	**-422,1**
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	135,0	60,0	175,0
Amortering/lösen av långfristiga skulder			
Övrig förändring av långfristiga skulder			
Förändring av långfristiga fodringar, minskning (+)			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**135,0**	**60,0**	**175,0**
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	**-7,2**	**0,0**	**0,0**
Årets kassaflöde	**-48,1**	**-11,7**	**-52,2**
Likvida medel vid årets början	175,0	126,9	115,2
Likvida medel vid årets slut	**126,9**	**115,2**	**63,0**

Balansbudget

Balansbudget (Mnkr)	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Anläggningstillgångar			
Fastigheter och anläggningar	2 252,6	2 297,3	2 427,1
Finansiella anläggningstillgångar	70,0	70,0	70,0
Bidrag till statlig infrastruktur	14,0	8,9	3,8
Summa anläggningstillgångar	**2 336,6**	**2 376,2**	**2 500,9**
Omsättningstillgångar			
Förråd och exploatering	217,7	233,6	255,1
Kortfristiga fodringar	1 589,8	1 739,8	1 939,8
Likvida medel	126,9	115,2	63,0
Summa omsättningstillgångar	**1 934,5**	**2 088,6**	**2 257,9**
Summa tillgångar	**4 271,1**	**4 464,8**	**4 758,8**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat	81,8	108,9	92,6
Övrigt eget kapital	930,7	1 012,4	1 121,3
Summa eget kapital	**1 012,4**	**1 121,3**	**1 213,9**
Avsättningar			
Avsättning pensioner och löneskatt	21,2	21,2	21,2
Bidrag till statlig infrastruktur	27,6	27,6	27,6
Summa avsättningar	**48,8**	**48,8**	**48,8**
Skulder			
Långfristiga skulder	2 932,0	2 992,0	3 167,0
Kortfristiga skulder	277,8	302,7	329,1
Summa skulder	**3 209,8**	**3 294,7**	**3 496,1**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**4 271,1**	**4 464,8**	**4 758,8**

Panter och ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inta har upptagits bland skulder eller avsättningarna 31 december aktuellt år	506,7	482,0	482,0
Borgensåtaganden	39,3	37,3	37,3
Varav borgen till kommunägda bolag			
Soliditet exklusive pensionsskuld	**24%**	**25%**	**26%**
Soliditet inklusive pensionsskuld	**12%**	**14%**	**16%**

Investeringar

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens investeringspott (tillväxt)

Beskrivning: Avser nya köp till markreserv och andra investeringar kopplat tillväxt. (Gamla köp som har kvarstående slutlikvid ligger under en egen rad.)

Konsekvens: Svårt att få rådighet över tillväxten.

Kommunstyrelsens medel till förfogande

Beskrivning: Investeringsmedel som kommunstyrelsen beslutar om i särskilda beslut.

Kostnadseffektivitet: Politiskt utrymme.

Barnens biosfärsled

Införande av barnens biosfärsled enligt förstudien Barnens biosfärsled – Mariestad.

Pumptrack bana

Enligt den genomförda förstudien Förstudie Pumptrack.

Inköp Rakel

Beskrivning: Inköp av RAKEL för kommunal krisledning.

Kostnadseffektivitet: -

Måluppfyllelse: Reservsambandsmedel kopplat till krisledning. Bär mot Vision 2040 om en trygg kommun.

Konsekvens: Kommunen uppfyller inte helt sina åtaganden enligt krisledningsplanen.

Trygghetsutrustning kameror

Beskrivning: Inköp av utrustning för övervakning och trygghet.

Kostnadseffektivitet: Att öka trygghet, minska skadegörelse och brott genom tekniska utrustning bedöms rätt utnyttjad kunna spara pengar.

Måluppfyllelse: Bär mot mål om en trygg kommun samt mot Vision 2040 om ett drömläge för det bättre livet.

Konsekvens: Alternativet att fortsätta bedöms medför att de positiva effekterna av åtgärden (trygghet och sparade pengar) uteblir.

Införande beslutsstödsystem

Beskrivning: Införande av ett enhetligt systemstöd för planering, uppföljning och analys för samtliga styrnings- och ledningsprocesser som ger både chefer och politiker mer kvalitetssäkrade underlag för beslut.

Kostnadseffektivitet: En översyn av befintliga system och mer automatiserade och digitaliserade processer för insamling av data för analys kommer kunna frigöra tid och Sida: 39 (55) även minska administrativa kostnader på sikt.
Måluppfyllelse: Ett bättre anpassat systemstöd skapar bättre förutsättningar till analyser och uppföljning vilket påverkar styrnings- och ledningsprocesserna i stort, men skapar bättre förutsättningar för chefer och medarbetare att få och ge korrekt ledningsinformation.

Konsekvens: Avtalet med befintligt system löper ut 2026-12-31 och om vi inte tar ett helhetsgrepp kring frågan om systemstöd för att ersätta det kan det behöva förlängas då bedömningen är att det inte är möjligt att vara utan ett system för rapportering.

Utveckling av nytt intranät i SharePoint

Beskrivning: Utveckling av nytt intranät i SharePoint under 2026.

Kostnadseffektivitet: En investering i ett intranät i SharePoint möjliggör en sänkning av våra licenskostnader kopplat till webb och intranät för 2027 och framåt.

Måluppfyllelse: Investeringen stödjer fullmäktiges mål: Mariestad - en kreativ och innovativ kommun samt Mariestad - en attraktiv tillväxtkommun. Med ett nytt intranät möjliggörs en bättre tillgänglighet för alla medarbetare även de som endast har en arbetstelefon. Investeringen stärker även integrering inom M365 och ger bättre förutsättningar för en effektiv digital arbetsplats.

Konsekvens: Att inte flytta intranätet till SharePoint innebär att vi fortsatt kommer ha höga licenskostnader för intranätet. Tillgängligheten för medarbetare utan tillgång till arbetsdator blir fortsatt låg.

Investering Dacapo

Beskrivning: Medel för att kunna göra aktuella investeringar i anslutning till nya utbildningar som tillkommer, eller upprustning av inventarier/maskiner till befintliga utbildningar.

Kostnadseffektivitet: Ökade intäktsströmningar eller kostnadsbesparingar förväntas överstiga investeringar. Investeringen kommer att finansieras genom de nya utbildningarna och mer än täcka kostnaderna för investeringen.

Måluppfyllelse: Förväntas uppfylla minst ett av målen för vision 2040 och minst ett av kommunfullmäktiges mål.

Konsekvens: Det kommer inte gå att genomföra beslutade utbildningar om vi inte har möjlighet att köpa in de maskiner och den utrustning som krävs för detta.

Nya Parkerings-/Ställplatser

Beskrivning: Anläggning av parkeringsytor/ställplatser, för 2026 - 2028 avses främst ny parkering på före detta rangerbangården norr om resecentrum.

Kostnadseffektivitet: Åtgärderna täcks delvis av avgifter.

Måluppfyllelse: Kopplat till parkeringsutredning och mobilitetsplan samt exploatering av tidigare tillgängliga ytor som använts för parkering.

Konsekvens: Kan innebära utebliva ytor för allmän platsmark, parkering, oorganiserade ytor, grusparkering och fortsatta underhållskostnader. Sida: 40 (55)

Nya parker/lekplatser/rekreationsområden

Beskrivning: Anläggande av ny rekreation, för 2026 - 2028 avses främst Katthavet (Sjöhagaparken).

Kostnadseffektivitet: Investering i medborgarnas välbefinnande.

Måluppfyllelse: Bäring på Vision 2040 om Katthavets omställning till centrum och bostadsändamål.
Konsekvens: Många nya bostäder i området utan tillförsel av ytterligare rekreationsmöjligheter kan göra att området blir mindre attraktivt.

Parkeringshus Katthavet

Beskrivning: Anläggande av parkeringshus i Katthavet. Behovet av investeringen kommer först bortom 2030.

Kostnadseffektivitet: Avtalat.

Måluppfyllelse: Bäring på Vision 2040 om Katthavets omställning till centrum och bostadsändamål.
Konsekvens: Avtalsbundet.

GC-väg Ullervad

Beskrivning: Utbyggnad av G/C-väg i centrala Ullervad fram till skolan.

Kostnadseffektivitet: Trafiksäkerhetsåtgärd, medfinansiering VGR.

Måluppfyllelse: Vision 2020, samt trafiksäkerhetsåtgärd i samverkan med Trafikverket och medfinansiering av VGR.

Konsekvens: Avtalat med Trafikverket.

Trafiklösning Lockerud

Beskrivning: Ombyggnation av trevägskorsning Marieforsleden - Lockerudsvägen till rondell för ökad kapacitet och trafiksäkerhet.

Kostnadseffektivitet: Låg - görs för samhällsnytta.

Måluppfyllelse: Bidrar till utveckling för bostäder och platsens attraktivitet, stort upptagningsområde.

Konsekvens: Kapacitetsbrister och ökad fara för trafikanter.

LOKALFÖRSÖRJNING

Räddningsstation

Beskrivning: Ny räddningsstation i Mariestad.

Kostnadseffektivitet: Låg - investeringen behövs när Mariestad växer.

Måluppfyllelse: En förutsättning för en Seveso för etablering Korstorp, en modern räddningstjänst för att anpassa staden.

Konsekvens: Sannolikt nödvändig för att möte krav kopplat till etablering Korstorp. Sida: 41 (55)

Kommunverkstad

Beskrivning: Ny kommunverkstad för teknisk förvaltning, samordnas med ny räddningsstation. Förstudie under 2025.

Kostnadseffektivitet: Låg - möjlighet att samordna med ny räddningsstation för att effektivisera driftkostnaderna.

Måluppfyllelse: Fortsatt grunduppdrag.

Konsekvens:

Reservkraftverk

Beskrivning: Reservkraft kopplat till KKAB och ö-drift.

Kostnadseffektivitet: Låg - viss medfinansiering från energimyndigheten.

Måluppfyllelse: Innovativt och skapar en tryggare kommun.

Konsekvens: Om investeringen uteblir påverkar detta kommunens reserv och minskar redundans i elförsörjningen.

Kulturskolans lokaler

Beskrivning: Upprustning av Kulturskolans offentliga delar, korridorer och repetitionsrum. Även lektionsrummen behöver upprustas och gestaltas.

Kostnadseffektivitet: Upprustningen leder till en attraktiv miljö för deltagarna och personalen att vara och verka i. Fräscha lokaler ger signalen att verksamheten är viktig och bidrar till att fler deltagare stanna i verksamheten.

Måluppfyllelse: Projektet förväntas inspirera till kreativitet och skaparglädje i verksamheten. Det signalerar att Kulturskolan står för kvalitet och utveckling. Satsningen bidrar till ökad attraktionskraft för Mariestad som en plats att leva och bo.

Konsekvens: Om investeringen uteblir riskerar Kulturskolan att på sikt tappa deltagare. Såväl som inventarier och lokaler behöver förnyas och rustas upp.

EXPLOATERING

Sjölyckan

Beskrivning: Sista deletappen på Sjölyckan inkluderar vissa rester från tidigare etapper (bl.a. viss planering, staket Kinnekullebanan och sista asfaltslagret).

Kostnadseffektivitet: Kopplat till åtaganden gentemot tidigare försäljningar.

Måluppfyllelse: Nästa område, bland annat småhustomter och flerbostadshus för att nå Visionen.

Konsekvens: Risker i opinionen att inte fullfölja exv. asfaltering etc.

Gummersta

Beskrivning: Bostadsområde för ca 350 bostäder.

Kostnadseffektivitet: På totalen neutralt (bär sammantaget sina egna kostnader).

Måluppfyllelse: Nästa område, bland annat småhustomter och flerbostadshus för att nå Sida: 42 (55) Visionen.

Konsekvens: Försvårar bostadsbyggandet och befolkningstillväxten.

Västra Ekudden

Beskrivning: Småhusområde för försäljning.

Kostnadseffektivitet: På totalen neutralt (bär sammantaget sina egna kostnader).

Måluppfyllelse: Projektet bidrar till tillväxtmålet genom att möjliggöra fler småhus i attraktivt läge.

Konsekvens: Projektet har tagits bort ur investeringsbudgeten då framdriften för detaljplanen är förenad med stor osäkerhet utifrån gällande strandskyddsbestämmelser.

Tätortsutvidgning norr

Beskrivning: Påbörja ny stadsdel med småhus, flerbostadshus, centrumbebyggelse.

Kostnadseffektivitet: På totalen neutralt (bär sammantaget sina egna kostnader).

Måluppfyllelse: Villatomter, flerbostadshus och centrumbebyggelse.

Konsekvens: Finns risk för brist på småhus och flerbostadshus för att nå visionen.

Tätortsutvidgning syd

Beskrivning: Påbörja ny stadsdel med småhus, flerbostadshus, centrumbebyggelse.

Kostnadseffektivitet: På totalen neutralt (bär sammantaget sina egna kostnader).

Måluppfyllelse: Villatomter, flerbostadshus och centrumbebyggelse.

Konsekvens: Finns risk för brist på småhus och flerbostadshus för att nå visionen.

Sandbäcken

Beskrivning: Verksamhetsmark, i första hand kopplat till Korstorps underleverantörer.

Kostnadseffektivitet: Neutralt efter fullständig exploatering.

Måluppfyllelse: Kopplad till behovet av verksamhetsmark för att nå Visionen.

Konsekvens: Kan hämma tillväxten. Stor efterfrågan på ny verksamhetsmark för handel m.m.

Ladukärr

Beskrivning: Verksamhetsmark för handel och småindustri.

Kostnadseffektivitet: Projektet ger viss vinst.

Måluppfyllelse: Verksamhetsmark handel etc.

Konsekvens: Kan hämma tillväxten. Stor efterfrågan på ny verksamhetsmark för handel m.m.

Exploatering E20 Södra

Beskrivning: Tomrör under E20 samtidigt som Trafikverkets ombyggnation. Detta för att möjliggöra etablering söder om E20 framgent.

Kostnadseffektivitet: Kostnadseffektivt då detta görs till ett lägre pris i samband med Sida: 43 (55) ombyggnation och kan ge framtida exploateringsintäkter.

Måluppfyllelse: I enlighet med FÖP.

Konsekvens: Påbörjar 2025 och slutförs tidigt 2026 (tidigare 2027, varav betalning tidigarelagts till 2026.)

Södra Haggården

Beskrivning: Flytt av dagvattendike och beredelser för markförsäljning *Kostnadseffektivitet:* Neutralt på lång sikt. *Måluppfyllelse:* Verksamhetsmark handel etc. *Konsekvens:* Kan hämma tillväxten. Stor efterfrågan på ny verksamhetsmark för handel m.m.

Nordport *Beskrivning:* Verksamhetsmark för handel och småindustri samt trafiklösning för norra infarten. *Kostnadseffektivitet:* Projektet ger viss vinst. *Måluppfyllelse:* Verksamhetsmark handel etc. *Konsekvens:* Kan hämma tillväxten. Stor efterfrågan på ny verksamhetsmark för handel m.m.

VA Exploateringsram *Beskrivning:* Samlad post för investering i ledningsnät m.a.a. exploateringar. *Kostnadseffektivitet:* Hanteras inom ramen för exploateringsprojektet. *Måluppfyllelse:* Hör ihop med aktuellt exploateringsprojekt. *Konsekvens:* -

Tekniska nämnden

I en nära framtid bör det läggas en större investering för att få ner underhållsskulden på våra gator. Ett arbete för att ta fram vilka belopp det rör sig om pågår. Underhållsskulden tros ha ökat efter senaste årets tjälsprängningar (blöta samt temperaturändringar) med stora och många "potthål" som följd.

Tekniska nämndens investeringspott

Beskrivning: Övergripande åtgärder för att effektivisera och förbättra metoder och funktioner i den tekniska verksamheten till exempel ny teknik som leder till förändrade arbetssätt.

Kostnadseffektivitet: Investering leder till minskade driftkostnader och kostnadsbesparingar i framtidens drift som förväntas överstiga investeringen.

Måluppfyllelse: Uppfyller främst målet för långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning, då syftet är att skapa lägre driftkostnader i framtiden samt bidra till en attraktiv tillväxtkommun. Sida: 44 (55)

Konsekvens: Uppkomna idéer som kan leda till att verksamhetsutveckling och effektivisering uteblir.

Reinvesteringar Gator, GC-vägar, Lekparker, Parker, Hamn

Beskrivning: Åtgärder enligt underhållsplan. Ses över årligen med prioriteringar utifrån verksamhetssystem. Investeringarna avser beläggningsarbeten/upprustning gator, lekparker, parker, hamn, belysningsåtgärder.

Kostnadseffektivitet: Verksamheten säkerställer värdeutveckling i det offentliga rummet, eftersatt underhåll leder till ökade kostnader.

Måluppfyllelse: långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning, en trygg kommun för alla, en attraktiv tillväxtkommun, drömläge för boende vid Vänern, drömläge för det bättre livet.

Konsekvens: Lägre attraktivitet och missnöje bland invånare. Även risker i trafiksäkerheten ökar. Kostnader för drift och underhåll ökar.

Gatuavdelningens ambitionshöjande åtgärder

Beskrivning: Politiskt beslutat tillgänglighets- och trafiksäkerhetsprogram.

Kostnadseffektivitet: En trygg och säker trafikmiljö som är tillgänglig för alla sänker kostnader för samhället samt ger en attraktiv boendemiljö.

Måluppfyllelse: en trygg kommun för alla, en kreativ och innovativ kommun, en attraktiv tillväxtkommun, drömläge för boende vid Vänern, drömläge för det bättre livet.

Konsekvens: Samhällets kostnader för olyckor och skador i trafiken ökar. Attraktionskraften sjunker vilket på sikt kan leda till att vi inte lyckas nå Vision 2040.

Ombyggnation med GC, EPA-kors

Beskrivning: En ombyggnation som tillsammans med andra åtgärder ska minska kö bildandet i korsningen.

Kostnadseffektivitet: En smidig och säker trafikmiljö som är tillgänglig för alla sänker kostnader för samhället samt ger en attraktiv boendemiljö.

Måluppfyllelse: en trygg kommun för alla, en attraktiv tillväxtkommun, drömläge för boende vid Vänern, drömläge för det bättre livet.

Konsekvens: Om inget görs kommer situationen, som redan idag är ett problem, att bli värre.

Ombyggnation av befintlig väg infrastruktur

Beskrivning: Ombyggnationer av befintligt gatunät för att få bättre flöden i samband med exploateringar.

Kostnadseffektivitet: En smidig och säker trafikmiljö som är tillgänglig för alla sänker kostnader för samhället samt ger en attraktiv boendemiljö.

Måluppfyllelse: En trygg kommun för alla, en attraktiv tillväxtkommun, drömläge för boende vid Vänern, drömläge för det bättre livet.

Konsekvens: Kommunen blir inte lika attraktiv för befintliga invånare samt kan påverka inflyttning negativt. Sida: 45 (55)

Renovering kaj Västra hamnen

Beskrivning: Många pålar är skadade i hamnen och åtgärder behöver göras för att bibehålla dagens funktion.

Kostnadseffektivitet: Hamnen är en viktig inkomstkälla för kommunen och handlarna.

Måluppfyllelse: Långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning, en trygg kommun för alla, drömläge för boende vid Vänern.

Konsekvens: Om vi inte åtgärdar kajen måste den i förlängningen stängas.

Badhusbron, renovering

Beskrivning: En planerad renovering av bron som bibehåller dagens funktion. Slitaget har varit större än normalt vilket gör att renoveringen bör göras skyndsamt.

Kostnadseffektivitet: Investeringen medför minskade drift- och underhållskostnader.

Måluppfyllelse: Långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning, en trygg kommun, en attraktiv tillväxtkommun, drömläge för det bättre livet.

Konsekvens: Avstängning av bron för totalrenovering.

Reinvesteringar lekplatser, skolgårdar, parker m.m. Gata

Beskrivning: En satsning på offentliga miljöer för att öka både funktion samt upplevelse av Mariestads kommun.

Kostnadseffektivitet: Att utveckla Mariestad samt öka utbudet av aktiviteter ökar attraktiviteten.

Måluppfyllelse: Långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning, en kreativ och innovativ kommun, en attraktiv tillväxtkommun, drömläge för boende vid Vänern, drömläge för det bättre livet.

Konsekvens: Kommunen blir inte lika attraktiv för befintliga invånare samt kan påverka inflyttning negativt.

Fastighet

Beskrivning: Tilldelning av extra medel som möjliggör utökade åtgärder enligt underhållsplan.

Kostnadseffektivitet: Verksamheten säkerställer värdeutveckling i det offentliga rummet, eftersatt underhåll leder till ökade kostnader och skaderisker.

Måluppfyllelse: God ekonomisk hushållning, Attraktiv tillväxtkommun, Trygghet och säkerhet, drömläge för det bättre livet. Anpassningar görs mot en modernare utemiljö.

Konsekvens: Lägre attraktivitet och missnöje bland invånare. Även risker i trafiksäkerheten ökar. Kostnader för drift och underhåll ökar.

Reinvesteringar, eget ägda lokaler

Beskrivning: Åtgärder enligt underhållsplan. Ses över årligen med prioriteringar och presenteras i teknisk nämnd.

Kostnadseffektivitet: Verksamheten säkerställer värdeutveckling i fastighetsbeståndet genom att vi motverkar att fastigheter förfaller. Även energiåtgärder leder till bättre Sida: 46 (55) energianvändning som på sikt sänker driftkostnader.

Måluppfyllelse: Trygghet och säkerhet. Attraktiv kommun. Mindre klimatavtryck. God ekonomisk hushållning.

Konsekvens: Ökade drift- och underhållskostnader. Arbetsmiljön i vår kärnverksamhet riskerar att bli sämre, med konsekvensen att det kan bli svårare att rekrytera personal eller påverkar de som är nyttjare av lokalerna t.ex. elever och brukare.

Reinvesteringar, inhyrda lokaler

Beskrivning: Kommunen har ingått avtal med fastighetsägare. Förvaltning av lokalerna sker enligt avtal och kan variera från fastighet till fastighet. Ses över årligen med prioriteringar och presenteras i teknisk nämnd.

Kostnadseffektivitet: Minskar risk för underhålls- och återställningskostnader enligt de avtal kommunen ingått.

Måluppfyllelse: Trygghet och säkerhet. Attraktiv kommun. Mindre klimatavtryck. God ekonomisk hushållning.

Konsekvens: Ökade drift- och underhållskostnader. Arbetsmiljön i vår kärnverksamhet riskerar att bli sämre, med konsekvensen att det kan bli svårare att rekrytera personal eller påverkar de som är nyttjare av lokalerna till exempel elever och brukare. Avtalsbrott.

Boende Psykiatri Denna investering tas upp i investeringsbudgeten för Mariehus AB 2026 - 2028.

Anpassad grundskola öster

Beskrivning: Anpassad grundskola och Högelidskolan åk f–3 är samlokaliserade i fastigheten Lövhagen på Högelidsskolan. Verksamheten anpassad grundskola har på bara några år ökat från 18 elever till drygt 40 och det är stor brist på lokaler och att samla sin verksamhet. Högelidskolan åk f–3 har ca 50 elever per årskull och är idag lokaliserade mitt i huset, med anpassad grundskola på båda sidor om sina lokaler. En ombyggnation invändigt av Lövhagen, samt en tillbyggnad in mot Högelidskolan 7 - 9, ger möjlighet till att samla anpassad grundskola i ena delen av Lövhagen och f-3 i den andra delen. Kapprum, toaletter och lärmiljöer blir tillgängliga för fler elever och en anpassning för olika funktionsvariationer görs, bland annat för rullstolar. Även utemiljön runt skolan ska tillgänglighets anpassas.

Kostnadseffektivitet: Även om antalet barn i barnkullarna sjunker generellt, sker fortfarande en ökning av antalet barn som blir mottagna i anpassad grundskola. Detta har skapat en brist på lokaler anpassade för våra elever. Eftersom det ska vara en naturlig integrering med ordinarie grundskola, måste anpassad grundskola finnas i anslutning till någon av dessa. Verksamhetens bedömning är att detta är möjligt att tillskapa vid Högelidskolan Lövhagen.

Måluppfyllelse: God ekonomisk hushållning, Attraktiv tillväxtkommun, drömläge för det bättre livet. Anpassningar görs mot en modernare grundskola och anpassad grundskola och skola där lokalerna blir mer effektivt nyttjade. Sida: 47 (55)

Konsekvens: Kan inte lokaler möjliggöras i anslutning till nuvarande skolmiljöer, kommer det att krävas att andra lokaler tas i anspråk för anpassad grundskola.

Ombyggnad/tillbyggnad/Renovering Kvarnstenen

Beskrivning: Tillbyggnad av ny förskola för ökad effektivisering på fastigheten. Placeringen av förskolan på fastigheten är bakom befintligt kök och matsal och planeras byggas ihop med köket för att möjliggöra att förskolans måltider kan transporteras inomhus på vagnar in i förskolan. Idag sker denna transport med bil över skolgården. Nuvarande förskolas kök får inte längre användas som tillagningskök. Även diskutrymmet i skolköket behöver utökas något för att möjliggöra för en större diskmaskin för att omhänderta förskolans disk. Planeringen av förskolan är en enhet som utgör 4 + 1 avdelningar med plats för upp till 94 barn. Delar av den nuvarande förskolan planeras rivas, övriga delar renoveras och användas för skolans ändamål, bland annat fritidshemsverksamhet och personalutrymmen som idag saknas. Förstudie är framtagen med underlag och ritningar framtagna och PE Arkitekt har varit inkopplade.

Kostnadseffektivitet: bland annat behov av fler platser inom förskolan i Lugnås då pedagogisk omsorg lagts ned. Därtill effektivisering av transportering av maten till förskolan. Ev. byte av uppvärmningsmetod för hela fastigheten.

Måluppfyllelse: God ekonomisk hushållning, Attraktiv tillväxtkommun, drömläge för det bättre livet. Anpassningar görs mot en modernare förskola och skola där lokalerna blir mer effektivt nyttjade.

Konsekvens: Fortsatt förflyttning av skolmat över skolgård, kan inte effektivisera personal i köket. Förskolan kommer att bli trångbodda, skolan som tilldelat lokaler för förskolan saknar utrymme för personal och fritidshemsverksamhet.

Reinvestering kök och skolgård

Beskrivning: Reinvestering kök: Det finns behov av att återkommande ha möjlighet att rusta upp de kök som drivs av Kostavdelningen. Det är ett stort slitage på utrustning och miljöer med anledning av stora volymer och hög belastning. Reinvestering skolgård: Utemiljöer vid förskolor och skolor har över tid blivit ett eftersatt område och det utemiljöprojekt som varit under perioden 2020 – 2024 har möjliggjort satsningar på ca en tredjedel av förskolornas och skolornas utemiljöer. Det finns anledning att ha medel varje år för att kunna förnya och förbättra utemiljön för barn och elever. Framåt finns behovet av att se över möjlighet till skugga under varmare delar av året, men även att se över belysning som behövs främst under vinterhalvåret.

Kostnadseffektivitet: Återkommande upprustning av kök och utemiljöer ger på sikt färre anmärkningar på utrustning och vid miljöinspektioner. Dessutom minskas skaderisken och arbetsmiljön blir bättre för både medarbetare och elever.

Måluppfyllelse: God ekonomisk hushållning, Attraktiv tillväxtkommun, drömläge för det Sida: 48 (55) bättre livet. Anpassningar görs mot en modernare kök där lokalerna blir mer effektivt nyttjade och bra utemiljöer som en del av barn och elevers lärmiljö.

Konsekvens: Akuta kostnader när åtgärder måste vidtas på grund av skador eller olyckor.

Pool tak Investeringsutgift 4,0 mnkr år 2027 (i Budget 2025 - 2027). Investeringen borttagen på grund av osäkerhet kring behov.

Energieffektiviseringsplan Genomförande av Energieffektiviseringsplan som antogs av KSAU 2023-12-06 (KSAU § 462 Dnr 2023/00620)

Beskrivning: Åtgärder för att minska energiförbrukningen i kommunens fastigheter.

Kostnadseffektivitet: Minskar förbrukningen av bland annat el som leder till minskade kostnader.

Måluppfyllelse: God ekonomisk hushållning.

Konsekvens: Ökade drift- och underhållskostnader.

Anpassning Produktion och Fastighet, Förrådsgatan Det finns ett behov av utökning, anpassning och reinvestering i befintliga lokaler för att kunna verka över tid då nuvarande lokaler är begränsande för verksamheten.

Beskrivning: Åtgärder för att kunna verka från nuvarande lokaler och förrådsytor.

Kostnadseffektivitet: Minskar klimatavtrycket via omställning från diesel- till elfordon samt ökar livslängden på materiel. Förbättrad arbetsmiljö för personalen.

Måluppfyllelse: God ekonomisk hushållning.

Konsekvens: Ökade drift- och underhållskostnader.

Laddstationer

Beskrivning: Installation av laddstolpar under 2026 enligt nya lagkrav som infördes 1 januari 2025. Kanalisation och ledningsnät behöver förstärkas och utökas för att möjliggöra fortsatt utbyggnad av laddinfrastruktur under 2027 och 2028, i takt med att efterfrågan och behov identifieras.

Kostnadseffektivitet: Minskar klimatavtrycket via omställning från diesel/bensin till miljövänlig el, driftkostnaderna för fordon minskar.

Måluppfyllelse: God ekonomisk hushållning, mindre nyttjande av fossila bränslen som i sin tur bidrar till en bättre miljö för alla.

Konsekvens: Behöver genomföras på grund av lagkrav.

Biblioteket, byte av tak

Beskrivning: Avser utbyte av tak på kultur- och fritidsbyggnad då taket är i dåligt skick. Nödvändigt för att skydda byggnaden från framtida skador. Sida: 49 (55)

Investeringsprojektet är flyttat till att ingå i investeringsposten "Reinvesteringar, eget ägda lokaler".

Installation av sprinkler

Beskrivning: Installation av sprinkler enligt gällande lagkrav i LSS-boenden, förläggande efter brandsyn.

Kostnadseffektivitet: Minimerade kostnader vid eventuell brand.

Måluppfyllelse: Skapa trygga LSS-boenden.

Konsekvens: Om åtgärden ej genomförs kommer vite att utfärdas samt att byggnaden kan beläggas med nyttjandeförbud.

VA - Luktreduceringsåtgärder MARV

Beskrivning: Åtgärder ska genomföras på Mariestads reningsverk för att möjliggöra bostadsbebyggelse i Katthavet/Katthavsviken.

Kostnadseffektivitet: Möjliggöra inflyttning av fler invånare i syfte att nå vision 2040.

Måluppfyllelse: Attraktiv tillväxtkommun, trygg och säker kommun, långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning.

Konsekvens: Juridiska tvister med anledning av avtalsbrott. Fördjupad översiktsplan (FÖP) efterlevs ej. Vilket i sin tur bedöms leda till ett lägre invånarantal.

VA - Lokal för nödvattentankar (placering ej utredd)

Beskrivning: En lokal krävs för skötsel av nödvattentank samt vinterförvaring.

Kostnadseffektivitet: Beror på lösning, förmodligen dyrare.

Måluppfyllelse: Trygg och säker kommun.

Konsekvens: Civilförsvars fråga - medför risk.

VA - Förnyelse ledningsnät (flera olika platser i kommunen)

Beskrivning: För att kunna bibehålla målet om trygg leverans av vattentjänster är ett av de mål som tekniska nämnden antagit att uppnå 1% ledningsförnyelse per år. Plan för arbetet sätts av VA-avdelningen varje år utifrån behov samt synergier med andra projekt.

Kostnadseffektivitet: Skapar lägre driftkostnader och god ekonomisk hushållning.

Måluppfyllelse: Bidrar till ett bättre, tryggare och attraktivare boende.

Konsekvens: Ledningsnätet får fler driftstörningar, in- och utläckage som leder till ökad kostnad för drift, bidrar även till att våra vatten- och avloppsreningsverk får ökade driftkostnader.

VA - Renovering/modernisering pumpstationer/Va-verk (flera olika platser i kommunen)

Beskrivning: För att kunna bibehålla målet om trygg leverans av vattentjänster krävs reinvesteringar i de allmänna Va-anläggningarna. Plan beslutas varje år av VA-avdelningen utifrån behov samt synergier med andra projekt.

Kostnadseffektivitet: Nödvändigt. Skapar lägre driftkostnader. Sida: 50 (55)

Måluppfyllelse: Bidrar till ett bättre, tryggare och attraktivare boende.

Konsekvens: Avloppsnätet klarar inte av ett växande Mariestad om inte detta görs.

VA - Lindholmens vattenverk

Beskrivning: En utredning har visat att backspolningsfunktionen på filtren i verket inte fungerar tillfredsställande. Endast en del av filterbädden nyttjas vilket påverkar kapaciteten. Investeringen möjliggör ökad kapacitet i verket vilket är en förutsättning för tillväxt i kommunen.

Kostnadseffektivitet: Möjliggör ökade intäkter i försäljning samt en nödvändighet för tillväxt i kommunen.

Måluppfyllelse: Bidrar till ett bättre, tryggare och attraktivare boende. Vi skapar tekniska förutsättningar för tillväxt.

Konsekvens: Lindholmens vattenverk är i stort behov av reinvestering och de åtgärder som görs tryggar kapacitet för ett växande Mariestad både invånare och etableringar. Fördjupad översiktsplan (FÖP) efterlevs ej. Vilket i sin tur bedöms leda till ett lägre invånarantal.

VA - Nyanslutningar (flera olika platser i kommunen)

Beskrivning: Byggnation av enstaka serviser. Möjliggör en förtätning av staden.

Kostnadseffektivitet: Nödvändigt för att kunna ansluta nya abonnenter, fler kunder, mer intäkter.

Måluppfyllelse: Bidrar till ett bättre, tryggare och attraktivare boende. Vi skapar tekniska förutsättningar för tillväxt.

Konsekvens: Vi kan ej tillmötesgå nya kunder/exploatörer.

VA - Lokal för förvaring akutdelar

Beskrivning: En lokal krävs för förvaring av akutdelar.

Kostnadseffektivitet: Idag kostsam lösning då det inte finns någon vigd plats för detta. Projektet ger inga intäkter, men sårbarheten minskas.

Måluppfyllelse: Trygg och säker kommun.

Konsekvens: Civilförsvars fråga - medför risk.

VA - Klimatanpassningsåtgärder

Beskrivning: I det nya tillståndet för Mariestads reningsverk finns krav på klimatanpassningsåtgärder gällande Mariestads reningsverk.

Kostnadseffektivitet: Nödvändig för att klara tillväxt.

Måluppfyllelse: Bidrar till ett bättre, tryggare och attraktivare boende. Vi skapar tekniska förutsättningar för tillväxt.

Konsekvens: Fördjupad översiktsplan (FÖP) efterlevs ej. Vilket i sin tur bedöms leda till ett lägre invånarantal.

VA - Förstärkning ledningar beroende på tillväxt

Beskrivning: Dessa investeringar behövs för att möta ökade kapacitetsbehov med Sida: 51 (55) anledning av tillväxten. Detta är beroende hur man väljer att planlägga.

Kostnadseffektivitet: Nödvändig för att klara tillväxt.

Måluppfyllelse: Bidrar till ett bättre, tryggare och attraktivare boende. Vi skapar tekniska förutsättningar för tillväxt.

Konsekvens: Fördjupad översiktsplan (FÖP) efterlevs ej. Vilket i sin tur bedöms leda till ett lägre invånarantal.

VA - Vattenreservoar Mariestad

Beskrivning: En tryggare vattenleverans. Reservoarvolymer i Mariestad är alldeles för små idag, vi klarar bara 4 h avbrott i vattenleveransen. Man bör enligt Svenskt Vattens rekommendationer ha ca 36 h. En åtgärd för att öka möjligheten till tillväxt. Genom att lagra vatten skapas redundans.

Kostnadseffektivitet: Möjliggör tillväxt och ökade skatteintäkter.

Måluppfyllelse: Trygg och säker kommun, tillväxt kommun.

Konsekvens: Begränsningar i vattenleveransen påverkar attraktionskraften för kommunen som boendeort och för etableringar. Ett avbrott i vattenleveransen kan påverka hela samhället. En ökad vattenförbrukning med anledning av etableringar och utbyggnation av bostäder gör oss mer sårbara för avbrott.

VA - Mariestads avloppsreningsverk - ombyggnad

Beskrivning: Med anledning av etablering av industrier och nya bostäder krävs en kapacitetsökning i Mariestads reningsverk.

Kostnadseffektivitet: Nödvändig för att klara tillväxt.

Måluppfyllelse: Bidrar till ett bättre, tryggare och attraktivare boende. Vi skapar tekniska förutsättningar för tillväxt.

Konsekvens: Gör vi inte denna investering kommer vi inte att uppfylla villkor i det nya miljötillståndet som krävs för att kunna möjliggöra bostadsbyggande i Katthavet. Kapacitetsökning i verket är nödvändig för tillväxt.

VA - Kapacitetshöjande åtgärder Sjötorps avloppsreningsverk

Beskrivning: För att möjliggöra utveckling av området krävs kapacitetshöjande åtgärder i Sjötorps avloppsreningsverk.

Kostnadseffektivitet: Nödvändig för att klara tillväxt.

Måluppfyllelse: Bidrar till ett bättre, tryggare och attraktivare boende. Vi skapar tekniska förutsättningar för tillväxt.

Konsekvens: Vi kan ej tillmötesgå nya kunder/exploatörer, (begränsad kapacitet framför allt sommartid).

Utbildningsnämnden

Under några år har fastighetsavdelningen arbetat med att upprusta utemiljön vid förskolor och skolor. Detta arbete ser ut att vara fortsatt prioriterat i lagd budget. Sida: 52 (55) Utbildningsförvaltningens övriga investeringsbehov handlar om ombyggnationer eller tillbyggnad av skolor i Mariestad. Det handlar i första hand om Kvarnstenens förskola och renovering av anpassad grundskola (Högelid).

I samband med investeringar i nya lokaler finns även behov av medel för att kunna utrusta dessa lokaler med nya möbler och ny utrustning.

Utbildningsnämndens investeringspott

Beskrivning: Utbildningsförvaltningens investeringsmedel på 1 mnkr årligen har använts för lärmiljöer och arbetsplatser. Med 16 förskolor, 10 grundskolor och en gymnasieskola/vuxenutbildning med verkstäder samt kök till alla dessa verksamheter och till äldreomsorgens verksamheter, är det ett återkommande prioriteringsarbete att fördela dessa medel. I samband med investeringar i nya lokaler finns även behov av medel för att kunna utrusta dessa lokaler med nya möbler och ny utrustning. Förslaget är därför att öka nuvarande investeringsram till 3 mnkr 2027 och 5 mnkr 2028. Gymnasieskolans yrkesprogram har stora investeringsbehov i maskiner och utrustning. Den senaste större investeringen genomfördes 2014. Det är främst Industriprogrammet som har kostnadsdrivande investeringar, men maskinerna nyttjas även av Teknikprogrammet. Det är även en stor konkurrensfaktor för gymnasiet att ha rätt och uppdaterad utrustning för programmen.

Kostnadseffektivitet: Upprustning och tillbyggnad av skollokaler kräver även att inventarier införskaffas för att lokalerna ska kunna tas i bruk.

Måluppfyllelse: God ekonomisk hushållning, Attraktiv tillväxtkommun, drömläge för det bättre livet. Anpassningar görs mot modernare förskolor och skolor där lokalerna blir mer effektivt nyttjade och vi skapar bra lärmiljöer som en del av barn och elevers arbetsmiljö.

Konsekvens: Utebliven investering i inventarier till nya och förändrade skollokaler gör att lokalerna inte kan tas i bruk. Det finns inget lager av gamla bänkar och stolar på annan plats.

Socialnämnden

Socialförvaltningens investeringspott

Beskrivning: Kostnader för löpande inköp i verksamheterna.

Kostnadseffektivitet: Kostnader för löpande inköp finns utifrån behov av underhåll på material, ökat antal personal samt nya behov utifrån lagstiftning och annat. Om dessa behov ej tillgodoses minskar kvaliteten i arbetsmiljö och i kvaliteten i utfört arbete samt riskerar att leda till ökade kostnader på längre sikt. Sida: 53 (55)

Måluppfyllelse: Trygghet och bemötande, En attraktiv tillväxtkommun, Drömläge för det bättre livet.

Konsekvenser: Ökade kostnader för större investeringar på sikt, minskad kvalitet och sämre arbetsmiljö.

Digitalisering

Beskrivning: Socialförvaltningen står inför flera förändringar inom det digitala området vilket kommer att medföra kostnader. Under 2025 och 2026 beräknas nya Socialtjänstlagen och Socialtjänstdataregisterlagen träda i kraft vilka kommer att innebära behov av anpassning av verksamhetssystem och behov av uppdaterad hård- och mjukvara. Inköp av moduler i Lifecare samt andra verksamhetssystem kommer att krävas. Ett krav på ökad digital tillgänglighet i Socialtjänstlagen samt Socialförvaltningens deltagande i Handslag för digitalisering via SKR kommer också att leda till ökade kostnader.

Kostnadseffektivitet: Digital utveckling kan leda till ökad effektivitet i arbetet. Delar i Handslaget kommer att underlätta administration och handläggning av ekonomiskt bistånd och leda till minskade personalkostnader.

Måluppfyllelse: Hållbar ekonomi, trygghet och gott bemötande, Kreativ och Innovativ, Drömläge för det bättre livet och Drömläge för innovation.

Konsekvenser: Socialförvaltningen lever ej upp till lagstadgade krav för verksamheten utifrån tillgänglighet vilket leder till bristande kvalitet för våra brukare, svårigheter med personalförsörjning samt kan leda till vite. Avsaknad av digitalisering risker att leda till ökade kostnader.

Socialpsykiatri renovering av lokaler samt inköp av hjälpmedel

Beskrivning: Inom Socialpsykiatrin finns det särskilda boendet Ekbacken som har en målgrupp som visat sig vara mer vårdtung än beräknat. Detta ställer högre krav på tillgång till hjälpmedel, anpassning av lokal och annat som riskerar att medföra kostnader. På boendet Mariehöjd finns ett mycket stort behov av renovering och uppdatering av lokalerna då det löpande underhållet över tid varit eftersatt. Detta gör att lokalerna i sitt nuvarande skick inte kan nyttjas fullt ut av verksamheten.

Kostnadseffektivitet: Ändamålsenliga lokaler som kan nyttjas fullt ut och som är utrustade med nödvändiga hjälpmedel leder till ökade inkomster i vårdavgifter samt större möjlighet till effektiv bemanning. Att kunna erbjuda vårdformer i egen regi är mer kostnadseffektivt än köp av extern vård.

Måluppfyllelse: Hållbar ekonomi, trygghet och gott bemötande, Drömläge för bättre liv.

Konsekvens: Ökade kostnader för mer omfattande renoveringar framöver. Verksamheten kan ej nyttja lokalerna och riskerar att få köpa externa platser och brukarnas behov blir ej tillgodosedda.

Möblering av nya lokaler m.h.t. nya Socialtjänstlagen

Beskrivning: Som tidigare nämnts finns i nya Socialtjänstlagen krav på en ökad Sida: 54 (55) tillgänglighet vilket kommer att kräva en ny organisation och ett nytt arbetssätt. Detta i kombination med beräknad befolkningsökning med behov av personalökning gör att Socialförvaltningens nuvarande lokaler på sikt inte kommer att kunna tillgodose förvaltningens behov. Kostnad kommer därför att finnas för att utrusta ändamålsenliga lokaler.

Kostnadseffektivitet: Socialförvaltningens verksamheter är idag utspridda i flera olika lokaler som på sikt inte kommer att rymma personalen samt ej leva upp till kraven på ökad tillgänglighet. En samlokalisering av verksamheter kan leda till minskade kostnader för administrativ personal och andra löpande kostnader. Ändamålsenliga lokaler kan även öka effektiviteten i arbetet och genom en ökad personalnöjdhet minska behov av och kostnader för nyrekrytering.

Måluppfyllelse: Trygghet och gott bemötande, En attraktiv tillväxtkommun, Drömläge för bättre liv.

Konsekvenser: Socialförvaltningen lever ej upp till lagstadgade krav för verksamheten utifrån tillgänglighet vilket leder till bristande kvalitet för våra brukare samt svårigheter med personalförsörjning. Detta riskerar i sin tur att leda till ökade kostnader.

Äldre- och omsorgsnämnden

Äldre- och omsorgsnämndens investeringspott

Beskrivning: Inom äldre och omsorgsförvaltningens verksamheter finns en flerårig plan för att komma ikapp med långvarigt eftersatt standard på medicinteknisk utrustning, lyftar samt möbler.

Kostnadseffektivitet: Ändamålsenliga lokaler som kan nyttjas fullt ut och som är utrustade med nödvändiga hjälpmedel leder till god arbetsmiljö och sänkta sjukskrivningstal.

Måluppfyllelse: Hållbar ekonomi, trygghet och gott bemötande.

Konsekvens: Sämre kvalitet på omsorg, sämre boendemiljö, ökade sjukskrivningstal och ökad risk för smittspridning.

Möblering LSS-boenden

Beskrivning: Nystartat boende, möblering en förutsättning för driftsättning.

Kostnadseffektivitet: -

Måluppfyllelse: Hållbar ekonomi, trygghet och gott bemötande.

Konsekvens: Alternativet till ett nytt boende är att köpta platser.

Digitalisering Äldreomsorg

Beskrivning: För att möta upp kompetensförsörjning inom äldreomsorgen så krävs digitalisering.

Kostnadseffektivitet: Genom digitalisering inom äldreomsorgen skapas automatiserade processer, resursoptimering och förbättrad vårdkvalitet.

Måluppfyllelse: Hållbar ekonomi, trygghet och gott bemötande. Sida: 55 (55)

Konsekvens: Utebliven digitalisering kommer att leda till att de personella resurserna inte räcker till och att brukarnas livskvalitet blir sämre.

Miljö- och byggnadsnämnden

Ett nytt verksamhetsstödsystem som stödjer en mer digitaliserad handläggning kommer på sikt att medföra att inspektörer och handläggare kan fokusera mer på de svåra ärendena och mindre på administrativa rutiner och enkla, helt förutsägbara ärenden. Därmed bör behovet att utöka personal i takt med tillväxten kunna begränsas. Ett nytt system bör studeras under 2025, upphandlas under 2026 och införas under 2027.

Investeringsprojekt (Mnkr)	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelsen			
Kommunstyrelsens investeringspott (tillväxt)	20,0	20,0	20,0
Barnens biosfärsled	0,8		
Pumptrack bana	6,0		
Kommunstyrelsens medel till förfogande	5,0	5,0	5,0
Inköp Rakel	0,2	0,0	0,0
Trygghetsutrusning kameror	0,3	0,0	0,0
Införande beslutsstödsystem	5,0	0,0	0,0
Utveckling av nytt intranät i Sharepoint	0,2	0,0	0,0
Investering Dacapo	0,0	0,3	0,3
Parkerings-/ställplatser			
Nya parkerings-/ställplatser	0,0	1,0	2,5
Nya parker/lekplatser/ rekreationsområden	0,0	0,0	1,0
Parkeringshus Katthavet	0,0	0,0	0,0
GC-väg Ullervad	0,0	6,5	0,0
Trafiklösning Lockerud	0,0	0,0	20,0
Katrinefors trafiklösning			
Lokalförsörjning			
Räddningsstation	0,0	1,0	80,0
Reservkraftverk	5,0	0,0	0,0
Kulturskolans lokaler	0,8	0,0	0,0
Investeringsram Kommunstyrelsen	**43,2**	**33,8**	**128,8**
Expolateringsverksamhet			
Sjölyckan	2,3	1,0	0,0
Gummersta	0,5	2,0	0,0
Västra Ekudden	0,0	0,0	0,0
Tätortsutvidgning norr	1,8	3,0	10,0
Tätortsutvidgning syd	0,5	1,0	3,0
Horn/Lekevi/Radbyn södra			
Exploatering Industri och handel			
Sandbäcken	2,0	10,0	10,0
Ladukärr	13,0	6,9	0,0
Exploatering E20 södra	2,6	0,0	0,0
Södra Haggården	2,5	0,0	1,5
Nordport	0,5	0,0	5,0
Industriområde Sund			
Industriområde Sydport			
Exploatering dagvattendike Haggården			
Investeringsram Expolateringsverksamhet	**25,7**	**23,9**	**29,5**

VA Exploateringsram	7,0	10,0	10,0
Investeringsram Exploatering taxefinansierad verksamhet	**7,0**	**10,0**	**10,0**
Tekniska nämnden			
Tekniska nämndens investeringspott	1,5	1,5	1,5
Reinvesteringar Gator, GC-vägar, Lekparker, Parker, Hamn	18,4	24,9	24,9
Trafiksäkerhet/Tillgänglighet/ Hamn/GC/Allmän plats	4,3	5,5	5,5
Sjölyckans grönområden och parker			
Ombyggnation med GC, EPA-kors	0,0	6,0	2,0
Ombyggnation av befintlig väginfrastruktur	0,0	4,0	2,0
Renovering kaj västra hamnen	0,0	0,0	4,5
Badhusbron, renovering	0,0	5,0	0,0
Reinvesteringar lekplatser, skolgårdar, parker med mera	5,0	5,0	0,0
Reinvesteringar, eget ägda lokaler	21,4	25,3	30,0
Reinvesteringar, förhyrda lokaler	1,3	1,3	2,0
Boende Psykiatri	0,0	0,0	0,0
Anpassad grundskola Öster	33,0	0,0	0,0
Ombyggnad/tillbyggnad/renovering Kvarnstenen	28,0	0,0	0,0
Reinvestering kök och skolgård	0,0	3,0	3,0
Pool tak	0,0	0,0	0,0
Energieffektiviseringsplan	5,0	5,0	5,0
Anpassning Produktion och Fastighet, Förrådsgatan	0,0	4,0	4,0
Laddstationer	0,9	0,3	0,3
Biblioteket, byte av tak (ingår i reinvesteringar.)	0,0	0,0	0,0
Sprinklerinstallationer	7,0		
Luktreduceringsåtgärder MARV (VA)	30,0	0,0	0,0
Lokal för nödvattentankar / VA	0,7	0,0	0,0
Belysning Hälsans stig	0,5		
Hundrastgårdar	0,3		
Investeringspott för ökad tillgänglighet på skolgårdarna	2,0		
Investeringsram Tekniska nämnden skattefinansierad verksamhet	**159,3**	**90,8**	**84,7**
VA - Förnyelse ledningsnät	13,0	13,0	13,0
VA - Förnyelse anläggningar ovan mark	2,0	2,0	2,0
VA - Lindholmens vattenverk	0,0	8,0	0,0
VA - Nyanslutningar	5,0	5,0	5,0
VA - Klimatanpassningsåtgärder VA	0,0	0,0	10,0

VA - Förstärkning ledningar beroende på tillväxt	4,0	15,0	45,0
VA - Vattenreservoar Mariestad	0,0	0,5	85,0
VA - Mariestads avloppsreningsverk, ombyggnad	47,0	67,0	0,0
VA - Lokal för förvaring akutdelar	0,0	1,5	0,0
VA - Kapacitetshöjande åtgärder Sjötorps avloppsreningsverk	0,0	0,0	0,5
Investeringsram Tekniska nämnden taxefinansierad verksamhet	**71,0**	**112,0**	**160,5**
Utbildningsnämnden			
Utbildningsnämndens investeringspott	1,0	3,0	5,0
Investeringsram Utbildningsnämnden	**1,0**	**3,0**	**5,0**
Socialnämnden			
Socialnämndens investeringspott	0,2	0,2	0,2
Digitalisering Socialnämnden	0,2	0,1	0,1
Socialpsykiatrin renovering lokaler samt inköp hjälpmedel	1,5	0,0	0,0
Möblering av nya lokaler m.h.t. nya Socialtjänstlagen	0,0	0,0	0,7
Investeringsram Socialnämnden	**1,9**	**0,3**	**1,0**
Äldre- och omsorgsnämnden			
Äldre- och omsorgsnämndens investeringspott	2,0	2,0	2,0
Möblering LSS-boenden	1,2	0,6	0,6
Digitalisering Äldreomsorg	0,5	0,5	0,0
Investeringsram Äldre- och omsorgsnämnden	**3,7**	**3,1**	**2,6**
Miljö- och byggnadsnämnden			
Investeringsram Miljö- och byggnadsnämnden	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Investeringsram Skattefinansierad verksamhet	**209,1**	**131,0**	**222,1**
Investeringsram Taxefinansierad verksamhet	**78,0**	**122,0**	**170,5**
Investeringsram Expolateringsverksamhet	**25,7**	**23,9**	**29,5**
Total budget	**312,8**	**276,9**	**422,1**

Koncernbudget

Resultatbudget (Mnkr)	2026	2027	2028
Verksamhetens intäkter	1 309,60	1 374,80	1 399,70
Verksamhetens kostnader	-2 807,40	-2 883,10	-2 883,10
Avskrivningar	-226,6	-242,7	-267,1
Verksamhetens kostnader	-1 724,40	-1 751,00	-1 838,60
Skatteintäkter	1 384,90	1 447,10	1 506,30
Generella statsbidrag och utjämning	492,5	500,2	503,7
Verksamhetens resultat	**153**	**196,3**	**171,4**
Finansiella intäkter	49,9	55,3	49,2
Finansiella kostnader	-91,5	-110,4	-96,2
Resultat efter finansiella poster	**111,5**	**141,2**	**124,5**
Finansiella intäkter	49,9	55,3	49,2
Finansiella kostnader	-91,5	-110,4	-96,2
Resultat efter finansiella poster	**111,5**	**141,2**	**124,5**

Resultatbudget Kommunkoncern (Mnkr)	2026	2027	2028
Verksamhetens intäkter	1 309,60	1 374,80	1 399,70
Verksamhetens kostnader	-2 807,40	-2 883,10	-2 883,10
Avskrivningar	-226,6	-242,7	-267,1
Verksamhetens nettokostnader	-1 724,40	-1 751,00	-1 838,60
Skatteintäkter	1 384,90	1 447,10	1 506,30
Generella statsbidrag och utjämning	492,5	500,2	503,7
Verksamhetens resultat	**153**	**196,3**	**171,4**
Finansiella intäkter	49,9	55,3	49,2
Finansiella kostnader	-91,5	-110,4	-96,2
Resultat efter finansiella poster	**111,5**	**141,2**	**124,5**

Socialdemokraterna
Mariestad

Mariestads kommun

Datum: 2025-09-29
Dnr: 2025/442

Kommunfullmäktiges presidium

Kommunfullmäktige

Kommunrevisionens budget för år 2026

Presidiets förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att anslaget till kommunrevisionen för år 2026 ska uppgå till 1,25 miljoner kronor.

Bakgrund

Kommunrevisionen har inkommit med en begäran om anslag för revisionsverksamheten för år 2026. I skrivelsen hemställer kommunrevisionens ordförande Lars Göran Kvist (S) att kommunfullmäktige avsätter 1,4 miljoner kronor i budgeten för kommunrevisionen.

Som motivering till det äskade beloppet framhåller kommunrevisionen att en höjning jämfört med tidigare år är nödvändig för att möjliggöra en mer omfattande och kvalitativ granskning av kommunens verksamheter. Revisionen har under de senaste åren haft begränsade resurser, vilket har medfört att fördjupade granskningar enligt revisionsplanen inte kunnat genomföras i tillräcklig omfattning.

För att säkerställa att revisionen fortsatt kan bedrivas med hög kvalitet, oberoende och i enlighet med kommunallagens krav, bedömer kommunrevisionen att anslaget behöver anpassas till det faktiska behovet. Enligt revisionens uppfattning är det föreslagna beloppet nödvändigt för att täcka kostnader för upphandlade sakkunniga revisorer, ersättning till förtroendevalda revisorer, kompetensutveckling samt administrativa omkostnader.

Kommunfullmäktiges presidium konstaterar att det i rådande budgetläge inte är möjligt att tillmötesgå hela det äskade beloppet. Med hänsyn till kommunens samlade ekonomiska förutsättningar föreslår presidiet att kommunfullmäktige avsätter 1,25 miljoner kronor till kommunrevisionen för verksamhetsåret 2026.

Mariestads kommun

Underlag till beslut

Äskande om medel för kommunrevision, Mariestads kommun 2026, daterad 2025-08-19

Karin Reboli Ordförande	Göte Andersson 1:e vice ordförande	Gun-Britt Alenljung 2:e vice ordförande

Äskande om medel för kommunrevisionen, Mariestads kommun 2026

Till: Kommunfullmäktiges presidium Mariestads kommun

Från: Kommunrevisionen

Datum: 2025-08-19

Ärende: Äskande om medel för kommunrevisionen verksamhetsåret 2026

Kommunrevisionen ansvarar för att granska kommunens verksamhet, ekonomi och styrning enligt kommunallagen. För att kunna utföra detta uppdrag med hög kvalitet och oberoende krävs tillräckliga resurser. Revisionens arbete bidrar till transparens, effektivitet och rättssäkerhet i kommunens verksamheter.

Revisorerna utarbetar årligen en Revisionsplan för årets granskningar utgående ifrån en fortlöpande omvärldsbevakning och en Risk- och Väsentlighetsbedömning. Denna revisionsplan med riskanalys delges fullmäktige. Vi har under de senaste åren inte kunnat genomföra fördjupade granskningar i den grad vi anser vara nödvändiga utifrån vår revisionsplan.

Mot bakgrund av ovanstående äskar vi ett belopp om 1 400 000 SEK. för 2026. Detta belopp innefattar kostnader för upphandlade sakkunniga revisorer, fördjupade granskningar, ersättning till kommunens förtroendevalda revisorer, kompetensutveckling samt administrativa omkostnader.

Kostnadspost	Belopp (SEK)	Kommentar
Grundläggande granskning och räkenskapsrevision av sakkunniga revisorer	530 000	Azets
Ersättning till förtroendevalda revisorer	420 000	Arvoden och mötesersättning
Kompetensutveckling, utbildning och adm. kostnader	10 000	Kurser, seminarier och utbildningar
Fördjupade granskningar enligt revisionsplan	440 000	Azets

Totalt äskat belopp: 1 400 000 SEK

Vi ser detta som en nödvändig investering för att säkerställa att revisionen fortsatt kan bidra till en ändamålsenlig och rättssäker kommunal verksamhet.

Med vänliga hälsningar

Lars Göran Kvist

Ordf. Kommunrevisionen Mariestads kommun

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Justering av brukningsavgifterna i VA-taxan i Mariestads kommun inför 2026

Kommundirektörens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att inte justera brukningsavgifterna (§§ 13-22) i kommunens VA-taxa fr ån och med 1 januari 2026, (0%).

Bakgrund

VA-taxan har sin grund i lagen om allmänna vattentjänster som anger att intäkterna för verksamheten ej får överstiga nödvändiga kostnader (självkostnadsprincipen). Avgörande för taxeutvecklingen och utvecklingen av kostnader inom driftbudgeten för VA-verksamheten är ett antal faktorer;

- försäljningsutveckling
- ränteutveckling
- elenergi- och kemikaliepriser
- förnyelse- och investeringsvolym som renderar kapitaltjänstkostnad
- tidigare års över- eller underskott (bör hanteras inom en 3-årsperiod)
- inflation
- löneutveckling och behov av kompetens
- i förekommande fall: då verksamhetsområdet utökas blir det fler anläggningar att driva och sköta (ökad driftkostnad)

Detta har sammanvägts. För mer detaljerad information finns en bifogad bilaga.

Ekonomisk utveckling
VA-taxan höjdes med 4 procent inför 2025. Prognosen för helår blir ett positivt resultat på +10,8 miljoner kronor vilket är en avvikelse på ca +8,4 miljoner kronor jämfört med budget. Det skulle innebära att utgående resultat i fonden blir cirka +17,2 miljoner kronor.

Kostnad för abonnent
För en villa ”Typhus A” innebär 0 procent höjning inför 2026 en merkostnad på 0 kronor per år inklusive moms (total kostnad cirka 11 507 kronor per år).

Den föreslagna höjningen motsvarar en genomsnittlig kostnadsökning för en villaägare med ungefär 0 kronor per månad.

Tekniska omställningsnämnden beslutade den 9 september 2025 (§ 74) enligt följande:

1. Tekniska omställningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige i Mariestads kommun inte justerar brukningsavgifterna (§§ 13-22) i kommunens VA-taxa fr o m 1 januari 2026, (0%).
2. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan godkänner tekniska omställningsnämnden att taxeärendet ersätter internbudgetärendet för VA-verksamheten 2026.

Bedömning ur miljömässig dimension

Investeringar som genomförs i kommunala VA-anläggningar för att säkerställa säkra vattentjänster medför minskad miljöpåverkan och en hållbar VA-försörjning över tid.

Bedömning ur social dimension

När kostnaden för kommunala VA-tjänster ökar påverkas medborgare kopplade till det kommunala VA-nätet. Såväl företag som privatpersoner påverkas av taxeutvecklingen. Kostnaderna är nödvändiga för att garantera säkra vattentjänster i framtiden, vilket är gynnsamt ur en social dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

VA-kollektivet ska ha en ekonomi i balans, verksamheten ska anpassas efter intäkterna som i sin tur bestäms av VA-taxan. Överskott respektive underskott ska regleras inom en 3-årsperiod. Samtidigt eftersträvas en så jämn taxeutveckling som möjligt.

Underlag för beslut

Tn § 74/25

Bilaga – Bakgrundsmaterial till förslag till VA-taxa inför 2026 i Mariestad

Förslag VA-taxa Mariestad fr o m 1 januari år 2026

Gällande VA-taxa fr o m 1 januari 2025 i Mariestads kommun.

Beslutet ska skickas till:
VA-chef Jenny Bjerenius
Enhetschef Dennis Dahl
Controller Anna Blanck
Controller Athanasios Stikas
Tekniska nämnden

Tekniska omställningsnämnden

Tn § 74

Justering av brukningsavgifterna i VA-taxan i Mariestad inför 2026

Tekniska omställningsnämndens beslut

1. Tekniska omställningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige i Mariestads kommun inte justerar brukningsavgifterna (§§ 13-22) i kommunens VA-taxa fr o m 1 januari 2026, (0%).

2. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan godkänner tekniska omställningsnämnden att taxeärendet ersätter internbudgetärendet för VA-verksamheten 2026.

Bakgrund

VA-taxan har sin grund i lagen om allmänna vattentjänster som anger att intäkterna för verksamheten ej får överstiga nödvändiga kostnader (självkostnadsprincipen). Avgörande för taxeutvecklingen och utvecklingen av kostnader inom driftbudgeten för VA-verksamheten är ett antal faktorer;

* försäljningsutveckling

* ränteutveckling

* elenergi- och kemikaliepriser

* förnyelse- och investeringsvolym som renderar kapitaltjänstkostnad

* tidigare års över- eller underskott (bör hanteras inom en 3-årsperiod)

* inflation

* löneutveckling och behov av kompetens

* i förekommande fall: då verksamhetsområdet utökas blir det fler anläggningar att driva och sköta (ökad driftkostnad)

Detta har sammanvägts. För mer detaljerad information finns en bifogad bilaga.

Ekonomisk utveckling

VA-taxan höjdes med 4% inför 2025. Prognosen för helår blir ett positivt resultat på +10,8 mnkr vilket är en avvikelse på ca +8,4 mnkr jämfört med budget. Det skulle innebära att utgående resultat i fonden blir ca +17,2 mnkr.

Kostnad för abonnent

För en villa ”Typhus A” innebär 0 % höjning inför 2025 en merkostnad på

0 kr/år inkl. moms (total kostnad ca 11 507 kr/år).

=> Den föreslagna höjningen motsvarar en genomsnittlig kostnadsökning för en villaägare med ungefär 0 kronor per månad.

Bedömning ur miljömässig dimension

Investeringar som genomförs i kommunala VA-anläggningar för att säkerställa säkra vattentjänster medför minskad miljöpåverkan och en hållbar VA-försörjning över tid.

Bedömning ur social dimension

När kostnaden för kommunala VA-tjänster ökar påverkas medborgare kopplade till det kommunala VA-nätet. Såväl företag som privatpersoner påverkas av taxeutvecklingen. Kostnaderna är nödvändiga för att garantera säkra vattentjänster i framtiden, vilket är gynnsamt ur en social dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

VA-kollektivet ska ha en ekonomi i balans, verksamheten ska anpassas efter intäkterna som i sin tur bestäms av VA-taxan. Överskott respektive underskott ska regleras inom en 3-årsperiod. Samtidigt eftersträvas en så jämn taxeutveckling som möjligt.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med tekniska omställningsnämndens beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Tnau 2025-09-02 § 55 Justering av brukningsavgifterna i VA-taxan i Mariestad inför 2026

Tjänsteskrivelse upprättad 2025-08-18, ”Justering av brukningsavgifterna i VA-taxan i Mariestad inför 2026”

Bilaga – Bakgrundsmaterial till förslag till VA-taxa inför 2026 i Mariestad

Förslag VA-taxa Mariestad fr o m 1 januari år 2026

Gällande VA-taxa fr o m 1 januari 2025 i Mariestads kommun.

Beslutet ska skickas till:

VA-chef Jenny Bjerenius

Enhetschef Dennis Dahl

Controller Anna Blanck

Controller Athanasios Stikas

Kommunfullmäktige Mariestad

TÖREBODA MARIESTAD GULLSPÅNG
Kommuner i samarbete

Taxa

Vatten och avlopp

Mariestads kommun

Taxa för Mariestads kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Antagen av kommunfullmäktige den 24 november 2025.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Mariestads kommun.

Avgifter enligt denna taxa ska betalas till Mariestads kommun.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Mariestads kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet dagvatten gata är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och brukningsavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med:

Bostadsfastighet — Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs inomhus.

Kontor	Shoppingcentrum	Serverhallar
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	
Industri	Lagerbyggnader	
Skola	Sjukvårdslokal	

Annan fastighet	Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs utomhus.
Obebyggd fastighet	Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggts.
Lägenhet	Ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, räknas varje påbörjat 150-tal m2 bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en lägenhet, och för lagerbyggnad räknas varje påbörjat 300-tal m2 bruttoarea (BTA). Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd.
Allmän platsmark	Mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–12)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För *bostadsfastighet* och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 81 130 kronor	om 101 412 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 19 138 kronor	om 23 922 kronor
c)	en avgift per m^2 tomtyta	om 44,90 kronor	om 56,12 kronor
d)	en avgift per lägenhet	om 17 843 kronor	om 22 303 kronor
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 4 099 kronor	om 5 123 kronor

*Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

Servisavgift	Kostnadsrelaterad avgift, den ska täcka kostnader för anläggande av ledningar från huvudledning till tomtgräns.
Förbindelsepunktsavgift	Nyttorelaterad avgift. Det är en avgift som ska motsvara den nytta fastigheten har av att huvudmannen anordnar och upprätthåller en uppsättning förbindelsepunkter.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

I fråga om fastighet som är bebyggd med bostadshus för en eller två familjer anses tomtytan för avgiftsuttag enligt 5.1 c) inte överstiga 2000 m2.

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, ska erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta ska erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

5.7 Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.8 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.9 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För *annan fastighet* ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 81 130 kronor	om 101 412 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	om 19 138 kronor	om 23 922 kronor
c)	en avgift per m^2 tomtyta	om 44,90 kronor	om 56,12 kronor
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	Om 4 099 kronor	om 5 123 kronor

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

Servisavgift	Kostnadsrelaterad avgift, den ska täcka kostnader för anläggande av ledningar från huvudledning till tomtgräns.
Förbindelsepunktsavgift	Nyttorelaterad avgift. Det är en avgift som ska motsvara den nytta fastigheten har av att huvudmannen anordnar och upprätthåller en uppsättning förbindelsepunkter.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, ska erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 För *obebyggd fastighet* ska erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100 %	6.1 b)	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c)	70 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0 %	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100 %	6.1 d)	100 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jämför 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet ska erläggas resterande avgifter enligt följande:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1 c)	*	6.1 c)	30 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100 %	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, ska erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100 %	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100 %	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 25 % av avgiften enligt 5.1 a) alternativt 6.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Den som svarar för att *allmän platsmark* ställs i ordning och underhålls ska erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
en avgift per m^2 allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	om 8,54 kronor	om 10,68 kronor

§ 10

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12

12.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del, enligt 5.1 a) alternativt 6.1 a), med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 13–20)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 13

13.1 För bebyggd fastighet ska erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en fast avgift per år	3 359 kr	4 199 kr
b)	en avgift per m^3 levererat vatten	27,08 kr	33,85 kr
c)	en avgift per år och lägenhet för bostads-fastighet och därmed jämställd fastighet	1 142 kr	1 427 kr
d)	en avgift per år och varje påbörjat 150-tal m^2 bruttoarea (BTA) för annan fastighet	1 142 kr	1 427 kr
e)	en dagvattenavgift per år för dagvattenavledning per 1000 m^2 påbörjad tomtyta	643 kr	803 kr

I fråga om fastighet endast bebyggd med ett en– eller tvåbostadshus ska tomtytan för avgiftsuttag enligt 13.1 e) inte anses överstiga 1000 m^2.

För bostadsbebyggelse vars tomt- och byggnadsyta som motsvarar max en halv normalvilla reduceras dagvattenavgiften med hälften av avgift enligt 13.1 e).

Annan fastighet med en yta över 1000 m^2, som delvis är ansluten till kommunens nät, kan få avdrag för den yta som överstiger fyra gånger ansluten hårdgjord yta.

Om ingen dag- eller dränvattenanslutning finns till kommunens anläggning utgår ingen avgift enligt 13.1 e).

Om dagvattnet från fastigheten enligt överenskommelse med huvudmannen fördröjs inom fastigheten innan den avbördas till den allmänna anläggningen reduceras dagvattenavgiften med ¾ av avgift enligt 13.1 e).

En extra avgift per år och abonnent (mätställe) utöver 13.1 a) beroende av vattenmätarens storlek.

	Utan moms	Med moms
20 mm (qn 2.5)	0 kr	om 0 kr
25 mm (qn 6.0)	3 902 kr	4 878 kr
40 mm (qn 10.0)	6 492 kr	8 115 kr
50 mm (qn 15.0)	27 260 kr	34 076 kr
80 mm (qn 40.0)	48 053 kr	60 067 kr
100 mm (qn 60.0)	63 361 kr	79 539 kr

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a)	40 %	60 %	-	-
Avgift per m^3	13.1 b)	40 %	60 %	-	-
Avgift per lägenhet	13.1 c)	40 %	60 %	-	-
Avgift efter bruttoyta, BTA	13.1 d)	40 %	60 %	-	-
Dagvattenavgift	13.1 e)	-	-	100 %	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

13.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 200 m^3 per lägenhet och år.

13.4 För så kallat byggvatten ska erläggas brukningsavgift enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 40 m^3 per lägenhet.

13.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) ska erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 100 % av den fasta avgiften enligt 13.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela krontal.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDAC:s föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos mark- och miljödomstolen.

13.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 17.

13.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten och dylikt), ska erläggas avgift med 20 % av avgiften enligt 13.1 b).

13.9 Efter ansökan från fastighetsägaren och skriftligt medgivande av huvudman att bruka köksavfallskvarn utgår avgift per år.

Enskilt hushåll		50 % av avgift enligt 13.1 a)
Storhushåll, restaurang o likn.	< 125 matportioner/dag	2,5 ggr avgift enligt 13.1 a)
Storhushåll, restaurang o likn.	125 – 750 matportioner/dag	6,0 ggr avgift enligt 13.1 a)
Storhushåll, restaurang o likn.	> 750 matportioner/dag	12,0 ggr avgift enligt 13.1 a)

§ 14

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska årligen erlägga brukningsavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
en avgift per m^2 ansluten allmän platsmark för bortledning av dagvatten	1,13 kr	1,42 kr

§ 15

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 16

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska erläggas brukningsavgift enligt 13.1 a) och 13.1 e).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a)	40 %	60 %	-	-
Dagvattenavgift	13.1 e)	-	-	100 %	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 17

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Utan moms	Med moms
Uppsättning, nedtagning eller byte av vattenmätare	688 kr	861 kr
Avstängning eller påsläpp av vattentillförsel	688 kr	861 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	688 kr	861 kr
Avläsning av vattenmätare	594 kr	742 kr
Undersökning av vattenmätare	688 kr	861 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	818 kr	1 023 kr
Förgäves besök vid avtalad tid	688 kr	861 kr
Extra vattenprov i fastighet	688kr	861 kr

* Undersökningskostnader för vattenmätare utgörs av SWEDAC:s kontrollavgift, frakt samt arbetskostnad enligt tabell ovan.

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

§ 18

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 13–16 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 19

Avgift enligt 13.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 13 och 14.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas påminnelseavgift om 60 kr samt dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör där jämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 20

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrig särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

Taxans införande

§ 21

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2026. De brukningsavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.7 samt § 15, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster.

TÖREBODA MARIESTAD GULLSPÅNG
Kommuner i samarbete

Taxa

Vatten och avlopp

Mariestads kommun

Taxa för Mariestads kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Antagen av kommunfullmäktige den 25 november 2024.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Mariestads kommun.

Avgifter enligt denna taxa ska betalas till Mariestads kommun.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Mariestads kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet dagvatten gata är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och brukningsavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med:

Bostadsfastighet Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs inomhus.

Kontor	Shoppingcentrum	Serverhallar
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	
Industri	Lagerbyggnader	
Skola	Sjukvårdslokal	

Annan fastighet	Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs utomhus.
Obebyggd fastighet	Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggts.
Lägenhet	Ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, räknas varje påbörjat 150-tal m2 bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en lägenhet, och för lagerbyggnad räknas varje påbörjat 300-tal m2 bruttoarea (BTA). Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd.
Allmän platsmark	Mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–12)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För *bostadsfastighet* och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 81 130 kronor	om 101 412 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 19 138 kronor	om 23 922 kronor
c)	en avgift per m^2 tomtyta	om 44,90 kronor	om 56,12 kronor
d)	en avgift per lägenhet	om 17 843 kronor	om 22 303 kronor
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 4 099 kronor	om 5 123 kronor

*Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

Servisavgift	Kostnadsrelaterad avgift, den ska täcka kostnader för anläggande av ledningar från huvudledning till tomtgräns.
Förbindelsepunktsavgift	Nyttorelaterad avgift. Det är en avgift som ska motsvara den nytta fastigheten har av att huvudmannen anordnar och upprätthåller en uppsättning förbindelsepunkter.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

I fråga om fastighet som är bebyggd med bostadshus för en eller två familjer anses tomtytan för avgiftsuttag enligt 5.1 c) inte överstiga 2000 m2.

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, ska erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta ska erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

5.7 Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.8 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.9 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För *annan fastighet* ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 81 130 kronor	om 101 412 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	om 19 138 kronor	om 23 922 kronor
c)	en avgift per m^2 tomtyta	om 44,90 kronor	om 56,12 kronor
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	Om 4 099 kronor	om 5 123 kronor

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

Servisavgift	Kostnadsrelaterad avgift, den ska täcka kostnader för anläggande av ledningar från huvudledning till tomtgräns.
Förbindelsepunktsavgift	Nyttorelaterad avgift. Det är en avgift som ska motsvara den nytta fastigheten har av att huvudmannen anordnar och upprätthåller en uppsättning förbindelsepunkter.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, ska erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 För *obebyggd fastighet* ska erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100 %	6.1 b)	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c)	70 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0 %	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100 %	6.1 d)	100 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jämför 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet ska erläggas resterande avgifter enligt följande:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1 c)	*	6.1 c)	30 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100 %	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, ska erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100 %	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100 %	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 25 % av avgiften enligt 5.1 a) alternativt 6.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Den som svarar för att *allmän platsmark* ställs i ordning och underhålls ska erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
en avgift per m^2 allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	om 8,54 kronor	om 10,68 kronor

§ 10

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12

12.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del, enligt 5.1 a) alternativt 6.1 a), med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 13–20)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 13

13.1 För bebyggd fastighet ska erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en fast avgift per år	3 359 kr	4 199 kr
b)	en avgift per m^3 levererat vatten	27,08 kr	33,85 kr
c)	en avgift per år och lägenhet för bostads-fastighet och därmed jämställd fastighet	1 142 kr	1 427 kr
d)	en avgift per år och varje påbörjat 150-tal m^2 bruttoarea (BTA) för annan fastighet	1 142 kr	1 427 kr
e)	en dagvattenavgift per år för dagvattenavledning per 1000 m^2 påbörjad tomtyta	643 kr	803 kr

I fråga om fastighet endast bebyggd med ett en– eller tvåbostadshus ska tomtytan för avgiftsuttag enligt 13.1 e) inte anses överstiga 1000 m^2.

För bostadsbebyggelse vars tomt- och byggnadsyta som motsvarar max en halv normalvilla reduceras dagvattenavgiften med hälften av avgift enligt 13.1 e).

Annan fastighet med en yta över 1000 m^2, som delvis är ansluten till kommunens nät, kan få avdrag för den yta som överstiger fyra gånger ansluten hårdgjord yta.

Om ingen dag- eller dränvattenanslutning finns till kommunens anläggning utgår ingen avgift enligt 13.1 e).

Om dagvattnet från fastigheten enligt överenskommelse med huvudmannen fördröjs inom fastigheten innan den avbördas till den allmänna anläggningen reduceras dagvattenavgiften med ¾ av avgift enligt 13.1 e).

En extra avgift per år och abonnent (mätställe) utöver 13.1 a) beroende av vattenmätarens storlek.

	Utan moms	Med moms
20 mm (qn 2.5)	0 kr	om 0 kr
25 mm (qn 6.0)	3 902 kr	4 878 kr
40 mm (qn 10.0)	6 492 kr	8 115 kr
50 mm (qn 15.0)	27 260 kr	34 076 kr
80 mm (qn 40.0)	48 053 kr	60 067 kr
100 mm (qn 60.0)	63 361 kr	79 539 kr

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a)	40 %	60 %	-	-
Avgift per m^3	13.1 b)	40 %	60 %	-	-
Avgift per lägenhet	13.1 c)	40 %	60 %	-	-
Avgift efter bruttoyta, BTA	13.1 d)	40 %	60 %	-	-
Dagvattenavgift	13.1 e)	-	-	100 %	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

13.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 200 m^3 per lägenhet och år.

13.4 För så kallat byggvatten ska erläggas brukningsavgift enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 40 m^3 per lägenhet.

13.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) ska erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 100 % av den fasta avgiften enligt 13.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela krontal.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDAC:s föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos mark- och miljödomstolen.

13.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 17.

13.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten och dylikt), ska erläggas avgift med 20 % av avgiften enligt 13.1 b).

13.9 Efter ansökan från fastighetsägaren och skriftligt medgivande av huvudman att bruka köksavfallskvarn utgår avgift per år.

Enskilt hushåll		50 % av avgift enligt 13.1 a)
Storhushåll, restaurang o likn.	< 125 matportioner/dag	2,5 ggr avgift enligt 13.1 a)
Storhushåll, restaurang o likn.	125 – 750 matportioner/dag	6,0 ggr avgift enligt 13.1 a)
Storhushåll, restaurang o likn.	> 750 matportioner/dag	12,0 ggr avgift enligt 13.1 a)

§ 14

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska årligen erlägga brukningsavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
en avgift per m^2 ansluten allmän platsmark för bortledning av dagvatten	1,13 kr	1,42 kr

§ 15

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 16

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska erläggas brukningsavgift enligt 13.1 a) och 13.1 e).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a)	40 %	60 %	-	-
Dagvattenavgift	13.1 e)	-	-	100 %	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 17

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Utan moms	Med moms
Uppsättning, nedtagning eller byte av vattenmätare	688 kr	861 kr
Avstängning eller påsläpp av vattentillförsel	688 kr	861 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	688 kr	861 kr
Avläsning av vattenmätare	594 kr	742 kr
Undersökning av vattenmätare	688 kr	861 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	818 kr	1 023 kr
Förgäves besök vid avtalad tid	688 kr	861 kr
Extra vattenprov i fastighet	688kr	861 kr

* Undersökningskostnader för vattenmätare utgörs av SWEDAC:s kontrollavgift, frakt samt arbetskostnad enligt tabell ovan.

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

§ 18

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 13–16 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 19

Avgift enligt 13.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 13 och 14.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas påminnelseavgift om 60 kr samt dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör där jämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 20

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrig särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

Taxans införande

§ 21

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2025. De brukningsavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.7 samt § 15, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster.

TÖREBODA MARIESTAD GULLSPÅNG
Kommuner i samarbete

Datum: 2025-08-18
Dnr: 2025/228
Sida: 1 (5)

Tekniska förvaltningen
VA-avdelningen
Jenny Bjerenius
VA-chef

Tekniska omställningsnämnden

Bilaga - Bakgrundsmaterial till förslag till VA-taxa inför 2026 i Mariestad med avseende på brukningsavgifter

Bakgrund

VA-taxan höjdes med 4% inför 2025. Prognosen för helår 2025 blir ett positivt resultat på +10,8 mnkr vilket är en avvikelse på ca +8,4 mnkr jämfört med budget. Det skulle innebära att utgående resultat i fonden blir ca +17,2 mnkr.

VA-taxan har sin grund i lagen om allmänna vattentjänster som anger att intäkterna för verksamheten ej får överstiga nödvändiga kostnader (självkostnadsprincipen). Avgörande för taxeutvecklingen och utvecklingen av kostnader inom driftbudgeten för VA-verksamheten är ett antal faktorer;

- försäljningsutveckling
- ränteutveckling
- elenergi- och kemikaliepriser
- förnyelse- och investeringsvolym som renderar kapitaltjänstkostnad
- tidigare års över- eller underskott (bör hanteras inom en 3-årsperiod)
- inflation
- löneutveckling och behov av kompetens
- i förekommande fall: då verksamhetsområdet utökas blir det fler anläggningar att driva och sköta (ökad driftkostnad)

Intäkter
VA-verksamheten finansieras helt av de brukningsavgifter vi får in. Avgifterna som tas ut består av fasta respektive rörliga avgifter. Fördelningen däremellan ligger runt ca 50/50 och är helt i linje med Svenskt Vattens rekommendation.

Kostnadsökningar för kommunal verksamhet
SKR tog i april 2025 fram en ny bedömning av hur prisökningarna kommer se ut under perioden enligt index PKV, (utan PO-tillägg) för kommunal verksamhet. Vi har räknat på hur mycket det skulle slå på våra kostnader.

PKV/Kostnadsökning	År 2026	År 2027	År 2028
Prisindex kommunal verksamhet PKV	3,1%	3,1%	3,2%
Kostnadsökning VA Mariestad (mnkr)	+1,9	+2,0	+2,1

Beslut om MTG-avveckling
Inför 2026 har VA-taxan inkluderat samtliga vakanser inom VA-avdelningen samt budgeterat medel för ”avvecklings utrymme” så som omställning och ökade licenskostnader med mera.

Avveckling MTG (mnkr)	År 2026	År 2027	År 2028
Omställning och ökade licenskostnader m.m	+0,8	+0,3	+0,3

Internränta och kapitaltjänstkostnader
Det investeringsbehov som finns framåt gör att kapitaltjänstkostnaderna under 2026-2028 kommer öka. Simulering av befintliga och tillkommande kostnader i form av avskrivning och ränta har gjorts utifrån de nivåer kommunfullmäktige beslutat om tidigare. En bedömning av när kapitaltjänstkostnaden faller ut i tid har gjorts.

Internräntan för 2026 är preliminärt på 2,6%, det är en ökning med 0,31 procentenheter jämfört med 2025.

Här nedan framgår vilka investeringsvolymer som VA-verksamheten kommer ha under perioden. En bedömning av när kapitaltjänstkostnaden faller ut i tid har gjorts.

Tekniska omställningsnämnden taxefinansierad verksamhet	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Reinvesteringar VA			
- Förnyelse ledningsnät	13 000	13 000	13 000
- Renovering/modernisering pumpstationer/VA-verk	2 000	2 000	2 000
Utvecklingsinvesteringar VA			
-Reservkraft Lindholmen	0	0	0
- Lindholmens vattenverk	0	8 000	0
- Nyanslutningar	5 000	5 000	5 000
-Förstärkning i nya matarledningar beroende på tillväxt	4 000	15 000	45 000
- Vattenreservoar Mariestad	0	500	85 000
- Mariestads avloppsreningsverk	47 000	67 000	0
- Klimatanpassningsåtgärder VA	0	0	10 000
- Lokal för förvaring akutdelar	0	1 500	0
- Kapacitetshöjande åtgärder Sjötorps avloppsreningsverk	0	0	500
Summa Tekniska omställningsnämnden taxefin.	**71 000**	**112 000**	**160 500**

Kommunstyrelsen taxefinansierad verksamhet	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
VA Exploateringsram			
- VA-exploatering	7 000	7 000	7 000
Summa Kommunstyrelsen taxefin.	**7 000**	**7 000**	**7 000**

Tekniska omställningsnämnden skattefinansierad verksamhet	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringsprojekt			
- Luktreduceringåtgärder MARV (VA)	30 000	0	0
- Lokal för nödvattentankar / VA	700	0	0
Summa Tekniska omställningsnämnden skattefin.	**30 700**	**0**	**0**

Simulerad kapitaltjänstkostnadsökning under perioden:

Kapitaltjänstkostnad (mnkr)	År 2026	År 2027	År 2028
Simulerad ökning	+3,9	+5,3	+4,1

Resultatreglering och förslag till taxeutveckling
Enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV) bör ett överskott/underskott regleras inom en treårsperiod. Ingående skuld till abonnenterna 2025 var +6 400 tkr.

Det finns en önskan att taxeökningen skall vara jämn över tid vilket känns naturligt i förhållande till kund.

Taxeutvecklingsbehov	År 2026	År 2027	År 2028
Ökning	0 %	0 %	0 %

För att komma fram till detta har en beräkning gjorts i enlighet med budgetöversikten och utgående/ingående resultat över perioden. Se nedan. En förnyad beräkning behöver sen göras årligen. Taxeökningen 2027–2028 är bara med för att visa hur utvecklingen över tid skulle kunna se ut utifrån de indata vi har just nu. I detta ärende är det endast taxejustering inför 2026 som föreslås.

Budgetöversikt 2025–2028

De kända kostnads- respektive intäktsförändringarna har lagts in i tabellen nedan. Taxeökningen under perioden föreslås göras så att utgående resultat blir så nära noll som möjligt år 2028.

Budget	Budget 2025	Prognos utfall 2025	År 2026	År 2027	År 2028
Taxeökning			1,000	1,000	1,000
Intäkter					
VA-avgifter	72 108	72530	72530	72530	72530
Intäkter anslutningsavgifter		1025	1120	1120	1120
Slamavg, lakvatten, ersättning dagvatten gata	2910	2910	2910	2910	2910
Interna omf.	12356	10091	11789	12154	12531
Intäktsökning på interna omf - beräkning enligt PKV index kommunal verksamhet			365	377	401
	87374	**86556**	**88714**	**89091**	**89492**
Kostnader					
Kostnad	61056	61056	61056	62949	64900
Avveckling "utrymme"			800	300	300
Ökad årlig driftkostnad MARV luktreducering - el				500	500
Kostnadsökning - beräkning enligt PKV index kommunal verksamhet			1893	1951	2077
Kap.tjänstkostnad - avskrivn. (netto)	13 770	12050	14100	17026	20068
Kapitaltjänskostnad - ränta (netto)	10 161	8170	9984	12325	13379
Prognos T1 2025		-5300			
	84987	**75976**	**87833**	**95051**	**101224**
Netto	**2387**	**10580**	**882**	**-5960**	**-11732**
Ing resultat	6 400	6 400	16 980	17 862	11 901
årsresultat	2 387	10 580	882	-5 960	-11 732
Utg resultat	8 787	16 980	17 862	11 901	170

Anm. Beräkningsmodellen som använts har utgått från helårsprognos i maj för utfall 2025. Intäktssiffrorna och kapitaltjänstkostnaderna bygger på simulerade siffror.

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Taxa för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg

Kommundirektörens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta timavgifter 2024 (tillsyn och tillstånd 1 066 kronor respektive brandskyddskontroll 943 kronor) som grund för timavgift 2025 och taxekonstruktioner för myndighetsutövning (tillsyn och tillstånd respektive brandskyddskontroll) att gälla från och med 1 november 2025.

2. Kommunfullmäktige beslutar att anta timavgift (487 kronor) och taxekonstruktion för rengöring (sotning) att gälla från och med 1 november 2025.

Bakgrund

Räddningstjänsten Skaraborg översände den 2 oktober 2024 handlingar i ärende gällande taxa för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg för behandling i kommunfullmäktige i respektive medlemskommun. Inkomna handlingar har inte hanterats av Mariestads kommun. Den 16 september 2025 meddelade Räddningstjänsten Skaraborg att de saknar beslut från kommunfullmäktige i Mariestad, i ärendet gällande taxa för myndighetsutövning och rengöring (sotning). För att undvika liknande händelser framöver kommer rutiner för inkomna remisser eller beslutsunderlag att ses över.

Taxekonstruktioner och taxor för myndighetsutövning inom Räddningstjänsten Skaraborg, tillsyn och brandskyddskontroll, samt för sotning har setts över av olika anledningar och fastställts av Direktionen 24 september 2024 (D § 59). Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll är ett krav för kommunen att tillhandahålla enligt 3 kap. 4 § lag om skydd mot olyckor. Ansvaret för sotning (rengöring) och brandskyddskontroll är sedan tidigare överfört från kommunen till räddningstjänstförbundet.

<u>Brandskyddskontroll och rengöring (sotning)</u>
Direktionen har tidigare fattat beslut (26 oktober 2023 D § 72) om att förbundet från och med 1 januari 2025 ska bedriva brandskyddskontroll i egen regi i samtliga medlemskommuner samt upphandla nya leverantörer för sotning.

Mot bakgrund av detta har nuvarande taxekonstruktioner och taxor för sotning respektive brandskyddskontroll setts över och behöver antas på nytt. Taxekonstruktion för brandskyddskontroll och rengöring (sotning) kommer de att vara desamma som tidigare. Taxekonstruktionen tillsammans med timavgiften ger taxan för de moment som berörs.

För brandskyddskontroll kommer befintlig timavgift som används i de kommuner där brandskyddskontroll redan bedrivs i förbundets regi sedan tidigare (Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara) att vara den som gäller även för resterande sju kommuner (Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg och Gullspång). Timavgift för brandskyddskontroll behövde därmed antas av dessa kommuner att gälla från och med 1 januari 2025. För att göra det tydligt antas även taxekonstruktionen på nytt, även om den redan är gällande. Antagande av timavgift och taxekonstruktion var tänkt att ske i samtliga medlemskommuner för att det ska bli ett samtidigt beslut.

För sotning ändras timavgifterna baserat på resultatet av genomförd upphandling. Upphandlingen har genomförts i förbundets samtliga medlemskommuner men har olika starttid på grund av när nuvarande avtal löper ut. Ny timavgift behöver antas i kommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg och Gullspång. Ny timavgift behöver antas i kommunerna Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara att gälla från och med 1 januari 2026. Taxekonstruktionen är densamma som gällt tidigare men för att göra det tydligt antas även taxekonstruktionen på nytt, även om den redan är gällande.

En konsekvensanalys har genomförts för att identifiera vilken påverkan som förändringarna medför för den enskilde medborgaren ur ett kostnadsperspektiv. Slutsatsen är att påverkan på medborgaren av att brandskyddskontroll bedrivs i egen regi inom förbundet i kombination med ny upphandling är att de flesta medborgarna får en lägre årlig totalkostnad för tjänsterna. För de medborgare som får en högre årlig totalkostnad för tjänsterna anses en maximal kostnadsökning på 38 kronor per år vara försumbar.

Tillsyn

I samband med att räddningstjänsten nu genomför fler tillsyner än tidigare har det konstaterats ett behov att se över nuvarande taxekonstruktion och anpassa den efter att fler tillsyner genomförs. Behovet grundar sig i att när fler tillsyner genomförs görs fler tillsyner som till exempel kräver mindre uppföljning och fler tillsyner av verksamheter som sköter sitt brandskydd. Nuvarande taxekonstruktion missgynnar mindre verksamheter och verksamheter som sköter sitt brandskydd. I takt med att fler tillsyner genomförs ökar också andelen bokade tillsyner där motparten inte dyker upp vid tillsynen så den inte kan genomföras. Mot bakgrund av detta har förbundet sett över taxa och taxekonstruktion för myndighetsutövning och föreslagit ändringar i delar av denna. De ändringar som föreslås gäller taxekonstruktionen för tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor och tillsyn enligt lag om brandfarliga och explosiva varor, övriga taxekonstruktioner kvarstår som tidigare. I översynen har konstaterats att förbundets timavgift är rimlig och ska vara kvar som den är. Föreslagna ändringar innebär att tid för uppföljning, som idag finns med i grundavgiften, flyttas ut från grundavgiften och hanteras separat som en löpande timkostnad. Genom att göra detta gynnas verksamheter som sköter sitt

brandskydd då de inte längre behöver betala för tid för uppföljning när ingen uppföljning behövs. Vidare skapas möjligheter att ta betalt för den faktiska uppföljningstiden när uppföljning krävs samt att ta betalt för flera uppföljningstillfällen när det krävs. I förslaget till ny taxekonstruktion finns även en avgift med för tillsyner där motparten inte dyker upp så att tillsynen inte kan genomföras. Dessa tillsyner har tidigare inte kunnat debiteras men medför kostnader för förbundet som behöver täckas.

En konsekvensanalys har genomförts för av vilken påverkan förändringarna medför samt för att se hur motsvarande taxor och taxekonstruktioner ser ut hos andra räddningstjänster. Konsekvensanalysen visar att förbundets intäkter från grundavgifter kommer att minska då kostnaden för dessa sänks när mindre tid ingår i kostnaden. Samtidigt åtgår det i många fall mer tid för uppföljning än vad som ingår i grundavgiften idag, vilket kommer att medföra ökade intäkter. Sammantaget kommer det att ske en omfördelning av intäkter som tillsammans inte bedöms påverka intäkterna från tillsynsverksamheten negativt.

Mariestads kommun hanterar efter återkoppling från Räddningstjänsten Skaraborg den 16 september 2025, ärendet skyndsamt och taxan föreslås att gälla från och med den 1 november 2025.

Bedömning ur miljömässig dimension

Ingen bedömning har gjorts ur miljömässig dimension.

Bedömning ur social dimension

Ingen bedömning har gjorts ur social dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Eftersom den nya taxan ännu inte är beslutad av kommunfullmäktige kan den inte tillämpas retroaktivt. Räddningstjänsten Skaraborg har dock fakturerat enligt den nya taxan, vilket innebär att det finns en risk för återbetalningskrav. I så fall behöver mellanskillnaden mellan beslutad och debiterad taxa återbetalas. Den ekonomiska påverkan bedöms som begränsad men kan innebära ett visst intäktsbortfall för Räddningstjänsten Skaraborg, vilket skulle kunna belasta Mariestads kommun i förlängningen.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2025-09-18

Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2025-09-16

Mail, ärende till kommunfullmäktige från Räddningstjänsten Skaraborg, 2025-09-16

Protokoll Direktionen september 2024

Avgifter för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg

Konsekvensanalys inför förändring av taxekonstruktion för tillsyn inom Räddningstjänsten Skaraborg

Konsekvensanalys inför ny taxa för brandskyddskontroll och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg.

Beslutet ska skickas till:

Räddningstjänsten Skaraborg
Tekniska nämnden (nämndsekreterare)
Teknisk chef, Johan Myhrman
Ekonomichef, Anna Holmqvist

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2025-09-16
Dnr: 2025/530

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Holmqvist
Ekonomichef

Kommunstyrelsen

Taxa för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta timavgifter 2024 (tillsyn och tillstånd 1 066 kronor respektive brandskyddskontroll 943 kronor) som grund för timavgift 2025 och taxekonstruktioner för myndighetsutövning (tillsyn och tillstånd respektive brandskyddskontroll) att gälla från och med 1 november 2025.

2. Kommunfullmäktige beslutar att anta timavgift (487 kronor) och taxekonstruktion för rengöring (sotning) att gälla från och med 1 november 2025.

Bakgrund

Räddningstjänsten Skaraborg översände den 2 oktober 2024 handlingar i ärende gällande taxa för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg för behandling i kommunfullmäktige i respektive medlemskommun. Inkomna handlingar har inte hanterats av Mariestads kommun. Den 16 september 2025 meddelade Räddningstjänsten Skaraborg att de saknar beslut från kommunfullmäktige i Mariestad, i ärendet gällande taxa för myndighetsutövning och rengöring (sotning). För att undvika liknande händelser framöver kommer rutiner för inkomna remisser eller beslutsunderlag att ses över.

Taxekonstruktioner och taxor för myndighetsutövning inom Räddningstjänsten Skaraborg, tillsyn och brandskyddskontroll, samt för sotning har setts över av olika anledningar och fastställts av Direktionen 24 september 2024 (D § 59). Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll är ett krav för kommunen att tillhandahålla enligt 3 kap. 4 § lag om skydd mot olyckor. Ansvaret för sotning (rengöring) och brandskyddskontroll är sedan tidigare överfört från kommunen till räddningstjänstförbundet.

Brandskyddskontroll och rengöring (sotning)

Mariestads kommun

Direktionen har tidigare fattat beslut (26 oktober 2023 D § 72) om att förbundet från och med 1 januari 2025 ska bedriva brandskyddskontroll i egen regi i samtliga medlemskommuner samt upphandla nya leverantörer för sotning. Mot bakgrund av detta har nuvarande taxekonstruktioner och taxor för sotning respektive brandskyddskontroll setts över och behöver antas på nytt. Taxekonstruktion för brandskyddskontroll och rengöring (sotning) kommer de att vara desamma som tidigare. Taxekonstruktionen tillsammans med timavgiften ger taxan för de moment som berörs.

För brandskyddskontroll kommer befintlig timavgift som används i de kommuner där brandskyddskontroll redan bedrivs i förbundets regi sedan tidigare (Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara) att vara den som gäller även för resterande sju kommuner (Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg och Gullspång). Timavgift för brandskyddskontroll behövde därmed antas av dessa kommuner att gälla från och med 1 januari 2025. För att göra det tydligt antas även taxekonstruktionen på nytt, även om den redan är gällande. Antagande av timavgift och taxekonstruktion var tänkt att ske i samtliga medlemskommuner för att det ska bli ett samtidigt beslut.

För sotning ändras timavgifterna baserat på resultatet av genomförd upphandling. Upphandlingen har genomförts i förbundets samtliga medlemskommuner men har olika starttid på grund av när nuvarande avtal löper ut. Ny timavgift behöver antas i kommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg och Gullspång. Ny timavgift behöver antas i kommunerna Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara att gälla från och med 1 januari 2026. Taxekonstruktionen är densamma som gällt tidigare men för att göra det tydligt antas även taxekonstruktionen på nytt, även om den redan är gällande.

En konsekvensanalys har genomförts för att identifiera vilken påverkan som förändringarna medför för den enskilde medborgaren ur ett kostnadsperspektiv. Slutsatsen är att påverkan på medborgaren av att brandskyddskontroll bedrivs i egen regi inom förbundet i kombination med ny upphandling är att de flesta medborgarna får en lägre årlig totalkostnad för tjänsterna. För de medborgare som får en högre årlig totalkostnad för tjänsterna anses en maximal kostnadsökning på 38 kronor per år vara försumbar.

Tillsyn

I samband med att räddningstjänsten nu genomför fler tillsyner än tidigare har det konstaterats ett behov att se över nuvarande taxekonstruktion och anpassa den efter att fler tillsyner genomförs. Behovet grundar sig i att när fler tillsyner genomförs görs fler tillsyner som till exempel kräver mindre uppföljning och fler tillsyner av verksamheter som sköter sitt brandskydd. Nuvarande taxekonstruktion missgynnar mindre verksamheter och verksamheter som sköter sitt brandskydd. I takt med att fler tillsyner genomförs ökar också andelen bokade tillsyner där motparten inte dyker upp

vid tillsynen så den inte kan genomföras. Mot bakgrund av detta har förbundet sett över taxa och taxekonstruktion för myndighetsutövning och föreslagit ändringar i delar av denna. De ändringar som föreslås gäller taxekonstruktionen för tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor och tillsyn enligt lag om brandfarliga och explosiva varor, övriga taxekonstruktioner kvarstår som tidigare. I översynen har konstaterats att förbundets timavgift är rimlig och ska vara kvar som den är. Föreslagna ändringar innebär att tid för uppföljning, som idag finns med i grundavgiften, flyttas ut från grundavgiften och hanteras separat som en löpande timkostnad. Genom att göra detta gynnas verksamheter som sköter sitt brandskydd då de inte längre behöver betala för tid för uppföljning när ingen uppföljning behövs. Vidare skapas möjligheter att ta betalt för den faktiska uppföljningstiden när uppföljning krävs samt att ta betalt för flera uppföljningstillfällen när det krävs. I förslaget till ny taxekonstruktion finns även en avgift med för tillsyner där motparten inte dyker upp så att tillsynen inte kan genomföras. Dessa tillsyner har tidigare inte kunnat debiteras men medför kostnader för förbundet som behöver täckas.

En konsekvensanalys har genomförts för av vilken påverkan förändringarna medför samt för att se hur motsvarande taxor och taxekonstruktioner ser ut hos andra räddningstjänster. Konsekvensanalysen visar att förbundets intäkter från grundavgifter kommer att minska då kostnaden för dessa sänks när mindre tid ingår i kostnaden. Samtidigt åtgår det i många fall mer tid för uppföljning än vad som ingår i grundavgiften idag, vilket kommer att medföra ökade intäkter. Sammantaget kommer det att ske en omfördelning av intäkter som tillsammans inte bedöms påverka intäkterna från tillsynsverksamheten negativt.

Mariestads kommun hanterar efter återkoppling den 16 september 2025, ärendet skyndsamt och taxan föreslås att gälla från och med den 1 november 2025.

Social dimension
Ingen bedömning har gjorts ur social dimension.

Miljömässig dimension
Ingen bedömning har gjorts ur miljömässig dimension.

Ekonomisk dimension
Eftersom den nya taxan ännu inte är beslutad av kommunfullmäktige kan den inte tillämpas retroaktivt. Räddningstjänsten Skaraborg har dock fakturerat enligt den nya taxan, vilket innebär att det finns en risk för återbetalningskrav. I så fall behöver mellanskillnaden mellan beslutad och debiterad taxa återbetalas. Den ekonomiska påverkan bedöms som begränsad men kan innebära ett visst intäktsbortfall för Räddningstjänsten Skaraborg, vilket skulle kunna belasta Mariestads kommun i förlängningen.

Mariestads kommun

Underlag till beslut

Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2025-09-26

Mail, ärende till kommunfullmäktige från Räddningstjänsten Skaraborg, 2025-09-16

Protokoll Direktionen september 2024

Avgifter för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg

Konsekvensanalys inför förändring av taxekonstruktion för tillsyn inom Räddningstjänsten Skaraborg

Konsekvensanalys inför ny taxa för brandskyddskontroll och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg.

Beslutet ska skickas till

Räddningstjänsten Skaraborg
Tekniska nämnden (nämndsekreterare)
Teknisk chef, Johan Myhrman
Ekonomichef, Anna Holmqvist

Från: Madelene Wallenius <madelene.wallenius@rtjskaraborg.se>
Skickat: den 16 september 2025 13:46
Till: Info Mariestads kommun
Ämne: VB: Ärende till kommunfullmäktige från Räddningstjänsten Skaraborg
Bifogade filer: Förslag till beslutsunderlag för kommunfullmäktige (Skövde, Mariestad, Töreboda, Gullspång).docx; Protokoll Direktionen september 2024.pdf; Avgifter för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg.pdf; Konsekvensanalys inför förändring av taxekonstruktion för tillsyn inom Räddningstjänsten Skaraborg.pdf; Konsekvensanalys inför ny taxa för brandskyddskontroll och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg.pdf

[EXTERNT MEDDELANDE]
Kontrollera att avsändarens e-postadress är korrekt och var noga med att endast öppna länkar eller bifogade bilagor i e-postmeddelandet om du litar på avsändaren. Om du känner minsta misstanke om att något inte stämmer med det mottagna e-postmeddelandet kontaktar du IT-supporten.

Hej

Vi saknar ärendet gällande taxa för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg som skickades till er 2024-10-02.

Med vänlig hälsning

Madelene Wallenius
Förbundssekreterare

Räddningstjänsten Skaraborg
010-173 63 00 | https://url41.mailanyone.net/scanner?m=1uyU8E-000000007Y3-29Ey&d=4%7Cmail%2F14%2F1758022800%2F1uyU8E-000000007Y3-29Ey%7Cin41c%7C57e1b682%7C25812067%7C12216662%7C68C94DF65A310D87994EA9E592D7AEE6&o=s.wwatjkwres.grobar&s=Cfy31PornBXpDdolguPfnWk-FY0

Räddningstjänsten Skaraborg

Från: Daniele Coen <Daniele.Coen@rtjskaraborg.se>
Skickat: Onsdag, 02 oktober 2024 15:33
Till: SK-FN-SMS-SkövdeKommun <skovdekommun@skovde.se>; Info Mariestads kommun <info@mariestad.se>; Info Töreboda kommun <kommunen@toreboda.se>; info@gullspang.se

<info@gullspang.se>
Kopia: Jan Wester <Jan.Wester@rtjskaraborg.se>; Johan Ask <Johan.Ask@skovde.se>
Ämne: Ärende till kommunfullmäktige från Räddningstjänsten Skaraborg

Hej

Översänder, på uppdrag av vår förbundschef, ärende gällande taxa för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg för behandling i kommunfullmäktige. Förslag till beslutsunderlag för kommunfullmäktige samt tillhörande underlag bifogas. Räddningstjänsten, i egenskap av kommunalförbund, får inte fatta beslut om taxor. Taxor och taxekonstruktioner måste därför antas av kommunfullmäktige i respektive kommun. Direktionen för Räddningstjänsten Skaraborg behandlade ärendet vid sammanträdet 2024-09-26 (D § 59) och beslutade att skicka ärendet till respektive medlemskommun för antagande.

Det är viktigt att ärendet kan hanteras och bli klart så snart som möjligt då de nya taxorna ska vara gällande från 2025-01-01. Vid eventuella frågor gällande ärendet hör av er till undertecknad.

Med vänlig hälsning

Daniele Coen
Avdelningschef

Räddningstjänsten Skaraborg
010-173 63 00 | https://url41.mailanyone.net/scanner?m=1uyU8E-000000007Y3-29Ey&d=4%7Cmail%2F14%2F1758022800%2F1uyU8E-000000007Y3-29Ey%7Cin41c%7C57e1b682%7C25812067%7C12216662%7C68C94DF65A310D87994EA9E592D7AEE6&o=s.wwatjkwres.grobar&s=Cfy31PornBXpDdolguPfnWk-FY0https://url41.mailanyone.net/scanner?m=1uyU8E-000000007Y3-29Ey&d=4%7Cmail%2F14%2F1758022800%2F1uyU8E-000000007Y3-29Ey%7Cin41c%7C57e1b682%7C25812067%7C12216662%7C68C94DF65A310D87994EA9E592D7AEE6&o=s.wwatjkwres.grobar&s=Cfy31PornBXpDdolguPfnWk-FY0

Räddningstjänsten Skaraborg

E-postmeddelandet har skannats i MTG ITs skräppostfilter. Om du tycker att detta mail skulle blivit stoppat, klicka här för att rapportera det.

Räddningstjänsten Skaraborg

Sammanträdesdatum 2024-09-26
Protokoll

Plats och tid	Lektionssalen, brandstationen Skövde, kl. 08:30-11:20.	
Beslutande	Ulrica Johansson	Skövde (*med på mötet till 09:40*)
	Kenneth Svensson	Lidköping
	Anders Bredelius	Mariestad
	Lars Gezelius	Vara
	Linn Brandström	Töreboda
	Torbjörn Colling	Karlsborg
	Peter Ingvarsson	Essunga
	Petter Johansson	Grästorp
	Jan Hassel	Gullspång
Ersättare	Åsa Olsson	Vara
	Karin Arvidsson	Töreboda
	Peter Andreasson	Essunga
Övriga deltagande	Jan Wester	Förbundschef
	Daniele Coen	Avdelningschef
	Heidi Granfors	HR-partner (*endast D § 58*)
	Sandra Svarén	Ekonom (*från D § 65)*)
	Ulf Svartén	Personalrepresentant
	Jenny Birgersson	Personalrepresentant (*med på mötet till 10:00*)
	Magnus Svensson	Personalrepresentant
	Anders Graaf	Personalrepresentant (*med på mötet från 10:00*)

Utses att justera: Anders Bredelius — Justeringstid: 2024-10-01

Underskrifter: **Protokollet har justerats med digital signering, information om signaturer på sista sidan.**

Sekreterare: Daniele Coen — Paragrafer: §§ 54-76

Ordförande: Linn Brandström

Justerande: Anders Bredelius

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande organ	Räddningstjänsten Skaraborg Direktion		
Sammanträdesdatum	2024-09-26		
Anslagsdatum	2024-10-03	Anslag tas ner	2024-10-25
Förvaringsplats för protokollet	Brandstationen, Skövde		
Sekreterare	Daniele Coen		

Räddningstjänsten Skaraborg

Innehållsförteckning

D § 54 - Val av justerare 3

D § 55 - Godkännande av dagordning 4

D § 56 - Anmälan av presidiets protokoll 5

D § 57 – Ny förbundschef 6

D § 58 - Personalredovisning delår 2024 7

D § 59 - Taxor för myndighetsutövning och rengöring (sotning) 8

D § 60 - Avgifter för automatisk larmanläggning 10

D § 61 - Medarbetarpolicy 11

D § 62 - Upphandling GRIB 12

D § 63 - Övningsfält område väst 13

D § 64 - Lägesrapport sotning och brandskyddskontroll 14

D § 65 - Sammanträden för 2025 15

D § 66 - Workshop - Internkontrollplan 16

D § 67 - Budget 2025, verksamhetsplan 2025 och internkontrollplan 2025 samt fastställande av gräns för upptagande av lån för förbundet 17

D § 68 - Delårsrapport 2024 18

D § 69 - Ekonomi- och verksamhetsuppföljning 19

D § 70 - Hantering pensionskostnader 21

D § 71 - Tillsyn enligt säkerhetsskyddslagen 22

D § 72 - Anmälningar olyckor, tillbud och riskobservationer 23

D § 73 - Anmälningsärenden 24

D § 74 - Informationsärenden 26

D § 75 - Övrigt 28

D § 76 - Avslutning 29

Räddningstjänsten Skaraborg

D § 54 - Val av justerare

Beslut

Anders Bredelius utses, jämte ordförande, till att justera dagens protokoll.

Räddningstjänsten Skaraborg

D § 55 - Godkännande av dagordning

Beslut

Dagordningen fastställs i enlighet med upprättat förslag.

Räddningstjänsten Skaraborg

D § 56 - Anmälan av presidiets protokoll

Beslut

Protokollet från sammanträdet med Räddningstjänsten Skaraborgs presidie 2024-09-29 anmäls och läggs till handlingarna.

Räddningstjänsten Skaraborg

D § 57 – Ny förbundschef

Beslut

Direktionen beslutar att fastställa anställningen av ny förbundschef, Jan Wester, med anställningsstart 2024-09-16 samt lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Rekrytering av ny förbundschef har genomförts av Presidiet i samverkan med arbetstagarorganisationerna och representant från ledningsgruppen. Aktuella parter deltog i slutintervjuerna av kandidaterna och var överens om att erbjuda tjänsten till Jan Wester. Direktionen har under hela rekryteringensprocessen hållits kontinuerligt uppdaterade om hur processen går.

Förbundets nye förbundschef Jan Wester, som tillträdde sin tjänst 2024-09-16, presenterar sig för Direktionen.

D § 58 - Personalredovisning delår 2024

Beslut

Direktionen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Redovisning av personalnyckel för sjukfrånvaro, extern personalomsättning, årsarbeten med övertid/mertid samt månadsanställda för delåret 2024.

Beskrivning personalnyckeltalen:

- Total sjukfrånvaro i % - Visar utvecklingen av den totala sjukfrånvaron i förhållande till den totalt arbetade tiden i procent under aktuell period. Avser samtliga anställda såväl månads- som timavlönade på alla avtal.
- Extern personalomsättning – Visar utvecklingen av antalet avgångar per månad två år tillbaka i tiden. Endast tillsvidareanställda heltid.
- Årsarbeten med övertid/mertid – Visar utvecklingen av övertid per månad två år tillbaka i tiden.
- Antal månadsanställda – Visar utvecklingen av antalet månadsanställda per månad två år tillbaka i tiden.

Underlag

- Uppföljning personalnyckeltal delår 2024.

Räddningstjänsten Skaraborg

Sammanträdesdatum 2024-09-26
Protokoll

D § 59 - Taxor för myndighetsutövning och rengöring (sotning)

Beslut

Direktionen beslutar att;

- fastställa timavgifter 2024 som grund för timavgift 2025 och taxekonstruktioner för myndighetsutövning (*tillsyn, tillstånd och brandskyddskontroll*) att gälla från och med 2025-01-01 i samtliga medlemskommuner,
- fastställa timavgift och taxekonstruktion för rengöring (sotning) att gälla från och med 2025-01-01 i kommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg och Gullspång,
- fastställa timavgift och taxekonstruktion för rengöring (sotning) att gälla från och med 2026-01-01 i kommunerna Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara, samt,
- ge i uppdrag till förbundschefen att skicka underlag för timavgifter och taxekonstruktioner till respektive medlemskommun för antagande.

Bakgrund

Taxekonstruktioner och taxor för myndighetsutövning, tillsyn och brandskyddskontroll, samt för sotning har setts över av olika anledningar.

Brandskyddskontroll och rengöring (sotning)

Direktionen har tidigare fattat beslut om att förbundet från och med 2025-01-01 ska bedriva brandskyddskontroll i egen regi samt upphandla nya leverantörer för sotning. Mot bakgrund av detta har nuvarande taxekonstruktioner och taxor för sotning respektive brandskyddskontroll setts över och behöver antas på nytt. Taxekonstruktion för brandskyddskontroll och rengöring (sotning) kommer att vara desamma som tidigare. Taxekonstruktionen tillsammans med timavgiften ger taxan för de moment som berörs.

För brandskyddskontroll kommer befintlig timavgift som används i de kommuner där brandskyddskontroll redan bedrivs i förbundets regi sedan tidigare (Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara) att vara den som gäller även för resterande sju kommuner (Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg och Gullspång). Timavgift för brandskyddskontroll behöver därmed antas av dessa kommuner att gälla från och med 2025-01-01. För att göra det tydligt fastställs även taxekonstruktionen på nytt, även om den redan är gällande. Fastställande sker i samtliga medlemskommuner för att det ska bli tydligt att beslutet är taget under samma period.

För sotning ändras timavgifterna baserat på resultatet av genomförd upphandling. Upphandlingen har genomförts i förbundets samtliga medlemskommuner men har olika starttid på grund av när nuvarande avtal löper ut. Ny timavgift behöver antas i kommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg och Gullspång att gälla från och med 2025-01-01. Ny timavgift behöver antas i kommunerna Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara att gälla från och med 2026-01-01. Taxekonstruktionen är densamma som gällt tidigare men för att göra det tydligt fastställs även taxekonstruktionen på nytt, även om den redan är gällande.

En konsekvensanalys har genomförts för att identifiera vilken påverkan förändringarna medför för den enskilde medborgaren ur ett kostnadsperspektiv. Slutsatsen är att påverkan på medborgaren av att brandskyddskontroll bedrivs i egen regi inom förbundet i kombination med ny upphandling är att de flesta medborgarna får en lägre årlig totalkostnad för tjänsterna. För de medborgare som får en högre årlig totalkostnad för tjänsterna anses en maximalt kostnadsökning på 38 kr per år vara försumbar.

Tillsyn

I samband med att räddningstjänsten nu genomför fler tillsyner än tidigare har det konstaterats ett behov att se över nuvarande taxekonstruktion och anpassa den efter att fler tillsyner genomförs. Behovet grundar sig i att när fler tillsyner genomförs görs fler tillsyner som ex. kräver mindre uppföljning och fler tillsyner av verksamheter som sköter sitt brandskydd. Nuvarande taxekonstruktion missgynnar mindre verksamheter och verksamheter som sköter sitt brandskydd. I takt med att fler tillsyner genomförs ökar också andelen bokade tillsyner där motparten inte dyker upp vid tillsynen så den inte kan genomföras. Mot bakgrund av detta har förbundet sett över taxa och taxekonstruktion för myndighetsutövning och föreslagit ändringar i delar av denna. De ändringar som föreslås gäller taxekonstruktionen för tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor och tillsyn enligt lag om brandfarliga och explosiva varor, övriga taxekonstruktioner kvarstår som tidigare. I översynen har konstaterats att förbundets timavgift är rimlig och ska vara kvar som den är. Föreslagna ändringar innebär att tid för uppföljning, som idag finns med i grundavgiften, flyttas ut från grundavgiften och hanteras separat som en löpande timkostnad. Genom att göra detta gynnas verksamheter som sköter sitt brandskydd då de inte längre behöver betala för tid för uppföljning när ingen uppföljning behövs. Vidare skapas möjligheter att ta betalt för den faktiska uppföljningstiden när uppföljning krävs samt att ta betalt för flera uppföljningstillfällen när det krävs. I förslaget till ny taxekonstruktion finns även en avgift med för tillsyner där motparten inte dyker upp så att tillsynen inte kan genomföras. Dessa tillsyner har tidigare inte kunnat debiteras men medför kostnader för förbundet som behöver täckas.

En konsekvensanalys har genomförts för att vilken påverkan förändringarna medför samt för att se hur motsvarande taxor och taxekonstruktioner ser ut hos andra räddningstjänster. Konsekvensanalysen visar att förbundets intäkter från grundavgifter kommer att minska då kostnaden för dessa sänks när mindre tid ingår i kostnaden. Samtidigt åtgår det i många fall mer tid för uppföljning än vad som ingår i grundavgiften idag, vilket kommer att medföra ökade intäkter. Sammantaget kommer det att ske en omfördelningar av intäkter som tillsammans inte bedöms påverka intäkterna från tillsynsverksamheten negativt.

Underlag

- Avgifter för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg,
- Konsekvensanalys inför förändring av taxekonstruktion för tillsyn inom Räddningstjänsten Skaraborg,
- Konsekvensanalys inför ny taxa för brandskyddskontroll och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg.

D § 60 - Avgifter för automatisk larmanläggning

Beslut

Direktionen beslutar att anta avgiftskonstruktioner och avgifter för automatisk larmanläggning, anslutningsavgift och årsavgift, att gälla från och med 2025-01-01.

Bakgrund

Som tidigare har redovisats för Direktionen ser förbundet över hanteringen av automatlarm med målet att säkerställa kostnadstäckning från kunden för de för de arbetsmoment, den utrustning och övrigt som ingår i hanteringen. De automatiska larmanläggningar som kopplas in till räddningstjänsten idag, via extern larmcentral (ex. SOS Alarm AB), medför arbete för räddningstjänsten både vid inkoppling och för att hålla larmanläggningarna i drift. Arbetsmomenten görs idag inom ramen för övrigt arbete och finansieras således inte av anläggningsägaren utan av skattebetalarna. Detta medför också en begränsning i kapacitet att utföra andra arbetsuppgifter.

Förbundet är idag relativt ensamma om att inte ta ut någon avgift för inkoppling av larmanläggningar samt för fortsatt anslutning av larmanläggningar. Genomförd omvärldsanalys, där underlag inhämtats från flertalet andra räddningstjänstorganisationer, visar att samtliga av dessa idag har avgifter för inkoppling och årlig hantering. Förbundet avser att tillämpa motsvarande hantering med anslutningsavgift och årsavgift.

De avgifter som tagits fram gäller för alla automatiska larmanläggningar som är kopplade till räddningstjänsten via extern larmcentral. Avgifterna gäller inte för larmanläggningar direkt kopplade till förbundets larmcentral eller trygghetscentral utan avgifter för detta kommer tas fram längre fram. Detta innebär att kommunala automatiska larmanläggningar inte berörs i nuläget utan översyn kopplat till dessa automatiska larmanläggningar kommer göras framöver i samband med utredning om att möjliggöra direktinkoppling av samtliga automatiska larmanläggningar direkt till räddningstjänsten utan extern larmcentral. Kommunala automatiska larmanläggningar betalar redan avgift till räddningstjänsten.

Anslutningsavgiften uppgår till 5 097 kr och årsavgiften uppgår till 3 194 kr per år. Båda avgifterna gäller från och med 2025-01-01.

Ett nytt avtal för anslutning av automatisk larmanläggning till räddningstjänsten har tagits fram och är under slutlig granskning. Planen är att under slutet av 2024 säga upp samtliga befintliga avtal gällande automatiska larmanläggningar så att de upphör att gälla under första kvartalet 2025, med avtalsenlig uppsägningstid på tre månader. Under samma tid är planen att teckna nya avtal med samtliga larmanläggningsägare, där det framgår att anslutningsavgift och årsavgift nu debiteras.

Automatiska larmanläggningar som idag har avtal med förbundet och nu blir tvungna att teckna nya avtal kommer inte att behöva betala någon anslutningsavgift men kommer från och med 2025 att behöva betala årsavgift.

Underlag

- Avgifter för automatisk larmanläggning inom Räddningstjänsten Skaraborg.

D § 61 - Medarbetarpolicy

Beslut

Direktionen beslutar att anta medarbetarpolicy för Räddningstjänsten Skaraborg samt besluta att nuvarande arbetsmiljöpolicy, hälso- och fyspolicy samt lönepolicy samtidigt upphör att gälla.

Bakgrund

Det har konstaterats ett behov av vidareutveckling inom flera områden i förbundet; ex. likabehandling, systematiskt arbetsmiljöarbete, hälsa, alkohol- och droger, samverkan, lön samt rekrytering och kompetensutveckling. Det fortsatta arbetet kräver styrning från direktionen genom antagande av nya och reviderade policys.

Skövde kommun har gjort motsvarande arbete och förbundets nya och reviderade policys föreslås baseras på detta. För att göra det enkelt för medarbetare och chefer att ta del av aktuella policys är förslaget att dessa läggs samman till en medarbetarpolicy, på liknande sätt som Skövde kommun gjort. Den nya medarbetarpolicyn kommer att vara övergripande, kortfattad och tydlig. Medarbetarpolicyn kommer sedan att kompletteras med nödvändiga riktlinjer, rutiner och instruktioner efter hand.

Vid medarbetarpolicyns antagande ersätter den följande befintliga styrande dokument:

- Arbetsmiljöpolicy (dnr. 2021-000184 gällande från 2021-02-26, beslutad av Direktionen 2021-02-26 D§7),
- Hälso- och fyspolicy (fastställd av förbundschef, gällande från 2021-05-03),
- Lönepolicy (dnr. 2022-001003, fastställd av förbundschef, gällande från 2022-10-01).

Framtagandet av medarbetarpolicyn har gjorts i dialog med samtliga arbetstagarorganisationer inom förbundet samt samverkats för beslut i förbundet samverkanssystem 2024-09-09.

Underlag

- Medarbetarpolicy för Räddningstjänsten Skaraborg, utkast 3, 2024-09-12.

D § 62 - Upphandling GRIB

Beslut

Direktionen noterar anmälan av ordförandebeslut, beslutar att teckna avtal med MSB gällande Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap (GRIB) samt att ge i uppdrag till förbundschefen att teckna avtalet när överklagningsprocessen är klar.

Bakgrund

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, genomför upphandling av GRIB-utbildningen (*Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap*) för att få lokala leverantörer så att utbildningen kan ske så lokalt som möjligt. Upphandlingen är på tre år med start 2025 med option på ytterligare två år och utgörs av två kurser per år med option på ytterligare två kurser per år.

Genom att delta i upphandlingen kan förbundet bli leverantör åt MSB vilket innebär lokala utbildningar på övningsfältet i Hasslum och att MSB blir mer närvarande på övningsfältet genom detta. Förbundet var med i motsvarande upphandling 2019 men vann inte upphandlingen den gången.

För att kunna delta i upphandlingen är ett krav att förbundet har tillgång till övningsfältet Hasslum. Aktuellt hyresavtal löper ut inom kort men Skövde kommun har genom en skrivelse tydliggjort att förbundet har tillgång till övningsfältet i ytterligare fem år med start 2025, dvs. förbundet har tillgång till övningsfältet under hela upphandlingsperioden.

Förbundet har medverkat i aktuell upphandling och vunnit upphandlingen i vårt område som utgörs av Västra Götalands län. Tyvärr har upphandlingen överklagats av en part som inte gick vidare i upphandlingen. Nu får utgången av överklagan avvaktas men förhoppningen är att resultatet av upphandlingen ska stå fast så att förbundet med start 2025 ska genomföra GRIB-utbildningen på övningsfältet i Hasslum på uppdrag av MSB.

Ordförande har, enligt förbundets delegationsordning, rätt att fatta beslut i ärenden som är så brådskande att Direktionens beslut inte kan avvaktas. Sådana beslut ska anmälas vid Direktionens nästa sammanträde. Beslut om att delta i aktuell upphandling har tagits genom ordförandebeslut då det inte kunde invänta Direktionens beslut.

Nästa steg i processen, om resultatet av upphandlingen står sig även efter överklagan, är att teckna avtal mellan förbundet och MSB. Det totala värdet av upphandlingen överstiger vad förbundschefen, enligt delegationsordningen, kan teckna avtal om. Mot bakgrund av detta behöver Direktionen fatta beslut om att teckna avtal med MSB och delegera till förbundschefen att teckna avtalet.

Underlag

- Beslut om deltagande i upphandling,
- Skrivelse, fortsatt förhyrning övningsfältet Hasslum,
- Karlstad FR 4050-24 Aktbil 20 (överklagan).

D § 63 - Övningsfält område väst

Beslut

Direktionen beslutar att ge förbundschefen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett nytt övningsfält i förbundets västra del och återrapportera utredningens resultat till Direktionen inför fortsatt beslut i ärendet.

Bakgrund

Förbundet har idag tillgång till tre olika övningsfält som är geografiskt belägna i respektive område; övningsfältet Hasslum i Skövde (östra området), övningsfältet i Mariestad (norra området) och övningsfältet i Grästorp (västra området). Syftet med att ha tre övningsfält utspridda i respektive område är för att kunna hantera delar av övningsverksamheten lokalt så att den inte medför onödiga transporter och tid för transporter samt att övning kan genomföras under tjänstgöringstid i utryckningsstyrka. En stor del av, framförallt heltidsmedarbetarnas, övning sker inom tjänstgöringstid i utryckningsstyrka, vilket kräver lokala övningsförutsättningar. Heltidsstyrkan i Lidköping saknar idag denna möjlighet.

Fastighetsägaren till övningsfältet i Grästorp har aviserat att han har för avsikt att sälja marken och därför endast tecknat ettårsavtal med förbundet. Fastighetsägaren har vidare aviserat att han i närtid avser gå vidare med försäljning av fastigheten. Nuvarande avtal kring övningsfältet gäller för år 2024 och det är oklart om förbundet kommer kunna teckna avtal även för år 2025.

Mot bakgrund av ovanstående behöver förbundet se över förutsättningarna för att skapa ett nytt övningsfält i förbundets västra del och i detta beakta möjligheterna för heltidsstyrkan i Lidköping att få likvärdiga övningsförutsättningar som heltidsstyrkorna i Skövde och Mariestad och kan öva under tjänstgöringstid i utryckningsstyrka.

D § 64 - Lägesrapport sotning och brandskyddskontroll

Beslut

Direktionen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Direktionen har tidigare fattat beslut om att förbundet ska bedriva brandskyddskontroll i egen regi från och med 2025-01-01 i hela förbundet och att sotning ska bedrivas genom upphandling av privata entreprenörer. Upphandling av entreprenörer för sotning är klar och rekrytering av medarbetare till enhet brandskyddskontroll som ska bedriva förbundets brandskyddskontroll pågår.

Det finns flera utmaningar med att bedriva brandskyddskontroll i egen regi inom kommun eller räddningstjänst som grundar sig i Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, föreskrifter och utbildning inom området. Idag medför MSB:s regler och styrning inom området svårigheter för kommuner eller räddningstjänster att ta sitt ansvar fullt ut med konsekvensen att många istället låter privata entreprenörer sköta verksamheten, vilket går mot huvudregeln kring hur förvaltningsuppgifter ska hanteras.

Mot bakgrund av ovanstående har förbundet tagit fram en skrivelse som är skickad till MSB 2024-09-12 för att belysa räddningstjänstens utmaningar med brandskyddskontroll samt bidra med konstruktiva förslag till utveckling inom området. Förhoppningen är att MSB förändrar förutsättningarna till det bättre så snart som möjligt så att kommuner och räddningstjänster kan ta sitt ansvar fullt ut gällande brandskyddskontroll och bedriva det på ett effektivt sätt.

Utöver Räddningstjänsten Skaraborg står Räddningstjänsten Storgöteborg, Räddningstjänsten Rättviks kommun, Höglandets räddningstjänstförbund samt Räddningstjänsten Dala Mitt bakom skrivelsen till MSB.

Underlag

- Skrivelse till MSB gällande brandskyddskontroll.

D § 65 - Sammanträden för 2025

Beslut

Direktionen beslutar att fastställa förslag på sammanträdestider för år 2025.

Bakgrund

Direktionen kommer under år 2025 att sammanträda vid fem tillfällen, detsamma gäller för Presidiet. Fördelningen av sammanträdena är tre under våren och två under hösten.

Enligt förbundsordning ska förste vice ordförandeposten alterneras årligen mellan Lidköping och Mariestads kommun. Andre vice ordförande och tredje vice ordförande alterneras årligen mellan övriga medlemskommuner i ordningen; Vara, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Essunga, Grästorp och Gullspångs kommun.

Presidiet för år 2025 utgörs av ordförande Skövde kommun, 1:e vice ordförande Lidköping, 2:e vice ordförande Karlsborg och 3:e vice ordförande Essunga. 1:e ersättare är Mariestad, 2:e ersättare är Grästorp och 3:e ersättare är Gullspång. (*Vid frånvaro åligger det ledamot att själv kalla sin ersättare*).

Vid budgetberedningsutskottets (BU) första sammanträde medverkar presidiet, dess ersättare samt en ledamot från de kommuner som inte har presidieplats innevarande år. Förbundets ekonom närvarar vid samtliga sammanträden. Vid budgetberedningsutskottets andra sammanträde är även ekonomifunktion från samtliga medlemskommunerna representerade.

Underlag

- Sammanträden för 2025.

D § 66 - Workshop - Internkontrollplan

Medborgarna förväntar sig och ställer krav på att verksamheten i kommuner och regioner är rättssäker och effektiv. En bra intern kontroll är en del i arbetet med att upprätthålla hållbara institutioner och en stabil förvaltning. Det handlar om att både bygga förtroende och utveckling.

Intern kontroll regleras i 6 kap. 6 § Kommunallagen. Direktionen ansvarar för att tillräcklig intern kontroll finns i verksamheten. En tydlig och stabil intern kontroll bidrar till att verksamheten når sina mål, att rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig samt att verksamheten efterlever lagar och regler.

En väl fungerande intern kontroll förebygger, upptäcker och åtgärdar fel och brister som hindrar att organisationen kan nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt. Den interna kontrollen är en viktig del i styrsystemet, samtidigt som den bidrar till att skydda organisationen och medarbetarna från risker, förluster, bedrägerier, misstankar och andra skador.

Det finns fyra delar som är väsentliga för en fungerande intern kontroll; en robust organisation, riskanalyser som riktar arbetet, planerade åtgärder och kontroller samt uppföljning. En robust organisation ger förutsättningar för en god intern kontroll. Riskanalys, åtgärder och kontroller samt uppföljning utgör själva kärnan i arbetet med den interna kontrollen.

En förutsättning och framgångsfaktor i den interna kontrollen att organisationens politiker involveras i processen. Direktionen är sedan tidigare involverad i processen genom återrapportering och uppföljning av internkontrollen. Genom aktuell workshop involveras Direktionen även i riskanalysen som är kärnan i arbetet med den interna kontrollen.

Under workshoppen gås kapitel 2.4 *Riskinventering, riskbedömning och riskhantering* i Internkontrollplan 2025 igenom för att gemensamt fastställa inventering av de risker som föreligger, riskbedömning av identifierade risker och för att slutligen fastställa hur riskerna ska hanteras.

Under workshoppen ändras riskbedömning och riskhantering för risk nummer nio och 17 samt att de tas med i internkontrollplanen. Det läggs också till en risk, nummer 25, gällande kompetens och bemanning som också tas med i internkontrollplanen.

Underlag

- Internkontrollplan 2025.

Räddningstjänsten Skaraborg

D § 67 - Budget 2025, verksamhetsplan 2025 och internkontrollplan 2025 samt fastställande av gräns för upptagande av lån för förbundet

Beslut

Direktionen beslutar att fastställa budget 2025, fastställa verksamhetsplan 2025, fastställa internkontrollplan 2025, fastställa gräns för upptagande av lån för förbundet till 15 miljoner kronor samt skicka budget 2025 till medlemskommunerna.

Bakgrund

Förbundsordningen (§15 Budget) anger att direktionen årligen, före september månads utgång, ska fastställa förbundets kommande års budget efter samråd med medlemskommunerna.

Direktionen fastställde upprättat förslag till rambudget 2025, plan 2026–2027 vid sammanträdet 2024-04-25 (D § 24). Rambudgeten har tagits fram i samråd med medlemskommunerna.

Ett förslag på budget baserat på tidigare fastställd rambudget har arbetats fram. Efter att rambudgeten fastställts har Direktionen vid sammanträdet 2024-06-13 (D § 41) beslutat att implementera förstainsatsperson, FIP, i förbundet under en femårsperiod med start 2025. Kostnaderna för implementeringen av FIP har lagts till den fastställda rambudgeten så att ramen utökats i enlighet med Direktionens beslut för de kommuner som berörs av beslutet. Till budgeten har internkontrollplan samt verksamhetsplan tagits fram.

Räddningstjänsten Skaraborgs förbundsordning § 13 anger att direktionen årligen, i samband med budgetbeslut, ska fastställa gräns för upptagande av lån för förbundet. Förslag till gräns för upptagande av lån för förbundet är 15 miljoner kr.

Underlag

- Budget 2025,
- Internkontrollplan 2025,
- Verksamhetsplan 2025.

D § 68 - Delårsrapport 2024

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna och fastställa Räddningstjänsten Skaraborgs delårsrapport för delåret 2024, 2024-01-01 – 2024-07-31.

Bakgrund

Delårsrapporten är upprättad av förbundschef tillsammans med avdelningschefer, förbundsekonom samt HR-partner och omfattar perioden 2024-01-01 – 2024-07-31.

Eventuellt revisionsmöte för delåret kommer att bokas av KPMG och förbundets lekmannarevisorer efter att delårsrapporten är godkänd av Direktionen.

På direktionens sammanträde den 2024-12-12 kommer revisorernas bedömning av förbundets delårsrapport redovisas.

Underlag

- Delårsrapport 2024.

D § 69 - Ekonomi- och verksamhetsuppföljning

Beslut

Direktionen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Redovisning av ekonomiuppföljning till och med augusti samt redovisning av verksamhetsuppföljning för juni, juli och augusti månad.

Verksamhetsuppföljning

Händelser under juni månad 2024

Händelsetyp	Brand i byggnad	Brand i terräng	Övrig brand	Trafik-olycka	Utsläpp farligt ämne	IVPA	Automat larm	Övrigt	**Totalt**
Antal händelser	13	1	5	16	4	26	79	20	**164**

Vakthavande befäl/ LLB	**Totalt**
Medlyssning där utryckning inte behövdes	**87**

Händelser under juli månad 2024

Händelsetyp	Brand i byggnad	Brand i terräng	Övrig brand	Trafik-olycka	Utsläpp farligt ämne	IVPA	Automat larm	Övrigt	**Totalt**
Antal händelser	12	1	17	19	12	23	70	43	**197**

Vakthavande befäl/ LLB	**Totalt**
Medlyssning där utryckning inte behövdes	**100**

Händelser under augusti månad 2024

Händelsetyp	Brand i byggnad	Brand i terräng	Övrig brand	Trafik-olycka	Utsläpp farligt ämne	IVPA	Automat larm	Övrigt	**Totalt**
Antal händelser	11	7	17	28	6	19	100	23	**211**

Vakthavande befäl/ LLB	**Totalt**
Medlyssning där utryckning inte behövdes	**112**

Ekonomiuppföljning t.o.m augusti 2024

Räddningstjänsten (exkl. Trygghetscentralen)	**Utfall ack 2408**	**Budget Ack 2408**	**Avvikelse**
Kommunbidrag	123 565	123 565	-
Intäkter*	5 371	3 085	2 286
Personalkostnader	- 89 263	- 92 473	3 210
Pensionskostnader	- 14 350	- 7 049	- 7 301
Driftkostnader	- 22 147	- 19 644	- 2 504
Kapitalkostnader (avskrivningar)	- 6 140	- 6 467	326
Finansiella kostnader/intäkter	3 494		3 494
Resultat	**530**	**1 018**	**- 488**
Värdepappersförändring	- 3 466		- 3 466
Balanskravsresultatet	**- 2 936**	**1 018**	**- 3 954**

Trygghetscentralen	**Utfall ack 2408**	**Budget Ack 2408**	**Avvikelse**
Intäkter	7 473	7 634	- 161
Personalkostnader	- 6 895	- 6 586	- 309
Driftkostnader	- 912	- 858	- 54
Resultat	**- 334**	**190**	**- 524**

Uppföljningskommentarer

Intäkterna för räddningstjänsten under perioden är högre än budget, vilket bland annat beror på erhållna projektmedel samt ökade intäkter för automatlarm, restvärdesräddning, myndighetsutövning med mera.

Personalkostnaderna för räddningstjänsten under perioden är lägre än budget, vilket i huvudsak beror på flera vakanta tjänster. Flera vakanta tjänster är nu tillsatta, vilket kommer att påverka utfallet.

Driftkostnaderna för räddningstjänsten under perioden är högre än budgeten. Analys av kostnaderna har genomförts och det kan konstateras att det inte finns något som sticker ut som onormalt bland kostnadsposterna samt att kostnaden ligger på en förväntad nivå i förhållande till motsvarande period föregående år.

Resultat och balanskravsresultat för perioden är lägre än budgeterat beroende på att pensionskostnaderna redovisas med verkligt utfall och inte en uppräkning baserat på budgeterat utrymme, som gjorts tidigare. Räddningstjänsten har inte full täckning för pensionskostnaderna i budgeten utan skillnaden mellan utfallet av pensionskostnaderna och budgeterade pensionskostnader bekostas av medlemskommunerna med ett särskilt kommunbidrag, enligt tidigare beslut i Direktionen.

Räknas avvikelsen gällande pensionskostnaderna bort är resultatet och balanskravsresultatet positivt. Det positiva resultatet och balanskravsresultatet bedöms minska under resterande del av året då flera vakanta tjänster är eller i närtid blir tillsatta. Prognosen för helåret är fortsatt att det finansiella målet om ett överskott för räddningstjänsten som minst uppgår till 500 tkr kommer att uppnås, borträknat avvikelsen gällande pensionskostnaderna.

Intäkterna för Trygghetscentralen under perioden är lägre än budget, vilket bland annat beror på hur fakturering sker i förhållande till periodisering.

Personalkostnaderna för Trygghetscentralen under perioden är högre än budget, vilket bland annat beror på att kostnader inte bokförts på rätt plats.

Prognosen för helåret är att det finansiella målet om ett överskott för Trygghetscentralen som minst uppgår till 250 tkr kommer att uppnås.

Underlag

- Verksamhetsuppföljning juni 2024,
- Verksamhetsuppföljning juli 2024,
- Verksamhetsuppföljning augusti 2024.

D § 70 - Hantering pensionskostnader

Beslut

Direktionen beslutar att fakturera prognostiserat underskott gällande pensionskostnaderna för 2024 till medlemskommunerna i november 2024 och att för år 2025 och åren därefter hantera pensionskostnaderna som en avvikelse i budgeten.

Bakgrund

Förbundet har sedan tidigare haft en uppgift att se över hur förbundets pensionskostnader hanteras. Sedan tidigare finns ett Direktionsbeslut, som gäller för budget 2023 och framåt, om att budgetera ett fast belopp för pensionskostnader och sedan hantera eventuellt underskott med ett extra kommunbidrag. För 2023 reglerades underskottet efter årsbokslutet vilket medförde att begäran om det extra kommunbidraget kom sent till medlemskommunerna. Medlemskommunerna har efter detta efterfrågat att få begäran om extra kommunbidrag tidigare. Översynen har hanterats av förbundets ekonom i samråd med medlemskommunernas ekonomichefer.

Prognos från KPA gällande pensionskostnaderna har inhämtats 2024-08-07. Budgeterat belopp för 2024 är 10 500 tkr och prognostiserat belopp är på 17 442 tkr, dvs. ett underskott på 6 942 tkr. För 2025 är budgeterat belopp 10 815 tkr och prognostiserat belopp 11 784 tkr, dvs. ett underskott på 969 tkr. För år 2026, 2027 och 2028 ligger prognosen ännu närmare budgeterat belopp.

Förslag för fortsatt hantering av pensionskostnaderna är att för 2024 fakturera underskottet till medlemskommunerna, fördelat enligt gällande fördelningsnyckel, i november 2024 och sedan reglera eventuella skillnader jämfört med utfallet efter årsbokslutet. För 2025, när det prognostiserade underskottet är mindre, och åren därefter, är förslaget att pensionskostnaderna hanteras i budgeten som en avvikelse mot budgeten och regleras som ett sådant.

D § 71 - Tillsyn enligt säkerhetsskyddslagen

Beslut

Direktionen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har beslutat att granska Räddningstjänsten Skaraborgs säkerhetsskyddsarbete och har inlett ett tillsynsärende. Räddningstjänsten Skaraborg har tidigare anmält till Länsstyrelsen att säkerhetskänslig verksamhet bedrivs.

Länsstyrelsen genomför en tematisk tillsyn över utpekade verksamhetsutövare inom Länsstyrelsens tillsynsområde och har valt att särskilt titta på hur Räddningstjänsten Skaraborgs verksamhet lever upp till särskilda säkerhetsskyddsbestämmelser.

I ett första steg utreder Länsstyrelsen om förbundet uppfyller grundläggande säkerhetsskydds-bestämmelser. Förbundet ska, senast 2024-08-28, skicka in de handlingar som Länsstyrelsen begär i sin tillsynsskrivelse samt svara på de frågor som Länsstyrelsen ställer i samma skrivelse. Länsstyrelsen kommer även att genomföra ett fysiskt tillsynsbesök hos räddningstjänsten 2024-10-04.

Underlag

- Tillsynsskrivelse Räddningstjänsten Skaraborg.

D § 72 - Anmälningar olyckor, tillbud och riskobservationer

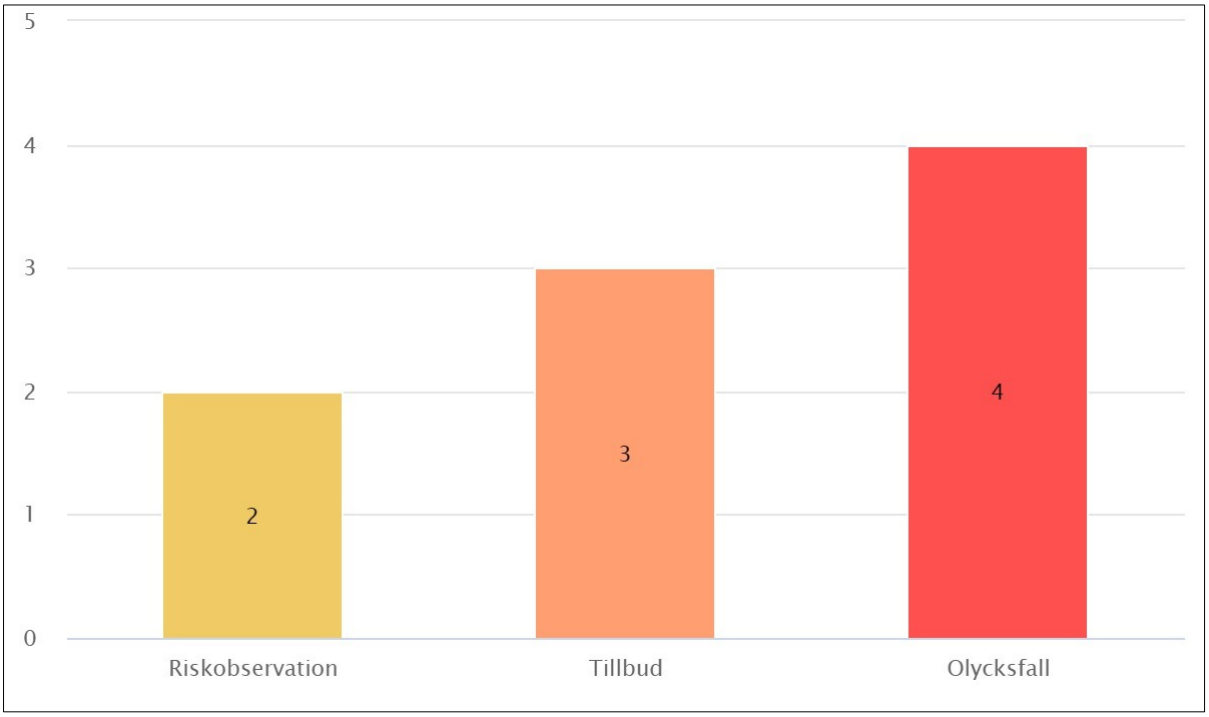
Beslut

Direktionen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Redovisning av IA-anmälningar mellan perioden 2024-05-31 - 2024-09-18. Totalt har nio IA-anmälningar inkommit under perioden.

- 2 riskobservationer,
- 3 tillbud,
- 4 olycksfall.

Underlag

- Händelserapport IA 2024-05-31-2024-09-18.

D § 73 - Anmälningsärenden

Beslut

Direktionen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Räddningstjänsten Skaraborgs årsredovisning 2023

Skövde kommuns kommunfullmäktige har beslutat att godkänna årsredovisningen för Räddningstjänsten Skaraborg 2023 samt bevilja direktionen och de enskilda ledamöterna ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023. I beslutet deltar endast de ledamöter som enligt 5 kap 48 § kommunallagen (2017:725) har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet.

Tibro kommuns kommunfullmäktige har beslutat att bevilja direktionen för Räddningstjänsten Skaraborg och direktionens enskilda ledamöter ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023, samt noterar årsredovisningen och revisionsberättelsen.

Essunga kommuns kommunfullmäktige har beslutat att godkänna årsredovisningen för 2023 för Räddningstjänsten Skaraborg och beviljar ansvarsfrihet för 2023.

Grästorps kommuns kommunfullmäktige har beslutat att godkänna årsredovisningen 2023 för Räddningstjänsten Skaraborgs, samt beviljar direktionen ansvarsfrihet för 2023 års verksamhet.

Lidköpings kommuns kommunfullmäktige har beslutat att bevilja direktionen i Räddningstjänsten Skaraborg ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023, samt godkänna förbundet årsredovisning 2023. Kommunfullmäktige motiverar beslutet med hänvisning till revisorernas uttalande.

Töreboda kommuns kommunfullmäktige har beslutat att godkänna, för sin del, årsredovisningen för kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg år 2023. Kommunfullmäktige beslutar att bevilja direktionen for Räddningstjänsten Skaraborg samt de enskilda förtroendevalda i direktionen ansvarsfrihet for 2023 års förvaltning.

Vara kommuns kommunfullmäktige har beslutat att godkänna årsredovisningen 2023 för Räddningstjänsten Skaraborg och bevilja direktionen för Räddningstjänsten Skaraborg och de enskilda ledamöterna ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023.

Karlsborgs kommuns kommunfullmäktige har beslutat godkänna Räddningstjänsten Skaraborgs årsredovisning för år 2023 och beslutat i enlighet med revisorernas förslag, att bevilja direktionen samt enskilda ledamöter för kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg ansvarsfrihet för år 2023.

Hjo kommuns kommunfullmäktige har beslutat att godkänna årsredovisning 2023 för Räddningstjänsten Skaraborg. Hjo kommuns kommunfullmäktige har även beslutat att bevilja direktionens i Räddningstjänsten Skaraborg och de enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för år 2023.

Gullspångs kommuns kommunfullmäktige har beslutat att godkänna årsredovisningen 2023 för Räddningstjänsten Skaraborg 2023, samt beviljar ansvarsfrihet för ledamöterna i direktionen för Räddningstjänsten Skaraborg för verksamhetsåret 2023.

Underlag

- Skövde kommun KF § 84-24 - Godkännande av årsredovisning 2023 samt beslut om ansvarsfrihet, Räddningstjänsten Skaraborg.
- Tibro kommun KF § 70 - Årsredovisning 2023 för Räddningstjänsten Skaraborg.
- Essunga kommun KF § 41 – Årsredovisning 2023, Räddningstjänsten Skaraborg.
- Grästorps kommun KF § 42 - Beslut avseende Räddningstjänsten Skaraborg - Årsredovisning 2023.
- Lidköpings kommun KF § 104 - Ansvarsfrihet samt godkännande av årsredovisning för Räddningstjänsten Skaraborg.
- Töreboda kommun KF § 63 - Årsredovisning för Räddningstjänsten Skaraborg 2023.
- Vara kommun KF § 49 - Årsredovisning 2023 Räddningstjänsten Skaraborg och beviljande av ansvarsfrihet.
- Karlsborgs kommun KF § 92 - Årsredovisning 2023 Räddningstjänsten Skaraborg.
- Hjo kommun KF § 51 - Räddningstjänsten Skaraborg Årsredovisning 2023.
- Hjo kommun KF § 52 - Räddningstjänsten Skaraborg Revisorernas bedömning 2023 och fråga om ansvarsfrihet.
- Gullspångs kommun KF § 76 - Godkännande av årsredovisning samt ansvarsfrihet för Räddningstjänsten Skaraborg 2023.

D § 74 - Informationsärenden

Beslut

Direktionen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Bakgrund

Informationssäkerhet – NIS2-direktivet

Europaparlamentet och rådet antog den 14 december 2022 NIS2-direktivet. NIS2-direktivet ställer krav på säkerhet i nätverks- och informationssystem. Det ersätter det tidigare NIS-direktivet från 2016, som genomfördes i svensk rätt genom lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

NIS2-direktivet skärper kraven jämfört med det tidigare direktivet för verksamhetsutövare. Syftet är att uppnå en högre cybersäkerhet. NIS2-direktivet kommer att genomföras i Sverige genom cybersäkerhetslagen som börjar gälla i början av 2025.

Det finns två viktiga skillnader mellan gällande lagstiftning och förslaget till cybersäkerhetsreglering. Den första är att cybersäkerhetslagen föreslås omfatta betydligt fler aktörer, eftersom antalet sektorer utökas från sju till 18. Den andra viktiga skillnaden är att kraven kommer att gälla för hela verksamheten inte bara för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Innebörden är att den som bedriver verksamhet inom någon av sektorerna som utgångspunkt omfattas av kraven i cybersäkerhetsregleringen. Det gäller för såväl offentliga som enskilda verksamhetsutövare. Offentlig förvaltning är en egen sektor. Det får till följd att nästan hela den offentliga sektorn omfattas av lagens krav. Samtliga regioner och kommuner bedöms komma att omfattas av lagens krav.

Den nya regleringen ställer krav på verksamhetsutövarna. Verksamhetsutövare ska bland annat vidta riskhanteringsåtgärder för att skydda nätverks- och informationssystem och systemens fysiska miljö mot incidenter. Åtgärderna ska utgå från en riskanalys, vara proportionella i förhållande till risken och de ska utvärderas. Det ställs också krav på att verksamhetsutövaren ska bedriva ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete samt krav på att verksamhetens ledning ska genomgå utbildning och att anställda ska erbjudas utbildning.

Eftersom cyberhetssäkerhetslagens slutliga utformning inte är klar är det idag inte möjligt att i detalj se vilken påverkan den kommer att ha på förbundets verksamhet. När lagens utformning är känd kommer den analyseras och Direktionen kommer informeras vilka krav som ställs på förbundet och vilka åtgärder som behöver vidtas för att uppfylla kraven.

Uppsagt avtal mellan Räddningstjänsten Skaraborg och Volvo Powertrain

Som meddelats tidigare har avtal, gällande att förbundet håller beredskap åt Volvo Powertrain (VPT) mot ersättning, sagts upp per 2024-12-31. Förbundets uppfattning utifrån den dialog som förts kring detta har varit att syftet med uppsägningen var att upprätta ett nytt avtal, med motsvarande innehåll, då det förra var 14 år gammalt. Vid senaste mötet mellan förbundet och VPT framkom att VPT inte tänker fortsätta med lösningen att låta förbundet hålla beredskap mot ersättning.

Bakgrunden till att VPT köper beredskap från förbundet är att de utgör farlig verksamhet enligt lag om skydd mot olyckor 2 kap. 4 § med krav på att hålla eller bekosta beredskap. VPT har egen

beredskap under dagtid men köper beredskap av förbundet övrig tid genom utökning med två brandmän i förbundets RiB-styrka i Skövde.

Ovanstående innebär att RiB-styrkan i Skövde återgår till den kommunalt finansierade numerären om en styrkeledare och två brandmän, vilket betyder att en övertalighet i aktuell RiB-styrka föreligger.

VPT har tagit fram en uppdaterad riskanalys för verksamheten som ska delges förbundet i egenskap av tillsynsmyndighet. Mot bakgrund av att VPT tagit fram en uppdaterad riskanalys samt gör förändringar i sin beredskap kommer förbundet genomföra en tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor 2 kap. 4 § vid VPT och utifrån tillsynen bedöma om VPT ska hålla beredskap framöver samt förutsättningarna för detta. Därutöver sker kontinuerlig samverkan mellan förbundet och VPT.

Lägesbild arbetstidens förläggning

Förbundet har genomfört en analys av vad det schema som gällt sedan februari för skiftgående medarbetare inneburit. Påverkan på såväl medarbetare, planeringsfunktioner och verksamhet är påtaglig. Exempelvis kan nämnas att flertalet avsteg från gällande bestämmelser gjorts under semesterperioden för att kunna bemanna grundorganisationen. Med anledning av detta kommer en arbetsgrupp med start i september ta fram åtgärdsförslag utifrån identifierade förutsättningar för att minska den negativa påverkan som nuvarande förläggning av arbetstiden lett till. Målbilden är att under tidig höst hitta åtgärder och så snart som möjligt påbörja implementering av dessa.

Övningsfältet Hasslum, Skövde

Skövde kommun har för avsikt att se över avtalen gällande övningsfältet Hasslum och uppdatera dessa, vilket även har efterfrågats av förbundet. Arbetet kommer att göras av Skövde kommun i dialog med förbundet. Så snart som möjligt kommer ett tilläggsavtal till nu gällande avtal att upprättas där förbundet avstår mark på övningsfältet, som inte används, så att Skövde kommun kan hyra ut den till annan intressent.

Personuppgiftsincident

Förbundet köper tjänst för utskick av SMS från företaget SMS Teknik AB som haft en säkerhetsincident som medfört en personuppgiftsincident. Tjänsten används av förbundet för utskick av SMS i samband med operativa händelser då medarbetare behöver kallas in till tjänstgöring eller för att se vilka medarbetare som är tillgängliga för att täcka vakanser i den operativa organisationen.

Under en katastrofåterställningsövning av SMS Tekniks driftmiljö på ny hårdvara exponerades en backup av SMS Tekniks databas. Säkerhetsbristen, som exponerade säkerhetskopiorna för utomstående på Internet utan något skydd, var öppen från 2024-08-12 till 2024-08-19 16:20. Incidenten upptäcktes den 2024-08-19 kl. 15:45. Företaget har inte kunnat bekräfta att någon data har läckt ut men det finns en risk att personuppgifter i form av kontaktuppgifter och mobilnummer blir tillgängliga för utomstående. Inom förbundet berörs ca 550 medarbetare av incidenten.

SMS Teknik AB har åtgärdat den säkerhetsbrist som låg till grund för incidenten samt anmält incidenten till IMY (Integritetsskyddsmyndigheten). Vidare har företaget anlitat penetrationsexperter för att söka spår efter eventuella läckor av informationen på ex. darknet.

Då det inte är osannolikt att incidenten medfört risk för förbundets medarbetares fri- och rättigheter, genom att berörda medarbetare förlorat kontrollen över berörda uppgifter, har incidenten, efter rekommendation från förbundets Dataskyddsombud, anmälts till IMY även av förbundet.

Räddningstjänsten Skaraborg

D § 75 - Övrigt

D § 76 - Avslutning

Nästa möte för Direktionen är den 12 december i lektionssalen på brandstationen i Skövde och nästa möte för Presidiet är den 21 november i Direktionsrummet på brandstationen i Skövde.

AVANCERAD ELEKTRONISK SIGNATUR 2024-10-01

Detta dokument är digitalt signerat och har elektroniska underskrifter

För att kontrollera och verifiera alla elektroniska underskrifter,
använd tjänsten https://validate.ciceron.cloud

Applikation
Ciceron Document Signer 1 - PROD (backa2) 3.0.0.1 [TS-Sign]

Avgifter för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg.

Fastställd av: *Direktionen*
Fastställd datum: 2024-09-26
Dokumentet gäller från och med: *2025-01-01*
Giltighetstid: *Tillsvidare*
Reviderad: -
Dokumentansvarig: *Avdelningschef Skydd mot olyckor*

Utskrivet dokument är inte gällande. Digital version som förvaras på förbundets intranät är endast gällande.

Innehållsförteckning

1 Inledning 1
2 Timavgift 2
3 Redovisning av avgifter för allmänheten 3
4 Fastställande av avgifter och taxekonstruktioner 3
5 Ändring av avgifter 3
6 Betalning av avgift 4
7 Taxekonstruktioner 4
8 Referenser 6
Bilaga 1 - Beräkning av taxor för tillsyn och tillstånd .....
Bilaga 2 - Taxetabeller för tillsyn och tillstånd .....
Bilaga 3 – Taxekonstruktion och taxetabeller för brandskyddskontroll .....
Bilaga 4 – Taxekonstruktion och taxetabeller för rengöring (sotning) i anbudsområde 1 (*Gullspång, Mariestad, Töreboda*) gällande från och med 2025-01-01 .....
Bilaga 5 – Taxekonstruktion och taxetabeller för rengöring (sotning) i anbudsområde 2 (*Hjo, Karlsborg, Tibro*) gällande från och med 2025-01-01 .....
Bilaga 6 – Taxekonstruktion och taxetabeller för rengöring (sotning) i anbudsområde 3 (*Skövde*) gällande från och med 2025-01-01 .....
Bilaga 7 – Taxekonstruktion och taxetabeller för rengöring (sotning) i anbudsområde 4 (*Lidköping, Vara, Essunga, Grästorp*) gällande från och med 2026-01-01 .....

Samtliga uppgifter i aktuell handling relaterad till räddningstjänstens myndighetsutövning samt rengöring (sotning) är fastställda av Direktionen för Räddningstjänsten Skaraborg (D §59, 2024-09-26) samt antagna av samtliga medlemskommuners kommunfullmäktige, enligt förteckning nedan.

Organisation	Datum för antagande	Referens till beslut
Skövde kommun, kommunfullmäktige		
Lidköpings kommun, kommunfullmäktige		
Mariestads kommun, kommunfullmäktige		
Vara kommun, kommunfullmäktige		
Tibro kommun, kommunfullmäktige		
Hjo kommun, kommunfullmäktige		
Töreboda kommun, kommunfullmäktige		
Karlsborgs kommun, kommunfullmäktige		
Grästorps kommun, kommunfullmäktige		
Essunga kommun, kommunfullmäktige		
Gullspångs kommun, kommunfullmäktige		

Avgifter och taxekonstruktioner för räddningstjänstens myndighetsutövning gäller från och med 2025-01-01.

Avgifter och taxekonstruktioner för rengöring (sotning) gäller från och med 2025-01-01 i kommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg och Gullspång och från och med 2026-01-01 i kommunerna Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara.

Datum	Reviderad av	Kommentar
2024-09-26	EN, CC, LK, JA	Uppdatering av taxemodell för tillsyn LSO, LBE och kombinerad tillsyn. Uppdatering av taxekonstruktion och taxa för att bedriva brandskyddskontroll i egen regi. Uppdatering av taxekonstruktion och taxa för rengöring (sotning) på grund av ny upphandling. Mindre redaktionella ändringar har också gjorts.

1 Inledning

Detta dokument beskriver avgiftshantering för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg. I dokumentet görs skillnad mellan avgifter för räddningstjänstens myndighetsutövning (*tillsyn, tillstånd och brandskyddskontroll*) och avgifter för rengöring (sotning) som genomförs genom upphandlade entreprenörer.

Befintliga taxekonstruktioner för tillsyn behöver revideras med hänsyn till förändrade förutsättningar i myndighetsutövningen och styrande lagstiftning. Dessa taxekonstruktioner måste också fastställas av samtliga medlemskommuner för att vara gällande. Timavgiften för myndighetsutövning förändras inte mot den som är nu gällande. För att göra det tydligt fastställs även timtaxan på nytt, även om den redan är gällande.

Från och med 2025-01-01 bedriver förbundet brandskyddskontroll i egen regi i samtliga kommuner jämfört med endast kommunerna Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara tidigare. Befintlig taxekonstruktion som är gällande i samtliga medlemskommuner kommer fortsätta att gälla. Timtaxan som idag är gällande kommunerna Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara kommer att gälla för samtliga medlemskommuner. Detta innebär att befintlig timtaxa måste antas för kommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborgs och Gullspångs kommuner. För att göra det tydligt fastställs även taxekonstruktionen på nytt, även om den redan är gällande. Fastställande sker i alla kommuner för att det ska bli tydligt genom att beslutet är taget under samma period.

En ny upphandling av leverantörer för rengöring (sotning) har genomförts och från och med 2025-01-01 har förbundet nya leverantörer för rengöring (sotning) i Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborgs och Gullspångs kommuner. Från och med 2026-01-01 har förbundet nya leverantörer för rengöring (sotning) i Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara kommuner. På grund av genomförd upphandling och resultatet av denna behöver timtaxa för rengöring (sotning) antas på nytt i samtliga medlemskommuner. Taxekonstruktionen är densamma som gällt tidigare men för att göra det tydligt fastställs även taxekonstruktionen på nytt, även om den redan är gällande.

1.1 Bakgrund

Avgifter får tas ut för myndighetsutövning, när stöd för det finns i lagstiftningen. Syftet med avgifterna är att täcka de kostnader som uppkommer för att bedriva den avgiftsbelagda verksamheten.

Självkostnadsprincipen är gällande, dvs. myndigheten får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som myndigheten tillhandahåller. Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Självkostnadsprincipen är en målsättningsprincip som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst. Det innebär inte att avgifterna aldrig får överstiga kostnaderna. Det totala avgiftsuttaget får dock inte under en längre tid överstiga de totala kostnaderna för verksamheten. Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader, material och utrustning, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader räknas också med.

Även likställighetsprincipen är gällande, dvs. myndigheten ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat. Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. Myndigheten får t.ex. inte ta ut andra avgifter av stora företag än av små företag för samma handläggning. Likställighetsprincipen medger heller ingen inkomstfördelande verksamhet. Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer.

Kommunalförbund är likställt med kommun i ovanstående. Sammanfattningsvis får inte räddningstjänsten göra någon ekonomisk vinst på avgiften eller att avgiften är så låg att avgiftsbelagd verksamhet subventioneras av skatteintäkter.

Avgifter för räddningstjänstens myndighetsutövning är lika i samtliga medlemskommuner, vilket innebär att exempelvis kostnader för transporter är lika oavsett hur långt från brandstationen en verksamhet befinner sig. Avgiften för rengöring (sotning) skiljer mellan de olika distrikten (kommuner) baserat på resultatet av genomförd upphandling.

1.2 Syfte

Följande dokument syftar till att utgöra beslutsunderlag för Direktionen och medlemskommunerna samt beskriva och förtydliga för allmänheten och förbundets medarbetare vilka avgifter som tas ut för myndighetsutövning och rengöring (sotning) samt hur de hanteras gällande ex. konstruktion och uppräkning.

2 Timavgift

För myndighetsutövning har en timavgift tagits fram. Avgiften tar hänsyn till verksamhetens kostnader för exempelvis lön, lokaler, fordon, utrustning, skyddskläder, registerhållning, osv. För rengöring (sotning) har en timavgift tagits fram genom upphandling.

2.1 Timavgift för tillsyn och tillstånd

Timavgift för tillsyn och tillstånd är sedan tidigare fastställd av förbundets medlemskommuner med hjälp av beräkningsanvisningar från Sveriges kommuner och regioner, SKR, och räknas upp årligen enligt fastställt index. Grunden för timavgiften för tillsyn och tillstånd ändras inte utan utgår från den som är beslutad sedan tidigare, för hänvisning till beslut se tabell 1 nedan.

Timavgiften för år 2024 är, efter tidigare uppräkningar, 1066 kr. Kostnader i aktuell handling utgår från timavgiften för år 2024 men baseras på den taxekonstruktion som gäller från och med år 2025.

Tabell 1: Gällande beslut om timavgift för räddningstjänstens myndighetsutövning inom förbundet

Organisation	Datum för antagande	Referens till beslut
Skövde kommun, kommunfullmäktige	2022-12-12	KF § 174
Lidköpings kommun, kommunfullmäktige	2022-12-12	KF § 186
Mariestads kommun, kommunfullmäktige	2022-12-12	KF § 138
Vara kommun, kommunfullmäktige	2022-12-12	KF § 129
Tibro kommun, kommunfullmäktige	2022-11-28	KF § 157
Hjo kommun, kommunfullmäktige	2022-12-21	KF § 57
Töreboda kommun, kommunfullmäktige	2022-12-19	KF § 175
Karlsborgs kommun, kommunfullmäktige	2022-11-28	KF § 137
Grästorps kommun, kommunfullmäktige	2022-11-28	KF § 91
Essunga kommun, kommunfullmäktige	2023-02-27	KF § 8
Gullspångs kommun, kommunfullmäktige	2022-12-12	KF § 217

2.2 Timavgift för brandskyddskontroll

Timavgift för brandskyddskontroll i egen regi är tidigare fastställd i de då berörda kommunerna Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara, för beslut se tabell 2 nedan. Befintlig timavgift för brandskyddskontroll ändras inte utan kommer att vara gällande för förbundets samtliga medlemskommuner. Detta innebär att befintlig timtaxa måste antas av kommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborgs och Gullspångs kommuner.

Timavgiften för år 2024 är, efter tidigare uppräkningar, 943 kr. Kostnader i aktuell handling utgår från timavgiften för år 2024 men baseras på den taxekonstruktion som gäller från och med år 2025.

Tabell 2: Gällande beslut om timavgift för räddningstjänstens myndighetsutövning inom förbundet

Organisation	Datum för antagande	Referens till beslut
Lidköpings kommun, kommunfullmäktige	2022-12-12	KF § 186
Vara kommun, kommunfullmäktige	2022-12-12	KF § 129
Grästorps kommun, kommunfullmäktige	2022-11-28	KF § 91
Essunga kommun, kommunfullmäktige	2023-02-27	KF § 8

2.3 Timavgift för rengöring (sotning)

Timavgift för rengöring (sotning) beror på resultatet av genomförd upphandling. Aktuella avtal för rengöring (sotning) har olika sluttider för de olika anbudsområden. En ny upphandling av leverantörer för rengöring (sotning) har genomförts och från och med 2025-01-01 har förbundet nya leverantörer för rengöring (sotning) i Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg och Gullspångs kommuner. Från och med 2026-01-01 har förbundet nya leverantörer för rengöring (sotning) i Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara kommuner. För anbudsområde 1, 2 och 3 gäller de nya timavgifterna från och med 2025-01-01 och för anbudsområde 4 gäller ny timavgift från och med 2026-01-01. För mer information se tabell 3 nedan.

Tabell 3: Gällande beslut om timavgift inom förbundet

Anbudsområde	Timavgift	Från och med
1 Gullspång, Mariestad, Töreboda	487 kr	2025-01-01
2 Hjo, Karlsborg, Tibro	493 kr	2025-01-01
3 Skövde	487 kr	2025-01-01
4 Lidköping, Vara, Essunga, Grästorp *	487 kr	2026-01-01

** För anbudsområde 4 kommer under 2025 befintlig timtaxa som, för 2024, uppgår till 535 kr att gälla efter uppräkning.*

3 Redovisning av avgifter för allmänheten

Samtliga avgifter redovisas för allmänheten via förbundets webbsida. Avgifter för rengöring (sotning) finns även att ta del av via respektive upphandlad leverantör. Avgifter revideras årligen efter uppräkning av timavgift enligt kapitel 5.

4 Fastställande av avgifter och taxekonstruktioner

Avgifter och taxekonstruktioner för räddningstjänstens myndighetsutövning är fastställda av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun och gäller, efter uppräkning av timavgiften enligt kap. 5, tills vidare från och med 2025-01-01, se bilaga 2 och 3.

Avgifter och taxekonstruktioner för rengöring (sotning) är fastställda av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun och gäller tills vidare från och med 2025-01-01 i kommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg och Gullspång, se bilaga 4, 5 och 6, samt från och med 2026-01-01 i kommunerna Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara, se bilaga 7.

5 Ändring av avgifter

Timavgiften för räddningstjänstens myndighetsutövning och rengöring (sotning) räknas upp årligen från och med 1 januari, vid Direktionens sista året före uppräkningen, efter *”Prisindex kommunal verksamhet (PKV)”*, som tas fram av Sveriges kommuner och regioner, SKR.

Uppräkning av timavgift för rengöring (sotning) i kommunerna Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara (anbudsområde 4) för år 2025 sker efter "sotningsindex", som tas fram av Sveriges kommuner och regioner, SKR. För år 2026 och framåt sker uppräkning även i detta område enligt första stycket ovan.

Beslut om uppräkning av timavgift, enligt ovanstående index, delegeras till Direktionen för Räddningstjänsten Skaraborg. Övriga ändringar av avgifter eller taxekonstruktioner beslutas av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun.

5.1 Avsteg från avgift

Beslut om avsteg från fastställd avgift, i enstaka fall, tas av enhetschef eller avdelningschef inom Räddningstjänsten Skaraborg ansvarig myndighetsutövning eller rengöring (sotning) alternativt av förbundschef.

6 Betalning av avgift

Avgift betalas av den som söker tillstånd eller av den där tillsyn, brandskyddskontroll eller rengöring (sotning) genomförts. Betalning sker mot faktura efter fastställt beslut i myndighetsärenden eller efter utförd tjänst. Betalas inte avgift senast, i fakturan angiven förfallodag, utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker.

7 Taxekonstruktioner

7.1 Tillsyn och tillstånd

Taxekonstruktionen för tillsyn och tillstånd består av en fast grundavgift och en rörlig timavgift. Den rörliga timavgiften debiteras per påbörjad halvtimme. Tidsdebitering utgår för nedlagd tid för en handläggare, även om flera deltar i ärendet. Internkonsultation debiteras ej utöver kvalitetsgranskning av upprättade handlingar. Båda avgifterna grundas på en tidsenhet som multipliceras med den gällande timavgiften, vilket innebär att avgifterna påverkas av timavgiftens årliga uppräkning. Nedan framgår hur avgifterna är fördelade, för tillsyns- respektive tillståndsärenden. Beräkningsunderlag finns i bilaga 1 och taxetabeller finns i bilaga 2. Beräkningarna har gjorts enligt anvisningar från Sveriges kommuner och regioner, SKR.

Syftet med kombinationen fast grundavgift och rörlig timavgift är att de delar av ett ärende som är oberoende av den enskilde ska vara lika för alla och de delar av ett ärende som är beroende av den enskilde ska skilja sig åt från fall till fall.

Olika tillsynsobjekt har olika förutsättningar. Fastigheter, verksamheter och hantering av brandfarlig eller explosiv vara skiljer i komplexitet och omfattning samt hur de sköts. Det är rimligt att kostnader som beror på detta finansieras av den det berör och inte fördelas på samtliga berörda av myndighetsområdet. Exempelvis tar ett ärende generellt kortare tid att hantera i en mindre verksamhet än i en stor. Ett tillsynsärende för en verksamhet som sköter sitt brandskydd eller sin hantering av brandfarlig eller explosiv vara på ett bra sätt går fortare att hantera än för en verksamhet som inte gör det. På samma sätt går ett tillståndsärende snabbare att hantera om underlaget i ansökan är komplett från början än vad det gör om ansökan måste kompletteras en eller fler gånger. Sammanfattningsvis kan sägas att den enskilde betalar för den tid som aktuellt ärende tar hos myndigheten. Det får också följden att de enskilda som sköter sitt brandskydd eller sin hantering av brandfarliga och explosiva varor på ett bra sätt premieras genom att de får en lägre kostnad för tillsyn då ärendet kan hanteras snabbare. Detsamma gäller de som lägger ner tid på sina förberedelser och skickar in en fullständig och komplett ansökan för tillstånd redan från början.

7.1.1 Tillsyn

Grundavgift tas ut för de delar av ett tillsynsärende som tar lika lång tid att hantera för olika fastigheter/verksamheter/anläggningar. Exempel på kostnader som grundavgiften täcker och vad de innebär redovisas nedan.

- *Förberedelse* - registrering av ärende, bokning av tillsyn med fastighetsägare och nyttjanderättshavare, utskick av kallelse/bokningsbekräftelse för tillsyn, inhämtning och inläsning av grundläggande fakta kring fastighet/verksamhet.
- *Restid* - genomsnittlig restid för att genomföra ett tillsynsbesök inom räddningstjänstens medlemskommuner.

Timavgift per påbörjad halvtimme tas ut för de delar av ett tillsynsärende som tar olika lång tid att hantera för olika fastigheter/verksamheter/anläggningar. Exempel på kostnader som debiteras med timavgift och vad de innebär redovisas nedan.

- *Tillsynsbesök* – tid som åtgår för tillsynsbesök.
- *Efterarbete* – författande av tjänsteanteckning, utredning, kommunicering, författande av föreläggande, kvalitetsgranskning av upprättade handlingar.
- *Uppföljning* – uppföljande platsbesök för kontroll av att förelagda åtgärder vidtagits samt tid för vidare beslut i ärendet.

7.1.2 Tillstånd

Grundavgift tas ut för de delar av ett tillståndsärende som tar lika lång tid att hantera för olika sökande. Exempel på kostnader som grundavgiften täcker och vad de innebär redovisas nedan.

- *Start av ärende* – registrering av ärende, upprättande av ärende, fördelning av ärende.
- *Restid* – genomsnittlig restid för att genomföra platsbesök.
- *Efterarbete* – upprätta beslut och kvalitetsgranskning, uppföljning av beslut, kommunicering.
- *Avslut av ärende* – gallring, arkivering.

Timavgift per påbörjad halvtimme tas ut för de delar av ett tillståndsärende som tar olika lång tid att hantera för olika sökande. Exempel på kostnader som debiteras med timavgift och vad de innebär redovisas nedan.

- *Beredning av ärende* – inläsning av dokumentation, tekniska villkor, underhandskontakter, tid för platsbesök.

7.2 Brandskyddskontroll

Taxekonstruktionen för brandskyddskontroll består av grundavgift, objektsavgift, rörlig timavgift samt särskild administrativ avgift. För objekt, i småhus, som ska brandskyddskontrolleras finns grundavgifter och fasta objektsavgifter framtagna. För övriga objekt används rörlig timavgift. Grundavgiften täcker kostnader för inställelse och objektsavgift täcker kostnaden för det arbete som genomförs, dvs. arbetstid och kostnad för utrustning, osv. Den rörliga timavgiften debiteras per påbörjad halvtimme.

7.3 Rengöring (sotning)

Taxekonstruktionen för rengöring (sotning) består av grundavgift, rengöringsavgift samt rörlig timavgift. För objekt, i småhus, som ska rengöras (sotas) finns grundavgifter och fasta rengöringsavgifter framtagna. För övriga objekt används rörlig timavgift. Grundavgiften täcker kostnader för inställelse och objektsavgift täcker kostnaden för det arbete som genomförs, dvs. arbetstid och kostnad för utrustning, osv. Den rörliga timavgiften debiteras generellt per påbörjad halvtimme, förutom gällande rengöringsavgift för övriga objekt samt imkanaler i storkök (*4.2 i taxekonstruktion för rengöring (sotning*) där debitering sker per påbörjad 15 minutersperiod och person som ska utföra arbetet.

8 Referenser

1. Underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme för kommunala taxor avseende lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE), version 2, Sveriges Kommuner och landsting, SKL, 2016-12-09.
   Handlaggningskostnad-per-timme-LSO-LBE-Berakningsmall-verII.xlsx (live.com)
2. Handledning till underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme för kommunala taxor avseende lagen om skydd mot olyckor och lagen om brandfarliga och explosiva varor version 2, Sveriges Kommuner och landsting, SKL, januari 2017.
3. Handlaggningskostnad-per-timme-LSO-LBE-Handledning-verII.pdf (skr.se)

4. Timtaxa, taxetabeller LSO och LBE, Sveriges Kommuner och landsting, SKL.
   Taxetabeller-LSO-LBE-Timtaxa.xlsx (live.com)

5. Underlag för konstruktion av LSO- och LBE-taxor, version 2, Sveriges Kommuner och landsting, SKL, december 2016.
   Underlag för konstruktion av LSO- och LBE-taxor (skr.se)

Bilaga 1 - Beräkning av taxor för tillsyn och tillstånd

Generella uppgifter

Beräkningsunderlaget gäller för samtliga medlemskommuner i kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg för myndighetsområdena lag om skydd mot olyckor, LSO, och lag om brandfarliga och explosiva varor, LBE. *Aktuella beräkningar utgår från taxekonstruktionen för år 2025 men med den timkostnad som gäller för 2024. Uppräkning av taxor sker för 2025 genom uppräkning av timavgiften enligt kap. 5.*

Handläggningskostnad per timme

Handläggningskostnaden för myndighetsområdet uppgår för år 2024 till 1066 kr/timme.

Tillsyn

Grundavgiften för tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor eller tillsyn enligt lag om brandfarliga och explosiva varor uppgår för år 2025, med timavgift för 2024, till 3 198 kr. Grundavgiften för samordnad tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor och tillsyn enligt lag om brandfarliga och explosiva varor uppgår för år 2025, med timavgift för 2024, till 4 264 kr.

I grundavgiften för tillsyn ingår de moment som redovisas nedan med redovisad tid och kostnad. Övriga ingående moment debiteras rörligt.

	Förberedelse	Restid	Uppföljning	Tillsynsbesök	Efterarbete	Total tid	Avgift
Tillsyn LSO eller LBE	1,5 tim	1,5 tim	Rörligt	Rörligt	Rörligt	3 tim	3198 kr
Samordnad tillsyn LSO/ LBE	2,5 tim	1,5 tim	Rörligt	Rörligt	Rörligt	4 tim	4264 kr

Tillstånd enligt lag om brandfarliga och explosiva varor, LBE

I grundavgiften för tillstånd ingår de moment som redovisas nedan med redovisad tid och kostnad. Övriga ingående moment debiteras efter den tid som åtgår per påbörjad kvart.

	Start av ärende	Restid	Efter-arbete	Avslut av ärende	Beredning av ärende	Total tid	Avgift
Hantering av brandfarlig eller explosiv vara	1 tim	1,5 tim	2 tim	0,5 tim	Rörligt	5 tim	5110 kr
Överföring av explosiv vara	1 tim	-	1 tim	0,5 tim	Rörligt	2,5 tim	2555 kr
Godkännande av föreståndare och deltagare	1 tim	-	1 tim	0,5 tim	Rörligt	2,5 tim	2555 kr
Redaktionell ändring av befintligt tillstånd	1 tim	-	0,5 tim	0,5 tim	Rörligt	2 tim	2044 kr
Avslag av tillståndsansökan	1 tim	-	1 tim	0,5 tim	Rörligt	2,5 tim	2555 kr

Bilaga 2 - Taxetabeller för tillsyn och tillstånd

Taxetabellerna utgörs av taxekonstruktionen gällande från 2025-01-01 men med timavgift för 2024.

1	**Taxor för tillsyn enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)**	
		Avgift
1	Grundavgift tillsyn LSO *Timtaxa för tillsynsbesök, uppföljning och efterarbete tillkommer*	3 198 kr
2	Timtaxa	1 066 kr
3	Debitering vid utebliven närvaro på inbokat tillsynsbesök	1 066 kr

2	**Taxor för tillsyn enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)**	
		Avgift
1	Grundavgift tillsyn LB *Timtaxa för tillsynsbesök, uppföljning och efterarbete tillkommer*	3 198 kr
2	Timtaxa	1 066 kr
3	Debitering vid utebliven närvaro på inbokat tillsynsbesök	1 066 kr

3	**Taxor för samordnad tillsyn enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE).**	
		Avgift
1	Grundavgift samordnad tillsyn LSO & LBE *Timtaxa för tillsynsbesök, uppföljning och efterarbete tillkommer*	4 264 kr
2	Timtaxa för tillsynsbesök och efterarbete	1 066 kr
3	Debitering vid utebliven närvaro på inbokat tillsynsbesök	1 066 kr

4	**Taxor för tillstånd enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)**	
		Avgift
1	Tillståndsansökan gällande hantering av brandfarlig eller explosiv vara *Timtaxa för beredning av ärendet tillkommer*	5 110 kr
2	Tillståndsansökan gällande överföring av explosiv vara *Timtaxa för beredning av ärendet tillkommer*	2 555 kr
3	Godkännande av föreståndare och/eller deltagare *Timtaxa för beredning av ärendet tillkommer*	2 555 kr
4	Redaktionell ändring av befintligt tillstånd *Timtaxa för beredning av ärendet tillkommer*	2 044 kr
5	Avslag av tillståndsansökan *Timtaxa för beredning av ärendet tillkommer*	2 555 kr
6	Timtaxa för beredning av ärendet	1 022 kr

Bilaga 3 – Taxekonstruktion och taxetabeller för brandskyddskontroll

Taxetabellerna utgörs av taxekonstruktionen gällande från 2025-01-01 men med timavgift för 2024.

För utförande av brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt tillhörande föreskrifter utgår ersättning enligt denna taxa. Taxan består av grundavgift och objektsavgift som utgör procentuell andel av timtaxan. Grundavgiften avser kostnader för administration och transporter. Objektsavgiften avser arbetskostnader för nödvändiga arbetsmoment i samband med brandskyddskontrollen.

1	**Grundavgift**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
1.1	Grundavgift för småhus vid aviserad tidpunkt *Helårsbebott eller fritidshus. Komplementbyggnad på fastigheten och inom 200 m ingår.*	46 %	432
1.2	Grundavgift vid ibruktagande av eldstad *Småhus, övriga byggnader och anläggningar. Komplementbyggnad på fastigheten och inom 200 m ingår.*	100 %	943
1.3	Grundavgift övriga byggnader *Grundavgift i övriga byggnader och anläggningar*	100 %	943
2	**Objektsavgift för småhus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
2.1	Första objektet *En eldstad med tillhörande rökkanal.*	67 %	628
2.2	Tillkommande objekt *En eldstad som är ansluten till en rökkanal i samma skorsten som det första objektet.*	33 %	314
2.3	Tillkommande objekt i annan skorsten *En eldstad som inte är ansluten till en rökkanal i samma skorsten som det första objektet.*	46 %	432
3	**Timavgift**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
3.1	Timavgift *Kontroll av eldstäder i övriga byggnader och anläggningar samt efterkontroll av förelagda brandskyddsåtgärder i småhus, övriga byggnader och anläggningar.*	100 %	943
4	**Särskild administrativ avgift**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
4.1	Särskild administrativ avgift *Avgift om objekt inte varit tillgängligt eller tagits bort och det inte funnits rimlig möjlighet för planering av nytt/annat besök.*	46 %	432

5 Övriga bestämmelser

5.1 Om objektet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid uttas tilläggsersättning motsvarande merkostnaden.

5.2 För utökad kontroll såsom temperaturmätning, tryckmätning, röktryckprovning, läckagemätning eller dylikt uttas tilläggsersättning enligt timavgift motsvarande den förlängda tidsåtgången.

5.3 I de fall aviserad brandskyddskontroll i småhus inte har kunnat utföras på grund av att avbokning inte skett och objektet inte har varit tillgängligt uttas ersättning enligt särskild administrativ avgift. Detsamma gäller om avbokning skett så sent att det inte funnits rimlig möjlighet för omplanering av besöket.

5.4 I de fall aviserad brandskyddskontroll i övriga byggnader eller anläggningar inte har kunnat utföras på grund av att avbokning inte skett och objektet inte har varit tillgängligt uttas ersättning enligt särskild administrativ avgift och timavgift för väntetid. Detsamma gäller om avbokning skett så sent att det inte funnits rimlig möjlighet för omplanering av besöket.

5.5 Ersättning motsvarande särskild administrativ avgift uttas om en fastighet ersatt den brandskyddskontrollpliktiga förbränningsanordningen med annan uppvärmningskälla och inte meddelat detta innan avisering om brandskyddskontroll skickats ut.

5.6 Denna taxa revideras årligen efter Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV).

Bilaga 4 – Taxekonstruktion och taxetabeller för rengöring (sotning) i anbudsområde 1 (*Gullspång, Mariestad, Töreboda*) gällande från och med 2025-01-01

För utförande av rengöring (rengöring (sotning)) enligt 3 kap 4 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt tillhörande föreskrifter utgår ersättning enligt denna taxa. Taxan består av grundavgift och rengöringsavgift som utgör procentuell andel av timtaxan. Grundavgiften avser kostnader för administration och transporter. Rengöringsavgiften avser arbetskostnader för nödvändiga arbetsmoment i samband med rengöringen.

1	**Grundavgift för småhus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
1.1	Grundavgift vid aviserad tidpunkt eller då arbete sker i området. *Helårsbebott eller fritidshus. Komplementbyggnad på fastigheten och inom 200 m ingår.*	35 %	170
1.2	Grundavgift vid Ej aviserad tidpunkt eller då arbete Ej sker i området. *Helårsbebott eller fritidshus. Komplementbyggnad på fastigheten och inom 200 m ingår.*	50 %	244
2	**Rengöringsavgift för småhus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
2.1	Första objekt	40 %	195
2.2	Tillkommande objekt	20 %	97
3	**Rengöring i lägenheter i flerbostadshus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
3.1	I de fall rengöring budas och debiteras mot varje enskild bostadslägenhet gäller avgift enligt 1 och 2. Utförs rengöring i flera lägenheter samordnat av en beställare gäller timavgift enligt 5.		
4	**Rengöring i övriga objekt samt imkanaler i storkök**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
4.1	Grundavgift för övriga objekt samt imkanaler i storkök *Per person som ska utföra arbetet.*	40 %	195
4.2	Rengöringsavgift för övriga objekt samt imkanaler i storkök *Per påbörjad 15 minutersperiod och person som ska utföra arbetet.*	100 %	487
5	**Timavgift**	100 %	487

6 Övriga bestämmelser

6.1 Ordinarie arbetstid för rengöring i småhus är helgfria vardagar 07.00 till 16.00. För rengöring utanför ordinarie arbetstid tillkommer tillägg för ökad lönekostnad enligt centralt kollektivavtal utöver kostnad i 1 och 2.

6.2 I avgifterna ingår omhändertagande av det sot som genereras från konvektionsdelarna och rökkanalen vid rengöringen. Restprodukter (aska) som uppstår vid eldning i eldstaden omhändertas inte.

6.3 I de fall aviserad rengöring inte kan utföras på grund av att avbokning ej skett och/eller tillträde inte är möjligt (ex. takskyddsanordningar saknas och det inte är möjligt att rengöra rökkanalen underifrån), utgår ersättning med grundavgift enligt 1. För den rengöring som sedan genomförs vid annat tillfälle utgår ersättning enligt 1 och 2.

6.4 I avgifterna ingår teknisk utrustning (ex. stoftsug, verktyg för rengöring (sotning) underifrån m.m.), hämtning av lättåtkomlig stege och information till fastighetsägaren/nyttjanderättshavaren. För användning av speciell teknisk utrustning (ex. tvättaggregat samt kemikalier) och annat förbrukningsmaterial utgår tilläggsersättning enligt överenskommelse.

6.5 För rengöring enligt 4 utom ordinarie arbetstid, orsakat av att objektet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, utgår ersättning enligt 5 med tillägg för ökad lönekostnad enligt centralt kollektivavtal.

6.6 För annat av kunden beställt arbete inom ramen för den föreskrivna rengöringen enligt lag om skydd mot olyckor uttas ersättning per man och timma enligt 5.

6.7 Denna taxa revideras årligen efter Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV).

Bilaga 5 – Taxekonstruktion och taxetabeller för rengöring (sotning) i anbudsområde 2 (*Hjo, Karlsborg, Tibro*) gällande från och med 2025-01-01

För utförande av rengöring (rengöring (sotning)) enligt 3 kap 4 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt tillhörande föreskrifter utgår ersättning enligt denna taxa. Taxan består av grundavgift och rengöringsavgift som utgör procentuell andel av timtaxan. Grundavgiften avser kostnader för administration och transporter. Rengöringsavgiften avser arbetskostnader för nödvändiga arbetsmoment i samband med rengöringen.

1	**Grundavgift för småhus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
1.1	Grundavgift vid aviserad tidpunkt eller då arbete sker i området. *Helårsbebott eller fritidshus. Komplementbyggnad på fastigheten och inom 200 m ingår.*	35 %	173
1.2	Grundavgift vid Ej aviserad tidpunkt eller då arbete Ej sker i området. *Helårsbebott eller fritidshus. Komplementbyggnad på fastigheten och inom 200 m ingår.*	50 %	247
2	**Rengöringsavgift för småhus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
2.1	Första objekt	40 %	197
2.2	Tillkommande objekt	20 %	99
3	**Rengöring i lägenheter i flerbostadshus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
3.1	I de fall rengöring budas och debiteras mot varje enskild bostadslägenhet gäller avgift enligt 1 och 2. Utförs rengöring i flera lägenheter samordnat av en beställare gäller timavgift enligt 5.		
4	**Rengöring i övriga objekt samt imkanaler i storkök**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
4.1	Grundavgift för övriga objekt samt imkanaler i storkök *Per person som ska utföra arbetet.*	40 %	197
4.2	Rengöringsavgift för övriga objekt samt imkanaler i storkök *Per påbörjad 15 minutersperiod och person som ska utföra arbetet.*	100 %	493
5	**Timavgift**	100 %	493

6 Övriga bestämmelser

6.1 Ordinarie arbetstid för rengöring i småhus är helgfria vardagar 07.00 till 16.00. För rengöring utanför ordinarie arbetstid tillkommer tillägg för ökad lönekostnad enligt centralt kollektivavtal utöver kostnad i 1 och 2.

6.2 I avgifterna ingår omhändertagande av det sot som genereras från konvektionsdelarna och rökkanalen vid rengöringen. Restprodukter (aska) som uppstår vid eldning i eldstaden omhändertas inte.

6.3 I de fall aviserad rengöring inte kan utföras på grund av att avbokning ej skett och/eller tillträde inte är möjligt (ex. takskyddsanordningar saknas och det inte är möjligt att rengöra rökkanalen underifrån), utgår ersättning med grundavgift enligt 1. För den rengöring som sedan genomförs vid annat tillfälle utgår ersättning enligt 1 och 2.

6.4 I avgifterna ingår teknisk utrustning (ex. stoftsug, verktyg för rengöring (sotning) underifrån m.m.), hämtning av lättåtkomlig stege och information till fastighetsägaren/nyttjanderättshavaren. För användning av speciell teknisk utrustning (ex. tvättaggregat samt kemikalier) och annat förbrukningsmaterial utgår tilläggsersättning enligt överenskommelse.

6.5 För rengöring enligt 4 utom ordinarie arbetstid, orsakat av att objektet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, utgår ersättning enligt 5 med tillägg för ökad lönekostnad enligt centralt kollektivavtal.

6.6 För annat av kunden beställt arbete inom ramen för den föreskrivna rengöringen enligt lag om skydd mot olyckor uttas ersättning per man och timma enligt 5.

6.7 Denna taxa revideras årligen efter Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV).

Bilaga 6 – Taxekonstruktion och taxetabeller för rengöring (sotning) i anbudsområde 3 (*Skövde*) gällande från och med 2025-01-01

För utförande av rengöring (rengöring (sotning)) enligt 3 kap 4 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt tillhörande föreskrifter utgår ersättning enligt denna taxa. Taxan består av grundavgift och rengöringsavgift som utgör procentuell andel av timtaxan. Grundavgiften avser kostnader för administration och transporter. Rengöringsavgiften avser arbetskostnader för nödvändiga arbetsmoment i samband med rengöringen.

1	**Grundavgift för småhus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
1.1	Grundavgift vid aviserad tidpunkt eller då arbete sker i området. *Helårsbebott eller fritidshus. Komplementbyggnad på fastigheten och inom 200 m ingår.*	35 %	170
1.2	Grundavgift vid Ej aviserad tidpunkt eller då arbete Ej sker i området. *Helårsbebott eller fritidshus. Komplementbyggnad på fastigheten och inom 200 m ingår.*	50 %	244
2	**Rengöringsavgift för småhus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
2.1	Första objekt	40 %	195
2.2	Tillkommande objekt	20 %	97
3	**Rengöring i lägenheter i flerbostadshus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
3.1	I de fall rengöring budas och debiteras mot varje enskild bostadslägenhet gäller avgift enligt 1 och 2. Utförs rengöring i flera lägenheter samordnat av en beställare gäller timavgift enligt 5.		
4	**Rengöring i övriga objekt samt imkanaler i storkök**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
4.1	Grundavgift för övriga objekt samt imkanaler i storkök *Per person som ska utföra arbetet.*	40 %	195
4.2	Rengöringsavgift för övriga objekt samt imkanaler i storkök *Per påbörjad 15 minutersperiod och person som ska utföra arbetet.*	100 %	487
5	**Timavgift**	100 %	487

6 Övriga bestämmelser

6.1 Ordinarie arbetstid för rengöring i småhus är helgfria vardagar 07.00 till 16.00. För rengöring utanför ordinarie arbetstid tillkommer tillägg för ökad lönekostnad enligt centralt kollektivavtal utöver kostnad i 1 och 2.

6.2 I avgifterna ingår omhändertagande av det sot som genereras från konvektionsdelarna och rökkanalen vid rengöringen. Restprodukter (aska) som uppstår vid eldning i eldstaden omhändertas inte.

6.3 I de fall aviserad rengöring inte kan utföras på grund av att avbokning ej skett och/eller tillträde inte är möjligt (ex. takskyddsanordningar saknas och det inte är möjligt att rengöra rökkanalen underifrån), utgår ersättning med grundavgift enligt 1. För den rengöring som sedan genomförs vid annat tillfälle utgår ersättning enligt 1 och 2.

6.4 I avgifterna ingår teknisk utrustning (ex. stoftsug, verktyg för rengöring (sotning) underifrån m.m.), hämtning av lättåtkomlig stege och information till fastighetsägaren/nyttjanderättshavaren. För användning av speciell teknisk utrustning (ex. tvättaggregat samt kemikalier) och annat förbrukningsmaterial utgår tilläggsersättning enligt överenskommelse.

6.5 För rengöring enligt 4 utom ordinarie arbetstid, orsakat av att objektet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, utgår ersättning enligt 5 med tillägg för ökad lönekostnad enligt centralt kollektivavtal.

6.6 För annat av kunden beställt arbete inom ramen för den föreskrivna rengöringen enligt lag om skydd mot olyckor uttas ersättning per man och timma enligt 5.

6.7 Denna taxa revideras årligen efter Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV).

Bilaga 7 – Taxekonstruktion och taxetabeller för rengöring (sotning) i anbudsområde 4 (*Lidköping, Vara, Essunga, Grästorp*) gällande från och med 2026-01-01

För utförande av rengöring (rengöring (sotning)) enligt 3 kap 4 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt tillhörande föreskrifter utgår ersättning enligt denna taxa. Taxan består av grundavgift och rengöringsavgift som utgör procentuell andel av timtaxan. Grundavgiften avser kostnader för administration och transporter. Rengöringsavgiften avser arbetskostnader för nödvändiga arbetsmoment i samband med rengöringen.

1	**Grundavgift för småhus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
1.1	Grundavgift vid aviserad tidpunkt eller då arbete sker i området. *Helårsbebott eller fritidshus. Komplementbyggnad på fastigheten och inom 200 m ingår.*	35 %	170
1.2	Grundavgift vid Ej aviserad tidpunkt eller då arbete Ej sker i området. *Helårsbebott eller fritidshus. Komplementbyggnad på fastigheten och inom 200 m ingår.*	50 %	244
2	**Rengöringsavgift för småhus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
2.1	Första objekt	40 %	195
2.2	Tillkommande objekt	20 %	97
3	**Rengöring i lägenheter i flerbostadshus**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
3.1	I de fall rengöring budas och debiteras mot varje enskild bostadslägenhet gäller avgift enligt 1 och 2. Utförs rengöring i flera lägenheter samordnat av en beställare gäller timavgift enligt 5.		
4	**Rengöring i övriga objekt samt imkanaler i storkök**	**Taxa %**	**Taxa SEK**
4.1	Grundavgift för övriga objekt samt imkanaler i storkök *Per person som ska utföra arbetet.*	40 %	195
4.2	Rengöringsavgift för övriga objekt samt imkanaler i storkök *Per påbörjad 15 minutersperiod och person som ska utföra arbetet.*	100 %	487
5	**Timavgift**	100 %	487

6 Övriga bestämmelser

6.1 Ordinarie arbetstid för rengöring i småhus är helgfria vardagar 07.00 till 16.00. För rengöring utanför ordinarie arbetstid tillkommer tillägg för ökad lönekostnad enligt centralt kollektivavtal utöver kostnad i 1 och 2.

6.2 I avgifterna ingår omhändertagande av det sot som genereras från konvektionsdelarna och rökkanalen vid rengöringen. Restprodukter (aska) som uppstår vid eldning i eldstaden omhändertas inte.

6.3 I de fall aviserad rengöring inte kan utföras på grund av att avbokning ej skett och/eller tillträde inte är möjligt (ex. takskyddsanordningar saknas och det inte är möjligt att rengöra rökkanalen underifrån), utgår ersättning med grundavgift enligt 1. För den rengöring som sedan genomförs vid annat tillfälle utgår ersättning enligt 1 och 2.

6.4 I avgifterna ingår teknisk utrustning (ex. stoftsug, verktyg för rengöring (sotning) underifrån m.m.), hämtning av lättåtkomlig stege och information till fastighetsägaren/nyttjanderättshavaren. För användning av speciell teknisk utrustning (ex. tvättaggregat samt kemikalier) och annat förbrukningsmaterial utgår tilläggsersättning enligt överenskommelse.

6.5 För rengöring enligt 4 utom ordinarie arbetstid, orsakat av att objektet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, utgår ersättning enligt 5 med tillägg för ökad lönekostnad enligt centralt kollektivavtal.

6.6 För annat av kunden beställt arbete inom ramen för den föreskrivna rengöringen enligt lag om skydd mot olyckor uttas ersättning per man och timma enligt 5.

6.7 Denna taxa revideras årligen efter Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV).

Räddningstjänsten Skaraborg
010-173 63 00 rtjskaraborg.se

Konsekvensanalys inför förändring av taxekonstruktion för tillsyn inom Räddningstjänsten Skaraborg.

Fastställd av: *Avdelningschef Skydd mot olyckor*
Fastställd datum: 2024-09-18
Dokumentansvarig: *Enhetschef samhällsskydd*

Utskrivet dokument är inte gällande. Digital version som förvaras på förbundets intranät är endast gällande.

1 Bakgrund

I samband med att räddningstjänsten genomför fler tillsyner enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (MSBFS 2021:8) har ett behov uppkommit av att se över nuvarande taxekonstruktion. Behovet grundar sig i att antalet tillsyner av mindre verksamheter har ökat och att nuvarande taxekonstruktion riskerar att missgynna små verksamheter eller verksamheter som sköter brandskyddet. Samtidigt innebär nuvarande modell att större verksamheter eller verksamheter där brandskyddet och räddningstjänstens förelägganden inte efterföljs gynnas. Arbetet har enbart inneburit en förändring av taxekonstruktionen. Det timpris som avgiften utgår ifrån har tidigare beslutats av medlemskommunerna och räknas årligen upp utifrån fastställd indexering. Överslagsberäkningar har genomförts som visar på att den nuvarande timavgiften tillräckligt speglar de kostnader som finns för verksamheten och det har därför inte ansetts nödvändigt att inom ramen för översynen förändra den tidigare beslutade timavgiften.

Aktuellt dokument utgår från kostnader och konsekvenser utifrån tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor, LSO. Taxekonstruktionen gäller även för tillsyn enligt Lag om brandfarliga och explosiva varor, LBE samt kombinerad tillsyn enligt LSO och LBE. I de fall förändringar i timmar anges nedan avses påverkan på tillsyn enligt LSO. Då samma modell används för LBE förändras kostnaden för tillsyn enligt denna lag på motsvarande sätt. Då det även finns ett direkt samband mellan tillsyn enligt LSO/LBE och kombinerad tillsyn förändras även den avgiften på motsvarande sätt, dvs. om kostnaden för en aktivitet minskar med 1 timme för tillsyn LSO minskar den även 1 timme för kombinerad tillsyn enligt LSO och LBE.

För att identifiera hur förbundets avgifter samt taxekonstruktion står sig mot närliggande eller jämförbara räddningstjänster genomfördes en jämförelse mellan taxekonstruktioner för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg, Alingsås-Vårgårda räddningstjänstförbund, Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund, Räddningstjänsten Storgöteborg, Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund, Räddningstjänsten Syd samt Bergslagens räddningstjänst.

2 Omvärldsbevakning

Jämförelsen mot övriga närliggande räddningstjänsters taxekonstruktioner visar att konstruktionen av avgiften är relativt likvärdig. De flesta räddningstjänster har en grundavgift där viss del av arbetet ingår, för att sedan övergå till en löpande timavgift för tillsynsbesök med mera Vad som ingår i de olika fasta respektive löpande avgifterna kan skilja sig något mellan räddningstjänsterna. Räddningstjänsten Syd samt Räddningstjänsten Storgöteborg har en konstruktion som bygger på enbart en fast avgift vilken baseras på verksamhetsklassen på det tillsynade objektet. Denna konstruktion skiljer sig mycket mot dagens konstruktion inom förbundet och skulle det vara relevant att gå över till en sådan konstruktion i framtiden behöver ett mer omfattande arbete genomföras för att hitta rätt avgiftsnivåer. Således är det den nuvarande taxekonstruktion som bedöms relevant att fortsätta med. Vidare innebär även en taxekonstruktion med fast taxa att enskilda handläggare riskerar att inte våga lägga tillräcklig tid i sina ärenden med hänsyn till att utökad tid inte täcks in i avgiften.

I jämförelsen framkom att förbundet har en relativt hög grundavgift i förhållande till andra räddningstjänster där motsvarande avgift är lägre, eller helt saknas hos den räddningstjänst som enbart använder löpande avgift. Vidare kunde det konstateras att förbundet timavgift var lägst. Detta medför att desto längre tid en tillsyn tar, desto billigare blir det för verksamheter inom förbundets område jämfört med övriga räddningstjänster. På samma sätt går det att konstatera att en tillsyn som är kort kostar mer för en verksamhet inom förbundets område, på grund av en hög grundavgift som bland annat inkluderar tid för uppföljning av tillsyn.

3 Förslag till förändring

I förbundets nuvarande taxekonstruktion finns uppföljning om två timmar medräknat i avgiften. Detta medför, för verksamheter som inte kräver uppföljning där exempelvis inte förelägganden skrivs, att de betalar för andra verksamheter som kräver uppföljning. Taxekonstruktionen gynnar således inte de som sköter sitt brandskydd, och grundavgiften kan för dessa verksamheter uppfattas vara för hög. Genom att lyfta ut kostnaden för uppföljning till att istället vara löpande timkostnad gynnas verksamheter som sköter brandskyddet och inte kräver uppföljning. Vidare finns också större möjlighet för räddningstjänsten att ta betalt för den faktiska tiden för uppföljning hos de verksamheter som kräver det, samt möjligheten för räddningstjänsten att ta betalt vid behov av upprepade uppföljningar. Den möjligheten finns visserligen idag, men är inte lika tydligt förankrad som i det nya förslaget.

I det nya förslaget till taxekonstruktion finns även ett förslag med om att lägga till en avgift för de tillfällen då motparten inte dyker upp vid bokat tillsynsbesök, vilket resulterar i att besöket måste bokas om. På förbundets hemsida framgår att en särskild administrativ avgift utgår i de fall tillsynen inte kunnat genomföras. Denna avgift tas redan ut av förbundets brandskyddskontrollanter, men har inte varit konkretiserad inom övrig tillsynsverksamhet. En så kallad ”no-show”-avgift har även identifierats finnas hos andra räddningstjänster. För att motverka att motparten inte dyker upp, samt för att likrikta tillvägagångssättet inom förbundet föreslås att en avgift motsvarande en timme tas ut i de fall motparten uteblir eller på annat sätt orsakar att tillsynen behöver bokas om.

4 Konsekvens

Genom att minska den fasta avgiften med motsvarande två timmar finns en risk att intäkterna från tillsynsverksamheten minskar och inte hålls konstanta eller ökar. För att bibehålla minst motsvarande intäkter som i dagsläget bygger därför den nya konstruktionen på att tillsynsförrättare faktiskt tar betalt för den tid som läggs ned i respektive ärende. Den bedömning som arbetsgruppen har gjort är att det blir lättare för räddningstjänsten att ta betalt för det uppföljande arbetet motsvarande den tid det faktiskt tar. Nuvarande skrivning om att uppföljning ingår medför att den tillämpade tolkningen är att uppföljningen ska vara mycket omfattande för att det ska finnas skäl att ta extra betalt. Om uppföljningen i grunden enbart debiteras per timme ökar det möjligheten för förbundet att ta betalt för den faktiska tid som läggs ned, samt att verksamheterna får ett ökat incitament att faktiskt färdigställa åtgärder för att minska risken för att bli debiterade av räddningstjänsten upprepade gånger. Det finns också en rättviseaspekt att beakta gällande taxekonstruktionen då verksamheter som sköter brandskyddet inte ska betala för myndighetsutövning som inte utförs.

Jämförelsen med övriga räddningstjänster visar som konstaterat på att förbundets grundavgift ligger något högt, där en justering av grundavgiften motsvarande förslaget medför att avgiften blir mer likvärdig räddningstjänsterna i närområdet. Eftersom grundavgiften upplevs som hög av såväl förbundets personal som de verksamheter som genomgår tillsyn finns det risk att de löpande timavgifter som ska debiteras enligt konstruktionen inte gör det, då grundavgiften för verksamheten redan är hög. Så är särskilt fallet för små verksamheter som inte har några anmärkningar. Små verksamheter kräver sällan mycket tid vad gäller förberedelser varför dessa straffas dubbelt av en schablonkostnad för såväl förberedelse (1,5 timme) som uppföljning (2 timmar). En sådan verksamhet kan framöver komma att få samma kostnader, men då betala för det faktiska arbetet som läggs ned.

Tidigare grundavgift fungerade väl då förbundet främst genomförde tillsyn hos större verksamheter vilket nästan uteslutande ledde till någon typ av uppföljningsbehov. Med de nya föreskrifterna från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, ska tillsyn genomföras på fler mindre verksamheter, vilket föranledde behovet av att se över nuvarande taxekonstruktion.

5 Slutsats

Efter att ha gått igenom andra räddningstjänsters taxekonstruktioner, genom dialog med förbundets tillsynsförrättare samt vidare analys har arbetsgruppen konstaterat ett behov av att se över befintlig taxekonstruktion. Det nya förslaget på taxekonstruktion bedöms vara bättre anpassad för den tillsynsverksamhet som förbundet ska bedriva utifrån MSBFS 2021:8 och kommer resultera i en mer rättvis kostnadsbild för verksamheterna. Den nya konstruktionen finns i sin helhet i dokumentet *" Avgifter för myndighetsutövning och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg."* men innebär generellt att en omfördelning sker mellan de fasta grundavgifterna och de löpande timdebiteringarna för att motsvara en mer faktisk och rättvis kostnadsfördelning. Utifrån ovanstående konsekvensanalys bedöms detta inte påverka intäkterna från tillsynsverksamheten negativt på kort sikt, samtidigt som förutsättningar för att öka intäkterna finns på längre sikt.

Räddningstjänsten Skaraborg
010-173 63 00 rtjskaraborg.se

Konsekvensanalys inför ny taxa för brandskyddskontroll och rengöring (sotning) inom Räddningstjänsten Skaraborg.

Fastställd av: *Avdelningschef Skydd mot olyckor*
Fastställd datum: 2024-09-18
Dokumentansvarig: *Enhetschef brandskyddskontroll*

Utskrivet dokument är inte gällande. Digital version som förvaras på förbundets intranät är endast gällande.

1 Bakgrund

Direktionen har tidigare fattat beslut om att förbundet från och med 2025-01-01 ska bedriva brandskyddskontroll i egen regi samt upphandla nya leverantörer för sotning med start 2025-01-01 respektive 2026-01-01. Mot bakgrund av detta har nuvarande taxekonstruktioner och taxor för sotning respektive brandskyddskontroll setts över.

Befintlig taxekonstruktion för brandskyddskontroll respektive rengöring (sotning) kommer att fortsätta användas men timavgiften som används i taxekonstruktionen för att få fram taxorna är ny.

För brandskyddskontroll kommer befintlig timavgift som används i de kommuner där brandskyddskontroll redan bedrivs i förbundets regi sedan tidigare (*Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara*) att vara den som gäller även för resterande sju kommuner (*Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg, Gullspång*). Timtaxa för brandskyddskontroll behöver därmed antas av dessa kommuner att gälla från och med 2025-01-01.

För sotning ändras timavgifterna baserat på resultatet av genomförd upphandling. Upphandlingen har genomförts i förbundets samtliga medlemskommuner men har olika starttid på grund av när nuvarande avtal löper ut. Ny timtaxa behöver antas i kommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborgs och Gullspång att gälla från och med 2025-01-01. Ny timtaxa behöver antas i kommunerna Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara att gälla från och med 2026-01-01.

För att ta reda på hur de nya taxorna påverkar kunden har en konsekvensanalys genomfört där de årliga kostnaderna för brandskyddskontroll respektive rengöring (sotning) har jämförts för att se hur de skiljer sig mellan år 2024 och år 2025. I konsekvensanalysen har fyra olika av de vanligaste anläggningarna jämförts; vedeldad värmepanna i småhus, vedeldad miljögodkänd värmepanna i småhus, lokaleldstad för uppvärmning i småhus samt lokaleldstad i småhus. För beräkningar se bilagor.

2 Slutsats

För medborgaren blir det i de flesta fall en mindre årlig kostnadsökning för brandskyddskontroll samtidigt som det blir en större kostnadsminskning för rengöring (sotning). Sammantaget blir det en årlig kostnadsminskning för de flesta medborgare på grund av ovanstående förändringar. I några fall blir det en årlig kostnadsökning för medborgaren men den uppgår maximalt till 38 kr per år i de exempel som undersökts.

Slutsatsen är att påverkan på medborgaren av att brandskyddskontroll bedrivs i egen regi inom förbundet i kombination med ny upphandling är att de flesta medborgarna får en lägre årlig totalkostnad för tjänsterna. För de medborgare som får en högre årlig totalkostnad för tjänsterna anses en maximalt kostnadsökning på 38 kr per år vara försumbar.

Bilaga 1 - Årlig kostnad för brandskyddskontroll och sotning (rengöring) av vedeldad värmepanna i småhus

Årlig kostnad för brandskyddskontroll och sotning (rengöring) av vedeldad värmepanna i småhus

(årlig uppräkning av taxorna enligt PKV ingår inte)

	Gullspång, Mariestad, Töreboda *Anbudsområde 1*			**Hjo, Karlsborg, Tibro** *Anbudsområde 2*			**Skövde** *Anbudsområde 3*			**Lidköping, Vara, Essunga, Grästorp** *Anbudsområde 4*		
	2024	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2026**	**Förändring**
Brandskyddskontroll	340 kr	353 kr	13 kr	340 kr	353 kr	14 kr	293 kr	353 kr	60 kr	353 kr	353 kr	- kr
Rengöring (sotning)	1 770 kr	1 369 kr	- 401 kr	1 766 kr	1 388 kr	- 379 kr	1 436 kr	1 369 kr	- 68 kr	1 695 kr	1 369 kr	- 326 kr
Total årlig kostnad	2 110 kr	1 722 kr	- 388 kr	2 106 kr	1 741 kr	- 365 kr	1 729 kr	1 722 kr	- 7 kr	2 048 kr	1 722 kr	- 326 kr
Taxa 2024	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**
Brandskyddskontroll												
Grundavgift småhus	386 kr	97 kr	483 kr	386 kr	97 kr	483 kr	332 kr	83 kr	415 kr	432 kr	- kr	432 kr
Kontrollavgift för småhus	430 kr	108 kr	538 kr	429 kr	107 kr	536 kr	371 kr	93 kr	464 kr	628 kr	- kr	628 kr
Rengöring (sotning)												
Grundavgift småhus	221 kr	55 kr	276 kr	220 kr	55 kr	275 kr	179 kr	45 kr	224 kr	133 kr	33 kr	166 kr
Rengöringsavgift småhus	251 kr	63 kr	314 kr	251 kr	63 kr	314 kr	204 kr	51 kr	255 kr	319 kr	80 kr	399 kr
Taxa 2025	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**
Brandskyddskontroll												
Grundavgift småhus	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr
Kontrollavgift för småhus	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr
Rengöring (sotning)												
Grundavgift småhus	170 kr	43 kr	213 kr	173 kr	43 kr	216 kr	170 kr	43 kr	213 kr	170 kr	43 kr	213 kr
Rengöringsavgift småhus	195 kr	49 kr	244 kr	197 kr	49 kr	246 kr	195 kr	49 kr	244 kr	195 kr	49 kr	244 kr

Bilaga 2 - Årlig kostnad för brandskyddskontroll och sotning (rengöring) av vedeldad miljögodkänd värmepanna i småhus

Årlig kostnad för brandskyddskontroll och sotning (rengöring) av vedeldad miljögodkänd värmepanna i småhus

(årlig uppräkning av taxorna enligt PKV ingår inte)

	Gullspång, Mariestad, Töreboda *Anbudsområde 1*			**Hjo, Karlsborg, Tibro** *Anbudsområde 2*			**Skövde** *Anbudsområde 3*			**Lidköping, Vara, Essunga, Grästorp** *Anbudsområde 4*		
	2024	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2026**	**Förändring**
Brandskyddskontroll	340 kr	353 kr	13 kr	340 kr	353 kr	14 kr	293 kr	353 kr	60 kr	353 kr	353 kr	- kr
Rengöring (sotning)	1 180 kr	913 kr	- 268 kr	1 178 kr	925 kr	- 253 kr	958 kr	913 kr	- 45 kr	1 130 kr	913 kr	- 218 kr
Total årlig kostnad	1 520 kr	1 266 kr	- 254 kr	1 517 kr	1 278 kr	- 239 kr	1 250 kr	1 266 kr	15 kr	1 483 kr	1 266 kr	- 218 kr
Taxa 2024	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**
Brandskyddskontroll												
Grundavgift småhus	386 kr	97 kr	483 kr	386 kr	97 kr	483 kr	332 kr	83 kr	415 kr	432 kr	- kr	432 kr
Kontrollavgift för småhus	430 kr	108 kr	538 kr	429 kr	107 kr	536 kr	371 kr	93 kr	464 kr	628 kr	- kr	628 kr
Rengöring (sotning)												
Grundavgift småhus	221 kr	55 kr	276 kr	220 kr	55 kr	275 kr	179 kr	45 kr	224 kr	133 kr	33 kr	166 kr
Rengöringsavgift småhus	251 kr	63 kr	314 kr	251 kr	63 kr	314 kr	204 kr	51 kr	255 kr	319 kr	80 kr	399 kr
Taxa 2025	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**
Brandskyddskontroll												
Grundavgift småhus	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr
Kontrollavgift för småhus	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr
Rengöring (sotning)												
Grundavgift småhus	170 kr	43 kr	213 kr	173 kr	43 kr	216 kr	170 kr	43 kr	213 kr	170 kr	43 kr	213 kr
Rengöringsavgift småhus	195 kr	49 kr	244 kr	197 kr	49 kr	246 kr	195 kr	49 kr	244 kr	195 kr	49 kr	244 kr

Bilaga 3 - Årlig kostnad för brandskyddskontroll och sotning (rengöring) av lokaleldstad för uppvärmning i småhus

Årlig kostnad för brandskyddskontroll och sotning (rengöring) av lokaleldstad för uppvärmning i småhus

(årlig uppräkning av taxorna enligt PKV ingår inte)

	Gullspång, Mariestad, Töreboda *Anbudsområde 1*			**Hjo, Karlsborg, Tibro** *Anbudsområde 2*			**Skövde** *Anbudsområde 3*			**Lidköping, Vara, Essunga, Grästorp** *Anbudsområde 4*		
	2024	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2026**	**Förändring**
Brandskyddskontroll	340 kr	353 kr	13 kr	340 kr	353 kr	14 kr	293 kr	353 kr	60 kr	353 kr	353 kr	- kr
Rengöring (sotning)	590 kr	456 kr	- 134 kr	589 kr	463 kr	- 126 kr	479 kr	456 kr	- 23 kr	565 kr	456 kr	- 109 kr
Total årlig kostnad	930 kr	810 kr	- 120 kr	928 kr	816 kr	- 113 kr	772 kr	810 kr	38 kr	918 kr	810 kr	- 109 kr
Taxa 2024	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**
Brandskyddskontroll												
Grundavgift småhus	386 kr	97 kr	483 kr	386 kr	97 kr	483 kr	332 kr	83 kr	415 kr	432 kr	- kr	432 kr
Kontrollavgift för småhus	430 kr	108 kr	538 kr	429 kr	107 kr	536 kr	371 kr	93 kr	464 kr	628 kr	- kr	628 kr
Rengöring (sotning)												
Grundavgift småhus	221 kr	55 kr	276 kr	220 kr	55 kr	275 kr	179 kr	45 kr	224 kr	133 kr	33 kr	166 kr
Rengöringsavgift småhus	251 kr	63 kr	314 kr	251 kr	63 kr	314 kr	204 kr	51 kr	255 kr	319 kr	80 kr	399 kr
Taxa 2025	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**
Brandskyddskontroll												
Grundavgift småhus	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr
Kontrollavgift för småhus	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr
Rengöring (sotning)												
Grundavgift småhus	170 kr	43 kr	213 kr	173 kr	43 kr	216 kr	170 kr	43 kr	213 kr	170 kr	43 kr	213 kr
Rengöringsavgift småhus	195 kr	49 kr	244 kr	197 kr	49 kr	246 kr	195 kr	49 kr	244 kr	195 kr	49 kr	244 kr

Bilaga 4 - Årlig kostnad för brandskyddskontroll och sotning (rengöring) av lokaleldstad i småhus

Årlig kostnad för brandskyddskontroll och sotning (rengöring) av lokaleldstad i småhus

(årlig uppräkning av taxorna enligt PKV ingår inte)

	Gullspång, Mariestad, Töreboda *Anbudsområde 1*			**Hjo, Karlsborg, Tibro** *Anbudsområde 2*			**Skövde** *Anbudsområde 3*			**Lidköping, Vara, Essunga, Grästorp** *Anbudsområde 4*		
	2024	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2025**	**Förändring**	**2024**	**2026**	**Förändring**
Brandskyddskontroll	170 kr	177 kr	7 kr	170 kr	177 kr	7 kr	146 kr	177 kr	30 kr	177 kr	177 kr	- kr
Rengöring (sotning)	197 kr	152 kr	- 45 kr	196 kr	154 kr	- 42 kr	160 kr	152 kr	- 8 kr	188 kr	152 kr	- 36 kr
Total årlig kostnad	367 kr	329 kr	- 38 kr	366 kr	331 kr	- 35 kr	306 kr	329 kr	23 kr	365 kr	329 kr	- 36 kr
Taxa 2024	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**
Brandskyddskontroll												
Grundavgift småhus	386 kr	97 kr	483 kr	386 kr	97 kr	483 kr	332 kr	83 kr	415 kr	432 kr	- kr	432 kr
Kontrollavgift för småhus	430 kr	108 kr	538 kr	429 kr	107 kr	536 kr	371 kr	93 kr	464 kr	628 kr	- kr	628 kr
Rengöring (sotning)												
Grundavgift småhus	221 kr	55 kr	276 kr	220 kr	55 kr	275 kr	179 kr	45 kr	224 kr	133 kr	33 kr	166 kr
Rengöringsavgift småhus	251 kr	63 kr	314 kr	251 kr	63 kr	314 kr	204 kr	51 kr	255 kr	319 kr	80 kr	399 kr
Taxa 2025	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**	**Pris**	**Moms (25%)**	**Totalt**
Brandskyddskontroll												
Grundavgift småhus	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr	432 kr	- kr	432 kr
Kontrollavgift för småhus	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr	628 kr	- kr	628 kr
Rengöring (sotning)												
Grundavgift småhus	170 kr	43 kr	213 kr	173 kr	43 kr	216 kr	170 kr	43 kr	213 kr	170 kr	43 kr	213 kr
Rengöringsavgift småhus	195 kr	49 kr	244 kr	197 kr	49 kr	246 kr	195 kr	49 kr	244 kr	195 kr	49 kr	244 kr

Räddningstjänsten Skaraborg
010-173 63 00 rtjskaraborg.se

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för lokalförsörjning i Mariestads kommun

Kommundirektörens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna upprättat förslag till riktlinjer för lokalförsörjning i Mariestads kommun.

2. Kommunfullmäktige beslutar att erforderliga ändringar ska göras i nämndernas reglemente och delegationsordningar utifrån besluten i detta ärende.

Beslutet ersätter kommunfullmäktiges beslut den 31 maj 2021 (§ 63) att anta policy för strategisk lokalförsörjning.

Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade den 31 maj 2021 beslut om policy för strategisk lokalförsörjning i Mariestads kommun. Denna policy skulle då utvärderas 2026. Det finns ett behov av att tidigarelägga revideringen av dokumentet då det upplevs som otydligt och inte ger de effekter som är önskvärda. Det nya reviderade dokumentet heter "Riktlinjer för lokalförsörjning i Mariestads kommunkoncern".

Det övergripande syftet med förslaget är att skapa ett tydligt ramverk för arbetet med lokalförsörjning i kommunen och underlätta samarbetet mellan förvaltningar, nämnder och bolag. En väl fungerande lokalförsörjningsprocess ger en god överblick och möjliggör effektiviseringar och samplanering.

Bedömning ur miljömässig dimension

Genom att samla och beskriva nämndernas lokalbehov skapas bättre förutsättningar för kommunens verksamheter att både ha rätt volym lokaler och att lokalerna blir bättre geografisk placerade i förhållande till var behoven finns. Ett mer lokaleffektivt utnyttjade av både befintliga och tillkommande lokaler bidrar sannolikt till en minskad klimatpåverkan genom ett mer cirkulärt användande av befintliga resurser.

Genom att sätta olika behov i relation till varandra och till det befintliga fastighetsbeståndet ökar förutsättningarna för ekologiskt långsiktigt hållbara beslut.
Med bättre övergripande kunskap om kommunens lokalbehov i längre tidsperspektiv kan således ett minskat klimatavtryck vid om- och nybyggnation uppnås.

Bedömning ur social dimension

Genom tillämpning av riktlinjerna för lokalförsörjning i Mariestads kommun skapas en tydlig, transparent och förankrad lokalförsörjningsplanering. Detta förväntas ha en positiv inverkan när det gäller alla former och behov av kommunal service från förskolor till daglig verksamhet. En lokalförsörjning i balans både när det gäller rätt volym som rätt placering kan förväntas bidra till att skapa bättre förutsättningar för kommunens invånare och besökare att skapa sociala relationer mellan såväl varandra som med kommunens olika verksamheter.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Antagandet av riktlinjerna förväntas inte ge några negativa ekonomiska konsekvenser. Eventuella behov av resurser till följd av antagandet av riktlinjerna ska hanteras inom nämndernas ramar. Målet med riktlinjerna är att det ska leda till en effektivare lokalanvändning vilket på sikt förväntas minska kostnaderna för lokaler i Mariestads kommunkoncern.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-02
Lokalsamordnarens tjänsteskrivelse, daterad 2025-09-23
Riktlinjer för lokalförsörjning i Mariestads kommun
Policy för strategisk lokalförsörjning

Beslutet ska skickas till:
Kommundirektörens ledningsgrupp
VD kommunala bolag
Enheten för demokratistöd, nämndsekreterare

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2025-09-23
Dnr: KS 2025/544

Kommunledningsförvaltning
Predrag Amanovic
Lokalsamordnare

Kommunfullmäktige

Riktlinjer för lokalförsörjning i Mariestads kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag till riktlinjer för lokalförsörjning i Mariestads kommun.
2. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på erforderliga ändringar i nämndernas reglemente och delegerings ordning för kommunstyrelse utifrån besluten i detta ärende.

Beslutet ersätter kommunfullmäktiges beslut den 31 maj 2021 (§ 63) att anta policy för strategisk lokalförsörjning.

Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade beslut om policy för strategisk lokalförsörjning i Mariestads kommun den 2021-05-31. Denna policy skulle då utvärderas 2026. Det finns ett behov av att tidigarelägga revideringen av dokumentet då det upplevs som otydligt och inte ger de effekter som är önskvärda. Det nya reviderade dokumentet heter “Riktlinjer för lokalförsörjning i Mariestads kommunkoncern.

Det övergripande syftet med förslaget är att skapa ett tydligt ramverk för arbetet med lokalförsörjning i kommunen och underlätta samarbetet mellan förvaltningar, nämnder och bolag. En väl fungerande lokalförsörjningsprocess ger en god överblick och möjliggör effektiviseringar och samplanering.

Social dimension

Genom tillämpning av riktlinjerna för lokalförsörjning i Mariestads kommun skapas en tydlig, transparent och förankrad lokalförsörjningsplanering. Detta förväntas ha en positiv inverkan när det gäller alla former och behov av kommunal service från förskolor till daglig verksamhet. En lokalförsörjning i balans både när det gäller rätt volym som rätt placering kan förväntas bidra till att skapa bättre förutsättningar för

kommunens invånare och besökare att skapa sociala relationer mellan såväl varandra som med kommunens olika verksamheter.

Miljömässig dimension

Genom att samla och beskriva nämndernas lokalbehov skapas bättre förutsättningar för kommunens verksamheter att både ha rätt volym lokaler och att lokalerna blir bättre geografisk placerade i förhållande till var behoven finns.

Ett mer lokaleffektivt utnyttjade av både befintliga och tillkommande lokaler bidrar sannolikt till en minskad klimatpåverkan genom ett mer cirkulärt användande av befintliga resurser.

Genom att sätta olika behov i relation till varandra och till det befintliga fastighetsbeståndet ökar förutsättningarna för ekologiskt långsiktigt hållbara beslut.

Med bättre övergripande kunskap om kommunens lokalbehov i längre tidsperspektiv kan således ett minskat klimatavtryck vid om- och nybyggnation uppnås.

Ekonomisk dimension

Antagandet av riktlinjerna förväntas inte ge några negativa ekonomiska konsekvenser. Eventuella behov av resurser till följd av antagandet av riktlinjerna ska hanteras inom nämndernas ramar. Målet med riktlinjerna är att det ska leda till en effektivare lokalanvändning vilket på sikt förväntas minska kostnaderna för lokaler i Mariestads kommunkoncern.

Underlag till beslut

- Policy för strategisk lokalförsörjning KS 2020/406
- Riktlinjer för lokalförsörjning i Mariestads kommun KS 2025/544
- Tjänsteskrivelsen KS 2025/544

Beslutet ska skickas till

Samtliga förvaltningschefer

VD i samtliga bolag

Mariestads kommun

Riktlinjer för lokalförsörjning i Mariestads kommunkoncern

Mariestads kommun

Typ av styrdokument: Riktlinjer
Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Datum för antagande: 2025-10-27
Diarienummer: KS 2025/544
Dokumentet gäller för: Mariestads kommunkoncern
Giltighetstid: Tills vidare
Tidpunkt för aktualisering: vart fjärde år eller vid behov
Dokumentansvarig: Chef för Kommunledningsförvaltning

Mariestads kommun

Innehåll

1. Inledning 4

2. Syfte och mål 4

2.1. Strategiska och principiella utgångspunkter för lokalförsörjning 5

3. Roller och ansvar 5

4. Lokalförsörjningsprocessen och arbetssätt 10

4.1. Planering och behovsanalys 10

4.2. Samordning och prioritering 10

4.3. Beslut och finansiering 11

4.4. Genomförande och uppföljning 11

4.5. Metodstöd och tillämpning 12

5. Bilaga 1 Lokalförsörjningsprocessen 13

1. Inledning

Lokalförsörjningsplaneringen i Mariestads kommun ska säkerställa att kommunens verksamheter har ändamålsenliga lokaler i rätt tid och till rätt kostnad.

Riktlinjerna anger de övergripande principer och ansvarsfördelning som styr hur kommunen planerar, samordnar och följer upp sin lokalförsörjning. De omfattar kommunens mål och strategiska utgångspunkter, beskriver roller och ansvar i organisationen samt förklarar hur lokalförsörjningsprocessen fungerar – från identifierade behov till beslutade lokaler.

Detta dokument omfattar samtliga nämnder samt samtliga majoritetsägda bolag i Mariestads kommunkoncern.

2. Syfte och mål

Syftet med riktlinjerna är att skapa en samlad och långsiktigt hållbar lokalförsörjning i Mariestads kommunkoncern. Lokaler, anläggningar och bostäder för sociala ändamål ska användas effektivt och bidra till hög kvalitet i kommunens verksamheter.

Lokalförsörjningsplaneringen ska ge förutsättningar för:

- Effektiv användning av befintliga lokaler och fastigheter
- Strategisk planering som leder till långsiktig hushållning och god kvalitet.
- Kontinuerlig utveckling av ändamålsenliga och produktiva lokaler.
- Väl fungerande samverkan mellan nämnder och kommunala bolag i lokalförsörjningsfrågor.

Det övergripande målet är att kommunens verksamheter ska ha funktionella, verksamhetsanpassade lokaler i rätt tid och till lägsta möjliga kostnad – utifrån ett långsiktigt hållbart ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv.

Den årliga lokalförsörjningsplanen (LFP) formulerar mål för lokalanvändning och hyreskostnader samt följs upp inom ramen för kommunens budget- och uppföljningsprocess.

Planeringen omfattar samtliga verksamheter, byggnader, lokaler, anläggningar och bostäder för sociala ändamål.

2.1. Strategiska och principiella utgångspunkter för lokalförsörjning

God ekonomisk hushållning
Kommunkoncernen ska äga och hyra lokaler som är väl anpassade till verksamheternas behov och som ger lägsta möjliga kostnad sett till funktion, värde, kvalitet och livscykel.
Fastigheter ska underhållas och användas på ett sätt som bevarar deras kapacitet och funktionalitet, med målet att uppnå god driftsekonomi och maximal livslängd.

Kommunalt ägande och inhyrning
Långsiktiga lokalbehov ska i första hand tillgodoses inom kommunkoncernens eget fastighetsbestånd. Extern förhyrning kan vara ett alternativ när det är ekonomiskt försvarbart, tidsmässigt lämpligt eller bidrar till kommunens utveckling.
Både investeringar och externa förhyrningar är strategiska beslut och ska hanteras likvärdigt i lokalförsörjningsprocessen.

Långsiktig planering
Lokalförsörjningen ska baseras på långsiktig planering som ger förutsättningar för väl underbyggda och hållbara beslut. Den kommungemensamma lokalförsörjningsplanen ska ha ett tioårigt perspektiv och revideras årligen.

Helhetssyn och effektivt nyttjande
Lokalförsörjningen ska präglas av helhetssyn och samverkan mellan nämnder, bolag och förvaltningar. Alla delar av kommunkoncernen ansvarar för att gemensamma lokaler och anläggningar används effektivt och med hänsyn till kommunens samlade behov.

3. Roller och ansvar

Mariestads kommunkoncerns lokalförsörjning ska styras genom tydliga ansvar och beslutsvägar. Samverkan mellan nämnder och bolag ska säkerställa långsiktig planering, hållbarhet och effektiv användning av kommunens lokaler.

Tabellen nedan visar styrkedjan, huvudansvar och beslutsnivåer i lokalförsörjningsprocessen.

Nivå	Huvudansvar	Huvudsakliga beslut och uppgifter

Kommunfullmäktige (KF)	Fastställer övergripande mål, budget, investeringsplan och lokalförsörjningsriktlinjer.	• Antagande av styrdokument. • Beslut om *Budget och Investeringsplan* inklusive lokalinvesteringar • Fastställer den kommungemensamma Lokalförsörjningsplanen (LFP) som ett underlag i budgetbeslutet. • Beslut om hyresavtal som klassas som finansiell leasing.
Kommunstyrelsen (KS)	Leder och samordnar kommunens lokalförsörjning utifrån KF:s beslut.	• Säkerställer att LFP integreras i kommunens ekonomiska planering. • Lämnar förslag till kommunfullmäktige om fastställande av LFP i samband med *Budget och Investeringsplan*. • Förfogar över investeringsmedel för samtliga beslutade men ej påbörjade projekt.
Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) tillika Lokalstyrgrupp	Bereder och följer upp lokalförsörjningsfrågor på uppdrag av KS.	• Genomgång av lokalbehovsplaner (LBP) och förstudier inför beslut i KS. • Beslutar om projekteringstillstånd • Beslutar om igångsättningstillstånd • Mottar löpande rapportering från lokalberedningsgruppen. • Prioriterar ärenden inför beslut i KS. • Beslutar om tillägg och avsteg från LFP under året.

Lokalberedningsgruppen (LBG)	Strategisk kommunkoncernövergripande beredningsgrupp.	• Samordnar och analyserar lokalbehov från nämnder och bolag. • Upprättar förslag till *Lokalförsörjningsplan (LFP)*. • Följer upp genomförande och rapporterar till KSAU. • Ingen beslutanderätt – fungerar som samordnande och beredande organ.
Tekniska nämnden (TN)	Ansvarar för fastighetsförvaltning, drift, underhåll, byggnation och genomförande.	• Genomför beslutade lokalprojekt enligt KSAU:s igångsättningsbeslut. • Tar fram underhållsplaner och driftplan och genomför åtgärder i enlighet med planerna och nämndens prioriteringar. • Tar fram lokalbehovsplan för verksamheterna inom Tekniska nämnden
Övriga nämnder	Identifierar behov och ansvarar för lokalplanering inom sitt verksamhetsområde.	• Tar fram årlig *Lokalbehovsplan (LBP)*. • Prioriterar och motiverar behov i dialog med KSAU/LBG. • Beslutar om sin egen LBP efter behandling i LBG/KSAU.
Stadshus AB	Samordnar bolagens lokalförsörjningsfrågor	• Beslutar om en samordnad lokalbehovsplan för bolagskoncernen • Rapporterar den samlade planen till LBG. • Säkerställer att bolagens lokalbeslut harmoniserar

		med kommunkoncernens LFP och ägardirektiv.
Kommunala bolag	Identifierar behov och ansvarar för lokalplanering inom sitt verksamhetsområde.	• Tar fram årlig *Lokalbehovsplan (LBP)*. • Prioriterar och motiverar behov i dialog med Stadshus AB. • Beslutar om sin egen LBP efter behandling i Stadshus AB och behandling i LBG och KSAU.
Kommunstyrelseförvaltningen (KSF)	Samordnande och stödjande funktion i processen.	• Säkerställer att processer, mallar och tidsplaner följs. • Ger stöd till nämnder vid framtagande av LBP. • Följer upp budget- och investeringsramar. • Har helhetsperspektiv kopplat till verksamhetsutveckling och demografi.

Beslut om lokalförsörjningsplan

Den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen (LFP) utgör ett centralt underlag i Mariestads kommunkoncerns budget- och investeringsprocess. Efter beredning i lokalberedningsgruppen och behandling i kommunstyrelsen föreslås LFP fastställas av kommunfullmäktige i samband med beslut om *Budget och Investeringsplan*.
På så sätt säkerställs att prioriterade lokalprojekt, investeringsramar och planerade avvecklingar hanteras inom ramen för den samlade ekonomiska styrningen och att besluten får en tydlig politisk förankring.

Underhålls- och driftsplaner

Underhålls- och driftsplanerna utgör en central del av kommunens lokalförsörjningsprocess och ska följa samma årscykel som lokalbehovsplanerna (LBP).

Tekniska nämnden ansvarar för att det finns aktuella planer för samtliga byggnader och anläggningar i kommunens fastighetsbestånd. Bolagen ansvar för att det finns drift- och underhållsplanen för sitt fastighetsbestånd. Planerna ska:

- beskriva planerade åtgärder, kostnader och tidsplaner,

- innehålla bedömningar av teknisk status, livslängd och energieffektivitet,
- samt ange konsekvenser vid eventuellt uppskjutet underhåll.

Underhållsplanerna ska samordnas med verksamheternas behov och ligga till grund för den kommungemensamma lokalförsörjningsplanen (LFP), så att investeringar, underhåll och verksamhetsutveckling kan styras i ett gemensamt och långsiktigt perspektiv.

Driftsplanerna ska komplettera underhållsplanerna och beskriva hur fastigheternas drift och skötsel organiseras för att uppnå beslutad servicenivå.
De ska tydliggöra hur driftåtgärder prioriteras, dokumenteras och samordnas med planerat underhåll för att uppnå bästa möjliga livscykelkostnad.

Kommunstyrelseförvaltningen har ett samordnande och uppföljande ansvar för att underhålls- och driftsplanerna integreras i lokalförsörjningsprocessen och redovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Styrning och uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att styrning, samordning och uppföljning av lokalförsörjningen sker på ett samlat och systematiskt sätt, medan kommunstyrelseförvaltningen svarar för den operativa samordningen och uppföljningen av processerna.

Uppföljning av lokalförsörjningsarbetet ska ske årligen i samband med arbetet med lokalförsörjningsplanen (LFP) och i kommunens ordinarie budgetuppföljning.
Den ska omfatta:

- genomförda och pågående lokalprojekt,
- investeringar och avvikelser i tid och kostnad,
- uppdaterade underhållsplaner och driftstatus,
- samt analyser av lokalutnyttjande och behovsprognoser.

Resultatet av uppföljningen ska återrapporteras till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige som en del av budget- och planeringsprocessen.

Syftet med uppföljningen är att skapa lärande och utveckling, säkerställa god ekonomisk hushållning och möjliggöra väl underbyggda beslut för framtida lokalförsörjning.

4. Lokalförsörjningsprocessen och arbetssätt

Lokalförsörjningsprocessen beskriver hur kommunkoncernens samlade lokalbehov identifieras, samordnas, beslutas och följs upp. Processen ska säkerställa en långsiktig, hållbar och ekonomiskt effektiv lokalförsörjning som utgår från verksamheternas behov och kommunkoncernens gemensamma resurser.

Arbetet genomförs i fyra övergripande skeden: planering och behovsanalys, samordning och prioritering, beslut och finansiering samt genomförande och uppföljning.

4.1. Planering och behovsanalys

Varje nämnd och bolag analyserar och redovisar årligen sitt lokalbehov utifrån verksamhetens utveckling, befolkningsprognoser och tillgängliga resurser. Resultatet sammanställs i nämndens eller bolagets lokalbehovsplan (LBP) som anger planerade förändringar, avvecklingar och eventuella behov av nya eller anpassade lokaler. Vakanta lokaler redovisas i lokalbehovsplanen. Lokalbehovsplanerna behandlas av respektive nämnd/bolag och lämnas till kommunstyrelseförvaltningen enligt fastställd tidplan.

LBP:erna utgör underlag för den kommungemensamma lokalförsörjningsplanen (LFP).
Planeringen sker i dialog mellan verksamheterna, kommunstyrelseförvaltningen, tekniska nämnden och bolagen för att säkerställa ett behovsbaserat och ekonomiskt hållbart beslutsunderlag.

4.2. Samordning och prioritering

Kommunstyrelsen, genom lokalberedningsgruppen, samordnar nämndernas och bolagens lokalbehov med tillgängliga lokaler och befintligt fastighetsbestånd. Arbetet syftar till att skapa en gemensam bild av kommunens samlade lokalresurser, bedöma behov i relation till investeringsutrymme och identifiera möjliga samordningsvinster.

För att ge ett väl underbyggt beslutsunderlag ska förstudier genomföras vid behov. Nämnderna och bolagen ansvarar för att initiera, beställa och finansiera förstudier när lokalbehov uppstår som inte kan lösas inom befintliga lokaler. Förstudierna ska genomföras i nära samverkan med kommunstyrelseförvaltningen, som samordnar arbetet inom lokalförsörjningsprocessen. Genomförda förstudier utgör beslutsunderlag från respektive nämnd och ska innehålla en beskrivning och motivering av projektet samt redovisa ekonomiska, miljömässiga och sociala

konsekvenser. Kostnader för förstudier bokförs som driftkostnader och bekostas av den nämnd som initierat behovet.

Den kommungemensamma lokalförsörjningsplanen (LFP) ska därefter sammanställa och väga samman lokalbehoven, förstudiernas slutsatser och ekonomiska förutsättningar i ett långsiktigt planeringsperspektiv. LFP utgör underlag för kommunstyrelsens beredning av förslag till budget och investeringsplan samt för prioritering av lokalprojekt.

4.3. Beslut och finansiering

Kommunstyrelsen bereder förslag till lokalförsörjningsplan (LFP) som därefter fastställs av kommunfullmäktige i samband med beslut om Budget och Investeringsplan.
Genom beslutet får kommunen en samlad, långsiktig plan för lokalbehov och investeringar som är integrerad med den ekonomiska styrningen.

Beslut om projektering, igångsättning och genomförande av enskilda lokalprojekt fattas enligt kommunens delegationsordning.

- Kommunfullmäktige beslutar om finansiell leasing och investeringar som ingår i budgeten.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar om projekteringstillstånd och igångsättningstillstånd i kommunens fastigheter eller inhyrningar.
- Tekniska nämnden ansvarar för genomförandet av beslutade projekt inom tilldelad ram för kommunens fastigheter.

4.4. Genomförande och uppföljning

När lokalförsörjningsplanen är fastställd övergår arbetet till genomförande och löpande förvaltning.

Tekniska nämnden ansvarar för byggnation, anpassning, drift och underhåll av kommunens fastigheter samt förvaltning av inhyrda lokaler och uthyrda lokaler i enlighet med gällande hyresavtal. Arbetet ska ske i dialog med verksamheterna och utifrån beslutade underhålls- och driftsplaner.

Uppföljning av lokalförsörjningen sker årligen i samband med arbetet med LFP och kommunens ordinarie budgetuppföljning. Den ska omfatta genomförda investeringar, pågående projekt, driftkostnader, lokalutnyttjande, samt status för underhålls- och driftsplaner.

Kommunstyrelseförvaltningen samordnar uppföljningen och redovisar resultatet till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
Syftet är att säkerställa helhetssyn, ekonomisk kontroll och lärande i hela kommunkoncernen.

4.5. Metodstöd och tillämpning

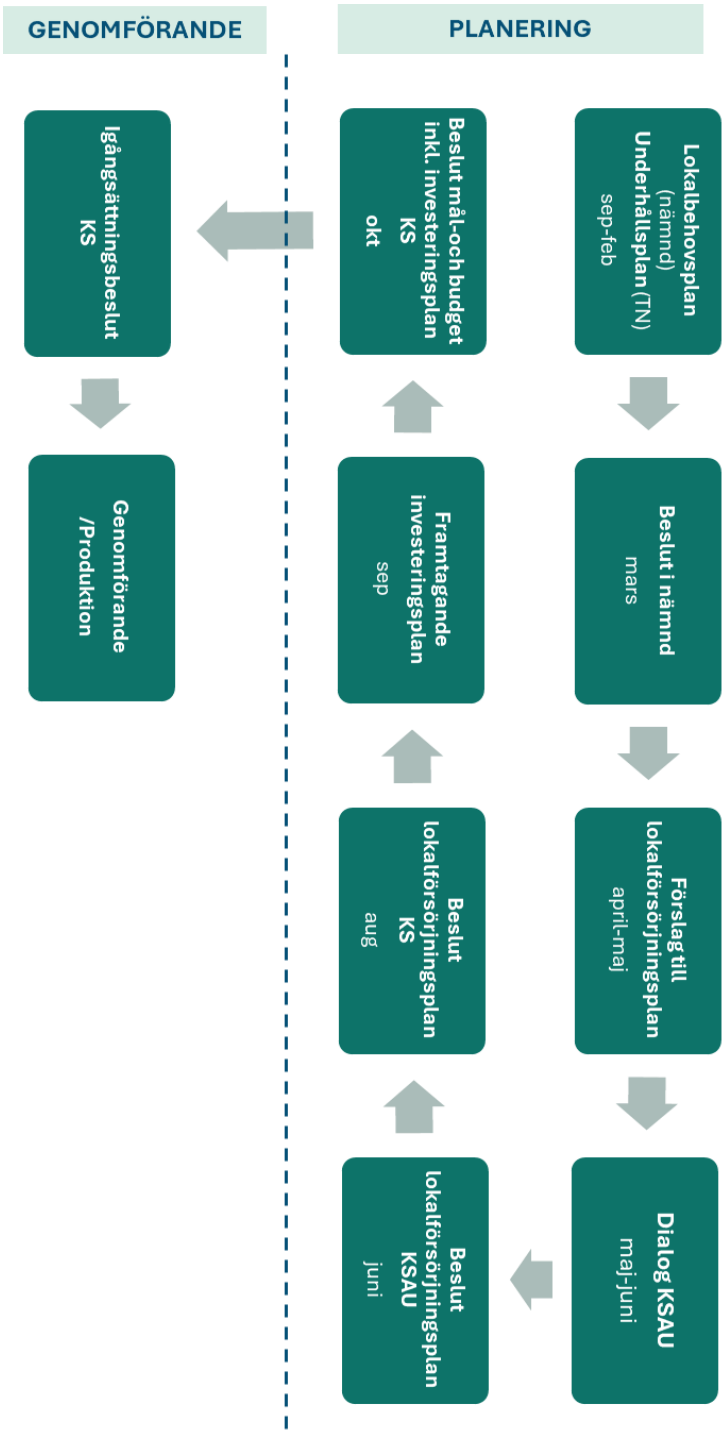
Detaljerade rutiner, mallar och tidplaner för hur lokalförsörjningsprocessen ska genomföras fastställs i särskilt metodstöd som beslutas av kommunstyrelseförvaltningen.

Metodstödet ska beskriva:

- Tidplan för processen
- Mallar för LBP och LFP
- Ansvarsfördelning i genomförandeskedet
- Beslutade rutiner för förstudier, kostnadsbedömningar och prioriteringsprinciper.

Metodstödet ska uppdateras vid behov och säkerställa att lokalförsörjningsarbetet bedrivs enhetligt och effektivt i hela kommunkoncernen.

5. Bilaga 1 Lokalförsörjningsprocessen

MARIESTAD

Policy för strategisk lokalförsörjning

Mariestad

Antaget av Kommunfullmäktige
Mariestad 2021-05-31

Policy för strategisk lokalförsörjning

Typ av styrdokument:	Policy
Beslutsinstans:	Kommunfullmäktige
Datum för antagande:	2021-05-31
Diarienummer:	KS 2020/406
Dokumentet gäller för:	Sektor samhällsbyggnad
Giltighetstid:	Tills vidare
Tidpunkt för aktualisering:	Utvärderas 2026
Dokumentansvarig:	Ekonomichef

Strategi

Översiktligt dokument som beskriver vägval och långsiktiga mål samt utgör grund för prioritering.

Program

Mellanform av strategi och plan. Uttrycker värdegrund och beskriver önskvärd utveckling samt vilka metoder som ska användas.

Plan

Är en instruktion som ger direktiv och beskriver konkreta mål och åtgärder.

- Policy
  Är kortfattad och uttrycker värdegrundsbaserat förhållningssätt och principer för vägledning.

Riktlinje

Säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande genom att ge konkret stöd och ange ramar för handlingsutrymme.

Regel

Anger absoluta normer för medarbetarnas och verksamheternas agerande. Är tydliga och tillåter inte tolkningsutrymme

Rutin eller tillämpningsanvisning

Detaljerad instruktion för hur en viss fråga ska hanteras. Innehåller handfasta råd och praktiska rekommendationer. Behandlar hur-frågor.

Innehållsförteckning

Inledning....4
Syfte....4
Målsättning....4
Roller och ansvar....4
Kommunfullmäktige....4
Kommunstyrelsen....4
Kommundirektör....5
Samhällsbyggnads chef....5
Lokalstyrgruppen....5
Teknisk nämnd....5
Fastighetsavdelningen....5
Lokalutnyttjande verksamheter....5
Ekonomistyrning....6
Fastighetsunderhåll....6
Investeringar....7
Utträde ur fastighet eller uppsägning av fastighet....7
Uppräkning av hyror....7
Processbeskrivning av lokalförsörjningsplan....8

Inledning

Mariestads kommuns lokaler är en viktig resurs för att kunna tillgodose våra medborgares behov. Därför måste vi planera och strukturera kommunens samlade lokalbehov för att få förutsättningar till en god beredskap för framtidens utmaningar. Dels i ett nuläge och i ett långsiktigt perspektiv kopplat till Vision och översiktsplan samt kommunfullmäktiges mål och budget som en del i kommunens övergripande budgetprocess.

I och med detta beslut upphör ”Riktlinjer för ramfinansierade lokalkostnader” att gälla (Antagen av kommunstyrelsen 2017-08-21).

Syfte

- Gemensam, långsiktig och strategisk plan för lokalförsörjning
- Tydliggöra roller och ansvar
- Säkerställa att vi arbetar på ett likartat sätt
- Öka samsyn och gemensamma lösningar över verksamhetsgränserna
- Skapa ett ägandeskap och mandat

Målsättning

- Skapa förutsättningar för rätt lokaler, på rätt plats, i rätt tid och till rätt kostnad.
- Stödja samhällsbyggnadsprocessen.
- Genom en väl förankrad lokalförsörjningsplan skapa en struktur för arbetet med kommunens lokalförsörjning.

Roller och ansvar

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om vision, översiktsplan, mål- och budget samt flerårsplan utifrån gällande lagstiftning. Kommunfullmäktige prioriterar och beslutar nettoram per nämnd samt investeringsbudgeten.

Kommunstyrelsen

Har det övergripandet ansvaret för att styra och leda kommunens lokalförsörjning och beslutar om lokalförsörjningsplanen. Lokalförsörjningsplanen ska beredas och följas upp i kommunstyrelsens arbetsutskott i egenskap av budgetberedning.

Enligt planeringsprocesserna skall detta ske i samband med omvärldsanalysen och skall vara en grund för kommande planeringsförutsättningar.

Kommundirektör

Har kommunstyrelsens uppdrag att ansvara för att arbetet med den strategiska lokalförsörjningen sker enligt upprättad policy. Följa upp att förväntad effekt och mål uppnås. Kommundirektören rapporterar till kommunstyrelsen. Kommundirektören har det strategiska kommunövergripande ansvaret på tjänstemannanivå.

Samhällsbyggnadschef

Har kommundirektörens uppdrag att leda och samordna lokalstyrgruppen. Att tillse och efterfråga underlag för strategisk planering i ett kommunövergripande perspektiv.

Arbetet bereds av lokalstyrgruppen.

Lokalstyrgruppen (LSG)

Lokalstyrgruppen (LSG) svarar för kommunens strategiska frågor när det gäller lokalförsörjning/lokalanvändning. LSG samordnar och bereder lokalförsörjningsplan för kommunstyrelsen som fastställer denna årligen.

LSG ska bestå utav tjänstemän som utifrån ett koncernövergripande perspektiv och strategiskt perspektiv bevakar kommunens samtliga intressen. LSG består av samhällsbyggnadschef, fastighetschef, ekonomichef, sektorchefer för vård och omsorg, utbildning och ledning. Samhällsbyggnadschefen är sammankallande och leder LSG.

Teknisk nämnd

Nämnden ansvarar för att genomföra lokalförsörjningsplanen och ansvarar för att underlag finns för en kostnadseffektiv fastighetsförvaltning.

Fastighetsavdelningen

Fastighetsavdelningen är förvaltare av kommunens alla verksamhetslokaler och externa hyresavtal. Alla frågor rörande kommunens verksamhetslokaler eller externa hyresavtal handläggs av fastighetsavdelningen i samråd med respektive nyttjare. Fastighetsavdelningen leder arbetet med lokalfrågor på sektorsnivå med syfte att ta tillvara på brukarnas synpunkter och behov. Den gruppen går under benämningen, samordningsgruppen för lokalfrågor på sektorsnivå.

Lokalutnyttjande verksamheter

Lokalutnyttjande verksamheter ansvarar för att redovisa sina lokalbehov till lokalstyrgruppen som bereder det samlade lokalbehovet till kommunstyrelsen.

Tekniska nämndens fastighetsavdelning ansvarar för underhåll av både egna och hyrda lokaler. Underhållen kan både vara ett driftunderhåll eller ett investeringsunderhåll. Budgetmedel för underhåll ska finnas inom tekniska nämndens budgetram. Tekniska nämnden ansvarar för att prioritera underhållsbehoven utifrån tilldelad budget.

Ekonomistyrning

Syftet med att ansvaret för kommunens fastighetsbestånd förvaltas och utvecklas inom tekniska nämndens fastighetsförvaltning är att erhålla en kostnadsmedvetenhet, kontinuitet och transparens.

Samtliga budgeterade medel för fastigheter finns inom tekniska nämnden. Fastighetens kostnader omfattar bl.a. kapitalkostnader, planeratunderhåll, lokalförbättringar avseende verksamhetsanpassningar, drift och skötsel, försäkringar samt fastighetsskatt.

Fastighetsunderhåll

Det förekommer flera olika orsaker till fastighetsunderhåll. Tekniska nämnden ansvarar för fastighetsunderhållet och samtliga budgetmedel finns inom tekniska nämnden. Fastighetsunderhållet är en del av verksamhetsanpassningarna enligt nedan. Gränsdragning hanteras i samordningsgruppen för lokalfrågor på sektorsnivå.

Planerat underhåll

Omfattningen av planerat underhåll baseras på verksamhetens och fastighetens underhållsbehov. Underhållet planeras och budgeteras i en underhållsplan som upprättas av fastighetsavdelningen.

Felavhjälpande underhåll är underhållsåtgärder som syftar till att återställa funktion eller reparera en skada. Det felavhjälpande underhållet hanteras med hjälp av ett system för felanmälan.

Verksamhetsanpassningar

Verksamhetsanpassningar är lokalförbättringar av mindre omfattning som förorsakas av myndighetskrav och ändrad lagstiftning. Det kan handla om förbättringar av arbetsmiljö, tillgänglighet och liknande. Åtgärderna finansieras av tekniska nämndens fastighetsunderhåll antingen som en investeringsutgift eller som en driftkostnad beroende på orsak och belopp.

Skadegörelse/skada

Skadegörelse och skador orsakade av fel på fastighetens konstruktion eller försörjningssystem ingår i tekniska nämndens budget. Kostnader för försäkringsskador ingår i tekniska nämndens budget. Kostnader för skadegörelse/skada återrapporteras till lokalutnyttjande verksamhet för gemensamma åtgärder. I de fall verksamheten hyr eller innehar andrahandsuthyrning tas skadegörelse/skada av berörd verksamhet.

Investeringar

Investeringar hanteras i investeringsprocessen som är en del av årets budgetprocess, och det är enligt följande:

1. Behovet tas fram till verksamhetens lokalförsörjningsplan och information sker till respektive nämnd.

2. LSG bereder lokalförsörjningsplanen på både kort och lång sikt till ksau enligt fastställd tidsplan

3. Investeringsplanen med kalkyler bereds i budgetprocessen inför beslut i kommunfullmäktige

Kalkyler ska omfatta både investeringsutgiften och påverkande driftkostnader som inte hanteras i demografimodellen.

Utträde ur fastighet eller uppsägning av fastighet

Beslut om utträde sker efter beslut i styrgruppen. Ärendet ska beredas inom samordningsgruppen för lokalfrågor på sektorsnivå. Kostnaden för eventuella utträdeskostnader hanteras inom tekniska nämndens budget.

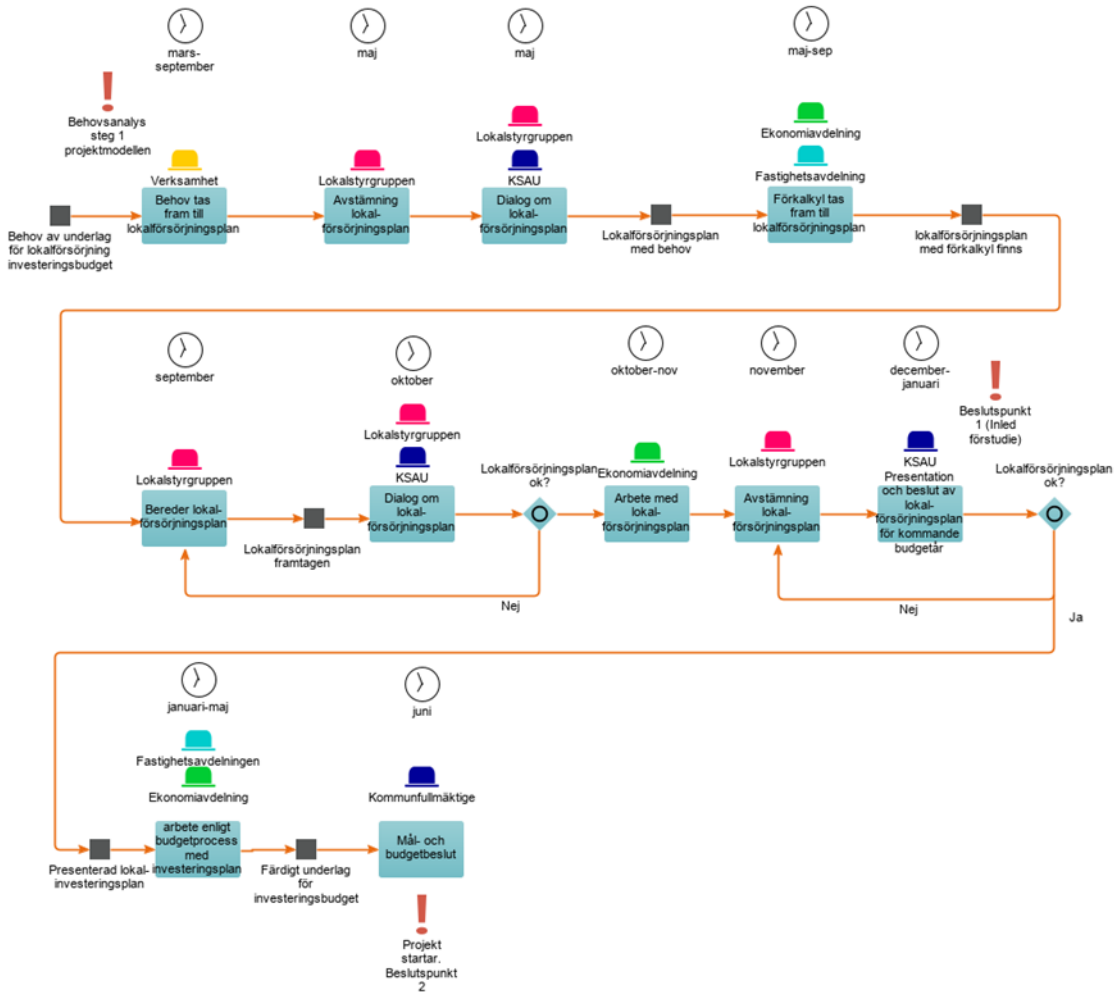
Tvister och oklarheter ska i första hand lösas lokalt mellan fastighetsförvaltning och sektorschef. När man inte kommer fram till en lösning ska frågan hänskjutas till kommundirektören.

Uppräkning av hyror

I budgetprocessen anges uppräkning av hyresindex och tilldelning sker till tekniska nämnden. Nivån på hyresindex beslutas av kommunfullmäktige i samband med beslut av mål och budget respektive år.

Det ska framgå av tekniska nämndens internbudget hur hyresnivå är budgeterad.

Processbeskrivning av lokalförsörjningsplan

MARIESTAD

Datum: 2025-10-01
Dnr KS 2025/00545
Sida 1 av 3

Kommundirektör
Susanne Wirdemo

Kommunstyrelsen

Plan-, kart- och mättaxa

Kommundirektörens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta upprättat förslag till ny Plan-, kart- och mättaxa.

2. Kommunfullmäktige beslutar att Plan-, kart- och mättaxa ersätter tabell 7, 8, 23, 24, 25, 25 och 27 i Taxa enligt plan- och bygglagen inklusive kart- och mättaxa, antagen av kommunfullmäktige den 28 november 2022 (§ 96).

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 20 juni 2011 (§ 86) att anta ”Plan- och bygglovtaxa 2011, inklusive kart- och mättaxa”. Bakgrunden till beslutet var de ändringar i plan- och bygglagen som trädde i kraft den 2 maj 2011. Sveriges kommuner och landsting (nuvarande Sveriges kommuner och regioner) tog fram ett förslag till ny PBL-taxa(taxa enligt plan- och bygglagen) med anledning av den förändrade lagstiftningen. Den nya taxan innefattade justeringar för att bättre motsvara faktiska kostnader, uppdatera med avgifter för områden som inte tidigare ingått såsom exempelvis planbesked med mera.

Taxan som antogs 2011 gäller alltjämt fortfarande idag även om den är cirka 15 år gammal, indexuppräkning görs årligen. Mindre justeringar och ändringar har gjorts men i grunden är taxan densamma. Plan- och mätenheten har identifierat behov av uppdateringar och justeringar av taxan inom områdena detaljplaner och kart- och mättjänster. Bakgrunden till behovet av ändringar varierar från att förtydliga innehållet samt justera avgifter för att motsvara faktiska kostnader. Sedan tidigare har kommunfullmäktige den 27 mars 2023 (§ 40) beslutat om timtaxa för fysisk planering, vilket inarbetats i förslaget till ny taxa. Ytterligare en omständighet som föranlett behovet av uppdaterad taxa är den organisationsförändring som genomfördes 1 januari 2021 när kart- och mätverksamheten flyttade från tekniska nämnden till kommunstyrelsen och inordnades hos planenheten på samhällsbyggnadsförvaltningen. Vidare innebär redovisningen av den nya taxan en tydligare fördelning av ansvar mellan kommunstyrelsen för områdena detaljplaner och kart- och mätverksamhet och miljö- och byggnadsnämnden som ansvarar för bygglovsärenden.

Inom område detaljplaner tydliggörs att kostnader för framtagande av detaljplaner ska som utgångspunkt regleras i planavtal. Tidsersättning för handläggning fysisk planering är oförändrad. Avgift för planbesked delas

fortsatt in i enkel åtgärd, medelstor åtgärd och stor åtgärd. För planavgift som tas ut i samband med bygglov föreslås en generell höjning vilket motiveras av de kostnadsökningar som skett de senaste åren för framtagande av detaljplaner. Planavgift har tillämpats för detaljplaner som kommunen tar fram för utveckling av egen mark genom samhällsbyggnadsförvaltningen. För verksamheter, flerbostadshus och liknande projekt med bruttoarea cirka 5 000 till 10 000 kvadratmeter innebär förändringen en ökning av avgifter med cirka 20 till 25 procent. Exempelvis är dagens planavgift cirka 210 000 kronor för ett byggprojekt mellan 5 000 till 5 999 bruttoarea, med föreslagen ny taxa skulle motsvarande avgift vara cirka 260 000 (ökning med cirka 24 procent). För en- och tvåbostadshus (villor) är ökningen cirka 30 till 45 procent och beror på storleken på byggnationen. Exempelvis kostar 0 till 199 kvadratmeter bruttoarea 27 283 kronor enligt gällande taxa och nytt förslag 35 280 kronor. Kostnad för byggnation 200 till 299 kvadratmeter bruttoarea är 29 400 enligt gällande taxa och nytt förslag 42 336 kronor. Ökningen med cirka 30 till 45 procent kan uppfattas som hög men utifrån den faktiska kostnaden, 35 280 respektive 42 336 kronor är bedömningen att avgifterna fortsatt är relativt låga i jämförelse med andra kommuner. Som exempel har Norrköpings kommun antagit en ny plantaxa under 2025 där planavgiften för nybyggnation villor är drygt 70 000 kronor (oavsett byggnationens storlek). Planavgift innebär fortsatt en schablonmässig avgift men bedöms med det nya förslaget bättre täcka de faktiska kostnaderna för framtagande av detaljplan.

Inom kart- och mätverksamheten föreslås tidsersättning samma som för handläggning fysisk planering med skillnaden att tidsersättningen för kart- och mätuppdrag är momspliktig försäljning. I förslag till ny taxa föreslås att ”Enkel nybyggnadskarta” utgår. Vad gäller avgift för nybyggnadskarta är den oförändrad i förslag till ny taxa. Inom kategorin utstakning föreslås flera förändringar. Dels tydliggörs att utstakningsuppdrag inte är myndighetsutövning vilket innebär att det är momspliktig försäljning. För utstakning av en- och tvåbostadshus (villor), komplementbyggnader tillhörande en- och tvåbostadshus samt tillbyggnader har ett nytt förslag till taxa arbetats fram. Förslaget grundar sig på uppskattad arbetstid för uppdragen och innebär en förändring som syftar till att motsvara faktiska kostnader. Det finns lång tradition hos kommunens mätverksamhet att utföra utstakningar efter beställning av byggherren. Det är en tjänst som uppskattas av byggherrarna och utförs med hög kvalitet och service. Eftersom uppdragen är konkurrensutsatta och det finns privata aktörer som utför detta bedöms det nödvändigt att uppdatera taxan i denna del för att relevant och fortsatt attraktiv. Det är samtidigt viktigt att avgiften motsvarar faktisk kostnad vilket har varit utgångspunkten för utformningen av avgiften.

Bedömning ur miljömässig dimension

För ärendet har det inte bedömts relevant att göra någon bedömning ur miljömässig dimension.

Bedömning ur social dimension

För ärendet har det inte bedömts relevant att göra någon bedömning ur social dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ärendet avser ny taxa för detaljplaner samt kart- och mättjänster som i huvudsak är reglerade i plan- och bygglagen. Förslaget till ny taxa har delvis tagits fram i syfte att uppdatera avgifter och kostnader för att bättre täcka de faktiska kostnaderna utifrån dagens behov. Avgifter för detaljplaner innebär en generell ökning om cirka 20 till 45 procent jämfört med gällande taxa.

Bedömning är att avgifterna för detaljplaner alltjämt fortsatt är relativt låga i jämförelse samt bidrar till att öka verksamhetens självkostnadstäckning. Inom kart- och mätverksamheten har avgift för utstakning justerats och innebär en minskning jämfört med dagens avgifter. Detta kan ske till följd av förändrade och effektivare arbetssätt och syftar till att motsvara den faktiska kostnaden för tjänsten. Sammantaget innebär taxan både minskade och höjda avgifter inom detaljplaner och kart- och mättjänster. Bedömningen är att förändringen innebär en justering som motsvarar dagens faktiska kostnader.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-01
Planchefens tjänsteskrivelse 2025-10-01
Plan-, kart- och mättaxa
Taxa enligt plan- och bygglagen inklusive kart- och mättaxa, antagen av kommunfullmäktige 2022-11-28, § 96
KF § 86/2011

Beslutet ska skickas till:

Plan- och mätenheten
Bygglovsenheten

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2025-10-01
Dnr: KS 2025/545

Plan- och mätenheten
Adam Johansson
Planchef

Kommunstyrelsen

Plan-, kart- och mättaxa

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till ny Plan-, kart- och mättaxa.

Kommunfullmäktige beslutar att Plan-, kart- och mättaxa ersätter tabell 7, 8, 23, 24, 25, 25 och 27 i Taxa enligt plan- och bygglagen inklusive kart- och mättaxa, antagen av kommunfullmäktige 2022-11-28, § 96.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2011-06-20, § 86 att anta ”Plan- och bygglovtaxa 2011, inklusive kart- och mättaxa”. Bakgrunden till beslutet var de ändringar i plan- och bygglagen som trädde i kraft den 2 maj 2011. Sveriges kommuner och landsting (nuvarande Sveriges kommuner och regioner) tog fram ett förslag till ny PBL-taxa med anledning av den förändrade lagstiftningen. Den nya taxan innefattade justeringar för att bättre motsvara faktiska kostnader, uppdatera med avgifter för områden som inte tidigare ingått såsom exempelvis planbesked med mera.

Taxan som antogs 2011 gäller alltjämt fortfarande idag även om den är cirka 15 år gammal, indexuppräkning görs årligen. Mindre justeringar och ändringar har gjorts men i grunden är taxan densamma. Plan- och mätenheten har identifierat behov av uppdateringar och justeringar av taxan inom områdena detaljplaner och kart- och mättjänster. Bakgrunden till behovet av ändringar varierar från att förtydliga innehållet samt justera avgifter för att motsvara faktiska kostnader. Sedan tidigare har kommunfullmäktige beslutat om timtaxa för fysisk planering, 2023-02-27 § 40 vilket inarbetats i förslaget till ny taxa. Ytterligare en omständighet som föranlett behovet av uppdaterad taxa är den organisationsförändring som genomfördes 1 januari 2021 när kart- och mätverksamheten flyttade från tekniska nämnden till kommunstyrelsen och inordnades hos planenheten på samhällsbyggnadsförvaltningen. Vidare innebär redovisningen av den nya taxan en tydligare fördelning av ansvar mellan kommunstyrelsen för områdena detaljplaner och kart- och mätverksamhet och miljö- och byggnadsnämnden som ansvarar för bygglovsärenden.

Inom område detaljplaner tydliggörs att kostnader för framtagande av detaljplaner ska som utgångspunkt regleras i planavtal. Tidsersättning för handläggning fysisk

planering är oförändrad. Avgift för planbesked delas fortsatt in i enkel åtgärd, medelstor åtgärd och stor åtgärd. För planavgift som tas ut i samband med bygglov föreslås en generell höjning vilket motiveras av de kostnadsökningar som skett de senaste åren för framtagande av detaljplaner. Planavgift har tillämpats för detaljplaner som kommunen tar fram för utveckling av egen mark genom samhällsbyggnadsförvaltningen. För verksamheter, flerbostadshus och liknande projekt med bruttoarea cirka 5 000 – 10 000 kvadratmeter innebär förändringen en ökning av avgifter med cirka 20 – 25 %. Exempelvis är dagens planavgift cirka 210 000 kronor för ett byggprojekt mellan 5 000 – 5 999 bruttoarea, med föreslagen ny taxa skulle motsvarande avgift vara cirka 260 000 (ökning med cirka 24 %). För en- och tvåbostadshus (villor) är ökningen cirka 30-45 % och beror på storleken på byggnationen. Exempelvis kostar 0-199 kvadratmeter bruttoarea 27 283 kronor enligt gällande taxa och nytt förslag 35 280 kronor. Kostnad för byggnation 200-299 kvadratmeter bruttoarea är 29 400 enligt gällande taxa och nytt förslag 42 336 kronor. Ökningen med cirka 30-45 % kan uppfattas som hög men utifrån den faktiska kostnaden, 35 280 respektive 42 336 kronor är bedömningen att avgifterna fortsatt är relativt låga i jämförelse med andra kommuner. Som exempel har Norrköpings kommun antagit en ny plantaxa under 2025 där planavgiften för nybyggnation villor är drygt 70 000 kronor (oavsett byggnationens storlek). Planavgift innebär fortsatt en schablonmässig avgift men bedöms med det nya förslaget bättre täcka de faktiska kostnaderna för framtagande av detaljplan.

Inom kart- och mätverksamheten föreslås tidsersättning samma som för handläggning fysisk planering med skillnaden att tidsersättningen för kart- och mätuppdrag är momspliktig försäljning. I förslag till ny taxa föreslås att ”Enkel nybyggnadskarta” utgår. Vad gäller avgift för nybyggnadskarta är den oförändrad i förslag till ny taxa. Inom kategorin utstakning föreslås flera förändringar. Dels tydliggörs att utstakningsuppdrag inte är myndighetsutövning vilket innebär att det är momspliktig försäljning. För utstakning av en- och tvåbostadshus (villor), komplementbyggnader tillhörande en- och tvåbostadshus samt tillbyggnader har ett nytt förslag till taxa arbetats fram. Förslaget grundar sig på uppskattad arbetstid för uppdragen och innebär en förändring som syftar till att motsvara faktiska kostnader. Det finns lång tradition hos kommunens mätverksamhet att utföra utstakningar efter beställning av byggherren. Det är en tjänst som uppskattas av byggherrarna och utförs med hög kvalitet och service. Eftersom uppdragen är konkurrensutsatta och det finns privata aktörer som utför detta bedöms det nödvändigt att uppdatera taxan i denna del för att relevant och fortsatt attraktiv. Det är samtidigt viktigt att avgiften motsvarar faktisk kostnad vilket har varit utgångspunkten för utformningen av avgiften.

Mariestads kommun

Social dimension
För ärendet har det inte bedömts relevant att göra någon bedömning ur social dimension.

Miljömässig dimension
För ärendet har det inte bedömts relevant att göra någon bedömning ur miljömässig dimension.

Ekonomisk dimension
Ärendet avser ny taxa för detaljplaner samt kart- och mättjänster som i huvudsak är reglerade i plan- och bygglagen. Förslaget till ny taxa har delvis tagits fram i syfte att uppdatera avgifter och kostnader för att bättre täcka de faktiska kostnaderna utifrån dagens behov. Avgifter för detaljplaner innebär en generell ökning om cirka 20-45 % jämfört med gällande taxa. Bedömning är att avgifterna för detaljplaner alltjämt fortsatt är relativt låga i jämförelse samt bidrar till att öka verksamhetens självkostnadstäckning. Inom kart- och mätverksamheten har avgift för utstakning justerats och innebär en minskning jämfört med dagens avgifter. Detta kan ske till följd av förändrade och effektivare arbetssätt och syftar till att motsvara den faktiska kostnaden för tjänsten. Sammantaget innebär taxan både minskade och höjda avgifter inom detaljplaner och kart- och mättjänster. Bedömningen är att förändringen innebär en justering som motsvarar dagens faktiska kostnader.

Underlag till beslut
Planchefens tjänsteskrivelse 2025-10-01
Plan-, kart- och mättaxa
Taxa enligt plan- och bygglagen inklusive kart- och mättaxa, antagen av kommunfullmäktige 2022-11-28, § 96
Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2011-06-20, § 86

Beslutet ska skickas till
Plan- och mätenheten
Bygglovsenheten

Mariestads kommun

Plan-, kart- och mättaxa

Mariestads kommun

Typ av styrdokument: Taxa
Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Datum för antagande: 2025-xx-xx
Diarienummer: KS 2025/545
Dokumentet gäller för: Mariestads kommun
Giltighetstid: Tillsvidare
Tidpunkt för aktualisering: Vid behov
Dokumentansvarig: Planchef

Mariestads kommun

Innehåll

1. Inledning 4

2. Begrepp och förkortningar 4

3. Planbesked, detaljplaner och områdesbestämmelser 4
   - 3.1. Tidsersättning 5
   - 3.2. Planbesked 5
   - 3.3. Planavgift 6

4. Kartor och mätning 7
   - 4.1. Tidsersättning 7
   - 4.2. Nybyggnadskarta 7
   - 4.3. Utstakning 7
   - 4.4. Lägeskontroll 8
   - 4.5. Baskarta 8

1. Inledning

Denna taxa innehåller avgifter för arbeten med detaljplaner, kartor och mätning som utförs av plan- och mätenheten. I taxan regleras tidsersättning för handläggning inom område fysisk planering respektive kart- och mätverksamhet, avgift för planbesked, avgift för detaljplaner och områdesbestämmelser, avgift för nybyggnadskartor, kostnader för utstakning och lägeskontroll samt avgift för tillfällig nyttjanderätt av baskartan. Avgifter tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900) och kommunallagen (2017:725).

Utformningen av taxan baseras i huvudsak likt tidigare gällande taxa på beräkningsformler som utgår från prisbasbelopp för årlig indexuppräkning.

2. Begrepp och förkortningar

Taxan är konstruerad utifrån olika faktorer som är beräkningsgrundande för avgifter. Som utgångspunkt för årlig indexuppräkning baseras beräkningarna på det prisbasbelopp som fastställs. I denna taxa används så kallat milliprisbasbelopp vilket är en tusendels prisbasbelopp.

KF	Kartfaktor
mPBB	”Milliprisbasbelopp”, en tusendels prisbasbelopp
UF	Utstakningsfaktor
OF	Objektfaktor
PF	Planfaktor

3. Planbesked, detaljplaner och områdesbestämmelser

Kommunen tillämpar som utgångspunkt planavtal även kallat plankostnadsavtal för att reglera kostnader för framtagande av detaljplaner. Planavtal tecknas innan planarbete påbörjas och ingås med den aktör som initierat planarbetet. I de fall där kostnaden för detaljplanens framtagande inte har reglerats i planavtal tas planavgift ut i samband med bygglov.

3.1. Tidsersättning

Tidsersättning för handläggning fysisk planering. Minsta debiterbara tid är 0,5 timme om inget annat anges.

18 x mPBB (ingen mervärdesskatt), 1 058 kr/h i 2025 års prisnivå

3.2. Planbesked

Avgift för planbesked baseras på omfattningen på projekt och delas in i enkel, medelstor eller stor åtgärd.

Enkel åtgärd

200 x mPBB (ingen mervärdesskatt), 11 760 kr i 2025 års prisnivå

Med enkel åtgärd avses projekt som uppfyller samtliga följande kriterier:

1. Mindre projekt av enklare karaktär: ny- eller tillbyggnad av bostadshus omfattande högst två lägenheter eller ny- eller tillbyggnad av verksamheter upp till totalt 250 m^2 bruttoarea eller övriga projekt med en markarea om högst 2 000 m^2 eller ändrad markanvändning till något av ovanstående.
2. Projektet ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad mark av samma karaktär.
3. Planarbetet kan antas vara möjligt att genomföra med begränsat standardförfarande.

Medelstor åtgärd

300 x mPBB (ingen mervärdesskatt), 17 640 kr i 2025 års prisnivå

Med medelstor åtgärd avses projekt som inte uppfyller samtliga kriterier för enkel åtgärd eller som inte uppfyller något av kriterierna för stor åtgärd.

Stor åtgärd

400 x mPBB (ingen mervärdesskatt), 23 520 kr i 2025 års prisnivå

Med stor åtgärd avses projekt som uppfyller något av följande kriterier:

1. Projekt av större omfattning: Bostadsprojekt omfattande mer än 100 lägenheter eller verksamhetsprojekt omfattande mer än 5 000 m^2 bruttoarea eller övriga projekt omfattande mer än 20 000 m^2 markarea eller ändrad markanvändning till något av ovanstående.
2. Ärenden som kan antas innebära betydande miljöpåverkan.

3.3. Planavgift

För planer där kostnaden för framtagandet inte reglerats i planavtal tas planavgift ut i samband med beslut om bygglov.

Planavgift: mPBB x PF x OF (ingen mervärdesskatt)

Planavgiftens storlek avgörs och är beroende på byggnation/åtgärd (PF=planfaktor) såsom nybyggnation, tillbyggnad eller ändring inom detaljplan respektive områdesbestämmelser. Vidare påverkas avgiften av storleken (OF=objektsfaktor) på åtgärden. Exempelvis är planavgiften för nybyggnation i storleksintervallet 130-199 kvadratmeter (exempelvis en villa) inom detaljplanelagt område 35 280 kr i 2025 års prisnivå (58,8 x 60 x 10).

	PF Nybyggnad/anläggning	PF Tillbyggnad	PF Ändring
Områdesbestämmelser	30	20	20
Detaljplan inkl. program	60	30	30

Area (m^2) BTA + OPA Byggnader och anläggningar	OF
0-49	6
50-129	8
130-199	10
200-299	12
300-499	16
500-799	22
800-1 199	28
1 200-1 999	38
2 000-2 999	48
3 000-3 999	58
4 000-4 999	66
5 000-5 999	74
6 000-7 999	90
8 000-9 999	105
10 000-14 999	130
15 000-24 999	180
25 000-49 999	245

50 000-99 000	415
Större än 99 000	+ 4/1 000 m^2

I ärenden ska den sammanlagda arean vara beräkningsgrundande för OF. Exempelvis ska för ärenden som innefattar huvudbyggnad och komplementbyggnad de båda byggnadernas area räknas ihop.

4. Kartor och mätning

4.1. Tidsersättning

Tidsersättning för kart- och mättjänster. Minsta debiterbara tid är 0,5 timme om inget annat anges.

18 x mPBB (25 % moms tillkommer), 1 058 kr/h + moms 25 % i 2025 års prisnivå

4.2. Nybyggnadskarta

Avgift för nybyggnadskarta: mPBB x KF (ingen mervärdesskatt)

Storlek på avgift för nybyggnadskarta är beroende på nybyggnadskartans storlek i areal (fastigheten/tomtens storlek) samt för vilket ändamål ärendet avser. För exempelvis ”villatomter” är avgiften i 2025 års prisnivå 8 820 kr (58,8 x 150).

Nybyggnadskartans innehåll: Fastighetsgränser, markhöjder, befintliga byggnader, topografi och annan information, planbestämmelser, anslutningspunkter	KF
Tomter avsedda för en- och tvåbostadshus (oavsett fastighetsstorlek)	150
Fastigheter avsedda för övriga byggnader och anläggningar. Tomtarea mindre eller lika med 1 999 m^2	160
2 000-4 999 m^2	260
5 000-9 999 m^2	370
10 000-15 000 m^2	500
Större än 15 000 m^2	650

4.3. Utstakning

Avgift för utstakning: mPBB x UF (25 % moms tillkommer)

Beskrivning	UF
Finutstakning nybyggnad huvudbyggnad en- och tvåbostadshus	140
Finutstakning nybyggnad komplementbyggnad tillhörande en- och tvåbostadshus	70
Finutstakning tillbyggnad en- och tvåbostadshus	70
Övriga utstakningsuppdrag	Tidsersättning

Avgift för grovutstakning är 50 % av kostnad för finutstakning. Vid beställning av finutstakning ingår en grovutstakning i avgiften. Utstakning av komplementbyggnad tillhörande en- och tvåbostadshus ingår i avgift om arbetet utförs samtidigt som utstakning av huvudbyggnad.

25 % moms tillkommer.

För utstakning av en- och tvåbostadshus (villa) är priset 8 232 exklusive moms i 2025 års prisnivå. I priset ingår finutstakning och grovutstakning samt fin- och grovutstakning av komplementbyggnad om arbetet utförs samtidigt, exempelvis ett fristående garage. 25 & moms tillkommer.

4.4. Lägeskontroll

För lägeskontroll tillämpas tidsersättning (1 058 kr/h + moms 25 % i 2025 års prisnivå).

4.5. Baskarta

Avgift för tillfällig nyttjanderätt (utdrag från baskarta) baseras på områdets storlek samt utbredningsområde. Utdrag från baskartan levereras i vektorformat (dwg). Lägsta avgift för baskarteutdrag är 1 500 kronor inom tätort och 750 utanför tätort (25 % moms tillkommer).

Storlek	**Pris per ha**
0-5 ha	1 500 kronor
Per tillkommande 1 ha	250 kronor

Justeringsfaktor (JF) informationsinnehåll utanför tätort 0,5. Inom tätort är justeringsfaktor 1,0.

Area x pris/ha x JF

25 % moms tillkommer.

Exempelvis är priset för utdrag från baskartan om 3 ha (30 000 kvadratmeter) inom tätort 4 500 kr + 25 moms (3 x 1500 x 1,0).

TÖREBODA MARIESTAD GULLSPÅNG
Kommuner i samarbete

Taxa enligt plan- och bygglagen inklusive kart- och mättaxa

Töreboda Gullspång Taxan gäller från och med 1 januari 2017
Mariestad Taxan gäller från och med 1 januari 2023
Antagen med kommunfaktor 1,0 av Kommunfullmäktige i Mariestad
Antagen med kommunfaktor 0,85 av Kommunfullmäktige i Töreboda
Antagen med kommunfaktor 0,85 av Kommunfullmäktige i Gullspång

Antaget av Kommunfullmäktige

Mariestads kommun
2022-11-28 § 96

Töreboda kommun
2011-06-20 § 93

Gullspångs kommun
2011-08-29 § 96

Innehållsförteckning

Förord 4
Inledning 5
Utgångspunkter 5
1. Allmänna regler om kommunala avgifter 6
Kommunallagen 6
Självkostnadsprincipen 6
Likställighetsprincipen 7
Retroaktivitetsförbudet 7
Plan- och bygglagen 8
2. Administrativa rutiner 9
Kommunfullmäktiges beslut om taxa 9
Överklagande av beslut om taxa 9
Avgiftsbeslut i enskilda ärenden 9
Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän 9
Mervärdesskatt 10
Vad avgiftsbeslut bör innehålla 10
Avgiftsbestämning 10
Antagande av taxan 10
Betalning av avgift 10
Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall 11
3. Bestämmelser om plan- och bygglovtaxa 12
Beräkning av avgifter enligt taxan 12
Benämningar av faktorer för beräkning av avgifter 12
Exempel på beräkning av avgift 14
Avräkning 14
4. Tabeller 15
Tabell 1 Objektsfaktorer 15
Tabell 2 Tidersättning 16
Tabell 3 Underrättelse till berörda sakägare och andra 16
Tabell 4 Handläggningsfaktor för bygglov HF1 17
Tabell 5 Handläggningsfaktor för startbesked HF2 17
Tabell 6 Justering av bygglovsavgifter 18
Tabell 7 Avgift för besked 18
Planbesked – Ärendekategorier 19
Tabell 8 Avgift för områdesbestämmelser och detaljplaner 20
Planavgifter 20
Planavgift = mPBB x OF x PF x N 22
F d fastighetsplan i separat ärende 22
Tabell 9 Beslut om ny kontrollansvarig 22
Tabell 10 Hissar och andra motordrivna anordningar 22
Tabell 11 Nybyggnad – Bygglovavgift 23

Komplementbyggnad 24
Tabell 12 Tillbyggnad 24
Tabell 13 Enkla byggnader 25
Tabell 14 Övriga åtgärder 26
Tabell 15 Anmälan (icke lovpliktig åtgärd) 27
Tabell 16 Rivningslov inklusive startbesked 27
Tabell 17 Bygglov för skyltar 27
Tabell 18 Marklov inklusive startbesked 29
Tabell 19 Master, torn, vindkraftverk 29
Tabell 20 Bygglov för anläggningar 29
Anläggning på land 29
Anläggning i vatten 30
Tabell 21 Övriga ärenden 30
Tabell 22 Brandfarliga och explosiva varor m.m 30
Tabell 23 Avgift för nybyggnadskarta 31
Enkel nybyggnadskarta 32
Tabell 24 Avgift för utstakning 32
Tabell 25 Lägeskontroll 33
Tabell 26 Avgift för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information 35
Kommentar 35
Tabell 27 Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt 37
Tabell 28 Utskrift 37

Förord

Denna översyn av bygglovtaxan har föranletts främst av den nya plan- och bygglagen som träder i kraft den 2 maj 2011. I och med lagändringen får byggnadsnämnden flera nya uppgifter att hantera, främst inom ramen för bygglovsprövning, anmälan, startbesked och teknisk handläggning, men också genom den nya möjligheten att lämna planbesked. De hänvisningar till plan- och bygglagen som finns i taxan avser den nya lagen (SFS 2011:900).

Förslaget har utarbetats av Sveriges Kommuner och Landstings avdelning för tillväxt och samhällsbyggnad och följer till stor del den taxa som togs fram av Svenska Kommunförbundet år 2004. Projektansvarig har varit Reigun Thune Hedström. I arbetet har även Anna Eklund deltagit. Förslaget har remitterats till ett tjugotal kommuner som kommit med många värdefulla synpunkter inför det fortsatta arbetet.

Efter att denna taxa tagits i bruk kommer vi att följa upp och utvärdera hur tilllämpningen av taxan fungerar i syfte att tillhandahålla ett underlag som ger kommunerna stöd för rättsäkra avgiftsuttag.

Vi vill framföra ett varmt tack till alla som engagerat sig i arbetet med att ta fram denna taxa och riktar ett särskilt tack till Lennart Johansson med kollegor på Stadsbyggnadskontoret i Göteborg och Sven-Åke Sonesson, Skövde. Ett särskilt tack vill vi också rikta till Lantmätericheferna Allan Almqvist i Malmö, Lars Fredén i Göteborg samt Hans Sandler i Stockholm som lämnat värdefullt stöd i arbetet med taxan för kart- och mätområdet.

Stockholm i januari 2011

Gunilla Glasare
Avdelningschef
Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Ann-Sofie Eriksson
Sektionschef

Inledning

Utgångspunkter

Plan- och bygglagen ger möjligheter för byggnadsnämnden att ta ut en avgift i ärenden om plan, lov, förhandsbesked och anmälan samt för nybyggnadskarta, framställning av arkivbeständiga handlingar eller andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder. Byggnadsnämnden kan dessutom ta ut en avgift för planbesked, villkorsbesked och ingripandebesked, tekniska samråd och slutsamråd, tillsynsbesök på byggarbetsplatsen och kungörande av beslut om lov eller förhandsbesked i Post- och Inrikes Tidningar. I ärenden om detaljplan ska avgiften även täcka kostnader för program, om ett sådant behövs.

1. Allmänna regler om kommunala avgifter

Kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 8 kap. 3b § kommunallagen (1991:900), som har följande lydelse:

”Kommuner och landsting får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller.

För tjänster och nyttigheter som kommuner och landsting är skyldiga att tillhandahålla, får de ta ut avgifter bara om det är särskilt föreskrivet”.

Första stycket ger kommunerna rätt att ta ut avgifter inom hela den sektorn som regeras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även ”frivilliga uppgifter” som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79-80). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

Självkostnadsprincipen

För byggnadsnämndens verksamhet reglerar 12 kap. 10 §, PBL att en avgift inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser.

För all kommunal verksamhet gäller dessutom allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 8 kap. 3c § kommunallagen.

”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden)”.

Självkostnadsprincipen syftar på det *totala avgiftsuttaget för en verksamhet*. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen.

Självkostnadsprincipen är närmast en målsättningsprincip som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst. Under en längre tid får det totala avgiftsuttaget inte överstiga de totala kostnaderna för verksamheten (se bl.a. Petersén m.fl.). Kommunallagen, kommentarer och praxis, 2006, s. 354).

Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader

(inklusive pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl.a. prop. 1993/94:188 s. 85).

Likställighetsprincipen

Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas eller annorlunda uttryckt hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga.

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 2 § kommunallagen.

”Kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.

Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. Kommunen får t.ex. inte ta ut andra avgifter av fritidsboende än av permanentboende för samma handläggning. Likställighetsprincipen medger heller ingen inkomstfördelande verksamhet. Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tillåts även schabloniserade taxor (se prop. 1993/94:188 s. 87 och Petersén m.fl. s. 65-66).

Retroaktivitetsförbudet

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om taxorna innan de börjar tillämpas. I rättspraxis har det sedan länge ansetts vara otillåtet med retroaktiva kommunala avgifter frånsett vissa speciella undantagsfall. Detta förbud framgår direkt av 2 kap. 3 § kommunallagen:

”Kommuner och landsting får inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft som är till nackdel för medlemmarna, om det inte finns synnerliga skäl för det”.

I 12 kap. 10 § PBL anges att grunderna för hur avgifterna ska beräknas ska anges i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige. (Angående tidpunkt för när uttagande av avgift ska ske, se under Avgiftsbestämning nedan, samt NJA 1974 s. 10).

Plan- och bygglagen

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom Byggnadsnämndens ansvarsområde finns i 12 kap. plan- och bygglagen (2010:900). Där anges i 8 § att Byggnadsnämnden får ta ut avgifter för:

1. beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,

2. beslut om lov,

3. tekniska samråd och slutsamråd,

4. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,

5. upprättande av nybyggnadskartor,

6. framställning av arkivbeständiga handlingar,

7. kungörelser enligt 9 kap. 41 § tredje stycket, och

8. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

Byggnadsnämnden får även enligt 9 § ta ut en planavgift för att täcka kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad eller annat bygglov enligt 16 kap. 7 § (skylt eller ljusanordning eller annan bygglovpliktig anläggning) och den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

Enligt kommunalrättsliga grundsatser står det kommunerna fritt att finansiera sin verksamhet med skattemedel. Kommunerna är därför inte skyldiga att ta ut avgifter för prövning och tillsyn enligt plan- och bygglagen. Det är från kommunalrättslig synpunkt också godtagbart att kommunerna bara tar ut avgifter för viss prövning och tillsyn enligt plan- och bygglagen, under förutsättning att det finns sakliga skäl för det (jämför 2 kap. 2 § kommunallagen). Byggnadsnämndens rådgivningsverksamhet och allmänna övervakningsverksamhet bör vara skattefinansierad (prop. 2009/10:170 s. 351 f.).

2. Administrativa rutiner

Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Det framgår direkt av 12 kap. 10 § plan- och bygglagen att det är kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna hur avgifterna ska beräknas. Kommunfullmäktiges beslut kan exempelvis formuleras enligt följande:

> Med stöd av 12 kap. 10 § plan- och bygglagen beslutar kommunfullmäktige att anta bilagda taxa för prövning enligt plan- och bygglagen.

Kommunfullmäktige kan inte delegera rätten att besluta om taxan till nämnd. Detta innebär att ändringar av taxan måste beslutas av kommunfullmäktige. Om kommunen väljer att inte avgiftsbelägga viss prövning innebär det att den verksamheten i princip får skattefinansieras. Den föreslagna taxan hänvisar till prisbasbeloppet (tidigare Basbeloppet) enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Detta belopp räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget och fastställs för helt kalenderår. Detta innebär att någon justering av beloppet inte ska behövas för att kompensera för allmänna kostnadsökningar.

Överklagande av beslut om taxa

Kommunfullmäktiges beslut om taxan kan överklagas enligt reglerna om laglighetsprövning (kommunalbesvär) i 10 kap. kommunallagen. Varje kommunmedlem har rätt att få lagligheten av sådant beslut prövad. Överklagande ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då protokollsjustering har tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Det bör observeras att kommunens beslut inte behöver vinna laga kraft innan taxan börjar tillämpas. Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats, om inte senare tidpunkt angivits.

Avgiftsbeslut i enskilda ärenden

Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän

Tillämpningen av taxan och debiteringen i enskilda fall ankommer på den eller de kommunala nämnder som svarar för uppgiften i fråga. Beslut om påförande av avgift kan fattas av tjänstemän eller av enskilda förtroendevalda endast efter delegation. Om beslutanderätten i fråga om avgifter inte delegeras, ligger beslutanderätten kvar hos den ansvariga kommunala nämnden.

Effektivitetsskäl talar för att rätten att fatta beslut om avgifter bör delegeras till tjänstemännen. Vi vill betona vikten av att nämndernas delegationsordningar anpassas till gällande regler.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt ska inte tas ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning. Mervärdesskatt tas däremot ut på avgifter enligt uppdragstaxa.

Vad avgiftsbeslut bör innehålla

I linje med det anförda anser vi att det av beslut om avgift bör framgå:

- Med stöd av vilka bestämmelser som avgiften har debiterats.
- Hur stor avgift som debiteras.
- När betalning ska ske.
- Hur avgiftsbeslutet kan överklagas (regler om detta finns i 22-28 §§ förvaltningslagen).
- Att mervärdesskatt inte betalas på avgiften.

Avgiftsbestämning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid påbörjad handläggning av ärendet. Finner byggnadsnämnden att det finns särskilda skäl som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, får nämnden besluta detta för visst slag av ärenden eller för särskilt ärende. Byggnadsnämndens rätt att i varje särskilt fall bestämma om avgift får beslutas av tjänsteman vid nämnden enligt särskild delegationsordning.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar byggnadsnämnden om skälig avgift grundad på tidersättning.

Antagande av taxan

Antagande av taxan beslutas av kommunfullmäktige, detsamma gäller ändring av taxans konstruktion, omfattning och faktorer.

Betalning av avgift

Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i faktura. Betalas inte avgift vid den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker. Avgifter kan tas ut i förskott.

Uttagen avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs. Avräkning ska då ske mot eventuell bygglovavgift.

Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall

Varje beslut om debitering ska förses med en information om hur man överklagar. En kommunal nämnds beslut om påförande av avgift i enskilda fall överklagas enligt 13 kap. 3 § plan- och bygglagen hos länsstyrelsen. Den som vill överklaga ska ge in handlingarna till byggnadsnämnden inom tre veckor från den dag han fick del av beslutet.

3. Bestämmelser om plan- och bygglovtaxa

Denna taxa gäller för byggnadsnämndens verksamhet. Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900), PBL eller kommunallagen (1991:900), om inget annat anges. Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. Avgifterna är inte momsbelagda, om inget annat anges. Taxan består av dessa bestämmelser med tillhörande tabeller och bilagor.

Beräkning av avgifter enligt taxan

Avgiften för en viss åtgärd tas ut enligt de tabeller som hör till taxan. Flertalet av avgifterna beräknas som en funktion av ett värde som utgör en tusendel av gällande prisbasbelopp enligt lagen (1962:381), om allmän försäkring (mPBB) samt ärendeberoende faktorer som grundar sig på den tidsåtgång och komplexitet som handläggningen av respektive ärendetyp kräver. Därutöver kan justeringsfaktor N läggas till funktionen i syfte att anpassa avgiftsnivån till förhållanden inom kommunen. Faktor N föreslås i detta underlag utgöras av siffran 0,8 (om kommunen har färre invånare än 20 000), 1,2 (om kommunen har fler invånare än 50 000) och 1 för kommuner med invånarantal däremellan. Kommunfullmäktige kan besluta att faktor N ska vara lägre eller högre, och kan grunda sitt beslut på invånarantal eller på andra faktorer, t.ex. Sveriges Kommuner och landstings kommungruppsindelning [1], dock alltid med beaktande av självkostnadsprincipen, se ovan.

Benämningar av faktorer för beräkning av avgifter

HF	Handläggningsfaktor
KOM	Faktor för kommunicering
KF	Kartfaktor
mPBB	”Milliprisbasbelopp” en tusendels prisbasbelopp
MF	Mätningsfaktor
N	Justeringsfaktor
NKF	Nybyggnadskartefaktor
OF	Objektfaktor

[1] http://www.skl.se/web/Kommungruppsindelning.aspx

PLF Planavgiftsfaktor

UF Utstakningsfaktor

Grundprincip för beräkning av avgift: Faktor x mPBB x N.

Avgift för bygglov/start besked beräknas efter bruttoarean (BTA) + öppenarean (OPA).

Planavgift beräknas efter BTA + OPA.

Mätningsavgift beräknas efter byggnadsarean BYA + OPA.

Kartavgift beräknas efter markarean.

Nybyggnad Uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats.

Tillbyggnad Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym.

Ombyggnad Ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas.

Ändring En eller flera åtgärder som ändrar en byggnadskonstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde.

Vid beräkning av BTA, OPA och BYA skall mätreglerna enligt Svensk Standard SS 21054:2009 utgåva 1 gälla i tillämplig omfattning. Arean bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger.

Vid definition av byggnadshöjd, sluttningsvåning, källare m.m. skall beräkningsregler och definitioner enligt plan- och byggförordningen tillämpas.

Avgiften kan också tas ut genom tidersättning enligt fastställd timtaxa.

Vid tidersättning tas kostnad för administration ut med minst en timme.

Vid tidsersättning kan också ersättning för resa utgå om så erfordras.

Exempel på beräkning av avgift

Bygglov för enbostadshus 250 m^2 inom detaljplan.

Åtgärd	Tabell	Formel	Delvärden	Avgift 2011
Planavgift	8	mPBB xPF x N	42,8x1 200 x N	51 360
Bygglovavgift inkl startbesked	4+5	mPBBxOFx(HF1 +HF2) x N	42,8x10x(24+28) x N	22 256
Nybyggnadskarta	23	mPBBxKF x N	42,8x150 x N	6 420
Utstakning	24	mPBBxMF x N	42,8x210 x N	8 988
Lägeskontroll *Moms 25 %*	25	mPBBxMF x N	42,8x90 x N	3 852 *963*
			Total avgift (utan N)	93 839

Avräkning

För startbesked gäller om sökanden så begär ska nämnden återbetala i förskott erlagda avgifter för åtgärder som inte vidtagits. Detta under förutsättning att kontrollplan följts och projektet inte fullföljts inom föreskriven tid.

Slutavräkning sker när slutbesked utfärdas.

Om slutlig avgift för startbesked och upprättande av kontrollplan avviker ifrån i förskott betald avgift ska avräkningen ske senast när slutbesked överlämnas.

Ränta utgår ej på belopp, som återbetalas respektive tilläggsdebiteras, för tid innan betalningen ska ske.

Tid för begäran om återbetalning hanteras enligt Preskriptionslagen.

4. Tabeller

Tabell 1 Objektsfaktorer

Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika objekt – byggnader och anläggningar – beroende på storlek. Faktorn ska multipliceras med lämplig åtgärdsfaktor enligt tabeller nedan.

Area (m^2) – BTA + OPA	OF
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovpliktiga komplementbyggnader	

0-49	4
50-129	6
130-199	8
200-299	10
300-499	14
500-799	20
800-1199	26
1 200-1 999	36
2 000-2 999	46
3 000-3 999	56
4 000-4 999	64
5 000-5 999	72
6 000-7 999	88
8 000-9 999	100
10 000-14 999	125
15 000-24 999	170
25 000-49 999	235
50 000-100 000	400
Härutöver	+ 3/1000 m²
Mycket enkla byggnader < 50 m²*	2

***** I separat ärende, t.ex. carport, taktäckta uteplatser (som inte är bygglovbefriade enl. PBL 9 kap 4-6 §§, skärmtak, glasade uteplatser/växthus, transformatorbyggnader och liknande.

I ärenden gällande både huvudbyggnad och garage/carport räknas den sammanlagda BTA + OPA. I de fall ärendet har **flera byggnader av samma typ** beräknas areafaktorn efter dessa byggnaders totala BTA och OPA enligt tabell 1.

Tabell 2 Tidersättning

Om kostnadstäckningsgraden ska vara 75 % (dvs. den debiterbara tiden ska vara 75 %) kan timersättningen tas ut enligt nedanstående tabell. Total debiterbar årsarbetstid är 1 200-1 400 årsarbetstimmar.

I timkostanden ingår alla normala kringkostnader, utom kostnader för lokaler som inte kan schablonberäknas, eftersom stora variationer förekommer.

Timersättning i ett ärende beräknas utifrån kommunens samlade kostnader för personalen inom verksamheten. (räkneexempel: två personer 550 kr/tim, en person 700 kr/tim och en person 1 150 kr/tim ger en timkostnad på 737,5 kr/tim).

Exempel:

Löneintervall (månadslön), kr	Timpris
-21 999	600
22 000-27 999	700
28 000-33 999	800
34 000-39 999	900
40 000-45 999	1 000
46 000-	1 200

Tabell 3 Underrättelse till berörda sakägare och andra

Denna taxa används när kommunicering krävs. Taxan tillämpas även vid kommunicering av avslagsbeslut och vid tillsyn.

Avgift = KOM x mPBB x N

Antal	Kommentarer	KOM
Sakägare 1-5		40
Sakägare 6-9		60
Sakägare 10-		120
Kungörelse	+ faktisk annonskostnad	80

Kungörelse av beslut i Post- och Inrikestidning	+ faktisk annonskostnad	5

Tabell 4 Handläggningsfaktor för bygglov HF1

Avgift för bygglov = Summan av alla tillämpliga HF1 x OF x mPBBxN
(OF enligt tabell 1)

Åtgärd	Handläggningsfaktor HF1
Administration inkl arkivering	7
Planprövning Planenlighet inom detaljplan eller kontroll mot givet *förhandsbesked*	3
Byggnaden Placering, yttre utformning och färgsättning Användbarhet och tillgänglighet	7
Tomts ordnande inkl utfart och parkering Enkel kontroll av handlingar för grundläggning och dagvattenanslutning Fyllning och schaktning (då marklov ej erfordras) Skyddsåtgärder mot skred och högvatten Utrymnings- och räddningsvägar Måttgranskning Besiktning (platsbesök)	7

Se tabell 3 och tabell 6 för eventuellt tillkommande avgifter.

Tabell 5 Handläggningsfaktor för startbesked HF2

Avgift = Summan av alla tillämpliga HF2 x OF x mPBB x N
(OF enligt tabell 1 alternativt tabell 2)

Åtgärder	Handläggningsfaktor HF2
Administration inkl arkivering och registrering av kontrollansvarig	7
Startbesked	
Startbesked inkl tekniskt samråd och fastställande av kontrollplan eller	10

Startbesked och fastställande av kontrollplan eller	5
Startbesked (gäller även rivning)	3
Arbetsplatsbesök	5
Extra arbetsplatsbesök/per styck	5
Slutsamråd inkl slutbesked	6
Slutbesked, avslut eller interimistiskt slutbesked	3

Tabell 6 Justering av bygglovsavgifter

Åtgärd	Avgift
Lämplighet/lokaliseringsprövning utanför detaljplan	1,25 bygglovavgift
Tillägg för prövning av liten avvikelse	1,2 bygglovavgift
Varsamhet	1,1 bygglovavgift
Tillbyggnad	Ingen justering
Ombyggnad	Ingen justering
Ändring	0,7 bygglovavgift (berörd del)
Tidsbegränsat bygglov	0,75 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, förlängning	0,5 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong	0,75 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong, förlängning	0,5 bygglovavgift
Förnyelse av lov = ny prövning	0,8 bygglovavgift
Stor enkel byggnad (oisolerad, t.ex. lagerhall) ≥ 600 m^2	0,3 bygglovavgift

Tabell 7 Avgift för besked

Typ av besked	Beskrivning
Förhandsbesked - utanför planlagt område	100 mPBB x N

Ingripandebesked	Tidersättning
Planbesked (se nedan)	Tidersättning (dock minst 200 mPBB)
Villkorsbesked	Tidersättning (dock minst 50 mPBB)
Strandskyddsdispens	200 x mPBB x N

Avgift för kommunicering tillkommer enligt tabell 3.

Planbesked – Ärendekategorier

Enkel åtgärd
200 mPBB eller tidsersättning .

Med enkel åtgärd avses projekt som uppfyller samtliga följande kriterier:

1. Mindre projekt av enklare karaktär: ny- eller tillbyggnad av bostadshus omfattande högst två lägenheter eller ny- eller tillbyggnad av verksamheter upp till totalt 250 m² bruttoarea eller övriga projekt med en markarea om högst 2 000 m² eller ändrad markanvändning till något av ovanstående.

2. Projektet ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär.

3. Eventuellt planarbete kan antas vara möjligt att genomföra med enkelt planförfarande.

Medelstor åtgärd 300
mPBB eller tidersättning.

Med medelstor åtgärd avses projekt som *inte uppfyller samtliga kriterier* för enkel åtgärd eller som *inte uppfyller något av kriterierna* för stor åtgärd.

Stor åtgärd
400 mPBB eller tidersättning.

Med stor åtgärd avses projekt som uppfyller något av följande kriterier:

1. Projekt av större omfattning: bostadsprojekt omfattande mer än 100 lägenheter eller verksamhetsprojekt omfattande mer än 5 000 m² bruttoarea eller övriga projekt omfattande mer än 20 000 m² markarea eller ändrad markanvändning till något av ovanstående.

2. Ärenden som kan antas innebära betydande miljöpåverkan.

Tabell 8 Avgift för områdesbestämmelser och detaljplaner

Planavgift som tas ut i samband med framtagandet av planer ska i första hand tas ut i förskott och slutregleras vid beslut om att planen antas, ändras eller upphävs. För plan där avgift inte slutreglerats vid beslut om antagande tas avgift ut senast vid beslut om bygglov.

Planavtal tecknas med intressenter för att specificera betalningsvillkor och parternas åtagande i övrigt. I planer som annan än kommunen helt eller delvis har utfört och bekostat, t ex på grund av ett exploateringsavtal eller planavtal, reduceras planavgiften i motsvarande grad.

Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats i strid mot plan (9 kap 31 § PBL) eller vid tidsbegränsat bygglov (9 kap. 33 § PBL) Planavgift kan dock debiteras om det lämnade bygglovet medges med mindre avvikelser från planen (tolkningsutrymmet).

Vid ändring av en del av en äldre detaljplan (antagen före 1 juli 1987) tas planavgift ut för berörd byggrätt inom det område som ändrats. Vid en generell ändring av en bestämmelse inom en eller flera äldre detaljplaner (antagna före 1 juli 1987), tas planavgift ut inom hela den gamla detaljplanens område om åtgärden som skall utföras endast har stöd i ändringen av detaljplanen (t.ex. inredning av vindar).

För nya planer som antas efter 2011-05-02 ska planavgift inte tas ut för

- nybyggnad av komplementbyggnad i separat ärende mindre än 50 m²
- tillbyggnader oavsett byggnad mindre än 50 m²

För äldre planer där byggrätten utökas genom planändring ska dock full planavgift tas ut för berörd byggrätt vid bygglov även för komplementbyggnader och mindre tillbyggnader enligt denna tabell.

Förskottsavgift tas ut enligt följande princip: vid planstart 25 %, vid granskning 25 %, efter antagande 50 %

Planavgifter

Planavgift som tas ut i förskott och slutregleras vid beslut om att planen antas, ändras eller upphävs debiteras enligt Tabell 2 *Tidersättning* och kostnader för

underrättelse och expediering enligt Tabell 3 *Underrättelse till berörda sakägare och andra*.

För äldre detaljplaner enligt plan- och bygglagen (1987:10) samt nya planer där avgift inte slutreglerats vid beslut om antagande tas avgift ut senast vid beslut om bygglov enligt följande formel:

Planavgift = mPBB x OF x PF x N

(OF enligt tabell 1)

	PF Nybyggnad/ Anläggning	PF Tillbyggnad	PF Ändring
Områdesbestämmelser	25	15	15
Detaljplan inkl program	50	25	25
Fastighetsrättsliga åtgärder i detaljplan	30	20	

För tillbyggnad som överstiger 50 % av huvudbyggnadens BTA tillämpas planavgift som för nybyggnad.

F d fastighetsplan i separat ärende

Avgift= mPBBx PF x N

Åtgärd	PF
Upphävande	300

Tabell 9 Beslut om ny kontrollansvarig

Avgift = HF x mPBB x N

Avgift tas ut enligt övergångsbestämmelser

Avgift = HF x mPBB x N	Avgift tas ut enligt övergångsbestämmelser
Avgift = HF x mPBB x N	Avgift tas ut enligt övergångsbestämmelser

Tabell 10 Hissar och andra motordrivna anordningar

Avgift tas ut som tidersättning enligt plan- och byggförordningen (ersätter förordning 1999:371 om hissar m.m. i byggnadsverk).

Åtgärd	Tidersättning
Medgivande eller förbud att använda hiss	Antal timmar (minst 1 tim)

Tabell 11 Nybyggnad – Bygglovavgift

Gäller för ”standardärende” inom detaljplan, utan avvikelse och kommunicering.

Avgiften utgör summan av avgifterna för de åtgärder som byggnadsnämnden vidtar i samband med bygglov respektive startbesked. Avgift för att upprätta eller ändra detaljplan, områdesbestämmelser eller fastighetsplan tillkommer enligt särskild taxa eller genom upprättat planavtal.

Se tabell 4 och 5 angående tillämpliga HF.

Avgiften inkluderar ett arbetsplatsbesök (utom vid mycket enkla byggnader).

Bygglovavgift = mPBB x OF x $(HF1 + HF2)^2$ x N

Area (m^2) – BTA + OPA	OF	HF1	HF2
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovpliktiga komplementbyggnader			
Mycket enkla byggnader < 49 m^2*	2	20	20
0-49	4	24	28
50-129	6	24	28
130-199	8	24	28
200-299	10	24	28
300-499	14	24	28
500-799	20	24	28
800-1199	26	24	28
1 200-1 999	36	24	28
2 000-2 999	46	24	28
3 000-3 999	56	24	28
4 000-4 999	64	24	28
5 000-5 999	72	24	28
6 000-7 999	88	24	28

Bygglov inklusive startbesked.

8 000-9 999	100	24	28
10 000-14 999	125	24	28
15 000-24 999	170	24	28
25 000-49 999	235	24	28

2

50 000-100 000	400	24	28
Stor, enkel byggnad, oisolerad – lagerhall ≥ 500 m²	OF se intervall ovan	24	28
Vindsinredning ≤ 199 m²	8	17	28

Komplementbyggnad

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2)² x N

Objekt	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	<50 m²	2	17	13
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	>50 m²	4	17	15
Källsorteringsbehållare/grupp Sopskåp, sophus		4	14	15

Tabell 12 Tillbyggnad

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2)⁴ x N

Huvudbyggnad	Yta BTA	OF	HF1	HF 2
Tillkommande yta BTA	≤ 15 m²	3	14	10

[2] Bygglov inklusive startbesked.
Bygglov inklusive startbesked.

Tillkommande yta BTA	16-49 m²	4	17	15
Tillkommande yta BTA	50-129 m²	6	50-129 m²	28
Tillkommande yta BTA	130-199 m²	8	130-199 m²	28
Tillkommande yta BTA	200-299 m²	10	200-299 m²	28
Tillkommande yta BTA	300-499 m²	14	300-499 m²	28
Ytterligare intervall se tabell 11				

4

Komplementbyggnad		OF	HF1	HF2
Typ: garage, carport, förråd	Oavsett storlek men ≤ 50 % av ursprunglig byggnads BTA	2	14	13
Tillbyggnad fritidshus	≤ 50 m²	4	14	13
Tillbyggnad växthus, lusthus m.m. oisolerat	> 15 m²	2	14	13
Burspråk		2	14	13
Takkupa		2	14	15

Tabell 13 Enkla byggnader

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2)[5] x N

Typ	Yta BTA	OF	HF1	HF2

Bygglov inklusive startbesked.

Fritidshus	40-80 m² BTA	4	21	28
Kolonistuga	< 40 m²	2	14	15
Nätstation/pumpstation	Oavsett storlek	4	14	13
Växthus, lusthus och likn. oisolerat	> 15 m² men ≤ 50 m²	2	14	13
Rullstolsgarage förråd m.m.	Oavsett storlek	2	14	13
Kiosk, manskapsbod m.m.	Oavsett storlek	4	17	15
Sommarveranda, restaurang	Oavsett storlek	4	17	23

Kommentar: Fritidshus ska enligt 8 kap. 6 § PBL inte granskas med hänsyn till tillgänglighet och energikrav. Större fritidshus än 80 m² är dock ofta lika tekniskt komplicerade som permanentbostäder, därför föreslås lika avgift som för permanenthus.

5

Tabell 14 Övriga åtgärder

För dessa åtgärder ges startbesked i samband med lov, ingen HF2.

Bygglovavgift = mPBB x HF x N

Övrigt – enkla konstruktioner	Yta BTA	HF
Balkong 1-5 st		65
Balkong >5 st		130
Inglasning av balkong 1-5 st		65
Inglasning av balkong >5 st		130
Inglasning av uteplats/ uterum	oavsett storlek	65
Skärmtak	15-30 m^2	50
Skärmtak	≥ 31 m^2	100

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2)[6] x N

Övrigt – utan konstr.	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Fasadändring, mindre		2	11	10
Fasadändring, större		4	11	10
Bostadshiss – handikapp enbostadshus[7]		2	17	13
Hiss/ramp*		4	17	15
Mur och eller plank vid enbostadshus		4	10	13
Mur och/eller plank – bullerplank/stabilitet – oavsett material		6	14	15
Solfångare – ej på en- och tvåbostadshus		2	14	13
Frivilligt bygglov	Avgift enl. normalt bygglov			

[6] Bygglov inklusive startbesked.

[7] Endast HF2 vid invändig installation.

Tabell 15 Anmälan[3] (icke lovpliktig åtgärd)

	HF2
Eldstad/st	25
Grundförstärkning enbostadshus	90
Grundförstärkning	200
Ventilationsanläggning enbostadshus	50
Ventilationsanläggning övriga	140
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, mindre	30
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, större	140
Stambyte	90
Sopsug	90
Fettavskiljare	30
Rivning utanför planlagt område	25

Tabell 16 Rivningslov inklusive startbesked

Avgift = HF x mPBB x N

Rivning	HF
< 250 m² BTA	100
250-999 m² BTA	200
>1000 m² BTA	400

[3] Vid framtagandet av taxan har plan- och byggförordning ännu inte antagits. Tabellen behöver justeras efter plan- och byggförordningens lydelse.

Tabell 17 Bygglov för skyltar[4]

Prövning skall ske som för byggnader.

Avgift tas ut med hänsyn till åtgärderna och omgivningspåverkan.

Avgift = HF x mPBB x N

Administrationsavgift ingår i avgiften för skyltar och ljusanordningar.

Åtgärd		HF om liten påverkan på stads- eller landskapsbilden	HF om stor påverkan på stads- eller landskapsbilden
Vepa	≤ 20 m²	80	
Stor vepa	≥ 20 m²		200
Skyltprogramgranskning	≥ 20 m²	100	200
Prövning mot skyltprogram		20	20
Därutöver per skylt		10	10
Prövning utan gällande skyltprogram	Placering, Utformning, Miljö- och omgivningspåverkan	45	105
Därutöver per skylt		23	53
Skylt, skyltpelare, stadspelare	≤ 10 m²	60	
Skylt, skyltpelare, stadspelare,	≥ 10 m² vid busskur	-	150
Ljusramp	Ny/ny front	-	100
Ljusramp	utöver den första	20	-
Ljusanordning vid idrottsplats eller likn.	> 5 st		100
Förbesiktning	Per gång	10	20

[4] Vid framtagandet av taxan har plan- och byggförordning ännu inte antagits. Tabellen behöver justeras efter plan- och byggförordningens lydelse.

Remiss	Trafikverket m.fl.	15	15

Väsentlig ändring av skylt eller ljusanordning medför samma arbetsinsatser som vid ansökan om ny. Avgift tas därför ut som vid ny skylt eller ljusanordning.

Skylt i samband med bygge placerad på samma fastighet, max 15 m² är avgiftsfri. Är skylten större än 15 m² tas avgift ut enligt tabell.

Skyltprogram kan tas fram i samförstånd mellan fastighetsägaren och stadsbyggnadskontoret. Det består av dokument/ritning som visar var på fasaderna skyltar skall placeras och kan även innehålla principer för skyltars utformning. Avgiften reduceras om skyltprogrammet följs.

Tabell 18 Marklov inklusive startbesked

Avgiften tas enbart ut som tidersättning.

Åtgärd	Tidersättning
Marklov såväl schakt som fyllning	Antal timmar (minst 25 mPBB)

Tabell 19 Master, torn, vindkraftverk

Avgift = (HF1 + HF2) x mPBB x N

Master, torn, vindkraftverk	Beskrivning	HF 1	HF 2 Tidersättning
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	ett torn	250	Antal timmar (minst 1)
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	fler än ett	550	Antal timmar (minst 1)
Vindkraftverk	ett verk	550	Antal timmar (minst 1)
Vindkraftverk	upp till 4 st	1 200	Antal timmar (minst 1)
Vindkraftpark (>5 verk)		2 500	Antal timmar (minst 1)

Tabell 20 Bygglov för anläggningar

Anläggning på land

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2

Anläggningens yta	2 000-4 999 m²	60	24	28
Tillägg görs för byggnad enl. ovan	5 000-10 000 m²	80	24	28
	≥ 10 000 m²	100	24	28
Mindre anläggningar t.ex. Parkeringsplats	Antal timmar (minst 1)			
Upplag/ materialgård	Antal timmar (minst 1)			
Tunnel/ bergrum	Antal timmar (minst 1)			

Exempel på anläggning (enligt plan- och byggförordningen): Begravningsplats, Campingplats, Idrottsplats, Friluftsbad, Golfbana, Kabinbana, Minigolf, Motorbana, Nöjespark, Skidbacke med lift, Skjutbana.

Anläggning i vatten

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2
Brygga, såväl ponton som fast anlagd	för fler än 10-12 båtar, (annars ej bygglov)	20	24	28
Småbåtshamn – se marina	för fler än 10-12 båtar, < 5 000 m²	40	24	28
Marina 5 000-10 000 m², flera bryggor	för fler än 10-12 båtar, annars inte hamn	80	24	28
Utökning med pontonbrygga	per brygga	5	24	28

Tabell 21 Övriga ärenden

Avgift = HF x mPBB x N

Ärendetyp	Beskrivning	HF
Anstånd	ingen avgift	
Avslag såväl bygglov, marklov rivningslov som förhandsbesked	Full avgift HF 1 alternativt tidersättning	
Avvisa		20

Återkallad ansökan (avskrivet ärende)	25 % av normal bygglovavgift eller tidersättning se tabell 2	

Tabell 22 Brandfarliga och explosiva varor m.m

Utgår.

Tabell 23 Avgift för nybyggnadskarta

Nybyggnadskarta krävs om byggnadsnämnden anser det nödvändigt. Nämnden anger riktlinjer för när nybyggnadskarta ska upprättas.

Åtgärdsfaktor (kartavgift = NKF x N) vid upprättande av nybyggnadskarta m.m.

Avgift = mPBB x NKF x N

Nybyggnadskarta	NKF eller tidersättning	NKF Enkel nybyggnadskarta
Kartan innehåller fastighetsgränser, höjder, befintliga byggnader, planinformation och anslutningspunkter		
Enbostadshus/enstaka byggnad Oavsett tomtyta	150	110
Övriga byggnader; sammanbyggda enbostadshus, flerfamiljshus samt alla övriga byggnader och anläggningar. Tomtyta mindre eller lika med 1 999 m².	150	110
2 000-4 999 m²	250	150
5 000-9 999 m²	350	200
10 000-15 000 m²	450	250
Tomtyta större än 15 000 m²	Skälighetsbedömning/ned-lagd tid	
Nybyggnadskarta eller särskilda kompletteringar utanför primärkarteområdet	Tidersättning	Tidersättning

Granskning av nybyggnadskarta	10	10
Komplettering av nybyggnadskarta	40	40
Förhandskopia alt, preliminär nybyggnadskarta	Tidersättning	Tidersättning
Nybyggnadskarta eller särskilda kompletteringar utanför primärkarteområdet	Tidersättning	Tidersättning
Alla övriga åtgärder	Tidersättning	Tidersättning

Enkel nybyggnadskarta

Kartan innehåller fastighetsgränser, höjder och befintliga byggnader.

Åtgärd	KF eller tidersättning
Analog karta	15
Digital karta	15+15
Digital karta för större områden än normaltomt	Tidersättning

Tabell 24 Avgift för utstakning

Avgiften för utstakning skall beräknas för hela ärendet om det ingår i samma beslut om lov, även om det består av flera fristående byggnader och dessa stakas ut vid samma tillfälle. När utstakning av grupphusområde görs vid flera tillfällen, korrigeras avgiften för extrakostnader i efterhand i samband med slutavräkning. Om ett ärende innehåller flera olika hustyper räknas sammanlagda byggnadsarean (BYA+ OPA) för varje hustyp för sig.

I avgiften för utstakning ingår markering av en höjdfix. Byggfixen redovisas i läge och höjd på utstakningsskissen.

Utstakning kan utföras av byggnadsnämndens personal eller annan med verifierad mätningsteknisk kunskap som byggherren föreslår. Om utstakning utförs av annan än byggnadsnämndens personal, tas avgift ut för underlagsdata, grundmaterial m.m. med 20 % av den avgift, som skulle utgått om kommunen utfört arbetet.

Utstakningsavgift = mPBB x UF x N

Beskrivning	UF
Huvudbyggnad – nybyggnad (4 punkter)	
Mindre tillbyggnader, garage, uthus m.m. 15-49 m²	80
1-199 m²	180
200-499 m²	210
500-999 m²	240
1000-1 999 m²	290
2 000-2 999 m²	340
Större än 3000 m²	390
Tillägg per punkt utöver 4	10
Objekt större än 3 000 m². Avgiften ska beräknas för hela ärendet under förutsättning att det ingår i samma beslut.	Anbudsförfarande
Utstakning, detaljpunkter, mätningslinjer och arbetsfixar	Tidersätting se tabell 2

Komplementbyggnad – Nybyggnad garage/uthus till en- och tvåbostadshus (4 punkter).	Utstakningsfaktor UF
15-199 m²	70
Tillägg per punkt utöver 4	5

Tillbyggnad – nybyggnad (4 punkter)	Utstakningsfaktor UF
15-199 m²	50
200-1 000 m²	100
Tillägg per punkt utöver 4	5

Övrig utstakning	Utstakningsfaktor UF
Plank eller mur	50

Transformatorstation	70
Detaljpunkter och mätningslinjer	Tidersättning (minst 1 h)

Grovutstakning kostar 50 % av priset för utstakning.

Tabell 25 Lägeskontroll

(Moms 25 % tillkommer)
Avgift = mPBB x MF x N

Lägeskontroll sker för ny- och tillbyggnader större än eller 50 m². Lägeskontroll utförs inte i ärenden < 15 m².

Om ett ärende innehåller flera olika hustyper räknas sammanlagda byggnadsarean (BYA + OPA) för varje hustyp för sig.

Huvudbyggnad nybyggnad (4 punkter)	Mätningsfaktor (MF)
50-199 m²	75
200-499 m²	90
500-999 m²	110
1 000-1 999 m²	130
2 000-2 999 m²	150
3 000-5 000 m²	170
Tillägg per punkt utöver 4	2

Komplementbyggnad – nybyggnad garage/uthus till en- och tvåbostadshus (4 punkter)	Mätningsfaktor (MF)
50-199 m²	40
Tillägg per punkt utöver 4	1

Tillbyggnader – nybyggnad(4 punkter)	Mätningsfaktor (MF)
50-199 m²	40
200-1 000 m²	80

Tillägg per punkt utöver 4	1

För ärende större än 5 000 m² vid nybyggnad och större än 1 000 m² vid tillbyggnad gäller anbudsförfarande.

Tabell 26 Avgift för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information

Avgift per HA = mPBB x KF x N

(Moms 6 % tillkommer)

Kommentar

Kommunen finansierar sina kostnader för kartproduktionen med en blandning av skattemedel och avgifter.

För *permanenta användare (nyttjare)* av kommunalt kartmaterial träffas vid uttagande av avgift normalt avtal, som löper flera år. Nedanstående taxa avses tillämpas för *tillfälliga nyttjare* av det kommunala kartmaterialet.

Kommunens kartmaterial är upphovsrättsligt skyddat. Vid upplåtelse av kommunalt kartmaterial överlåts normalt endast rätten att nyttja materialet för visst ändamål (icke exklusiv rätt). Nyttjanderätten bör normalt begränsas i tiden och till visst angivet ändamål.

Primärkarta Innehåll i kartan	Informationsandel i %	KF
Gränser och Fastighetsbeteckning	30	9
Byggnader och övriga topografiska objekt	30	9
Vägar, järnvägar, adresser	20	6
Höjdinformation	20	6
All information	100	30

Övriga digitala kartprodukter	KF
Översiktlig karta	2
Stadskarta	1,5

3d stadsmodell, digital	KF
Byggnader med takkonstruktion	7,5
Byggnadskuber	5
Terrängmodell, ytor	6,25
Höjdgitter	5
Digitalt ortofoto	KF
Upplösning (m/pixel)	
0,1	0,1
0,2	0,05
0,5	0,0125

Karta / ortofoto / flygbild på papper	KF
Nyttjanderättsavgift vid utskrift (dm^2)	
0-150	8
150 <	4

Tidersättning tas ut för layout- och bildbehandling i förekommande fall. Vid utskrift i större format tillämpas täckande utskrift samt eventuell tidersättning och materialkostnad.

Snedbild / fotografi	KF
Kommersiellt bruk (digital bild)	25
Privat bruk (digital bild)	6
Privat bruk (utskrift på fotopapper A4)	2,5
Privat bruk (utskrift på fotopapper A3)	4

Tidersättning tas ut för layout- och bildbehandling i förekommande fall. Vid utskrift i större format tillämpas täckande utskrift samt eventuell tidersättning och materialkostnad.

Digital adressinformation	KF
Adresspunkt inkl koordinat	0,0125

Tabell 27 Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt

Avgift = mPBB x MF x N

(Moms 25 % tillkommer)

Det föreslagna beloppet kan justeras med faktor N.

Objekt	MF
Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt (minimum 3 punkter per beställning)	10

Tabell 28 Utskrift

Avgift per m^2 = mPBB x ÅF x N

(Moms 6 % tillkommer)

Utskrift på papper Area dm^2	ÅF
Text och linjer	0,08
Täckande utskrift (ytor, raster)	0,16

Kommunfullmäktige

Kf § 86

KS 2011/0123, 0142, 0131

Förslag till ny plan- och bygglovstaxa 2011 inklusive kart- och mättaxa

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att för sin del:

- Anta bifogat förslag till taxa "Plan- och bygglovtaxa 2011, inklusive kart- och mättaxa".
- Fastställa en gemensam kommunfaktor N om 0,9.
- Besluta att mPBB justeras 1 januari varje år efter prisbasbeloppet.
- Besluta att utfallet av taxan ska utvärderas av miljö- och byggnadsnämnden efter första helåret i bruk.
- Besluta att för ärenden som har registrerats före den 1 oktober 2011 ska nu gällande taxa tillämpas/gälla.

Taxan ska gälla från och med 1 oktober 2011.

Bakgrund

Regeringen har beslutat om ändringar i Plan- och bygglagen, som har trätt i kraft den 2 maj 2011. Samarbetsorganisationen Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har tagit fram ett förslag till ny PBL-taxa.

Förslaget till ny taxa gäller:

1. Uppdrag där innehållet är oförändrat men taxan föreslås justeras för att bättre motsvara de faktiska kostnaderna (till exempel olika mättjänster).
2. Nya uppdrag där det idag inte finns någon taxa (till exempel planbesked).
3. Uppdrag som har utökats eller ändrats på annat sätt (till exempel handläggning av ansökningar om bygglov och anmälningar).
4. Uppdrag som utförs idag, men där det inte finns taxeförslag från tidigare (tillsyn hissar).

I SKL:s taxeförslag ingår även taxa för handläggning av strandskyddsdispenser samt taxa för tillstånd för brandfarlig vara. I det förslaget är "Tabell 22 Brandfarliga och explosiva varor" utlyft då tillståndsgivningen har överförts till Räddningstjänsten i Skaraborg. Tabell 8, Avgifter för områdesbestämmelser och detaljplaner är ändrad.

En arbetsgrupp bestående av representanter från Miljö- och byggnadsförvaltningen, tekniska förvaltningen samt respektive kommuns planerings- och exploateringsenheter har

Kommunfullmäktige

Kf § 86 (forts).

konsekvensbedömt SKL:s förslag till taxa inom respektive område. Konsekvensbeskrivningen har därefter remitterats till respektive kommunledningskontor för samråd. Planeringen är att samma taxa ska gälla i MTG-kommunerna efter beslut i respektive kommuns fullmäktige.

Kommunstyrelsens förslag

Förslaget överensstämmer med kommunfullmäktiges beslut.

Behandling i kommunfullmäktige

Ordföranden tar upp kommunstyrelsens förslag till beslut och finner att fullmäktige har beslutat i enlighet med förslaget.

(Bilaga 32 A-D)

Miljö- och byggnadsnämnden
Tekniska nämnden
Planeringschef Kristofer Svensson

Mariestads Stadshus AB

§ 55 Bildande av bolaget Mariestad Staren AB

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Styrelsen i Mariestads Stadshus AB beslutar att föreslå till kommunfullmäktige i Mariestad att:

1. Välja en styrelse för bolaget Staren AB, organisationsnummer 559546-1756, bestående av tre ledamöter samt tre suppleanter.

2. Utse lekmannarevisor och suppleant till nya bolaget.

Bakgrund

Mariestads Stadshus AB har beslutat om att godkänna att Mariestads Utvecklingsfastigheter AB köper bolaget Staren AB med organisationsnummer 559546–1756, samt att finansiering sker genom att nyttja kreditlimiten.

I den utvecklingsfas som Mariestads kommunkoncern befinner sig i finns det ett behov till att köpa strategiska fastigheter. Dessa fastigheter ska ägas och förvaltas av Mariestads Utvecklingsfastigheter AB.

Samtliga aktier i Mariestads Staren AB, org nr 559546–1756, kommer att ägas av Mariestads Utvecklingsfastigheter AB och därmed ingå i den koncernen.

Mariestads Stadshus AB har i sitt uppdrag bereda ärenden till Kommunfullmäktige, samt utifrån bolagsordning och ägardirektiv besluta om köp av nya bolag. Kommunfullmäktige är kommunkoncernens högsta beslutande organ och beslutar om bolagsordning och valärendena för bolaget.

Underlag för beslut

Bolagsordning för Mariestad Staren AB
VD:s tjänsteskrivelse daterad 2025-10-07

Skickas till

VD Mariestads Stadshus AB
Kommunfullmäktige

Mariestads Stadshus AB

§ 50 Dnr 2025/00036

Bolagsordning till nytt bolag

Styrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Styrelsen i Mariestads Stadshus AB beslutar att föreslå till kommunfullmäktige att:

- Godkänna bolagsordning för nytt bolag med organisationsnummer XXX.
- Uppdra till Mariestads Stadshus AB att i övrigt fatta erforderliga beslut och vidta de åtgärder som behövs för bolagsbildningen och transaktioner i samband med detta.

Styrelsens beslut

- Styrelsen beslutar att ge VD för Mariestads Stadshus AB i uppdrag att inför beslut i kommunfullmäktige namnge nytt bolag.

Bakgrund

I den utvecklingsfas som Mariestads kommunkoncern befinner sig i finns det ett behov till att köpa strategiska fastigheter. Dessa fastigheter ska ägas och förvaltas av Mariestads Utvecklingsfastigheter AB.

Samtliga aktier i Mariestads XXX kommer att ägas av Mariestads Utvecklingsfastigheter AB och därmed ingå i den koncernen.

Mariestads Stadshus AB har i sitt uppdrag bereda ärenden till Kommunfullmäktige, samt utifrån bolagsordning och ägardirektiv besluta om köp av nya bolag. Kommunfullmäktige är kommunkoncernens högsta beslutande organ och beslutar om bolagsordning och valärendena för bolaget.

Underlag för beslut

tf. VD:s tjänsteskrivelse daterad 2025-09-29

Bolagsordningen för Mariestads XXX

Beslutet ska skickas till

Jani Sillanpää tf. VD Mariestads Stadshus AB

MARIESTAD

Bolagsordning

Mariestads Staren AB

Organisationsnummer 559546–1756

Antaget av Kommunfullmäktige
2025-xx-xx

Bolagsordning

Typ av styrdokument:	Bolagsordning
Beslutsinstans:	Kommunfullmäktige
Datum för antagande:	2025-xx-xx
Diarienummer:	KS 2025/589
Dokumentet gäller för:	Mariestads Staren AB
Giltighetstid:	Tills vidare.
Tidpunkt för aktualisering:	2028
Dokumentansvarig:	VD

Bolagsordning för Mariestads Staren AB

§ 1 Företagsnamn

Bolagets företagsnamn är Mariestads StarenAB.

§ 2 Styrelsens säte

Styrelsen har sitt säte i Mariestads kommun, Västra Götalands län.

§ 3 Verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att direkt äga, förvalta, förädla fastigheter samt att bedriva förenlig verksamhet genom att arrendera och hyra ut lokaler. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe inom ramen för Mariestads kommuns kompetens.

§ 4 Ändamål med bolagets verksamhet

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att arrendera och hyra ut lokaler. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Bolagets verksamhet ska bedrivas med iakttagande av lokaliseringsprincipen.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Mariestads kommun.

§ 5 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Mariestads kommuns möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.

§ 6 Aktiekapital

Aktiekapitalet ska vara lägst 25 000 kronor och högst 100 000 kronor.

§ 7 Antal aktier

Antalet aktier ska vara lägst 250 aktier och högst 1 000 aktier.

§ 8 Styrelse

Styrelsen ska bestå av 3 ledamöter med 3 suppleanter.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Mariestads kommun för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige som förrättas intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

§ 9 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av årsstämman en revisor och en revisorssuppleant. Revisorns och suppleantens uppdrag gäller till slutet av årsstämman som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 10

För samma tid som gäller för bolagets ordinarie revisor ska kommunfullmäktige i Mariestads kommun utse en lekmannarevisor med en suppleant.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom e-postmeddelande till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

§ 12 Ärenden på årsstämman

På årsstämman ska följande ärenden behandlas:

1. Val av ordförande.
2. Upprättande och godkännande av röstlängd.
3. Val av en eller två justeringsmän.
4. Prövande av om stämman blivit behörigen sammankallad.
5. Godkännande av dagordning.
6. Framläggande av årsredovisningen och, när det krävs, revisionsberättelsen.
7. Beslut om följande:
    a) Fastställande av resultaträkningen och balansräkningen
    b) Disposition av aktiebolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.
    c) Ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktören när sådan förekommer.
8. Fastställande av arvoden till styrelsen och i vissa fall revisorerna.
9. Val i vissa fall revisorer.
10. Annat ärende, som ska tas upp på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen.

§ 13 Räkenskapsår

Räkenskapsår är 1 januari – 31 december.

§ 14 Firmateckning

Styrelsen får inte bemyndiga annan än styrelseledamot eller VD att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

§ 15 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Mariestads kommun äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

§ 16 Offentlighet

Bolagets handlingar ska vara tillgängliga för allmänheten i samma utsträckning som om bolaget varit en kommunal förvaltning.

§ 17 Ändring av bolagsordningen

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Mariestads kommun.

Mariestads Stadshus AB

§ 57 Förvärv av aktier i nytt bolag genom Mariehus AB

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Styrelsen i Mariestads Stadshus AB beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta enligt följande beslutspunkter:

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna att Mariehus AB förvärvar 51 procent av aktierna i nytt bolag, organisationsnummer 559322–1012.

2. Kommunfullmäktige beslutar att utse Jani Sillanpää och Cristoffer Henriksson Hjert till ledamöter i styrelsen för bolaget.

3. Kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt Mariestads Stadshus AB att i övrigt fatta erforderliga beslut och vidta de åtgärder som behövs för bolagsbildningen och transaktioner i samband med detta.

Styrelsens beslut

Under förutsättning att kommunfullmäktige fattar ovanstående beslut om delägarskapet i bolaget så beslutar styrelsen i Mariestads Stadshus att

1. Ge ett uppdrag till Mariehus AB att förvärva 51 procent av aktierna i bolaget med organisationsnummer 559322–1012.

2. Finansiering sker av Mariehus AB:s kreditlimit.

Bakgrund

Bolaget ska förvärvas i syfte att etablera ett äldreboende. Förvärvet bedöms som nödvändigt för att möta framtida behov av äldre och omsorg.

I den utvecklingsfas som Mariestads kommunkoncern befinner sig i finns det ett behov till att köpa strategiska fastigheter. Mariestads Stadshus AB har i sitt uppdrag att bereda ärenden till kommunfullmäktige, samt utifrån bolagsordning och ägardirektiv besluta om köp av nya bolag.

I bolaget med organisationsnummer 559322–1012 finns en gällande bolagsordning, därmed tas det inte något beslut i kommunfullmäktige om ny bolagsordning.

Säljaren äger 1000 aktier i bolaget med organisationsnummer 559322–1012, med registrerat aktiekapital på 500 000 kronor, fördelat på 1000 aktier med ett kvotvärde om 500 kronor. Bolaget äger fastigheten Mariestad Lillängen 2:4. Parterna har för avsikt att

Mariestads Stadshus AB

gemensamt förädla fastigheten genom upphandling och utveckling av äldreboende. Parterna har överenskommit att köparen (Mariehus AB) ska förvärva 51 procent av bolagets aktier från säljaren enligt villkoren i aktieöverlåtelseavtalet.

Underlag för beslut

VD:s tjänsteskrivelse 2025-10-07

Skickas till

VD Mariestads Stadshus
VD Mariehus
Kommunfullmäktige

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2025-10-03
Dnr: KS 2025/383

Kommunstyrelseförvaltningen
Sarah Alm
Kommunsekreterare

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdagar för kommunfullmäktige 2026

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige sammanträder följande datum:

Januari	26
Februari	23
Mars	30
April	27
Maj	25
Juni	15
Juli	-
August	-
September	28
Oktober	26
November	30
December	14

Kommunfullmäktiges sammanträden börjar som regel klockan 18:00.
Vid behov kan sammanträdet där budget ska beslutas behöva börjar klockan 17:00.
Tid och plats framgår av kallelsen.

Bakgrund

Kommunfullmäktige ska varje år besluta om sina sammanträdesdagar. Fullmäktige ska även besluta om tid för sammanträdena.

Som regel sammanträder kommunfullmäktige sista måndagen i månaden, undantaget sammanträdena i juni och i december. Uppehåll för sammanträden görs under juli och augusti månad.

Valet av dag bygger på önskemål om koordinering mot andra sammanträden inom bland annat regionfullmäktige och samverkansorgan i Skaraborg. Vidare underlättar valet av veckodag för de fullmäktigeledamöter som även är riksdagsledamöter.

Månad	Årligen återkommande ärenden
Januari	
Februari	
Mars	
April	Information från bolagen Årsredovisning Fråga om ansvarsfrihet Redovisning av motioner och medborgarförslag under arbete
Maj	Ev. kvartalsrapport 1
Juni	
September	Sammanträdesdagar för fullmäktige
Oktober	Delår Budget (ev.) Redovisning av motioner och medborgarförslag under arbete
November	Budgetbeslut (som senast)
December	

Underlag till beslut

Kommunsekreterarens tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-03

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder (via sekreterare)
Kommundirektören
Samtliga förvaltningschefer
Kommunrevisionen
Kommunens bolag via VD
Servicecenter

Mariestads kommun

Kommunikationsenheten
Kontaktperson för webbsändning

Mariestads kommun

Tjänsteskrivelse
Datum: 2025-10-10
Dnr: 2025/135

Kommunstyrelseförvaltningen
Sarah Alm
Kommunsekreterare

Kommunfullmäktige

Redovisning av motioner och medborgarförslag som är under beredning, oktober 2025

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar att godkänna redovisningen.

Bakgrund
Enligt 5 kap. 35 § kommunallagen (2017:725) ska motioner och medborgarförslag beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen eller medborgarförslaget väcktes, om möjligt.

Enligt §§ 34 och 35 i kommunfullmäktiges arbetsordning ska de motioner och medborgarförslag som inte har färdigbehandlats redovisas för kommunfullmäktige två gånger årligen, i april och i oktober.

Enheten för demokratistöd har upprättat en sammanställning över dessa motioner och medborgarförslag:

- Totalt är 10 medborgarförslag och 9 motioner under beredning i kommunens olika förvaltningar.
- Sedan förra redovisningen i kommunfullmäktige den 28 april 2025 har 10 medborgarförslag och 5 motioner behandlats av fullmäktige och nämnder.

Social dimension
Ingen bedömning är gjord utifrån den sociala dimensionen.

Miljömässig dimension
Ingen bedömning är gjord utifrån den miljömässiga dimensionen.

Ekonomisk dimension
Ingen bedömning är gjord utifrån den ekonomiska dimensionen.

Mariestads kommun

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-10

Sammanställning över pågående och avslutande medborgarförslag sedan redovisningen i oktober

Sammanställning över pågående och avslutande motioner sedan redovisningen i oktober

Beslutet ska skickas till

Kommunfullmäktiges sekreterare

Rubrik	Ärendet registrerat	Dnr (KS diarium)	Skickats till	Bereds av	Beslutad i KF (datum)
Motion om framtida kulturhus	2023-10-30	2023/535	Kommunstyrelsen	Kultur och fritid	2024-10-28
Motion om strategi för jämställdhet	2024-09-30	2024/450	Kommunstyrelsen	HR	2025-09-29
Motion om stöd till barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning	2025-01-27	2025/59	Kommunstyrelsen	Utbildning	2025-05-26
Motion om Aktiva Tak	2025-02-23	2025/110	Kommunstyrelsen	Samhällsbyggnad	2025-06-16
Motion om fritidskort	2025-05-26	2025/345	Kommunstyrelsen	Samhällsbyggnad	2025-09-29
Motion om utveckling av Karlsholme Folkets Park	2023-11-27	2023/613	Kommunstyrelsen	Tekniska	Pågående
Motion om återbruk av byggmaterial	2024-04-29	2024/248	Kommunstyrelsen	AME	Pågående
Motion om kommunjurist	2025-03-27	2025/189	Kommunstyrelsen	Ekonomi	Pågående
Motion om översyn av taxor och avgifter	2025-03-31	2025/197	Kommunstyrelsen	Miljö och bygg/Tekniska	Pågående
Motion om plan för nya skolor och förskolor	2025-04-25	2025/257	kommunstyrelsen	Utbildning	Pågående
Motion om barnfattigdom	2025-04-28	2025/265	Kommunstyrelsen	Social	Pågående
Motion om att verkställa kommunfullmäktiges beslut	2025-04-28	2025/266	Kommunstyrelsen	Ekonomi	Pågående
Motion om att införa "Allmänhetens frågestund" vid kommunfullmäktiges sammanträden	2025-09-29	2025/559	Kommunstyrelsen	Kommunstyrelseförvaltningen	Pågående
Motion angående vräkning av barn	2025-09-29	2025/560	Kommunstyrelsen	Social/Mariehus	Pågående

Rubrik	Ärendet registrerades	Dnr (KS diarium)	Skickats för beslut till	Datum för beslutats av nämnd
Medborgarförslag om parkeringsförbud för klass 2 bilar i Gamla Staden	2024-11-11	2024/499	Tekniska nämnden	2025-05-06
Medborgarförslag om att sätta upp artskyltar på träd i parker och leder	2024-11-06	2024/512	Tekniska nämnden	2025-05-06
Medborgarförslag om gatubelysning vid Strandgården - Karlsholme (Hälsans stig)	2025-01-03	2025/17	Tekniska nämnden	2025-09-09
Medborgarförslag om en upplyst busskur Bråten Park	2025-01-02	2025/10	Tekniska nämnden	2025-09-09
Medborgarförslag om tillfälligt vindskydd på bryggan vid Ekudden	2025-01-20	2025/47	Tekniska nämnden	2025-09-09
Medborgarförslag om en pumptrackbana	2025-03-14	2025/152	Kommunstyrelsen	2025-08-25
Medborgarförslag gällande namn till bostadsområdet mellan Vänergatan och Törnbergavägen	2025-03-10	2025/141	Kommunstyrelsen	2025-06-09
Medborgarförslag om skogsförvaltning	2025-04-16	2025/242	Kommunstyrelsen	2025-09-22
Medborgarförslag om aktivitetspark	2025-04-23	2025/247	Kommunstyrelsen	2025-08-25
Medborgarförslag om ett upphöjt övergångställe på hamngatan/nygatan	2025-08-25	2025/478		Kommunfullmäktiges presidium beslutade den 23 september 2025 att inte ta upp förslaget.
Medborgarförslag om skräpsortering i Mariehus fastigheter	2023-08-24	2023/440	Mariehus AB	Pågående
Medborgarförslag om belysning på lekplatsen Lugnåsvägen/Hornsvägen	2025-01-20	2025/48	Tekniska nämnden	Pågående
Medborgarförslag om kommunen ska göra en översyn och åtgärder av tillgänglighet och säkerhet för fotgängare på gångbanor i centrum av Mariestad	2025-01-28	2025/64	Tekniska nämnden	Pågående
Medborgarförslag om att anlägga en flytbrygga i syd-östra hörnet av gästhamnsbassängen	2025-07-08	2025/425	Kommunstyrelsen	Pågående
Medborgarförslag om kommunens övertagande och stöd av padelhall för att främja padelsportens utveckling i Mariestad	2025-07-14	2025/428	Kommunstyrelsen	Pågående
Medborgarförslag om att göra om Katthavsviken till en attraktiv strandpark	2025-07-28	2025/437	Kommunstyrelsen	Pågående
Medborgarförslag om att anlägga en hundrastgård på gamla fotbollsplanen Tjädervägen/Vaktelvägen	2025-07-16	2025/429	Tekniska nämnden	Pågående
Medborgarförslag om att bygga ett Mariestad i miniatyr	2025-07-17	2025/430	Kommunstyrelsen	Pågående
Medborgarförslag om att bevara bostadsnära grönområde i Mariestad	2025-08-14	2025/448	Kommunstyrelsen	Pågående

Medborgarförslag om att upprusta Mariestads järnvägsstation	2025-09-11	2025/518	Tekniska nämnden	Pågående
Medborgarförslag om att anlägga en hundrastgård vid den nya rastplatsen Sydport	2025-10-07	2025/585	Fördelning ej beslutad	
Medborgarförslag om att installera belysning vid fontänen i Sjöhagaparken	2025-10-09	2025/587	Fördelning ej beslutad	

Skriv ut

MARIESTAD

Medborgarförslag

Datum: 251006

Från

Namn: MARIA OLAUSSON			
Adress: HAGGÅRDSV. 6		Postnummer: 54294	Ort: MARIESTAD
Telefon bostad:	Telefon arbete:	Mobil: 0705818977	
E-postadress: maria.a.olausson@hotmail.com		Fax:	

Förslaget (Presentera här kort ditt medborgarförslag)

Hundrastgård och hundrastpromenad vid nya rastplatsen Sydport. Hondrastgård, med staket, grind, sittplatser, vattenmöjlighet och kanske även agility-hinder. Uppmärkt hundpromenad med tillgång till hundbajspåsar och hundlatrin.

Motivering (Här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motiveragärna **varför** du anser att förslaget ska genomföras och **hur** det i så fall ska kunna ske.)

Som boende på Haggårdsv. har vi märkt att hundägare som stannat för att ladda sin bil el. äta tar sin hund på promenad upp till kyrkan. Tyvärr så är dessa hundägare inte så bra på att plocka upp efter sig, vilket inte är så trevligt. Samt att de gärna använder lekparken som rastgård. Som hundägare vet vi även att rastplatser som har hundpromenad och rastgård är ställen vi gärna stannar på igen. Så tror att detta skulle uppskattas av alla, både besökare och boende.

Namnteckning

Datum	Namnteckning	Namnförtydligande
251006	Maria Olausson	MARIA OLAUSSON.

Skickas eller lämnas in till **KOMMUNLEDNINGSKONTORET**

Postadress | Besöksadress | Telefon | Fax | E-postadress

MARIESTAD

Datum
2025-10-09

Från

Namn
Markus Bäckström

Adress
Vadsbovägen 3A

Postnummer
54232

Ort
Mariestad

Telefon bostad

Telefon arbete
0501393203

Mobil
0705306482

E-postadress
markus.backstrom@manntek.se

Fax

Förslaget (Presentera här kort ditt medborgarförslag)

Jag tycker att fontänen i parken vid stockholmsvägen (nedanför Pingstkyrkan) borde belysas kvällstid.

Motivering (Här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motiveragärna **varför** du anser att förslaget ska genomföras och **hur** det i så fall ska kunna ske.)

Fontänen är vacker på dagen men syns inte överhuvudtaget på kvällen. Området är ganska dunkelt belyst och känns olustigt att passera kvällstid. Brott har dessutom begåtts i området. Eftersom el redan är framdraget (fontänpump och belysning i närheten) så borde kostnaden bli förhållandevis låg.

Namnteckning

Datum	Namnteckning	Namnförtydligande
2025-10-09		Markus Bäckström

Skickas eller lämnas in till KOMMUNLEDNINGSKONTORET

